

PANOPLIA
ARMATURÆ DEI,
ADVERSUS OM-
NEM SUPERSTITIO-
NVM, DIVINATIONVM,
EXCANTATIONVM, DÆMONO-
LATRIAM, ET VNIVERSAS MAGORVM, VENE-
ficorum, & Sagarum, & ipsiusmet Satha-
næ insidias, præstigias & infe-
stationes,

CONCIONIBVS
BAMBERGÆ HABITIS,
Instructa & adornata,

ET REVERENDISSIMO AT-
QVE ILLUSTRISSIMO PRINCIPI
AC DOMINO, DOMINO IOANNI CHRI-
STOPHORO Episcopo Aichstettensi,
nuncupata atq; inscripta,

A
FRIDERICO FORNERO, EPISCOPO HE-
bronensi, Suffraganeo Bambergensi, Theolo-
giae Doctore, &c.

INGOLSTADII, Typis GREGORII HENLINI,

M. DC. XXVI,

Cum Priuilegio Sac. Cas. Maiest. ad Decennium.

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SANDOMIERSKIEGO

REVERENDISSIMO
ET ILLUSTRISSIMO PRIN-
CIPi AC DOMINO, DOMINO
IOANNI CHRISTOPHORO, SACRI RO-
MANI IMPERII PRINCIPi, EPISCOPO EYSTET-
tensi &c. Principi ac Domino meo
Clementissimo;

Summam, huius, & alterius vitæ felicitatem,

*NI MI morbos, Illustrissime & Reuerendis-
sime Princeps, tantò grauiores esse, Corporum
morbis, quantò animus corpore prestantior, &
ipsa ratio nos edocet, & S. Gregorij Nazian-
zeni, cognomento Theologi, autoritas euin-
cit: Nam corporis morbus, inquit, præter vo-
luntatem existit, Animi morbus, à voluntate proficisci-
tur: Corporis morbus, vna cum hac vita finitur, Animi
morbus, nos hinc migrâtes, comitatur: Corporis mor-
bus, cõmiseratione dignus est, Animi morbus apud eos
quidem, qui mentis sunt compotes, odio habendus.
Verùm inter Animi morbos Hæresis, Variegata Sobole, fecun-
da Mater, primariam & omnium pestilentissimam filiam pro-
genuit, dæmonolatriam, siue ea in expresso, siue in occul-
to Diaboli Homagio, & siue explicitè, siue implicitè, vt lo-
quuntur Theologi, cum infernalibus genij's iniro pacto, consi-
stat. Quo vehementius admirandum est, tam multos, tum*

Orat. de A-
more Pau-
perum.

E P I S T O L A

veterum, tum recentiorum scriptorum, percurandis corporum aegritudinibus, in promptu esse, pluresq; indies procudi, & vsui publico inuulgari commentarios; Econtra verò, per paucos, a quibus contra pessimam illam Dæmonomaniam, omnemque Diabolicam seductionem, aut infestationem, remedia suppeditentur, cum tamen haud desint saluberrimi fontes, perennesq; scaturigines, unde presentissima, contra tam execrabile malum, Antidota copiose profluant & exundent. Habent equidem corporum Medici, suos Hippocrates & Galenos, quin etiam & ipso Ioue prognatum, ut Nugigeruli Poëta fabulantur, Æsculapium, Medicina Parentem & Auctorem, è quibus pro corporali vita, diu feliciterque, facta tectaque conseruanda, Medicamina depromant: At nobis archiatri suppetunt, ut à vera Religione solidiores, sic etiam in tollendis, atque ab exitiali, Dæmonum Idolomania per sanandis aut certe præseruandis, hominum Animis, multò sapientiores, quos inter Primarios Ecclesiæ Doctores, Augustinum, Ambrosium, Gregorium & Hieronymum, Basilium, Chrysostomum, Cyprianum, &c. ut alios mille tacendo præteream, censeo reponendos, quorum spiritualia pharmaca, tanto in maiori pretio sunt habenda, tantoq; cupidius amplectenda, quanto uberiorem, multis iam retro sæculis, tum doctrina præstantiam, tum vitæ sanctitate, prodigijsq; caelestibus contestatam, authoritatem, obtinuerunt.

Haud equidem ignoro, complures ex recentioribus Ecclesiæ Doctoribus, contra hoc ipsum Magiæ, commercij que cum Diabolo, malum strenuè viriliterque depugnasse, quorum vestigijs, hoc æuo præsentis, præter Nicolaum Remigium, Petrum Binsfeldium, & Petrum Tyræum, Martinus Delrio, summa cum industria, ingenij que laude, & omnium commendatione, Coripheus tanquam primarius, institit &

inhæ,

DEDICATORIA.

nhæsit, atque in Disquisitionibus Magicis, plurima sparsim Alexipharmaca, contra varias Diabolicas artes, & Machinamenta, disseminavit: Nihilominus tamen, qui pro Concionibus ad populum, abominabili huic, quam diximus, lepra, immo potius detestabili, animorum Elephantia, Medelam adhibere tentauerit, vix ullus ad notitiam meam peruenit; cum tamen hoc ipso exulceratissimo saculo, Daemoniaca Lues illa, & periculo cum extremo suppuratum Carcinoma, longè lateque tanto pertinacius, tantoq; ulterius, occultissime serpat, & altiores fibras, atque radices indies agat, quando infensiori hostilitate Leo ille rugiens, ex Orco solutus, ante mundi finem humanam perniciem querit & machinatur, ut passim, ita in ijs præcipue locis, ubi Magistratus, tum Ecclesiastici, tum Politici opera, publicè ab Ecclesia Damnatæ Hæreses, eradicantur, & exterminantur, & ex ipsius infernalis Draconis faucibus, erepta Christi sanguine preciosissimo, redempta ouicula, Ecclesia gremio inseruntur, & manipulatim aggregantur: Ibi enim vel maxime, occultam illam superstitionis, Magia, & Veneficij Hæresin, clanculum subinvehere, & introducere, Zizaniaque sua Dominico Tritico inspergere molitur. Certus esto: Non querit Diabolus, quos antea, tanquam fortis armatus possidet: Non enim Lupus Lupos, sed oues rapere, ac dilaniare, conatur: Sic nec Diabolus, de Hereticis anxie laborat, quos Lupos rapaces, Christus nominauit. Sed tanquam fur & latro, in ouile Dominicum irrumpit, ut mactet oues, ut dissipet ac disperdat.

Ego itaque, licet indignissimus inter omnes, Verbi Diuini, iam triginta & eò ampliùs annis, prædicator, eo potissimum tempore, quando gliscente hoc Diabolica Demonolatriæ Malo, in Ciuitate Bambergensi, Illustrissimus & Reuerendissimus Princeps, ac Dominus meus, Ioannes Go-

EPISTOLA.

defridus Episcopus Bambergensis, *Iustissimo diuina gloria, & salutis tot Animarum, à Diabolo seductarum, zelo, inflammatus, contra Superstitionum, Incantationum, Auguriorum, & Veneficiorum Cultores, igne ferroque mansueta seueritate, & rigorosa lenitate, animaduertebat, ut quod in me esset, mihi commissarum Animarum, salutis, officij ratione allaborarem, non solum concionibus aliquot, inprimis, contra omnes, iam recensita Dæmonolatriæ species, mihi pro illis rationem reddituro, peruigilandum, ac militandum, rebar, verum etiam mearum esse partium arbitrabar, adhuc ab illo malo, incolumes, præscriptis à Deo, & Ecclesia Remedijs, & Antidotis præmunire, ne ab Emisitjjs illis, Diaboli venatoribus, ac seductoribus, corrumpentur.*

Nec me latebat pertinacissimum istum Dæmonolatriæ morbum, præsertim apud inueteratos, in hoc malo, sine flamma & fumo, sine ferro & gladio, quem Politicus Magistratus, ad vindictam malefactorum à Deo acceptum, gestat, ne vix quidem, aut ægerrimè per sanari: opera tamen precium, me fecisse, & haud pænitendum laboris fructum assecutum esse, docuit euentus, cum nonnulli à Diabolo, & eius mæcipijs, in perniciem aut abrepti, aut per superstitiones, incantationes, diuinationes, & similes Diaboli Nassas, iam iam abripiendi, ad bonam frugem, pænitendo reuersi, Diaboli iugum fregerint, excusserint, eiusq; seruitio nuntium remisserint; multò plures Dei armaturam induentes, contra ignea Diaboli Tela, obarmati, eius insidias ac nocumenta, maiori deinceps prouidentia declinarint, & cautius euitarint.

Nec erit, spero, qui hoc mihi vitio vertere, vel temeritatis cuiusdam aspergine diffamare, ausit, eò quod vix ullus antea, pro verbi DEI Concione, talia ex professo, quod aiunt, & instituto, apud populum pertractarit; S. Gregorij Nazian-

Loco superioris allegato.

Zeni

DEDICATORIA.

zeni admonitio, me ad hoc nouum molimē exstimulauit: Nos, inquit, Spiritualis medicinæ ministri, operisque participes sumus, quicunq̄ue aut superioriloco, sedemus, aut verbum Dei, ouibus Christi prædicamus; Quibus, tametsi magnæ laudi ducendum est, propria vitia, morbosque perspicere, iisque mederi, multo tamen excellentius, est, aliorum morbos curare posse, sciteq̄; persanare: Deinde, licet ut plurimum, historico dicendi genere Remedia vniuersa, quæ palam proponenda videbantur, explicarim, non tamen à Commentitio quodam Æsculapio, sed à summo Medicorum Magistro, ut eum S. Hieronymus appellat, Christo IESV, eiusque verbo, spiritus sancti calamo exarato, spiritualia pharmaca sua, prisca illi Patres, Ecclesia Doctores, sunt mutuati, quorum Exemplo, & mihi inherendum existimaui. Nec Medici nomen Christus exhorruit; Non est opus valentibus medico, inquiens, sed malè habentibus; Nec officium exercere dubitauit, quando corporum languores, & infirmitates curans, spiritualem potius animorum, quàm corporum sanitatem captabat. Idcirco enim, inquit S. Ioannes Chrysostomus, illas corporum ægritudines, abigebat, ut animorum vulnera è nostris animabus profligaret, id quod in Samaritani Typo, & vulnerum eius, qui inter latrones ceciderat, alligatura expressius figurabat. In hunc & ego finem collimaui, & eam semper cautelam tenui, ut si quid forsitan occurreret, vnde honestis auribus offendiculum creari posset, tanquam scopulum, accuratissima prouidentia declinarem, summaq̄; modestia, vniuersa explicarem.

Nec à scopo mihi videor aberrasse, dum hoc ipsum opusculum meum PANOPLIAM ARMATVRÆ DEI, aduersus omnes insidias Diaboli, nominauit: Nam in eo, Christi Milites,

quos

Lib. 1. Comment in Ecclesiasten.

Matth. 9.

Hom. 29. in Matth.

EPISTOLA

Ephes. 6. quos contra Diaboli insidias, & ignea tela, S. Paulus Apostolus induere, & necessario apparatu communire conatur, Arma, non exiguo numero inuenient, quibus ritè usurpatis, securitatem ab omni Diabolica infestatione, sibi valeant polliceri. Et vt maiori energia, quæ in medium afferro, siue auditorum, siue legentium animos, permouerent, tam Scripturas Diuinas, quam Patrum testimonia, & Historicorum Exempla, adscriptis libris, & eorundem capitibus, in margine appositis, allegaui, & apis instar, ex illorum floribus, salutarem succum, quem isthuc propono, delibauì: Nam vt in vno aliquo telo, aut gladio, Lipsio teste, multum interest, à qua manu veniat. Sic in sententiis vt penetrent, valde facit robustæ alicuius, receptæ authoritatis, quæ sanè veteribus adest, pondus. Deinde vt Aranearum textura, non ideo præstantior aut conducibilior est, quoniam è visceribus suis fila progenuerunt: Sic confido, nec Concionum istarum contextum, viliozem estimatum iri, quoniam Apis Exemplo, suxi & libaui ex alieno. Quod autem hanc, qualemcunq; lucubratiunculam meam, sub Reu.^{ma} & Illma Cel.^{nis} V.^{ra} Amplissimo Nomine & Auspicijs, publicam in lucem euulgare destinauerim, haud inidonea, vt spero caussa, me permouerunt; Prætereo singularem gratiam, qua, tum me indignum, & immeritum, iam ab antiquo, tum etiam Fratrem meum Ioannem Fornerum Theologiæ Doctorem, & Professorem Ingolstadiensem, &c. prosequi atq; complecti dignatur; Conueniebat Vigilantissimo Prasuli, Iustitiæ & Legum, tam Diuinarum, quam Ecclesiasticarum, atq; Ciuilium, obseruantissimo Principi, in utroq; Dei nutu, obtento Principatu, tam Elvvacensi, quam Aichstadiano, omnem Diabolicæ Idolomanie corruptelam, sine cuius quam Persona respectu, eradicare, & explantare, immò & penitus elidere atq; abolere, hodie-

DEDICATORIA.

diernum in diem, nunquam satis laudato Zelo, strenuissime pergenti, opusculum istud, primo in vestibulo, inscribi ac dedicari, ut tanto liberius ab obtrektoribus & Zoilis, nil metuens, in publicum progredieretur; Et insimul etiam ut perpetuum & immortale, erga Reu.^{ma} & Illma Cel.ⁿⁱ V.^{ra} observantia mea humillima, testimonium extaret.

Æternum Numen enixè precor ut Reu.^{ma} & Illma Cel.ⁿⁱ V.^{ra} Ecclesia sua, totiq; Reipublica Christiana, Divina Maiestatis, à tot Diaboli Mancipijs, tam atrociter, tamq; enormiter lesa, atq; offensa, FERVENTISSIMUM VINDICEM, immò & à tot Diaboli fraudibus illaqueatarum Animarum, solertissimum RECUPERATOREM, & ouilis Dominici, contra Infernalem Lupum animosissimum DEFENSOREM, quam diutissime Sospitem, Vegetum, atque florentem conseruet. Bambergæ Calend. Augusti, Anno à Sanctissimo Deiparæ partu. M. DC. XXV.

Reu.^{ma} & Illma Cel.ⁿⁱ V.^{ra}

Humili observantia perpetuò addictissimus
Servus, & Capellanus.

Fridericus Fornernus Suffraganeus
Bambergenis, &c.

PRÆFATIO AD BENE- uolum Lectorem.

Ntequam ad explicandam ARMATVRAM DEI, contra omnes Diaboli & Mancipiorum eius Machinationes, progrededer, de vna potissimum re, amicissime Lector, mihi commonefaciendus videbare, quo planius, instituti mei ratio, tibi constaret. Est ea Modus tractandi Remedia ista, & Armaturam aduersus Diaboli, & eius Assaclarum varias molitiones, à Sacro dicendi genere penitus alienus, & vt verum fatear, maiori ex parte historico Stylo contextus; Sed si in finem meum oculos direxeris, intentionem meam, nullo negotio assequeris: Exempla & historias non solum valere, ad medendum Animi morbis, sed & mirandum in modum proficere, vt quibuscunq; Diaboli Tentationibus, fortiter viriliterq; resistamus, ex eo liquet, quod S. Augustinus, cum agit, de exemplo Vxor^{is} Loth, à Christo Domino, apud B. Lucam allegato, ita scribit: De die Iudicij, inquit, cum Dominus miraretur, quid ait? Memento vxoris Loth, omnibus dixit. Quid enim fecit Vxor Loth? Liberata est à Sodomis, & in via posita retrorsum respexit. Vbi respexit, ibi remansit. Facta est autem statua salis, vt illius contemplatione, condiantur homines, cor habeant, non sicut fatui, non retro respiciant, ne malum exemplum dantes, ipsi remaneant, & alios condiant. Nam & modo dicimus illud quibusdam fratribus nostris, quos viderimus veluti infirmari, in proposito bono. Et talis vis esse quales illi? Obijcimus illis quosdam qui retrò respice-

Luc. 17.

Tractatu in
Psalm. 75.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

respexerunt: Illi fatui sunt in se, sed alios condiunt, quando commemorantur, vt illorum exemplum timentes, isti retrò ne respiciant. *Addo ego S. Augustini verbis*, vt eorum, qui contra Diaboli, quascunq; insidias, viriliter decertauerunt, vestigijs insistentes Triumphum reportent.

Modum tractandi eum obseruavi, vt primum omnes Dæmonolatriæ species, detestarer; deinde quæ Diabolica hominum seductioni ansam præbent, & occasionem subministrant, fugienda suaderem: Ac tertio deniq; ARMATURÆ DEI Apparatum, vsui publico exponerem. Tu omnia, si bonus es, boni consule, & si non Tua, saltem earum Animarum Saluti applica, quæ à Diabolo ita turpiter illuduntur, ita miserè seducuntur. Vale.

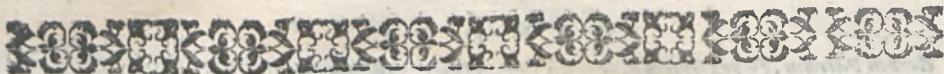
CONCESSIO PRIVILEGII
CAESAREI.

Ibi Gregorio Hænlin Typographo Ingolstadi-
ensi, Vigore Priuilegij, mihi à Sacra Cæsarea
Maiestate collati, potestatem impertio, Pano-
pliam Armaturæ DEI, contra diaboli fraudes abs me
paratam & instructam, imprimendi, & reliquis iuribus
atque Concessionibus, in Diplomate Cæsareo con-
tentis, fruendi & vrendi. In fidem do manum meam,
& sigillum. Bambergæ, Calendis Augusti, Anno
M. DC. XXV.

Fridericus Fornerus.

SYNO-

SYNOPTICVS INDEX OMNIUM & singularum Concionum.

CONCIO I.

Omnis Magicæ Dæmonolatriæ detestatio, In communi.

Fili hominis speculatorem dedi te domui Iſrahel : audiens ergo ex ore meo
ſermonem annunciabis eis ex me. Ezech. 33.

C O N T E N T A.

Exordium. A miſſione Ezechielis Propheta ad Predicandum; A Diaboli malitia; qui poſt
Exterminatam hæreſim, Magiam Oculi Chriſti, clanculum ſubinuehit Cauſa cur hanc Materi-
am pro Xenio elegerim pertrahandam, I. Diabolus perpetuus affectator Diuinitatis. 1. Ideo Ido-
latriam mundo induxit. 2. Ea per Chriſtum ſublata, plantat Dæmonolatriam. 3. Magi & Saga
Vaſalli Diaboli. 4. Dæmonolatria Deum grauiffimè offendit. II. Fundamentum omnis Magia &
Veneficij; Adoratio Dæmonis, ſeu aperta, ſeu occulta. 1. Eius Inuentor primus, Zoroaſter. 2. Ian-
nes & Mambres. 3. Balaam. 4. Simon Magus, ob cuius ruinã Nero SS. Apoſtolo Petrum & Pau-
lum occidit. 5. Poſt Apoſtolorum tempora, Multi hæretici, Magia authoreſ; Gnoſtici, Carpocri-
tiani, Helcheſaita, Manichæi, Priſcillianiſte. 6. Multi alij nominatiſſimè prohibetur. 1. Puniendi iuſſu Dei. 2. Deus manda-
uit Saul, vt omnes eſuſinodi Diaboli cultores occideret. 3. Difficet Deotales conſulere, ſeu cum eis
commercium habere, & grauius punit: Exemplo Saul, Ochozia, Elijma Magi. VI. S. Patres
docent, Magiam omnem, eſſe à Dæmone, & ſummè deteſtandam. 1. Magia Magiſtri Dæmones,
2. Stultiſſima extrema, in afflictionibus ad diabolum conſugere. 3. Reteſio excuſationu incantatri-
cum. 4. Incantatores Miniſtri Diaboli, quantumcunq; ſe inuocatione Noſtris diuini; Conueſti-
ant. 5. Grauiſſa criminis Magia & incantationu; & eius Eccleſiaſtica pena. V. Obligatio Magi-
ſtratus, vt tales puniat. 1. Niſi faciant quàm grauius peccant? 2. Rationes decem cur puniendi.
3. Ratio vndecima, Prophanatio omnium Sacramentorum. 4. Quid poſſimum mouere debeat
Magiſtratum, vt in tales, igne, ac ferro, deſeruiat. 5. Exempla punitorum, tria ex S. Gregorio
Magno, Niceta, Gregorio Turonenſi. 6. S. Gregorius duos Incantatores excecat. 7. Interitus
Henrici Cornelij Agrippa, celeberrimi Magi. 8. Magus à Diabolo abduçtus. 9. Deſuncta Venefica
Cadauer, extra Eccleſiam raptatum, & à Diabolo abſportatum. Exhortatio vt Magia & Incan-
tationibus addiſe conuertant.

C O N C I O I I.

Ad quem in morbis conſugiendum? Num ad DEVM? Vel ad Magos?
Vel ad Veneficos, & Incantatores?

Rogabat eum vt descenderet & ſanaret filium eius: Ioann. 4.

C O N T E N T A.

Exordium. Equos & boues calcariibus & ſtimulis, aſinos fuſſibus compellimus ad curſus: ſic
nos Deus tribulationibus. Exemplo ſit Iudaſcus Satrapa, rogans ſiſio ſanctatem. I. Tri-
ulationes Deus conuertit in bonum noſtrum. 2. Nullibi, niſi apud Deum, licet auxilium quarere. 3.
Deſignatum, & eius transgreſſorum pena. 4. Puniſtio Regis Ochozia. 5. Admiſſionis San-
ctiſſimi

I N D E X.

florum Patrum, & praesertim S. Ioannis Chrysofolomi, sancti Augustini, ne in morbis & alijs malis, recurratur ad Magos. II. Gravitas huius peccati. 1. Contradicit Abrenunciationi factae in Baptismo. 2. Recursus iste ad Incantatores, planè inexcusabilis. 3. Stultitia summa in periculo confugere ad iuratisimum hostem. 4. Non salus, sed interitus, apud Diabolum inuenitur. 5. Ridiculum valde, contra cecitatem, amuletum gestans Vetula, à Concionatore confunditur. III. Fraus latens in omni incantationis morborum genere, detegitur. 1. Vel habent gratiam sanandi & secreta reuelandi à Deo, vel à Diabolo, non datur Tertium. 2. Non à Deo propter sanctitatem qua nulla est in eis. 3. Quia nihil faciunt gratis, sed omnia propter Mercedem. 4. Virtus sanativa non remanet cum ipsorum Ofsibus. 5. Nec humilitate nec Vita sanctimonia sunt confisus, sed mire ambitiosi. 6. Obiectio: Aliquando verè sanant & Vera Vaticinantur, quod non potest esse à Diabolo qui est pater Mendacij. R. aliquando casu sequitur effectus, vel Diabolus cessat à Maleficio. Exemplum è Vita S. Bartholomaei, & ex Vita S. Germani, apparitio Damonum, quibus cibus praebeatur. 2. Sapius mentiuntur, & nihil iuuant eorum incantationes. 3. S. Bernardus abiigit Vetulam, Incantatricem. 4. Obfessa ab vno Damone, tradita Incantatoribus curanda, obfidesur ab integra Legione. Exhortatio ad Magistratum vt non toleret Incantatores.

C O N C I O III.

Varie praeensiones confugientium ad Magos & Incantatores dum morbis, alijsq; Dei flagellis castigantur, & atteruntur.
Non declinet cor meum, in verba malitiæ, ad excusandas excusationes, in peccatis, Psalm. 140.

C O N T E N T A.

Exordium. A malitia excusationis peccatorum, qua non minuit sed auget peccata. I. Excusatio de periculo Vita. R. Mors potius oppetenda, quam sanitatis beneficium, à Diabolo flagrandum. II. Excusatio: sequitur Effectus sanitatis. R. Vetula per Damonem immittunt morbos, & procurat, vt Damon cesset. Historia vera & rata. 2. Responso pulchra, è verbis S. Augustini. III. Excusatio: Mulieres Christiana sunt, & sacra verba, cum nominis diuini inuocatione & surpant. R. 1. Sacra verba qua & surpant sunt Damonis inuolucra. 2. Responso S. Ioannis Chrysofolomi. 3. Exemplum S. Bernardi. IV. Excusatio; Timor maioris mali. 1. R. Ex S. Augustino Damon firma Fide contemendus. 2. Ex S. Hieronymo, Fiducia firma, in Deo collocanda. 3. Exemplum S. Ambrosij, cui nullus Damon, Angelo prohibente, potuit nocere. V. Quæstio. Cur Deus permittat, tot maleficia fieri, in priuatione & sua Matrimonij. R. 1. Iudicia Dei occulta. 2. Ob abusus contrarectum Matrimonij & sum perpetratos. 3. Ad probationem honorum. VI. An tale maleficio, alio maleficio, curari possit? R. nullo modo id licere. 2. Si fieri possit sine omni peccato, quod Gregorius Presbyter imposuit, Theodoro Mago penitenti. 3. S. Godeica, non vultu permittere vt Maleficio Maleficio curetur. Epilogus: Admonitio, vt ad Deum in omni necessitate recuratur.

C O N C I O IV.

De Diuinationibus Magicis Vitandis
Spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem & quæ ventura
sunt annunciabit vobis. Ioann. 16.

C O N T E N T A.

Exordium. Diabolus Simia Spiritus sancti, in tribus officijs qua spiritui sancto Christus Domi-

C O N C I O N V M.

Dominus attribuit. I. Futura solus Deus reuelat. 1. Exempla è sacris scripturis. 2. David. 3. Esdras. 4. Apostolus Paulus. II. Grauitas peccati diuinationis Magica. 1. Prohibitio Diuina. 2. Detestatio Prophetarum. 3. Recursus ad diuinatores, Deum grauissimè offendit. III. Sanctorum Patrum doctrina de Vanitatibus Diuinationum. IV. Quid Damon, per auguria intendat? 1. Subfuratur Deo suum honorem; Et Varias deceptiones & surpat. 2. Obiectio: Multa Vera pradicunt. Bz. Verbis S. Augustini. 3. Pena Diuinatorum & eos Consulentium, ex Concilijs 4. Ex Legibus Imperatoris. V. Diuinatio militat contra omnia DEI præcepta, in Decalogo contenta, & omnia sigillatim enumerantur. VI. Quanam sciat Diabolus, & per Magos scire possit? 1. Nescit qua liberè dependet à voluntate Dei, Vel à libero hominis arbitrio 2. Qua certo non noui potest ex coniecturis pradicere; historia de Basilacio qui Isacio Comneno Imperatori pradisit excacationem. Item de Turca qui pradisit, se intra horam moriturum, & pestem cessaturam. Potest pradicere qua à causis naturalibus necessario dependent, qua ex reuelationibus cognouit; qua in remotissimis aguntur locis, Et constat de Apollonio Thianco & de Trithemio nonnulli scribunt, &c. 3. Q. An hominum Cogitationes in animo latentes cognoscant? Bz. Non: Est solus Dei. VII. Duplex frater Diaboli. 1. si sit ignarus res futura, ambiguè responder. 2. Mendacia pro Veris obtrudit. Exemplum de rustico, cui porcus & sicam, pecunia plenam, deuorauerat, quod diabolus & xori eius imposuit. 3. Diuinatio ex cribro, Vulgo das Sieb lauffen lassen, Duplex in ea frater, Una secula diuinatoricis: Altera Diaboli. VIII. Exempla diabolica illusionis. 1. Imperator Basilisus, à Santabareno mago delusus, pro filio videt Umbram. 2. Idem Magus à filio eius comburitur. 3. Princeps quidam, per Anulum lucretorium, turpiter decipitur. 4. Thesaurorum Magica inuestigatio. 5. Diabolus consulenti se, oculum perdit. Epilogus, Admonitio Se aboleantur istius modi superstitiosa Diuinationes, cum Exemplo S. Bernardus, qui id quàm maximè cordis habuit.

C O N C I O V.

De superstitiosis & vanis obseruationibus, earum inuentore,
noxis, ac detrimentis.

Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores, vos esse vides, Actor. 17.
habita cum sequentibus à Calendis Maij & deinceps.

C O N T E N T A.

Exordium à S. Paulo, predicante Atheniensibus, de Ara, ignoti Dei cultui, consecrata; Sic hominis superstitiosior, est Ara, in qua Diabolo sacrificatur. Reprehensio ibidem superstitionum Variarum Calendis Maij, exerceri solitarum, Unde Saga potestatem, Deo permittente, nanciscuntur, Et hominibus pariter, & iumentis, eo tempore plus valeant nocere. I. Inuentor Diabolus. 1. Ante diluuium. 2. Tempore Patriarcharum. 3. Perpetua diuinitatis ambitio, remansit in tenebrarum Principe. II. Causa inuentionis. 1. Recuperatio possessionis animarum 2. Violatio primi & maximi mandati, in Lege. 3. Collatio spei in rebus Vanis. 4. Ut homines decipiantur. 5. Ut deueniant sub Magistrum Diaboli. III. Superstitio Vanas excludit omnem spem in Deum. 1. Media istu à Diabolo. 2. Christus Veritas, Diabolus mendacij pater. 3. Vanitas rerum superstitiosarum. 4. Q. An iuxta illud vulgare Axioma, in Verbis, herbis, & lapidibus, est magna virtus, in Verbis etiam & secularum incantatricum, Virtus aliqua reperitur? 5. Quid si Vanitas? 6. Aperitissimè Vanitatis probatio ex irrefutabili argumento. 7. Detestatio annulorum patibulariorum. IV. Q. An superstitio tam graue peccatum? Vtrique. 1. Quia pugnat cum primo Decalogi præcepto. 2. Continet implicitum saltem, à Deo Apostasiam. 3. Pædus nit cum Damone. 4. Pernicies extrema ex superstitiosis. 5. Odium Damonis in homines. 6. Dehortatio à superstitiosis. 7.

Stulti-

I N D E X.

*Stultitia superstitiosorum. 8. Obsessa ab ſno Damonum, & tens ſuperſtitionibus à 6666. ſpiritus
bus obſidetur. Ex S. Gregorio. Epilogus; Territatio ſuperſtiosorum.*

C O N C I O VI.

Superſtiosas curioſorum hominum obſeruaciones, nulla penitus
regeruacione, excuſari poſſe, coram Tribunali diuino.

Multi autem ex illis qui fuerant curioſa ſectati, contulerunt libros,
& combuſſerunt coram omnibus. Actor. 19.

C O N T E N T A.

*Exordium ab hiſtoria, ex Actū Apoſtolicis, quando Ephēſi predicante Apoſtolo, & ſigna plu-
rima faciente, cum Sceua Sacerdotis filij, ab obſeſſo, quem conſurauerant. peſſime tractati fuiffent,
Generunt & combuſſerunt Magicos, licet, magni precij libros. I. Q. An ſymbola & amuleta ſuper-
ſtioſa, niſi mali contineant, cum præſertim Oratione Dominica, ſalutatione Angelica, ſymbolo
Apoſtoliſco & tantur? R. Duplex fraus demonij ſubest. I. Sub hoc ſeluti Saccharo, incautiſ Venen-
num proximat. 2. Homines allicti, ſi ſpem à D E O auerſam, in damone collocent. II. S. Patres re-
probant ſuperſtitiones omnes, tamen ſi pijs orationibus, tanquam ſuco quodam, obducantur. 1. Au-
erium tenuit. 2. Multiuaria alia obſeruaciones. III. Incantationum anſium & unitas. 1. Sunt
ſuperſtioſa geſtulationes. 2. Pluriſima eius genera enumerat S. Auguſtinus. IV. Superſtitiſ gra-
dius & diſpoſitio proxima ad Magiam. 1. Sicut Scholaſtici in Schola, incipientes ab A B C D. pau-
latim & ſque ad doctoratum progrediuntur. 2. Pueri ſuraces, à minimo incipiunt. 3. Habitus ab
Actibus frequentati. 4. Superſtitiſ Nouitatus Diaboli. 5. Lignum Viride, paulatim ad ignem
diſponitur. V. Vexularum incantatricum obiectiones diſſoluuntur. 1. Menſch hilff dir / Ich
will dir auch helfen / Spricht Gott. R. Nullibi hoc extare in ſcriptura. Et ſi extaret, de
ordinarijs, & naturalibus remedijs eſſet intelligendum. 2. Sapē inuuant. R. Vel per Diabolum
Vel caſu; Vel ex accidenti, ob gaudium, Vel timorem, cuius rei duo Veriſſima Exempla producuntur,
de Matre, & Nobiliſ milite. VI. Fuga peculiatarium quarundam ſuperſtitionum. 1. Cognitiſ
Amariſi in prouigio S. Andrea. 2. Vulnerariſ amuleta. 3. Summa in hiſ præſumptio; duo addu-
cuntur Exempla, Vera & nota. 4. Hiſtoria de quodā iuvene Coloniſi ſuperſtitiſ charta quæ ſ-
ſu ſeras, aperiente: Viſu tandem charta, niſi aliud quam, hæc Verba in ea, reperiebantur: Ioan-
nes eſt malus Nequam. 5. impietas eorum, qui non curant, etiam ſi à Diabolo inuentur. Epilogus.
Exhortatio ſi amuleta omnia ſuperſtioſa aboleantur.*

C O N C I O VII.

De varijs ſuperſtitionum Diabolicarum modis, ac regulis, eas
dignoſcendi.

Filij hominum vſque quò graui corde? Vt quid diligitis vanitatem &
queritis mendaciam? Plalm. 4.

C O N T E N T A.

*Exordium à Malitia Diaboli, non ſolum creaturis, ſed & ſanctiſſimo Chriſti ſanguine ſtabi-
liſ Sacramentis per adminiſtros ſuos ad cultum ſuum Diabolicum abuicentis. Regula ad diſcen-
dendos ſuperſtitiſ. I. Regula ad dignoſcendas ſuperſtitiones. I. Efficacia rei attributa, quam
nec habet ex natura, Vel inſtitutione D E I, aut Eccleſia. 2. Herba cum certis vitijs & Vexula-
rum demum ſurrationibus. 3. Virtus, ſinaguaculi è cera, Vel ſimili materia factus, attributa. 4.*

CONCIONVM.

Res sacra ad res viles adhibita. 5. characteres & ignota nomina. II. Superstitionum Variarum septem genera. I. Cultus DEI putatiuus per res ineptas. 1. Multa eiusmodi in specie. 2. Ratio cur omnia talia damnentur. I. Opera certo die, nocte, hora, mense, anno facienda. 1. Plurima magno numero recensentur, ex quibus ritè perspectis, cetera falsa diiudicabuntur. III. Genus: Ieiunia, Orationes, Eleemosyna, & similia opera, pro condiscendis occultis artibus, de quibus rosea crucis fratres, gloriabantur. IV. Ex somnijs, auium garrisu, Volatu, pastu, futura augurari, & pradicere. V. Omnes morborum, exorcismi & incantationes, quibus Vetula vsantur. Omnes item exorcismi pecorum, & omnium rerum animatarum siue inanimatarum, qua omnes & singula, longissimo ordine recensentur. 2. Duplci insuper ratione refutantur. VI. Genus complectitur innumera alia morborum remedia, nulla naturaliratione fulcita. VII. Genus continet omnia superstitiosa media thesauros, vel metalla in terra abscondita inueniendi. 1. Talis Virga inuentoria vulgò wunschelrutten. 2. Virunculus Mandragoreus. VIII. Vera morborum Remedia. 1. Confessio. 2. Sacra synaxis. 3. Vitapia. 4. Res sacra. 5. spes in DEO. 6. Fuga magorum & incantatorum. 7. Ligatura Diabolica inuenta comburatur. 8. Milites moriendum potius quam veneficium & surpandum. Epilogus. Exhortatio & in omni necessitate ad DEVM confugiamus.

CONCIO VIII.

Excusationes vtentium superstitionibus; & eorum pœnæ.

Filij hominum vsquequò graui corde? vt quid diligitis vanitatem & quaritis mendacium? Psal. 4.

CONTENTA.

Exordium, à dicto Cleanthis Philosophi: Nihil esse tam malum, quod non aliqua boni specie, valeat inuolui, & in proposito morborum remedia superstitiosa. Est igitur. I. Excusatio incantatorum: Damon non ostendit homini remedia, quibus inuetur, &c. Nouit omnium herbarum vires. 2. Prodest corpori, & tantò peius noceat anima. 3. Apparet S, Hilarioni & Apothecarius. 4. Illaqueatos superstitionibus, minus inducit, & se illi totos dant. Exemplum huius Prouincia. II. Excusatio, multos sanant. &c. Diabolus exactè nouit herbarum vires. 2. Cessat ab illatione mali. Verum ac spirans huius loci Exemplum. 3. Media superstitiosa, seuerissime prohibet DEVS. III. Excusatio: In Carminibus Eiusdemodi incantatorijs, adhibetur Crux, nomen IESV & Maria, orationes, ieiunia, Eleemosyna &c. &c. sunt Larvæ Damonis: Nam & scripturus aliquando abusus est. 2. Tanto grauius nomen DEI blasphematur. IV. Excusatio: Homines boni talibus rebus sunt &c. &c. I. Non omnis bonus, qui talis apparet. 2. Si dubites an aliquid sit superstitiosum, recurrendum ad animarum Pastores. V. Pœnæ superstitiones Exercentium. 1. Escriptura. 2. E Iure canonico. 3. E Iure ciuili. VI. Superstitiones captura Diaboli. Probatum historijs experientia compertis. 1. Quomodo saga paulatim seducant innocuas feminas, historia huius loci. 2. Cranium hominis demortui ex ossorio tollens, ad exercendus superstitiones, horrendè castigatur. 3. Vulnerarium Martii sigillum efformare cupiens Angeli Custodu apparitione, deterretur. Epilogus. Exhortatio & eiusmodi superstitiosa signa, & amuleta, è Medio tollantur.

CONCIO IX.

Fuga octo peccatorum, quibus Diabolo Ianna aperitur, ad Magiam & veneficia introducenda; vel saltem, ad nocumenta varia, hominibus, & eorum possessionibus inferenda.

)( )(

Induite

I N D E X

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium; Apugnaturis cum hoste, qui Omnia Victoria impediens remouent & reporent Trophaum. Remedium primum, contra omnes Diaboli insidias ac tentamenta. Diabolus & piscator, perditionis hamo, Varias Escas praefigit. I. Otium Prima Diaboli Esca. 1. Escripturis. 2. Ex Patribus ostenditur. 3. Historia, veritas ipsu comprobatur. II. Esca Nimia Tristitia desperabundis cogitationibus coniuncta. 1. Eius varia nocumeata. 1. Escriptura. 2. Esanctis Patribus explicata, & pulcherrimis similitudinibus inculcata. 3. Exemplum Theophili Archi Diaconi. 4. Exemplum alterius noti. III. Esca, Diaboli hamo inserta, Curiositas nimia Diaboli praestigias peruestigandi. 1. Hanc S. Augustinus vocat Magia occasionem. 2. Puer ex lectione historiae D. Faustise ductus. IV. Esca, superbia. 1. Eius derestatio. 2. Exemplum Regis Nabuchodonosor. 3. Visio B. Antonij, Mundus plenus laqueis. 4. Puella per superbiam, incidit in Magiam. V. Esca, Auiditia. 1. Eius infamis Turpitude. 2. Origo omnium Malorum, ex S. Ambrosio. 3. Rete Diaboli in quo plerisque Sagae capit, non tamen eas ditat, licet promittat. VI. Esca luxuria. 1. Eius plurima detrimenta. 2. Virgines castae & humiles non inueniuntur, in numero sagarum. 3. Libidinosae imaginatione, ab incubo Diabolo, seducitur. VII. Esca consuetudo praua Damonem aduocandi. 1. Damonis promptitudo ad nocendum hominibus. 2. Hypotyposi Daemonicae Cruelitatis, ex Casiano. 3. Similia multa, à Mure, serice, oue, ceruo, apro, &c. 4. Historia de aduocante Demone, ex S. Gregorio. 5. Alia multa historia tam veteres quam Neoterica. VIII. Esca Diaboli superstitio. 1. Eius damna. 2. Superstitiones diaboli Rudimenta. 3. Formidabile duorum contrugium Exemplum. 4. Historia de S. Bernardo. Epilogus, Suadela fugae, multiplicata huius Escae, nequis diaboli hamo capiatur.

C O N C I O X.

De diuina permissione, vt homines aut à dæmonibus arripiantur, & calligentur; aut maleficiorum illatione puniantur.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium à iurato hoste & semper ad nocendum parato, cuius consilia diligenter obseruantur, ab amulo, ne quantum velis nocere possis. I. Quaestio: Cur Deus tantam Damoni in homines potestatem permittat? I. Causa: gloria Dei. Nam 1. Eminet exinde, Smauitas eius, in gubernando. 2. Clementia in homines. 3. Sapientia Dei. II. Causa: Hominum Utilitas. 1. Patientia exercetur, & in S. Iob. 2. Amor DEI probatur. 3. Humilitas acquiritur, & pater in quodam Eremita. 4. Via ad virtutes struitur: Exemplum in S. Iuliano hospitatore. III. Causa: Confusio & propagatio Fidei Catholicae. 1. Sadducae non credentes Damones, & Angelos confunduntur. 2. Peripatetici Philosophi in eodem errore comprehensid arguuntur. 3. Atheismus Caluinistarum, & non credentium Sagae esse, Stolidus error, exploditur. 4. Exorcismus, & expulsiōibus Damonum, Fides Catholica propagatur. 5. Damones irredent Lutherum & Caluinum, & omnes tam Lutheranos, quam Caluinianos Praedicantes: historia plurima. 6. Quatuor pueri Exorcismis Catholicorum Sacerdotum, à Damonum homagij, in hac ciuitate liberati. IV. Causas Peccati vindicta sine proprijsue alieni. 1. De alieno constat exemplo discipuli S. Eleutherij, & in-

CONCIONVM.

fantis, propter parentem occisi. II. *Quaestio*. Cur Deus permittat, paruulos, adhuc innocentes, à Daemonibus infestari, & quandoq; occidi? I. Quo ad baptizatos. 1. Praeseruat à peccatis. 2. In panam parentum. 3. Effectus praedestinationis paruulorum impletur. II. De non Baptizatis. 1. Misericorditer agit cum illis. 2. Praudet Malam ipsorum Vitam. III. Cur Damon & Saga potissimum, non baptizatis paruulis insidiantur? 1. Quia qui eos necant, grauius peccant, Vitamque Vitam, eis eripientes. 2. Parentum extrema malitia, qui proproso filios Diabolo immolant. 3. Obstetrices diligenter obseruanda, quia ea plurimum sunt Saga. IV. *Causa*. 1. Infantulorum atas imbellis, ad resistendum. 2. Ex illorum corpusculis petunt instrumenta maleficata. 3. Conficiunt exinde Diabolicum sium Unguentum. Venena praebent praeiuribus, & talibus pueris poriantur. 5. Infanculi non baptizati; in loco publico sepeliendi. III. *Quaestio*; An Magistratus, & Iustitia Ministris possint nocere? R. Negatiue, de pijs praesertim & timentibus Deum, Deus tamen ob maius bonum, id aliquando permittit. 3. Lamia quadam solo halitus carnisfici lepram afflauit. 4. Duo alia exempla.

CONCIO XI.

Duae Quaestiones aliae, de Permissione diuina; Cur sinat Deus, vt Sagæ adeo horrendè abutantur Eucharistia? Cur tantus earum numerus, etiam inter Catholicos Orthodoxos? Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare, aduersus insidias Diaboli. Ephes 6.

CONTENTA.

Exordium. Amancipijs, qua Dominis ad nutum seruire coguntur: Sic & Saga Diabolo, praesertim in Violatione sanctissimorum Sacramentorum. I. *Historia* sacrilega prophanationis Augustissimi Eucharistia Sacramenti. 1. Mulier saga communicans, extrahit sacram hostiam, & sapius alias fecerat. 2. Capta fateatur crimen, & complices. 3. Damon à longè spectat, ex honorationem sacra hostia. 4. Vetula pessima, qua alias seduxerat, insensibilis est in tormentis. 5. Eisdem Damon in carcere, ceruices frequit. 6. Condemnata ad ignis supplicium, multa abominanda fatentur. II. *Quaestio*: Cur talis Deus permittat, cum longè leuiore in sacra Eucharistiam iniuria, seuerissime à Deo fuerint vindicata? 1. *Historia* de pastoribus. 2. De quodam rustico in Belgio. 3. De pueris Apameensibus. 4. R. ad propositam quaestionem; id non esse mirum, cum atrociora Christus perpestrasset, in corpore passibilis. 5. *Causa* permissionis & Sagarum scelerum innotescant, & à Magistratu puniantur. III. *Q.* Cur inter Catholicos, Orthodoxos tot Saga? R. 1. Est signum verae fidei in Ecclesia Catholica, in qua saluos fieri oporteat credentes. 1. Quia Diaboli non nisi bono insidiat. 2. Hostis Zizania seminat solum, in triticum agri Domini. 3. Verè fidem non haresim impugnat. 4. Non querat quod ante habet in potestate. IV. *Q.* Annon tales etiam Saga, inter Lutheranos, & Calvinistas? R. Vtique. 1. Exemplum de Muliere Lutherana, quam Praedicans producit, cui peccatum erat confessu. 2. Duo exinde maxima bona, colligit Deus. V. *Historia* alia de Saga Caluiniana verè conuersa, in oppido VVistbadensi. 1. Ea sibi met Vitam eripere tentat. 2. Culpam reicit in Ministros Caluinianos. 3. Concipit spem salutis, & cupit mori in Ecclesia Catholica. 4. Et in ea perseverat. 5. Admiranda eius constantia, & Professio Fidei Catholica, in extremis. 6. Onis perdit à Christo pastore, lupi faucibus erepta. 7. Quantum boni, ex malis istis collegerit, Bonitas Diuina, Epilogus: Exhortatio ad Sagas vt similiter conuertantur.

CONCIO XII.

Sex peccatorum genera, ob quæ Deus permittit, vt homines, aut à Daemonibus torqueantur, aut maleficiorum illatione, puniantur.

)( )( ) 2

Tentat

I N D E X

Tentat vos Dominus Deus vester, vt palam fiat, vtrum diligatis
DEVM, annon? Deuteron. 13.

C O N T E N T A.

Exordium A Dei clementia & bonitate, qua mala nobis ab hoste maligno intentata in bonum nostrum, conuertit. Est tanquam medicus & nauis gubernator. I. Peccatum primum ob quod solet Deus Vexationes Diabolicas permittere. Contumacia erga parentes & superiores. 1. Exempla de sacra scriptura. 2. Vita S. Zenobij, mater ab immergeris filijs, male habita, imprecatatur illis infernales furias. 3. Mater alia e S. Augustino, contumacibus filijs, Damonem imprecatatur; qui subitaneo tremore, corripuntur. II. Odium & inuidia erga proximum. 1. Exemplum Regis Saul. 2. Noddo quidam inuidia flagrans erga S. Arnulphum, ab igne à Damone excisato, in paribus verendis turpiter amburitur. III. Libido carnalis. 1. Exempla scriptura. 2. Historia de Iuuenula, ideo obfessa, e S. Hieronymo. 3. Alia nudam Venenis statuum intuens. 4. Lasciuus obscenitatibus, Demones impense delectantur. IV. Afflictio & cades bonorum ac piorum. 1. Historia de Geilana interfectrice S. Klsiani. 2. Rex Boleslaus hostis S. Stanislai. 3. Calumniatrix S. Gregorij Agrigentini. V. Impugnatio agnita Veritatis. 1. S. Pauli comminatio. 2. Nobilis Romanus impugnans S. Ottonem, Verbum Dei predicantem. VI. Blasphemia. 1. Sartorem blasphemum Diabolus in specie aranea corripit. 2. Blasphemantes SS. Sacramenta, quam grauius peccent? 3. Damon accipit potestatem in blasphemos, exemplo quinquennis pueri, apud S. Gregorium. 4. A Diabolo & morbo fontico correptus. 5. Alius à Damone correptus, inflata lingua examinatur. 6. Resectio fistula excusationis, non intendo sancta Sacramenta blasphemare. 7. Nec consuetudo excusat, sed aggrauat peccatum. 8. Periculum mala consuetudinis. Epilogus. Exhortatio ad fugam predictorum peccatorum.

C O N C I O XIII.

Osto alia peccatorum genera, ob qua Deus permittere solet, vt homines,
aut à dæmonibus infestentur, aut à maleficis, mediantibus
Diabolicis ligaturis, lædantur.

Induite vos arinaturam Dei vt possitis stare aduersus insidias
Diaboli Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Qui aduersario nocere cupit oportuna ad id media querit. Vnde Diabolus omnem vitam nostram solertissimè obseruat. I. Periurium. 1. à Deo fucere prohibitum. 2. Eius periculum. 3. Nemo facile ad iurandum pronocandus. 4. Conditia diuina prouocantium alios ad iurandum, in plurimis Exemplis. 5. Per iuria summè periculosa. II. Imprecatio demonis. 1. Virgo seipsum damoni deuouens comedit diabolum, in specie Musca. 2. Diabolum aduocans, damno suo presentem sentit. 3. crucis signum Omittens, à demonibus per scalas deturbatur. 4. Demones ad conuuiuium vocat Nobilis; Et comparent. 5. Virgo temere sub attestatione Diaboli nubens, & retrahens à Diabolo rapitur. 6. Hostes pecunia Crumenam militi negans ac diris se deuouens, damoni in pradam cedit. 7. Alius à Diabolo mirandum in modum exoguitur. III. Ysura. 1. Historia de Vertamensibus Montalibus. 2. Ysura aperit Iuniam Diabolo, ad nocendum. IV. Duritia erga pauperes. 1. Eleemosynas eroganti non possunt nocere Saga. 2. Deneganti possunt nocere. V. Irriſio rerum Sacrarum. 1. Proculus Arianus Altarium pallas prophanans. 2. Donatista à caribus proprijs laniati. VI. Indigne communicantes. 1. Ex S. Paulo. 2. Exemplum Epachij presbyteri, e S.

C O N C I O N V M.

vi, è S. Gregorio Turonensi. VII. Superstitiosi. 1. Puerpera Superstitioso Genis amuleto, à demonibus molestatur. 2. infantulis ex Superstitione, Epilepsia causatur. 3. Ob Superstitionem, spectrum impeditur sum Matrimonij. VIII. Violatio festorum; Et imprimis Patronorum. 1. Exempla plurima recensita. IX. Cur Diabolus utatur opera Magorum & Sagarum, cum damna per se possit inferre? 1. credit se maiorem DEO iniuriam inferre. 2. Quadam per homines potest, qua per se non potest. Epilogus, Superstitiones Diaboli Rudimenta, omnium maximè fugienda.

C O N C I O X I V.

Remedia specialia, contra Diaboli & magorum atque Sagarum vexationes; I. Remedium fidei Catholicæ Firmitas:

II. Remedium vita innocens & fiducia in Deum inconcussa.

C O N T E N T A.

Exordium à Duce milites lustrante & armante. I. Fides Catholica constans & firma. 1. Fidei securum ab Apostolo commendatum. 2. consilium S. Antonij, cum aliquot alijs historijs. 3. Diabolus fateatur infirmitatem suam, contra habentes veram fidem. 4. S. Justina Virgo, fide firma vincit libidinosas Diaboli tentationes. 5. Fidei Professione S. Odulphus, fugat Damonum spectra. 6. Fide inconcussa S. Norbertus fugat demonem in specie Ursi. 7. Damonum Oracula, à fide Christi exterminantur. II. Remedium vita innocentis cum fiducia in Deum. 1. Eius commendatio. 2. Fiducia nascitur ex inculpabili vita. 3. Damon similis peruicaci, & litigiosa mulieri. 4. Resistens, fugatur diabolus. 5. Exemplum fiducia in S. Ambrosio. 6. In S. Item Martino. Epilogus. Exhortatio ad vita innocentiam ac puritatem.

C O N C I O X V.

Tertium & quartum Remedium speciale, contra Diabolicas infestationes: Quotidiana Diaboli abrenunciatio: Et recursus ad Patres spirituales.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium, ab ijs qui pudicitia Virginum insidiantur, & agrè ferunt, eos repudiari, & eorum secreta, parentibus aperiri: Ita diabolus, qui animas ad nefanda sollicitat, & inducit. I. Abrenunciatio medium. III. 1. Eius virtus ex scriptura. 2. Prouèx suadetur, à S. Patribus. 3. Supra modum terret diabolum. Historia de Christianis in Iaponia. Mulier item Sagar respiciens. 4. Sagarum confessio, de Efficacia abrenuntiationis. II. Medium IV. Recursus ad Ecclesia Patres. 1. scriptura & in ea contenta Exempla. 2. S. Patres eam consulunt. 3. similis proco diabolus. 4. complures historia, de S. Macario, S. Gregorio Thaumaturgo, S. Basilio, S. Bernardo &c. 5. Facultas & potentia huius mediij, historia ex Martino Del Rio. Epilogus: Monitio ad confidentiam erga Patres spirituales.

C O N C I O X V I.

Remedium V. & VI & VII. Ieiunium, Elecmofyna, & oratio seruens atque deuota.

I N D E X

Induite vos armaturam Dei vt possitis stare &c. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. A duobus Medicis corporalis officijs : sunt ea cognitio morbi : Et prospectio de Remedijs. Idem prestati caelestis animarum nostrarum Medicus. I. Remedium V. ieiunium. I. Eius Virtus. 2. Historijs efficacia ieiunij comprobatur : vsus est eo S. Auxentius, S. Procopius, S. Euphrasia &c. II. Remedium VI. Eleemosina. I. A scriptura commendatur. 2. ieiunio copulata multum potest ; Et ieiunium sine misericordia nihil est, quod octo similitudinibus ostenditur, à B. Petro Chrysologo. 3. Confessio sagarum de Eleemosina. 4. Eleemosinam denegans, periclitatur ne à sagis ladatur. 5. Hatio immisericors à demonibus, in specie Murium deuoratur. 6. Alia DEI Vindicta in similem erga pauperes Euclionem III. Remedium VII. Oratio. Vincit diabolum. 2. Efficacissima Piorum hominum orationes, Pater, Ave. 3. Rosarium ; quo demon fugatur ab obsessa. 4. Luitania Ecclesia ; additur historia. 5. Ieiunio & oratione, demon succubus fugatur. Epilogus ; exhortatio ad induendam hanc armaturam DEI.

C O N C I O XVII.

Rursum alia duo Remedia, contra infestationes Diaboli, & eius mancipiorum ; VIII. Corporis Castigatio. IX. Et Pœnitentiæ, post lapsum, acceleratio.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Sicut non vno eodemque armorum genere milites in bello videntur ; sic pluribus armis spiritualibus, contra demones dimicandum. I. Remedium VIII. Carnis & corporis Castigatio. I. Suadet in scriptura. 2. Mortificationis virtus. 3. S. Benedictus, demonem virga fugat. 4. Ab alio similiter demon profrigatur. 5. obsessa iussu S. Hildegardis, virga percutitur & liberatur. 6. S. Franciscus Xauerus virtutis flagellis. 7. & S. Pater Seraphicus Franciscus. II. Remedium IX. Pœnitentiæ, & Confessionis, post lapsum, acceleratio. I. Consilium huius remedij. 2. Peccator Mancipium diaboli. 3. Confessio peccata, illico à demone liberati. 4. Peccato adhuc in anima harente, nullo medio demon expelli potest. 5. Confessionem accelerandam, plurimij historijs suadet. 6. Huius loci Exemplum. Epilogus Redargutio eorum qui huiusmodi remedia explodunt.

C O N C I O XVIII.

Remedium X. Confessio integra omnium peccatorum, & quandoque totius vitæ anteactæ.

Induite vos armaturam Dei vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exord. Multis modis oppugnat nos demon : Multa remedia nobis prouidit Deus, quorum precipuum, integra confessio. I. Confessio integra Remedium X. I. Peccata, vincula, quibus demon ligatos tenet homines. Efficacia integra confessionis. 3. Mustela contra serpentem virtutis ruit : Nos contra Diabolum integra confessione. 4. Damonis Testimonium, de Integra confessione. 5. Alia demonis lamentatio de Integra confessione. II. Necessitas Integra confessionis. I. Asumenda remotionibus, opponenda integra confessio. 2. Exemplum feminæ peccata in confessione occultantis. 3. Concubina ab incubo demone liberatur. 4. Alius à succubo, pura confessione liberatur. 5. Confessio

C O N C I O N V M.

Consilium B. Catharinae, filiae S. Brigittae, de Integra confessione. 6. Tempestas ab incubo damone excitata, sedatur. III. Exempla recentiora, de Virtute integra confessionis. 1. Puer nobilis praevia confessione, ab importunissimis demonum tentationibus, liberatur. 2. Turpis amor Vni cum demonum spectris fugatur. 3. demoniaca Hexatio excussitur. 4. Furor & demonis agitatio cassatur. IV. Omnia demonis Phantasmata pellit integra confessio. 1. Pavor & formido, a damone immiffa abiguntur. 2. Impugnatio diabolica exterminatur. V. Infestatio demonis in hora mortis, integra confessione in nihilum redigitur. 1. Historia ex Vita S. Guidonis. 2. Incantationibus Vni quidam periculosum? VI. Confessio integra, abolet diabolica stigmata, & characteres. 1. demon non amplius novit integrè confessos. 2. Stigma diabolicum facta exomologesi integra, evanescit. 3. Annis triginta demoni obstrictus, eius characterem abolet, & ab eo non amplius cognoscitur. 4. Signum diaboli disparet. Epilogus. Exhortatio Sagarum ad penitentiam.

C O N C I O XIX.

Remedium undecimum: Eucharistiae sumptio formidabilis demoni; Et eius virtute Expellitur ab obsessis.

Induite vos armaturam Dei ut possitis stare adversus insidias
Diaboli Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium: A fraudulentiâ demonis, qui nos sicut pecora, propositis escis allicit. I. Sacramentum Eucharistiae, summae Virtutis, contra Malignos hostes. 1. Mensa Domini nos armat & confortat. 2. diabolus formidat dignè communicantes. 3. Eucharistiae Virtutes, similitudinibus elucidiuntur. II. Pellit demones ab obsessis. 1. Caro Christi antidotum, contra omnia diaboli Venena. 2. Calix admodum quaturi obfessa. 2. S. Auxentij discipulus Curatus. 4. Alia à sancto Bernardo per sacram hostiam sanata. 5. S. Eucharistia capiti imposita, pellit demonem. 6. Montia Quercetana in Belgio, liberata per attestationem Veritatis corporis & sanguinis Christi, in Eucharistia. 7. Similis Liberatio, Nicolae Laodunensis obfessa. 8. Eodem medio Adolescens demonum Hexationi eripitur. 9. Sacerdotis digitos, quibus sacram tangit hostiam demon mordere non potest. Epilogus: Exhortatio ad sacram synaxin dignè sumendam.

C O N C I O XX.

Duo alij Eucharistiae effectus; Praestigiarum Diaboli dissipatio;
Et maleficiorum dissolutio. Mira insuper sacrificij Missae
virtus contra malignos hostes.

Induite vos armaturam DEI ut possitis stare adversus insidias
Diaboli. Ephes. 6.

C O N T E N T A

Exordium. Ut Sacramentum istud omnium caelestium charismatum Gazophylacium, ita omnium praesidorum ditiorum, fons & scaturigo. I. Praestigis dissipat. 1. Demonica fascino, & Visio Regis & Reginae, cum toto caelesti, sed phantastico exercitu, mediante sacra hostia, evanescit. 2. Simile contigit alteri Sacerdoti. 3. Siccis pedibus in aquis ambulantes, submerguntur. 4. Ignis accenditur, quo haeretici comburuntur. 5. Ad Eucharistiae praesentiam Demones evanescent. II. Maleficia dissolvit. 1. Mulier in equam conversa. 2. Alia Demonis ludificationes cassantur. 3. Tabes diuturnae, ex Philtro ab uxore structo, ferè consumptae, perfanantur. 4. Inven-
culia-

I N D E X.

cula acus & ligneos sudes emittens, per sacram communionem, à S. Petro Tharentasio curatur. III. Missa sacrificium. 1. Domus infesta à Daemonibus purgatur. 2. Castrum à malis genijs infestum, liberatur. 3. Locustarum multitudo, à Diabolo immissa, fugatur. 4. Varia domus & habitationes Daemonum impugnationibus euacuata. 5. Maleficarum confessio de sacrificio Missa. 6. Malefica eidem Sacrificio presentes, à Damone verberari non possunt. 7. In asinum S. S. Videbatur transmutatus humanam recipit formam. Epilogus, exhortatio, ad audendum quotidie sacrificiū. Missa.

C O N C I O XXI.

Remedium Duodecimum, contra Diabolum, & omnes eius præstigi-
as Sacramentum Baptisimi.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus omnes
insidias Diaboli. Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Arma & præsidia spiritualia sunt septem Sacramenta, qua Dux noster Christus, militibus suis procurauit. I. Baptisus Virtus. 1. Demones sicut Scorpij in aquis Baptismi submerguntur; ex S. Cypriano. 2. B. Maria Oegniacensis videt, fugato diabolo, spiritum sanctum descendere, super infantem baptizatum. 3. Tyrdates Armenia Rex, cum suis, in porcos mutati, Baptismo & humanam formam, & mentis integritatem, recipiunt. II. Factus monstrosus Baptismo restituitur humana species. 1. Magnus Cham turpem fatum non agnoscit pro suo sed pro adulterino. 2. Baptizatur infantia matris & pulcherrimus apparet. 3. S. Antoninus asserit fraude & fascino Diaboli fatum ad eum deformem apparuisse, vt Matri Christiana periculum crearet. III. Insignis Victoria à Diabolo per Baptisimum reportata. 1. Indus iuuenis fuit Baptisimus. 2. A diabolo mirè vexatur. 3. Baptizatus liberatur. IV. Securitas à Diabolo ex Baptismo. 1. Obsessà liberatur. 2. Daemoni in forma canis abigitur. 3. Damon in forma Gulpis effugatur. Epilogus, exhortatio, vt sapius reuocetur abrenunciatio, facta in Baptismo.

C O N C I O XXII.

Remedium Duodecimum, & Decimum tertium, è duobus Sacramentis,
confirmatione & extrema vnctione, desumptum.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias
Diaboli, Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Epharetra depromuntur sagitta, quibus corporei hostes sauciantur. E sacramentis media, quibus Diaboli Machinationes, exterminantur. I. Remedium XII. Confirmatio. 1. Ad quid prodest hoc Sacramentum, post Baptisimum? 2. Responso Melchiodi Papa: in Baptismo eligimur in militiam Christi: in confirmatione armamur ad pugnam contra Diabolum. 3. Daemoni sacrificia, olim non ferebant Chrismate vnctum. 4. Exemplum Iuliani Apostata. 5. Admiranda virtus sacri Chrismatis. 6. Insignis Fidei professio, facta ab inuncto Chrismate. 7. Sacri Chrismatis vnctio causa persecutionis Christianorum, in Ecclesia primitiua. 8. Sacro Chrismate à Cæco fugatur Diabolus. 9. Puer item Lunaticus curatur. 10. Maleficarum coniuges, eodem medio sanantur. II. Remedium XIII. Extrema vnctio. 1. Christus instituit extremam vnctionem. 2. Oleo extrema vnctionis Daemoniaca vulnera curantur. 3. Eodem S. Launomarus morbos & maleficia curat. 4. Et S. Parthenius. 5. S. item Auxentius. 6. S. Paternus Abrincensis Episcopus. 7. S. VVincencius. 8. Eutychius Patriarcha, Epilogus, Admonitio, ne hac media paruantur aut contemnantur.

C O N -

CONCIONVM.

CONCIO XXIII.

Remedium Decimum quartum, contra Malignos genios, & omnes
complicum eius malignitates, ordinis Sacramentum;
Exorcistatus præcipuè, cum Ecclesiæ Catholicæ
Exorcifinis.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare, aduersus insidias
Diaboli. Ephes. 6.

CONTENTA.

Exordium. Sicut in benè constituta Republica sunt apparitores, Ministri Iustitiæ, & alij, qui subditos à latronum. & prædonum insidijs, protegant; Sic Christus in Ecclesia, sua, sacerdotibus potestatem reliquit, d. mones coercendis. I. Remedium XIV. Oratio in Sacramentum. 1. Christus reliquit Ecclesia sua potestatem Dæmones consurandi, & in ordinem redigendi; quidquid oggerant Calunus & Bez. a. 2. Probatio è scripturis. II. Calumniarum redargutio ex Patribus & sanctis Ecclesia Doctorib. 2. Exorcismi Ecclesia sunt Tortura & Equitem dæmonū, isidè est sanctorū Patrum Doctrina. III. Efficacia Exorcismorū exēpla. 1. Nouatus obsessus, liberatur à sacerdotib. Catholicis 2. Monachi Antiocheni. 3. S. Virus. 4. S. Cyriacus. 5. S. Cyrillus. 6. S. Adolinus. 7. S. Maurilius. 8. Historia 1. puerorū sanguine proprio, dæmoni deuinctorū. IV. Q. 1. Cur Exorcismi sēper terminētur, cū obsessione Iudicij extremi, per eum qui venturus est, iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignem? 2. Quæstio II. Cur non sēper Dæmones Exorcismi fugentur? 3. Q. III. Ad qua Dæmonis mala dispicienda Exorcismi præcipuè ordinentur? 4. Maleficia, nihilominus etiam quandoq. curantur. V. Digni Sacerdotes vnti, coercent Dæmones. 1. Emergema Monsales. 2. Vera huius ciuitatis historia. Epilogus. Hac Sacerdotum potestas contra Dæmones, verum Ecclesia Christi signum. Admonitio, vt in necessitatibus ad hanc Dei armaturam confugiant.

CONCIO XXIV.

Remedium Decimum quintum contra Dæmones, & eius operariorum
molitiones, Matrimonij Sacramentum.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias
Diaboli. Ephes. 6.

CONTENTA.

Exord. In Officina Medicamentaria, multa morborum remedia: Ita in pixidibus septem Sacramentorum, varia, contra Dæmonum insidias auxilia. I. Matrimonio pie vtentes non possunt laedi à Diabolo. 1. Id docet scripturā. 2. Experientia, ex historijs. 3. Res hic etiam comperta. II. Quanti apud Deum meriti, sint coniuges honesti & casti; quam formidabiles Diabolo? 1. Historia ex Castiano, de Ioanne Abbate, qui non poterat Dæmonem eicere, quem vir & xoratus & laicus statim eiecit. 2. Py & iusti hominis exemplum. 3. Dæmon eius presentiam non tolerat. III. Fides Matrimonialis quam stricte obseruanda? 1. Christi monitum. 2. Historia mirabilis de Annulo & statua, superius etiam, sed alio sine descripta 3. Mirabile à spectris proueniens Matrimonij impedimentum. 4. Visio spectrorum. 5. Quam periculosum, vt opera maleficorum ad depellendum maleficum. 6. Historia præcedentis Documenta. 1. ad Adulteros. 2. ad Matrimonij prophanatores. 3. Ad eos qui maleficum maleficio pellere satagunt. IV. Mulierum amor maleficis non captandus. 2. Historia terribilis ex Siffido Presbytero. Epilogus. Exhortatio ad Coniuges vt Matrimonio castè ac sobriè vtantur.

I N D E X.
C O N C I O XXV.

Remedium Decimum sextum; Inuocatio deuota nominis IESV. Sanctum
& terribile Nomen eius. Psalm. 110.

In Nomine meo Dæmonia eijcient. Marci 26.

Induite vos armaturam DEI vt possitis stare aduersus
insidias Diaboli. Ephes. 6.

C O N T E N T A.

*Exordium: A Maiestate Nominis IESV, quam Malachias Propheta, longè antea predixit. I. Remedium XVI. Excellentia nominis IESV. 1. Est predestinatum. 2. Prasfiguratum. 3. Prophe-
tatum. 4. Prænunciatum. 5. Reuelatum. 6. Multis modis gratiosissimum. I. Quia gloriosum.
2. Venerabile. 3. Desiderabile. 4. Delectabile. 5. Admirabile. 6. Amicabile. 7. Consolatorium.
8. Gaudio plenum. 9. Nomen excelsum. 10. Oleum effusum. Oleum quia condit cibos, & illu-
minat. II. Praclarissima Virtutes Nominis IESV I. In Nomine IESV exaudimur. 2. Dirige-
mur in viam salutis. 3. Nomen IESV iustificat. 4. Auget gratiam & gloriam. 5. Procurat sa-
lutem. 6. Illuminat mentes. 7. Inflammat ad amandum. 8. Roborat mentem in aduersis. 9.
Compest malis cogitationes. 10. Vincit omnes Diaboli tentationes. II. Subitanea pericula fugat.
12. Cohibet terra motum. 13. In nomine IESV miracula fiunt. Conuerso S. Dionysij per Nomen
IESV. 14. Eodem roborantur Martyres ad agonem. 1. Scriptura. 2. Exemplum S. Agatha. 3.
S. Ignatiij Martyris. III. Nomen IESV vincit Dæmones, & eorum prestigias eneruat. I. Scri-
ptura. 2. Nomen IESV, terret Dæmones, vt Tonitru. 3. Exemplum S. Antony Paduani. 4. S. I-
gnatiij Loiola. 5. S. Bernardi. 6. Mulier suasu Diaboli suspensa, in clamato Nominis IESV, libe-
ratur. 7. Nomen IESV in clamans, à portante Diabolo è sublimi deiecitur. 8. Impius Caluinista à
Dæmonibus raptus, audito Nominis IESV, ex alto precipitatur. 9. Infans in Nomine IESV Dæ-
monibus ereptus. Epilogus. Suasio, vt Nomen IESV, sit refugium & Asylum nostrum.*

C O N C I O XXVI.

Remedium Decimum septimum; Inuocatio Nominis gloriosissimæ Virginis Mariæ.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

Et Nomen Virginis Maria. Luc. 1.

C O N T E N T A.

*Exordium. A quo graui damno affecti sumus eius Nomen à Natura exhorrescimus. Id con-
tigit Dæmonibus per Virginem, vnde post Nomen IESV, nullum magis Nomen quàm Virginis
MARIÆ, pertimescunt. I. Sanctitas Nominis Maria. 1. E scripturis sacris. II. Eiusdem di-
gnitas à S. Patribus declarata. 1. Honor eius. 2. Elogia varia. 3. Virilitates. 4. Virtus contra
Dæmones. III. Historia, de Efficacia nominis Maria. 1. De Theophilo Archidiacono. 2. Alia, ex
Horatio Turcellino. IV. Alia eiusdem Argumenti, Historia, è Vita B. Aegidij Dominici, Pa-
tris Lusitani, desumpta. 1. Eius iuuentus & ingenium. 2. Profectio è Lusitania in Galliam, ad
Parisiensem Vniuersitatem, dum se Diabolus ei vicia constem adiungit. 3. Ab eodem Necromanti-
am & Magiam condidit. 4. Obligat se Diabolo proprio sanguine. 5. Angelus custos, in forma
Equitæ cataphracti, lancea eum terreat, vt respiscat. 6. Instar Sauli, ad penitentiam perurge-
tur. 7. S. Dominici Ordinem ingreditur. 8. Per Virginem recuperat sanguinis Chirographum.
9. Pluri-*

C O N C I O N V M.

9. *Plurimas Damonis tentationes, admirabili patientia vincit.* 10. *Querela Damonum, de B. Virgine, ex quadam obsessa.* 11. *Eorundem querela de S. Christophoro, S. Catharina, S. Barbara.* V. *Obsessi liberati.* 1. *Puella Anglicana.* 2. *Liberatus apud D. Virginem Dettelbacensem.* 3. *Religiosus à Damonibus preseruatur.* 4. *Damonem Sympotam aduocans, à Damonis infestatione, Virginis Nomine liberatur inuocato.* 5. *Puerpera Zabernensis.* 6. *Notabile aliud beneficium, inuocatione Nominis Virginalis, duobus conjugibus collatum.* 7. *Mala non solum à bonis, sed & pecoribus, atq; iumentis dispellit.* Epilogus; Exhortatio ad Patrocinium Nominis Virginalis implorandum.

C O N C I O XXVII

Remedium Decimum Octauum, Angeli Custodis Tutela.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus Insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. A Providentia DEI, qua per Angelos Tutelares, non solum Diaboli tentationes, sed & corporeas infestationes irritas reddit. I. Beneficium Angelica tutela. 1. Ex scripturis. 2. Damonum potestas nihil est ad Angelicam potestatem comparata. II. Beneficij huius Magistudo ex S. Patribus deducta. III. Angelica custodia virtus, ex historijs probata. 1. S. Golanthus, Persicus Magis, Demones in ipsam immittentibus, ab insidijs vulneribus per Angelum custodem curatur. 2. Guilelmus Saruberiensis fatatur, se ab Angelo custode preseruatum, ne à Praeceptore suo Mago, seduceretur. Ibidem, eiusdem aperta Professio de Angelica tutela. 3. Sortilegij & Beneficio dediti, varie puniuntur eodem Saruberiensi teste. 4. Visio Mirabilis S. Theodosij Abbatii. Quomodo S. Angelus custos, cum alijs Angelis iuuent pugnantes, & à Damone Victoriam reportent. 5. Ex hac historia duo Documenta. 6. Historia de Beato Iacobo Ordinis Prædicatorum, qui toties Videbat Angelum custodem, sibi assistentem, quoties à Damone impugnabatur. IV. Diabolus etiam Sanctos infestat. 1. S. Antonius. 2. S. Moyses Abbas, eius Visio mirabilis. 3. Ad Angelica præsidia quando præcipue confugiendum. Historia de Gama Tyranno & S. Ioanne Chryostomo. Epilogus. Exhortatio, vt Angelicam tutelam diligentèr quaramus, & Veraciter impetremus.

C O N C I O XXVIII.

Remedium Decimum nonum. Sanctorum Lipsana & Reliquiæ.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium; Ab Amore, quo Deus Sanctos prosequitur, honorando non solum eorum animas in cælo, sed & corpora in terra. I. Reliquia Sanctorum fugiunt Demones, & eorum phantasmas dissoluunt. 1. Sanctorum Principatus, in quo consistat. 2. Reliquia fontes beneficiorum celestium. 3. Clauus Dominica Crucis. II. Altarum Reliquiarum Virtus. 1. Cathena S. Petri. 2. Pulueres è Sepulchro S. Martini. 3. Sepulchrum SS. Apostolorum Philippi & Iacobi. 4. In Flandria, pluribus in locis. 5. Apud Sepulchrum S. Heriberti. 6. S. Richarij. 7. S. Ludgeri. 8. Reliquiarum presentiam non ferunt Demones. 9. Moderna Experientia. III. Obsessi liberantur. 1. Reliquia S. Geruasij & Prothasij, ex S. Augustino. Ibidem. Oculi à Damone excussi, mira per sanatio. 2. Filii Terentiani. IV. Non solum Ossa, sed & alia Lipsana, tali Virtute præpollent. 1. Capilli S. Vincentij. 2. Eius Vestes. 3. Reliquia S. Patris Ignatiij. V. Reliquiarum applica-

I N D E X

PLICATIONI Superfitiones non admiscenda. 1. Unguentum fluens ex ossibus S. Glyceria Martyris, quare fluere cessarit? 2. Sanctorum corpora Bambergae asseruata. Epilogus. Exhortatio ad Cultum & honorem Sacrarum Reliquiarum.

CONCIO XXIX.

Remedium Vigefimum, contra Dæmonem, & omnes eius præstigias;
Vlus signi sanctæ Crucis.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus infidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Milites Clypeis & Scutis, hostium Sagittas excutunt. Christiani Et olim, in primitiua Ecclesia: Ita & nunc, vtuntur signaculo Crucis. I. Dæmonum spectris, & eorundem Molestijs signum Crucis omnitempore obijciendum. 1. Id suadent S. Patres. 2. Consulium S. Antonij. 3. Eiusdem & S. Hilarionis præxijs. 4. Idem & surpauit S. Abramius. 5. Et S. Landolphus Episcopus. 6. Crucis signo S. Maria Magdalena, à Dæmonum terriculamentis, immunis redditur. II. Crucis signum, Dæmones exhorrescunt, eoque fugantur. 1. Assertio SS. Patrum. 2. Doctrina S. Augustini, & Lactantij. 3. Dæmonum Sacrificia, Crucis signaculo disturbantur. 4. Historia, à Prudentio descripta, de Iuliano Apostata. 5. Ipse Iulianus, cruce fugat Dæmones. 6. Gemina B. Antonij Victoria, per Crucem, à Dæmonibus reportata. 7. Victoria S. Hilarionis. 8. Diabolica spectra e castro per crucem fugata. 9. Sancti Martini duplex contra Diabolum Victoria per Crucem partita. 10. Gennadius Patriarcha Cruce fugat spectrum. 11. S. Benedictus ignem Diabolicum Cruce extinguit. 12. Diabolus in forma Draconis, Cruce & oratione superatur. 13. S. Osvaldus, Cruce Dæmonem abigit, transformatum in Angelum lucis. 14. Secundellus Diaconus, similiter eum fugat, in specie Christi apparentem. 15. S. Simeon Mqnachus Treuerensis, Dæmones Angelos se esse mentientes, facta Cruce Dæmones esse, dum euanescent, animaduertit. 16. Vasa sui virtuosioribus cereuisia impleta, facta cruce, S. Vedastus confringit. 17. Triplex miraculum, sig. crucis patrarum. 18. Alia similia S. Crucis Miracula. Epilogus. Exhortatio ad perpetuum S. Crucis & sum.

CONCIO XXX.

De eodem sanctæ Crucis Remedio, contra Dæmonem, & omnes eius præstigias.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus infidias
Diaboli. Ephes. 6.

C O N T E N T A.

Exordium. Fures & latrones patibulum metuunt, Dæmones crucem Christi. I. Crucis signo dæmones ab obsessis expelluntur. 1. Virtus crucis, contra dæmones. 2. Exorcismus & adiurationibus dæmonum crux adhibetur. Exempla S. Patrocli, Nicetij, Arnulphi & c. 3. S. Cassius Episc. Narnensis. 4. Gregorius Lingoniensis. 5. Theodorus Archimandrita. 6. S. Stephanus Martyr Constantinopolitanus. 7. S. Suibertus. 8. S. Zenobius Archiepiscopus Florentinus. 9. Obsessa femina, à S. Theodoro liberatur. II. Signum crucis, etiam infidelibus prodest. 1. Iudæus crucis signo, illusus à Dæmonibus. 2. Constantinus Adolescens, Matre Iudæus natus, signo crucis, exanimas feminam ad libidinem tentantem. 3. Christianus in India, multa per S. Crucem beneficia, consequuntur. III. Beneficia & morbos non incantationibus, vel amuleto superstitionis, sed signo crucis, curari oportere. 1. Incantationes Reliquia Ethnicismi. 2. Incantationes fugienda, & quare? 3. Retectio ex-
cnsatio

CONCIONVM.

onfationis Incantatorum. 4. Incantationes plus obfunt quam profunt. Vxor Alexij Comneni. 5. Aaron Magus, incantationibus fanare volens, multos extinxit. Epilogus. Adhortatio ad vsum signi Crucis.

CONCIO XXXI.

Remedium Vigefimum: Aquæ lustralis, cum Sale, Vino, Oleo, Fructibus, & alijs rebus benedictis.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus infidias Diaboli. Eph. 6.

CONTENTA.

Exord. Sicut in Sacramentis diuina Maieftas vritur creaturis, potentia quam Theologi vocant obedientialem, ad fupernaturales effectus gignendos eleuatis: Ita eisdem vritur in Damonũ machinamentis, diffipandis. I. Aqua benedicta hæreticis adeo exofa defenfio. 1. Virtus aqua attributa in baptifmo. 2. Aqua benedictio caret omni fufpitione. 3. Fundamentum Aqua benedicta ex fcripturis. 4. Vfus Aqua benedicta ab Apoftolis. 5. Testimonium Alexandri Papa. 6. Ignea Diaboli tela exstringit. II. Effectus I. Aqua benedicta, quoad Personas, liberat Obfessos. 1. S. Eligius eius afperfone sanat obfessos. 2. A S. Theodoro Maleficiati curantur. 3. Aqua etiam à Laico benedicta Daemoniacus curatur. 4. Triginta annorum energumena, Aqua benedicta afperfone sanat. 5. Alia complures hiftoria e Sanctorum gefit. III. Effectus II. Aqua benedicta. Loca à Damonibus infeftata liberat. 1. S. Aichardus Gienenfis id præftat. 2. S. Wlbrordus. 3. S. Gregorius Magnus. 4. S. Hubertus. 5. S. Theodorus. Epilogus. Exhortatio ad vsum Aqua benedicta.

CONCIO XXXII.

Tres alij præftantiffimi effectus Aquæ benedictæ; Præftigiarum Dæmoniacarum difcuffio; Infantulorum contra Lamias tutela; Apud Agonizantes tentatoris depulfio.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus infidias Diaboli. Eph. 6.

CONTENTA.

Exordium: Sicut olim Deus multa admiranda per Aquam patrauit. I. Effectus III. Aqua benedicta: Damonum maleficia & præftigias in nihilum redigit. 1. Iosephus Aqua cruce fignata a ignem, ne adureret, excantatum, accendit. 2. Simile quid vfu lustralis Aqua effectum dat S. Marcellus Epifcopus Apameenfis. 3. S. Macarius feminam in equam conuerfam sanat. 4. S. Vrsarius Damonem Monasterium turbantem fugat. 5. Dua hiftoria recentiores. Domus infeftata tranquillatur. Luporum Venatio & captura incantationibus impedita reftruitur. 6. Alia dua hiftoria; vna Treuerenfis altera Mufcipontina. II. Effectus IV. Puerulos Infantes à Lamis & Sagis defendit. 1. Puer fuppositis herbis benedictis & aqua lustrali afperfus, à Malefica ladi nequit. 2. Exemplum fimile prioris. III. Apud morientes Damonem pellit. 1. Damon in forma nigra aut aqua lustrali eliminatur. 3. Omnes alia creatura benedicta diuini habent malos genos coercendi. Epilogus. Exhortatio ad frequentem vsum Aqua benedicta.

CONCIO XXXIII.

Remedium vigefimum primum; vſus Agni Dei.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus infidias Diaboli. Eph. 6.

CONTENTA.

Exord. Ecclesia Dei Turris David cum propugnaculis feptem Sacramentorum. I. Benedi-

I N D E X

Actio Agni Dei fit à Solo summo Pontifice. I. Eius usus ab antiquo. 2. Beneficia diuina qua petuntur in Consecratione Agni Dei. 3. Experimenta virtutis. 4. Agni Dei olim permagni aestimati. II. Incendia restringunt. 1. Vrbe Messana. 2. Alias iterum in eadem Vrbe. 3. in ciuitate Turrinensi. 4. in India. 5. Agnum Dei gestans sclopettorum ictibus non potest interfici. III. Dæmones pellit ab obsessis. 1. Obsessus Iaponius liberatur. 2. dæmonum furij agitatae sanatur. 3. Mulier à maligno genio vexata fit immunis. 4. Domus mirifice infestata purgatur. 5. Puella Venetica appenso Agno Dei sentit tormenta. 6. Canem latrando representans Agno Dei restituitur. IV. Prestigia dæmonum dissoluit. 1. Puer octo annorum à Sagu seductus. 2. Alius adolefcentis seductus admiranda refert Archiepiscopo Treuerensi de virtute Agni Dei. V. Diabolo etiam deuincti Agno DEI seruantur. 1. Quidam qui se dæmoni deuouerat iam abripiendus Agno Dei seruetur. 2. Mulier item qua se sanguinis Chirographo Dæmoni obligarat.

CONCIO XXXIY.

Remedium XXII. Amuleta quæ libet sacra & verba sacra scripturæ.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exord. innumerabiles flores herbas & radices creauit Dominus pro curandis humanis morbis: sic in Ecclesia militatus officina & varia antidota contra Diaboli incursionem. I. Amuleta sacra in genere, quantum valeant in profligandis dæmonibus. 1. Exemplum Emanuelis à Costa quod contigit Ormutij. 2. S. Barnaba. 3. S. Cecilya. 4. S. Macrina. 5. S. Gregorij Turonensis. 6. Prisci, Anachoreta. 7. S. Thomas Aquinas & alij. II. Euangelium S. Ioannis & eius virtus. 1. Ritus cantandi Euangelium S. Ioannis per astatem post sacrum pro frugibus terra quam Efficax. 2. Dæmon incubus à puella fugatur Euangelio S. Ioannis. 3. Confessio S. Trinitatis à S. Odulpho chartæ inscripta fugat Dæmonum spectra. III. Dna cautela in his Amuletis obseruanda. 1. S. Simeon Salus, verbis impedit Sagam ne valeas amplius Beneficia exercere. 2. Simile quid gestum, à S. Antonio. 3. Obiectio contra hac Amuleta & eius solutio ex Patribus. 4. Regula generalis quamcumque superstitionem cognoscendi; Exhortatio vt vitatis quibuscumque superstitionibus eiusmodi media adhibeamus.

CONCIO XXXV.

Remedium XXXIII. Campanæ benedictæ.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Eph. 6.

C O N T E N T A.

Exord. sicut omnes creaturae rebellant homini peccanti: sic homo pro honore Dei Diabolum dimicans, rebus creatis & artificio humano perfectis vti potest contra Diabolum. Inter eas sunt campana. I. Campanarum usus & benedictio antiquissima. 1. succedunt iudicij veteris Testamenti. 2. S. Theodorus Archimandrita ante mille annos benedixit campanas. 3. Testimonium Alcuini Flacci. 4. Ritus iste ab Apostolis creditur profluxisse. II. Campana benedicta dæmonibus quam Exosa à Historia è B. Petro Cluniacensi. III. Miracula benedictarum Campanarum. 1. Campana benedicta sono hostes fugantur à S. Lupo Episcopo. 2. Miraculosa campana S. Vrsuarii. 3. Campana Miraculorum, in oppido Vitilla. 4. Alta in Monasterio Rodicensi. 5. Campana non pulsata resonans. IV. De campanarum virtute Confessio sagarum. V. Obiectio vana, de sacrilega prophanatione Baptismi quem heretici somniant Campanarum. 1. Reiectio Calumnia ex multis fundamentis. 2. Benedictio Campanarum tam olim in Ecclesia vsitata. 3. Error vulgi existimantis Campanas baptizari. 4. Vnde vs Campanis vt pellant tempestates. VI. Dubitatio resoluta. Cur eiusmodi remedia non semper consequantur effectum? Epilogus totius operis & istius etiam Concionis.

INDEX

CONCIONVM
INDEX EORVM QVÆ
 IN CONCIONIBVS HISCE
 fusius explicantur.

*Cuius prior numerus concionem, alter eius partem vel
 punctum indicat.*

A

A Brenunciatio Diaboli quam sit efficax contra demonū tenta- tiones	Conc. 15. p. I.
Agnus DEI Cereus benedictus, mira efficacia contra demones. Conc. 33. tota	Conc. 32. p. I. I.
Agonizantes aqua benedicta cur aspergendi ?	Conc. 24. p. IV.
Amor coniugalis quomodo obseruandus ?	Conc. 24. p. IV.
Amores alieni Diabolicis artibus non captandi.	Conc. 26. p. IV.
Angelus custos absterret à malis.	Conc. 27. tota.
Angeli custodes defendunt nos à demonibus.	Conc. 32. & 31. tota.
Aqua lustralis virtus multiplex contra demones.	Conc. 31. p. I.
Aqua lustralis hareticis exosa & abipsis defensa.	Conc. 9. p. V.
Auaritia Rete & Nassa diaboli.	

B

Baptismus mira contra demones efficacia.	Conc. 21. tota.
Benedictio Agni DEI fit à solo summo Pontifice.	Conc. 33. p. I.
Blasphemi à Diabolo puniuntur.	Conc. 12. p. VI.
Bonorum afflictio & persecutio punitur per diabolum.	Conc. 12. p. IV.

C.

Campanarum benedictio & vsus contra demonum infestationes.	Conc. 35. tota.
Carnis mortificatio expellit demones.	Conc. 17. p. I.
Confessionis acceleratio remedium contra demones.	Conc. 17. p. II.
Confessionis integra vis admiranda contra omnem demonum potestatem.	Conc. 18. tota.
Confirmationis Sacramentum pellit demones.	Conc. 22. p. I.
Coniuges casti quanti meriti apud Deum.	Conc. 24. tota.
Consuetudo mala non excusat peccata sed auget.	Conc. 12. p. VI.
Contumacia erga parentes punita.	Conc. 12. p. I.
Crux quantæ virtutis contra demones.	Conc. 29. & 30. tota.
Crucis signum etiam infidelibus prodest.	Conc. 30. p. II.
Curiositas nimia rerum Magicarum esca captura diaboli.	Conc. 9. p. III.

Damon

I N D E X

D

<i>Damon semper affectat diuinitatem.</i>	Conc. 1. p. I.
<i>Demonu imprecatio mancipat hominem diabolo.</i>	Conc. 9. p. VII. Et Conc. 13. p. II.
<i>Damon cur vtatur opera sagarum in malis inferendu.</i>	Conc. 13. p. IX.
<i>Damones exhorrescunt crucem.</i>	Conc. 23. p. V.
<i>Damones cruce fugantur ab obsesu.</i>	Conc. 29. tota.
<i>Digiti sacerdotales vincti non possunt ledi a demone.</i>	Conc. 23. p. V.
<i>Diuinationes sunt prohibita, & per eas colitur demon.</i>	Conc. 4. tota.

E

<i>Ecclesia Pastores in diaboli tentationibus consulendi.</i>	Conc. 15. p. II.
<i>Elemosyna summa virtutis contra demones.</i>	Conc. 16. p. II.
<i>Eucharistiam cur sicut Deus tam male a sagis tractari?</i>	Conc. 11. tota.
<i>Eucharistiam in digne sumentes exposti sunt diabolo.</i>	Conc. 13. p. VI.
<i>Eucharistia virtus contra demones.</i>	Conc. 19. & 20. tota.
<i>Exorcismi pellunt demones.</i>	Conc. 23. tota.

F.

<i>Fascinationes crucis signo pellenda.</i>	Conc. 30. p. III.
<i>Festa Patronorum violantes puniuntur a diabolo.</i>	Conc. 13. p. VIII.
<i>Fides constans diabolo formidabili. Multa historia.</i>	Conc. 14. p. I.
<i>Fidei Professio fugat demonum spectra.</i>	Ibid. p. I.
<i>Fiducia firma in Deum vnde? eius exempla.</i>	Conc. 14. p. II.
<i>Fides matrimonialis quam strictè obseruanda.</i>	Conc. 24. tota.
<i>Flagella coërcent demonem.</i>	Conc. 17. p. I.
<i>Flagella demonum reliquia sanctorum.</i>	Conc. 28. tota.

G.

<i>Gratiarum fons Eucharistia.</i>	Conc. 19. & 20. tota.
<i>Gratia effugandi demones in sola Catholica Ecclesia.</i>	Conc. 23. tota.

H.

<i>Heresis pessima omniis magia.</i>	Conc. 1. 2. 3. 4. tota.
--------------------------------------	-------------------------

I.

<i>IESV. Nomen summa Maiestatis & virtutis.</i>	Conc. 25. tota.
<i>Ieiunij virtus contra demones.</i>	Conc. 16. p. I. & II.
<i>S. Ioanni Euangelium quanta virtutis contra demones?</i>	Conc. 34. p. I. & II.
<i>Iudicij extremi comminatione cur terminentur exorcism?</i>	Conc. 23. p. IV.
<i>Incantationes nunquam adhibenda.</i>	Conc. 30. p. II.

INCAN-

CO NCIONVM.

<i>Incantationes morborum omnino illicita.</i>	Conc. 2. & 3. tota.
<i>Incendia Agno Dei extincta.</i>	Conc. 33. p. II.
<i>Infidelibus etiam prodest signum crucis.</i>	Conc. 30. p. II.
L.	
<i>Lamias ab infantibus infestandi coërcet aqua benedicta.</i>	Conc. 32. p. II.
<i>Libido Carnalis exponit hominem Diabolo.</i>	Conc. 12. p. VIII.
<i>Loca à demonibus infestata, lustrali aqua purgantur.</i>	Conc. 31. p. III.
<i>Luxuria esca precipua nascæ & hami diaboli.</i>	Conc. 9. p. VI.
M.	
<i>Magiam post hæresin exterminatam introducit demon.</i>	Conc. 1. in Exord.
<i>Magia inuectores & cultores.</i>	Conc. 1. p. II.
<i>Magia in se detestabilis à DEO prohibetur.</i>	Conc. 1. p. III.
<i>Maleficia non semper curantur per exorcismos:</i>	Conc. 23. p. IV.
<i>Maleficiū maleficio non pellenđum.</i>	Conc. 24. p. III.
<i>Matrimonij vsus philtis diaboli impeditus.</i>	Conc. 3. p. IV. & V.
<i>Matrimonio quomodo vtendum.</i>	Conc. 24. p. III.
<i>MARIAE V. Deiparæ NOMEN quam formidabile demonibus.</i>	Conc. 26. tota.
<i>Missæ sacrificij virtus contra demones.</i>	Conc. 20. p. III.
<i>Morborum incantationes diabolica,</i>	Conc. 4. tota.
<i>Morientes aqua benedicta aspergendi.</i>	Conc. 32. p. III.
<i>Mortificatio carnis remedium contra demones.</i>	Conc. 17. p. I.
N.	
<i>Nomen IESV excellentissimum & dignissimum.</i>	Conc. 25. tota.
<i>Nomen Virginis Maria demones expellit.</i>	Conc. 26. p. 5.
O.	
<i>Obsessorum liberatio per sacram Eucharistiam.</i>	Conc. 19. & 20. tota.
<i>Obsessi aqua lustrali releuantur.</i>	Conc. 31. p. III.
<i>Obsessi Agno DEI, à demone sunt immunes.</i>	Conc. 3. p. III.
<i>Ordini Sacramentum coërcet demones.</i>	Conc. 23. tota.
<i>Oratio præstantissima contra demones armatura.</i>	Conc. 16. p. III.
<i>Odiū erga proximos à demone castigatum.</i>	Conc. 12. p. II.
<i>Orij fuga, quia puluinar & esca diaboli.</i>	Conc. 9. p. I.
P.	
<i>Præperum contemptus & immisericordia.</i>	Conc. 13. p. IV.
<i>Radicator verbi DEI simili speculatori.</i>	Conc. 1. in Exord.

XXXXX

Peniten-

I N D E X

<i>Pœnitentiæ acceleratio cohibet demones.</i>	<i>Conc. 17. p. II.</i>
<i>Præstigijs demonum dissipat Agnus DEI.</i>	<i>Conc. 33. p. IV.</i>
<i>Periurium extremū malū exponit homines.</i>	<i>Conc. 1. p. I.</i>
<i>Permittatne DEVS vt Magistratus à sagū ledatur.</i>	<i>Conc. 10. p. 3.</i>
<i>Permissiōnū diuina caussæ vt homines diabolo vexentur.</i>	<i>Conc. 10. tota.</i>
<i>Permissio diuina circa infantulos, vt à diabolo ledantur.</i>	<i>Conc. 10. p. II.</i>

R.

<i>Reliquia sanctorum pellunt demones.</i>	<i>Conc. 28. tota.</i>
<i>Reliquia non solum corporum sed & vestimentorum hac virtute pollent.</i>	<i>Conc. 28.</i>
<i>Reliquia fontes beneficiorum DEI.</i>	<i>Conc. 28.</i>
<i>Reliquiarum vsui superstitiones non adhibendæ.</i>	<i>Conc. 28. p. V.</i>

S.

<i>Sacerdotis digitos hostiam tangentes, Daemon nequit mordere.</i>	<i>Conc. 19. p. II.</i>
<i>Scriptura sacra verba sugant demones.</i>	<i>Conc. 33. tota.</i>
<i>Somniorum vanitas.</i>	<i>Conc. 5.</i>
<i>Succubus demon, fugatur Ieiunio & oratione.</i>	<i>Conc. 16. p. III.</i>
<i>Superstitiosarum rerum vsus & obseruatio quam noxia.</i>	<i>Conc. 5. tota.</i>
<i>Superstitio quam graue peccatum.</i>	<i>Conc. 5. tota.</i>
<i>Superstitio Schola & nouitiatus diaboli.</i>	<i>Conc. 6. tota.</i>
<i>Superstitionum cognoscendarum Regula & septem earum genera.</i>	<i>Conc. 7. tota.</i>
<i>Superstitio Muscipula diaboli.</i>	<i>Conc. 9. p. VIII. Et conc. 13. p. VIII.</i>
<i>Superstitionum friuolæ excusationes reiectæ.</i>	<i>Conc. 8. tota.</i>
<i>Superbia dispositio ad seductionem diaboli.</i>	<i>Conc. 9. p. IV.</i>

T.

<i>Tristitia nimia & desperabunda, esca diaboli.</i>	<i>Conc. 9. p. II.</i>
<i>Tortura demonum Reliquia sanctorum.</i>	<i>Conc. 28.</i>

V.

<i>Veritatis agnita impugnatio punitur à diabolo.</i>	<i>Conc. 12. p. V.</i>
<i>Vitæ innocentia diabolo formidolosa.</i>	<i>Conc. 14. p. I.</i>
<i>Vnctionū extrema virtus contra diabolū.</i>	<i>Conc. 22. p. II.</i>
<i>Vsura exponit hominem diabolo.</i>	<i>Conc. 13. p. I.</i>

INDEX APPLICATIONIS CONCIONVM AD EVANGELIA, DE TEMPORE ET SANCTIS.

Dominica 3. Aduentus.

1. *Thema. Matth. 11. Quid exiſti in deſertum videre! hominem mollibus veſtitum? De mortificatione carnis exemplo S. Ioannis.* Conc. 16. p. 11.

Item Dominica 4. ſecundum uſum Romanum.

Dominica 4. Aduentus.

1. *Thema. Ego vox clamantis. Prædicator ſpeculatori ſimilis.* Conc. 1. in exord.
 2. *Veritatis agnita impugnatione punita.* Conc. 12. p. 17.
 3. *Thema. Parate viam Domini. Ioann. 1. Pœnitentia & confeſſionis acceleratio pellit demonem.* Conc. 17. p. 11.

In feſto Innocentium.

1. *Thema. Mittens occidit pueros in Bethlehom & omnibus finibus eius. Q. Cur Deus permittat paruulos tam baptizatos, quàm non baptizatos, à demonibus infeſtari & occidi?* Conc. 10. Q. 2.

In feſto Circumciſionis.

1. *Thema. Et vocatum eſt Nomen eius IESVS, Luc. 2. De ſalutifero Nomine IESV.* Conc. 25. tota.

Dominica infra octauam Epiphaniæ.

1. *Thema. Fili quid feciſti nobis ſic? Luc. 2. Filiorum erga parentes contumacia punita.* Conc. 12. p. 1.

Dominica 2. poſt Epiphaniam.

1. *Thema. Erant nuptiæ in Cana Galilææ. Ioann. 2. De Matrimonij Sacramento ſanctificando.* Conc. 24. tota. Item:
 2. *Libido etiam in Matrimonij Sacramento punitur.*
 3. *Aqua vinum facta: De uſu Aqua benedicta, contra demones & omnes eorum preſtigias.* Conc. 32. tota.

Dominica 1. Quadrageſimæ.

1. *Thema. Et cum ieiunaſſet, Matth. 4. Ieiunij maxima virtus ad compeſcendos demones.* Conc. 16. p. 1

I N D E X

2. *Vnde Sathana. Quotidiana abrenunciatio, quam Diabolo formidabilis? quam effica.* Conc. 15. parte 1.

3. *Agni Dei vsus ad fugandos Demones.* Conc. 33. tota.

Dominica 2. Quadragesimæ.

1. *Thema. Filia mea male à Demonio vexatur, Matth. 15. Cur Deus permittat homines à Diabolo vexari?* Conc. 10. tota.

2. *Thema. Miserere mei fili David. Adquem in morbis recurrendum? an ad incantatores vel ad Deum?* Conc. 2. tota.

3. *De superstitionibus.* Conc. 13. Conc. 5. 6. 7. 8. tota.

Dominica Oculi.

1. *Thema. In Beelzebub, principe Demoniorum, Luc. 11. De Magia fundatore Diabolo; eius cultoribus; quam detestabilis Deoque exosa.* Conc. 1. tota.

2. *Thema. Blasphemabant dicentes. Blasphemia per Diabolum horrendissime castigata.* Conc. 12. p. VI.

3. *Cur Diabolus vtatur opera Magorum & Sagarum ad inferenda mala que per se potest inferre.* Conc. 13. p. IX.

4. *Digitus Dei: Nomen IESVS.* Conc. 25. tota.

Dominica Passionis.

1. *Thema. Quis ex vobis arguet me de peccato? De integra omnium peccatorum confessione, vt preparatione ad sacram Eucharistiam.* Conc. 18. tota.

Dominica 4. post Pascha.

1. *Thema. Arguet mundum de peccato, quia non credunt in me. Ioann. 16. De idolomania diabolica quam exercent omnes venefici.* Conc. 1. tota.

2. *Thema. Docebit vos omnem veritatem: De diuinationibus vitandis.* Conc. 4. tota.

3. *De superstitionibus.* Conc. 5. 6. 7. 8. integrè.

In festo Pentecostes.

1. *De virtute Sacramenti confirmationis contra omnes Diabolici fraudes & machinationes.* Conc. 22. p. I.

In festo Trinitatis.

1. *De efficacia Baptismi contra Demones.* Conc. 21. tota.

In festo corporis Christi.

1. *Cur permittat Deus Eucharistiam à Sagu & maleficis tam impie & sacrilege tractari?* Conc. 11.

2. *Eucharistia pellit Demones.* Conc. 14. & 20.

3. *Similiter & sacrificium Missæ.* Conc. 20. p. I II.

Domi-

C O N C I O N V M.

Dominica 6. post Trinitatis.

1. *Thema.* Non occides. *Afflictio & cades bonorum à Diabolo punita.* Conc. 12. p. IV.
2. *De periurio & imprecatione Diaboli.* Conc. 13. p. I. & II.

Dominica 7. post Trinitatis.

1. *Thema.* Misereor super turbam: *Virtus Eleemosynæ contra Demonem.* Conc. 16. p. III.
Et de immisericordia erga pauperes. Conc. 13. p. IV.

Dominica 10. post Trinitatis.

1. *Thema.* Domum meam fecisti speluncam latronum, Luc. 19. *Prophanatio rerum sacrarum punita.* Conc. 13. p. V.

Dominica 13. post Trinitatis.

1. *Thema.* Diliges proximum tuum: *Invidia & odium erga proximum puniuntur à Diabolo.* Conc. 12. p. II.

Dominica 14. post Trinitatis.

1. *Thema.* Ite ostendite vos sacerdotibus. *Rekursus ad Pastores Ecclesie, & manifestatio tentationum facta superioribus Diabolo supra modum formidabilis: multa historia.* Conc. 15. tota.

Dominica 19. post Trinitatis.

1. *Thema.* Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. *Vita Innocentia, cum fiducia firma erga Deum, quanti momenti & meriti?* Conc. 14. p. II.

Dominica 21. post Trinitatis.

1. *Thema.* Abijt ad eum & rogabat vt descenderet & sanaret filium eius: *Ad quem in morbis recurrendum pro salute?* Conc. 2. & 3. tota.
2. *Excusationes friuolæ eorum qui recurrunt ad incantatores.* Conc. 3. tota.
3. *Extrema vnctio quomodo infringat vires Diaboli.* Conc. 22. p. 2.

Dominica 24. post Trinitatis.

1. *Thema.* Si tantum tetigero simbriam vestimenti, salua ero. *De admirabili virtute sanctorum Reliquiarum, contra Demones.* Conc. 28. tota.

Dominica vltima post Trinitatis.

1. *Superstitio abominatio desolationis.* Conc. 5. & 6.

In Dedicatione Ecclesie.

1. *De Campanarum benedictione, & multiplici vsu contra Tempestates, & varias Demonum & Sagarum infestationes.* Conc. 35. tota.

In festo SS. Apostolorum Philippi & Iacobi.

1. *De superstitionibus Calendæ Maij exerceri solitis.* Conc. 5. 6. 7. 8. integris.
2. *Superstitiones exponunt homines Diabolo infestandos.* Conc. 13. p. VII.

I N D E X C O N C I O N U M.

In festo S. Crucis.

1. De usu signi S. Crucis, contra omnes Damonum prestigias, & Magorum infestationes.
Conc. 29. & 30.

In festo SS. Apost. Petri & Pauli.

1. Fides Catholica constans & firma, scutum & galea contra Diabolum: multa exempla.
Conc. 14. p. 1.

In festo Natiuitatis Deiparæ Virginis,

1. De efficacia Nominis MARIAE, contra omnes Damonum insidias. Conc. 26, tota.

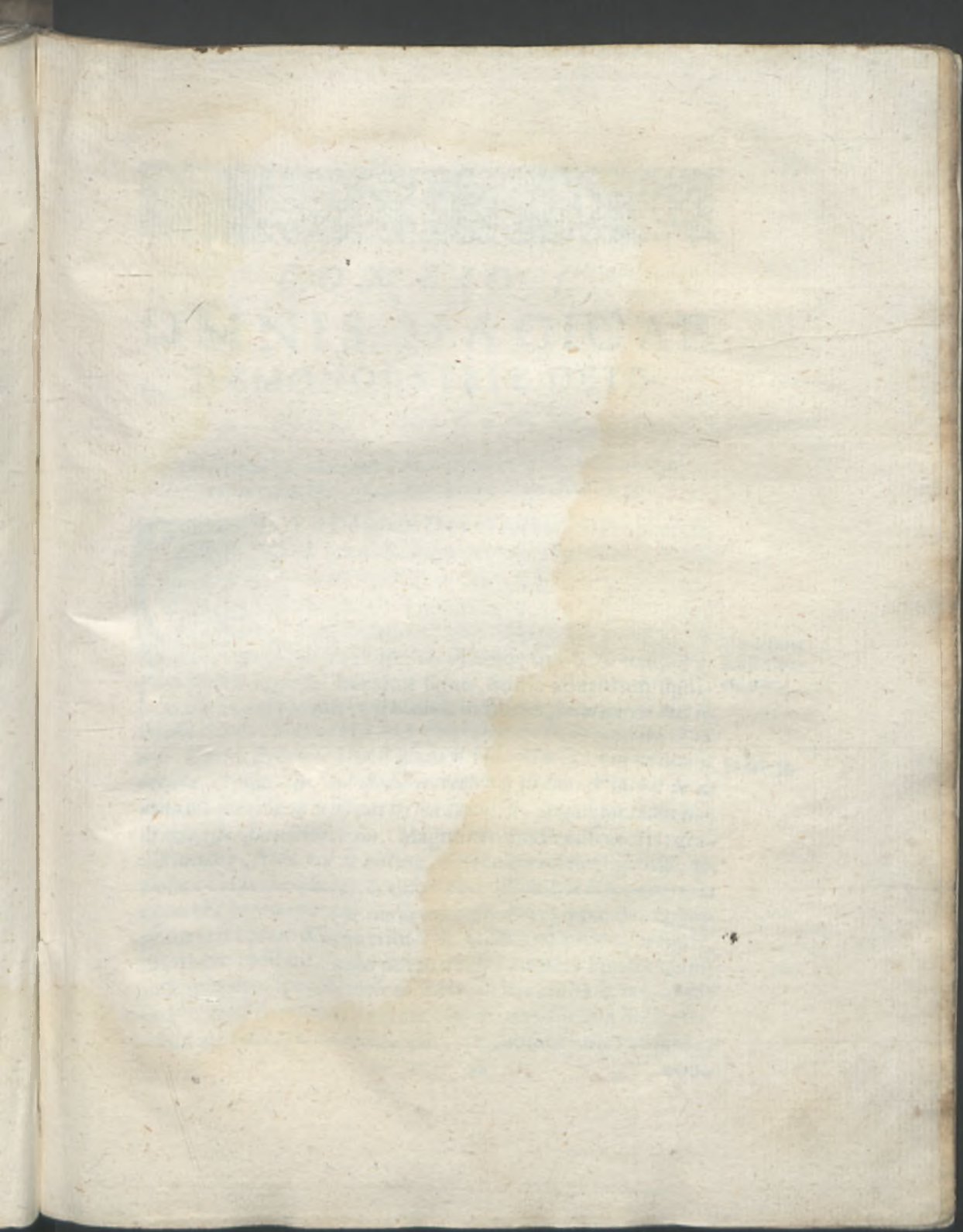
In festo S. Michaëlis.

1. Custodia Angelorum protegit ab omni Damonum impugnatione, & insidijs maleficorum.
Concione 27, tota.

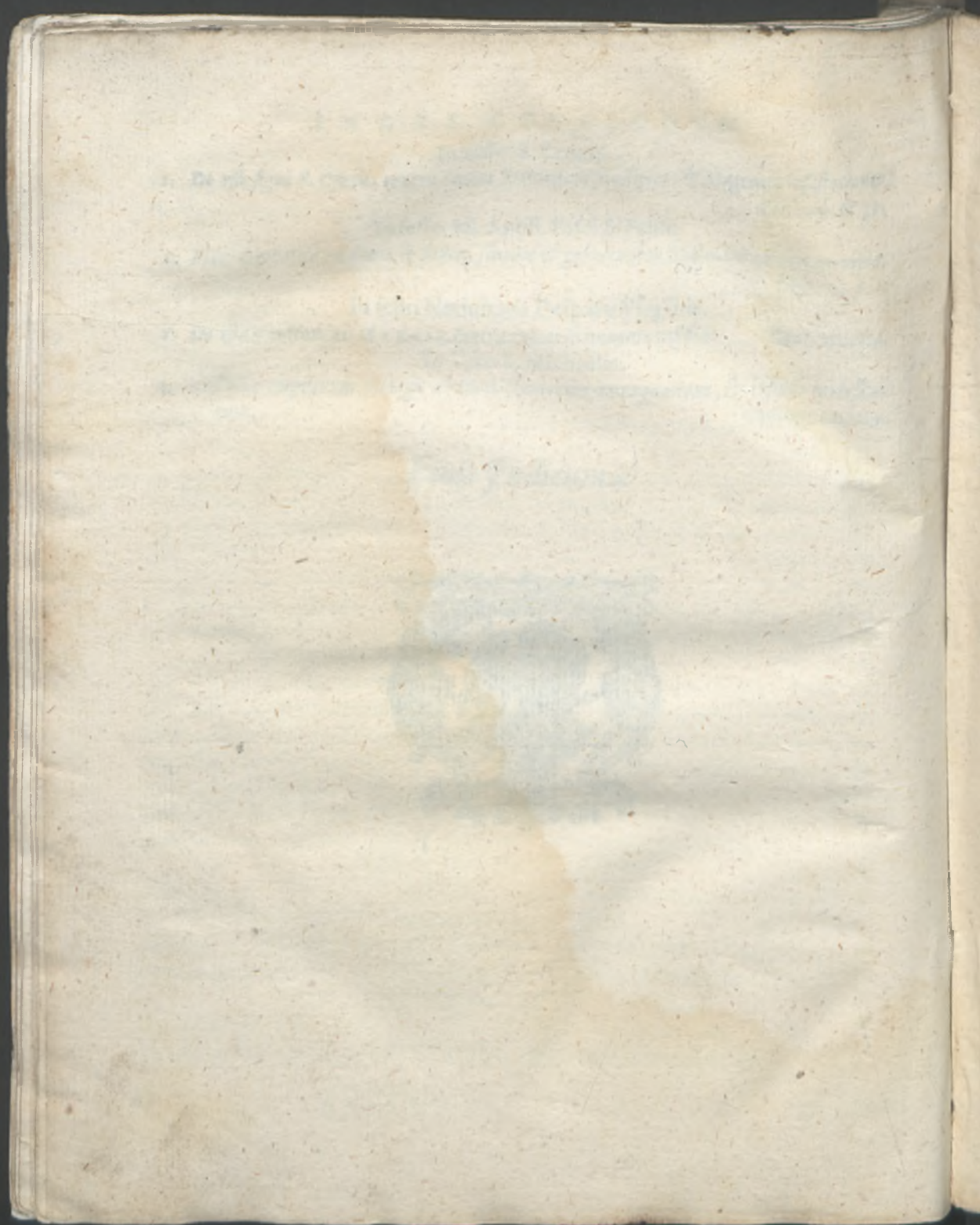
Finis Indicum.

CONCIO I.
 OMNIS MAGICAE
 DÆMONOLATRIÆ DETE-
 STATIO IN COMMUNI.

*Fili hominis speculatorem dedi te, domui Israhel: audiens ergo
 ex ore meo sermonem, annuntiabis eū ex me. Ezech. 33.*

QUOD Dominus DEVS Ezechielem Prophetam, ad prædicandum populo Israhelitico destinasset, functionis istius difficultatem, & obligationem Vigilantiæ, pro commisso grege, ei explicaturus, inter cætera, Speculatori, in præalta turri constituto, qui belli tempore, cum hostis ingruit, buccinæ signo, hostis aduentum significet, eum comparauit: *Fili hominis, inquit, speculatorem dedi te, Domui Israhel: audiens ergo, ex ore meo sermonem, annuntiabis eū ex me. Quod si speculator viderit gladium venientem, & non insonnerit buccina, & populus se non custodierit, venerit q̄, gladius, & tulerit de eū animam, ille quidem in iniquitate sua captus est; sanguinem autem eius, de manu speculatoris requiram.* Magnum onus Prædicatoris; grauis iactura, si vel vnica anima, eius culpa vel negligentia, ab hoste comprehendatur, & dispereat: *Ille quidem in iniquitate sua captus est; sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram.* Quàm graue erit coram diuino tribunali, vel de vna anima pereunte, rationem reddere? quid porrò de tam multis? Functus sum, indignus ego, speculatoris munere, in hac ciuitate, iam annis prope viginti quatuor; cui accedit etiam officium Pastorale, quod me vobis, & omnibus illis, qui subsunt huic Parochiæ,

Prædicator
 similis spe-
 culatori.

Ezech. 33.

nouo titulo, nouoque vinculo obstringit, vt inuigilem vobis ouiculis meis, ne infernalis lupus irrumpat, & rabie sua oues mactet, & disperdat; vobismetipsis hic æstimandum relinquo quam vestri causa, mihi graue onus incumbat, & longè quidem grauius, quam alijs Concionatoribus, qui non Pastores vestri, nec obligati sunt, peruigilare pro vobis, vt Paulus ait, & rationem reddere pro animabus vestris. Quam autem probe, quam rectè, quam fideliter huic officio satisfecerim, ille omniam optime nouit, qui hominum renes & corda scrutatur, Optimus Maximus Deus: Dicere possum cum Apostolo Paulo: *Non equidem subterfugi, quo minus annunciarem omne consilium Dei vobis.* Vtrum autem scopum meum attigerim, vbique, vtrum monitiones meæ, apud omnes & singulos profecerint, is nouerit, cuius oculis omnia nuda sunt & aperta. Illud autem, cum Apostolo affirmare possum: *Testis est mihi Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus IESV CHRISTI.* hæc mea est affectio hic meus in vos est animus, hæc erga salutem, vestram, sunt quotidiana vota, ac desideria mea, & quoad vixero, luculentioribus argumentis, indies reflorescent.

1. Ioan. 5.
 Demon post
 exterminata
 tam hæresin
 Magiam in-
 troductit.

Verum enim verò, cum hoc exulceratissimo sæculo, quo *mundus in maligno est positus*, vt nunquam maior, ab orbe condito, nequitia & iniustitia, inter homines omnium ordinum ac statuum viguerit, humani generis hostis, exterminata Lutherana hæresi, ab hac ciuitate, innumeras animas faucibus eius ereptas vehementissime doleat, nono & planè Diabolico Stratagemate, detestabile *crimen Magiæ & veneficij*, quod est peccatum omnium peccatorum grauissimum, subinuexit, quod innumeras animas illaqueauit, nec cessat, insuper quotidie per antambulones suos, Magos & veneficos, alios etiam inficere, seducere, & potestati suæ vendicare: Aut certè quos ipsi nequeunt, ad Diabolicam illam Idololatriam attrahere, & illaqueare, in sanitate, in bonis, in membris & corpore, immo & in ipsa vita, per incantationes, & ligaturas diabolicas lædere, damnificare, immò & omnino occidere, & opitulante diaboli concursu trucidare, cuius rei innumera prope exempla, quotidie occurrunt, & sunt in promptu. Quam-

Quamobrem consulto per orationes, Domino Deo, & Propositio. inuocata Spiritus sancti ope, & assistentia, Xeniorum loco, pro hoc nouo anno, Præseruatiua quædam, & Antidota, contra Magiam & Veneficia, omnemque Dæmono Maniam, ex officina Pharmacopœa, verbi diuini præparata, vobis suppeditare decreui: Ea namque duplicem habebunt efficaciam; vel vos seruabunt, si applicetis, & quotidie illis vtamini, ne vos diabolus, per alios magos, veneficas & fagas, aut per se ipsum seducat, ad horrendissimum illud Homagij diabolici scelus: vel si ab eo, per Deum gratiam sitis immunes, vos communient, & ne ab illa incantatione diabolica, vel in bonis, aut corpore, in valetudine, aut in vita, lædi valeatis, tuebuntur.

Facile autem possum coniectare, me hoc Xenio, paruam à diabolo & eius mancipijs, veneficis, inquam, & magis, gratiam initurum; nec dubito, me complures fugaturum è Concionibus meis, qui vt canes, si lapidis iactum intentes, fugam capeissent; nec deerunt, qui latratu suo, se tactos esse, quandoque indicabunt; verum hæc me nihil morantur: si hoc Xenio vel vnicam animam conseruauero, ne diabolo in prædam cedat, omnem laborem, quem hisce concionibus impendero, abundantissimè compensatū censebo. Sed antequam ad remedia, ad armaturam DEI, aduersus insidias diaboli accedam, quam execrabile crimen sit, omnis magia atque dæmonolatria, in communi, hac Concione, paucis aperiemus; vt omnem postea dæmono latriam, diabolique cultum, omnemque superstitionem, tantò efficacius eradicemus. Tu ô DEVS, cuius vice ac loco verbum tuum prædico, ne sinas *ones, quas precioso sanguine tuo redemisti, diabolica incurfione lacerari.*

A principio suæ creationis, diabolus statim affectauit diuinitatem, similis esse volens Deo creatori suo, ob quam superbiam illicò è cælo in infernum fuit deturbatus. Dicebas in corde tuo obijcit ei Propheta: *In cælum conscendam, super astra Dei, exaltabo solium meum, sedebo in monte Testamenti, in lateribus Aquiloni, ascendam super altitudinem nubium, ero similis altissimo: verum-*

I. Diabolus perpetuus affectator Diuinitatis.

- tamen ad infernum detraheris in profundam laci.* Verum licet cœlesti gaudio, æternique boni possessione iam destitutus, æternis fuerit mancipatus pœnis, superbum tamen desiderium illud diuinitatis, nunquam dimisit, sed iam inde, à seducto primo homine, per *Inobedientiam*, vnum ex alio peccatū ferens, tãdem *Idololatriam* induxit, & inter homines plantauit, per quam ipse sibi, cum ex Idolis loqueretur, gentilibus responsa daret, ac si veri essent Dij, cum tamen dæmon ea inhabitaret, quandam sibi diuinitatis prærogatiuam vendicauit: Sic *Laban* in lege naturæ idololatra fuit, cui *Rachel* Idola sustulerat: Sic *Filios Israhel*, sic rursus *Salomonem* & alios Reges, Iuda, ad Idololatriam induxit. Explosa tandem è toto mundo Idololatria, & veri DEI cultu per Euangelium, toto orbe terrarum disseminato, non cessat hic hostis, *Zizania* suæ perfidiæ, tritico Euangelij inspergere, sed semper in omni loco, occultam Magiæ Idololatriam fomentans, habet quosdam, quasi seruos iuratos, & vasallos, sibi speciali homagio deuinctos, qui incantationibus, diuinationibus, ligaturis, maleficijs, & nocumentis varijs, tum hominibus, tum brutis animantibus, tum etiam inanimatis creaturis, in odium hominum inferendis, dæmoni seruiunt, eumque pro DEO suo honorant & colunt, putantes se præstare quæ præstant, cum tamen non ipsi, sed reipsa dæmon omnia faciat. Quosdam ergo nunc decipit vt se illi obligent, quosdam per illos decipit, vt auxilium apud ipsum quarant, per Magos ipsi deuinctos. Quin etiam diuinationibus, augurijs, incantationibus, ad morbos pellendos, & similibus homines ad occultum, & implicitum dæmonis cultum trahunt, vt in *Beelzebub Principe demoniorum*, dæmones & eius Ministros, adhibeant ad suas necessitates. Quod grauissimum dæmonolatriæ peccatum, quo non solum Deo debitus honor adimitur, verum etiam innumera & enormia damna, hominibus inferuntur, & quàm plurimæ animæ perduntur, cum eorum conuiuentia, qui illud punire, ferroque ac flamma excindere & eradicare deberent, paulatim altius, atque altius inualescat, & radices agat, hac vice statui oppugnare, eo potiss-

Genes. 3.

1. Idololatria
Induxit.

Genes. 31.

Exodi 37.

2. Ea explosa
Subinuchit
Magiam.

3. Magi & Sa-
gæ, Vasalli
Diaboli.

Lucæ 11.

4. Dæmono-
latria Deum
grauissimè
offendit.

rissimum animo, vt si qui fauerint hucusque tali Dæmonolatriæ, vel vtendo magorum consilijs, aut ligaturis & maleficijs aut morborum, per incantationes depulsionibus, vel certè diuinationibus, citò citius resipiscant, antequam dæmon illis, quod omnibus fidelibus seruis suis prestare solet, condignam, aternæ damnationis mercedem, retribuatur & compensetur.

Ratum certumque statuere, in *Beelzebub Principe demoniorum*, omnes magi, venefici, incantatores, Harioli, quotquot vnquam in tota Christianitate, à Patribus & Concilijs, pro hæreticis damnati sunt, & adhuc ab Ecclesia damnantur, veneficia sua & maleficia, perficiunt; Hoc est, vtendo inuocationibus, & opera dæmonum, quibuscum iæto fœdere sunt coniuncti. Dæmon enim, cum magis pactum inuit, quod velit eorum præstigijs, per talia vel talia media, assistere, & cooperari, dummodo ipsi eum, pro Deo suo honorent & adorent. Hoc est fundamentum omnis magiæ & incantationis, quæ sit ex pacto, cum dæmone stabilito: Cuius primus inuentor, ab Epiphanio & Plinio si de hominibus agitur; Nam dæmon primus alias Fundator, dicitur fuisse *Zoroaster*, insignis magus, paullo post tempora Noë, qui & modum docuit, quomodo dæmonibus sacrificia sint offerenda, & quomodo, vt hominibus obediant sint adigendi. Post Zoroastrem in magia statim in lege naturæ, tempore Moysis, *Iannes & Mambres Magi Aegyptij*, quos vocauit Pharaon, vt eadem miracula facerent, quæ faciebat Moyses, iussu DEI, vt Pharaon dimitteret populum Israhel, ex Aegypto. *Proieceruntque*, inquit scriptura, *Virgas suas, quæ versæ in Dracones: sed deuorauit Virga Aaron, virgas eorum.* Ranas insuper induxerunt super terram Aegypti, sicut Moyses & Aaron, cum tamen vellent ipsorum exemplo, etiam cini- phes inducere, planè non potuerunt, & diuina vi, ipsorum magia, in nihilum redacta, falsi sunt: *Digitus DEI, est hic*, virtute diuina, dæmonis artes eludente. *Celebrus magus erat Baalam*, qui incantationibus suis, poterat philtrea, & alias ligaturas, & maleficia diabolica, hominibus inferre, opera & auxilio dæmonum, cum quibus pactum habebat: Verum ne similiter

II. Fundamē-
tum omnis
Magiæ, & e-
ius inuento-
res atque
cultores.

Cultores Ma-
giæ primi
Zoroaster.

2. Iannes &
Mambres.
Exodi 7. 2.
2. Tim. 3.
Exodi 8.

3. Balaam.
Num. 22.

per Beelzebub suum, populo Iſrahel noceret, à Deo prohibetur. In nouo testamento *Simon Magus*, vt in actis Apostolorum legitur, totam Samariæ ciuitatem, præstigijs suis, eum in modum demendarat, vt eum pro Deo quali haberent, dicentes: *Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna.* pulsus tandem ab Apostolis, idein Magus, Romam venit, ibiq; rursus, totam Romam, atq; ipsum Imperatorem Neronem, dæmoniacis artibus, vsq; adeo exoculauit, vt ab eis Deus esse decerneretur, eiq; in Insula Tyberina, statua, cum hac inscriptione, erigeretur: *Simoni Deo sancto.* Sed cum sancti Apostoli, Petrus & Paulus, Romæ comparentes, & Christi fidem prædicantes, diabolicas eius præstigijs retexissent, eo præsertim tempore, quando se in publico ciuitatis foro, in cælum euolando, verum Deum esse, probare contenderet, in maximæ hominum multitudine, & ipsius Neronis præsentia, dæmonibus præcepissent, vt in nomine *I E S V* ab eius portatione desisterent, eo ipso momento, è sublimi in terram corruit, quasi fulmine deiectus, & erura fregit, quare ira commotus Nero, SS. Apostolos Petrum & Paulum, illum in cruce mactari, hunc gladio feriri iussit.

3. Multi Hæretici. *Simonem Magum secuti sunt, post Apostolorum tempora,*
 1. varij hæretici, Magiæ cultores, *Gnostici* cum primis qui omnes
 Euseb. lib. 4. præstigijs Simonis Magi approbabant, & exercebant, & phil-
 cap. 7. trā præsertim amatoria, per assistentiam dæmonum, propi-
 Gnostici. nabant, similesque nequitias perficiebant & practicabant. Se-
 euti sunt *Basilidani*, qui & ipsi maleficijs suis varios, præter na-
 Iren. lib. 1. turam, effectus, in hominibus bestias producebant. Secuti
 cap. 23. sunt *Capocratiani* & *Helchēsairæ*, qui se ipsos Prognosticos appel-
 2. labant, eò quod dæmonum adiumento, futura prædicarent.
 Carpocratiani & Helchēsairæ. Secuti sunt *Manes Manicheorum*, author & Hæresiarcha, quorum
 3. pleriq; abominanda sacra, vt nunc *Sagæ* & *veneficæ*, dæmoni-
 Theodoret. bus litabant, eosq; inuocabant, quos etiam Sathaniani imi-
 lib. 1. Hæres. tati, similiter ex pacto cum dæmone, innumera mala perpe-
 Manes & Manichæi. trabant. Sicuti sunt tandem *Priscillianistæ*, qui syderibus & arti
 Niceph. lib. 5. *Magicæ* & dæmonum potestati, quæcunque fierent attribue-
 cap. 24. bant.
 Epiph. hæres. 66. Hos
 Priscillianist. Epiph. Hæres. 80. de Sathan. Leo. Epist. 93. cap. 11.

Hos diuersis temporibus insecuti sunt alij, ac praesertim *Raimundus Lullus, Henricus Cornelius Agrippa*, & ipse insignis Magus qui librum edidit, aduersus Lamiarum Inquisitores, in quo Sagarum & Maleficarum artes, vt res fabulosas, explodit, & tandem librum, per discipulos, post mortem, quem *clauem occulta Philosophia* nominari voluit, in publicum euulgauit, qui totus plenus est, daemorum inuocationibus execrandis. Secutus est tandem Anno Domini 1578. *Ioannes VVierus*, qui libris sex, de praestigijs Daemorum, defendit veneficas, non esse poenis afficiendas, & igne exurendas: Et tamen ipse in eodem libro suo, artes docet, & characteres, quibus daemones inuocari, & eorum auxilio diuersa, praeter naturam, opera, effici possint. Quam autem detestabilis sit omnis Magia, incantatio, & daemorum inuocatio, vt ego non dicam, Deus loquatur in scripturis sacris.

Quid est, rogo vos, omnes, qui aut Magia dediti estis, aut in morbis, aut furto sublati rebus, aut alijs casibus, daemonicos homines consulitis: Quid est, quod Deus in Decalogo praecipit: *Non habebis Deos alienos coram me?* Annon hoc est, Deo honorem suum auferre, & daemone cultui tradere? Eius ministros, ipsi homagio deninctos, quasi Diuinos homines suspicere & venerari, ac si praeter naturalia efficere, morbos pellere, futura & absentia diuinare possint? Annon hoc grande nefas? Praeceptum Dei est, ad omnes qui portant gladium, loco Dei: *Maleficos ne patiaris viuere*; quasi dicat: Igne & gladio persequere; Annon igitur sit grande peccatum? Putetis frustra à Deo praecipitum esse, non solum tales, qui diabolum pro Deo colunt fugere, sed & aliàs nullum cum ipsis comertium habere: *Non declinetis ad Magos, nec ab hariolis aliquid sciscit emini, vt polluamini, per eos, ego Dominus Deus vester.* & rursum: *Anima quae declinauerit ad Magos, & ariolos, & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam eam de medio populi sui.* Putasne frustra praecipitum esse à Deo: *Quando ingressus fueris terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi, caue ne imitari velis abominationes illarum gentium, nec inueniatur in te, qui lustrat filium suum, aut filiam suam, ducens per ignem,*
aut

6. Multi alij nominatim.

Iouini in Elogijs.

VVierus de praestig. daem. lib. 6. cap. 27.

III. Magia in scripturis sacris prohibetur. Exodi. 20.

1. Magi & venefici omnes puniendi iussu & mandato Dei. Exod. 22.

Leuit. 19.

Leuit. 20.

Deuteron. 8.

aut qui ariolos sciscitetur, & obseruet somnia, atq; auguria; nec fit maloficus aut incantator; neq; qui Pythones consulat, nec diuinos; & querat à mortuo veritatem. Omnia enim hæc abominatur Dominus: propter huiusmodi scelera, delebit eos in introitu suo. Ecce ita abominabiles erant Deo omnes incantatores, & diuinatores, vt eos omnes deleuerit, populo Israhel in terram promissionis ingrediente. Hinc etiam ab Israhelico populo, mandata eiusmodi violante, atrocissimè fuit offensus: Initiati sunt Beelphegor, memorat

Psalm. 105. Regius vates, & comederunt sacrificia mortuorum. & iritauerunt eum in adinventionibus suis, & multiplicata est in eis ruina. Et commixti sunt inter gentes, & didicerunt opera eorum, præsertim Magica, & seruierunt sculptilibus eorum: & immolauerunt filios suos, & filias suas demonijs, & effuderunt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum suorum, & filiarum suarum, quas sacrificauerunt sculptilibus Chanaan: & infecta est terra, in sanguinibus, & contaminata est in operibus eorum, & fornicati sunt in adinventionibus suis. quid consecutum? Et iratus est furore Dominus in populum suum, & abominatus est hereditatem suam: & tradidit eos in manus gentium; & dominati sunt eorum, qui oderunt eos, & tribulauerunt eos, inimici eorum. Videte, hæc est merces eorum, qui Deo cultum debitum auferunt, eumque dæmoni attribuunt, eiusque ministris sacrilegè impendunt.

2. Dens mandauit Saul omnesciuismodi diaboli cultores occidi.
1. Reg. 28.
Sap. 12.

Ecc. 34.

Apost. 19.

Nisi huiusmodi abominationes tam essent grande peccatum, omnes Magos & hariolos, & qui Pythonem habebant in ventre, hoc est, demonem familiarem, Diuino iussu Rex Saul non interfecisset. Nec dixisset Salomon: Illos inhabitatores terra sanctæ tuæ, quos exhorruisti, quoniam odibilia opera, tibi faciebant, per medicamina & sacrificia, iniusta, & filiorum suorum necatores, sine misericordia, & comestores viscerum hominum, & deuoratores sanguinis, perdere uoluerunt per manus parentum nostrorum, vt digna perciperent. Nec Syrach de omni diuinationum genere dixisset: Ab immundo quid mundabitur? & à mendace, scilicet diabolo, quid verum dicetur? Diuinatio erroris, & auguria mendacia, & somnia malefacientium, vanitas est. Ecce, quid sint ista, quibus Magi hominibus illudunt. Hinc ad Apostolorum prædicationem, qui tales habebant libros, Magiam & cultum, dæmonis continentes, eos in cumulum comportarunt & combusserunt.

Quid

Quod si nosse vultis, quam Deo displiceat, si ab huiusmodi, dæmoniacis magis, auxilium vel consilium petatur, attendite quæso exemplum Saul regis, qui cum Pythonissam de belli euentu cōsuluisset, nec in Deo sperasset, idè interfectus est, & regnum ipsi, & omni eius posteritati, ademptum. Terreat etiam exemplum Ochoziæ Regis, qui cum infirmatus esset, non in Deo confidens, sed apud diabolum auxilium quærens, misit seruos suos: *Ite consulite Beelzebub, vtrum viuere queam, de infirmitate hac mea, annon?* Et DEVS per Heliam Prophetam ei responderi iussit: *Nunquid non erat DEVS Israel vt mittas ad consulendum Beelzebub? Idcirco de lecto, quem ascendisti, non descendes, sed morieris: Et mortuus est.* Terreat denique exemplum, Elymæ magi, qui in Insula Cypro magijs suis, detinebat Proconsulem, Sergium Paulum, ne prædicante S. Apostolo Paulo, crederet, & verbo DEI fidem adhiberet; cui S. Paulus, plenus Spiritu sancto, dixit: *O plene omni dolo, & omni fallacia, fili Diaboli, inimice omnium iustitia, non desinisti subuertere vias Domini rectas? Et nunc, ecce manus Domini, super te, & eris cæcus, vsque ad tempus, non videns solem. Et statim cecidit in eum caligo, & tenebræ, & circumibat & querebat, qui ei manum daret.* Sic planè, qui nunc magijs suis in Principe dæmoniorum, patrat, demerant homines, olim deiciantur in tenebras exteriores, vbi erit fletus & stridor dentium.

Audistis sacram scripturam, quomodo magiam, veneficia, & auguria detestetur: Nosse auetis, quid sentiant Ecclesiæ Doctores, & SS. Patres? Et primò quidem de origine magiæ? Eusebius Cæsarensis docet, omnem magiam ab ipso dæmone promanasse: *Omnium magica artium, inquit, ipsi demones inuentores, ac primi Doctores fuerunt. Vnde namque homines, quibus demones cogantur, quibus medijs hominibus illigentur, & quibus rebus gaudeant, quam ab ipsis demonibus, discere, potuissent?* Egregios sanè magistros huius artis. Hoc ipsum etiam affirmat Origenes: *Liquent res dæmonum, ex eorum inuocatoribus, qui horum opera vtuntur, ad excitandos amores, & odia, aut ad impediendas actiones, aut pellendos morbos, innumeraque similia, quæ faciunt per incantationes magicas, docti vocare, & inducere demones, ad quidquid libuerit.* Omnium ergo dæmonum cultu-

3. Deo summo-
pere displicet,
cum talibus
commercium
habere.

1. Saul.

1. Reg. 31.

2. Ochozias.

4. Reg. 1.

3. Elymas Ma-
gus.

Act. 13.

Matth. 8.

IV. S. Patres
docent.

Magiam esse
à Dæmone,
& summè de-
testandam.

De Præparat.
Euangel. lib.

5. cap. 7.

1. Magiæ Ma-
gistri Dæmo-
nes.

Lib. 7. contra
Celsum.

In Psalm. 45. *ra, sit aliena à nobis, veri Dei cultoribus, eamque non aliter, quam certissimam perniciem fugiamus.*

2. Stultitia summa in tribulationibus ad Magos & Incantatores confugere.

Quanta stultitia, est ista, inquit S. Basilius: Cum tribulatione quapiam affigimur, ad omnia potius, quam ad ipsum Deum nostrum recurrimus. Vnus tibi pusto agrotat? quaquaversum circumfers oculos, requirens incantatorem, aut certè eum, qui superuacaneos vanosque characteres, seu figuras puerorum innocentium collo circumliget? Ergo in necessitate deprehensus, verbo tantum ostendes, te DEVM refugium habere, re autem ipsa, ex vanis & inutilibus rebus, auxilium adscisces? Et S. Ioannes Chrysostomus grauissimè in eos inuehitur, qui fiduciam suam à Deo, & cruce Christi, quæ omnem Diaboli potestatem euacuauit, auertunt, & ad dæmones conuertunt.

Homil. 21. ad Pop. Antiochenum.
3. Reiectio excusationis Incantatricum.

Quid pati dignus non es? Non ligaturus tantum, sed etiam excantamenta, tibi conducis, vetulas ineptas, deliras & titubantes domum ducens? Et quod grauius est, quando hac admonemus, & dissuademus, putant se excusari; dicis, quod Christiana hæc est mulier, excantans, & nihil aliud loquitur quam DEI nomen. Propterea namque magis illam odi, & auersare, quod DEI nomine ad contumeliam vritur, quod se dicens esse Christianam, gentilium opera facit. Et dæmones DEI nomen fitebantur, at dæmones erant. Sic etiam explodit eiusmodi prætextum, adiuncti nominis DEI; vel orationis: Incantatio & illa occulta & anili insusurratio, magica

Lib. 6. de adorat. in spiritu & veritate.

artis, inquit, S. Cyrillus, pars, atque species est: caterum, cum incantatio turpissima sit, ac vitiosissima, tamen nescio quonammodo, eam nonnulli admirantur, atque incantatores aiunt, Dominum Sabaoth nuncupare, cum super infirmis carmen incantant, qui huiusmodi artem exercent. Ab-

4. Incantatores Ministri Diaboli, quantumcunque se vestiant Nominis diuini inuocatione.

ducuntur autem ad errorem & dementiam, gloriosum DEI nomen demonijs, vna secum ludentibus, proyicientes, & illi portentorum suorum actionibus, gloriam quæ soli Deo conuenit, largientes, adulantes simul, & vicissim adulatione capti, & pro rerum quas voluerint, euentu, hanc, tam tæte impietatis magnitudinem mercedi loco rependunt. Sunt ministri diaboli, quomocunque se vestiant, vt non immeritò dicat I-

Lib. 6 in Leuit. cap. 19.

sychius: Pestimum est veneficijs adherere, & eorum ministris, qui tametsi sepe Dei nomen præferant, tamen dæmonum inimicorum nobis & pestilentium nomina addunt. Qui etsi ad breue tempus, vt in errorem mittant, videntur operari aliquid, quo ad corporalem sanitatem, vile a-

paruum,

paruum, quale etiam imperiti medici operari possunt: Veruntamen hoc, nec vt boni, nec vt bene volentes hominibus operantur, sed & in seruitutem redigere, & à Deo separare cupientes. Nam vt S. Leo Papa attestatur: *Habet Diabolus multos ex ijs, quos tenacius obligauit, aptos suis artibus quorum ad alios decipiendos, & ingenijs vtatur & linguæ: Per istos remedia egritudinum, indicia futurorum, placationes demonum, & depulsi- ones promittuntur vmbrarum: Quid plura? Demonum inuenta, sunt aruspicina, inquit Laëtantius, auguratio, Necromantia, incantatio & magica ars, & quidquid prætereà malorum exercent homines, diabolo ob- ligat, vel palàm, vel occultè, quæ omnia per se falsa sunt. Sed ijdem ipsi au- thores, præsentia sua faciunt, vt vera esse credantur; Ita hominum credu- litate, mentita sua faciunt, vt vera esse credantur, quod illis verum aperi- re non expedit. Atque vt reuera S. Anselmus: Incantatores & magi, quidquid agant arte diabolica fascinant, & illudunt homines vt credant verum esse, quod falsum est.*

Serm. 7. de
Natiuit.
cap. 3.

Lib. 2. Diuin.
Instit. cap. 16.

In cap. 3. Epist.
ad Galat.

Quam autem graue sit crimen, omnis Incantatio & Magia, qui volet cognoscere, legat S. Augustinum, qui docet, Cicero- nem allegans, duodecim tabularum lege antiquissima, Ma- giam prohibitam fuisse, & omnis generis incantationes. *Cur non tam grauius ista plectuntur, seueritate legum, si opera sunt Numinum colendorum? An fortè istas leges Christiani instituerunt, quibus artes Ma- gica puniuntur, secundum quem alium sensum, nisi quod hæc maleficia ge- neri humano perniciosa esse, non dubium est? erraret, qui perniciosa esse ne- garet. Quod si Ecclesiasticis, huius criminis pœnis agatur, Con- cilium Ancyranum antiquissimū, subiicit, vtentes talibus medijs, & adhibentes ea, quinquennali Canoni, siue pœnitentiæ gra- uissimæ. Nicænum primū, omnes qui vtuntur opera incantato- rum, Magorum, submouet ab Ecclesia, & si resipiscant, viginti annorum pœnitentiã, indicit eis. Concilium similiter Laodicense, tales ex Ecclesia eijci iubet, & Agatense & Aurelianense primum, Cõcilium deniq; Toletanum, eos, qui in dignitate Ecclesiastica, sunt constituti, si tãtum consuluerint Magos, degradare iubet. Ciuiles huius criminis pœnas, norunt, qui Iura studuerunt, quomodo ab Imperatoribus Constantio & Iuliano, etiam si sint Aulici Imperatoris, alias priuilegiati, grauisissimis tamen*

Lib. 8. de Ci-
uit. Dei,
cap. 19.

5. Grauitas
huius crimi-
nis Magiæ &
incantationis
& eius Eccle-
siasticæ pœnæ.

Cap. 24.

Can. 20. Ara-
bico.

Can. 36.
cap. 86.
cap. 32.

Cod. de Mo-
lesic lib. 5. 6. 7.
Cod. de Ma-
lesic. lib. 9.

cruciatibus & pœnis subijciantur. Sciunt etiam, quam grauiâ in eos supplicia, decreuerint Imperatores Valentinianus & Theodosius, Imperatores, vt occidantur tales, quod etiam lex diuina iubet: *Ex pœnis enim constat magnitudo delicti.*

V. Magistra-
tus tenetur
punire tales.
Exodi 22.

Audite vos, qui ad Reipublicæ gubernacula, ex Dei dispositione sedetis, & grauiâ peccata, igne & ferro persequi tenemini, quid vobis imponat Deus: *Maleficos non patieris viuere.* Nam si per eos alij seducantur, dum viuunt vestra conuiuentia, *sanguis animorum illorum, è manibus vestris exquiretur;* certum est: Similiter dico de *Strigibus*, quæ etiam si nullum hominem Diabólico suo veneno necassent, nec iumentis aut segetibus nocuissent, etiam si *Necromantica* non forent, eo ipso tamen, quod Dæmoni sunt fœderatæ, & veneficarum conuentibus interesse solitæ, & ea, quæ ibi fiunt, exercere consuetæ, ob hoc ipsum eradicandas & è medio tollendas esse: Non ego hoc dico; dicit Ius diuinum, Dei ore prolatum. *Maleficos non patieris viuere.*

2. Rationes
cur puniendi?

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Leuit. 20.

Clamat hoc *Ius Ecclesia*, clamat *Ius Imperiale*, in toto titulo de Maleficis & Mathematicis, quid amplius vultis? Si rationem requiritis, cur tales puniendi: 1. Ratio est: Abiurant in gratiam Diaboli Deum, ipsum Filium Dei, Matrem eius benedictam, omnes cœlites: & iurant quod velint nocere hominibus, & iumentis, & inanimatis Creaturis: Horrenda in Deum maledicta, quotidie, licet occultè, iaciunt. Abutuntur creaturis, & aliquando SS. Sacramento, horrendum dictu: Effodiunt cadauera, infantulorum, offerunt sacrificia Diabolo, abominanda alia, quæ non licet vobis dicere: Nefandis Sodomis, cum Diabolo, in corporibus assumptis, se se illis commiscente, polluunt, & detestanda plurima patrant: Annon hoc grauißimum peccatum Idololatriæ, cum pro Deo Diabolum colunt? Annon Apostasia, à Deo, cui se in Baptismo obligarunt? Taceo hic Sodomiticas commixtiones inter se mutuò, immolationem filiorum suorum & filiarum, quas Diabolo sacrificant, quæ duo peccata, Deus igne & gladio punienda, mandauit in Leuitico. Quid plura dicam? *grauius est Magiæ peccatum, Luciferi peccato, grauius Adami peccato, grauius omnibus*

nibus peccatis, omnium aliorum *damnatorum*, *gravius* ipsius *Iuliani Apostata* peccato, & *scdissima* à fide *Apostasia*. Et quidni *grauissimum* inter omnia huius mundi *scelera* censeatur?

Confessæ sunt Sagæ illæ, quæ ante annos decem, in hac ditione, supplicio sunt affectæ, omnes vno ore, & inter eos præfertim, verè pœnitentes, sese instinctu Dæmonum suorum, omnia septem à Christo instituta Sacramenta prophanasse: Baptismum, eo quod tertio ac sæpius, quo magis eorum malitia, & hominibus, & iumentis nocendi, accreuisset, à Diabolo, sese permiserint, in omnium dæmoniorum nomine Baptizari, Sacrum Chrisma Diabolicis vnguibus, à frontibus abradi, ac diabolicum characterem, & stigma illis imponi. Sicut & pro confessionis Sacramento supponunt, flagitiorum patratorum enumerationem; Absolutionis loco diabolus subiungit: Itè & in nomine omnium diabolorum adhuc grauiora patrate. Sacram synaxin conspurcant cum diabolus in multicolori plicabili tunica, qualem Prædicantes gestare solent, vt plurimum sub patibulo, varijs gesticationibus, quodammodo sacrificium Principi dæmoniorum offert, & Sagas picea & ardenti quadam hostia, sulfureoque calice, communicat, quem dum sumunt, sensibili doloris in momento transeuntis, alteratione omnia quodammodo interna viscera. infernali velut igne, sentiunt inflammari. Extremam vnctionem repræsentat, quando diabolico suo, eas vngit vnguento, & ad omnia sacrilegia, homicidia, aliaque mala, eas roborat, & confortat, Ordinis Sacramentum contaminant, dum septem malitiæ gradibus, veluti tot ordinibus initiati, ad summum veneficij gradum, euehuntur, vt etiam filios suos & filias, diabolo sacrificare cogantur. Matrimonium defædant, non solum quando singularæ proprijs in humana forma diabolis, copulantur, verum etiam, dum turpissima adulteria, inter se mutuò commixti, admittunt. Concionatur illis, non raro, sub patibulo, in conuentibus nocturnis, atque ad omne sacrilegiorum genus animat, & exhortatur. Præterea alia mille nefanda ad quæ à diabolo instigantur & inducuntur; quin etiam adiguntur, & vi compelluntur.

II. Vndecima
& præcipua
ratio: prophana
ratio omniū.
VII. Sacramentorum.

4. Quid potissimum impellere debeat Magistratum ad puniendos Magos & incantatores.

1.

2.

3.

Certè, *ô Magistratus* à Deo ordinate, si non haberes aliud motiuum, eradicandi tales veneficos, Magos & hariolos, sufficere deberet: Nam primò grauissimè nocent Reipublicæ, cuius tu custos es, & Deum grauiter ad iram commouent, vt propter talia peccata, integras aliquando prouincias puniat, & permittat, vt per huiusmodi maleficos, maxima mala perpetrentur. Deinde tales non ociantur, sed semper plures ac plures animas diabolo acquirunt, ac Deo suffurantur: Ac demum, si tu à Deo *constitute Magistratus*, eiusmodi punias, non noces illis, sed plurimum prodes. Quid sic? Experientia docet, vix vnquam vllam eiusmodi veneficam, extra Rogum & carceres conuerti, si domi moriantur: Nam nisi sint sub potestate Magistratus, quod magnum miraculum est, dæmon tantam in eas potestatem habet, vt non sinat eas vlli confessario hoc peccatum reuelare: Quam primum verò Magistratus ciuilis, eas in sua potestate habet, facile conuertuntur, quæ vel sola ratio, Magistratum inducere deberet vt illarum animarum saluti consulerent, quæ in *Beelzebub Principe demoniorum* tam nefanda opera patrant.

5. Exempla punitorum à Magistratu.

1. Lib. 1. Dial. cap. 4.

2. Lib. 4. Annal.

3. Hist. Francor. lib. 6. c. 35.

Punitos maleficos à Magistratu fuisse, exempla à sanctis Patribus & alijs audite: Refert S. Gregorius Magnus, Basilium quendam, in habitu Monachi, pessimum magum, circa sua tempora Romæ, iussu Romani Senatus viuum exustum esse. Sic Nicetas Choniates refert, Manuelem Imperatorem Constantinopolitanum, *Sclerum, Sethum, & Michaelem Siciditem*, Magos, qui incantationibus suis, amores impudicos conciliabant, inuisibiles se se faciebant, dæmonum cohortes, in quos volebant, immittebant, oculos hominum mirifice ludebant, varijs spectris, oculis priuari iussisse, ac tandem plane è medio sustulisse. Sic B. Gregorius Turonensis memorat, de Regina Gallix, cuius filium sagæ interfecerant, & diabolo, opera cuiusdam, Mummuli nomine, venefici & Aulæ Regiæ præfecti, donauerant, quæ cum comprehensæ ac peccatum confessæ essent, magno numero, partim viuas exustas, partim crucifragio affectas fuisse; ideo præsertim, quia falsæ fuerant, se veneficijs suis plurimos homines enecasse.

Et

Et certe puniendos esse tales, vel S. Pauli exemplum, qui Elymam Magum cæcitate percussit, & similiter S. Gregorij exemplo, qui duos Magos, & ipse cæcos effecit signo sanctæ crucis, sufficienter probari posset. Hic enim quendam adulterum potentem Romæ excommunicauerat, ob adulterium. Indignatus ille, Magos consulit, qui donis persuasi, polliciti sunt, se incantationibus suis, dæmonem immissuros in equum quo S. Pontifex ad stationes, equitabat, vt is in furias actus, fessorem aut interficeret, aut ephippio, cum contritione membrorum, excuteret: Stantes itaque occultè in editiori loco, vbi transeundum erat, immisso dæmone, equus ita cœpit agitari, vt à stratoribus non posset teneri. At vir sanctus, reuelante Spiritu sancto, incantationem sentiens, facto crucis signo, equum à vexatione liberum reddidit, & Magos illos duos excæcauit: qui illico ad sancti viri pedes, & instinctum adulteri confitentes, veniam petierunt. Non puniisset eos vir sanctus, nisi dignos esse, cognouisset. Et certè millies melius esset, Magistratum tales punire, vt eorum & peccata & pœnæ abrumperentur, & animarum salus procuraretur, quam conuiuere, vt in æternos ignes conijciantur, quod & præcipuè contingit qui conuiuientia Magistratus, impunitate in hac vita potiuntur. De *Henrico Cornelio, Agrippa, egregio Mago*, refert Iouius, habuisse nigerrimum canem, semper comitem, quem Dominum suum appellabat, erat dæmon in specie canis. Cum igitur mortis eius hora, in propinquo esset, dum Gratianopoli in Xenodochio grauius decumberet Cani diabolo, iracundo vultu dixit. *Apage maledicta bestia, tu me in æternum perdidisti: abiit canis, in flumen defiliit, nemini amplius visus: At Agrippa desperans veniam, infelicem Spiritum, longè infelicius exhalauit.*

Refert etiam Ioannes Iunior, Ordinis Prædicatorum, æuo suo Toleti, vixisse maximum Necromantam, qui Iuuenem, quo à seruitijs utebatur, pro more hominum, istiusmodi, etiam seducere volebat, vt se diabolo obligaret. Exit igitur cum accipitre in syluam, subito apparet illis castrum elegantissimum,

Ioan. Diaconus S. Gregorij lib. 2. cap. 43.

6. Gregorius Magnus duos Magos & Incantatores signo crucis excæcauit.

7. Interitus Henrici Cornelij Agrippæ In Elogijs.

8. Magus à diabolo abductus, Ex scala cœli. Spec. Exépl. Tom. 2.

mum', in quod introducit Necromanta Iuuenem, vident magnum militum numerum, vident auro argentoque omnia fulgentia, vident in aula Regem, in aureo folio residentem, qui Mago assurgens, eum iuxta se, sedere iubebat, at ille: *Domine Rex veni vt istum, quem adduco, dites, & homagium prestabit tibi*, iussus itaque Iuuenis abnegare Deum, & cœlestes, tremens ipse ac perhorrescens facinus dixit: *Ego me commendo Patri, Filio & Spiritui sancto*, simulque cruce se signauit: Et ecce totum Phantasma, Rex & omnis apparatus, disparuit in momento, & dæmones Necromantam secum in infernum abducunt, vt nemini hominum amplius visus fuerit. Horrendam historiam recenset Vincentius in speculo historiali, de femina quadam malefica Notoria, quæ defuncta in Ecclesia sepulta fuit, & clericis de nocte pro ea Psalmos cantantibus, viderunt, horrendos aspectu dæmones, Ecclesiam ingredientes, eamque surgere iubentes, e sacrophago extra Ecclesiam traxerunt, & equo in dorso suspensam, clavis & vncis ferreis armato, mirumque in modum hinnienti impositam, absportarunt, ita vt misere clamor ad multa milliaria audiretur. Sic sic, qui in *Beelzebub Principe Daemoniorum* res nefandas condiscunt & exercent, in anima & corpore, puniuntur.

Lib. 25. c. 26.
9. Defunctæ
cadauer ex-
tra Ecclesiam
à dæmonibus
raptatum &
absportatum.

LUC. II.

Metaphrast.
& Sur. tom. I.

Vos ergo, qui tales estis, si hîc sint aliqui, si vos dæmon ad huc dementat, vel nunc aperite oculos, & fraudem eius agnoscite, respiscite: Ecce iam dum viuitis, ianua misericordie DEI vobis aperitur, venite tandem, & viris potestatem habentibus, aperite peccata vestra, ne vos amplius dementet malignus hostis; Esto, sit ipse *fortis ille armatus*, qui atrium suum, hoc est animas tales captas, homagioque sibi deuinctas obtineat; fortior tamen multò est gratia DEI, cum fortior superuenerit: Quinimò etiam si tales sanguine suo, scriptis & iuratis chirographis, se se dæmoni deuouerint, dummodo pœnitentiam agant, & dæmoni abrenuncient, liberantur ab æterna damnatione. Nonne habetis præclarum huius rei exemplum, de *Theophilo*, qui sanguine suo, scripto chirographo, diabolo se deuouerat; respiscenti, & dæmoni renuncianti, coactus fuit hostis,

hostis, Chirographum restituere. Habetis & præclarum exemplum in vita S. Basilij, de alio, qui similiter sanguine suo, chirographo scripto, diabolo se deuouerat, quod & reddere coactus fuit. Quin etiam, tametsi iuramenta accefferint, & obligationes reciproca cum dæmone, & pacta vtrinque indissolubilia, qualia, teste Petro Mamorio, apud Guilhelum Linssem Theologum Doctorem, magiæ & veneficorum conuictum, sed tandem pœnitentem, inuenta fuerint, possint, si velint tantum, cum Deo, possint in gratiam redire: Ecce quam benignus & misericors est Deus, qui neminem vult damnari, sed omnes cupit saluari, cui laus, honor, & gloria in sæcula Amen.

Lib. de Lamijs.

CONCIO II.

AD QVEM IN MORBIS PRO AVXILIO
CONFVGIENDVM? NVM AD DEVM
vel Magos & veneficos?

Hic cum audisset, quia IESVS adueniret è Iudæa in Galileam, abiit ad eum, & rogabat eum, vt descenderet & sanaret filium eius, incipiebat enim mori. Ioan. 4.

Super Euangeli-um de filio reguli ægrotante.

H Quos progredi nolentes, calcaribus, boues stimulis, asinos fustibus & baculis ad cursum propellimus, & incitamus: Sic Deus afflictionibus & cladibus, morbis & tribulationibus, attritos, vt ad eum recurramus, nos agitat & exercet, vt rectissimè & dixerit & senserit, S. Gregorius: *Mala quæ nos hic premunt, ad Deum ire compellunt; Exemplo fit nobilis Satrapa Iudaicus, qui nisi filij morbo lethali compulsus, nec Christum Dominum quæsiuisset, nec iuuenisset, nec opem ab eo flagitasset, nec ab eo, in vera fide eruditus, ipse cum tota domo sua credidisset; ad quæ omnia bona, tribulationis calcar & stimulus, eum induxit. Verum pro dolor apud nos hîc Bambergæ, quam plurimi reperiuntur, qui siue naturalibus à Deo immisissis morbis, siue, permittente Deo, per philtra & dæmo-*

niacas ligaturas, caussatis affectionibus, molestis, quibus inter coniuges, non rarò, exercitium Matrimonij impeditur, quin etiam plurimi clandestinè interficiuntur, vt experientia constat; innumerabiles, inquam, est videre & audire, qui non ad Deum suum, pro auxilio recurrant, sed apud magas, & veneficas mulierculas, opem exoptulent, eoque ipso per illas Diaboli diribitrices, infernalis Draconis rictui, cum anima & corpore, non rarò intrudantur. O scèdisimam à Deo vero Apostasiam, & multo detestabiliorem, ad iuratum, humani generis, hostem, defectionem. Nos itaque Euangelij hodierni occasione, tria hæc breuiter elucidabimus; *Primo* quam graue peccatum sit, recursus iste, ad magos & veneficos? posita autem tali necessitate, in quo spes & fiducia nostra collocanda? *Secundo* declarabimus, cur DEVS eiusmodi maleficia, quibus tot homines, opera Diaboli, hic Bambergæ, in matrimonio toties impediti, vt tandem enecentur, permittat? Faxit Deus, vt hac concione eruditi, omne impostærum refugium vestrum in Deo, & cœlitibus, & in nemine alio, collocetis. Amen.

I. Recursus
sacrilegus ad
Magos
i. Tribulationes
Deus cõ-
uertit in bo-
num nostrũ,

Psal. 65.
Sap. 16.

Psal. 49.

Abijt ad eum, & rogabat vt descenderet, & sanaret filium eius; incipiebat enim mori. Ea est Domini DEI, in nos summa benignitas, vt non solum innumera, quibus nos quotidie in anima & corpore, cumulat, beneficia, sed & ipsa mala, quibus, prouidentia eius, permittente, paterne nos visitat, in bonum nostrum dirigat, vt nos ad æternæ salutis nostræ scopum, infallibiliter disponat, atque conducatur; quod in Euangelico isto Regulo meridiana luce, clarius apparet: vt non immeritò de hac eius intentione dicat Rex Dauid: *Posuisti Tribulationes in dorso nostro: Transuimus per ignem & aquam, & eduxisti nos in refrigerium, beatitudinis æternæ.* Vnde non immeritò de electis omnibus Salomon: *Ad correptionem in breui turbati sunt, signum habentes salutis, ad commemorationem mandati, legis tuæ: quid hoc rei? quæ nam ista commemoratio legis diuinæ? Quænam lex illa æterni legislatoris, cuius memores nos esse oportet, cum à Deo tribulationibus visitamur? Rursum audi Dauidem; *Inuoca me in die tribu-**

tribulationis, & eruam te, & honorificabis me. Noli à magis, à veneficis, ab illis qui cum diabolo pactum habent, auxilium petere, sed ad me recurre, qui tecum sum in tribulatione. Ego ego, cum tibi vtile fuerit, eripiam te & glorificabo.

Quid ais Domine? annon potest homo vbique auxilium quærere, vbi se sperat illud inuenire? annon malitiosi quidam homines dicunt: *Si me diabolus ab hoc morbo, dolore, infestatione, infortunio, tribulatione, liberaret, non dubitarem ad eum recurrere, & opem efflagitare; perinde est, quicumque opituletur, dummodo malorum meorum, sentiam leuamen, siue Deus sit siue diabolus; siue bonus Angelus, siue malignus spiritus, vti Theophrastus Paracelsus sentiebat. O impiam sacrilegorum hominum vocem; quid? à Diabolo & eius mancipijs, liberationem à tribulationibus, morbis, alijs malis, æquum sit efflagitare? Aiunt vetulæ incantatrices, Deum dicere: Mensch hilff dir! Ich will dir auch helfen; hinc deducunt, licere vti incantationibus. ¶ Quid dicitis, ô mancipia diaboli? Vbi hoc vnquam locutus est D'ei vs? Et posito quod dixisset, num ideo magiam confirmasset? An incantationes vestras approbasset? Videntur nugas suas hausisse ex Ecclesiastico, qui ait: *Altissimus creauit medicinam, & Vir sapiens, non despiciet eam: & honora medicum propter sanitatem, medicum, inquam naturalem, à Deo creatas Medicinas, adhibentem: absit, absit, vt ad diabolum vos dirigat: nil Deo cum diabolo.**

Quid porro Dominus Deus? *Non declineris ad magos, neque ab ariolis aliquid sciscitemini: id est, ne remedia morborum, & tribulationum vestrarum, exquiratis ab eis: quid ita Domine? vt polluamini per eos, quia ego Dominus vester; Et rursus, quid illis eueniet, qui contra hoc DEI mandatum deliquerint, & magos in similibus consuluerint? Audi Dominum Deum, disertissimis verbis detonantem: Anima qua declinauerit ad magos, & ariolos, & fercnicata fuerit cum eiu, auxilia ab ipsis efflagitando, ponans faciem meam contra eam, & interficiam eam, de medio populi sui. Ecce eorum mercedem, qui in morbis, diuina permissione inflictis, & immisis, ad diabolum, & eius vasallos, recurrunt: Mich. 5. *Aufferam, inquit per os Micheæ, maleficia, qua ab illis accepisti, de ma-**

Psalm. 90.

2. Nullibi nisi apud Deum licet auxiliū quærere.

Lib. de morbo caduco, Et libro de Hyperphysicis morbis curandis. Vetularum infanus prætextus.

Eccl. 38.

3. Dei mandatum & eius transgressorum pœna. Leuit. 19.

Leuit. 20.

Mich. 5.

tu tua, & diuinationes, non erunt in te, id est nullum sortientur effectum, & faciam in furore & indignatione, vltionem, in omnibus gentibus, que non audierunt; qui huic mandato meo non obediuerunt.

4. Punitio Regis Ochoziaz.
4. Reg. 4.

Perterrefacere quempiam possit, lamentabilis casus, Ochoziaz Regis Samariæ: hic cum per cancellos cænaculi sui, quod habebat in Samaria, cecidisset, indeque lethalter ægrotaret, misit nuncios ad eos dicens: *Ite consulite Beelzebub, Deum Accaron, vtrum viuere queam, de infirmitate mea hac?* Angelus autem Domini, locutus est, ad Eliam Thesbitem dicens: *Surge, ascende in occursum, nunciorum Regis Samariæ, & dices ad eos. Nunquid non est Deus in Iſrahel, vt eatu ad consulendum Beelzebub, Deum Accaron? quamobrem hæc dicit Dominus: de lectulo ad quem ascendisti, non descendes, sed morte morieris.* Prædictionem, secutus est illicò euentus: *Mortuus est enim Ochozias, iuxta sermonem Domini, quem locutus est Elias.* In hodiernum adhuc diem, simili pœna Dominus Deus plectit omnes eos, qui in ægritudinibus suis, ad diabolum Beelzebub, & eius Ministros, confugiunt: Nam multi, qui si à Deo opem auxiliumque expeterent, salui & incolumes euaderent, Deo iustissimè apostasiam eorum vindicante, è medio tolluntur, & intempestiuè extinguuntur. Hinc tam seriò monet Apostolus: *Nolite locum dare Diabalo: Nolo vos fieri socios Dæmoniorum, ne potestatem in vos accipiat, vitam vobis abbreviandi, & ipsismet morbis, in corpore & anima, longè grauiora mala, vobis infligendi.*

Ephes. 4.
1. Cor. 10.

5. Admonitiones S. Ioannis Chrysofomi.
In Psalm. 9.
Exponens verba: *Exultabo in salutarium tuo.*

1.
Homil. 13. In
Ep. ad Coloss.

Sibimet imprudenter nocent, inquit S. Ioannes Chrysofomus, qui in morbis vtuntur incantationibus, aliasque exquirunt imposturas, & prestigias, ad suam leuandam ægritudinem. Hoc enim non est saluari, sed perire; Maxima enim salus est, per Deum esse seruatum. Hanc ob causam, dum alibi tractat hoc argumentum, quatuor exempla eorum producit, à quibus tribulati condiscant, non ad Magos, sed potius ad Deum confugere: *Dauidum Regem mæstissimi, ex graui filij ægritudine: Iob omni calamitatum genere obruti: Lazari mendici, & eius qui totos triginta octo annos, æger, motum aquæ ad piscinam Bethsaidam fuerat præstolatus: Dauid Rex, inquit, diligebat filium ægrotum, & in sacco quidem & cinere iacebat,*

bat; verum neque diuinos, neque incantatores, adduxit, quanquam tum tales essent, id quod in historia Saulis liquet, sed Deo supplicauit. Vt vt diligas filium, non tantum diliges, quantum ille tum diligebat. Alibi quoque de cæteris sic ratiocinatur: Ille qui triginta octo annos detentus fuerat in infirmitate sua, singulis annis currebat ad piscinam, & singulo quoque anno, repellebatur, nec assequebatur sanitatem, in perpetua paralyysi, manens, nec tamen confugit ad diuinos, non adijt incantatores, aut profiliyt ad eos, qui per applicaturas, promittunt sanitatem, sed expectauit diuinam opem, eoque tandem, admirandam quandam, & diuinam sanitatem adeptus est. Lazarus autem cum fame, morbo, cum solitudine per omnem vitam, colluctatus est, non triginta octo annos, versatus in his, sed per omne vitæ tempus, sic igitur & expirauit, & in diuitis vestibulo iacens, irrisus, esuriens, canibus pabulum obiectus. Sic autem illius corpus debilitatum, erat, vt nec canes irruentes, vlceraque illius lingentes, posset abigere. Haud tamen querebat incantationem, nec petala circumligabat, non expertus est imposturas, non veneficos ad se vocauit, nec aliud quidquam, veterarum artium, tentauit. Quam igitur veniam nos impetrabimus, qui, cum illi tantis in malis, perdurarint, ob febriculam, aut leue vulnus, procurrimus ad Synagogas veneficorum, & impostores demoniacos, in aedes nostras accersimus? Et S. etiam Augustinus, cane peius & angue, detestatur ligaturas omnes atque remedia, qua medicorum quoque disciplina condemnat, siue in præcantationibus, siue in quibusdam notis, quas characteres vocant, siue in quibusdam rebus, suspendendis, atque ligandis consistunt, à quibus promittunt infallibilem sanitatem. Et B. Gaudentius Brixianensis, monet Neophytos, vt ab eiusmodi abominamentis Magia, tanquam à quibusdam Diaboli serpentis venenis, diffugiant, ne inficiantur.

Orat. aduersus Iudæos.

Lib. 2. de doct. Christ. c. 20.

Tract. 4. de lect. Exodi ad Neophytos.

Et quis in dubium reuocet, hoc esse grauissimum, & prorsus execrabile crimen? Vt enim sanctissimus Pater Ephram, disertis verbis profitetur: Quicumque vtitur magorum incantationibus ad pellendos morbos, aut alia quacunque mala, contradicit abrenuntiationi suæ, qua in Baptismo diabolo, & omni eius auicicia nuncium remisit, & seipsum insensissimi hostis, subijcit potestati, vt æterni gehennæ cruciatibus, mancipetur. Quam porro hoc graue sit peccatum, vt ego non dicam, cdisserat S. Ioannes Chrysofomus: Si leui ali-

II. Grauitas huius peccati, 1. Contradicitiõ abrenuntiationi Baptismi.

De abrenuntiatione.

Orat. 5. contra Iudæos.

quo, inquit, morbo tentatus, illico resiliens à Domino ad demones, accurras, quam tandem veniam consequeris? quo pacto valebis illum denuò tibi propitium reddere? quin potius nec alius pro te deprecari poterit, etiamsi valeat auctoritate, apud Deum, quantum Moyses: non est, inquam, quisquam qui hoc facere poterit. Itaque ne tantam in nos prouocemus iram; etiamsi videantur aliqui febrem incantamentis sedare, ratione atque conscientia quotidie flagellante, & dicente: Impie fecisti, iniquitatem perpetrasti, violasti fœdus cum Christo iectum, ob paululum bonæ valetudinis, pietatem deseruisti. Num tu solus hac passus es: annon alij multò quam tu, acerbiora passi sunt? Attamen nullus illorum tale quid ausus: Tu verò mollis ac dissolutus, animam tuam dæmoni oppignorasti. Quomodo excusaberis Christo? quomodo illum implorabis precibus? qua conscientia post hac ingredieris Ecclesiam? quibus oculis videbis Sacerdotem? qua manu sacram attinges mensam? quibus auribus audies scripturas, quæ illic leguntur? Cum his stimulis quotidie ratio te punget, vrgebitque, cum conscientia flagellabit, rursus ipse dices: Quæ hac est sanitas, cum intus habeam tam multas cogitationes, accusatrices? Pergit tandem aureum illud os: Quod si perduraueris paulisper, eosque qui vel incantationem aliquam canere voluerint, vel applicationes aliquas adhibere corpori, multa etiam cum contumelia domo tua eieceris, protinus ab ipsa conscientia, refrigerationem acceperis. Etiamsi millies exurat febrim, conscientia tua quouis liquore, quouis irroratione, meliorem, vtilioremque irrigationem adducet. Quemadmodum enim, postquam receperis incantationem, sanusque factus fueris, miserior es ijs, qui febre laborant, dum peccati reputas magnitudinem; sic nunc quoque, etiamsi febriciteris, innumeraque patiari mala, repulsis impijs illis, quouis sano, melius affectus eris animo, gestiente conscientia, & ob patientiam tuam, proximo, post Martyres, loco stabis, in illa die. Hæc Doctor ille sanctissimus, contra illos, qui incantatorum opera ad pellendos morbos, vtuntur.

2. Recursus iste inexcusabilis.

3. Stultitia in periculo confugere ad iuratum hostem.

1.

2.

Annon is planè stultus esset, qui in periculo quopiam cõstitutus, ad illum confugeret, quem sciret, iuratum hostem suum esse, & ipsi, nec non eius adhærentibus, vitam suam temerè crederet? hoc tu facis in morbis tuis, ad magos, & consequenter ad diabolum, opis causa accedens. Si ægotares, an Medicinam, à Medico, vel Pharmacopæo sumpturus esses, quos

quos scires mortem tibi iurasse? Diabolus semper in tuam perniciem est, paratus; Magi diabolo iurare coguntur, quod velint omni humanae creaturae, quantum possint, nocere, & tu eos accedis, & remedium quaeris? Stultissimus est, qui ad canem cathena alligatum accedit, & se ab eo morderi sinit. Diaboli potestas limitata est; si hoc modo accedis, arripit te, & in corpore pariter & in anima laedit, & aeternae mortis gladio contrucidat.

Quaeso vos, qui haecenus eiusmodi incantationibus vsi estis, vel in diuinando, vnde morbi tales talesue proflexerint, vel ad morbos pellendos, quid vobis persuadetis de eiusmodi hominibus? mihi credite, vos speratis ab ipsis magnum emolumentum, reportare: sed quia sunt *venatores* & vertagi *Diaboli*, vos laqueis diabolicis captos & irretitos tradunt, ipsi diabolo, cuius sunt fideles ministri, & iurati vasalli, atque ad id vnice intenti, vt eius Regnum amplificent; Nam in *Beelzebub Principe demoniorum* omnia faciunt quaecunque auspiciantur. Quaeritis causam? Deus immittit tibi aliquam aegritudinem, vel permittit vt aliquod damnum, in bonis, vel in fama tua, patiaris, ideo, vt te quasi filium, ob peccata tua castiget, vt te per tribulationes ad se trahat, & saluet. Quid tu? velut Ochozias, a Deo te auertis, non speras in eius misericordia, te ad diabolum & similes homines recipis, qui cum diabolo pactum habent, vt quotquot possint, animos perdant. Putas te quaerere tuam salutem corporalem, putas te velle cognoscere, vbi sit hoc vel illud, quod amisisti? & interim committis horrendum daemonolatriae peccatum & animam tuam perdis in gehennam; nec secus deciperis, ac vetula quaedam, liuidos habens oculos, & incantationibus nimium credula, mediante perfidia sua, diaboli ope sanata est, vt ab eo decepta, in grauiores veneficij errores detruderetur nisi eximius quidam, verbi diuini Concionator, remoram inieciisset.

Rem autem, vt contigit, sic Author speculi exemplorum, describit: *Colonia in inelyta Germaniae ciuitate, femina quaedam, liuidos & grossi humoribus concretos oculos habens, cum pedetentim se ad caecitatem,*

3.

4. Non falsus sed interitus apud diabolum inuenitur.

4. Reg. 17

5. Amuleti diabolicum contra caecitatem pellans vetula turpis.

sime decipi-
tur.
Tom. 1. Dist.
10. num. 16.

Risibile Amu-
letum contra
excitatem.

citatem, crescente caligine, venturam formidaret, nimium confusa medi-
corum consilio, ferè totam substantiam suam, in non profutura collyria,
prodiga quadam, & inconsulta liberalitate distraxit. Verum, cum post
diuersorum Magistrorum, varias curas, nihil nisi, vacua ere marsupia, in-
felix femina tentasset, tarde experta est, medicos facilius spondere, quam
exhibere medelam. Si quidem id paruum lumen inualida lampadis, quod
accessura, medicos, secum tulit impeditam, & cum graui iactura vix re-
portauit. Omni igitur spe recuperandi luminis, perdita, audiuit quen-
dam studentium esse, qui insignitas membranas, quibusdam diuinis ver-
bis, ad colla infirmorum suspenderet, talique remedio viros feminasque, ab
oculorum quibusuis incommodis, liberaret. Credidit femina, verbu nar-
rantium, & non tam verbis exhibendis, quam erratica fide, sananda, stu-
dentem illum consultura accedit. Et ne frustra reliquum substantiae suae,
in magistrum expenderet, inquit ipsa à studente, si non aliquando ars
eum sefellerit? At ipse, quia eloquens erat, innumera nomina, à se curato-
rum, facili pronuntiatione retexuit, nullumque friuola, suae artis, sensisse
remedia, libera fronte fatebatur. Addit quoque, se promptissima manu,
capta stipendia, redditurum, si in ea, quod in nullo, contigisset, suae artis
remedia, vacillarent. Tali igitur sponcione animata mulier, dato homini
precio, inscriptam membranam, cum omni reuerentia, Fide, Spe, deuo-
tione, serici quibusdam vestioli, implicatam, tanquam, diuina oracula,
continentem, ad colla suspendit. Erat autem inscriptio talis: *Demon euel-
lat oculos tuos, & stercoreibus impleat, loca vacantia. Mira res. Vix pau-
cissimi dies transierunt, & vniuersi prauis humores, ab oculis femina fu-
gientes, ceu tenebrose nubecula, a facie venti, impeditam eatenus innata
lampadis flammam, clarissimam reliquerunt. O qui calamus scriber, aut
qua vel facundissima lingua effari posset, cum quanto de hinc membranam
illa mulier honore detulerit, quamque sublimem, verba illa sedem, in cor-
de femina huius acceperint, per qua inopinatum luminis sui fulgorem re-
cepit. Caterum ne hanc; vel quoscunque alios, tam infausto prodigio, ad
exhibendam fidem, incantationibus demones concitarent, ac per hoc plu-
res animas in barathrum damnationis eijcerent, placuit altissimo Deo, hoc
modo, nequitiae huius pudenda, detegere. Erat in diebus illis, quo haec circa
mulierem hanc agebantur, praedicator quidam, non minus vita, quam do-
ctrina famosus. Is cum praesente hac femina, aspere satir, (vt merito de-
buit)*

buit) contra incantationes inuectus esset, dixissetque eas nihil posse valere: venit ad eum mulier, postquam de ambone descendit, dicens ei: Admiror vehementer, qua fronte nil incantationes posse, predicare audeas, cum non multis elapsis diebus, earum potentiam, in mei luminis reparatione, experia sim. receperimque per eas, oculorum meorum celerrimam sanitatem, quam nullæ mihi potuerunt medicaminum vires reparare, Et cum his, quomodo per appensam in collo membranam sanata sit, indicauit. Ad quam Prædicator: Si habes, inquit, circa te membranam illam, per quam te sanatam rerū, peto, mihi eam præbe visendam, vt & ego videam, verba illa, quorum te adiutam virtute gloriaris. Tunc femina, detractam è medijs vberibus chartam, legendam præbuit postulanti. At cum Prædicator legisset, nequissimam illam inscriptionem, in risum concitatus, ad mulierem ait. O mulier, magna est fides tua, quæ tam prophanis ac nequissimis verbis, virtutem infudit, & tibi reddidit sanitatem; addiditque: *Credis ne mulier, si huiusmodi verba, (& materna lingua, verba nefarie inscriptionis pronunciat) essent scripta in schedula hac, per ea tibi perditum luminis aciem, posse reformari. At samina præ indignatione in rugas fronte fuscata, nequaquam ait: Quam enim virtutem habere possent verba nequissima? Tunc ille, per Sacerdotium meum, inquit, nihil aliud præterquam dixi, in hac charta descriptum reperio. Tu ergo videris, qua te, maleuolus ille homo, virtute sanauerit. Suadeo ergo tibi, vt confessa errorem, ad penitentiam remedia festines, & illos oculos lachrymis riges, quos non tam fides, quam perfidia illustrauit. Ad quæ verba, femina in stuporem versa, præ nimia indignatione, & inscriptionem rupit, & maledicta in auctorem congeminans, de cetero, similibus rebus, fidem non exhibitura, penituit. De quo sit benedictus Deus in secula. O miseriam, ex admirabili demeritatione diaboli profectam.*

Quæso te, consule rationem tuam, & inuenies diabolicam fraudem maximam, hisce vaticinijs & morborum incantationibus subesse: Certum est, vnum ex his duobus: vel habent ista à Deo, ob sanitatem, vel à diabolo ob pactum. Non datur tertium. Quod non habent à Deo propter sanctitatem, istam gratiam sanitatum & vaticiniorum, & reuelationum, vt furta & similia secreta facta, reuelent, meridiano sole clarius est. Nam si haberent propter sanctitatem, vt Apostoli & alij

D

sancti

Nota scdam
deceptione.

III. Fraus latens in hisce incantationibus detegitur.
i. Vel habent morborum sanationem per incantationes à Deo, vel à diabolo.

1.
Non à Deo
propter san-
ctitatem.
Marc. ult.
Isaia 41.

2.
Non sanant
nec vatici-
nantur gratis
ergo non ha-
bent à Deo.

Matth. 10.

3.
Virtus sana-
tiua non re-
manet cum
ipforum offi-
bus.

4.
Nec humili-
tate nec vita
munditia
sunt conspi-
cui.

sancti habuerunt, à Christo, qui dixit: *In nomine meo demonia eij-
cient, linguæ loquentur nouis, serpentes tollent, & si quid mortiferum bibe-
rint, non eis nocebit. super agros manus imponent, & bene habebunt.* Si-
militer de reuelatione secretorum, de qua ait Esaias Prophe-
ta: *Priora & nouissima annunciate mihi, & dicam quod Dñs estis,* id est
sancti. Si, inquam, haberent à Deo, propter sanctitatem, tam
viui, quàm mortui, propterea essent colendi, & Deus non per-
mitteret, illorum sanctitatem abscondi, saltem post mortem.
At Deus persæpè, multis miraculosis rebus ostendit, tales ho-
mines esse planè maleficos, & diabolo adstrictos, & tota Chri-
stianitas illos pro talibus maledictis incantatoribus, habet: Et
Christi Ecclesia in hac parte errare non potest: Ergo non ha-
bent propter sanctitatem à Deo. Rursum, si sanctitate sanant
homines, aut iumenta, quare dona exquirunt? quare pro
amore Dei non sanant, sicut *Cosmas & Damianus*, & alij sancti,
qui pro gratia sanitarum, nulla voluerunt munera accipere?
Quare oportet illis tot pecunias, tantum vel tantum dare, a-
lias, aiunt, nihil iuuare? Ergo non habent à Deo, qui ait, si ali-
cui talem gratiam communicet: *Gratis accepisti, gratis date.* vt di-
cebat Apostolis, quando mittebat eos ad fugandos dæmones,
& sanandos agrotos. Præterea, si vt sancti sanarent, virtus sana-
tiua, cum ossibus & corporibus eorum, remaneret post
mortem, sicut & ossa Helisei, contactu suo, mortuum resusci-
tarunt, & sicut hîc iacentes SS. Patroni nostri *S. Henricus, & S. Cu-
negundus*, post mortem, multa sanitatis miracula, solo ossium &
reliquiarum contactu, patrarunt. Immo plerique sancti plu-
res leguntur sanasse, mortui quam viui: sed de sortilegis istis,
& incantatoribus, nunquam legitur, quod vel claudum ca-
nem sanauerint, eorum fætida cadauera; Ergo non habent eas
à Deo gratias propter sanctitatem. Rursum sancti qui habue-
runt hoc donum, sanitarum, & reuelationis secretorum, cum
multis alijs virtutibus, & abstinentia, vitæ munditia; simul-
que tantam humilitatem, vt semper fugerint loca vbi talia mi-
racula faciebant, ne de laude populi, vana gloria affecti, san-
ctitatem amitterent: At venefici & incantatores isti, vbi ma-
ius

ius lucrum, maiorem famam possunt acquirere, ibi libentius morantur: Ergo non habent à Deo propter suam sanctitatem. A quo igitur? Non possunt ex se naturaliter, propter gestulationes illas, & verba adhibita habere: Quia si naturaliter possent, omnes similiter talia facere: à quo habent igitur? à quo? à diabolo, cui speciali pacto sunt obligati, vt eius Ministri, qui eis promisit, quod si ipsius esse velint, adhibendo talia vel talia, hæc vel illa sint effecturi.

Sed obijciunt: *Diabolus est pater mendacij, & falsitatis.* Ergo si haberent ex pacto cum diabolo, nec vnquam sanitas sequeretur, nec vnquam veraciter, res amissas, vel furto sublatas, reuelare possent: Resp. Aliquando sanitas casu sequitur, & illi adscribunt incantationi: Si morbus sit à diabolo, aut maleficis, aut sagis inflicus, diabolus ex pacto, cum incantatoribus occulto, cessat à malefici læsione: Sic enim legitur in vita S. Bartholomæi, de diabolo Astaroth, qui homines propter infidelitatem lædebat, dimisit, vt ipsi se ab illo sanatos, crederent: Vel diabolus id facit, ad hominum ludificationem, vt eos, à spe vera in Deum, & fiducia abducatur. Sicut de S. Germano legitur, qui per Lombardiam iter faciens, diuertens apud quendam, audiuit ex eius vxore; quomodo amici eius mortui venirent semel in hebdomada, de nocte, ad comedendum cum eis, aiens, illa nocte venturos. Sanctus rogauit, si posset cum illis loqui: quo facto, coniurauit, *qui nam essent, & cur nam venirent?* Dixerunt se esse viuos dæmones, & venire ad illusionem hominum, qui eis cibum præberent, & hoc, quasi occulto ad minus homagio ipsos honorarent. Sic qui dant incantatoribus Ministris diaboli, munera, honorant eos, hoc vel implicito honorario, honorant diabolum, præferentes eum Domino Deo. Quod aliquando vere dicant, non est mirabile, quia dæmon subtilitate naturæ suæ, & velocitate, multa nosse potest quæ nequeunt homines, & fieri potest, quod adfuerit furto, & viderit, vel instigauerit ipse furem, vt postea ad veneficam recursus fieret. Plerumque tamen rarius iuuant tales incantationes & magis mentiuntur

5. Obiectio: Aliquando verè sanant, & vera prædicunt quod non potest esse à diabolo qui est pater mendacij.

- 1.
- 2.

Abdias Babylonius.

In eius vita apud Surium.

Illusio dæmonum vt implicite ab hominibus honorentur.

2. Quod aliquando vera dicant non est mirabile.

3. S. Bernardus abigit ventulam incantatricem.
 In vita S. Bernardi lib. 1.
 cap. 2.
 Lib. 1. Dial.
 cap. 10.
 Ab vno dæmone obsessa incantatoribus tradita ab integra legione obsidetur.

tales, quam verè dicant. Experientia constat, quid exempla requiritis? Nemo ergo vel in suo, aut filiorum suorum morbo, aut in infortunio aliquo, ad tales homines recurrat, quia eo ipso, recedit à Deo, & se tradit diabolo, quod grauissimum peccatum est, & ni expietur, in hac vita, in altera certè æterna pœna piandum. S. Bernardus graui dolore capitis, adhuc puerulus vexabatur, inducitur mulier, quæ carminibus suis, dolores pellat. At ille ea visa, reclamat, non vult pati, & pugnis in faciem ei inuolat, & veneficam pellit: Sed ecce, vbi venefica domum egressa fuit, Deus miraculose, sancto puero sanitatem in momento dedit, vt surgeret sanus. Sanctus etiam Gregorius recenset de quadam femina, quam cum ob carnis libidinem, dæmon ingressus fuisset, Parentes eam tradidisse incantatoribus, vt liberaretur. Quod dum ipsi molliuntur, & vnum ex ea dæmonem tentant expellere, integra Legio eam inuadit: Sed tandem à S. Fortunato Episcopo, vix multis orationibus & ieiunijs expulsis dæmonibus, sanata fuit.

Quæ cum ita sint, nunquam potui satis demirari, non solum nostræ ciuitatis, verum etiam totius huius Prouinciæ Vefanam in accursu ad Magos & incantatores stoliditatem, immò verò execrabilem omninò impietatem. Quid de Bamberga nostra dicam? Vix erit platea, in qua, si non plures, vna tamen ad minimum talis morborum expultrix, & incantatrix, aut putatiua diuinatrix reperiat. De tota Patria, si sit fermo, non est oppidum, non castrum, non pagus, aut vicus; vbi tales animarum helluones ac perditrices diabolus non conduxerit, non constituerit, non collocarit, vt si non expresso, saltem occulto & interpretatiuo homagio, Christi sanguine preciosissimo emptas, in cassas & retia sua pelliciat, animas, atq; in perpetuæ damnationis barathrum conijciat, ac disperdat. Tubarum instar, exclament Sacerdotes, ad rauim vsque oburgatorias voces extollant, nisi à Politico Magistratu, cum ferro ignis adhibeatur, infernalis hydra, nunquam compefctur. nunquam opprimetur, terribilis illa, à Christi fide Apostasia, nunquam eradicabitur nunquam euelletur.

Eia

Eia ergo, à Deo ordinate Magistratus diuinissimum ist-
hic officium tuum imploratur, *Non dormitet neque dormiat; qui* Psalm. 120.
custodit Iſrahel. Accingere gladio tuo potentissime, Diuinæ Maiestatis Psalm. 44.
locum tenens, argue, increpa, euelle & disſerde, castiga & interime
tales animarum pestes, & exitialia humanæ Societatis Mon-
ſtra, funditus dele, radicitus extirpa, venenata corporis Rei-
publicæ tibi commiſſæ, membra reſcinde,

Ne pars ſincera trahatur,

neue

Morbida facta pecus, totum corrumpat ouile.

quod à communitate iſta, diuina bonitas, eliminet, & omni-
no auertat. Amen.

CONCIO III.

VARIÆ PRÆTENSIONES CONFUGIEN-
TIVM AD MAGOS ET INCANTATO-
res, dum morbis alijsſque DEI flagellis casti-
gantur & atteruntur.

Non declines cor meum in verba malitiæ, ad excuſandas excuſa-
tiones in peccati. Psalm. 140.

Corrupta, per Adami peccatum, natura, hoc malum
hæreditaui mus, vt mala, quæ peccando perpetrui-
mus, tergiuerſando, & excuſando, vt plurimum ad-
augeamus; quod crimen, vt à ſe fugaret Regius vates, Domi-
num Deum ſuum exorabat: *Non declines cor meum in verba mali-* Psalm. 140.
tiæ, ad excuſandas excuſationes in peccati; quæ verba dum explicat In eundem
Caſiodorus, inter alia ſic ait: *Hoc ſanè maximum eſt vitium, quo* Psal.
laborat humanitas, vt poſt peccatum ſuum, maximè ad excuſationi refu-
gium, quaſi pœnitudinis conſeſſionem, ſe proſternat; quod ſaciniſ inter ſum-
ma peccata, conſtat eſſe numeratum; quia inde naſcitur, vt reus ad pœni-
tentiam tardius ac difficilius inducatur. Hæc ille, cui etiam adſtipu- Lib. 22. Mo-
latur S. Gregorius, hiſce verbis: *Uſitatum humani generis eſt vitium,* 121.
libendo peccatum committere, & commiſſum, negando abſcondere, & con-
nuictum defendendo excuſare. Addit autem peccatum peccato, qui culpa,

quam contraxit, patrocina excusationis querit. Quod cum in alijs omnibus peccatis locum inueniat, in hoc tamen ad magos, & morborum incantatores, recurſu, potiſſimum exercetur, dum qui apud talia diaboli mancipia, ſalutem opemque exquirunt innumeras excuſationes prætexendo, reatum criminis occultare contendunt. Vt ergo tanti ſcleris abominati-
nem rectius agnoſcant, & à Deo veniam petere ſaragant, fri-
uolos ac temerarios eorum prætextus, audiamus, Deoque
dante, refutando diſſipabimus ac diſſiciemus.

Varia præ-
ſiones confu-
gentium ad
Magos.

I. De Pericul.
vitæ.
Serm. 19. de
Paſ.

Tract. 15. In
Ioannem.

II. De effectu
Incantatio-
num.

Reſp.

Historia ve-
rax rata.

Est igitur excuſatio prima: *Vita mea, inquit, periclitabitur, ſi au-
xilium ab incantatoribus non accepero: nemo enim alius me iuuare po-
terit.* Reſpondet S. Ioannes Chryſoſtomus: *Citius mors homini
Chriſtiano ſubeunda, quam vita ligaturæ redimenda.* huc referendum
eſt Conſilium S. Leonis Papæ: *Cum dæmonibus nihil amplius liceat,
quam Iuſtitia diuina permiferit, agunt tamen verſutiſſima arte fallaciæ,
vt ex arbitrio propriæ voluntatis, aut parcere videantur, aut ledere. Et
multis, quod dolendum eſt, ita per nequitiam ſimulationis illudunt, vt
quidam & illos timeant pati, inſenſos, & velint habere placatos, cum
beneficia dæmonum, omnibus ſint nocentiora, vulneribus, quia tutius eſt
homini, inimicitiam diaboli meruiſſe, quam ſibi vltro eam conciliaſſe. Ra-
tum ſit itaque, quod monet S. Auguſtinus: *Cum ergo, inquit,
cauſa articulus venerit, vt hæc proponatur conditio: Aut faciendum con-
tra Dei præceptum, aut ex hac vita emigrandum, quorum duorum, homo,
ſi cogatur alterum eligere, comminante mortem morbo, per maleficiũ
immiſſo, ibi eligat, Deo dilecto emori, quam Deo offenſo viuere: Ibi oderit
in hoc mundo animam ſuam, vt in vitam æternam, cuſtodiat eam. O ſa-
luberrimum fanè conſilium.**

Oggerent alij, incantatorum defenſores: *Quidquid ſit,
de re ipſa, experientia tamen conſtat, vetulas incantatrices,
nunchos, nunc illos morbos depellere, & ſanare: Et niſi illæ
obſtarent, multi non raro interirent.* Reſpondeo ego, vt plu-
rimum vetulæ, quæ morbos, mediante dæmone ſuo, cui ſerui-
unt, immittunt, dæmone à læſione ceſſante, eos tollunt. Ex-
emplum refero, de meo Parente piæ memoriæ, verum & ra-
tum, hic ſingulis menſibus, horribili capitis, dentium, maxil-
larum,

larum, & aliquando humerorum, ac laterum, aliquando etiam, crurium & totius corporis, à vertice vsque ad plantam, doloribus & puncturis, cruciabatur, quos vulgo dasi *Geshosß* appellabant, nec poterat liberari, nisi magnam quandam incantatricem, ex pago *Züllstenberg* quam & de facie & nomine noui, aduocaret, quæ primum liquato plumbo, & catino cum aqua, demurmurato cum carmine, capiti eius imposito, plumboque guttatim infuso, quot aculeos, plumbum in aqua dispersum ostendebat, tot illum puncturis, *Geshosß* affligi assererat. Tum verò tot hordei aut auenæ granis, in aqua incantata, alioque carmine immurmurato, parata, iactatis, infundum subsidebant, tot eum puncturis liberatum, dicebat: Et quoties ventitabat, toties cum certa pecuniæ summa, de qua nihil illi, sub pœna reditus morbi denegari debebat, numerata, discedebat: Capta tandem & combusta à Magistratu ciuili, facta est, se morbos eiusmodi, quam plurimis, operæ dæmonis, vt panem suum lucraretur, immisisse, & carminibus suis, iterum sustulisse. Verum, vt alibi iam retuli, cum Parenti meo, tum adhuc hæretico, *Agnum Dei*, à Societatis Patribus acceptum, è collo gestandum, dedissem, nunquam amplius redijt morbus, & ipsa venefica facta est, se ei amplius, non potuisse nocere. Quid ergo mirum, si dæmon cesset à læsione, quam ipsi venefici, opera dæmonis intulerunt? Prætereade audi S. Augustinum, obiectioni huic respondentem: *Sed*

Serm. 241. de temp.

iterum dicit, aliquoties si præcantatores non fuerint, aut te morsu serpentis, aut de alia quauis infirmitate, prope vsque ad mortem multi periclitantur. Verum est, fratres charissimi, quia permittit hoc Deus diabolo, ad probandum Christianum, vt cum interdum, per illa sacrilega aliqua remedia, in infirmitate decipere potuerint, facilius postea diabolo credant. Sed qui totam Christianam Religionem desiderat custodire, oportet vt hæc omnia tota animi virtute contemnat. Et illud ante omnia scitote fratres, quod nec vos ipsos, nec eos qui ad vos pertinent, vel in paruæ rebus diabolus potest ledere, nisi quantum à Deo potestatem acceperit; quomodo nec S. Iob facultatem, ausus fuit subuertere, nisi Domino permittente. Et sicut in Euangelio legimus, quando ab hominibus expulsi sunt demones, rogauerunt,

Iob. i. Matt. 9.

runt,

Iob. 1.

unt, vt vel in porcos ire permitterentur. Si in porcos, non ausi sunt intrare, nisi à Deo permissionem acciperent, quis ita erit infidelis, vt eos bonos Christianos, credat, posse ledere, nisi Deus propria dispensatione permitteret? Permittit autem hoc Deus, ex causis duabus: aut vt nos probet si boni simus, aut corrigat, si peccatores. Sed qui patienter dispensationem Domini tolerauerit, & quando aliquid perdiderit, dixerit: Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit ita factum est, sit nomen Domini benedictum: pro ista Deo placita patientia, aut coronam accipit, si iustus est, aut indulgentiam, si peccator. Sic Iob vir sanctus, noluit istam gloriam Diabolo dare, vt aliquid potuisset tollere, quod Dominus non permisisset auferri. huc vsque S. Augustinus. Vnde constat, potius toleranda esse, extrema, malorum omnium mala, quam vt à Deo perfidi apostatae effecti, ad Dæmoniacos incantatores confugiamus.

III. Mulieres
Christianæ
sunt & sacra
verba vsur-
pant.
Resp. 1. Sunt
Inuolucra
Dæmonis.

1.

2.

3.

Hom. 21. ad
Pop Ant.
2. Sententia
S. Ioan. Chry-
sostomi de ta-
libus vetulis.

Opponent alij: Quidquid tandem sit rei, de incantationibus, mulieres tamen illa sunt Christianæ, sacris verbis, de Deo, & rebus diuinis vtuntur, iubent toties vel toties precari Pater & Ave, symbolum & similia. Respondetur: Ista sunt Dæmonis inuolucra, quibus nequitiam suam tegit & occultat: hæc esca, sub qua hamus æternæ perditionis, incautis hominibus proponitur, hoc saccharum, quo lethale diaboli venenum, & aconitum miscetur, proindeque tantò cautius & circumspectius, tam occulta illorum malitia, fugienda. qua de re, optime S. Ioannes Chrysostomus: Non ligaturas verò tantum, sed etiam excantamenta tibi conducis, vetulas ebrias & titubantes in domum agens. Nec confunderis, nec erubescis, post tantam adhuc trepidans disciplinam, & quod grauius est errore, quando hac admonemus, & dissuademus, putantes se excusari, dicunt: quod Christiana hæc est mulier, excantans; & nihil aliud loquitur, quam Dei Nomen; Propterea namque, magis ipsam odi & auersare, quod DEI Nomen, ad Numinis eius contumeliam, vitur; quod se dicens, Christianam esse, diaboli opera facit, etenim & Dæmones DEI Nomen fatebantur, sed tamen erant Dæmones, & ita Christo dicebant: Nouimus te, quoniam es sanctus DEI, & tamen ipsos increpauit & eiecit: Sic tu omnes illos diaboli vernas, & mancipia detestare. Moneo itaque vos, dilecti mei, discite hanc fugam, incantationes exercentium, & morbos

morbos pellere conantium, à S. Bernardo, de quo Guilielmus Abbas: Bonæ vallis: Cum Bernardus adhuc puerulus, graui capitis dolore vexatus, in lectum decidisset, & mulier quædam dolorem carminibus mitigatura, ad eum accessisset, ille acri indignatione commotus, incantatricem, clamoribus à se repulit, & abegit, & impetu quodam Spiritus, è lecto exiliens, eandem repulsurus, mox diuinitus, ab omni dolore se liberatum agnouit. Utinam omnes, hoc animo, maleficos à nobis repelleremus, quàm plurimæ, sine dubio, animæ, Dæmonis potestati eriperentur, & ab ipsius Orci faucibus, præseruentur.

Dicet alius: Ego hæctenus, quando vel pecora mea, & armenta agrotabant, ve ego, aut mei domestici, hoc vel illo dolore affligebamur, vsus sum opera talis viri, vel femine, de veneficio suspectæ, quod si nihil cum ea commercij amplius habere velim, timeo, ne me per Dæmoniacas ligaturas, & maleficia, atrociter ladat, & domum meam infestet. Respondeo tibi verbis S. Augustini: Si semel, aut secundo, nequitias, quas Diabolus immiserit, cum animo & tota fide contemserit, ita ipsum postea, à vestra indignatione dignabitur repellere, vt nunquam possit vos sua calliditate decipere, Homines enim negligentes & faciles, languida desideria, & fidem desidem habentes, & ideo etiam si incipiant, non diu perseuerant, in operibus Dei, sed vbi se antedictis sacrilegijs abstinerint, vel vnã nequitiam diaboli pertulerint, sensim pœnitent, se ad Deum conuersos esse, & machinamentæ diaboli reliquisse, & velut canes ad vomitum reuertuntur: Quin potius fiducia omnis nostra, vt S. Hieronymus monet, in Deo est collocanda: Multæ, inquit, sunt præstigia, & innumerabiles laquei, quibus humanæ animæ capiuntur, sed nos dicamus in Domino confidentes, laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Et si ambulauero in medio vmbre mortû, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Deus est qui nos iuuat, qui nos defendit. Obturemus ergo aures nostras, ne audiamus voces incantantium, & Syrenarum diaboli, carmina, negligamus. Qui huic consilio dant locum, à diabolo neutiquam possunt lædi. Exemplo sit S. Ambrosius, de quo ista Paulinus: Mortua Iustina, Imperatrice Arriana, quidam aruspex, Innocentius nomine, non opere, cum pro causa maleficorum, à Iudice torqueretur, aliud quam interrogabatur, fateri cœpit. Clamabat enim,

Sur. 20. Augusti. Guiliel. Abbas in eius vita.

3. Exemplum S. Bernardi.

IV. Timor maioris nocuenti & fuga.

Resp. 1. Ex S. Augustino: dæmon firma fide contemnendus.

Serm. 241. de tempore.

2. Ex S. Hieronymo, dæmon fiducia firma in Deū profligandus. Epist. ad Fabiolam de 40. duabus mansionibus.

3. Dæmones cohíbente Angelo non possunt nocere S. Ambr. Paulin. Presb. in eius vita.

ab Tom. 1.

ab Angelo, maiora sibi tormenta, adhiberi, eo, qui custodiret Ambrosium quoniam temporibus Iustinae Imperatricis, Arianae, ad excitanda odia populorum in Episcopum, cacumen tecti Ecclesiae ascendens, medio noctu, Dæmoni sacrificauerit, Sed quanto instantius & sollicitius opera diaboli exercebat, tanto magis amor populi, circa fidem Catholicam, & Domini Sacerdotem, conualescebat. Misisse etiam se Dæmones, qui illum necarent, fatebatur: Sed Dæmones renunciaisse, se non solum ad ipsum appropinquare, minimè posse, verum etiam nec ad fores domus, in qua manebat Episcopus, quia igni insuperabilis omne illud ædificium communitret, vt etiam longe positi vrerentur, atque ita cessasse artes suas, quibus aduersus Domini Sacerdotem, se aliquid posse arbitrabatur. Ecce quam ligata sit Dæmonis potestas, vt nemini plus, quam Cathenæ alligatus canis, nocere possit, ni quis propius accedat.

V. De maleficio priuationis vsus matrimonij.

Permissio diuinæ complures causæ, nobis occulta.

1. Ob abusus.
2. Ad probationem bonorum.

3. Quandoq; in poenam

VI. Quæstio. An maleficiū maleficio curari possit?

In vita S. Theodori Archemaudita.

Occurrent hic alij: si ita res habet, cur Dominus Deus permittit, vt tot coniuges, maleficis Diabolicis, vsu Matrimonij non solum, priuentur, sed & omnino, non sine grandi cruciatu sensim exhausti, moriantur? Respondetur: occulta sunt DEI iudicia, & consilia, & plane incomprehensibilia, Theologi tamen docent, aliquando permitti à Deo, ad castigandos, abusus grauissimos, qui in matrimonio admittuntur, præter Sacramenti institutionem: Aliquando etiam, ad probandos bonos coniuges, in patientia, vt crescat illorum meritum apud Deum: aliquando in poenam, quod auxilium alijs in rebus, a diabolicis Magis quaesierint: In eo enim, in quo quis peccat, plerunque etiam à Deo punitur.

Licet ne maleficiato in vsu matrimonij, per alium maleficum, alio maleficio, malum suum pellere? Resp. Nullomodo, maleficio per aliud maleficio tollere licet: Non enim teste Apostolo, faciendæ sunt mala, vt eueniant bona: Deinde nullus præstat mori, quam per tam grande peccatum Apostasia, quæ à Diabolo remedium petitur, sanari: Nam qui amat animam suam, plusquam Deum, perdit eam. Si tamen fieri posset, eum qui maleficio alicui intulit, posse illud sine peccato, & sine alio maleficio, remouendo videlicet, vel abolendo philtum, destruere maleficio, id liceret. Sic refert Gregorius Presbyter,

byter, qui Theodorum Magum, ad pœnitentiam conuersum, primum omnia peccata sua sincere confiteri admonuit, deinde si quos haberet libros Magicos, in medium proferre, quoscunque homines, aut domos, aut animalia, maleficijs suis obstrinxerat, dissoluere, ea non amplius exercere, sed pœnitentiam agere. A Maga igitur ad pœnitentiam ducta, id petere liceret. Quod si sciatur Magum maleficio vsurum, vt maleficio pellat, minimè id licet: Sic cum crudelis & nefarius Bertulphus, dixisset coniugi suæ, B. Godoleuæ, qui ipsam pelsimè tractabat, suæ in eam ferociæ, causam esse Dæmonem, & ex maleficio natum dissidium, addidissetque nosse se feminam, quæ iactitet, se posse illos, mutuo amore, & beneuolentia, adeo connectere, vt non queant coniuges, se ardentius amare, respondit sancta mulier: *Christi ancilla sum, illi ego omnia mea commendo: Si tamen absque sceleris alicuius admixtione id fieri potest, quod dicis, non resistor.* O singulare speculum Patientiæ, & prouidentia coniugum, quos Deus in eiusmodi tentationes maleficiorum, incidere permittit.

Væ autem illis & iterum væ, qui maleficijs talibus, quoad vsum matrimonij, affecti, currunt ad veneficas, à quibus iubentur, vt hoc vel illud, vrinam. v. g. *in nomine diaboli* in tale vel tale quid mittant, & sub eadem diaboli obtestatione, hoc vel illo modo, maleficio abolere contendant: Præterquam enim, quod id nihil iuuat, vt experientia, infallibili hac ipsa hebdomade à coniugibus maleficiatis inaudini, tales vltro se diabolo addicunt, & in eos potestatem accipit, vt non dimittat, donec omnino sagarum, & veneficarum numero, se se adiungant. Moneo vos tandem, ô Christiani coniuges vt matrimonij copula pie sobrièq; ad eum finem in quem ex institutione Christi collimat, vsurperis, ne in similem, quod DEVS auertat tentationem incidatis. Sint procul à vobis illicitæ, & inordinatæ carnis illecebræ, & procul à vobis erunt, periculosissimæ Cadæmonis Asmodæi Insidiæ; quod malum à vobis Sacramenti huius fundator & institutor, immo etiam per incarnationis mysterium sanctificator, in perpetuum propulsare dignetur.

2. Theodoro
Mago quid
imposuerit
Gregorius
presbyter.

Drogo Ge-
stellensis in
vita S. Godo-
leuæ 6. Iulij.

3. S. Godoleua
non tolerat
maleficiũ
maleficio
curari.

C O N C I O I V.

D E D I V I N A T I O N I B V S M A -
G I C I S V I T A N D I S.

*spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem, & quæ ventura
sunt, annuntiabit vobis. Ioan. 16.*

Diabolus
simia.

Isaia 14.

1.

Ioan. 16.

2.

Ioan. 16.

Ioan. 8.

3. Reg. 22.

Ioan. 16.

3.

Icut simia, quæcunque videt, in homine, ea imitari
gestit: Sic diabolus Deum: Semper enim ab initio
creationis suæ, statim affectavit diuinitatem, cupi-
ens ab hominibus adorari, vt Deus: *Ascendam super altitudinem
nubium, similis ero altissimo*: Vnde omnia illa, quæ Spiritus Dei
facit, suo quodam modo, in contrarium imitatur. Spiritui
sancto, Christus Dominus attribuit iudiciariam potestatem:
*Cum venerit, inquit ille, arguet mundum de peccato, de iustitia & de
Iudicio*: Sic diabolus homines inducit in peccata, in iustitiæ
contemptum, in Iudicij illius diuini obliuionem, vt eos in
altera vita, velut Iudex, malefactores, eo acrius punire valeat
& castigare. Attribuit ei Magisterium fidelium suorum: *Cum
autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem*. Sic
diabolus mendax ab initio, sub specie veritatis, vtpote Spiri-
tus mendax, in ore omnium falforum Prophetarum, docet
per Magos & veneficos, omnem falsitatem. Spiritui sancto at-
tribuit Christus donum Prophetiæ: *Quæ ventura sunt annuncia-
bit vobis*: Sic diabolus, per Magos & veneficos, eò tantum, vt
ab hominibus ei diuinus honor habeatur, futura prædicere
& vaticinari, præsumit. Vnde tot passim diuinatores, Magi
& venefici, inueniuntur, qui varijs modis, aut futura, aut lon-
gè distantia, ex pacto cum dæmone, aut expresse, aut occultè,
inito, prædicere satagunt, vt homines in dæmonis latrariam, &
cultum, latenti, & vix conspicuo errore, inducant. Vt ergo
cognoscatis, dæmonis callidissimi hostis, fraudem, qua sim-
ples homines, huiusmodi impijs diuinationibus, creden-
tes, abducens à Deo, in cultum dæmonolatriæ, maledictæ,
immergit, ostendam hac concione, vanitatem omnium diui-
nato-

natorum, Magorum & Veneficorum, qui se iactant futura prædicere, Dæmone, cui se pacto quopiam obligarunt, illis reuelante. Faxit Deus, vt omnes quotquot me audituri estis fideles, agnita Dæmonis fraude, periculosisimas artes eius prudentiori cautela, post hac studeatis, euitare ac penitus declinare.

Spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem, & qua ventura sunt annuntiabit vobis. Futura prædicere, & hominibus reuelare, solius Dei est: *Annunciate qua ventura sunt*, inquit Propheta, & *sciemus quia dii estis.* quasi diceret: Ex futurorum reuelatione, solus Deus cognoscitur. Hinc Deus in veteri Testamento, Populo Israhel futura prædicebat, tum quando Sacerdos, induens Ephod & rationale, in quo erant duodecim lapides, preciosi, consulens Dominum de ambiguis & futuris, vbi Dominus, siue interna illuminatione, siue externa voce, instruebat Sacerdotem, quid respondere deberet, sicuti factum est Dauid, cum petijisset ab Abiathar, sibi applicari Ephod, vt cognosceret à Domino, num latrunculos Amalechites persequi deberet qui Sizelech, incenderant; Et ab Esdra, scriba quoque, qui populum Israhel è Babylonica seruitute eduxit; Hinc etiam Prophetis per se aut per Angelos, futura reuelabat, dicente Apostolo Paulo: *Multifariam multisque modis, olim loquens Deus Patribus, in Prophetis, nouissime locutus est nobis in filio.* Atque adeo nemo vnquam, in veteri testamento, à bene credentibus, existimatus fuit, futura prædicere, posse, nisi solus Deus, & cui ipse, per Spiritum sanctum suum, intrinsecus illuminantem, aut per Angelum extrinsecus informantem, reuelat. Quicumque alius vnquam præsumpsit futura prædicere, non à Deo, sed à diabolo habet potestatem.

Pergrauè & maximum est peccatum, diuinationibus deditum esse, vnde tam seuerè Dominus prohibuit non solum diuinare, sed & diuinationibus attendere: Nisi enim diuinare, & diuinationibus fidem adhibere, tam graue peccatum esset, non adeo seuerè prohibuisset id Deus inquiring: *Non augurabimini, neque obseruabitis somnia, nec declinabitù ad magos, ne-*

I. Futura solus Deus reuelat.

Isaie 41.

Gen. 6.17.22.

1. Reg. 30.

2. Esdre. 7.

Hebr. 1.

II. Grauitas peccati, diuinationum magicarum.

1. Prohibitio diuina.

Leuit. 19.

Leuit. 20.

- que ab ariolū aliquid sciscitemini, ut polluamini per eos. Et rursum: Anima quæ declinauerit ad Magos & ariolos, ponam faciem meam contra eam, & interficiam eam, de medio populi mei; Ecce interitum consulentium augures, & similes hominum deceptores: Quid de ipsis auguribus, & diuinatoribus? Vir siue mulier, in quibus Pythonis siue diuinationis est Spiritus, morte moriatur, lapidibus obruent eos; sanguis eorum sit super illos. Et addit rursum de consulentibus tales: Non inuenietur in te, qui Pythones, aut diuinos consulat, aut querat à mortuis veritatem, omnia enim abominatur Dominus, Nisi diuinationibus addictum esse, magnum & abominabile foret peccatum, nunquam præcepisset Deus, in Deuteronomio: Si surrexerit in medio tui, Propheta, scilicet falsus, aut qui somnium se dicat vidisse, & prædixerit signum & portentum, & euenerit quod locutus est, non audies verba Prophetæ illius aut somniatoris, quia tentat vos Dominus Deus, vester. Et quod est amplius, consulentibus tales præcipit: Non inueniatur in te, qui lustrat filium suum aut filiam, ducens per ignem, aut qui ariolos sciscitetur, aut obseruet somnia, atque auguria, nec sit maleficus, nec incantator, neq; qui Pythones consulat aut diuinos: Omnia enim hæc abominatur Dominus Deus tuus, & per huiusmodi scelera, delebit eos Dominus Deus tuus, in introitu tuo. Quinimmo addit: Gentes istæ quarum possidebitis terram, augures & diuinos audiunt, tu autem à Domino Deo tuo, aliter institutus es.
- Mihi credite: nisi diuinatio tam grande scelus esset, non dixisset Propheta Isaias, Dominus auferet ab Irahel, prophetam, falsum, & haniolum. Non dixisset: Interrogabunt simulachra sua, & diuinos suos, & Pythones & haniolos. Et tradam eos in manu Demoniorum crudelium, & vir sortis dominabitur eorum. Non dixisset: Dominus irrita faciens, signa diuinorum, & haniolos in furorem vertens. Nisi diuinatio tam abominabile reatum esset, non dixisset Propheta Hieremias: Nolite audire Prophetas vestros, & diuinos somniatores, & maleficos, qui prophetant vobis mendacium, ut longe vos faciant de terra vestra, ut eiciant vos, & pereatis. Non præmonuisset: Non vos seducant Prophetæ, vestri, qui sunt in medio vestrum, & diuini vestri, & ne attendatis ad somnia, vestra, quæ vos somniant, quia ipsi prophetant falso, in Nomine meo, & non misi eos, dicit Dominus, Non
- mina-

minatus esset: *Gladius ad diuinos eius, qui stulti erunt.* Nisi diuina-
tores iram Dei, grauissimè concitarent, non minaretur eis
Dominus, per Prophetam Ezechielem: *Vident vana, & diuinant* Ezech. 13.
mendacium dicentes: ait Dominus: Cum Dominus non miserit eos, &
perseuerauerunt, confirmare sermonem. Nunquid non visionem cassam vi-
distis? & diuinationem mendacem locuti estis? Et ideo, ecce ego ad vos, di-
cit Dominus. Et erit manus mea super Prophetas, qui vident vana, & di-
uinant mendacium. Non minaretur Dominus, per Michæam: Mich. 5.
Aufferam maleficia de manu tua, & diuinationes non erunt in te.

Nisi cursus iste ad diaboli Prophetas, Deum grauissimè
offenderet, Rex Saul consulens Pythonissam in Endor, quæ
carminibus suis euocauit Samuelem defunctum, qui ei ven-
tura prædixit, non tantopere deliquisset, vt Regno cum vita
priuari mereretur. Nec vsque adeo peccasset Ochozias, mit-
tens nuncios ad Beelzebub, Deum Accaron: nec illis Elias
exprobrasset: *Nunquid non est Deus in Israhel, vt eatis ad consulen-*
dum Beelzebub, Deum Accaron? Non præcepisset Paulus Dæmoni,
vt exiret de puella, Pythonissa prædicente, ventura, vnde co-
gnati eius & ipsorum familiæ se sustentabant. Ad quid ergo
Diaboli complices, hariolos consulitis? Vana sunt, quæ dicunt, A& 16.
quæ iubent, quæ faciunt: Diuinationis erroris & auguria, mendacia & Eccl. 34.
somnia malefacientium, vanitas est, inquit sapiens. Et reuera ita est,
ipsa experientia attestante: Futura namque prædicere, non
diaboli, & Prophetarum eius, sed opus est Spiritus sancti:
Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem, & quæ ventura sunt, an-
nuntiabit vobis.

Consulamus age, sanctos Patres, quid ipsi de diabolicis
hiscè vaticinijs sentiant? Quid scribant? S. Gregorius, & vna
cum ipso, S. Thomas docent, *futurorum contingentium cognitio,* III. SS. Patrū
soli Deo reseruatæ est. quid causæ? Quia ad perfectam cognitio- de diuinatio-
nem rei futuræ, necesse est rem cognoscere, tanquam præsen- nibus doctri-
tem: Soli autem Deo, vt præterita & præsentia, sic etiam fu- na. In princi-
tura ante oculos semper versantur: Quia æternitas caret ini- pio Ezechie-
tio, caret fine, & in ea, cuncta simul cognoscuntur. Solus au- lis. S. Thom.
tem Deus æternus est, ideo solus potest futura cognoscere, & de verit. q. 12.
ea ho-

In cap. 10.
Danielis.

Lib. 4 Dia-
log. c. 48.

Serm. de cir-
cumcis.

IV. Quid
Diabolus per
Diuinationes
intendat.
1. Dæmon
suffuratur
honorem
suum Deo.
Orat. 5. in S.
Baptisma.
Varie dece-
ptiones Dæ-
monum.

ea hominibus reuelare, nullo modo diabolus: Ergo vana est & friuola iactatio, omnium hariolorum, & Diaboli seruorum. *Soli veri Prophetæ, inquit S. Hieronymus, Dei spiritu locuti sunt, nec alij Prophetarum nomen merentur, quam qui spiritu sancto colostrati, futura prædicunt, & nunquam fallunt.* Et hi quidem sic à Deo illuminantur, teste S. Gregorio, vt certò sciant, quæ prædicunt, à Deo esse, & euidenter cognoscant, esse euentura. *Nescio, inquit, quo intimo sapore, discernant, se, nec humanis somnijs, nec diaboli fraude illudi, sed certo certius sciant, hoc sibi lumen, Dei dono concessum.* Habet porrò, vt Deus, ita diabolus, suos Prophetas, vaticinatores, & augures, quibuscum, simia veluti, diuinitatem aucupatur. *Hic hostis, vt S. Leo ait: Nouit quem hoc, diuinationum, errore, seducat, & causas querit nocendi, vbi quemque viderit, studiosius occupari.* Cauete verò, ô Christiani, cauete, ne vos ab huiusmodi diuinatoribus decipi & illudi sinatis. *Vides ne, quantum mali importet auguratio, inquit Basiliius. Qui huic incumbit, studiumque adhibet, Dei prouidentia & sollicitudine destituitur. Plerique autem Christianorum, susque deque habent, talibus commentis, aures accommodare, & illinc aucupari sanam, nec pudet isti ominosæ superstitioni, ac signis attentos esse.*

Vultis scire, quid Dæmon, per huiusmodi anguria quærat? quid intendat? Homines in sui seruitium allicere: *Hiscæ enim prauus ille, inquit S. Gregorius Nazianzenus, prauus, inquam, ille, in leuiorum hominum animos, simul irrepit, venerationem Deo debitam, furtim ad se transferens.* sed audi S. Cyprianum: quanti sint facienda eiusmodi auguria & diuinationes Magorum: *Omniū Auguriorum & aruspicioꝝ, ratio est illa, quæ fallit & decipit, & præstigijs cacantibus veritatem, stultum & prodigum vulgus inducit.* Spiritus infinceri & vagi, qui postea quam terreni vitijs, immersi sunt, & à vigore cælesti, terreno contagio recesserunt, non desinunt perditim perdere, & deprauati errorem prauitatis insundere. hi afflatu suo, vatum suorum peccata inspirant; oracula efficiunt, falsa veris semper inuoluunt: Nam & falluntur, & fallunt, vitam turbant, homines inquietant, irrepentes etiam in corporibus occulte mentes terrent, membra distorquent, valetudinem frangunt, morbos laceſſunt, vt ad cultum sui cogant. nec aliud illis
studium

ARMATVRAE DEI.

45

Audium est, quam à Deo homines aduocare, & ad superstitionem sui, ab intellectu vera Religionis auertere, cum ipsi sint pœnales, querere sibi ad pœnam comites, quos ad crimen suum, fecerint erroris participes,

Dicent haud dubie, & obijcient illi, qui eiusmodi Diaboli Ministros consulunt: *Comperimus tamen, quod multa nobis vera prädixerint, qua re ipsa sic euenerunt: quomodo hoc potest esse à diabolo? Sed audite hanc obiectionem refellentem S. Augustinum: Forte dices, inquit, quid faciemus, eo quod auguria ipsa, & choragi, vel diuini, frequenter nobis vera annunciant? De hac re, scriptura nos con- testatur, & monet, dicens: Etiam si qua vera vobis dixerint, nolite credere illi: Tentat enim vos Dominus Deus vester, utrum timeatis eum, annon? Verum est, fratres charissimi, quia permittit hoc Deus Diabolo, ad probandum Christianum, ut cum interdum per illa sacrilegia, aliqua remedia in illa infirmitate percipere, & aliquid verum potuerint agnoscere, facilius propterea Diabolo credant. Sed qui totam Religionem Christianam desiderat custodire, oportet ut hac omnia tota animi virtute contemnat. Quid restat igitur? Cuncta hæc, inquit S. Isidorus, à Christiano vitanda sunt, & omni penitus execratione, repudianda, atque damnanda, nam in his omnibus, ars Damonum est, ex quadam pestifera Societate hominum & malorum Angelorum exorta.*

Hinc à Concilijs, eiusmodi superstitiones, seuerissimè prohibentur: Synodus enim Ancyrana, decreuit apud Gratianum: *Qui diuinationes expetunt, vel in domos suas, huiusmodi homines introducunt, exquirendi aliquid, arte magica, aut expiandi caussa, sub Regula quinquennij iaceant, secundum gradus pœnitentiæ definitos. Et Carthaginensis: Augurijs & incantationibus seruientem, similiter Iudaicis superstitionibus, vel serijs inherentem, à conuentu Ecclesia separandum, precipimus. Et synodus quoque Aurelianensis decreuit: Si quis siue Clericus siue laicus, auguria crediderit, esse obseruanda, enim hi qui eis crediderint, ab Ecclesia communionem pellantur.*

Hæc leges Ecclesiasticæ statuunt, in eiusmodi augures. Multo seuerius in eos agunt leges ciuiles. Imperator Constantinus, mandat Maximo, Præfecto Prætorio, eiusmodi augures, ut flammis exurat, & qui eos consulunt, in exilium pellat. Imperator Constantius, mandat Tauro Præfecto Prætorio, ut

2. Obiectio soluta.

Serm. 241. de Temp.

Lib. 8. Ety- mol. c. 9.

2. Pœnæ diuinatorum & eos consultentium. Cap. si quis 16. q. 5. Cap. Augurijs ibidem.

Cap. si quis ibid.

4. Leges ciuiles. L. Nullus cod. de Malef. L. Etsi cod. de Malef.

In cap. 10.
Danielis.

Lib. 4 Dia-
log. c. 48.

Serm. de cir-
cumcis.

IV. Quid
Diabolus per
Diuinationes
intendat.
1. Dæmon
fuffuratur
honorem
suum Deo.
Orat. 5. in S.
Baptisma.
Varie decep-
tiones Dæ-
monum.

ca hominibus reuelare, nullo modo diabolus: Ergo vana est & friuola iactatio, omnium hariolorum, & Diaboli seruorum. *Soli veri Prophetæ*, inquit S. Hieronymus, *Dei spiritu locuti sunt, nec alij Prophetarum nomen merentur, quam qui spiritu sancto colu- strati, futura prædicunt, & nunquam fallunt.* Et hi quidem sic à Deo illuminantur, teste S. Gregorio, vt certò sciant, quæ prædicunt, à Deo esse, & euidenter cognoscant, esse euentura. *Nescio*, inquit, *quo intimo sapore, discernant, se, nec humanis somnijs, nec diaboli fraude illudi, sed certo certius sciant, hoc sibi lumen, Dei dono concessum.* Habet porrò, vt Deus, ita diabolus, suos Prophetas, vaticinatores, & augures, quibuscum, simia veluti, diuinitatem aucupatur. *Hic hostis*, vt S. Leo ait: *Novit quem hoc, diuinationum, errore, seducat, & causas querit nocendi, vbi quemque viderit, studiosius occupari.* Cauete verò, ô Christiani, cauete, ne vos ab huiusmodi diuinatibus decipi & illudi sinatis. *Vides ne, quantum mali importet auguratio*, inquit Basiliius. *Qui huic incumbit, studiumque adhibet, Dei prouidentia & sollicitudine destituitur.* Plerique autem Christianorum, susque deque habent, talibus commentis, aures accommodare, & illinc aucupari sanam, nec pudet isti omissæ superstitioni, ac signis attentos esse.

Vultis scire, quid Dæmon, per huiusmodi anguria quærat? quid intendat? Homines in sui seruitium allicere: *Hiscæ enim prauus ille*, inquit S. Gregorius Nazianzenus, *prauus, inquam, ille, in leuiorum hominum animos, simul irrepit, venerationem Deo debitam, furtim ad se transferens.* sed audi S. Cyprianum: quanti sint facienda eiusmodi auguria & diuinationes Magorum: *Omnium Auguriorum & aruspicio- rum, ratio est illa, quæ fallit & decipit, & præstigij's cacantibus veritatem, stultum & prodigum vulgus inducit.* Spiritus insinceri & vagi, qui postea quam terreni vitij's, immersi sunt, & à vigore cælesti, terreno contagio recesserunt, non desinunt perditum perdere, & deprauati errorem prauitatis insundere. hi afflatu suo, vatum suorum pettora inspirant; oracula efficiunt, falsa veris semper inuoluunt: Nam & falluntur, & fallunt, vitam turbant, homines inquietant, irrepentes etiam in corporibus occulte mentes terrent, membra distorquent, valetudinem frangunt, morbos lacesunt, vt ad cultum sui cogant. nec aliud illis
studium

studium est, quam à Deo homines aduocare, & ad superstitionem sui, ab intellectu vera Religionis auertere, cum ipsi sint pœnales, querere sibi ad pœnam comites, quos ad crimen suum, fecerint erroris participes,

Dicent haud dubie, & obijcient illi, qui eiusmodi Diaboli Ministros consulunt: *Comperimus tamen, quod multa nobis vera pradixerint, qua re ipsa sic euenerunt: quomodo hoc potest esse à diavolo? Sed audite hanc obiectionem refellentem S. Augustinum: Forte dices, inquit, quid faciemus, eo quod auguria ipsa, & choragi, vel diuini, frequenter nobis vera annunciant? De hac re, scriptura nos contestatur, & monet, dicens: Etiam si qua vera vobis dixerint, nolite credere illi: Tentat enim vos Dominus Deus vester, virum timeatis eum, annon? Verum est, fratres charissimi, quia permittit hoc Deus Diabolo, ad probandum Christianum, vt cum interdum per illa sacrilegia, aliqua remedia in illa infirmitate percipere, & aliquid verum potuerint agnoscere, facilius propterea Diabolo credant. Sed qui totam Religionem Christianam desiderat custodire, oportet vt hac omnia tota animi virtute contemnat. Quid restat igitur? Cuncta hæc, inquit S. Isidorus, à Christiano vitanda sunt, & omni penitus execratione, repudianda, atque damnanda, nam in his omnibus, ars Daemonum est, ex quadam pestifera Societate hominum & malorum Angelorum exorta.*

Hinc à Concilijs, eiusmodi superstitiones, seuerissimè prohibentur: Synodus enim Ancyrana, decreuit apud Gratianum: *Qui diuinationes expetunt, vel in domos suas, huiusmodi homines introducunt, exquirendi aliquid, arte magica, aut expiandi causa, sub Regula quinquennij iaceant, secundum gradus pœnitentia definitos. Et Carthaginensis: Augurijs & incantationibus seruientem, similiter Iudaici superstitionibus, vel serijs inhaerentem, à conuentu Ecclesie separandum, precipimus. Et synodus quoque Aurelianensis decreuit: Si quis siue Clericus siue laicus, auguria crediderit, esse obseruanda, cum his qui eis crediderint, ab Ecclesia communione pellantur.*

Hæc leges Ecclesiasticæ statuunt, in eiusmodi augures. Multo seuerius in eos agunt leges ciuiles. Imperator Constantinus, mandat Maximo, Præfecto Prætorio, eiusmodi augures, vt flaminis exurat, & qui eos consulunt, in exilium pellat. Imperator Constantius, mandat Tauro Præfecto Prætorio, vt

2. Obiectio soluta.

Serm. 241. de Temp.

Lib. 8. Ety- mol. c. 9.

2. Pœnæ diuinatorum & eos consentientium. Cap. si quis 16. q. 5. Cap. Augurijs ibidem.

Cap. si quis ibid.

4. Leges ciuiles. L. Nullus cod. de Malef. L. Eri cod. de Malef.

test prædicere, quæ nouit, se permittente Deo, facturum. Sicut v. g. permittente Deo, pestilentia est auctor, potest eam prædicere, & certum diem, quando sit cessaturus, designare. Sic, vt Ioannes Villamontius refert, Turca quidam Famagustanus in Cypro Insula, congregata populi multitudine, prædixit, se intra horam moriturum, & luem contagiosam, quæ ex immisione Diaboli grassabatur, illico desituram: Vtrunque enim, Diabolus ei patefecerat. Potest Dæmon prædicere per se & suos; quæ intellexit per reuelationem, siue contingantur in sacris literis, siue aliter à Deo fuerint manifestata.

Hoc pacto, multa olim maligni Spiritus, de Christi ortu & miraculis prædixere, & Mercurio Trismegisto, vaticinati sunt, omnem Ægyptiorum superstitionem abolendam. Sic Delphicus Apollo prædixit, se cessurum Hebræo puero dum ait.

S. Aug. lib. 8.
de ciuit. c. 13.
Lactant. in
Instic.

Me puer Hebræus Diuos Deum ipse gubernans,

Cedere sede iubet, tristemque redire sub orbem.

7. Potest quæcunque præsentia, & actu exteriori prodita cognoscere, & prædicere: vt furta, res perditas, thesauros olim defossos, metalla subterranea, quæ hominum cognitionem fugiunt, Dæmonibus nota sunt. Vnde huiusmodi possunt per diuinationes manifestare. Potest denique scire, pro ea, quæ pollet, celeritate, ea quæ in remotissimis locis fiunt, vt diu ante prædicta, ab ignaris putentur: Sic Apollonius Tyaneus cum Ephesi esset, exclamauit, vt præsens ipsi facto, Domitianum Imperatorem Romæ occidi. Sic de Trithemio ferunt, quod cum Viennæ esset, in mensa Imperatoris Maximiliani, sciuerit, tamen Herbipoli, turrim Monasterij sui ruere, ad S. Iacobum Scotorum; quamuis ego tantum virum, ab omni Magiæ superstitione libentissime excusa: im.

Philostrat. in
vita Apol-
lonij.

3. An hominū
cogitationes
in animo man-
nentes co-
gnoscat?

In c. 5. Lucæ.

In c. 9. Matth.

Sed quæstio est, an hominis cogitationes in animo manentes, cognoscat? Resp. si homo eas vel motu, alicuius membri, aut verbo aliquo vel signo, non prodat, minime cognoscere: Quia hoc solius est Dei: Vnde S. Ambrosius, S. Hieronymus, & alij, probant, Christi Diuinitatem, ex eo, quia secreta cordium cognitiones, inspiciebat & manifestabat.

Quod

Quod si vero homo vel minimo signo pandat, quæ cogitat, maiori solertia, quam peritissimi medici, potest animi affectiones deprehendere. Potest etiam adeo vehementer, immisissis, phantasmatibus, hominem turbare, vt aliud non possit cogitare, quam quod suggestum fuerit a Dæmone. Noui ego Magum quendam, qui dicebat. *cogita quod voles, & cogitationem tuam tibi diuinabo.* Et poterat esse. Quia Dæmon illico, dere aliqua nota, importunissimam cogitationem immittebat, iussu Magi, quam facile poterat diuinare. Sic quando iubebat: *Aspice hanc arborem, & nota tibi solum vnum, & quod nota uerū, diuinabo.* Tunc iussu Magi, Dæmon immittebat cogitationem eius folij, quod Magus volebat. Idem de folijs char-taceis, & similibus nanis ac deliramentis.

2.
Magus notus

Notate porro, insignes duas Diaboli fraudes: Quando est ignarus rei futuræ, tum si coram prudentioribus, & doctioribus agat, adeo obscure & perplexæ respondet, vt quid velit, sciri non possit: Hinc quondam responsum dedit:

Aio te Æacida, Romanos vincere posse.

quod pro vtraque parte intelligi poterat. Causa est: vt si pro voto consulenti res cadat, dicere possit, id se voluisse: sin se-cus, prætereundum possit, stuporem interrogantis, qui respon-sum non intellexerit. Altera fraus est, sæpe mendacia, pro veris profert, vt hominibus noceat & damnum inferat. Exem-plum memorat Martinus Del Rio, de quodam Rustico in Misnia, qui de foro domum retulerat vesicam porcinam, nummis plenam, eamque posuerat in scamno: cumque alio abijisset, sus domestica, vesicam cum pecunia deuorauit, redit rusticus, vesicam ab vxore petit, negat illa, se vidisse. Vadit ergo ad vetulam Magam, in propinquo habitantem, & petit furem sibi indicari. Iubet illa virum in limine subsistere, nec à linea, quam creta notarat, latum abire culmum. Mox ingressa cubiculum, Dæmonem sciscitatur, de fure, arcam in-trospiciens, his verbis: *Quilam N. pecuniam suam in vesica por-cina, amisit. tali die, quem an furem? Respondit diabolus, Sus dome-stica comedit: Tu tamen diuiso, vxorem eius abstulisse, vt cum Sacerdote,*

VII. Duplex
fraus diaboli.
1. Si sit igna-
rus rei futuræ
ambigue re-
spondet.

2. Mendacia
pro vero ob-
trudit.
Lib. 4. disquisi-
t. magic. c. 2.
q. 6.
Diabolus in-
signis men-
dax depre-
hensus.

amasso suo, eam abliguriat. Rusticus interim, nil veritus anile interdium, lento ac tacito pede, eam secutus, fuerat, vsque ad ostium cubiculi, & cuncta quæ dæmon dixerat, inaudierat. Claudente illa arcam, retrocessit ad lineam suam. Cui vetula, quod iusserat Dæmon, respondit. Reuersus domum Rusticus, rem ex ordine recenset, res deuenit ad Magistratum: Porcus exenteratur, & pecunia in intestinis inuenitur. Vetula comprehenditur, & comburitur. Ecce quomodo diabolus soleat etiam innocentibus crimen afferre.

3. Diuinatio
ex cribro vul-
go das Sieb
lauffen las-
sen.

In ea fraus
duplex.

1.
2.

Sic sæpenumero diabolus *in diuinatione Cribri*, quæ vt olim apud Ethnicos, teste Theocrito, & Luciano, ita & nunc in vsu est. Accipiunt cribrum, & infigunt forcici tonsorio, cuius manubrium, vno digito tenent: inuocant Diabolum, & postea eorum nomina recitant, quos de furto, vel malo aliquo; suspectos habent, & ad cuius nominationem, cribrum mouetur, & tremit, eum diuinant, furtum fecisse. Ecce duas hic fraudes: Annon vetula per se cribrum occultè impellere potest? præsertim cum nominatur aliquis, ei inensus? Annon idem Diabolus mendacij pater, ad vsum huius diabolicæ diuinationis, inuocatus? Experientia sanè constat, innocentissimos quosque, per sæpe hoc medio, à diabolo diffamatos, furtis demum apud alios inuentis: Sic etiam vetula illa superioribus annis gladio cæsa, *Cristallo suo*, homines misere decipiebat, innumerabiliter præsepè vera pro falsis prodens. Quid itaque stulti homines, creditis diabolo & eius ministris?

VIII. Exem-
pla diabolicæ
illusionis.
Parte 4. An-
nalium.
Basilius Im-
perator à Ma-
go delusus
pro filio videt
yambra.

Vana sunt omnia, quæ diuinatores isti, vel dicunt, vel vobis ostendunt. Exemplum capite: Santabarenus quendam, Pseudo Monachum Magum, de quo Michaël Glycas refert, quod Basilio Imperatori, non solum multa falsa, pro veris prædixerit, quæ longe aliter euenerunt, sed & cum promississet ei, se Constantinum filium eius, dudum vita functum, sic ostendere velle, ac si adhuc viueret. Effecitque arte diabolica, vt Constantinus, Patri per syluam equitanti, in visione imaginaria, Eques obuiam fieret, quem cum Pater osculari & amplecti vellet, visio in auras euauit. Vel enim arte diabo-
lica

lica homines fascinant, vt putent, se videre, quod non vident: Vel, si Spiritus est, qui se ostendit, est semper diabolus, qui induit speciem & habitum eius, quem ostendere volunt. Po-
 tuit quidem Satabareus iste, Patrem Imperatorem Basilium decipere, At Leonem Philosophum cognominatum, Basilij
 iuniorem filium, non potuit: Nam eum pro venefico, semper & habuit, & cognita fraude, tandem flammis exulsit. Sic de-
 cepit, Martino DelRio referente, quendam Principem, qui à tali diuinatore, annulum magno aureorum numero, eme-
 rat, promittente venditore, semper dum gestaret annulum, in alex & chartarum lusu, fore lucraturum. Et primo qui-
 dem, semel atque iterum res bene cedit, at demum, cum mul-
 toties infeliciter, cum magna pecuniæ iactura lusisset, se delu-
 sum videns, annulum proiecit in cloacam, & Magum præmio promerito affecit. Quin & ipsos aliquando magos, diabolus
 miserrime deludit: Refert iterum Delrius, Anno Domini
 1530. fuisse quendam eiusmodi diuinatorem, in Chrystallo
 multa vaticinari solitum, vidisse semel in Chrystallo thesauros
 absconditos, in terra defossos. Quos cum adhibito familiari
 vno spectatore, ante ciuitatem, in loco effosso, quærunt, &
 iam ad arcam peruenisset, in eaque cubantem atrum canem
 conspexisset, quem cum abigere vellet, ille os spelunçæ con-
 cussit, & miserum ruina obruit. Sic de quodam alio refert,
 qui cum pecuniam reposuisset, in quodam loco, & loci obli-
 tus, cum eam illico reperire non potuisset, adiit diuinatorem,
 petens furtum sibi indicari. Iussit ille vt accepto malleo, cum
 certis diaboli coniurationibus, & inuocationibus, incudem
 percuteret, sic eum furi oculum excussurum, paruit ille: facit
 quod suaserat magus: Et ecce illico diabolus ipsimet oculum
 dextrum eruit, qui magum consuluerat. Sic mercedem retu-
 lit, eo quod diaboli ministrum consuluisset.

2. Santabare-
 nus Magus i-
 gni exurit.

2. Disquisit.
 Mag. lib. 4.
 cap. 2.

3. Annulus
 lucratorius
 decipit lu-
 dentem.

Ibidem Del-
 rius.

4. Thesauro-
 rum magica
 inuestigatio.

Ibidem.

5. Diabolus
 consulenti se
 oculū perdit.

Moneo vos impensissime & hortor, per Dominum IESVM,
 dilectissimi auditores mei, fugite omnes eiusmodi diaboli-
 cas diuinationes, per quas non animæ solum, sed & corporis
 quandoque detrimenta innumera, incurritis. Si enim eius-
 modi

In vita S. Bernardini Senensis c. 40. Zelus S. Bernardini in abolendis superstitiosis diuinationibus.

modi diuinatoribus & magijs fidem adhibeatis, magis & veneficis, viam aperitis, id iuste permittente Deo, vt vobis veneficis suis, innumera mala, vel in corporibus proprijs, vel etiam in pecoribus, consciscere & intentare possint. Fugite quidquid est eiusmodi superstitionis. Atque vtinam in omni Magistratu Christiano, contra eiusmodi diabolicum opus, vigeat zelus S. P. Bernardini in cuius vita refertur, Aretij prope Fanum Idoli, fontem fuisse, gentilitatis olim tempore, dijs consecratum, apud quem magi quidam varia vaticinia, edere solebant, etiam tempore S. Bernardini: Nam ibi dæmones homagio deuinctis, frequentius arcana quædam reuelabant. S. Vir igitur totum populum, pro concione armabat & monebat, se sequi, ad abolendum dæmonum cultum. Arreptis itaque, in manus, armis, cum populo egressus, cum ad fanum peruenisset, illud demoliri cœpit, & lapidibus fontem omnino obstruxit, ac penitus obturauit. Hoc fanum suum & fontem omnium mali, diuinationes & magiam, diabolus vbique passim, erigit, conniunte Magistratu, nec puniente: Vtinam Dominus Deus, tandem aliquando excitet omnem Magistratum, Christianum, vt abominabile malum istud, ferro & igne eradicet, Diaboli occultam latrariam tollat, & veri DEI, ac Domini nostri IESV CHRISTI, cultum conseruet & propaget: Qui est benedictus in sæcula. Amen.

C O N C I O V.

DE SUPERSTITIOSIS ET VANIS OBSERVATIONIBVS, EARVM INVENTIONE, NOXIS AC DETRIMENTIS.

HABITA IN FESTO SS. APOSTOLORVM
Philippi & Iacobi & S. Valburgæ.

Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosos vos esse video. Act. 17.

Vm sanctissimus Apostolus Paulus, Athenis aliquantisper, sed non admodum copioso cum fructu, prædicasset, eo quod tota ciuitas Idololatriæ & varijs

rijs superstitionibus, addita esset, tandem ab Epicureis quibusdam Philosophis, & Stoicis comprehensus, ad Areopagitarum Iudicum tribunal perductus, ab eis audiret: *Volumus Actor. 17. scire, quæ est hæc noua, quæ à te dicitur doctrina; noua enim quædam in-fers, auribus nostris:* Subiungit S. Lucas: *Stans autem Paulus, in medio Areopagi, ait: Viri Athenienses, per omnia quasi supersticiosiores vos video, quod Syriaca lingua sonat: Nimios in cultu dæmonum, Græcè, δεσποδολατρες, æquo supersticiosiores vos video: Cur ô sanctissime Apostole, adeo seuerè obiurgas doctissimos Athenienses? rationem audite. Præteriens enim, & videns simulachra vestra, inueni & Aram, in qua scriptum erat: Ignoto Deo: Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego annuncio vobis: Ego iam ultra viginti & aliquot annos, vobis prædicaui verbum D E I; quo fructu, nouit Dominus D E V S, cuius in hoc officio vices egi. Stans itaque in medio vestri, in hac cathedra vos alloquor, verbis Apostoli Pauli: Viri Bambergenses, per omnia quasi supersticiosiores vos video. hoc Calédis Maij deprehendo in vobis non solum, hodierno, quem S. VValburgis diem appellatis, innumeras superstitiones exerceri, plurimæ superstitiones in Germania solent exerceri. sed & toto alias anno similia fieri & obseruari, quæ homines à Dei cultu & spe in eius misericordiam, abducunt, atque ad dæmonum cultum, ac tandem ad æternam damnationem abducunt. Præteriens, enim, aiebat Apostolus Atheniensibus, & videns simulachra vestra, id est, superstitiones varias, carmina vularum, contra morbos, incantamenta & ligaturas, diabolicas, per characteres & verba ignota, quæ sunt vt plurimum dæmonum nomina, contra ictus gladiatorum & glandium plumbearum, & sclopettorum, & omnium armorum, (quæ res adeo iam communis, hic euadit, vt pueri in scholis & plateis exerceant ac se mutuo doceant) Inueni & Aram, in omnium Cor hominis eorum cordibus, qui similibus superstitionibus sunt addicti, superstitiosi aram inquam, cordis eorum, in qua scriptum est: Ignoto Deo: id Ara, in qua est diabolo, quem hisce superstitionibus colitis, sacram. Quod diabololitur. ergo ignorantes colitis, non potui omittere, quin hoc annunciarerem vobis, & præmonerem, ne ita misere à diabolo decepti, in nassam eius pelliciamini, & à Deo abducti, atque à diabolo capti,*

Actor. 20.
Philip. 1.

capti, paulatim ad deteriora, & ad ipsam sagarum & veneficarum magiam, & homagium, diaboli, seducamini, & tandem in æterna gehennæ incendia, præcipitati, pereatis. Protestor itaque cum sancto Apostolo Paulo: *Non enim subterfugi, quominus annunciarerem, omne consilium Dei vobis: Testis enim mihi est Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus* IESU CHRISTI. Compatientem igitur tot animabus, tam misere pereuntibus, adegit me Spiritus sanctus, ut eiusmodi superstitionum diabolicarum, æterna & irreparabilia damna, vobis aperiam: Primò igitur nonnullas eiusmodi superstitiones, in hac ciuitate communiores, quas ego notaui, & quæ ad meas manus peruenerunt, vobis prælegam. Et postea, quid non periculi in eis lateat, referabimus. Det Deus, ut omni diabolica superstitione remota, Dominus ac Deus noster, recto & sincero corde colatur. Amen.

Hic varios superstitionum modos ac ritus longa serie enumerauit.

1. Quis inuētor superstitionum? diabolus.

1. Superstitiones ante diluuium à diabololum
luminataz.
Genes. 4.
Genes. 31.

2. Superstitiones tempore Patriarcharum

Audiuistis varia superstitionum eiusmodi genera, nunc ad rem progrediamur: Dicite mihi, obsecro, quid sentiat: Quem nam putatis omnium istarum ineptiarum Authorem, Fundatorem, & Inuentorem esse? Tam certum est, atque diem esse, hac ipsa hora, neminem alium omnium eiusmodi variarum obseruationum, & superstitionum *authorem* esse, nisi *diabololum*: Ut colligunt nonnulli, è scripturæ verbis: *Sed & Seth natus est filius, quem vocauit Enos: Iste, deserta Idololatria, cepit inuocare nomen Domini*, quasi dicerent: DEI veri, cultum, varijs superstitionibus obscuratum denuò instaurauit & plantauit. Sed & tempore Patriarcharum, Abraham, Isaac, & Iacob, vigebat Idololatria: Nam Laban exprobrauit Iacob, cum Rachel Idola Patris Laban marito inscio furata esset: *Cur, inquit, furatus es Deos meos?* Multò apertius in lege Mosaica, quando filij Israhel, vitulum aureum, à dæmone inducti, adorarunt, & quando Salomon sapientissimus Idola adorauit, cum principio mundi statim in Idololatriam vniuersum genus humanum pellexit, & totius humanæ creaturæ dominiū, sibi

fibi Tyrannica potestate subiugavit. Sed cum hoc eius Imperium Dei filius destruxisset, *Ad hoc enim*, inquit Apostolus, *apparuit filius Dei, ut opera Diaboli destrueret, unde paucis, ante passionem suam, diebus dixit: Nunc mundus iudicatus est, & Princeps huius mundi, eijcietur foras: Quo etiam scopo ac fine, Apostolicae praedicationis informatio, per orbem uniuersum innotuit, quando in omnem terram exiuit sonus eorum, ut veri Dei cultu & cognitione propagata, Idololatria passim exterminabatur, & omnis lingua confitebatur, quia Dominus IESVS CHRISTVS, est in gloria Dei Patris; remansit nihilominus, in tenebrarum Principe, qui per Idololatriam, veluti Deus colebatur, vetus illa ambitio diuinitatis, quam ei exprobrabat Propheta Esaias: Quomodo cecidisti de caelo, Lucifer, qui mane oriebaris? corruisti in terram qui vulnerabas gentes? qui dicebas in corde tuo: In caelum conscendam, super astra Dei, exaltabo solium meum; sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis, ascendam super omnem altitudinem nubium, similis ero altissimo: Pro illa igitur, aperta & clara Idololatria, penè extincta, tectam quandam & occultam specie pietatis & utilitatis, Idololatriam inuexit, artium superstitiosarum cupiditatem.*

Hanc porrò detestabilem curiositatem, inuenit cacodæmon & propagauit; primo, ut sic possessionem animarum, qua vi crucis deiectus fuerat, clanculum, dolo malo, reciperet, sicut fortis armatus, qui custodit atrium suum, deinde ut homines, hoc ipso superstitionis peccato, primum & maximum praceptum decalogi, & votum Religionis, quo se Deo, in Baptismo, obstrinxerunt, violare assuescerent: Præterea ut spem, quam homines in Deo collocare debent, amittant, & eam in rebus vanis reponant ideoque à Deo abijciantur, qui odit vanitates superuacue obseruantes. Et insuper, ut sic in lethale peccatum pertractos, Leo rugiens deuoret & hominem decipiat, Draco infernalis, quem formauit ad illudendum homini dicente Dauide: Draco quem formasti ad illudendum ei. Hinc denique patet, eos qui huiusmodi superstitiosas obseruationes, amant & frequentant, non Christi, sed diaboli discipulos esse, & eius Magisterium amare, in eius ludo edoctos esse, & ab Ecclesiae

1. Ioan. 3.

Psal. 18.

Philip. 2.
3. Perpetua diuinitatis ambitio in tenebrarum Principe.
Isaie 14.

II. Causæ Inventionis superstitionū.

1.

Luc. 11.

2.

3.

Psal. 30.

4.

1 Petri 2.

Psal. 103.

5.

III. Superstitio vana excludit spem omnem in Deum.

1. Media ista à diabolo.
Matth. 7.

3. Reg. 18.
2. Cor. 6.

Matth. 7.
2. Christus veritas, diabolus mendax.
Ioan. 14.

Psal. 30.

3. Vanitas reum superstitionum.
4. Quid sit virtus aliqua in verbis veterum?

Ecclesiast. 1.
5. Quid sit vanitas.

Catholicæ doctrina, alienos censerit. Sed quæret aliquis; *Nunquid inueniuntur, qui fiduciam suam in Deo ponant, & nihilominus tamen, in rebus eiusmodi, velut in remediis, à Deo suppeditatis, auxilium expectent?* Resp. Id omnino fieri non posse, nam media ista, non sunt à Deo, sed à diabolo: Cum ergo nemo possit duobus Dominis seruire, alterum enim odio habebit, & alterum diligit, exinde quæ pertinent ad cultum Diaboli, ad cultum Dei nullomodo possunt dirigi & ordinari. Hinc Elias dicebat superstitionis Israelitis: *Vsque quo claudicatus in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini illum: Si autem Baal, sequimini illum.* Et S. Paulus: *Quæ conuentio Christi ad Belial?* Ergo impossibile est, vt quis eiusmodi remedijs vtatur, & non deficiat à Deo, ad diabolum. Deinde Christus ait: *Ego sum via quæ ducit, veritas quæ promittit, vita ad quam peruenitur:* vnde vanitas & mendacium, quod à Deo abducit & in æternæ damnationis ruinam præcipitat, Deo non potest placere, neque cum eius cultu, & seruitio consistere. Dæmon est *Pater omnis mendaciæ, & vanitatis,* quæ in his superstitionibus continetur. hinc ait Dauid: *Beatus vir, cuius est Nomen Domini, spes eius, & non respexit in vanitates, & insanias falsas.* Quæro enim abs te, annon maxima vanitas, vt certa quædam verba à vetula quadam demurmurata, adhibitis certis quibusdam, & superstitionis ritibus, pellant dolores capitis, febres, puncturas, Phthisin, aliosque morbos? Annon maxima insania, credere, res tam vanas, & inutiles, habere tot supra naturæ vires, effectus? Dices: *in herbis, verbis & lapidibus est magna virtus;* ergo verba veterum, poterunt etiam morbos curare. Verborum virtus naturalis est significatiua, vnde si ex verbo Dei deriuaretur virtus naturalis, in ligna & lapides, esset virtus tantum limitata, sicut & herbæ virtutem duntaxat habent naturalem, non supernaturalem, vt volunt, superstitionis ganeones: Quæcunque igitur verba incantatrices illæ deblaterant, sunt *vanitas vanitatum & omnia vanitas.* Cur vanitas? ostendo apertè. Vanitas est, quotiescunque homo, dicit, vel facit aliquid, boni consequendi vel mali euitandi causa, quod vim nullam, neque naturalem, neque supernaturalem

turalem, obtinet, ad effectum, quem intendit. Vt: si illi, qui dentibus dolent, lunam nouam aut plenam, certis rithmis saluent, si febricitantes tam mares quam fæminæ, indusia inuertant, & tribus noctibus in illis dormiant, aut nudi ante solis ortum præterlabentis fluuij aspergine se tingant; si contra spasmus, cathena patibulari vtantur; si capite dolentes, candelam, quibusdam ineptis verbis, ante solis ortum, certò die conscriptam, contra dolores adhibeant, vanitas erit, quia nec salutatio Lunæ, nec indusij mutatio, nec aquæ aspersio nec cathenæ patibulariæ contactus, nec chartula vim vllam habet, ad pellendos dolores, febres, aut alios quosuis morbos. Secus si capiti adhibeatur, aqua rosacea, si ad euacuandos humores febriles, Rhabarbarum in catapotio sumatur, non erit vanitas, sed licitum remedium: Sic verba muliercularum, morbos incantantium, nullam plane vim, Physicam & naturalem, habent, ad pellendos morbos, more agentis Physici, neque ex instituto Dei, vim supernaturalem, vt formæ Sacramentorum, neque ex vsu Ecclesiæ, vt exorcismus Salis & Aquæ, & Benedictiones & Hagiasmi aliarum creaturarum. Si quis itaque huiusmodi verba, vel ritus ad pellendos morbos, & dolores, adhibeat, re ipsa, est superstitiosus, & colit diabolum, atque ab ipso, non à Deo, qui ad superstitiones non concurrat, sperat effectum, & spem suam à Deo auertens, ad diabolum conuertit.

Miraris hoc? Apertius probo: Effectus iste non est Naturalis, quia media adhibita, non habent vim naturalem, ad eum producendum; Nec est miraculosus, & à Deo, quia nullum ei Testimonium perhibet, sacra scriptura, neque Ecclesia DEI; procedit itaque ex occulta, spiritualis creaturæ, operatione: Non Angeli Dei boni; quia hi oderunt vanitatem, & mendacium, ergo Cacodæmonis, qui nil aliud querit quam vt homines, in eiusmodi superstitiones, inducat; Ergo superstitioni Deum deserunt, à dæmone auxilium expetunt, & potestati eius se se subiiciunt, ac turpiter dedunt.

Videte hic, Patibularij Catheratores, ihr Gallen Keetler

6. Apertior
vanitatis pro-
batio, Inui-
cibili Argu-
mento.

1.

2.

7. Detestatio
Annulorum
patibulariorū.

qui annulos, ex patibulorum cathenis, die veneris sancto ante solis ortum fabricatos, in digitis gestatis: quo tendat superstitio vestra? *O Vanitas vanitatum*, eiusmodi cathenas, contra morbos adhibere, vel enim haberent hanc vim à Deo, aut ex Ecclesiæ instituto, vel ex manu carnificis, vel contactu colli furis suspensi, vel denique ab ipso patibulo: Non *primum*; quia nil tale, constat ex scriptura. Non *secundum*; quia Ecclesia damnat: Non *tertium*; quia sic omne ferrum, quod tangeret, eandem vim haberet: Non *quartum*; quia nec ullus medicus scripsit, nec vlla est ratio naturalis: Non *quintum*; quia nulla humana ratio id dicat. Ergo ex occulto pacto cum diabolo. Abijcite, obsecro, abijcite, si quæ habetis, eiusmodi ferramenta, si animarum vestrarum salutem, sartam tectamque vultis, si diaboli iugum, cui per annulos eiusmodi subiecti estis, excutere desideratis.

V. Q. An superstitio tam graue peccatum.

1. Resp. Grauiſſimum eſſe quia pugnat cum primo Decalogi præcepto. Exodi 20.

2. Superſtitionis exercitiū implicita à Deo Apoſtaſia. Exodi 20.

Mirabitur fortasse alius, & dicet: *Itane verò? An tam graue peccatum ſit, huiusmodi ſuperſtitionibus vti? pro ſpaſmo & aliis morbis, cathenas patibularias adhibere? certa quadam carmina, vetularum, pro pellendis agritudinibus, vſurpare? Amuleta incantatoria, vel peregrinis, aut ſcriptis, aut inſculptis nominibus, inſignita, geſtare, contra ictus gladiatorum, aut ſelopetorum, periapta quadam adhibere?* Aſt ego Reſpondeo, grauiſſimum haud dubiè peccatum eſſe, immò ſupra modum deteſtabile crimen, eiusmodi ſuperſtitionibus vti. Quid ita? Pugnat enim è Diametro, contra primum Decalogi præceptū: *Ego ſum Dominus Deus tuus, non habebis Deos alienos coram me*: Eſt enim hoc præceptum *primum & maximum mandatum*, ratione obiecti, quod eſt ipſe Deus, *ſuper omnia diligendus & colendus*, cultu latriæ, qui eſt actus Religionis, ac Theoſebiæ, quæ virtus, cum Deo gratiſſima ſit neceſſe eſt, vt vitium ei contrarium, longè ſit grauiſſimum & ſuper omnia peccata, deteſtabile: Eſt enim eiusmodi ſuperſtitionum exercitiū, ſaltem implicita à Deo Apoſtaſia, & defeſtio, ad hoſtem eius iuratiſſimum, diabolū: hinc Deus Zelotes honoris ſui diuini, minatur, ſe vlturum, eiusmodi Idololatriam, qua diabolus pro Deo agnoſcitur, & ſaltem occultè colitur, *vſque in tertiam & quartam generationem,*

tionem. Ad do quod grauius: Quicumque superstitionibus hi-
 sce vtitur, fædus in it cum dæmone, qui Deo extremè aduerfa-
 tur, dicente Propheta: *Superbia eorum, qui te oderunt, ascendit sem-*
per: hoc bellum serpenti ab initio Deus indidit: Ponam inimi-
citias, inter te & mulierem, & semen tuum, ac semen illius. Vbi omne
 cum dæmone commertium, nobis prohibetur, dicente Apo-
 stolo: *Nolo socios vos fieri dæmoniorum;* quanta obsecro hæc iniu-
 ria DEI, diabolo, cui in baptismo renunciaſti, te contra Deum,
 confæderare, atq; per superſtitioſa, & ab ipſo introducta reme-
 dia, ſalutem ſperare? *Vasallus perfidus,* qui conſpirat contra Do-
 minum ſuum, cum hoſte, nonne feudum amittit? *Transfugus*
miles, nonne ſuſpensionem meretur? *Apoſtata Monachus,* Religio-
 nis deſertor nonne excommunicatur? Nonne amittit ordinis
 priuilegia, & votum tam actiuum quàm paſſiuum ad quaſcū-
 que dignitates? Cogita ergò, quam tu pœnam, ob hanc à Deo,
 ad diabolum defectionem, promerearis?

Quinimò non tantum diſplicet Deo, talia, ſiue implici-
 ta, ſiue explicita pacta, cum dæmone, inire, ſed & extremam
 ſuperſtitioſis ipſis, perniciem creant. Quis enim ignorat, in-
 explebile odium dæmonis, in homines, iam ab initio creatio-
 nis humanæ? Certè, tam illud eſt flagrans, tam acerbum, vt ſi
 poſſet, omnes planè homines, vnico momento interimeret,
 ne beatitudinem, qua ipſe ſuperbia ſua, excidit potiantur.
 Collige odij magnitudinem, ex vehementia, qua eos exagita-
 runt maligni hoſtes in quos à Deo, aliquam ſaltem permiſſio-
 nem acceperant: Sic *Iob* omnib. bonis ſpoliatum, Elephantia-
 ca lepra, dæmones percuſſerunt: Sic *ſeptem Sarae viris,* prima nu-
 ptiarum nocte, colla fregerunt; ſic *Filiam mulieris Cananea,* ex-
 tremis cruciatibus, diuexarunt: Sic *alios obſeſſos,* mirandum in
 modum torſerunt, in aquam; in ignem, præcipitarunt, ſum-
 mis cruciatibus, vt Euangelix referunt, excarnificarunt. Im-
 mò nec ſanctiſſimis viris, *s. Antonio,* & *s. Guilielmo,* & alijs non
 pepercerunt, eosque ad mortem vſque ſæpius vulnerarunt.
 Quid plura? tanta eſt odij eius pertinacia, vt S. Iob dicat: *Cor*
eius indurabitur, quaſi lapis, & ſtringetur quaſi malleatoris incus, id eſt,
 tam

3 Fædus cum
dæmone.

Pſalm. 37.

Genef. 3.

1. Cor. 10.

Similia.

1.

2.

3.

4.

4. Pernicies
extrema ex
ſuperſtitio-
bus.

5. Odium dæ-
monis in ho-
mines.

Iob. 1.

Tob. 8.

Matth. 15.

S Athanaſ. in
vita S. Anton.

Iob. 41.

tàm durum est, atque incus, in quo faber mallearius, ingentia ferri pondera, procutit.

6. Dehortatio à superstitionibus.

Ioan. 8.

1. Petr. 2:

3. Reg. 22.

Psal. 4.

7. Stulticia superstitionum.

1.

Similia.

2.

Lib. 1. Dialog. cap. 10.

8. Obsessa ab vno demone superstitionibus utens, à 666. demonibus oblidetur.

Quàm igitur stultè agitis, ò superstitiosi, omnes, ò Patibularij Cathenatores, ò morborum incantatores, ò vetitarum omnium artium cultores? Non auditis Christum vos obiurgantem? *Vos ex patre diabolo estis, & desideria patris vestri, id est, eiusmodi superstitiosa, vultis facere: Et ille homicida erat ab initio, cur fiditis ei? Et in veritate non stetit, & veritas in eo non est, cum loquitur mendacium, ex proprijs loquitur, quia mendax est, & pater eius, scilicet mendacij. Cur fiditis ei? Annon cernitis, quod in fraudem vos inducat? Non videtis, eum homicidam extitisse ab initio, & hunc perpetuum esse conatum, vt animas vestras occidat? Nonne tanquam Leo rugiens circuit, quarens quem deuoret? Nonne scitis eum mendacem esse, & veritatem in eo non esse, & dum corporalia beneficia, per incantationes, id est, morborum curationem, vulnerationis immunitatem pollicetur, animas interim vestras, per occultam Idololatriam, occidere, & præcipitare in gehennam? Egre diar, inquit, & ero spiritus mendax in ore omnium Prophetarum: Nonne intelligitis, quò se magis beneuolum fingit, tantò maiuse eum, in te malum, moliri? Filij hominum, vsquequo graui corde? vt quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium?*

O quam malè vobis consulitis, qui salutem vestram, tà temporariam, quam aternam versutissimo Sycophantæ, ac veteratori creditis? O stultæ aniculæ, nunquid sub esca, latentem laqueum extimescitis? ò stolidi pisces, nunquid hamum, proposito sub epulo occultatum, reformidatis? Corporis mala superstitiosis eiusmodi artibus, propulsare satagitis, & grauiora interim, immò & aterna, animarum nocumenta, incurritis? Absterreat vos, terribilis historia, quam recenset S Gregorius Magnus hisce verbis: *Matrona, inquit, quadam nobilis, in vicinis partibus Tusciæ, ob carnis vitium, à demone fuit correpta; cumque antiquus ille hostis, eam rexatione continua vehementer attereret, propinqui eam carnaliter amantes, & amando prosequentes, ad obtinendum salutis remedium, malefici tradiderunt, vt eius animam funditus extinguerent:*

rent: cuius carni magici artibus, ad tempus, prodesse conarentur. Ducta est igitur ad fluium, atque in aquam mersa, ibique diutius incantationibus agere malefici moliebantur, ut is, qui eam inuaserat, diabolus exiret. Sed miro omnipotentis DEI iudicio, dum arte peruersa, vnus ab ea repellitur, in eam subito, Legio intrauit. Cœpit ex hoc illa, tot motibus agitari, tot vocibus clamoribusque perstreperere, quot spiritibus tenebatur. Tunc inito consilio, parentes eius, sua, perfidia culpam fatentes hanc ad venerabilem virum Fortunatum, Tudertina ciuitatis Episcopum, deduxerunt, eique reliquerunt. Qua ille suscepta, multis se diebus, ac noctibus, in orationem dedit, tantoque annisu precibus incubuit, quanto & in vno corpore, contra se assistere legionis aciem, inuenit. Quam post non multos dies, ita sanam atque incolumem reddidit, ac si in ea ius proprium, diabolus nunquam habuisset. Cauete, obsecro, ô vanitatum superstitionis se&atores, ne quid simile vobis contingat, ut dum minus corporis malû, vanissimis eiusmodi gesticulationibus euitare contenditis, in mille diabolorum insidias, deueniatis.

Certi denique estote, quotquot eiusmodi superstitionum Magistras vetulas, & vanarum obseruationum disseminatrices, deprehenditis, eas, aut, reipsa, & formaliter, ut loquuntur Philosophi, magas & veneficas esse, aut saltem in dæmonis nouitiatu & probatione, constitutas esse, ut mox, præstito homagio, quasi professione, in numerum verissimorum dæmonolatrarum atque Sagarum accenseantur. Fugite, obsecro, fugite venenum, illud antiqui serpentis, velis remisque diaboli laqueos euitate, in omni necessitate à Deo, salubre consilium & opem exquirite, qui se petentibus, nouit semper bona data elargiri, benedictus in sæcula. Amen.

C O N C I O VI.

SUPERSTITIOSAS, CVRIOSORVM HO-
MINVM, OBSERVATIONES, NVLLA PE-
nitus tergiuerfatione excufari poffe, coram
Tribunali Diuino.

*Multi autem ex illis, qui fuerant curiofa fe&ctati. contulerunt libros,
& combufferunt coram omnibus Actor. 19.*

CVM S. Apostolus Paulus Ephesi Euangelium prædi-
caret, inter alia prodigia, quæ ibidem diuinitus cõ-
tigerunt, referente S Luca: *Tentauerunt quidam de cir-
cumeuntibus Iudæis, exorcistis, inuocare super eos, qui habebant Spiritus,
malos, nomen Domini IESV, dicentes: Adiuro vos per IESVM, quem Pau-
lus predicat. Erant autem quidam Sceuæ Iudæi, Principis Sacerdotum se-
ptem filij, qui hoc faciebant: Respondens autem spiritus nequam, dixit
illis: IESVM noui, & Paulum scio, sed vos qui estis? Et insiliens homo in
eos, in quo erat demonium, pestimum, & dominatus amborum, inualuit
contra eos, ita vt nudi & vulnerati effugerent, de domo illa, hoc autem
notum factum est, omnibus Iudæis atque gentilibus, qui habitabant Ephesi,
& cecidit timor super omnes, illos, & magnificabatur Nomen Domini IES-
V, multique credentium, veniebant, confitentes & annunciantes, actus
suos. Multi autem ex eis, qui fuerant curiofa fe&ctati, contulerunt libros,
& combufferunt coram omnibus; Et computati precijs illorum, inuene-
runt pecuniam denariorum, quinquaginta millium, ita fortiter crescebat
verbum Dei, & confirmabatur. Hæc S. Lucas. Pensitate historiam,
& eius circumstantias aliquantisper excutite, & paulo accu-
ratius considerate: Annon inter eos, qui ad Apostolum, for-
midabili illo, filiorum Sceuæ, spectaculo, exterriti conflue-
bant, vt peccata sua confiterentur, erant, rerum curiosarum,
sectatores, & superstitionum diabolicarum obseruatores? Ex-
pressè id asserit S. Lucas. Sufficiebat ne illis, quas exercuerant
superstitiones nudas pandere, & annunciare? Minimè gentiũ:
Iubebat Apostolus, vt libros etiã Magicos, & omnia supersti-
tionum utensilia, licet permagni precij, quinquaginta mil-
lium*

Hum utpote denariorum, æstimarentur, proderent, & luculento, coram omnibus, igne excitato, demolirentur. Cui Apostolico consilio, omnes & singuli, ex amussim paruerunt: Nemo inter eos erat, qui diabolicas illas vanitates, defenderet, nemo, qui vel vnico verbo, excusaret, nemo non, cane & angue peius, eas detestabatur. Optarem ego idem à vobis fieri, qui simili piaculi genere, vos hæcenus diabolo, tam impie obstrinxistis: In hunc igitur collimans scopum, vt æternæ salutis vestræ, tanto promptius consulam, *Deceptiones* imprimis, maligni hostis, referabo, deindeque, iuuante Deo, *Excusationes* quascunque prætendi solitas, in nihilum redigam, & cassabo.

Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros & combusserunt coram omnibus, quot nam inueniuntur in hac ciuitate, qui eiusmodi superstitiosas artes conscriptas habent, aut superstitiosa è collo symbola & amuleta gestant, aut similia Characteristica signa vsurpant; sed quotus quisque est, qui diabolicam illam supellectilem, Apostolo Paulo, aut eius vices gerenti, offerat, vt disperdatur? Numera mille, vix decem inuenientur: Scio enim quid aliqui prætexant: *Res illa, quas tu superstitiosas vocas, nihil in se mali continent; Incantationes morborum, habent sancta verba, quibus oratio simul Dominica, & Aue Maria, & symbolum Apostolicum toties vel toties adiungitur: Artes nostra semper sanctæ crucis signum præferunt, etiamsi peregrina quandoq; demonum nomina & Characteres contineant. Quid tum? Nos nihil cum diabolo negotij habemus.* Hic iterum duplicem dæmonis fraudem, aperio & refero: Primò enim sacra verba, orationes, signum sanctæ crucis, res benedictas, & alia eiusmodi adhibet, vt in fraudem, simpliciores eò facilius inducat; vbi sub mellita & saccharea offa, venenum propinat: Sicut enim parentes sub dulci & lactea offa, amara semina contra vermes intestinorum paruulis offerunt, sic diabolus sub sacris rebus, orationibus, signo crucis, venenum Idololatriæ, incautis ingerit & obtrudit. Deinde homines allicit, vt in assequendo bono aliquo, vel euitando malo, spem suam à Deo, adiutore suo, auertant, & in superstitiosis.

I. An symbola & Amuleta superstitiosa nil mali contineant?

I. Vtuntur oratione Dominica, Aue Maria &c. Sed subest duplex fraus: Dæmonis.

I.

22.

tiosis hisce, & diabolicis medijs, collocent & reponant: **O** vanam, ô fallacem spem, quæ ad perniciem; non ad salutem, non ad Saluatorem, sed immanissimum animarum tortorem, & carnificem, adigit & propellit: Apage dæmonis auxilium: *Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum & terram: Qui confidit in Domino, sicut mons Sion, non commouebitur in æternum. Si enim maledictus homo, ex ore diuino, si, inquam, maledictus homo, qui confidit in homine, & ponit carnem brachium suum, & à Domino recedet, cor eius: Quantò magis à Deo maledicetur, qui sperat in ipso diabolo, truculentissimo, humani generis infestatore? Nō auditis quid de hac impia spe vestra, sacræ scripturæ dicat? Spes hypocrita, peribit, inquit S. Iob: Et quid mirum? Oculi impiorum deficient, & effugium peribit ab eis: dum putant, se quæuis mala, per artes eiusmodi euitaturos, & spes illorum abominatio animæ: Nam per huiusmodi superstitiosa media, eam, ipso diabolo consignant, & orco deglutiendam intrudunt: Audite, obsecro, Salomonem de spe vestra, quam in diabolo, & medijs ab ipso inuentis, reponitis: Quid ille? *Spes impij tanquam lanugo est, quæ à vento tollitur; & tanquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur, & tanquam fumus qui à vento diffusus est. Et rursum: Ingrati spes, quia à Deo, summo benefactore deficiens, in diabolo spem suam, velut anchoram iacit, tanquam hybernalis glacies, tabescet, & more inutilis aqua diffluet; quod sanè ipsa experientia teste, milies contingit illis, de quibus Propheta: Confidunt in nibili & loquuntur vanitates. Quid plura dicam de eiusmodi superstitiosis medijs, quibus vel mala à vobis auertere, vel bona, iuuante diabolo, acquirere studetis? suam vobis, vnico verbo, sententiam edisserat, S. Paulus, de remedijs hisce: *Omnia sunt in interitum, ipso vsu, secundum doctrinas & præcepta hominum, rationem quidem habentia, sapientie, at tamen in superstitione, qua diabolus occultè, vt Deus, honoratur.***

Mirum dictu, quam risibilia sint non rarò media illa, superstitiosa, per quæ fiducia vestra, in diabolo erigitur & firmatur: Vnde S. Iohannes Chrysostomus vana eiusmodi omninò detestatur, vt superstitionis plena: *sæpe, inquit, domum quæ suam egressus,*

Psal. 123.
Psal. 124.
Hierem. 17.

Iob. 3.
Iob. 11.

Sapient. 6.

Sapient. 16.

Isaie 59.

Coloss. 2.

II. Patres reprobant superstitiones.
Hom. 21. ad pop. Antioch

egressus, hominem vidit monoculum, vel claudicantem, & ominatus est aliquid mali. Si Virgini occurreris, sterilis dies erit: si verò meretrici, dextra plena, & multa mercatione fertilis. Si aurum dextra tibi spontaneè tinniat amicum, si sinistra, inimicum, cui memoriam recolere; quæ omnia vana sunt, & superstitiosa, & à diaboli impietate hominibus persuasa. Hæc ex ore sanctissimi Doctoris. De hoc etiam aurium tinnitu Virgilius.

1. Aurium tinnitus.

In catalectis.

Garrula quid totū resonas mihi noctibus auris?

Nescio, quem dicis, nunc meminisse mei.

His adiunge, vt S. Augustinus loquitur, millia inanissimarum obseruationum: Si membrum aliquod salierit; si iunctim ambulans amicis, lapis aut canis, aut puer aliquis medius interuenerit; atque illud quod lapidem calcant, tanquam direptorem amicitia, minus molestum est, quam innocentem puerum, colapho percutiunt, si pariter ambulans, interuenerit. Sed bellum est, quod aliquando pueri vindicantur à canibus: Nam plerunque tam superstitiosi sunt quidam, vt etiam canem, qui medius intercurreret, ferre audeant, non impune: namque à vano remedio, citò ille, percussorem suum, ad verum medicum mittit. Hinc sunt etiam illa, limen suum calcare, cum ante domum suam transit, redire ad lectum si quis dum se calceat, sternut auerit; redire domum, si procedens offenderit, cum vesti à foricibus roditur, plus timere, suspicionem futuri mali, quam præsens damnum dolere. Vnde illud eleganter dictum Catonū, qui cum esset consultus à quodam, qui sibi erosas esse caligas, diceret à foricibus, respondit: non esse illud monstrum, sed verè monstrum habendum fuisse, si forices à caligis roderentur. Hæc vanarum & superstitiosarum obseruationum genera, enumerat, & taxat S. Augustinus.

2. Aliæ complures obseruationes. Lib. 2. de doctr. Christ. cap. 20.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

7.

Sed quid, de morborum incantationibus, & ligaturis diabolicis, contra varia mala? Hæc nihil aliud sunt, quam verè superstitiosa magia, qua dæmon præ vero Deo, homines iuante, & è morbis eripiente immo & ab ictibus armorum, ac telorum præseruante, colitur, & quodam modo adoratur: audi rursus S. Augustinum: Ad hoc genus magiæ, pertinent, omnes ligaturæ, atque remedia, quæ Medicorum quoque disciplina condemnat: siue in præcantationibus, siue in quibusdam nois, quas Characteres vocant, siue in quibusdam rebus, suspendendis, atque ligandis, vel etiam Luna &

III. Incantationum anti-luū vanitas.

Lib. 2. de Doctrin. Christiana c. 20.

*astru, salutandis, tum ad morbos pellendos, tum ad quasdam significatio-
nes, occultas, aut etiam manifestas. Postea observatu illud dignissimum
non quidquid intus sumptum, naturaliter inuat; id etiam appensum iuua-
re; Et ideo plus cautionis adhibendum, in his appensis, quoniam in ijs plus
periculi continetur. Et hoc postremum alibi clarius explicat: Aliud
est dicere, tritam istam herbam, si biberis, venter non dolebit; & aliud
est dicere; istam herbam collo si suspenderit, venter non dolebit: Ibi enim
probatur contemperatio salubris, hic superstitiosa significatio, damnatur;
idque praesertim, ubi praecantationes, inuocationes, vanæ temporum rerum-
que observationes, incognita nomina & Characteres, vulgo ignoti; acce-
dant. Ecce sic omnem superstitutionis vanitatem, reprobatur
Augustinus.*

IV. Supersti-
tio gradus &
dispositio
proxima ad
Magiam.
1. Simile
Studiofis Do-
ctoratum af-
sequi cupien-
tibus.

1.
2.
3.
4.

2.

Simile aliud.

3.
Superstitio
Nouitiatus
Diaboli.

Quis dubitet eiusmodi superstitiosa media, quibus dæ-
monum opera, aut malum propulsari, aut bonum aliquod
conciliari & acquiri creditis, esse dispositiones proximas, ad i-
psam magiæ & veneficij gradum, quo se homo, praestito ho-
magio, diabolo penitus consignat? Sicut enim, si quis Doctor
fieri debeat, primum discit. A. B. C. deinde colligit Syllabas,
& legit; postea discit coniugare, & declinare; sequuntur præ-
cepta Grammaticæ, quibus cum latinè componere, condiscit;
ac demum per omnes artes liberales transit, vsque ad Magiste-
rium & Doctoratum: Sic etiam Diabolus homines, quos
ad supremum Idololatriæ diabolicæ gradum seducere, & in
desperatissimum humanæ salutis discrimen; præcipitare mo-
litur, primum superstitutionibus, imbui sinit, deinde ad media il-
licita, vsurpanda, in quauis occurrente necessitate, inducit,
tertio sequuntur artes, siue implicitum, siue explicitum, cum
dæmone pactum, habentes: *Ultimo* tandem, in diaboli casses
omnino incidit, cum corpore & anima, se illi consignando.
Atque ita euenit miseris, quod pueris furacibus, qui à mini-
mo incipiunt, & paulatim ad maiora progrediuntur, donec
furtis assueti, in patibulo suspendantur. Quin etiam sicut in
Monasterijs sunt anni Probationis antequam aliquis ad pro-
fessionem admittatur: Sic diabolus probat suos in supersti-
tiosis hisce remedijs, vt eius diabolico iugo, paulatim assue-
scant,

cant, & ad grauiora mala perpetranda, cicurentur. Sicut habitus incipit à primo actu sapius Iterato: Sic etiam Magia superstitiosis operibus sapius repetitis, facillè apprehenditur & in anima plantatur. Sicut lignum viride, vt ab igne absumatur, primum humore spoliatur, deinde exiccatur, ac demum incenditur: Sic agit diabolus, homines ad Magiam seducendo. Nam primo exuit illis omnem Dei timorem: talia prohibentem: Deinde orationis ac pietatis exercitijs omisis, cœlestis gratiæ humorem exiccat: Ac tum demum Magiæ studio eos inflammat.

4.
Habitus.

5.
Lignū viride

Sed aiunt vetulæ, Deum dixisse: *adiuua te ipsum, & ego te quoque iuuabo*: Mensch hilf dir / Ich will dir auch helfen: Quid inde? Ergo per ista media sanitas quærenda? Respon. primò: Hæc verba, nec in nouo, nec in veteri Testamento contineri: Dauid enim ait: *Dominus adiutor meus, & Redemptor meus: Dominus illuminatio mea, & salus mea quem timebo? Dominus protector vitæ meæ, à quo trepidabo? Si exurgat aduersum me praelium, in hoc ego sperabo.* Per Oseam item Prophetam asserit Dominus: *Perditio tua ex te Israel, tantummodo ex me auxilium tuum*: quomodo verum erit, quod vos vetulæ dicitis: *Homo iuuat te ipsum?* quid? Nunquid Apostolus ait: *Non sumus sufficientes cogitare aliquid, tanquam ex nobis?* quomodo sufficientes vt nos ipsos iuueamus? Sed esto, sit ita: Dixerit Deus: *Homo iuuat te ipsum*: Dixisset utiq; per ordinaria media, per medicinas, & ea, quæ Deus ad subsidium hominis creauit, & ordinauit, non per diabolicam Magiam: *Altissimus enim creauit medicinam, & homo sapiens, non despiciet eam.* Licita sunt remedia naturalia, quæ naturalem habent effectum, illicita quæcunq; præternaturalem prætendunt effectum, vires medijs naturalis excedentem.

V. Obiectio-
nes vetularu
soluuntur.
Obiectio 1.
Dei mandato
Resp. Verbu
illud pullibi
extat.
Pialm. 18.
Pialm. 26.
Osea 13.

2. Corint. 3.

Ecclef. 38.

Nos, inquiet aliquis, (*hiscæ fidem habens*) *comperimus. huiusmodi amuleta & periapta, quæ tu dicis superstitiosa, sepiusimè, opem præsentissimam attulisse; Ergo male faci, ea reiiciendo.* Resp. Vel diabolus iuuat ex pacto: siue implicito, siue explicito, & expresso, quod aiunt: vel si Deus prohibeat, diabolo, casu fiunt, aut ex aliquo extrinsecus accidenti, siue immenso gaudio, siue horribili pa-

2. Obiectio
sæpe iuuant.
Resp. Vel per
diabolum, vel
casu iuuant,
vel ex gaudio
vel timore.

bili pa-

Mater laborans quartana febre longo tempore viso filio præ gaudio curatur. Miles itidem febricitans.

bili pauore : De gaudio constat : Mater quam probè noui quartana laborans, ferè per biennium, viso filio, è longinquo redeunte, post multos annos, illico curata est. De timore : Probat exemplum Heinrici IV. Gallix Regis, qui cuidam Nobili, in castris Ducis Mercurij, ægroto relicto, capillos, quos Barbitonfor Ducis absciderat, nec dum perfectè tonso ad collum appendit, præ metu sanus ad Ducem peruenit, & putans Regem sibi præstantissimum remedium appendisse aperto fasciculo nigros capillos Ducis inuenit. Ecce casu fortuito sanatam febrem, quæ periapto sanata, credebatur.

VI. Fuga peculiarium quarundam superstitionum. I. Cognitio Amasij in Vigilia S. Andree.

Vitate, obsecro, per Dei misericordiam, superstitionem illam, detestabilem, quam fæminæ vt plurimum in Vigilia S. Andree, vsurpare consueuerunt. Noui quandam, quæ vano eiusmodi ritu, effectum dare flagitabat, vt ei amasius suus, illa nocte appareret, à dæmonibus è lecto extractam, & verberibus egregiè mulctatam, ac fortassis omninò absportandam, nisi accurrissent boni & pij homines, & eam liberassent.

2. Vulneraria Amuleta.

Ante omnia vos moneo, præsumptuosos, qui amuletis diabolicis confidentes, gladiatorum, telorum, sclopettorum iectibus, vos exponitis; ipsa præsumptio, in primis, grauissimū est peccatum: hac enim de causa, præsumptionem, suadenti diabolo, qui Christum duxerat, in pinnaculum templi, dicens: *Si filius Dei es, mitte te deorsum: scriptum est enim, quia Angelus suus mandauit de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis, in manibus portabunt te, ne vnquam offendas ad lapidem pedem tuum; respondit Dñs IESVS: Scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum.* Quæ maior præsumptio, quam hoc medio immunitatis vulnerariæ impudentissima tentatione, diuinam potentiam, temerè laceffere? Monui semel quendam hinc Bambergæ, virum robustum & sanum, qui dicebat, se cor serpentis comedisse; ideoque nec vllum venenum, nec pestem ei nocere posse, ne ita temerè, sine omni ratione, pestiferos accederet, & cum illis conuersaretur: Sed ecce, temeritatis pœnam, postridie peste correptus, vesperi moritur; alius amuleto vulneratorio armatus, saxo desuper cadente, conteritur, quid huic profuit amuletum?

Matth. 4.
Psalm. 90.

Deut. 6.
3. Præsumptio extrema in vulnerarijs Amuletis.
2. Præsumptionis periculum in exemplo duplici.

Vtau-

Vt autem clarius appareat, quam vana sit omnis superstitio, exemplum appono, de quodam iuvene, qui per prophatissimam quandam chartæ inscriptionem, obseratas claustras aperire solebat. Rei series à scriptore sic refertur. Erat quidam Sacerdos, in ciuitate Coloniensi, vir honesta vita, & fama celebris, & in huius, quæ Christiani dogmatibus erant, non mediocriter institutus. Is adolescentem quendam nepotem habuit, Laicum, & sine literis, quem tenerrime diligebat: Verum, quia semper prona est ad perfidiam, stolidus & literarum ignara rusticitas, prædictus iuuenis incantationibus nimis credulus, à quodam sodali suo, non facili prece, schedulam quandam extorsit, quæ vi inscriptionis nefariæ, dissiliensibus obicibus, atque repagulis dissolutis, sine clauium iuuamento, seras quasunque aperire posse, atque dissolueri credebatur, cuius rei ne iuuenis frivolum, haberet fiduciam, statim cum schedulam recepisset, seris eam, cum firma fide applicuit, atque durius obseratas, quotiens libuit, reseravit. De qua re, cum vehementer secum ipse stuperet, & efficacem, diuinamque verborum illorum potentiam moraretur, Domino suo, Sacerdoti, rem vt erat, narrauit, & eo præsentem, quasunque voluit, applicata charta dissoluit. Adhuc ne, inquiens, incantationes nihil posse, fateberis, & impotentes arbitraberis? horum verborum schedulam Sacerdoti ostentat, maiestatem celebrans & extollens cui, nec repagula serrata, nec mallei firmata, metalla, hæctenus valere resistere. Quod vt Sacerdos vidit, nullam vim, vel firmissimam seram, schedula illius, virtutem posse infringere, non tam vi verborum, quam famuli sui perfidia, rem geri recognouit. Quapropter petita schedula, atque displicata, legit, & ita in ea patris verbi scriptum inuenit: Ioannes (hoc enim erat nomen eius) est malus nequam nihil plus, nihil minus, nihil aliter. Vnde licet vehementer se in risum concitari animaduertet, horrore tamen perfidia, virilem maturitatem in vultu retinuit, & ad iuuenem ait: Ista ne sunt sanctissima verba illa, de quorum gloriari potentia? Sunt, inquit iuuenis; & ille: Quid si in hac charta hæc verba scripta essent, [Ioannes est malus nequam.] Num ea arbitraberis serarum validam clausuram posse diuellere, & ad sui obedientiam, ferrum arctare? Ad quæ verba facie in rugas contracta indignabundus, ait: Nequaquam, Tum ille: In veritate, inquit, mihi crede, nihil aliud quam dixi, in hac infelici membrana, scriptum reperio. Tu ergo videris, quibus viribus, quæue potentia, serarum feceris ob-

3. Perfida cuiusdam Iuuenis credulitas cooperante Diabolo, aperit claustra & Seras.
Spec. exempl. Tom. 2. dist. 10.

ces disiliere. Pone igitur fili perfidiam, & execrandam artem, his doctus abhorre, ne erroris tui, in breuissimo tempore, supplicia pendas. Adhuc iuuenis de verborum viribus incepit vacillare, hestitabundus tamen, & ambigua spe, iterum membranam seris applicuit, experiri volens, vtrum ne vel adhuc, sicut hactenus fecerant, repagulorum nodos, vellente dissipare. Sed quia fidei, imò perfidiæ, temeraria vi, verba, caruerant, obicum iuncturis, in sua statione manentibus, nil seræ, ad temerariam verborum virtutem mouebantur. Quod vbi iuuenis vidit, maledictam schedulam, cum indignatione dilacerans, ignibus cremandis partes iniecit. Ecce superstitionis vanitatem. Doleo autem quam maximè inueniri homines hic Bambergæ, qui dicere aufint, moniti de pacto diaboli in hiscè superstitionibus contento. *Quid ium? Dummodo liberer à morbo, etiamsi diabolus me liberet, non curo.* O execrandum scelus, Deo deserto, diaboli auxilium expetere. Annon hoc est diabolus pro Deo colere? Mihi credite, facti aliquando pœnitebit, cum deueneritis in plenariam diaboli potestatem.

Obsecro vos, caute in posterum à superstitionibus istis, muliercularum incantationes ante omnia, amuleta supersticiosa, & artes prohibitas abijcite, exemplo illorum, de quibus Lucas: *Multi ex ijs, qui fuerant curiosi sectati, attulerunt libros, & combusserunt coram omnibus, confitentes & annunciantes actus suos: Et computatù librorum precijs, inuenerunt pecuniam, denariorum quinquaginta millium.* Similiter & vos artes vestras, & inprimis annulos, è cathena patibulari, sacrilega impietate, die Veneris sancto, procudi & efformari solitos, vt eo potissimum singulari astu diaboli, homines à Dominicæ passionis cultu, & veneratione distineantur, Martii item, Veneris, & aliorum mille Cacodæmonum sigilla, & amuleta afferte, comburite, diffringite, in nihilum redigite, si vobis cordi est, varias dæmonum insidias, & laqueos effugere, salutem vestræ securitatem à Deo procurare, veniam & gratiam in ista, in altera æternam gloriam, impetrare.

A M E N.

CON-

CONCIO VII.

DE VARIIS SVPERSTITIONVM
DIABOLICARVM MODIS, AC
Regulis eas dignoscendi.

*Filij hominum vsque quo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem,
& queritis mendacium? Psalm. 4.*

ANTA est diaboli malitia, tantum in homines odium, vt quæcunque Deus aut creauit, in hominis bonum ab initio, aut per filium suum instituit, in nona lege, & sanguine suo constabiliuit, vt sunt sanctissima Sacramenta, superstitionibus suis, & Idolomania Diabolica, omnia prophanare, & quodammodo pedibus proculcare, & conterere conetur. Hinc homagio sibi deuinctos, ministros, non solum incitat, vt diris & abominandis modis, omnia plane sanctissima Sacramenta, nec corporis & sanguinis Christi mysterio parcentes, prophanent, & ad nefanda atque abominabilia scelera patranda, eodem abutantur: Verum etiam, in rerum naturalium vsu, horrendissimas quasque superstitiones, inducant, vt homines à Deo abstractos, ad sui cultum alliciant. Miseret me, vt verum fatear, tot animarum, adeo fæde ac turpiter, tot superstitionibus deceptarum. Vt ergo eas, quantum in me est, è faucibus Draconis infernalis eripiam: *Primo*, Regulas, quasdam generales præscribam, è quibus quæcunque superstitionosa media, facillimè dignosci possint. *Deinde* præcipua superstitionum genera, breuiter attingam & reprobabo. Friuolas præterea, eiusmodi superstitionibus obtendi solitas, excusationes reijciam & sequenti sermone dissoluam: Ac *denique* superstitionum pœnas, tam è Iure Ecclesiastico, quàm ciuili referabo. *Filij hominum vsque quo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium?*

Superstitio in primis est peccatum, quod committitur, cum vel Deus ipse, vano aliquo cultu colitur, vel eius nominis gloria, & virtus atque efficacia, alteri creaturæ adscribitur, I. Regula ad superstitiones cognoscendas.

- vis; autem eiusmodi superstitiones ritè cognoscere? Regulas: hæc habeto. *Primo* si rei alicui efficacia attribuitur, quam nec à natura sua, neque ex benedictione præuia, neque ex institutione DEI, accepit, est superstitio. *Secundo*: si ægroto herbæ, cum certis verbis & rithmis quibus verba quædam, alioquin sacra, & simul vetularum demurmurationes, adhibentur, ita vt firmiter credat, sese adiutum iri, est superstitio. *Tertio*, quando rebus naturalibus, vel fictitijs, imaginibus, icuniculis, è cera, aliaue materia, virtus attribuitur, liberam hominis voluntatem, cogendi vel impellendi, vel occulta quæpiam reuelandi, vel etiam futura prædicendi, est superstitio. *Quarto*, cum res sacræ, vel verba sacra, ad res omnino viles & contemptibiles, adhibentur, est detestabilis superstitio, per quam Nomen Domini, vehementissime blasphematur. *Quinto*, si quis ad paranda, pro quibuslibet morbis, remedia, verbi gratia, ad fodiendas aliquas radices, scribendos aliquos characteres, & benedictiones, certa tempora, festiuitates, horas, ante vel post occasum solis, obseruari iubeat, certus esto, eum nil nisi meras superstitiones exercere. Hæc Regulas, si obseruaueris, de quolibet superstitionis genere, facillimè iudicabis.

II. Septem genera superstitionū.
1. Cultus Dei putatiuus per res ineptas.

- Venio nunc ad *superstitionum genera*, in particulari: Et primo ea occurrat, quibus insani quidam homines, sibi persuadent, se Deum colere, rebus quibusdam, communi Ecclesiæ, & Christianitatis vsui, directè repugnantibus. Talis superstitio est, cum vetulæ aliquæ, sub Eleuatione corporis & sanguinis Domini, in sacrificio Missæ, manus similiter eleuant, & cum Sacerdos, manus cum hostia & calice demittit, ad altare, faciem & oculos fricant, persuasum habentes, præsentissimum esse remedium, contra Erysipelatem, contra morbos alios innumeros. Talis *superstitio*, quod nulla puerpera se præsentet, in templo post puerperium die Veneris, aut die, quo anno præcedenti, fuerat festum Sanctorum Innocentium, credentes, eos dies esse infortunatos. Talis *superstitio*, quod puerperæ non paucæ, post alteram, vel vt summum,

num, post tertiam hebdomadem, vt eò liberius in domibus
discurrere possint, aduocato Sacerdote, domi benedictionem
accipiant, cum ex Ecclesiæ instituto, illis puerperis, tantum-
modò debeat impertiri, quæ se præsentant, cum suo partu,
Beatissimæ Virginis exemplo, in templo; secus de ægrotis,
quæ non possunt exire. Talis *Superstitio*, quod puerperæ, cum
post partum, Sacerdotis benedictionem acceperunt, vix Tem-
plum ingressæ, illicò domum properant, vbi vix ad minutu-
lum temporis punctum, infantem in ara Deiparæ Virginis,
reposerint, insaluberrimum esse existimantes, vt paulò diu-
tius in templo demorentur, cum potius, more maiorum, sa-
crificio Missæ interesse, & in eo, pro impetrata Matrimonij be-
nedictione, Deo gratias agere, & infantem diuinæ protectio-
ni commendare, diuinoque seruitio offerre deberent, quæ
parentum oblatio, in Lege naturæ, tantæ virtutis & efficaciam
credebatur, vt etiam originale peccatum paruulorum, deleret.
Talis diabolica *superstitio*, quod quidam coniuges, mortuo al-
tero, triginta diebus, domi se contineant, & nec in templo sa-
crum audiant, nisi dum exequiæ celebrantur, nec verbo DEI
audiendo, vacent, vt luctum suum contestentur: Sed fraus est
diaboli, vt non solùm Ecclesiæ præcepta violentur, sed & de-
functi, pro quibus lugent, consuetis viuentium suffragijs, de-
stituantur: Talis *superstitio*, herbas, annulos, corallia, & similia,
sub mappis altarium, vbi sacerdotes frequentius celebrant,
abscondere, eo fine, vt virtutem alicuius effectus non natura-
lis, exinde accipiant, cum Missæ sacrificium, nullam, eiusmo-
di rerum, benedictionem, contineat, nec eo fine sit institutum.

Nec ratio deficit, cur hæc & similia, superstitionis genera,
damnemus: Nam res hæc omnes, repugnant honori DEI; ac
denique vsui Ecclesiæ aduersantur: nocent porro similia cre-
denti, abducunt homines à Deo, & rebus diuinis, & sensim
inducunt, ad diabolicas alias superstitiones, per quas homo
progreditur, in veram dæmonolatriam: *Fily hominum, vsque quo
gravi corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Secundum genus superstitionum, in operibus, quæ certo

4.

Luc. 2.

Oblatio par-
uulorum in
lege veteri à
parentibus
facta quàm
efficax.

5.

6.

Ratio cur hæc
omnia meri-
to damnentur.

II. Genus:
Opera, certa

hora, die, anni tempore nocte facienda, nihil alioquin valitura.

1. In nocte Natiuitatis ligare arbores,

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

quodam anni tempore, fieri solent, inuenitur. Huius generis *superstitio*, maxima est in *nocte natiuitatu*, cum pulsatur ad matutinum, ligare arbores, stramineis vinculis, vt anno sequenti non sterilefcant: dum sonat duodecima, haurire aquam, quæ postea feruiat ad plurimos morbos, nam hoc medio, abstrahuntur homines, à cultu diuino, qui tum temporis in honore Natiuitatis Dominicæ, celebrari solet. *Superstitio* est eadem nocte, in vitro vini, si crescat aut decrescat, augurari, an vinum copiosum, sit prouenturum, nec ne: Niuibus apprehensis, probare, quis eo anno sit moriturus nec ne? Eadem nocte, ad splendorem Lunæ probare, cuius hominis umbra, capite careat, eum anno sequenti moriturum. In nocte vltima *carnu priu*, fercula in mensa relinquere, pro animabus defunctorum, quod originem suam, ab ipsa gentilitate deriuat. In die *parasceues*, exclusum ouum, imagini Crucifixi in templo collocatæ, ouum offerre, quod postea vim habeat, omnes pellendi febres: In *Sabbato sancto*, dum pulsatur finis *Quadragesimæ*, post benedictionem fontis, lauare faciem in fluuio, contra maculas solares; Sub eodẽ pulsu Verrere cubicula, ne illo anno tanta copia crescât pulices. *Calendis Maij*, omnes viros ac faminas de veneficio diffamare, qui aliquid ex domo alia cupiūt, aut emere, aut mutuare. In *Festo S. Ioannu Baptistæ*, certas herbas, ante solis ortum, cum certis cæremonijs effodere, & contra omnia morborũ genera adhibere vel *Consolidæ* floribus, in igne festiuo ambustis, oculos fluidos ac lippientes curare. Ex vnica die *conuersationis sancti Pauli*, totius anni tempestates, & ex *S. Urbani*, prouentum vini, ex die *S. Medardi*, quadraginta dierum pluias, augurari: Toto anno, dolia vini, & acetabula, ne vacua reperiantur, implere die, Veneris, melius esse, quam si alio tempore impleantur. Vnico verbo, omnia illa sunt *superstitiosa*, quæ ad certum terminum & horam, siue ante, siue post solis occasum, fieri iubentur. Rursum, ne prægnans famina teneat infantem, ad *Baptismum*, ne infans cito mori cogatur. Ne menstruum patiens femina, transeat sepulchrum puerperæ, quin sterilefcant. Hæc & omnia similia, sunt *superstitutiones* execrandæ,

crandæ, homines à spe in Deum auocantes, seducentes, atque ad Diabolum inducentes. *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Tertium genus superstitionum, in ieiunijs, orationibus & similibus operibus, pro occultis artibus, aurum conficiendi, & occulta quædam intelligendi, thesauros inueniendi, clancularia aliorum consilia peruestigandi & similia cognoscendi, aut etiam pro gratia, morbos pellendi, susceptis: hæc eum omnia, curiosa, vana, & superstitiosa esse, dignoscuntur. Tales enim Deus abominatur in veteri lege, & à populo Israhel, cupiteradicatos. Vnde cum Fratres Rosæ Crucis, quos vocant, nil nisi similes artes profiteantur, facile est æstimare, eos ex eorum numero esse, quos Dauid inuocat: *Filij hominum vsquequo graui corde? ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Quartum genus superstitionum è somnijs, auium & volucrum, aliorumque animalium, clamoribus aut volatibus futura augurari, vt gentiles in more habebant; ex alex item & fortis iactu, venturam fortunam, aut infortunium colligere, fortunatos aut infortunatos dies distinguere, & in his neque Matrimonium contrahere, nec nouam domum erigere; nec inhabitare velle: Hæc omnia seuerissimè prohibita sunt, in veteri Lege: *Non augurabimini, inquit, neque declinabitis ad magos, neque obseruabitis somnia, neque ab hariolis aliquid sciscitemini, ne polluatimini ab eis.* Et rursus: *Auima que declinauerit ad magos & hariolos, ponam faciem meam contra eam, & interficiam eam de medio populi mei.* Hinc Galatas arguit Apostolus Paulus: *Dies obseruatis & tempora, & menses annosque; timeo, ne forsitan sine caussa, laborauerim in vobis.* quod Apostoli dictum S. Augustinus intelligit de omnibus illis, qui stans diebus, nihil volunt incipere & auspiciari, quidquid id est, humanorum negotiorum; cum tamen omnes a Deo creati sint dies, equali conditione, vt homo in eis, aliquid boni operetur. *Filij hominum vsquequo graui corde? ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?* Similiter somniorum obseruatores, abominatur Deus: *Non inueniatur in te, qui hariolos sciscitet: ut, aut obseruet som-*

III. Genus Ieiunia orationes & similia pro occultis artibus.

Exod. 22.
Leuit. 19.
4 Reg. 28.

IV. E somnijs aut auium volatu ali- quid augurari.

1.
2.
3.
Auguria à Deo prohibita.
Leuit. 19.
Leuit. 20.

Galat. 4.

In Enchirid. cap. 29.

Somniorum obseruatio illicita.

Deut. 18.

nia, at-

Hierem. 27. *nia, atque auguria: omnia enim hæc abominatur Dominus. Et rursus
ex ore Prophetæ: Nolite audire Prophetas vestros, & diuinos somnia-
tores, & maleficos, qui prophetant vobis mendacium. Quid plura? Di-
uinatio erroris & auguria, mendacia & somnia, malefacientium, vanitas
est. Ergo Filij hominum, vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanita-
tem, & quaritis mendacium?*

V. Omnes
morborum
Exorcismi
quibus veru-
laz vtuntur.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

Duplici ratio-
ne probatur
superstitio in
rebus hisce
contenta.

Ratio prima.

1.

Quintum genus eiusmodi superstitionum, complectitur, omnes morborum exorcismos, quibus vetulæ veneficæ vtuntur, contra capitis, dentiumque dolores, contra Asthmata & pectoris angustias, contra vulnera & Luxationes membrorum, contra spasnum, & contracturas, & ariditatem, ac torporem membrorum: Complectitur exorcismos pecorum, incantationes vermis, in equorum fibris; continet sagittariorum & sclopettariorum artem, vt quæcunque iaculari intendunt, absque vilo errore, feliciter attingant. Exorcismos item serpentum, & aliorum animalium venenatorum, ne possint nocere. Continet artem pecorariorum, vt pecora illos promptè, & sine tergiuersatione sequantur. Continet artes Amatorum, vt ab alijs amentur, vel vt iudices in iudicio, etiam in causis apertè iniustis, fauere cogantur: Continet chartacea aut membrana, vel etiam ferrea, vel cuprea, vel Orichalcea amuleta, contra omnes vulnerationes, & ictus, plumbearum ac ferrearum glandium, è collo suspendenda, aut vulnere, obducta cicatrice, inferenda, aut manducanda, etiam si verba quædam sacra, vna cum incognitis & diabolicis nominibus, & characteribus, adhibeantur. Ad idem superstitionis genus pertinet Dormite in vestibis Sacerdotalibus, & casulis, contra hos vel illos morbos; Lectisternio subijcere, imaginem Crucifixi, Beatissimæ Virginis, alterius sancti, & super ea dormire, contra hæc vel illa mala: Non enim est detestabilis solummodo superstitio, alium in vsum, quam ab Ecclesia Dei, intenditur, res istas conuertere, verum etiam ingens blasphemia, in Christum & sanctos eius. Quid? anne omnia iam allegata, sint adeo superstitiosa? Immo verò: Idque prbo ex duabus rationibus: *Prima* esto; quia qui talibus vtuntur, multa in

ta inferunt verba, nemini intelligibilia; deinde certum crucium numerum, certas præterea cæremonias, in ligaturis, certosque characteres, aut saltem herbas, certas orationes Dominicas, & Aue Maria, nec plura numero, nec pauciora. Huc adde herbas vsurpandas, certo die, hora, ante vel post solis occasum, per Virginem aut aliam personam, effodiendas, manu dextra vel sinistra arripiendas, tacendo, & in salutato, contra solis ortum, certo cum numero orationum, secandas, per modum crucis, aut circuli: Characteres item, & verba in charta Virginea, aut in tali, vel tali metallo, tali die vel hora, die Veneris dum pulsatur memoria passionis exarata: quæ omnia, nil nisi diabolicas superstitiones important. *Secunda ratio.* Quod prædicta omnia remedia, debeant applicari, ea fiducia, & fide, ac si certò certius iuuent, & quod aduersi nihil possit, homini accidere illis adhibitis & vsurpatis, tametsi nullam planè habeant virtutem & efficaciam, naturalem, ad effectum qui intenditur: Hæc enim est grauisissima violatio, primi præcepti, & auersio spei, fidei & charitatis à Deo, & perfugium ad diabolium, vt per hæc remedia, tanquam Deus honoretur: *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?*

Sextum genus continet, morborum alia remedia, superstitiosa; vt sunt, emendicata pecunia, talem vel tantam oblationem facere, in aliquo loco pio; ex emendicato, aut alias inuento pane, ægroto, offam coquere, ouum elixere, & in nomine ægroti, formicarum aceruo infodere, vt sicut comeditur ouum, sic & morbus absumatur; fila recentè è colo ducta, & nec dum lixiuio & cineribus macerata, ægroto è collo suspendere: Araneam nouem diebus ægroto in collo suspendere, in putamine iuglandis; vt inde colligatur an sit moriturus nec ne: cum nonnulli credant, si illa moriatur, ægrotum similiter moriturum; certas herbas vrina ægroti perfundere, & in fumo suspendere, vel in fluentem amnem proijcere, vel auersa facie effundere; contra oculorum vlcera, & pustulas, tria hordei grana, in furnum ardentem iniicere, & aufugere, ne cre-

8.

2. Ratio, primi præcepti Decalogi, e-normis Violatio.

VI. Alia morborum remedia nulla naturali ratione fulcita.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7. pitus audiatur, nam alioqui eum mori debere, qui audit; vri-
 8. na ægroti, hordeaceum vel auenarium pultem coquere, & ca-
 9. nibus, aut anseribus, aut piscibus proijcere: Ne ægrotus tran-
 10. feat fluuium, aut cœmiterium, aut Ecclesiam ingrediatur. V-
 rinæ ægroti guttas caræ includere, & in templo offerre: Vel
 11. cingulo ægroti, mensurando corpus eius, morbum colligere,
 vel viridi, quod aiunt, filo, quasi forfice inuoluto, vel plum-
 12. bo liquefacto, & in frigidam aquam, infuso, vel auenæ granis,
 cum certis demurmurationibus in aquam iniectis, punctura-
 13. rum numerum, in malo, quem vocant, morbo, explorare: Huc pertinent, quorundam occultæ artes, quas dicunt, se ne-
 mini aperire, posse, quod ipsam arguit diaboli pactum, vt
 maiori curiositate, ad similia condiscenda, homines inducan-
 tur: Potiones, & alia media, quæ captiuus quæstione exami-
 nandis, à licetoribus, contra taciturnitatem adhibentur. Hæc
 enim omnia simul & sigillatim, vnico verbo, occultum, cum
 dæmone pactum, includunt, & homines à Deo auertunt: *Fi-
 lij hominum vsquequo graui corde? vt quid diligitu vanitatem & queritis
 mendacium?*

VII Supersti-
 tiola Media
 Metalla aut
 thesauros in-
 ueniendi.
 1. Virga In-
 uentoria.

1.

2. Virunculus
 Mandrago-
 reus.

2.

Septimum genus continet supersticiosa media, siue terræ me-
 tallæ, siue thesauros in terra absconditos, siue gemmas & alia
 inueniendi, siue artes ditescendi, & prosperitatem omnem in
 omni negotio assequendi: Vt si Virgula bifurcata, certo anni
 mense, die, hora, sub tali vel tali signo, cœlesti, in glandis acu-
 mine, cum expressis quibusdam, Angelorum incognitis no-
 minibus, cæsa, & vtraque manu gestata, adhibeatur. vbi se hoc
 vel illo modo inclinat, tale vel tale metallum, thesauros &
 gemmas absconditas esse, diuinare. Huc pertinet, quod nonul-
 li in cistulis ligneis, ad modum sandapilæ efformatis, Mandra-
 goram seruant virunculum, ex radice Mandragotæ, artificio-
 se efformatum, cum longo capillitio (dummodo Madrago-
 ra creuerit sub patibulo, in loco, vbi fur iam suspensus, fracta
 vesica, vrinam sparserit, & certis ritibus, & verbis superstitio-
 sis, effodiatur) quotidie in honore dæmonis salutant, & pan-
 nis sericis molliter inuoluunt, & amabiliter tractant, vt ab eo
 diui-

diuitias, & omnem, in omnibus rebus ac negotijs, felicitatem nanciscantur, quæ vera & plane diabolica est Idololatria; & ferro flammisque excindenda. *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Si quæris: *Quæ nam igitur media, ad pellendos morbos, & ad genuinam conseruationem, sanitatis, & incolumitatis adhibenda?* Edisseram paucis: *Primum* & optimum contra morbos, præsertim à diabolo, per magos illatos, sinceram & integram, totius vitæ confessionem generalem instituere; *Secundum*, sacram sapius synaxin accedere; *Tertium*, piè & immaculatè viuere, orare, Eleemosynas pauperibus elargiri, ieiunare: tales enim protegit Angelus bonus, & fugit Angelus malus; *Quartum*; adhibere crucem, Agnos Dei, Reliquias, aquam, salem, alias creaturas, ab Ecclesia benedici solitas, nec tamen in his rebus, sed in Deo, spem omnem reponendo: Nam hisce Deus, per Ecclesiæ benedictionem, virtutem infudit tum rugientis Leonis, sæuitiam à nobis auertendi: Tum superbum illum spiritum, qui diuinitatem sibi ab initio arrogauit, confundendi, ne odium suum omne, in homines effundere possit.

Nemo tamen sibi persuadeat, res hæc benedictas, si quis adhibeat, dæmonem infallibiliter ei non posse nocere: Nam ea non possunt oblitere potestati diuinæ, quæ peccantes, vel per se, vel per Angelos bonos, vel etiam malos castigare potest. Quod si morbus sit præternaturalis, & à veneficis immisus, non ad magos & Ariolos, non ad Iudæos & veneficos, confugiat, sed spem omnem suam in Deo collocet, & confessorijs atque Parochijs suis, tanquam spiritualibus Patribus, malum aperiat, ab illis diuina licitaqua media, exquirat, credens, iusto Dei iudicio, hæc mala in se esse permessa, sine cuius nutu, nec omnis diaboli exercitus, vel vnicum pilum, ei auferre posset. Sciebat S. Iob plagas omnes, quas incurrerat, mediante diabolo, sibi immisissas, Deo tamen permitteate, proinde nec contra diabolum, multò minus contra Deum ex-candescerat: *Dominus, inquit, dedit: Dominus abstulit sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum.*

VIII. Vera morborum remedia.

1. Confessio generalis
2. Communio.
3. Vita pia.
4. Remedia sacra.
5. Spè in Deo collocare.

6. Ad Magos & Incantatores non confugiendum.

Iob. I.

7. Ligatura
Diabolica
Inuenta cō-
buratur.

8. Millies
moriendum
potius quam
veneficium v-
surpandum.

Notandum nihilominus, si ligatura diabolica, siue in domo, cubiculo, lecto, aut veste inueniatur, vt Sacerdotibus comburenda & annihilanda offeratur. Pari modo sciendum; si in capillis aut alio membro, medicorum consilio, sepositis veneficijs ligatura siue Instrumentum maleficiale reperiatur, vna cum capillis, vel sectura loci licitè auferri posse. Potius verò, quam aliquis Christianus, diabolica, ad pellendum maleficium, media adhibeat, optandum foret, millies mori: Melius est enim animam seruare, in vitam æternam, quam corporis sanitatem conseruando, *animam simul & corpus perdere in gehennam. Filij hominum vsque quo graui corde? vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium? Querite Dominum & confirmamini, querite faciem eius semper, qui mortificat & viuificat, deducit ad inferos & reducit, qui percutit & sanat, cuius Nomen sit in sæcula benedictum. Amen.*

C O N C I O. VIII.

EXCVSATIONES VTENTIVM SV-
perstitionibus, & eorum pœnæ.

*Filij hominum vsquequò graui corde? vt quid diligitis vanitatem?
& queritis mendacium? Psalm. 4.*

lebat Cleanthes Philosophus, teste Stobæo, *Nihil esse tam peruersum, ac detestabile, quod non aliqua bonitatis specie conuestitum, incautis rerum aestimatoribus, pro vero bono, possit obtrudi.* Id sanè, si in vlla re, alia locum habet, in diabolicis superstitionibus cernitur, ac reperitur, quarum vsus à dæmonolatriæ cultoribus, sub fallacissima, bonitatis, specie, inertī vulgo venditur. Accedamus itaq; præsentī sermone ad futilissimos fucos, in quibus vanissimi supersticiosi perfugium quærunt, *declinantes corda sua in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis.*

I. Excusatio:
Dæmon non
ostendit ho-
mini Media

Est eorum excusatio inprimis: *Non est possibile, dæmonem herbas homini ostendere, aut media præbere ad sanitatem & incolumitatem, procurandam, cum tantopere homines oderit; ergo non à dæmone, sed ab huma...*

humana industria sunt hæc media conquistata. Ast ego tibi asseuero, illa à dæmonibus excogitata; Nec est mirum: Nam primò nouit omnium herbarum, & rerum naturalium, etiam occultifimas virtutes, melius, quam omnes totius mundi Doctores & herbarum amatores; Esto quod sit noster iuratus hostis, dolosus tamen est, & non veretur homini in vita temporali, in corporis valetudine conseruanda, prodesse, vt postea animam, simul cum corpore perdat in gehennam. Quid? numcius astutiam ignoratis? Annon se quandoque transfiguratur in Angelum Lucis, vt homines decipiat? Annon S.Hilarioni in deserto, veluti Apothecarius & Myropôla, varijs pixidibus, variarum tentationum onustus apparuit? annon etiam Christum in deserto tentans, frandes suas, sacrarum scripturarum allegationibus cooperuit? Annon velut Leo, pedum vestigia, cauda delet, ne à venatoribus deprehendatur? Certus esto, si vel semel hominem eò perduxit, vt vel vnicum, è superstitionibus numeratis, medium, acceptet, quotidie magis ac magis ei insidiatur, vt ad vltiora maleficia, eum instiget: Cumque iam eum satis irretitum putat, Angeli larua deposita, apparet, qualis est, & misero captiuo, apertè minatur, ni se illi cum corpore & anima tradat, velle se illi collum frangere, quo medio, quam plurimi, in veneficarum numerum ac ordinem peruenere. Quid dubitas? Exempla sunt in promptu; vnicum è multis: Maleficus quidam, priusquam in diaboli caueam incideret, superstitionis quibusdam vti credebat, in nomine diaboli effosis herbis, occultos terræ thesauros peruestigabat; dum est in opere, apparet malignus hostis, terribili aspectu, & collifragium, ei minatur, ni seipsum dedat, & cum corpore animaque, iure perpetuo consignet. Addit minis, varias pollicitationes, diuitiarum ac voluptatum, si obsequatur: paret ille; decennio, in diaboli seruitute exacto, capitur à Magistratu, fatetur se superstitionibus non semel iteratis, in diaboli laqueos incidisse; ad rogam itaque damnatus, seriò pœnitens, vitam finit. Quicumque igitur, superstitionibus hiscè, hæctenus irretiti fuistis, respiscite, peccata confitemini, super-

quibus iuuetur.

1. A Dæmone esse excogitata.

2. Dæmon prodest corpori vt nocet animæ.

2. Corinth. II. In vita S. Hilarionis.

Simile.

3. Dæmon apparet S. Hilarioni vt Apothecarius & Myropola.

4. Captos superstitionibus minis cogit ad Magiam.

stitiosas artes deponite, diaboli iugum, sincera confessione, frangite, priusquam vos omninò, ad veneficorum barathrum, & abnegationem Dei, ac totius cœlestis curiæ, inducat atque propellat. *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

II. Excusatio: Sed audiamus, quid vltius prætendant, qui certis quibusdam amuletis, quæ tamen superstitiosa nuncupant, non

Multos fauât. rarò, quam plurimos, reuera curant: *Non ergo possibile videtur, vt id contra Dei voluntatem, & ordinem fiat.* At respondeo dæmones inprimis nosse omnium herbarum vires, & sibi deuinctos, facillime in remedijs aliquorum morborum, instruere posse, vt

1. Diabolus nouit herbarum vires. homines eo procliuius attrahant, ad execrabiles illas superstitiones. Deinde diabolus, quandoque ex Dei permissione, hominem in corpore torquet, ob sua peccata: Si ergo media adhibeantur, quæ ipse per seruos magos suos & veneficas præscribit, cessat à vexatione: vt morbus, veluti per miraculum euanescat, & virtus sanatiua, superstitiosis illis medijs adscribatur.

2. Quandoque cessat ab Illusione mali.

Exemplum Verum ac spirans.

3. Media superstitiosa prohibet Deus. Deuter. 13. Simile.

Exemplo fit vir quidam honoratus, in hac ciuitate, qui certis anni temporibus, ingenti laterum dolore agitabatur: Et vocata vetula incantatrice, certaue mercede persoluta, superstitiosis eius remedijs, atque carminibus, sine mora liberabatur. Retecta tandem à Confessario, diaboli fraude, sacrisque remedijs, ac sanctorum Reliquijs, à doloribus illis, perpetuo immunis vixit. Quid plura? Deus seuerissimè prohibet, ne talia media, à diabolicis illis ministris, præscripta, adhibeantur: Sicut ergo seruus, qui contra Domini mandatum, apud iuratum eius hostem, opem, consilium, auxiliumque querit, summam Domino iniuriam consciscit; sic perfidus est Christianus, qui à diabolo, & eius ministris, à diabolo inquam, cui cum pompis eius omnibus, in Baptismo renunciauit, efflagitat & expectat: *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

III. Excusatio In carminibus Incantatorijs admiscetur Crux.

Obtendunt vltius: In carminibus morborum adiutorijs, alijsque eiusmodi amuletis, imprimitur crux, nominatur Nomen IESVS, MARIA, multa verba sacra & orationes, iubetur etiam agrotus, quandoque ie-

que ieiunare & orare; Ergò non omnino, vt diabolica, sunt reprobanda:
 Ast ego respondeo: Nemo sapiens hoc miretur: abusus est daemone scripturis, vt Christum ad se adorandum induceret, quid ni & rebus & nominibus ac verbis sacris, vt te in sui cultum pelliceat? quantò igitur plura in hisce superstitionis incantationibus, verba sacra, & res sacræ adhibentur, tantò magis Deus exhonatur, contemnitur, & blasphematur Nomen eius sacrosanctum, vt diabolo, per eius contemptum, seruiatur: *Fily hominum vsquequo graui corde? vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Ultimo pallio, se regunt nostri superstitionum scholarum: *Qui talia quondam exercuerunt, probi & honesti homines. vt plurimum extiterunt; haud igitur immeritò eorundem vestigijs insistimus?*
 Respondeo ego: si talis vnquam fuit, aut superbia, aut auaritia, aut carnis immunditia excæcatus, ad superstitiones eiusmodi artes inductus, atque à diabolo deceptus fuit. Nec omnis est bonus, qui pro bono habetur, idque videre præcipuè est in sagis, quæ putabantur aliquando in externa conuersatione pijsimæ, interim pessimæ interius extiterunt: Ac tametsi talis omnibus virtutibus præditus esset, & in superstitionis hisce rebus peccasset, pro bono habendus haud esset; *Qui enim peccat in vno, factus est omnium reus, inquit Apostolus. Fily hominum vsquequo graui corde? vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium?*

Sed quid si dubitas, an res aliqua vel remedium sit superstitionis? Interroga Pastorem & confessorium tuum, qui de rei veritate quid sentiendum tibi facile pandet. Vis pœnas eiusmodi diabolicorum hominum? *Maleficos, ait Deus, non patieris viuere. Et rursus, Morre moriantur: lapidibus obruet eos omnis populus: sanguis eorum sit super illos.* Sed quid de illis, qui apud tales auxilium requirunt? *Anima quæ declinauerit ad magos & haruolos, ponam faciem meam contra eam, & interficiam eam de medio populi mei.* Quid Iura Ecclesiastica? *Sunt excommunicati, donec à superstitionis hisce medijs desistant: sunt infames, illi etiam, qui consilium & opem apud illos querunt.* Sed quid si clericus eiusmodi artes exerceat? *Omni gradu ac dignitate sua excidit & seuerissimæ pœnis subiaceret iubetur.*

Nomen Iesu & Mariae, Orationes, &c.
 1. & Daemon etiam abusus est scripturis, tanquam Larua.

2. Res sacræ Incantationibus adhibere, summa blasphemia.

IV. Excusatio: Homines boni talibus remedijs sunt vsi

1. Non omnis bonus qui talis apparet.

2. Si dubites de superstitione recurrentum ad animarum pastores.

V. Pœnæ, superstitiones exercentium.

1. E scripturis. Exod. 22.

2. E Iure Canonico.

Cap. pro dilatione de cons. dist. 8.

2. q. 9. c. Qui si quis,

Quid

3. E iure ciuili.

Dion. in Ti-
ber.
Tom. 1. Annal
Actor. 19.

Cap. Non ob-
seruetis. q. 5.

VI. Supersti-
tiones captu-
ra diaboli.

1. Historia hu-
ius loci.

Modus Saga-
rum, vt inno-
cuas feminas
seducant.

Recusat abne-
gationem Dei
& homagium
diaboli.

Quid *iura Ciuilia*? Capitis reos, & flammis exurendos, pronunciant: qui cum eis agunt, exilio, & bonorum confiscatione, mulctari iubentur. Sic Imperator Tiberius & Imperator Claudius, cum talibus conuersantes, ex vrbe Roma, in exilium egerunt, & solum vertere coegerunt: Et S. Paulus Ephesi libros eiusmodi Magicos, in publico foro, comburi fecit. Vnico verbo, pro perfidis & damnatis habentur, etiam à sancto Augustino, donec serio ad Deum conuertantur: Et vñ Magistratui, scienti tales superstitiosos, & non punienti; sanguis pereuntium animarum, de manu eorum requiretur. *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?*

Annon videtis vos, per eiusmodi superstitiones, quas paruas, & nullius momenti esse ducitis, paulatim à diabolo capi, & illaqueari, vt vos tandem in extrema veneficia, per Magos præcipitet? Ah nolite talium incantatorum, mellitis verbis seduci: *Latet anguis in herba*: Saga quædam volens honestam Matronam, vicinam suam, etiam seducere, vaccam eius affixit, vt malè haberet, & summo mane ei occurrens, rogabat, cur sic tristis esset? ista causam aperuit; & illa, herbas quasdam, in stramine, ad crucis formam, sub vaccæ pedibus dispositas, reponere iussit, & sic sanata fuit. Post octiduum, aliam iterum vaccam affixit, & similiter occurrit, quasi compatiens, ac timens, pecorariam in eius stabulo luem, superstitiosas quasdam aquæ, cum herbis effusiones, super vaccam, præscribit; atque ita sanata fuit. Paulò post, tertio, vaccam vnam, eidem omninò interficit, & rursus manè occurrens, suadet, vt diebus Veneris, non permetteret vaccas strigillari; suadet item, verba quædam proferre, ad pabuli propositionem, & multas alias ineptias, nimis credulam edocuit vicinam. Quid plura? eò deueniunt, vt saga præmittat, se eam plurimas insignes artes docturam: Et honestam Matronam inducit, vt in omnibus ei fidem habeat. Venitur tandem ad delicias & cõdicitur, vt vna cum superstitionis Magistra, ad choreas nocturnas pergat. Facit & hoc; sed cum diabolus ab ea homagium exigeret, & ab-
nega-

negationem extorquere, modis omnibus conaretur, Matrona, *Nomen & opem* IESV inclinat; Et ecce omnis diabolicus illico chorus, in momento disparuit. Venit igitur ad confessarium, peccatum aperit, & non exiguo cum labore, tandem à Diabolica infestatione, liberatur. Videte ad quid eiusmodi superstitiones disponant? Scitote igitur, etiamsi oretis, ieiunetis, Eleemosynas detis, confiteamini, communicetis, quando tamen eiusmodi superstitiosa instrumenta, in domibus retinetis, vos in potestate diaboli esse; *Filij hominum vsquequo graui corde? Vt quid diligitis vanitatem & queritis mendacium?*

Vt ergò diabolicum istud superstitionis iugum, cacodæmonis astu, à ceruicibus vestris, tanta laqueorù multitudine, vobis iniectum, & annexum, eò vigilantiori conatu, & industria, excutiatis, duas isthic historias, quarum ego auritus, & oculatus, immodò & ad præcauendam omnimodam diaboli capturam, consultor, & opitulator adhibebam, hic appono: *Earum prima est*: Vir quidam, alioquin rerum politicarum apprime gnarus & prudens, in hoc autem facto culpabiliter imprudens, ab impio Magicarum artium disseminatore, condecesatus erat, vt hominis demortui Cranium cæteris grandius, è loco, vbi defunctorù ossa in cæmiterio recondi solent, clanculum subduceret, illudque certis characteribus, tam in superficie concaua, quam conuexa, variè insignitum, ad occultas quasdam, & amatorias insuper artes, vsurparet. Paret impio & sacrilego Magistro; tollit caput; domum defert; excoquit certis quibusdam, & superstitionis cæremonijs; atramento partim, & viridi, miniatoque colore partim, diabolica signa, & nomina, depingit, & in vtramuis aurem, quasi re bene gesta, dormiturus, cubitum concedit. Res mira, vix lumina clauserat, tum ecce ab horribili spectro, excitatur, & minis additis iubetur, vt surgat, & caput, vnde acceperat, ibi reponat; at ille ingenti pauore correptus, è lecto proreptare non audebat, algido sudore, toto corpore perfusus, infestatione tota nocte continuante, & vsque ad solis ortum perdurante. Nec tamen illucescente die, caput reportat: Nam veterarum

2. Cranium hominis demortui ex ossorio tollens ad execrâdas superstitiones horrendè calligatur.

artium Doctor, vana terriculamenta, per somnium, sic eum exagitasse, discitabat. Sequenti nocte, a spectro redeunte, durius adhuc increpatur, & verberum etiam, sæuisimæque multationis, minæ adduntur, ni morem gerat, imperanti. Persuadet nihilominus sacrilegæ Dæmonolatriæ propagator, nihil subesse periculi; pergat, & vanas illusiones ad constantiam eius explorandam, intentatas, viriliter contemnat. Morem igitur, & hac vice gerit, sed maximo suo cum detrimento: Nam tertia subsequenti nocte, vix quieti se se dederat; cum ecce, à redeunte spectro, corripitur, è lecto extrahitur, pavimento alliditur, horrendè pulsatur; immò & cogitur vt acceptum Cranium, intempesta iam nocte, in locum, vnde surriperat sine omni cunctatione reportet, & ni vitam infami mortis supplicio, exponere cupiat, ne simile quid posthac, vltèrius attentet, monetur. Bonus iste, malusvè genius extiterit, nolo isthic curiosius peruestigare. De malo illud ratum certumque statuo, nunquam eum, homines, à diabolicis superstitionibus, retrahere & auocare, sed potius ad eas, viam sternere ac procurare.

3. Alia mihi
cento explorata
historia.
Sigillum
Martis.

Altera sic habet historia: Nefarij quidam, & malè feriatj Magiæ addicti milites, supersticiosum quoddam Martis sigillum, vulgò appellatum, varijs incognitis characteribus, & nominibus, in quatuor crucis, in medio exsculptæ, angulis, adimpletum, excogitauerant, quo chartulas orbiculares imprimebant, quarum vnâ, si quis deuorasset, viginti quatuor horis, à gladiorum, omniumque telorum ac sclopettorum ictibus, immunis esset, addito tamen expresso cum dæmone, pacto, vt si intra condictas horas, alio mortis genere, è medio tolleretur, cum anima & corpore, diabolicæ potestati, perpetuò addictus, maneret. Nec ars ista, primario eius inuentore, cooperante, caruit effectu; adeo quidem, vt & imbelles pueri, strictos enses incurrerent, & vario telorum genere inter se digladiarentur, nec tamen læderentur. Quidam igitur habilis artis, & ex parte aliqua sculpturæ gnarus, cum die Veneris sancto, manè ante solis ortum, sigillum eiusmodi efformare, molitus

molitus esset, & characteres non paucos cum diabolicis nominibus expressisset, subitaneo pauore correptus, inaudiit magno fragore, locum vbi sedebat, concuti, & quasi terramotu agitari; dum obstupescit, rigentibus capillis, voce faucibus adhærescente, Vir quidam, senili, vt sibi videbatur, specie, stans ante faciem eius, minaci vultu & manibus, eum ab inepto opere absterrebat. Et ille minimè reluctandum ratus, intimè dolens, ab opere destitit, atque ad veneranda Dominicæ Passionis mysteria, pro concione explicata, ad Ecclesiam, confugit, firmiter statuens, nefarium illud opus, postredie confiteri: Subsequenti nocte, eadem senilis species, per quietem, menti eius offertur, vt sursum oculos eleuet, iubens. quod cum fecisset, vidit immanissimum Draconem, per aëra volitare, pestiferamque saniem, passim spargere, qua, quicumque tangebantur, illicò mortui concidebant. At senex ille, ne virulento Draconis tabo contaminaretur, eum retrahebat, & pallio suo protegebat. Disparuit visio, & ille, tutelarisi Angeli præsidio, ex ipsismet Orci, & Infernalis Draconis faucibus se ereptum agnouit, mihi que Diabolicum sigillum derulit, authorque fuit, vt concionibus aliquot, quascunque Dæmoniacas superstitiones, detestarer & omnibus ac singulis, author essem, ne tam temerè per huiusmodi vanitates, Sathanicæ seruituti, se se addicerent, ac manciparent.

Obsecro vos igitur, per viscera IESV CHRISTI, quicumque vnus, alteriusve speciei superstitionibus, hucusque alligati, Diabolum, occulto saltem pacto, pro Deo vestro coluitis, ac suspexistis, nuncium ei tempestiuè remittite, seruitutem eius abijcite, vincula eius frangite, superstitionum instrumenta destruite, aut mihi & confessarijs vestris, confringenda tradite, hostis iuratisimi insidias, cauete, fraudes eius declinate, & dum tempus & occasio suppetunt, eiusmodi peccata, sincera confessione protinus eluite & expiare, salutemque vestram, in tuto collocare, & in Creatoris ac Redemptoris seruitio, vsque ad finem vitæ constanter peruevera e. Amen.

S. Angelus
Custos Impe-
dit Supersti-
tiosi Sigilli
fabricaturâ.

Iterata S. An-
geli Custodis
apparitio &
admiranda
Visio.

CONCIO IX.

FUGA OCTO PECCATORVM, QVIBVS
DIABOLO IANVA APERITVR, AD MAGIAM
ET VNEFICIVM INTRODVCENDA, VEL SAL-
tem ad nocumenta varia, hominibus, & eo-
rum possessionibus, inferenda.

Remedium I. contra Diaboli artes & Machinamenta.

*Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus
insidias Diaboli. Ephes. 6.*

Vgnaturi cum acerrimo quopiam hoste, in id po-
tissimum solertissimè incumbunt, vt ea remouean-
tur obstacula, & impedimenta, quæ victoriæ conse-
cutionem impediunt, hostibus autem plurimum pariunt e-
molumenti, vt aduersæ parti, trophæum eripiant; sic Dauid
cum superbo Goliath duellum initurus, Regia, Saulis, arma,
Galeam, loriam, & gladium, quibus eum Rex armauerat,
abiecit, ne sibi obstarent, quò minus hosti superior euaderet:
non enim habebat consuetudinem, vt posset armatus incedere, inquit
Scriptura: Sic nos contra malignos hostes, & eorum exerci-
tum deinceps dimicaturi, ea primum obstacula & remoras
amouebimus, quæ homines vt plurimum eneruant, ne hosti
valeant resistere, quin potius, in causa sunt, vt victi prostra-
tiq̃ue, Tyrannidi eius subiugentur. Et hæc sunt octo peccato-
rum genera, quæ vel homines, ad Magiam & veneficia condi-
scenda, quàm plurimum, impellunt, vel saltem vt eis, siue in
corporis siue in fortuna bonis, nocere valeant, viam sternunt.
Eorum itaque fugam, cooperante diuina grãtia, hac concio-
ne, persuadere moliemur: *Induite vos. ô Auditores, armaturam*

1. Reg. 17.

Remedium I.
contra Dia-
boli Machi-
namenta
Diabolus Pi-
scator.

DEI, vt possitis stare, aduersus insidias Diaboli.
Imaginemini vobis, Diabolum esse *Piscatorem*, qui, vt ha-
mo dæmoniacæ suæ Idololatriæ, homines, alliciat, & sedu-
cat, varias tentationum escas, præfigat. Apparuit quondam
S. Hilarioni, in deserto, instar Pharmocopæi, pixidibus, &
capsu-

capsulis, variorum medicamentorum, circumdatus quas aiebat, varias esse tentationes, quarum si vna cuiquam non arrideret, alias atque alias applicare donec tandem in vna capiat: Quod cum faciat pro more suo, in omni peccatorum genere, locum tamen præcipuè habet, in seducendis hominibus ad Magiam, vbi mille fraudes excogitat, vt incautos in escam pelliciat, & in perditionem præcipites agat. Primum ergo præseruatiuum, contra seductionem diabolicam, ad Magiam, est fuga octo grauissimorum peccatorum, quibus, tanquam pisces, esca, hamo præfixa, homines facillimè, ad malefica diaboli commercia inducuntur.

Quænam prima est esca, viam sternens, vt quis à diabolo illaqueatus, in fraudem pelliciat? *Orium*: Nam vt vulgo dici solet, est *puluinar diaboli*: Nec frustra sapiens: *Multam malitiam docuit otiositas*; quin etiam malitiam omnis malitiæ maximam, & perniciosissimam protulit otium: Exemplo sint filij Israhel, qui otio marcescentes, cum nihil præ manibus haberent, quod agerent, ex otio in Idololatriam, omnium superstitionum Magicarum matrem, sunt prolapsi: *Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere*. Verba sunt S. Basilij: *Orium maleficij esse principium, nemo ignorat*. Et Casianus affirmat: *Hac apud Ægyptum sancita est sententia, ab antiquis Patribus, laborantem à demone vno sentari, otiosum verò, innumeris spiritibus malignis pulsari*. Consulit proinde S. Hieronymus: *Aliquid operis facito, vt te diabolus semper inueniat occupatum*. Sicut enim aqua stans, que nunquam mouetur, vermibus scaterere incipit, & facile corrumpitur: Sic etiam anima otiosa, gignit malas & peruersas cogitationes, quas arripiens diabolus, illicò hominem, ad tentandum ac seducendum, aggreditur. Rem ita se habere, tum experientia constat, tum etiam exemplo cuiusdam personæ, præteritis annis supplicio affectæ, quæ expressissimè falsa est, se otio & inertia deditam, primum in animo malas cogitationes, de veneficijs & Magia concepisse, deinde que sathanam illicò corporali specie illi apparuisse, & in sagarum numerum ipsam adoptasse: *Fugite orium Puluinar diaboli, qui ab hac sathanæ tentatione, vultis esse immunes: Induite vos ar-*

I. Otium prima Diaboli esca. Eccl. 33.

Exodi 32.

Hom. 7. in Hexam.

Lib. 10. cap. 23.

Epist. 4. ad Rusticum Monachum.

Historia Veritas comprobatur.

maturam Dei, vt positus stare aduersus insidias diaboli.

Quænam *secunda esca*, viam sternens, vt quis à diabolo, & eius affeclis, per Magiam ad perditionis hamum, seducatur? Est *desperabunda* quædam *Tristitia & Melancholia*, ex qua nimius quidam animi maror, ob temporalia damna conceptus, oritur, de quo Salomon: *In marore animi, deicitur spiritus*, qui etiam, *spiritus tristitiæ exiccat ossa*, internas animi facultates debilitat & exhaurit: & quod peius: *Sicut tinea vestimento, & vermi ligno; ita tristitia viri, nocet cordi*; quæ verba excipiens S. Basilus: *Quemadmodum, inquit, vermes maxime in lignis tenerioribus nascuntur, & ea protinus destruunt: Sic maror nimius, vt plurimum in homines molliores cadit, cui si locus detur, spiritui desperationis, cordis ianua aperitur*. Multa sunt, quæ de nocumentis huius Tristitiæ scribit S. Ioannes Chrysostomus: *Tristitia desperationis Mater, animarum crudele tormentum est, dolor inexplicabilis, & iudicium omni iudicio & vindicta deterioris: Nam & vermi similis est, venenato, non solum carnem, sed & animam ipsam perimens; & tinea non solum ad ossa, sed ad corda pertingens; & perpetuus quidam carnifex, non animam dilanians, sed vires animæ consumens, Tempestas denique & turbo rationem euertens. Nec immerito Nassam diaboli, tristitiam talem vocat Cassianus: Nam sicut Nassa volucres; sic desperabunda illa tristitia, homines illaqueantur: Sic cepit Theophilum, Adanæ Archidiaconum, nimium dolentem, se ab officio œconomix Ecclesiasticæ, per Episcopum deiectum; hinc eò desperationis deuenit, vt instigante Mago, Iudæo, se proprio sanguinis chirographo, dæmoni obligarit: Sic ego familiariter noueram quendam, ex ijs, qui ante paucos annos Cronachij per celebri Bambergensis ditionis oppido, supplicio sunt affecti, cuius Nomen & habitationis locum, posterorum famæ cõsulens, lubens volensque subitico, qui tota vita honestissimè vixerat, & lignariam mercaturam candidissimè exercuerat; hic tandem passus lignorū graue detrimentum, quæ inundatio superueniens, dissolutis ratibus disperferat & partim omnino perdididerat, plusquam satis doluit, vt fermè desperaret. Quibus cogitationibus occupatus, lignatum in syluam se confert, cui se diabolus visibili*

forma,

II. Tristitia nimia & desperatio.

Prou. 15.

Prou. 17.

Prou 25.

Oratione de marore.

2. Sicut Vermis lignum, Ita tristitia perdit animam.

Epist. 7. ad Olympiam. Similia.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Lib. 9. Infit. cap. 2.

3. Exemplum Theophili Eutichion Patriarcha in eius vita.

Sim. Metaphr.

Petr. Dam. Serm: 1. de Natiu. Dcip. Virg.

4. Aliud Exemplum.

forma, praesentem exhibet, pecuniam & meliorem fortunam pollicetur, & hominem eò perpellit, vt se illi homagio deuinciat. Nolite nimium contristari, si temporalium rerum quandoque iacturam subeatis, ne simili, tentationis diabolicæ periculo, vos exponatis. *Induite vos potius armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Quænam tertia. *Esca* hominum mentes disponens, ad Magiæ crimen incurrendum? *Nimia curiositas*, sciendi ea, quæ Dæmon per Magos efficere solet. Vt quomodo per aëra ferantur, subuehente hirco; qualia conuiuia agant; quomodo cellas vinarias, ad commessendum, ingrediantur; quomodo tempestates ciere possint; quomodo frugibus, iumentis, hominibus, valeant nocere. Curiosa eiusmodi desideria sunt, primum initium, omnis Magiæ, vnde S. Apostolus Paulus, cum multos, qui Magiæ & veneficijs fuerant addicti, conuertisset ad Christum, iussit eos omnes eiusmodi vetitarum artium libros, afferre, ad comburendum, referente S. Luca: *Multi ex eî, qui fuerant curiosa seclati, contulerunt libros, & combusserunt coram omnibus.* Huic desiderio eiusmodi curiosa sciendi, S. Augustinus expressissimè tribuit Magicarum artium, condiscendarum, occasionem: Et scio ego, & noui puerum quendam, qui cum legisset historiam *Doctoris Faustî*, famosi illius Magi, quem diabolus per tot terrarum spacia, hinc inde transportauit, desiderio vehementi accensus est, simili modo, varias terras, peragrando: Venit ergo Diabolus visibili specie, obtulit ei, artis huius peritiam, dummodo Chirographo sanguinis sui, se illi addiceret: deduxit ergo eum Noribergam, breui temporis interuallo & Bambergam reduxit: Chirographum illud, sanguine conscriptum, puero tandem respiciente, magna vi, multis ieiunijs, & Exorcismis atque orationibus, alijsque, ab Ecclesia præscriptis medijs, est extortum. Quinetiam experientia constat, innumeras Iuenculas, hac sola curiositate, à vetulis Sagis seduci: Fuge curiositatem istam, si vis ab hoc abominabili malo præseruari. Audio verò, multos esse Patresfamilias, qui non solum D. Faustî, sed & alios Necromanti-

II. Curiositas nimia cognoscendi præstigias Diaboli.

Actor, 19,

Lib. 10. de Ciuit. c. 9.

2. Ex lectione historie Doctoris Faustî puer à Diabolo seducitur.

3. Multæ Iuenculæ hac curiositate etiamnum seducuntur.

cos libros, in domibus afferuant, in quibus Magicæ artes continentur: Quid facitis, ô infani & vecordes homines, annon scitis, vos esse in periculo æternæ damnationis, quam diu libros illos retinetis, & non, vt ab Apostolo Paulo conuerſi, ad Confessarios vestros affertis? Quis Latronem in domo sua diu morari sinat: Ecce hic *Animarum Latio*, in domibus vestris latitat, & vos quiescitis? *Induite armaturam D E I, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

Esca. Quænam quarta esca, hominem ad Magiam attrahens atque
 IV. Superbia. disponens? *Superbia*. quid ita? Diabolus enim, vt S. Iob ait,
 Iob. 38. *est Rex super omnes filios Superbiæ*; quod si, vt sapiens ait, *initium*
 Eccl. 10. *omni peccati superbia*, quanto magis initium, omnis Idoloma-
 niæ, per quam *superbia Pater Diabolus*, ab hominibus, vt Deus,
 & loco Dei, quærit adorari! *Superbiæ Peccato*, nihil *Diabolo con-*
 Lib. 3. de Tri- *iunctius*, nihil *vicinius*, inquit S. Augustinus; addit S. Ioannes
 nit. cap. 23. *Chrysoſtomus: Vbi superbia, ibi Diabolica cloaca, & nidus omni Dia-*
 Hom. 39. ad *bolica spurcitiei*: Reuocate vobis in mentem, Exemplum Regis
 Pop. Anti- *Nabuchodonosor potentissimi: Cur Diabolus, in eum pote-*
 och. *statem accepit, vt eum inuaderet, & septem annis in bestiam*
 2. Exemplum *transmutaret, vt tanquam bestia ab hominibus eijceretur?*
 Nabuchodo- *Ob superbiæ, qua se Deum quendam terrestrem esse iactitabat:*
 nosor. *Sic qui se supra alios extollunt, alios superciliosè contem-*
 Dan. 2. *nunt, faciliè incidunt, in huiusmodi Diaboli laqueum, vt*
 Eccl. 3. *à Sagis seducantur. Vis immunis esse? Quanto magnus es, humi-*
 3. Viso S. An- *litate, in omnibus, & inuenies gratiam coram Deo. Raptus aliquando*
 tonij. *S. Antonius in Spiritu, vidit totum mundum, plenum laqueis*
 Diaboli, quibus homines capere, & irretire molitur, & inter-
 rogauit: *Domine, qui effugiet omnes?* & responsum tulit, *humilis*
 In vitis Pa- *corde*. quasi diceret: sola humilitas est, per quam omnia Dia-
 trum. *boli molimina, dissipantur. Vnde Diabolus, vt hanc super-*
biam, nidum suum fomentet, etiam inter veneficas & sagas,
habet suas Reginas, & Principissas, eas inquam, extollit, qua
Deum, & præcipuè SS. Eucharistiam, omnium dirisimis cõ-
tumelijs, afficiunt, diuinaque omnia prophanare, & homini-
bus pariter & bestijs nocere, moluntur Quid plura? quo-
 tidians

tidiana earum sunt exempla, quæ superbia sua, ad hoc malum sunt seductæ. Exemplum Puellæ, decem & octo annorum, quæ cognatæ suæ, seducere eam volenti, diu resistit, tandem per superbiam suam cecidit, supplicioq; affecta, piè obijt. *Induite vos igitur, ô auditores mei dilecti, armaturam Dei, vt positus stare aduersus insidias diaboli.*

4. Puella ob superbiam deuenit in Magiam.

Quenam quinta esca in diaboli hamo, homines ad Magiam trahens, vt tantò facilius seducantur? *Auaritia.* Nam vt Apostolus ait: *Qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem, & laqueum diaboli, & desideria multa, inutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum, & perditionem:* Vnde legimus in Actis Apostolicis, in summo precio habitam, à Magis, puellam, Pytho-nem habentem, quæ quæstum magnum præstabat, Dominis suis diuinando: sic multi non curant diaboli seruitutem, dummodò pecuniam ab eo habere possint. Quam autem hæc pecuniarum appetentia, sit res periculosa, vt ego non dicam, S. Ambrosius satis clarè explicat: *Grande malum est auaritia; immò malorum omnium est origo, sicut ait Apostolus, Radix autem omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes, errauerunt à fide; quod videmus in sagis & veneficis: Vides ergo, quia qui pecuniam appetit, fidem perdit, qui aurum illicitè exigit, gratiam prodigit: Auaritia enim cæca est, errorè Religionis inducit, quod apparet in veneficis: quæ porrò maior stultitia quàm fidere diabolo, diuitias pollicenti, non autem subministranti? Sicut enim diabolus Christum tentans, ostendebat ei omnia Regna mundi, promittens: hæc omnia dabo tibi, si procidens adoraueris me; ita promittit Magis, quos per se, vel alios seducit, se diuitias abunde suppeditaturum, sed fallit & mentitur, nequam cum re ipsa comperiant, se nihil amplius, quàm antea habere. Quin & aliquando pecuniam illis dans diabolus, vel iterum suffuratur, vel pro pecunia apparente, dat lutum, vel simile quid, vt ipsi malefici fatentur. Est sanè hæc auaritia, & nimius amor habendi, Rete diaboli, quo innumerabiles homines capit, quod re ipsa comperimus in sagis, quæ præteritis annis, hic sunt combusta; quarum complures nominare possem, nisi*

Esca.
V. Auaritia.
1. Turpitud.
1. Tim. 6.

Astor. 16.

Serm. 59.
1. Tim. 6.

2. Origo omnium malorum.

Matth. 4.

3. Rete diaboli.

Matth. 7.

parcendum, foret earum cognatis, qui adhuc super sunt. Vis ab hac diaboli peste immunis esse? Contentus esto ijs, quæ Deus tibi est elargitus: *Habentes victum & amicum, his contenti simus; Vultis porro omnino desperare? Quære primum regnum Dei, & iustitiam eius, & cetera omnia adijcientur tibi: hoc est, induere armaturam Dei, vt possis stare aduersus insidias diaboli.*

VI. Esca

Luxuria.

1. Eius detri-
menta.

Eccles. 19.

3. Reg. 11.

Tob. 6.

Lib. 2. de sum-
mo bono, c. 39
Iob. 40.

Luc. 11.

2. Virgines ve-
rè castæ & hu-
miles, nō sunt
compertæ, in
Sagarum nu-
mero.3. Libidinosè
intuens Venc-
ris imaginem
fæmina corri-
pitur à diabo-
lo. In Prædi-
cationibus
dimidij tem-
poris.4. Cæca à Na-
tinitate, con-
cepta libidi-
nis flamma ab

Quæ nam *Sexta esca*, diaboli hamo præfixa, qua mortales eheu nimium fragiles, ad condiscendam Magicam dæmonolatriam, facillimè inescantur? *Luxuria*; ait enim sapiens Ecclesiasticus: *Vinum & mulieres, apostatate faciunt sapientes*: Ecce tibi ob luxuriam, *Salomon Idololatra* est effectus. Ob luxuriam, *Asmodæus, septem Sara sponsis*, prima nuptiarum nocte, colla fregit. Ob luxuriam septem dæmonia obfederunt publicam *Peccatricem Magdalenam*, quæ Christus ab ea eiicit. Ob luxuriam *Paulus incestuosum Corinthium*, *Sathanæ* tradidit; *Audi S. Iddorū*: *Principaliter his duobus vitijs, diabolus humano generi, dominatur, id est, superbia mentis, luxuria carnis: Vnde & Dominus, in iob, loquitur de diabolo, dicens: Sub vmbra dormit, in secreto calami, in locis humentibus, Per calamum enim inanis superbia: per loca humentia, carnis demonstratur luxuria*: Sic etiam Christus affirmat, spiritum immundum in locis inaquosis, & ficcis, id est, in puris & castis hominibus, requiem non inuenire: Vnde apud nos adhuc non est compertum, Virginem aliquam verè integram, castam & humilem sagam fuisse; at verò carnis præcipuè libido, si quid aliud, aditum patefacit diabolo, vt se insinuet, & dæmonolatriam suam, hominibus ingerat. Quod si, vt *S. Prosper Aquitanicus* memorat, *Monialis* quædam, tantum curiosus, in thermis lauans, nudam *Veneris* intuens imaginem, concepto libidinis pruritu, illic à dæmone correpta, miserimeque vexata fuit; quanto facilius illi, à diabolo ad Magiam, & dæmonolatriam, seducentur, qui se totos libidinibus tradunt? Memineritis puellæ illius *Forchemicæ*, quæ cæca nata erat, in hunc mundum, & marem non viderat, in vita sua; hæc igitur, cum nocte quadam, turpes libidinis imaginationes, diabolo suggerente, in animo sibi met efformasset, exinde concupiscētia, in-

tia inflammata, phantasmatibus fabricatis, assensum præbuit, diabolus in forma, & specie iuuenis, quem suæ impresse- rat menti, ei se adiunxit, & ad carnale peccatum, ipsam sedu- xit, ac tandem eò pertraxit, vt se totam ei nuncuparet: At illa, cum à diabolo vehementissimè vexaretur; consilij causa, rem totam, ipsamet cognatis detexit; Re tandem à Magistratu cõ- perta, comprehensa, & gladio atque igne plexa, extremum supplicium, libenter patienterque pertulit, vt in altera vita, veniam & gratiam, apud Deum, inueniret, Rogo vos & mo- neo, per amorem salutis vestræ, vitate Fornicationem, Adul- teria, & Excessus in Matrimonio, omnem denique vetitam carnis illecebram; hic enim est fomes primarius, omnis Ma- giæ, & Dæmoniacæ Idololatriæ: *Induite igitur vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Quæ nam Septima esca, qua plurimi homines, ad Magiam inescantur? Est praua consuetudo, demonem aduocandi, vel se illi le- uissimè, ad quodlibet verbum, deuouendi, talis enim ille est, cui ait Regius Psaltes: *Dilexit maledictionem, & veniet ei;* quasi diceret: aduocauit diabolum, ad hoc vel illud, præstandum; nec facillè emanabit: O summam stultitiam, ita temere diabo- lum, vel sibi, vel alijs imprecandi, annon auditis, ex ore sapi- entis; *Dum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam;* quæ hæc impia consuetudo, deuouendi se hosti illi, de quo S. Iob: *Non est potestas super terram, quæ comparatur illi, qui factus est, vt nemi- nem timeret;* & Ecclesiastes; *qui spiritus est ad vindictam creatus, & in tempore consummationis, effundet furorem & vindictam?* O Christia- næ animæ, nolite cum hostibus illis, tantam familiaritatem i- nire, qui, vt Casianus describit: *Sunt atroces Angeli, quorum bra- chia sunt, vt capita Draconum, quorum oculi, igneas ex se sagittas emit- tunt, quorum dentes, vt Elephantû prominent, & stimulant ad tormen- tum, vt cauda scorpionum, quorum aspectus, tremorem inducit, atque dolo- rem, & mortem ipsam: quorum crudelitas ad perniciem humanam, sem- per, omni momento est intenta.* O stupendam insaniam hominum; Quando Mus aut Sorex se ipsos tradidere catto? quando ouis se sponte obtulit Lupo? Quando ceruus aut aper, se vtrò in-

incubo dæ-
mone corrū-
pitur.

VII. Consti-
tudo praua
Dæmonem
aduocandi.

1. Diaboli
promptitudo
vt noceat ho-
minibus.

Psal. 108.
Eccl. 21.
Iob. 41.

Eccl. 39.

2 Hypotipo-
sis Dæmonia-
cæ Crudeli-
tatis.

In confess.
Theol. 3.

3. Similia à
mure, Oue
Cervu apro
etc.

4. Historia de
aduocante
Dæmonem.
Lib. 3. Dialog.
cap. 10.

4 Aliq̄ cōplu-
res historiæ
In vita S. En-
gelberti Ar-
chiep. Colon.
& Mart. in
Nouemb.
Tom. 6.
Cæsar. lib. 11.
Miræ sui
temp Exēpl.
Ciuitatis Bā-
bergensis.

Ephes. 4.

VIII. Super-
stitio.
1. Fuga super-
stitutionum.

gessit canibus? Et tu tam facile te diabolo consignas? Vtrò eius compedes induis, vt te, velut auiculam, filo alligatam, quocunque velit, attrahat, & in grauissimum illud Magiæ, malum præcipitem agat? O ab omni sæculo, inauditam temeritatem: Annon meministis Exempli, à S. Gregorio recensiti? Vbi Stephanus Presbyter, ex itinere rediens, & seruum vocās, vt ocreas ei extraheret; cum is non statim compareret; illico ira excandescens; *Veni, inquit, Diabole, & extrahere mihi ocreas.* Nec mora: Ecce diabolus inuisibiliter adest, extrahit in momento. Sentit ille hostis præsentiam, cruce frontem signat, *apage,* inquires, *Diabole, nil tibi mecum:* abiit quidem diabolus, sed ocreas in minutissimas partes dilaniavit, quæ quasi igne infernali ambustæ, comparuerunt. Sic Surius refert, quendam in S. Engelbertum Martyrem maledicum sibi etiam diabolum imprecatum, qui illico à diabolo correptus, postero die vitam miserrimè finiuit. Sic muliercula quædam, cum se dæmoni addixisset, à dæmone in aëre sublata, nusquam amplius comparuit. Memini ego in hac quoque ciuitate, fuisse mulierem, quæ se ex nimia temeritate, si hoc vel illud faceret, diabolo manciparet: Diabolus igitur, accepta, per hanc execrationē, potestate, diu noctuque visibili forma, eam vexauit, atque vt consentiret ei, in carnalem commixtionem, & talia vel talia, quæ nominare non audeo, patrares; nec potuit hæc infestatio, Maritum etiam latere, qui consilio à spirituali Medico accepto, non nisi summa difficultate, voto tandem Beatissimæ Virginis Veyerensi nuncupato, & persoluto, vxorem potuit liberare. Rogo itaque vos & obtestor charissimi mei, *nolite imprecationibus istis, locum dare diabolo,* vt inde occasionem summat, vos in extremam, omnis malitiæ foueam, id est Magiam, præcipitandi. Ego planè mihi persuadeo, ex hac sola imprecandi consuetudine, sagas in hac ciuitate, adeo multiplicari: *Induite igitur vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

Quænam octaua esca, ad Magiam maximè inducens? *Vsus superstitionum, & rerum superstitionarum: Non declinetis ad Magos, neque ab*

que ab ariolis aliquid sciscitemini, ne polluamini per eos, inquit Dominus Deus: Et Apostolus monet: Nolo vos socios fieri demoniorum: Socij autem fiunt dæmoniorum, quicumque superstitionis Chartulis, annulis patibularijs, carminibus contra morbos, chara&teribus varijs, signis & amuletis, peregrina dæmonum nomina, continentibus, vtuntur. In talibus enim superstitionis & à diabolo introductis medijs, inquit S. Ioannes Chrysoſtomus, salutem quærere, non est saluari, sed perire. Maxima enim est salus, per Deum & non per diabolum esse seruatam. Sed proh dolor, tanta est in hac ciuitate superstitionum multitudo, in puerorum morbis, in ægri tudinibus, in malis alijs dispellendis, vt si integrum velim librum contexere, nec minimam tamen partem, valeam recē sere: Horum omnium ratio, est illa, qua fallit, aio cum S. Martyre Cypriano, immò & turpiter decipit, & praestigij cacantibus, veritatem, stultum & prodigum vulgus, inducit. Spiritus nempe insinceri & vagi, qui postea quam terrenis vitijs immerſi sunt, & à vigore cælesti, terreno contagio receſſerunt, non desinunt perditis perdere, & deprauati, errorem prauitatis infundere. Et quod S. Hieronymus conqueritur: Innumera sunt superstitiones & praestigia innumerabiles diaboli laquei, quibus simpliciorum animi, à diabolo capiuntur. Sentio ego & sapius dico, superstitiones eiusmodi, esse diaboli Rudimenta, & veluti Grāmaticam, ac primam dispositionem ad Magiam: Nec immerito: omnis enim superstitio, si non expressum habeat cum dæmone pactum, vt in eius nomine fiat, implicitum saltem, cum hoste, fædus iniuit. Eius proinde director non est Deus, qui talia vetat, sed diabolus: Et sicut discipulus est sub disciplina & potestate Præceptoris, ita tales superstitiosi, sub potestate & disciplina diaboli, viuunt: Exemplo sint duo coniuges hic Bambergæ: qui cum à saga quadam vetula, ad pellendum quendam morbum, superstitionis didicissent, remediū, eo vsi, illicò interdum noctuque senserunt dæmones, vtrinque ad nefanda, quæ non dico, sollicitantes. Expetito tandem cōsilio, à medico spiritali, vix diuturno, beneque longo labore, à dæmonis infestatione, potuerunt liberari.

Cauete igitur & hanc Diaboli decipulam, si non vultis à Diabolo

Leuit. 19.
1. Cor. 10.

Hom. 21 ad
pop. Antioch.

Lib. de Idole-
rū Vanitate.

Epist. ad Fa-
biolam de 42.
mansionibus.
Manf. 37.
2. Superstitio-
nes Diaboli
Rudimenta.

3 Formidabi-
le exemplū.

4. Exemplum
S. Bernardi.

Guilielm.
Abbas in vita
Suriuszo. Au-
gusti.

Diabolo, maiori malo illaqueari. Vtinam vobis idem fit in hac parte animus, qui S. Bernardo adhuc puero, graui dolore capitis vexato; ad quem, cum forte cognatorum instinctu, incantatrix femina accessisset, eam clamoribus à se fugauit, & à morbo sine mora, immunis euasit. *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

Velis remisq; Diaboli diuerticula, otium fugite, Nimiã, cor excedentem tristitiam declinate; Diabolicarum prestigiarum nimium subtilem indagacionem, omittite; Superbiam, Auaritiam, Luxuriam, cane peius & angue, odio habete; infestate, propulsate, nunquam vos dirũ deuouete, ac Diabolo, temerè ad eò consignate, omnem, quarumcunq; superstitionum vsu exterminate, & salus vestra, contra, Diabolicarum tentationum procellas, ac tempestates nauigabit in portu. Amen.

C O N C I O X.

DE DIVINA PERMISSIONE, VT HOMINES AVT A DAEMONIBVS ARRIPIANTVR, ET CASTIGENTVR, AVT MALEFICIORUM ILLATIONE PUNIANTUR?

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare, aduersus insidias Diaboli. Ephes. 6.

Vi scit imminere sibi iuratum hostem omnes obseruantem occasiones, quibus nocere, aut quæ bonum eius concernunt, infestare ac disturbare, possit, omnia hinc inde momenta, & rerum euenta disquirat, quomodo aduersario valeat obsistere, & eius molimina excutere ac dissipare. Quam acerbo; totum genus humanum odio profsequatur diabolus, vt ego non dicam, S. Petrus aperte satis insinuat, cum ait: *Fratres sobrii estote. & vigilate, quia aduersarius vester Diabolus, tanquam Leo rugiens, circuit, querens quem deuoret, cui resistite fortes in fide.* Nec frustra nos admonet S. Apostolus Paulus, tanti hostis potentiam, & nocendi vim explicans: *Induite vos*

1. Petri 5.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias diaboli; quoniam non est nobis colluctatio, aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus Principes & potestates, aduersus mundi Rectores, tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in celestibus. Propterea accipite armaturam DEI, vt possitis consistere in die malo, quando vobis hic hostis, detrimentum inferre conatur, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo positis, omnia tela nequissimi ignea extinguere. Non solum sagittas tentationum, eius repellendo, si vos, aut per se, aut per suos, praëambulones, Magos & veneficos inducere, & ad dæmonolatriciam suam pellicere, verum etiam, quando vobis aut per seipsum, aut veneficorum opera, per incantationes, & diabolicas ligaturas, & maleficialia instrumenta, læsionem aliquam, vel nocumentum machinatur. Quæ omnia vt à nobis tanto feliciter executioni mandentur, Tres hac concione, ad rem nostram præcipuè facientes, quæstiones, perspicuo, minimeque subtili Theologicoque, sed morali penitus, compendiofoque discursu, expediemus: *Prima* erit; Cur Deus, tantam in homines, dæmoni potestatem permittat? *Alteræ*. Cur innocentes etiam infantulos, ab eisdem finat, adeo multipliciter infestari? *Tertia*. vtrum Magistratui Magiam & veneficia, castiganti, etiam valeant nocere? Det Deus, vt omnes truculentissimi hostis fraudes, veraciter agnoscamus, & violentiam à cercuicibus nostris, tanto solertiori vigilantia, protinus auertamus. *Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Ephes. 6.

Vocatur inprimis in quæstionem, cur DEVS permittat, dæmonem toties, aut per se homines inuadere, aut Maleficorum opera, & instrumentis, malè affici, & excruciarî? Quatuor potissimum inuenio, causas: *Prima*, est gloria DEI: *Alteræ* hominum vtilitas, *Tertia* fidei nostræ confirmatio; *Quarta* peccatorum castigatio, in hac vita: Vnde non est mirandum, si, vt apud venerabilem Bedam aiebat S. Cutbertus, talibus vexationibus non solum subijciuntur mali, sed occulto Dei iudicio, aliquoties etiam boni, & innocentes, vt à Deo probentur, tanquam aurum in igne. Quomodo ex hac Dei permissione, augetur gloria Dei? Quia per eam,

I. Quæstio.
Cur Deus dæmoni tantam in homines potestatem permittat.

Ven. Beda in eius vita. Sapient. 3.

1. Gloria Dei.

- cam, gloriosa quædam eius attributa, nobis manifestantur.
1. Suauitas in gubernando. Et primò quidem *suauitas in gubernando*: Nam cum homini pariter ac dæmoni liberum arbitrium dederit, violentum plus satis videretur, quod diabolus ex naturæ suæ Angelicæ viribus, effectum dare præualet semper impedire. Ideo finit, vt id aliquando, quod vult & optat, perficiat & attingat. Elucet exinde singularis *clementia in genus humanum*; Nam si, quantum vellet, & posset dæmon, nocere permetteretur, nemo prorsus illæsus euaderet, immò & homines omnes occideret, ideo Deus, multò frequentius, nocendi potestatem, ei denegat. Et quòd hanc eius mirabilem benignitatem non parum auget, & illustrat, nec illos ad pœnitentiam recipere dedignatur, qui se pactis & conuentis, data Syngrapha, dæmoni manciparunt. Eminent insuper ex hac Dei promissione, admirabilis *Sapientia Dei*: Nam cum diabolus, *DEVS*, vt finat, naturalibus suis viribus, efficit tamen, vt Pater iste & Rex *super omnes filios superbia*: ab imbecillis persæpè hominibus, qui, quæ Dei sunt sapiunt, superetur, & Ecclesiæ Exorcismis cogatur, vt ad sordidissima, abiectissimaq; ferenda, patiendaq; se deiiciat, qui *solum suum super Aquilonem voluit collocare, & similis altissimo reputari*. Emergit exinde *Potentia DEI*, cui omnia cedere coguntur; Qui quando aliquando permittit dæmoni maiora, vt aquam in sanguinem vertere, ranas producere, non tamen finit minora patrare, vt culices gignere, quo ipso demonstratur, dæmonem, prorsus Deo esse subiectum; nec quicquam, sine eius licentia, cui, vt *licitor aut carnifex*, teste sancto Augustino, *subseruit*, posse effectum dare. *Iustitia* denique *diuina*, hinc manifestatur; quia hominum delicta, etiam in hac vita, punit, & ideo potissimum castigat, vt illi ad pœnitentiam conuertantur, & resipiscant. *Induite vos igitur, ô dilecti, armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*
2. Clementia in homines.
3. Sapientia DEI. Job. 38. Isaia 14.
4. Potentia DEI. In commentar. Psalm. 77. 5. Iustitia Dei.
- II. Vtilitas hominum. Quomodo ex hac Dei permissione, vt dæmon vel per se, vel per ministros suos, & eorum maleficialia, instrumenta, quibus ipse vtitur, hominibus noceat, in bonis, in sanitate corporis, in vita, *Vtilitas hominum* elicitur, & mediante bonitate

tate diuina, manifestatur? Nam primò eorum, quibus diabolus per maleficia sua nocere intendit, Patientia exercetur, & constantia roboratur, vt constat exemplo S. Iob, quem Deus tam varijs modis, à diabolo exagitari permisit; sed nihilominus, quantò maiorem in eum diabolus Tyrannidem exercuit, tantò luculentior, eius virtus apparuit. Præterea, si tale quid alicui DEVS contingere permittat, illicò palàm fit, vtrum Deum, nec ne diligat: *Qui enim DEVM non diligunt, illicò ad vetitas artes prouolant, vt S. Augustinus scribit, qui autem Deum sincere & candidè amant, omnia patienter ferunt, & se Diuinæ voluntati, præsidioq̃, committunt.* Qua de re, filios Israel Moyſes admonuit, cum dixit: *Tentat vos Dominus DEVS vester, vt palam fiat, vtrum diligatis eum annon, in toto corde, & in tota anima vestra.* Præterea, hac ipsa diaboli vexatione, vera humilitas, acquiritur; sic enim Olim, teste Seuero Sulpitio, Eremita quidam, Vir sanctus, à diabolo, permittente Deo, fuit obsessus, vt disceret humilitatem veram, quæ sola apud Deum exaltat. Quid quod hæc ipsa permissio, facillè sternat, ad varias virtutes, viam? sic re ipsa contigit Beato Iuliano, qui cum fraude diaboli, vtrumque parentem occidisset, vt scribit Marulus, hac diaboli malignitate, velut occasione, ad meliorem vitam est vsus, tandemque in virum, admirandæ sanctitatis euasit. Ergo nihil aliud superest, quam vt induatis *armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

1. Patientia exercetur. Iob. 1. & 2.

2. Amor Dei probatur.

Tract. 7. in Ioan.

Deut. 10.

3. Humilitas acquiritur.

Dial. 1. c. 14.

4. Viam ad virtutes sternit.

Lib. 2. cap. 12.
Lib. 4. cap. 10.
Fulgof. lib. 6. cap. 9.

Illud porrò minimè contemnendum, quòd hac ipsa DEI permissione, Catholica fides, non solum multimodè confirmatur, sed & fructuosissimè propagatur: Nam sic adstruitur fides, contra infideles, & Atheos, qui spiritus & Angelos esse, negant; hic enim eos, ipsa experientia conuincit. Et quia hac hæresi, Christo in terris ambulante, imbuti erant Sadducæi, frequentior, trium annorum spacio, fit mentio Energumenum, quam alias in toto veteri Testamento, per tot sæcula memoretur. Hac ipsa de causa, cum in primitiua Ecclesia, similis extiterit error Peripateticorum, idcirco tunc, vt Tertullianus & Cyprianus attestantur, tam multi à malignis spiritibus

III. Causa confirmatio & propagatio fidei.

1. Incredulitas Sadducæorum non credentium esse Angelos: aut Spiritus re-darguitur.

2. Error Peripateticorum confunditur. Tertull. in A-

pologetico &
lib. ad Scapu-
lam.

Cypr. aduer-
sus Demetri-
anum

3. Atheismus
exploditur.

4. Catholica
fides stabili-
tur.

A. For. 19.

5. Dæmones
irrident Præ-
dicantiū mi-
nistrorum cō-
iurationes.

Exempla plu-
rima Lutheri
& aliorū Mi-
nistrorū Lu-
theranorum
& Caluinia-
norum.

1. Frid Sta-
phtylus in ab-
soluta Resp.
Lindanus.

Dial. 3.

Dubitantij.

2. Bredčbach
lib. 7. c. 43.

3.
Ibidem. lib. 7.
cap. 42.

Barthol Bay-
us in Energū.
Lindanus, l. 1.

Bred. lib. 7.
cap. 37.

bus obsessi liberabantur. Quid nostro hoc æuo tam calamito-
so, tot hæresibus tam fecundo? Annon è Caluini radice,
Atheismus repullulat? annon omnia dæmonis molimina, per-
negant? an non omnem sagarum malitiam, in vana & futilia de-
lirantium somnia trahunt? res, est aperta. Vt ergo confundan-
tur, idcirco tot passim maleficiorū examina, hinc inde succisa,
multiplicantur. stabilitur deniq; fides nostra, contra omnes,
temporis nostri hæreticos, cum videamus, dæmonum fraude,
data per magos damna, ab eorum Ministris, & Prædicantibus,
nullo modo posse releuari: Nam vt experientia constat, dæ-
mones, eo loco, Ministrorum Prædicantium, habent coniura-
tiones, quo Iudaicas olim, filiorum Scæuæ; qui numero se-
ptem, vt similia solent, Apostolum Paulum, in exorcismis imi-
tabantur: Verum insultans illis diabolus, aiebat: *IESVM se*
nosse, Paulum nosse, de ipsis nil scire, in eosque insiliens, pessimè ad-
vnum omnes tractavit, & laniatis eorum vestibus, seminudos,
vix dimisit. Sic neque Lutherus, licet sæpius tentarit, neque
alij vnquam Prædicantes, malignum spiritum, expellere po-
tuerunt. Sic dæmon V Vitebergensis, in puella exorcizatus,
Martinum Lutherum, in summas caligarum angustias, & alui
profluuium adegit: Sic Birgellis, anno 1582. dæmon, Paro-
chum Lutheranum contempsit, quem Sacerdos Franciscan-
us, facillè eiecit. Nec Prædicans Augustanus, Anno 1563.
cum toto ibidem Ministerio, puellam obsessam, liberare po-
tuit, quam D. Simon, Parochus Catholicus, expulso dæmone,
illico reddidit sanitati: Sic dæmon ex ore Laodunenſis Ener-
gumenæ, Caluinianos Ministros irridens dixit: *Non esse, quo si-*
bi ab illis timeat, cum sint amici, ac federati: At per Catholicos Sa-
cerdotes, non solum eiiciuntur dæmones, ex obseſis, sed &
eorum maleficia, exorcismis, ab Ecclesia adhibitis, propul-
santur. Quin etiam vt hinc Bambergæ non ita pridem factum,
in quatuor pueris, qui se dæmoni, proprio, singuli, languin-
is chirographo, obstrinxerant, coguntur, vt ea restituant. &
quos illaquearant, liberos dimittant. Quod reuera non est
minimum signum, veræ apud Catholicos Religionis: Ante
annos

annos etiam triginta, circiter, Ioannes Wolff Parochus Neunkirchenſis, Norimbergæ, fæminam, à Diabolo, obſeſſam, Primarij Patrias coniugem Dæmoniacam, è qua multis miriſque modis Dæmonem expellere tentauerant, ſed irritò conatu, facile & ſine labore, adhibitis tantum Exorcifmis Baptifimalibus, veteri & conſtanti, reddidit fanitati. Similia præſtitit Decanus Spalatenſis, Ioannes Agricola nomine, vir pius & Catholica Religionis, Zelo feruens: *Induite vos igitur armaturam DEI, vt poſitis ſtare aduerſus inſidias Diaboli.*

Quenam ergo quarta, huius diuinæ permiſſionis, cauſa? IV. Cauſa Peccati vindicta: non ſolum proprij, ſed & quandoque alieni. Quid audio? Num Deus aliquando permitteret, hominem aliquem, ſiue à diabolo immediatè, ſiue ab eius miniſtris, ob aliena peccata, lædi, & infeſtari? Nihil hoc eſt noui: ſic enim propter Beati Eleutherij, immoderatam lætitiã, referente S. Gregorio, Diabolus, eius diſcipulum, quem reliquerat, iteratò inuaſit: ſic infantulum, vt idem Gregorius ſcribit, Diabolus extinxit, quia Parens, detrahentem Epifcopo, libenter auſcultarat. Sic liberi perſapè, quod ipsis immeritis, aliquando, parentes, Dæmonem imprecati fuerint, atrociter à Dæmone mulſtantur; cuius rei horrenda duo Exempla, recenſet Caſarius, de Matre præſertim, quæ infanti ſuo febricitanti, & de nocte ſepius potum petenti, imprecata fuerat, vt vna cum potu, imbiberet diabolum, quem diabolus illico inuaſit, & horrendiſſimè, in matris aſpectu, excruciauit. Et rurſum de Marito, qui vxori, vt à dæmonibus laniaretur, imprecatus eſt; cuius iniqua execratione, permotus Deus, permifit vxorem, magno cum eius dolore, horrendiſſimè affligi. Quid plura? ob aliena etiam peccata, permittit Deus, vt homines à diabolo, & eius miniſtris, ſapiffimè infeſtentur; quin etiam, diuina eius prouidentia permittit, vt innocentes aliquando infantuli, ab illis occidantur. *Induite vos igitur, armaturam DEI, qui ſaluti veſtræ conſultum vultis, vt poſitis ſtare aduerſus inſidias Diaboli.*

Quid audio, aiet aliquis? an Deus tam ſit immifericors, tam

6. Quatuor pueri exorcifmis à diaboli homagio liberati.

Peccati vindicta ſiue proprij ſiue alieni.

1. Conſtat de alieno, Exemplo diſcipuli S. Eleutherij.

Lib. 3. Dial. cap. 33.

1. Lib. 1. Dial. cap. 20.

2. Ob imprecationes parentum.

Caſar. lib. 5. Mirac. cap. 26.

1. Caſar. lib. 5. cap. 11.

II. Quæſtio: Cur de' per-

mittat, paru-
ulos adhuc
innocētos,
à dæmonibus
Infestari &
quandoque
Occidi?

Psalm. 144.

I. 32. Quoad
Baptizatos.

1. Præseruatio
à peccatis,
Sap. 4.

2. In pœnam
parentum.
Lib. II. de Ci-
uit. c. 14.

3. Effectus
Prædestina-
tionis paruu-
lorum.

II. De non
Baptizatis.

1. Misericor-
diter agit cū
nō baptizatis
VideS Augu-
stinum, libro
de Baptismo
paruuorum.

3. Præuidet
malā ipsorum
vitam.

III. Cur dæ-
mon & Sagæ
vt plurimum
non baptiza-
tis paruulis
insidiantur?

tam crudelis, vt paruulos, huius hostis potestati permittat? quid innocentuli isti, commeruere, vt misericors ille Deus, de quo Dauid: *Suaui Dominus vniuersis, & miserationes super omnia opera eius, vsq; adeo sæuiat, in tenellam, quam agunt, ætatem?* Verum Deus, hoc ipsum etiam, quod permittit, ad maius ipsorum, vel certè parentum, qui eos genuerunt, bonum deriuat & conuertit.

Quo ad baptizatos quidem: permittit Deus, eos non raro à maleficis, illatis per maleficia morbis, occidi; quia sic à multis peccatis præseruati, felices & securi, rapiuntur in cœlum: nec timendum, vt *malitia mutet intellectum illorum, aut fictio decipiat animas eorum.* Permittit hoc Deus etiam, in pœnam parentum, vt scribit S. Augustinus; vel vt abusus, qui in *Matrimonij vsu*, plerumq; irrepere solent, puniat, vel vt eorum constantiam & patientiam probet; vel vt eis, occasionem auaritiæ, tollat, ne ad locupletandos liberos, Mammonæ iniquitatis studeant. In quo casu, permissio DEI, est effectus, prædestinationis, illorum infantulorum, vt salutem eo tempore, quo Deo commodissimum videtur, consequantur.

Sed quid de non baptizatis? Cur ante baptismum permittit illos Deus, à Sagis & veneficis occidi? Misericorditer iterum Deus agit, cum istis, etiam si propter solum *originale peccatum*, in quo sunt concepti & nati, mortem æternam promereantur, tamen humanissimè & benignissimè eos tractat: Præuidet enim eos, si victuri essent, ac iustam ætatis metam ac rationis vsu, attingerent, grauissima peccata patraturos, horrendissimamq; exinde damnationem acquisituros; quod, ne fiat, in illo statu, eos, huius lucis vsura, priuari permittit, in quo, licet faciem Dei, non sint vnquam visuri, nihilominus tamen in limbo duntaxat, ab infernalibus pœnis, liberi, sint detinendi.

Sed quid causæ est quod dæmon per sagas & maleficos, vt plurimum infantibus, necdum baptizatis, plerumque insidias struat? cur eorum potissimum, nece gaudet? Respon-
deo: Quia tunc, qui eos necdum saluari lauacro, tinctos, necant,

cant, malefici, longè grauius peccant, & atrocius Deum offendunt, cum planè innocuos, & innocentes, anima simul, & corpore perdant, præsertim, si liberos proprios, è medio tollant, quos striges, non solum quandoque dæmoni offerre, sed & sæpè occidere solent, sicut olim faciebant Cananæi, & cultores Idoli Moloch, de quibus Regius Propheta: *Et immolauerunt filios suos & filias dæmonij: Et effuderunt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum suorum, & filiarum suarum, quas sacrificauerunt scilicet in Chanaan.* Sic etiam isti à fide Apostatæ perfidi Christiani, dæmonum vasalli, hoc nostro etiamnum æuo, huiusmodi infanticidijs dæmoni litare solent. Exempla eiusmodi, supramodum horrenda, narrat Sprengerus, Nicolaus Remigius, Binsfeldius, & alij sine numero, quæ vt plurimum tam horrenda sunt, vt sine tremore & pauore, nequeant referri. Deus Optimus Maximus auertat, ne similia etiam infanticidia, paruulorum, non baptizatorum, in hac ciuitate parentur. Scio in tali casu quædam contigisse, quæ propalare nec decet, nec licet. Conuenit sanè Magistratui, non solum politico, sed & potissimum Ecclesiastico, solertissimè inuigilare, quales personæ, puerperis, in partu periclitantibus, opitulentur: Nam experientia edocti sumus, obstetrices, vt plurimum veneficio corruptas, innumeras puerorum non baptizatorum, strages edidisse: *Induite vos igitur armaturam Dei; vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

Vultis causas, vt ita dicam, fundamentales, ob quas sagæ & veneficæ, infantulis istis tantopere insidientur? Earum prima est, quia tam tenera ætas, est, imbecillior ad resistendum, est incautior ad cauendum, nequit maleficarum conatus deprehendere, vel accusare, vel remedium efflagitare. Altera est: Quia ab horum infantulorum corpusculis, venefici, & sagæ, petunt instrumenta maleficiorum; Persuadet enim eis diabolus, si certo numero, eiusmodi infantulorum corcula, exciderint, & comederint, sustinentiam, & omnium tormentorū, & torturarum tolerantiam indubitato consecuturas, adeo, vt ad nullam criminum confessionem, adigi queant, cuius rei

1 Quia malefici eos necantes grauius peccant.

2. Sagæ proprios filios immolant Diabolo. Leuit. 18. 4. Reg. 25. Psalm. 50. Leuit. 20.

Part. 2. Mall. 41. cap. 13.

IV. Causa cur pueris Mage insidientur? 1. Ætas imbellis ad resistendum. 2. E Corpusculis illorum petunt instrumenta maleficiorum.

3. Carnibus, conficiunt Diabolicum unguentum.

4. Venena pregnantibus præbent ut talibus Infantulis potiantur.

5. Infantuli non baptizati in loco publico non priuato sepeliendi.

exempla, etiam Binsfeldius refert, supramodum abominanda; Conficiunt insuper ex carne infantium, occisorum, famosum illud unguentum, suum, cuius illitu, admiranda & horrenda mala, vbique parant. Quin etiam, ut huiusmodi infantulis, potiantur, pregnantibus mulieribus non raro venena propinant, ut abortientes partu immaturo fetus effundant, quos alicubi defossos, ipsi postea refodiunt, & adhibent ad maleficia consueta. Vnde damnabilis est, in quibusdam locis vsus, ut immaturi fetus, siue in hortis, siue in domibus, siue in alijs locis, defodiantur; quod an hic etiam fiat, viderit politicus Magistratus: Nam vbi hoc fit, & huiusmodi infantuli, non in loco publico & in cœmeterijs non consecratis, minime sepeliuntur, facile quilibet prudens, & cordatus æstimabit, diabolicam, Magarum, nequitiam, aliquid abominabile, nullo negotio moliri posse. *Induite vos ergo, auditores, armaturam DEI, ut possitis stare aduersus insidias diaboli, in die malo.*

III. Quæstio: An Magistratus etiam & Iustitiæ Ministris nocere possint?

ix. 1. Non possunt.

Ananias lib. 4. de Natura Dæmonum, Remig lib. 1. Dæmonolatrit c. 2.

Ioan. Niderus libro VI. Fornicarij 1 Petri 2.

2. Pietas cum primis Iudicij & Iustitiæ Ministrorum est insinuis ab infestatione Diaboli.

Tertia denique de diuina permissione quæstio hic emergit: An iudicibus etiam, & Iustitiæ Ministris, qui Magos & veneficos morti adiudicant, examinant, & illis quoque, qui eas deferunt, & eorum maleficia Magistratus aperiunt, nocere possint? Scio quidem præter alios Doctores Ananiam, & Nicolaum Remigium, & Niderum docere, ex speciali priuilegio, à Deo concesso, Magistratus tales, & Iustitiæ Ministros, lædi nullo modo posse; idque experientia constare, Nec Deum permittere, ut Magistratus à se ordinato, & eius loco, ut affirmat, *gladium ad vindictam malorum gerenti*, nocere valeant, id quod diuinæ authoritati repugnaret. Hic ego quidem nullo modo possum contradicere; Addo tamen, eos potissimum Iudices, à Deo, haud dubie, à Magarum & veneficarum moluminibus, custodiri, qui Deum præ oculis habentes, rectè, ritèque, suo funguntur officio: Nam quos auaritia excæcat, quos trahit ambitio, quos crudelitas, vel vindictæ cupiditas agit, qui curiositate ducti, perperam, multa designant, præsertim in examine & tortura veneficorum, huiusmodi priuilegio gaudere, minimè potero persuaderi. At qui verò Iudicium pietas, si-

tas, fidei in Deum firmitas, iustitiæ zelus, digna sunt, quæ hanc à Deo impetrent prærogatiuam. Alioquin Sprengerus refert, Lamiam quandam, etiam in ipso rogo, sententia ludicis damnatam, solo anhelitu, carnifici lepram intulisse, cum tamen ipsa leprosa non esset. Et alia carnifici, à quo plectebatur, prædixit, se ultimam fore, quam occideret, & posthac nullam amplius; qui statim, peracta iustitia, cum domum rediisset, omnium membrorum rigore ac tabe, emaceratus, cum alias robustissimus esset, inter paucos dies periit. Memini & ego alterius ministri iustitiæ, qui cum supplicio aliquot sagarum præfuisset, noctu in domo hospitiæ cuiusdam, etiam suspectæ, diuertit; hinc de nocte, magno sagarum strepitu obrutus, & velut ingenti saxo desuper grauatus, atque ita malè exceptus, fuit, ut illico lethali morbo correptus, omniumque membrorum usu, destitutus, lenta tabe consumeretur; quod Deus utique, in bonum eius permisit; Erat enim hæresi Lutheranae additus, qua principio morbi eiurata, plagam illam, diuina permissione, à sagis inditam, promptissimè tulit, usque ad finem vitæ. Quid plura? Aio cum Apostolo: *Pietas ad omnia utilis est, & habet huius & æternæ vitæ promissionem: Induite vos igitur armaturam Dei; ut possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Erudimini ergo qui iudicatu terram, qui ad vindicanda scelera, Magorum & sagarum, & aliorum diaboli Mancipiorum, estis, designati: Timete Deum, iustitiam præ oculis habete, ne vos avaritia, & munerum captura exoculet; nec odium nec amicitia, vel humanus fauor, vos ab æquitatis libramine, abducat; Sic non solum ab omnibus diaboli machinationibus, eritis securi, verum etiam, diabolica ista Zizania auerruncando, ineffabilem olim mercedem, reportabitis in cælo, Amen.

3. Deus tamen ob maius bonum id aliquando permittit.

In Malleo Malefic.

4. Lamia quædam halitu solo carnificæ Lepra infecit.

5. Alij item à sagis occisi.

1.

2.

1. Tim. 4.

CON-

C O N C I O . X I .

DVÆ QVÆSTIONES, ALIÆ, DE PER-
MISSIONE DIVINA; CVR SINAT DEVS, VT
SAGAE ADEO HORRENDE ABVTANTVR EVCHA-
ristia? cur tantus earum numerus, etiam in-
ter Catholicos Orthodoxos?

*Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus in-
sidias diaboli. Ephes. 6.*

ICVT serui & Mancipia, Dominis ad libitum, seruire coguntur, & imperata omnia exequi compelluntur: Ita Magi atque venefici, ad arbitrium Cacodæmonis, ad horrendissima scelera perpetranda, non minis tantum, sed & verberibus ac plagis quandoque perurgentur; quorum vnum, neque ex minimis, est prophanatio omnium Christi preciosissimo sanguine, obsignatorum Sacramentorum: Inprimis verò Augustissimi Eucharistiæ Sacramenti, quod furtim sublatum, aut, dum communicant ore exemptum, & à lingua detractum, secum absportant: in Conuentibus suis, mille blasphemijs, & contumelijs proscindunt; incredibilibus iniurijs, atrocissimè tractant, pedibus proculcant, corporis egestionibus, extrema impietate conspurcant, diabolici vnguinis, quo ad maleficia inferenda, vtuntur, cocturæ immiscunt; taceo longè nefandiora, ne aurium honestas infringatur. Quod sacrilegi furoris æstrum, cum nonnulli vix sibi persuaderi sinant, vt credant, præsentis sermone, eius farinæ exemplum, recens, nec vobis incognitum, primo proponam; Deinde, cur Deus talia, in filij sui corpus & sanguinem committi, sinat elucidabo: Ac denique; cur tantus etiam, pios inter & fideles Christianos, sagarum numerus excrescat? paucis, assistente diuina gratia, declarabo: *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

I. Historia Sa-
cilegæ Pro-

Notum est vobis, haud dubie, horribile illud facinus, quod hic contigit Bambergæ, Anno Millesimo, Sexcentesimo, de-

mo, decimo septimo, quando Capellanus meus, Ioannes De
 gen nomine, in hac ipsa S. Martini Parochia, die Iouis proximo,
 mo, post ferias paschales, quosdam communicans, inter alios,
 conspexit fæminam, sacra hostia in os recepta, illicò Strophiolum;
 ori admouere, & quam sumpserat, hostiam, eximere, conari.
 Viderunt vnà cum Sacerdote, Capellano, cooperatoro meo,
 alij complures, & nonnulli etiam viri Confulares. Res delata
 est ad Magistratum: Capta sequenti die mulier illa, & tertio
 post die, tormentis examinata, fatetur, se vnà cum marito suo,
 & eius Sorore ac Matre, Vetula, propè Septuagenaria, sacras
 hostias, sapius sic domum absportasse, instinctuq; Dæmonii,
 horrendi modò tractasse, ac violasse, non solum pessundando,
 sed & lotio, alijsq; impundù rebus pessundando, & alia multò
 sediora, inferendo. Et eo quidem vesperi, iussu Dæmonis,
 ipsas coniunctis operis, in areola illa, quæ est post ingressum
 angiportus, vtriusq; popinæ, vnde non procul habitabant,
 se hostiam sacram defodisse, in terra, vnà cum varijs
 fragminiibus frondium, & ramusculis fructiferarum arborum,
 aliarumq; frugum particulis, & alijs nonnullis amuletis,
 signatorijs, ac desuper, in contemptum diuinæ Maiestatis,
 vesicam omnes ac singulas exonerasse, à longè quidem &
 multis passibus, extra angiportum, in media platea Diabolo,
 omnia, prout edocuerat, quæ fiebant, inspectante. Idque eo
 fine, vt hostia putrefacta, terræque immixta, in mense Maio,
 postea, siue inducta pruina, siue rubigine, siue tandem grandine,
 omnes eius anni fruges, perderentur. hæc illa facta est,
 cum complicitibus, nec dum adhuc capta, vetula illa,
 omnium pessima Saga, quæ interea, dum illæ in vincula
 essent abreptæ, sacram, creditur à defossionis loco hostiam
 abstulisse, & siue in cloacam, siue in alium contemptiorum
 locum, proiecisse. Capta namq; & varijs tormentis examinata,
 nihil tamen vnquam fateri voluit, insensibilitatem omnium
 cruciatuum præ se ferens, & ostendens. Post dies aliquot,
 inuenta est in carcere, obtorto collo, à diabolo strangulata.
 Illa porro quæ Eucharistiam in ipsa communionem suffurata
 erat, vnà cum marito, eiusque sorore, deducti ad aream,
 in qua

phanationis:
 Sanctissimi
 Sacramenti.

1. Sacrilega
 capta crimen
 fatetur.

2. Dæmon à
 longè spectat
 Exhonora-
 tionem sacræ
 hostiæ.

3. Vetula pes-
 sima quæ alias
 Venificum
 docuerat in-
 sensibilis est
 in Tormentis.

4. Eidē Dæmō
 in carcere cer-
 uices fregit.

in qua sacram defoderant, hostiam, omnia, vt contigerant, magna hominum multitudine præfente, confceleratam blasphemiam, & sacrilegium vltro aperuerunt; ibique eruta terra, & in sacrum deportata locum, simul etiam inuenta signa, quæ dixerant, omnia, vt nemini, de facinore dubitandi, locus relinquereetur. Forcipibus denique candentibus vstulati, strangulati & exusti, veræ contritionis indicia exhibentes, temporarias sceleris, pœnas, luerunt, in hac vita, vt æternas in altera, vti piè creditur, effugerent. Fui præfens, cum locum defossionis sacræ hostiæ indicarent; visitauit eas, iam ad supplicium condemnatas; omnia & singula oretenus ab illis intellexi, cum stupore, & admiratione, & multò plura, quæ nec tormentis extorqueri poterant, neque in vulgus spargere ac propalare conuenit vltro mihi & alijs sacerdotibus aperuerunt. Huius igitur historiæ intuitu moneo: *Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare, aduersus insidias Diaboli.*

5. Cõdemnatæ, multa abominanda patefaciunt.

II. Q. cur talia Deus permittat?

1. Minores iniuriæ in sacrâ Eucharistiâ à Deo vindicatz. Exemplaria.

1. Pastores. Lib. 3. Elucid. Eccles. in Tyrocinio de sacri Altaris Mysterio. 2. Rusticus. Epist. ad Episcopum Leodiensem, data Basileæ, anno 1528.

2.

Interrogabitis itaque: cur Deus ista fieri permittat! Cur Diuinæ Maiestati suæ, tantam a Diabolo, & mancipijs eius, in hoc Diuinissimo Sacramento, contumeliam irrogari sinat? annon sapius, qui longè minores iniurias, sacrosancto huic mysterio, intulerunt, multò grauius puniti extitere? *Gregum Pastores*, inquit Iodocus Clichtouæus, & testatur Michael Buchingerus, *ansu quodam temerario, pane super lapidem posito, in agro, verba consecrationis hostiæ, cum protulissent, conuersus quidem fuit ille panis, in figuram carnis, ad illorum verborum prolationem, ipsi autem igne cœlitus in eos dimisso, diuino iudicio, sunt absumpti, vt per hanc punishmentis seueritatem, ceteri essent exemplo, ne vnquam tale, quid ampliùs assentaret, neq; diuinis ministerijs, abuterentur ad iocum.* hæc illi: Aliud non minus stupendum, verbis hisce describit Erasmus Rotodamus: *In pago, cui nomen Verus vicus, Rusticus quidam in diuersorio, dum Eucharistiâ irridet, subito exanimatus est: rem sic actam, testes edocuerunt. Aedituus quidam rusticus, præferebat Scriniolum, plenum panibus consecrandis, quas hostias vocant. huic comes erat alter rusticus, qui quondam fuerat aedituus; Vbi ventum est, ad vicum modò dictum, libuit ibi bibere, in diuersorio; petit comes ille, hostiam ab aedituo dono. illo cunctan-*

cunctante, accipit ipse, & incipit per ludibrium, consecrare: cauponaria videns, increpat. Ille: Nihil, inquit, tua refert, abi apporta vinum, vbi redit, mulier, hominem collapsum inuenit, rogat quid habeat; respondent ibi potantes, in alia mensa: Forſitan habet illum Syncopii. mulier adfert acetum; admouent; Sed frustra; quia planè erat mortuus. hæc vera, inquit Erasmus, & à me comperta est historia. Notum est quod de Apameensibus pueris, qui ruri ludentes ioco Sacerdotem cū Ministris constituentes panem in saxo, & vinum in testaceo vase velut in altari collocantes, & reliquis, officij tremendi, mysterijs, expressis arcana etiam, consecrationis verba, protulerunt; cumque ad communionem venissent, ignis de cælo delapsus, quæ proposita erant, omnia, vnà cum saxo absumpsit, pueris præ metu, in terram prostratis, & quodammodò exanimatis, ibi à parentibus, postea repertis. Qui hæc ludicra & iocularia respectuque illorum, quæ sagæ in hoc Sacrosanctum Mysterium, patrant, longè minora, tam seuerè puniuit Deus, cur permittit, tam horrenda & nefanda, designari à sagis! O admirabilem Dei patientiam, tam nefarios etiam & sacrilegos, peccatores, ad pœnitentiam expectantem.

Nolite mirari, Christum Dei Filium, *Iudicem viuorum & mortuorum*, talia pati, in corpore suo glorioso, in quo est impassibilis, qui tot cruciatus & tormenta, tot ludibria, tot contumelias, tot tunctiones, tot concussiones, tot vellicationes, tot proculcationes, tot conuulnerationes, perpeti voluit, à Diaboli membris, immò & crucifigi, in sua passione. Ego existimo, potissimum talia à Deo permitti, tum vt Magistratus tam segnīs, in puniendis huiusmodi maleficijs, tam somnolentus excitetur, ad vibrandum iustitiæ gladium, in consceleratissimos eiusmodi Apostatas, & Christianæ fidei desertores: Tum etiam, vt confundantur illi, non rectè, meo quidem iudicio, Catholici, qui negant, sagas esse, sed omnia, quæ ab illis, patrari dicuntur, per somnium quasi, dæmonis ludificatione, contingere, nihil verè & realiter fieri; ac proinde iniuriam eis inferri, si gladio & igne interficiantur. Hinc Deus permittit, vt talibus apertè sacrilegijs, in publicam notitiam

3. Pueri Apameenses. Præti Spirit. cap. 169.

4. R. ad Questionem. Id non esse mirum.

5. Causæ permissionis.

1.

2.

emergentibus, cætera etiam facinora, quæ licet maxima, respectu tamen istius, quod Maiestati diuinæ directè intentatur, & irrogatur, minora ab illis nõ esse aliena. O Magistratus, Dei vices agentes: *Induite vos armaturam, Dei & stare aduersus ista molimina diabolica, & abominaciones eiusmodi planè intolerabiles, autoritate vestra vindicate.*

Q. III. Cur inter Catholicos tot sagæ.

3. Signū veræ fidei apud Catholicos.

1. Diabolus non nisi bono infidiatur.

1.

Hebr. 11.

2. Agri Dominici tritico Zizania inspergit.

2.

Matth. 13.

2. Quærit Apostasiam à vera fide quæ non est apud Hæreticos.

3.

Cur denique, Deus permittit, vt inter Catholicos tot sint sagæ, tot venefici, tot sacrilegi, à Deo Apostatæ, cum apud Lutheranos, atque etiam Calvinistas, pauci admodum, & ne vix quidem, & rarissimè inueniantur? annon hoc indicat, Catholicos magis, quam Lutheranos, diabolicis insidijs, expositos esse? annon hoc euidentissimum indicium, *diabolum magis in Papatu, vt loquuntur Ministri Prædicantes, quam apud Euangelicos, dominari?* Verum ego respondeo: Hoc ipsum est, spectabile, admodum, & luculentissimum, immò & certissimum, atque infallibile signum, apud Catholicos, veram & saluificam fidem, verum Euangelium, vera Sacramenta, veram Religionem, inueniri. Quid ita? diabolus non nisi bono infidiatur, & quia omni malignitate corruptus est, quidquid est vsquam boni, euertere molitur. Si ergo Catholici, vera fide carerent, si non haberent eam fidem, sine qua impossibile est, vt S. Paulus ait, Deo placere, diabolus eis non tantoperè infidiaretur. Cum proinde vera fide, quæ saluat credentes, careant, omnes, qui à Catholica Religione, sunt alieni, diabolus eos, in suæ infidelitatis statu relinquit: quia nemo anxie quærit, quod secura possessione, se nouit obtinere. Deinde hostis humani generis, non nisi *agro Dominico*, in quo Dominus *triticeum suum* seminavit, hominibus dormientibus, insidias struxit, in eoque Zizania sua sparsit, vt ex Euangelio probatur. Cum ergo Catholicæ Ecclesiæ agro, tantoperè sit insensus, & eius tritico, id est pijs & fidelibus, Christianis, tot & tam nefanda Zizania, interspergat, facili coniectura, quis assequetur, *Agrum Dominicum*, in Sola Catholica & Orthodoxa nostra Ecclesia, reperiri. Quid quod diabolus per Magiam & maleficia sua, diabolica, nil aliud quærat, quam Apostasiam à Deo, & à vera fide? Quia ergo hæc-

go hæretici, veram fidem, deficiendo, à vera Christi Ecclesia, iam amiserunt, diabolus circa illorum æternum interitum, non magnoperè laborat. Nemo denique id lucrari cupit, quod antea habet in sua potestate : Cum itaque diabolus, sit Pater omnium eorum, qui hæresibus scienter & pertinaciter adherent, non vrget, vt eos alijs modis, ad interitum pelliciat & inducat.

Sed quid si nonnunquam etiam inter Lutheranos, & Calvinistas, magi & venefici inueniantur? Fieri posse non nego: Sed aio, diabolum tales, eò potissimum seducere, tum vt maiorem damnationem acquirant, tum vt hominibus alijs, & irrationabilibus quoque Creaturis, damna inferant, tum vt ad huiusmodi nefanda, plures alios seducant. Deus autem id permittit, semper in bonum aliquem finem, sicut patet de fæmina illa, Redvicensi, Lutherana quæ cum diu, cum diabolo, carnali commixtione, vsa, fuisset, pertæsa tandem, eius nefarij criminis, rem *Prædicanti Lutherano*, eius loci, pro confessione, detexit, & consilium petijt, quomodo à diabolo posset liberari. Ille rem vxorculæ suæ primum, deinde sympotis, & omnibus planè combibonibus in caupona, quin & alijs congerronibus suis rem detexit. Rumore tandè ad loci Magistratum, & Scabinos iudicij sanguinarij, oppidi Albimæniensis, delata, mulier capta, diaboli commerciam, sine omni tormēto, vltro confessa est. Missa denique Bambergam, vltimo supplicio, antequam afficeretur, Catholicam, Religionem est amplexa; insigni quoque pœnitentiæ exemplo, peccata sua defleuit, & Christiana patientia, supplicium capitis exantlauit. Vbi *duo maxima bona*, ex diuina permissione, notabiliter elucet: *Primo; mulieris æterna salus, & conuersio ad veram fidem, quæ est effectus, diuinæ prædestinationis: Deinde confusio hæreticorum Prædicantium*, apud quos nullum est secretum, in confessione, nullum salutis consilium; confusio mera, perditio certa.

Pari modo & illud, quod mihi oculato testi, etiam, & videre, & audire immò & experiri; diuina dispositione contigisse,

4 Non cupit
Lucrari quod
antea habet.

4.

IV. Q. Annon
inter Luthera-
nos & Cal-
uinistas tales?

I. Historia de
muliere Lu-
therana quæ
Prædicans
prodidit, cui
peccatū erat
Confessa. Mirabile ex-
plum Sigilli
confessionis
apud Mini-
stros Prædi-
cantes.

2. Duo Exim-
de bona Col-
legit Domi-
nus Deus.

V Historia a-
lia de Saga
Caluiniana.

quis nati
hospitium
medici notus

anno 1771

1. Tentat Si-
bimet violen-
tas manus
inijcere.

2. Causam re-
ijcit in Mini-
stros Calui-
nianos.

3. Cōcipit spē
salutis & cu-
pit mori in
Ecclesia Ca-
tholica.

gisse, credendum est: Francofurto ad Schvvalbacenses acida-
las, sanitatis causa, transibam, in itinere VVisbadæ, quod est
oppidum Nassouiensis Comitatus, Thermis celebre, in ho-
spitio, quod extat celeberrimum, diuertebam, in quo malefi-
ca vetula, quæ partem non exiguam oppidi, vt coram videre
erat, veneficijs suis, casu mirabili exusserat, à ciuium numero,
non exiguo, asseruabatur; nam in carceribus, ollæ, in quibus
cibus ei præbebatur, fragmine, iugulum sibi absecare, tenta-
uerat, quod vt præcaueretur, inde exempta, in diuersorio
publico, cathenis & compedibus ferreis onerata, custodieba-
tur. Peto ad eam admitti, quod honorario vino, custodibus
persoluto; facillè impetro: Fatetur illa se veneficam esse, & v-
na cum puella, quam seduxerat, adhuc carceribus detenta,
magicis carminibus, incendium illud, impulsu diaboli exci-
tasse; Abs me porrò interrogata, cur desperans sibimet violen-
tas manus consciscere, & fragmine testæ, iugulum sibi abrum-
pendo, vitam eripere tentasset? respondit: *Audio me candentibus
laminis, per omnia, totius corporis membra, vstulandam, viam denique,
flammis exurendam; & Predicatores nostri, Caluiniiani, vtpote Ministri,
non aliud mihi solatium præbent, quam quod ad æterna, gehenna, incen-
dia, sim à Deo destinata, & inuitabili decreto ordinata. Quenam maior
miseria, quam igne, temporaneo, cui sine dubio mancipanda sum, in æter-
nos, infernalium flammarum globos, precipitari? illum igitur ignem, vel
in hac vita effugere volens, vitam mibimet decurtare sum conata. Hic
ergo locus erat, & occasio differendi de Misericordia Dei, de
seria, grauissimorum etiam peccatorum, resipiscencia, atque
ad Deum conuersione, de spe certa, per Christi Saluatoris
crucifixi merita, & per Virtutem sacratissimorum eius vulne-
rum, vitam æternam obtinendi, dummodò in vera Christi Ec-
clesia, quæ apud Catholicos est, cum voto Sacramenta eiusdē
participandi, à Politico Magistratu, decreta supplicia, patienti
animo, sustineret, & Christianè & piè mori, desideraret.
Quinimmodò, addebat illa, perlubenter: nam & ante annos propè se-
ptuaginta, Catholico ritu, haud procul Moguntia, sum baptizata; Cum
ergo, prouti res ferebat, peccata obiter confessa esset, nec e-
nim*

nim tutum videbatur, longiora cum ea colloquia, instituere,
 absolutionem ei impertitū, & mirificè consolatam dimisi, nil
 nisi prioris vitæ errata deplorantem: cætera omnia, æquissi-
 mo animo toleraturam. Ad constantiam denique priusquam
 discederem, & ne Ministris Calvinianis, vterius aures præbe-
 ret, eam sum exhortatus: neque casto labore: Nam cū Schvval-
 baci demorans, extremo eius supplicio, diem indictum esse,
 inaudissem, excurri VVisbadam, vbi cum à Ministris Calvi-
 nianis, infensissimè obseruaretur, vix paucis verbis eam affari
 concessum, at illa, nutibus & signis, miram in concepto pro-
 posito, constantiam, præ se ferens, importunasque Prædican-
 tium insufurrations, fastidiens, nolle se in eorum fide mori,
 maximo cum feruore asserebat. Lata sententia cum forcipi-
 bus ignitis, diu multumque torqueretur, ne sensum quidem
 doloris extrinsecus ostendit, nisi quod oculos & vultum, ad
 singulos ictus, in cælum eleuaret. Sed hoc supplicio iam ter-
 minato, cum palo, in media lignorum strue, ferreis vinculis
 alliganda esset, elata voce, publicè professa est: *Ego non moriar
 in vestra Calviniana, sed in Catholica Religione, in qua sum baptizata, in
 qua spero saluari, Et ideo animam meam, in manus IESV, Saluatoris
 mei commendo.* Igne interea certatim à carnificibus succenso,
 crepitantibus horrendè flammis, nullum amplius verbum
 potuit audiri. Quis hic supremo Pastorum Principi, de per-
 dita, & vel ex ipsis infernalis Draconis faucibus, eius potenti
 Misericordia, tandem erepta ouicula, non esset congratula-
 tus? Quis non optimam, de saluationis eius, fructu & effectu,
 spem hausisset? Ille dubitet, qui non credit misericordem
 Deum, palam edixisse: *Nolo mortem peccatorū, sed vt magis conuer-
 tatur & viuat. In qua hora ingemuerit peccator, omnium iniquitatum
 eius, non amplius recordabor.* O summam Dei bonitatem, quæ ex
 tantis huius mulierculæ malis, tantum boni colligere noue-
 rat, vt quantò grauius illa, diaboli fraude, decepta, peccaue-
 rat, tantò constantiori tolerantia, inflicta à politico Magistra-
 tu, tormenta superaret. Rarum equidem, ferix conuersionis,
 in tali femina, sed solatio plenum exemplum.

4. Constante
 moritur in
 Catholica
 fide.

5. Admiranda
 eius constan-
 tia in extre-
 mis.

6. Onis perdi-
 ta à Christo
 Pastore Lupo
 è faucibus e-
 repta.

Ezech. 18.
 Ibid. 33.

7. Quantum
 bonū ex ma-
 lis huius mu-
 lieris colle-
 gerit Deus.

Vos igitur, si qui forsitan, in hoc Auditorum cœtu, præ-
sentes estis, qui in diabolico iugo illigati humanæ salutis ini-
mico, vt illa, homagium præstitistis, nolite animum despon-
dere, de venia grauissimorum etiam scelerum, nolite, quod
absit, desperare: dummodo pœnitentia ducti, Diabolo abren-
nunciatis, eius seruitio nuncium remittatis, & peccata vestra,
Sacerdoti, candidè aperiatis, certi & securi estote, gratiam in-
uenietis, & misericordiam in tempore oportuno: quod is fa-
xit, qui sacratissimis suis vulneribus, preciosissimoq; sangui-
ne, nos omnes, ab æterna morte redemit. Amen.

C O N C I O XII.

SEX PECCATORVM GENERA, OB QVÆ
DEVS PERMITTERE SOLET, VT HOMINES,
AVT A DAEMONIBVS TORQVEANTVR,
aut maleficiorum illatione puniantur.

*Tentat vos Dominus DEVS vester, vt palam fiat, vtrũm di-
ligati DEVM. annon? Deuter. 13.*

Anta est Domini DEI, in nos bonitas & Clementia,
vt ea etiam, quæ nobis malignus hostis intentat, ma-
la, ad nostrum dirigit bonum, eaq; sic moderatur,

vt e xinde, salutis nostræ effectum, producat: Siue enim nos,
Patris instar consoletur, siue vt Mater Filios puniat & casti-
get, siue hostium, præsertim inuisibilium insidijs nos premi-
sinat, omnia in bonum nostrum deriuat, & inflectit. *Quin et-
iam, vt medicus, inquit S. Ioannes Chrysostomus, quando infirmũ
curat, neq; semper fame detinet, neq; semper larga mensa frui sinit, vt non
voracit & febrim pariens, augeat morbum: fames vero, infirmiore efficiat
eam, sed coniectans apud se, quanta sint egrotanti vires, & diligenter
vtens arte, omnia sua in medium affert, & aliquando chirurgum, sectione,
& caustico ferro, vtentem inducit: Sic & misericors Deus, sciens, quid cui-
us conueniat, aliquando concedit nobis prosperitate frui, aliquando au-
tem exercitationis gratia, tentationibus nos circumdat, dum à Diabolo, vt
S. Iob, sinit affligi: vtrobiq; autè bono nostro inuigilat & studet sine inter-
missione.*

Homil. 40. in
Genesin.
Deus similis
Medico.

sione, dum præsertim grauiora, in qua impingimus scelera, castigat etiam per angelos malos, ad nostram alioqui perniciem intentos. Probo itaq; S. Basilij verbum: *Vt gubernatorem nauis tempestas, at blet am stadium, militem acies, magnanimum calamitas; sic Christianum hominem tentatio probat, etiã Deo permittente à diabolo illata, adeò verũ est, quod Moyses affirmat: Tentat vos Dominus Deus vester, vt palàm fiat, vtrum diligatis Deum annon?* qui enim, cum à diaboli vexati, ad Deum confugiunt, & resipiscunt, illi sanè ostendunt, se Dominum DEVM suum, super omnia fidei amore & obseruantia reuereri. Qui verò in peccatis obdurantur, ostendunt, se à DEO deseri, propriæque malitiæ, relinqui, vt tantò grauius, in altera vita damnentur. Vt verò ad id, quod in præsentì explicare, decreuimus, conuertamur, inuenio complura peccata, in se pergrauia, ob quæ Deus permittit, vt homines in hac vita, aut à diabolo imediatè infessi, aut per maleficos arte & machinis diabolicis, infestentur. Illorum porrò peccatorum nonnulla, DEO dante, hac concione paucis historijs, explicata, proponemus, vt inde condiscamus, cum Dei gratia, quid fugiendum, quid capeßendum: *Tentat vos Dominus Deus vester, vt palàm fiat, vtrum diligatis Deum annon?*

Orat. II.

Deuter. 13.

Permittit inprimis DEVS homines à diabolo corripì & vexari, aut etiam per maleficos lædi, atque puniri, *ob contumaciam, à superbia exortam, inprimis contra eas personas, quas vel maximè oportuerat reuereri: ob hanc quippe peruicaciam, è cœlo deturbatus est, Lucifer, vnà cum Apostaticis Angelis suis; eliminatus est Adam è Paradiso terrestri; ob hanc eandem obstinatæ mentis prauitatem, Ægyptius Deus puniuit, immiissionibus, per Angelos malos: ob hanc superbiam, & mentis contra Deum elationem, sic dementatus erat à diabolo, Rex Nabuchodonosor, vt se bestiam crederet. Ob hanc inobedientiam erga Parentes, mediante diabolo, puniti illi, de quibus sic Iohannes Archipresbyter, scribit, in vita sancti Zenobij Florentini: Cum mulier quedam, inquit, pagana & illustris, & diues valde, in hac ciuitate, mortuo viro, duos superstites haberet filios, quos delicatissimè enutrierat, & iam ad perfectam illi peruenissent ætatem, quodam die,*

I. Contumacia erga superiores quos reuereri de-
cet.

1. Exempla è
scriptura.

Isaie. 14.

Genes. 3.

Psal. 77.

Daniel. 4.

2. Exempla è

vita S. Zeno-

bij. Surius.

Tom. 3. 10.

Maij.

Filij matrem

Percussiones
a furis infer-
nalibus casti-
gantur.

in iram versi, Matrem propriam, pluribus verberibus enormiter flagella-
runt. Quod scelus ipsi impatienter abhorrens, corpora eorum, horrendis
imprecationibus, detestata sunt, genibusq; procumbens, & terram mani-
bus pulsans, Erynnem, ceterasque Infernas Pestes, in iram filiorum, ma-
gno cum gemitu inuocat. Exaudiunt daemones, ab inuis tenebris, iuuenes
aggreduuntur, illos in furias exagitant; qui statim ut rabidi canes, morda-
citer ad inuicem sua membra corrodunt, concurrunt famuli, fit clamor
ingens, alij funes, alij cathenas, ferunt, ligantur, nec contineri valent. Si-
militate exemplum refert S. Augustinus, de filio, erga matrem,
insignem contumaciam ostendente, cui ipsa propterea, vnâ
cum alijs liberis, similiter erga ipsam immorigeris, maledi-
xit, & ecce illicò à diabolo corripiuntur: *Mox enim maternas
imprecationes, inquit vnus è contumacibus filijs apud S. Augu-
stinum, efficax, agente, ex Dei permissione, diabolo, vindicta persequi-
rur, eundemq; continuo fratrem nostrum, atate & culpa maiorem, tan-
tus membrorum tremor, inuasit, quantum in me quoque vidisti; Seruato
autem ordine, quo nati eramus, ante annum eadem nos pœna, omnes cor-
ripuit. Audiant hinc filij & filia, erga Parentes adeò contuma-
ces, audiant, inquam, & timeant, similem diaboli vindictam;
audiant, moneo, Sapientis Prophetiam: Oculum qui subsannat,
Patrem, & qui despicit partem Matrù sua, effodiant eum corui de torren-
tibus, & comedant eum filij aquila, id est, in hac vita suspendantur,
in patibulis, & in altera vita, partes fiant vulpium infernalium, &
dæmonum præda, euadant. Induite vos armaturam Dei, & vitium
istud cauete, cane & angue peius fugite, vt possitis stare aduersus
insidias diaboli.*

Lib. 12. de Ci-
uit. Dei c. 8.
3. Marer alia
filiis contu-
macibus dx-
monem im-
precat.

Proverb. 30.

Psalm. 26.

II. Odium &
Inuidia erga
proximum.
1. Exemplum
Regis Saul.
1. Reg. 17.

2. Noddo in-
uidia flagrans
erga S. Arnul-
phum.

Permittit Deus homines à diabolo, vel immediatè obfi-
deri, vel per maleficia lædi, odio implacabili & inuidia erga pro-
ximos, immodicè flagrantes: quam ob causam, cum Saul Rex;
inuidia erga Dauidem accensus esset, diabolus eum inuasit, ac
dirisimè sæpius exagitauit: Sicut enim Charitas Metatrix est
Dei, & præambula, domicilium præparans Spiritui sancto; sic
odium in proximos, domum instruit diabolo, & hospitium
parat in quo requiescit. Sic cum Noddo quidam, homo in-
uidia & odio in S. Arnulsum Metensium Episcopum, inflam-
matus,

matus, multa & graua de eo crimina, falsò confingeret, Dæmon de nocte, in eius lecto, subitum, excitauit, incendium, quo nates & genitalia, eius membra, sic exurebantur, vt restringui non posset, vlla aquæ effusione, sed ac si oleum foret, magis magisq; accenderetur: quin etiam, nec in volutabro Lacunæ, potuit extingui, Diabolo liuorem eius, & inuidiam castigante. Videant inuidi, quem odio & rancore suo hospitem, in corda sua introducant; qui si non corpora, animas tamen eorum, igne inextinguibili, aliquando succendet. *Induite vos ergò, armaturam Dei, contra odium & rancorem, erga proximum, fideliter dimicete, vt possit stare, aduersus insidias Diaboli.*

Permittit Deus, vel à Diabolo immediatè obsideri, vel maleficijs infestari, omnes plerumq; qui carnali libidini sunt addicti, nec non etiam, qui Matrimonio intemperanter vtuntur; vnde Mariam Magdalenam, propter libidinem, septem dæmonia, occupant. Et S. Apostolus Paulus, incestuosum Corinthiũ, sathanæ tradidit. Et quia septem Saræ viri, non eo, quo decebat, modo, carnalem eius copulam expetebant, licuit Asmodæo, omnibus & singulis, iugulum frangere, & prima nuptiarum nocte, omnes ad vnum collifragio mactare. Sic ob libidinis affectum, & exterioris ornatus, quo homines ad libidinem prouocantur, curiosam & immodicam nimietatem, refert S. Hieronymus iuenculam quandam, à dæmone, per maleficum immisso, dirissimè vexatam fuisse. Hinc dæmoni, & veneficis etiam, in homines libidinosos, & in actum coniugalem, iniuriosos, tum quod non eo, quo decet, affectu, eum expetant; tum quod non, quo decet modo, & verecundia exquantur, plus licere, quàm in reliquos omnes peccatores, sancti Patres & Ecclesiæ Doctores, aperte affirmant. Sic S. Prospero referente, puella quædam, quæ nudam Veneris statuam, contemplata, in seipsa in libidinem exardescens, illic à dæmone correpta fuit. Nec mirum: Nam sicut mundis corde, clara Dei visio promittitur; Sic impuris & lasciuis corde, dæmonis familiaritas & consortium debetur. Vnde comper-

Sur. in eius
vita.

III. Libido
carualis.

1. Exempla
scripturæ.

Marc. VI.

1. Cor. 5.

Tob. 6.

2. Historia è
S. Hierony-
mo in vita S.
Hilarionis.

3. Veneris nu-
dam statuam
aspiciens,
corripitur à
Dæmone
Lib. de dimid.
temp. c. 6.

4. Dæmones
carnalibus
obsentia-
tibus,

tum habemus, dæmones hominum obscænitæ, apprimè delectari, & maleficas omnes, Veneris mancipia esse, nec inter eas ullam Virginem permanere. Cauete vobis, ô coniuges, à Matrimonij excessibus, quos diabolus legitimo eius vsui, solet immiscere, ne diaboli & maleficorum insidijs, pateatis. *Induite vos armaturam Dei, pugnate contra omnia libidinis incentiua, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

IV. Afflictio
aut cædes bo-
norum.
1. Geilana in-
terfectorix S.
Kilian. Sur. Tom.4.
8. Iulij.

Permittit Deus, vel à diabolo castigari, vel à maleficis lædi, qui sanctos & innocuos viros, vel iniurijs afficiunt, vel quod peius, iniuste occidunt. Sic legimus de Geilana, vxore Gosberti, Fræconiæ Ducis, quæ S. Kilianum & socios eius, clanculû iusserat occidi, res autem sic fuit patefacta: *Vnus eorum, qui sanctos viros gladio peremerat, subito à demone arreptus, ingenti voce clamare cepit: Kiliane, acriter me persequeris; igne enim consumor, quod feci celare non possum. Video mihi imminere gladium, tuo sanguine respersum. Talia diu vociferans, & proprijs dentibus se lanians, à presenti vita, migravit ad pœnas æternas; Alter verò cædis sanctorum & ipse conscius, à diabolo in rabiem actus, gladio se petijt, effusisq; visceribus, per tormenta presentis temporis, ad perpetua venit. Quisnam Geilana, talia tibi cernenti, sensus tunc tibi erat? infelix cruciatibus aucta surebas. Non multò post, & ipsa bellua, de qua loquimur, cruciatibus dæmoni arrepta, quanti poterat, vocibus clamabat: Iuste torqueor, quæ sanctis viris tortores adhibui; rectè crucior, quæ cruciatus illis paravi. Acriter instas Kiliane, ignem accendis Colomanne, fomenta ministras Totnane, sufficiat vobis vicisse, nimis vestras vlcissimè iniurias; Interea sic à demonibus torquebatur, vt à multis robustissimè viris, teneri haud posset. Magno tandem boatu, à diabolo occisa, ad cruciatus diabolo paratos, perpetuò migravit. Sic etiam Boleslaus, impius Poloniæ Rex, ob iniurias S. Stanislao Episcopo & Martyri illatas, & sacrilegam eius cædem, Anathemate ictus, a mens, à diabolo effectus, à canibus proprijs, dæmonum opera, in rabiem actus, tandem miserrimè perijt omnino vsque ad ossa deuoratus. Sic impia fæmina, quæ fædam libidinis calumniam in S. Gregorium Agrigentinum comminiscabatur, & in vulgus spargebat, à diabolo rapta, & horrendum in modum fuit excepta. Cauete male loqui de hominibus, pijs & religio-*

2. Rex Boles-
laus hostis S.
Stanislai. Sur. Tom.7.
8. Maij.
in eius vita.

3. Calumni-
atrix S. Grego-
rij. In vita S.
Gregorij A-
grigentini.
Sim. Metaph.

religiosis, & præcipuè innocuis: Deus id non patitur, vt videtis: Nam quia Deum in sanctis suis lædunt, & sanctos ipso contumelia afficiunt, ideo de talibus dicitur in Psalmis: *Duplici contritione contere eos Domine Deus noster: Induite vos armorum DEI, & contra hanc infestationem Iustorum viriliter depugnate, vt positis stare aduersus insidias diaboli.*

Hierem. 17.

Permittit Deus, vt quis vel à diabolo, vel à ministris eius lædatur, ob impugnationem agnita veritatis. Vnde talibus Apostolus Paulus expressè comminatur: *Ideo mitter illis Deus operationem erroris, vt credant mendacio, vt iudicentur omnes, qui non credunt veritati, sed consenserunt iniquitati.* Sic in vita S. Ottonis legimus, quendam è Nobilioribus Pomeranis, sancto Præsuli fidem, infidelibus prædicanti, pertinacissimè obsistentem, à diabolo arreptum, horrendissimas pœnas, dedisse, ita vt quam plurimi videntes, ab iniurijs eidem inferendis, absterriti cessarent. O quam sæpè agnita veritas in hac ciuitate, vel munerum, vel fauoris gratia, ab illis, qui Iustitiam administrare tenentur, opprimitur? Cauete; est peccatum in Spiritum sanctum, & ianuam aperit diabolo, vt vos pro libitu, Deo permittente, possit infestare. *Induite vos armaturam Dei, hostem contraria suadentem exterminate, vt positis stare, aduersus insidias diaboli.*

V. Impugnatio Veritatis.
2. Thess. 2.
Timo. Presb.
Lib. 2. vitæ
S. Ottonis.

Permittit Deus, vt homines, vel à diabolo, vel etiam à Magis facile lædantur, ob blasphemix peccatum, ob quod etiam Apostolus Paulus, Alexandrum & Hymenæum hæreticos, in Deum & veritatem blasphemos, dæmoni torquendos permittit. Sic Thomas VValdensis, oculatus testis scribit, anno Domini. 1384. se præsentem, ab Archiepiscopo Cantuariensi, in Ecclesia S. Pauli Londini, monitum factorem quendam hæreticum, vt sacræ Eucharistiæ reuerentiam exhiberet: cui hæreticus, qui sartor erat: *Verè aranea dignior est reuerentia. Sed illi- co, inquit VValdensis, de alto culmine recti, descendens ingens, horrida visu aranea, ad os blasphemæ, directo filo peruenit. Et dum sartor loqueretur, vt intraret per pollus a labia, sollicitè laborabat.* Sic dæmon, impium & blasphemum hominem, in specie aranæ obsidebat. Et hodierno etiamnum die, inueniuntur apud nos, qui de di-

VI. Peccati
Blasphemix
1. Timoth. 1.
1. Blasphemum
Diabolus
specie aranæ
obsidet.
Vide Bred-
bach. Lib. 1.
Collat. Sa-
crarum.

uinis, admodum scabiosè loquuntur. Desistant, obsecro, nī similem aliquando vindictam, velint experiri.

2. Blasphemā-
tes Sanctissi-
ma Sacramē-
ta, quam gra-
uiter peccent.
Leuit. 14.

Exodi 20.

Leuit. 24.

1. Dæmonac-
cipit potesta-
tem in blas-
phemos.

Lib. 4. Dia-
log. c. 18.

4. Alius blas-
phem⁹ puni-
tus Balæus
Centur. 8.

cap. 41.
Thom. Can-
cipr. lib. 2. c. 48

5. Simile Exe-
plum. Epist.

Lib. 2. Ep. 17.
2d Desideriū
Abbat. Cassi-
nensem.

Hebr. 10.

6. Friuola ex-
cusatio inté-
tionis reiecta.

Longè execrabilius illi Diuinam Maiestatem offendunt, qui vbi vel leuissime indignantur, in sanctissimorum Sacramentorum, Crucis ac Passionis Dominicæ blasphemias, erumpunt, immemores terribilis illius sententiæ, quam Deus in blasphemos pronunciauit in veteri Testamento: *Educ blasphemum, præcipit Moysi, extra castra, & ponant omnes qui audierunt, manus super caput eius, & lapidet eum vniuersus populus. nec frustra dixit Dominus DEVS. Non assumes Nomen Domini DEI in vanum;* quid ita! *Qui maledixerit DEO, portabit peccatum suum, qui autem blasphemauerit Nomen Domini, morte moriatur.* Sicut igitur ex blasphemijs agnoscitur, homo, esse filius Diaboli, omnis blasphemix parentis; sic ex innumeris historijs constat Diabolum etiam in hac vita in blasphemos desæniendi potestatem à Deo accepisse. Sic referente S. Gregorio Magno, quinquennis-

puer, Parentum indulgentia blasphemijs assuetus, in ipso Patris complexu, à Dæmoniis spectris, terretur & exanimatur. Sic blasphemus, alius, de quo Balæus & Thomas Cantipratensis, protrusa de more blasphemia, à Diabolo inuasus, oculis euersis bouina immugiens voce, fontica conuulsione confectus, & emaceratus, blasphemum Spiritum, in manus Dæmonis consignauit. Sic alius blasphemus similis, referente B. Petro Damiano, inter ludendum, horrendas euomens blasphemias, à Diabolo correptus, & immanissime pulsatus, inflata facie, ardente atque tumente, lingua, in longum protensa, horrendè ululans, tartaream animam, hosti, cui deuouerat, dono transmisit. Mihi credite, ô blasphemus, quem tot quotidie blasphemijs, enormiter offenditis, non irridetur. Et si mihi fidem non habetis, præualeat autoritas Apostoli Pauli, cuius est verbum: *Horrendum est incidere in manus Dei viuentis.*

Nec valet illa friuola prætextio: *Non intendo blasphemare crucem & vulnera Christi, nec sacramenta, eius sanguine obsignata, etiam si talia quandoque verba, ex iracundia profundam: absit à me, tanta impie-*
tat. A. S.

est. At è contra ego tibi dico: Vade & Principem tuum alium-
 uè Dominum, nebulonem aut furciferum, appella; & ideo in
 ius vocatus, te excusa: *Domine meus mea non erat contumeliam vobis*
irrogare: Quid? an te excusatum habebunt? Minimè gentium,
 verba, vt sonant, & accipiuntur & puniuntur. Annon prome-
 ritas pœnas lues? idem statue de blasphemijs, quas ad eò te-
 merè, in diuinam maiestatem euomis, & eructas. Consuetu-
 dinem porrò blasphemandi quid mihi obtendis? Num eam
 blasphemiarum tuarum grauissimam malitiam, extenuare,
 ac diminuire credis? num à diaboli culpa, te excusare, opina-
 ris? falleris mi homo; toto aberras cœlo: Num consuetudo
 furandi excusat furem à Patibulo? neque consuetudo blas-
 phemandi te olim excusabit à gehennæ incendio. Iudex ait fu-
 ri: *si furtis assuesisti, assuesce & patibulo:* Dicitur tibi à Iudice supre-
 mo: Consuetudinem contraxisti in effutiendis blasphemijs,
 consuetudinem imbibe, in sufferendis, nunquam finiendis
 supplicijs: Non extenuat malum mali, consuetudo, sed auget
 & exaggerat. Audi s. Gregorium: *Quot vicibus praua frequentatio-*
nis homo, adstringitur, tot quasi vinculis ad interitum, ligatur. Nec fru-
 stra monet sapiens Ecclesiastes: *Fili peccasti? non adicias iterum;*
sed & de pristinis deprecare, vt dimittantur tibi. Noli fidere prauæ cõ-
 suetudini, siue in blasphemando, siue in iurando, siue execran-
 do, ac te vel alios, diabolo deuouendo; summum periculum
 æternæ damnationis, inest prauæ consuetudini: *Peccator enim*
in profundum corruptæ consuetudinis, si venerit, contemnit, dum
grauissima peccata, leuissima reputat, & ex contemptu, libe-
rius peccat. Fit hîc, quod S. August. metuit: *Peccata licet magna*
& horrenda, cum in consuetudinem venerint, aut parua, aut nulla esse cre-
duntur, ad eò vt non solum occultanda; Verum etiam iam predicanda, ac
diffidenda videantur. Non itaq; peccatum alleuiat, sed aggrauat;
 Maledicta blasphemandi consuetudo: Sicut enim clauus, quo
 sepius ac fortius malleo verberatur, tantò profundius parieti
 infigitur; sic detestanda blasphemandi consuetudo, grauissi-
 mum illud crimen, tanto altius ac fortius, animæ infigit, quã-
 rò frequentius blasphemando, diuina vindicta, vberius cumu-
 latur.

7. Consuetu-
do non excu-
sat blasphe-
miam.

Lib 4. Moral.
Eccles. 21.

8. Periculum
malæ consue-
tudinis.
Prouerb. 18.

Enchirid. c. 18.

Simile.

Vultis

Vultis ergò, dilectissimi auditores, ab omni dæmonifaca vexatione immunes ac liberi permanere? *Obedite præpositis vestris & subiaceite illis;* odium & rancorem cordis, in proximum radicatus extirpate, libidinosæ carnis illecebras fugite, piorum hominum Dei seruorum afflictiones fugite, veritati non obstistite, *ab omni blasphemie specie abstinete,* sic nullam in vobis partem, malignus hostis obtinebit, adiuuante Deo nostro IESV Christo, qui est benedictus in sæcula, Amen.

C O N C I O XIII.

SEPTEM ALIA PECCATORVM GENERA, OB QVAE DEVS PERMITTERE SOLET, vt homines, aut à dæmonibus infestentur, aut à maleficis, mediantibus diabolicis ligaturis, lędantur.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Vicunq; hostibus suis, aut alijs nocere appetunt, oportuna, ad nocendum, media inquirunt. Hoc vnum agit iuratus humani generis hostis, vt homini, si non in anima, saltem in corpore, qualemcunq; noxam, valeat inferre. Id verò, cum sine peccatis nostris effectum dare non possit, omnem vitam nostram, oculatissimè obseruat, vt occasionem quamcunq;, nobis nocendi, deprehendat. Inter alia porrò peccata, quæ ad nocendum, ianuam referant, præter ea, quæ præcedenti sermone, enumerauimus, nunc alia septem, hac vice recensibimus, & magis historicè, quam Theologicè, Deo benè iuuante, pertractabimus, vt inde colligamus, quomodo diabolo, aditus omnis sit præcludendus, ne aut se, aut per ministros suos, homagio peculiari sibi deuinctos, nobis possis præualere. *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

I. Ob periurium.

Permittit imprimis Dominus Deus, vt homines nimium temere iurantes, & exinde plurima periuria committentes, frequentif-

quentissimè, vel à diabolo, vel ab eius Ministris offendantur, varijsque nocuentis infestentur. Nec mirum, præceperat enim Deus, in veteri Testamento: *Non periurabis in nomine meo, nec pollues nomen Domini Dei tui.* Iusserat Christus Dominus: *Dico vobis, non iurare omninò.* Monuerat Sapiens: *Iurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa. Non iurandum facile,* inquit S. Ambrosius, *quia plerumq; multi casus accidunt, vt non possimus implere, quod iurauerimus. Qui autem non iurat, vtique non periurat.* Et S. Augustinus: *Bene prohibetur homo iurare, ne consuetudine iurandi, quia potest homo falli, etiam in periurium prolabatur: Deus solus securus iurat, quia falli non potest.* Sed quid de illis, qui alios facile ad iurandum prouocant? Audi rursus S. Augustinum: *Qui hominem prouocat ad iurandum, & scit eum falsum iuraturum, vincit malitia sua homicidam, quia homicida occidit corpus, ipse verò animam; immò duas suam primum, eius deinde, quem ad periurium prouocat.* Et verè ita res habet. Vnde Essæi quondam apud Iudæos, teste Iosepho, instar Religiosorum apud Christianos viuentes, ab omni iuramento, in perpetuum abstinebant. De Clinia quodam Pythagoricæ sectæ Philosopho, memorat S. Basilius, cum iuramento præstito, trium millium talentorum, mulctam potuisset euadere, omninò tamen iurare detrectauit, summam potius iniuriam malens tolerare. Refert Bernardinus de Buftis: *Quidam, qui alium induxerat ad peierandum, super re leuioris momenti, noctu sibi visus est, ab horrendis Cacodæmonibus, ad diuinum Tribunal raptari. Cui Iudex subiracundo vultu: Cur proximum tuum prouocasti ad iurandum falsum? Domine, inquietabat, quia mihi negabat rem meam.* Et Iudex: *Nonne melius erat, perdere rem tuam, quam proximi animam, de cuius interitu certus eras?* Iussit ergo vt lictores illi, spiritus immanissimi, eum horrendè flagellarent, ita vt vibices in euigilantis dorso, luculenter apparerent. De alio similiter memorat, qui cum periurium coram Magistratu commisisset, à diabolo apprehensus, & strangulatus, illicò mortuus concidit in terram. Alius quidam falsò iurans, ad altare S. Patricij, manum inde retrahere non potuit, & inuasus à diabolo, horrendè vexatus, occiditur. A-

1 Periurium à Deo prohibitum.

Leuit. 19.

Marth. 5.

Eccles. 27.

2. Periculosum.

Lib. 2. offic.

Tractat in

Psal. 88.

3. Nemo facile ad iurandum prouocandus.

Serm. de decollat. S. Ioan. Bapt.

Lib. 2. de bello Iudaico. cap. 7.

Hom. de legendis gentiliū libris.

4. Vindicta diuina prouocantium alios ad iurandum.

1. Parte. I.

Rosar.

Serm. 15.

2 Ibidem.

3. In vita S. Patricij.

4. In vita S. Nicolai,

2. In vita S. Nicolai.

5.

6.

7.

8.

5. Periuria summè periculosa.

II. Imprecatio.

1. Virgo diris deuota comedit diabolum sub specie muscæ.

Lib. 5. Formicarij.

2. Diabolum aduocans, dâno suo præsentem sensit.

lius iurans temerò & falsò, super altare S. Nicolai, sensit curum veluti quendam, cum maximo impetu, in se agitatum, à malignis hostibus, à quo contritus inuisibili plaga, è medio est sublatu. Alijs denigrati tres digiti, in altum sublatis, alijs manus fursum leuata, protinus emarcuerunt; Alij sub ipso periurio, terra collotenus dehiscente, absorpti sunt: Alij multò atrocioribus supplicijs, castigati, periurij pœnas dederunt. E pœnis in hac vita peierantibus infligis, periurij grauitas æstimetur. Explorata, mihiq̃ue perspecta, refero: Viro cuidam laico, bono ac pio Venefica quædam, diu multumq̃ue insidiabatur; nec vllum ei nocumentum, siue in corpore, siue in bonis, poterat inferre. Contigit tandem, vt is in litigio quodam, de re satis leui, temeraria quædam iuramenta effunderet, quæ vt plurimum, à vero erant aliena. Exinde malefica illa, cooperante diabolo, potestatem habuit, philtris suis diabolicis, eum variè exagitandi, plurimisq̃ue malis diuexandi, vt ipsamet postea confessa est, cum vltimo supplicio afficeretur. Fugite iuramenta, & vel ipso diabolo, magis vitate periuria: Sic inductis *armaturam Dei. vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Permittit Deus, vt homines, vel à diabolo, vel à maleficis lædantur, *ob imprecationes & diras*, quibus se quis dæmoni, summa temeritate, addicit, vel hoc vel illud sub eius nomine & auspicijs, inchoat, aut finit. Sic Ioannes Niderus recenset, virginem indignatione comotam, cum ob fractum vas quoddam, terreum, à cognata grauius obiurgaretur, noluisse postea cibum sumere, cumq̃; à cognata vi impelleretur, ex impatientia erupit: *Si me oportet comedere, in nomine diaboli fiat*; sic mensam accessit: *& primo morsello, vti putabat, muscæ ori illatam, sensit; quam cum nulla vi eicere posset, degluriuit, & immediate obsessa fuit, scuta est horribilis obsessæ vexatio, quæ tandem longis, & diuturnis exorcisimis, vix potuit terminari.*

An verò dubitatis, audire diabolum, cum vos ipsos diris & execrationibus, ei deuouetis? an eum ad nocendum paratum esse, & si Deus permitteret, vos illicò ad infernum rapturum non creditis? Hoc ipsum historijs testatum faxo. Com-
memo-

memorat Casarius iuuenem quendam, impudicæ mulieris amore captum, cum eam libidinis ergo, iuuifurus, ad eius ædes venisset, aliumq; præuenisse, animaduertisset, iratum temerè dixisse: Diabolus qui me huc adduxit, etiam hinc abducatur: Et ecce quem vocauerat, Diabolus, illicò affuit, hominem rapuit, in aera leuauit, & vltra ciuitatem transferens, iuxta laci cuiusdam ripam, magno impetu deiecit, asserens: *Si te non quocunque modo signasses, ecce te occisurus, & in infernum deportaturus eram*: in ipso namque raptu, inconsideratè quamuis, signum S. Crucis fronti impresserat. Nihilomiuus tamen à dæmone, dimissus, tam grauitè cecidit, vt in terra sine sensu iacens, copiosum sanguinem vomitaret, & per integrum annum toto corpore tremere, vt ne bolum panis, nedum scyphum ori admouere posset: adeo in raptu illo, fuerat perterrefactus. Rursum, quam facillè soleat nocere Diabolus, eis, qui eum aduocant, & laceffunt, præsertim ante vel sub ipsa corporis refectione, Exemplum recenset terribile, Ioannes Niderus: *Quidam, alioquin, vir primarius, & in se bonus, cui maleficia sæpius insidiabantur, vt ei philtrum aliquod propinarent, sed quia mane & vesperi, semper se crucis signo deuote signabat, ac Deo, eius Matri, & Angelo sancto se commendabat, non poterat ei quispiam nocere: verum euigilans quadam nocte, & quasdam epistolas scribere volens, existimansq; iam diem imminere, subito experge factus, minime signauit se signo crucis, & indutus vestimentis, altos gradus ad conclaue, vbi scripturus erat, ascendit, quod clausum inueniens, excanduit, & tantum in hæc verba prorupit: Ego in nomine Diaboli ad lectum reuerti cogor, vix verbum protulerat, ecce præceps per illos gradus, magno cum impetu, deturbatur à Diabolo, quem Saga incantationibus suis, in eum immiserant. Ita vt è somno excitati famuli, lumine accenso, cum semiuiuum sanguine proprio, membra madentem, & vsu rationis priuatum, inuenirent. Confessus postea maleficus est, qui maleficium ei struxerat, Dæmonis immisi opera id perpetratum. Multò terribilius exemplum, eiusdem generis imprecationum, recenset Martius Delrio, de nobili quodam Silesio; Hic cum inuitasset conuiuas, illique apparatu iam facto, se omnes excusarent, quod venire non possent, iratus hæc*

Lib. 5. c. 27.
hist. memorabil:

3. Crucis signum omit-
tens à dæmo-
nibus per scas-
las deturba-
tur.

Lib. 5. Formi-
carij.

Tom. 2. lib. 3.
cap. 5. 4. Dia-
bolos vocans.
ad conuiuium.

verba promptit: *Veniant igitur omnes Diaboli, si nullus hominū vult venire; atq; vt iram concoquat, ad Ecclesiam se confert, & partem concionis audit, interea in aream conuolant, domus, equites quidam terribiles, nigri aspectu; iubentque, vt seruus herum suum aduocet, adesse hospites, quos vocasset. Seruus consternatus nunciat Domino: ignarus ipse consilij, Parochū consulit, qui omnes seruos & ancillas illicò suadet domo excedere. Parent monitis; Interim dum properant, omnes, baciula obliuiscitur infantuli, in cunis iacentis & dormientis. Dæmones igitur incipiunt grassari, vociferari, more ebriorum, per fenestras monstrant dapes & epulas, prospiciuntque more vrsorum, luporum, felium, & hominum, aliquando spectante tota vicinia. Recordatur interim nobilis Pater, infantuli, in cunis relictī. *Ab, inquit, vbi Filiolus meus? vix hæc factus erat, & ecce vnus dæmon; infantem in vlnis per fenestras monstrat: hic propemodum parens exanimatur, timens, ne infantulo infortunatum aliquid accideret. Offert se ergò vnus è fidelibus seruis, & accepta à Parocho benedictione, Deo se commendans, & signo crucis muniens, ingreditur audaçter cateruam dæmonum, & infantulum vi eripit, ex vlnis gestantis eum, tota dæmonum cohorte cum impetu accurrente, & horrendè vociferante: *Dic Domino tuo, vt ipse veniat & tollat infantem. At seruus nihil cunctatus, in nomine, inquit IESV CHRISTI aufero infantem, eoque arrepto, dæmonibus ipsum nebulonem appellantis, incolumis cum infante exiuit, eumque Patri reddidit. Durauit ille dæmonum tumultus, compluribus diebus, donec tandem domus ritu sacro expiata, & lustrata, denuo habitari posset. Rursum vultis exempla audire, quomodo dæmon eos infestet, qui peierantes, hoc vel illud non facturos aut omisuros se ei deuouent? rem paucis expedio: Recenset Delrius de virgine quadam, quæ ipsamet cuiusdam formosi, pauperis tamen iuuenis, nuptias ambiens, ei matrimonium promisit. At ille antequam stipularetur, eam monuit: Consideraret quid ageret, timens, ne cum contraxisset, retro cederet ac refiliret, seque, vt pauperculum relinqueret. Illa contra,***

diris

Tom. 1. disq.
mag. lib. 3. p. 1.
cap. 7.
5. Virgo te-
mere nubens
& Matrimo-
nium retra-
ctans.

diris se execrari: *Si alteri nupsero quam tibi*, inquit, *diabolus me in illis nuptiis, abripiat*. Quid ergo? interiecto tempore, varia & mutabilis iuuentula, mutat animum, relinquit priorem sponsum, cum alio nuptias celebrat. Dum hilares sunt conuiuæ, veniunt duo, quasi Nobiles, incogniti, honoris ergo excipiuntur, & ad mensam collocantur, sublatis epulis, alteri eorum cum sponsa, quæ vigilante conscientia, tristior solito apparebat, prima chorea offertur: cum quæ, ubi bis saltitassent uterq; è conspectu conuiuiarum, sponsam abripiunt, sublimem, magno cum ululatu, & deploratione, imprecationis suæ; altera die quærunt sponsam, sicubi cadauer eius inueniretur, ut sepeliri posset. Sed ecce iidem, qui rapuerant, dæmones, occurrunt, vestes aureæque monila, referentes, ac dicentes: Non in has res, sed in sponsæ corpus & animam, à Deo nobis fuit concessa potestas. Præcedenti Tragœdiæ aliam subnecto, historiam quæ annos ante viginti, contigit in hac ciuitate. Iuuenis benè nummatus perditissimè adamabat filiam cuiusdã ciuis, minimè inuenustam, qua ut potiretur, non semel diabolo se deuouit, nisi Matrimonio cum ipsa inito, vxorem duceret. Iam imprægnauerat eam, cum ecce amorem suum in aliam reflectit. Prior illa execrationem ei sæpe ad mentem reuocat: Sed furdo fabula canitur. Audierat diabolus semet diris deuouentem, licet ipse non audiret ad seruandam fidem, exhortantem. Suum itaque pignus inuadunt dæmones, obsident fidei datæ violatorem, & horrendissimè exagitant. Ille mirandum in modum furit & debacchatur, nullisque vinculis & cathenis, nec nauticis funibus retinetur; solidissima quæque retinacula diffringit, robustissima ferramenta veluti ceram comminuit; linguis loquitur quas nunquam didicerat, ut nemo de malorum genitorum præsentia dubitaret. Adhibiti Ecclesiæ exorcismi; expulsis aliquot demonibus; duo pertinaciores, hospitium suum tantisper occupatum tenuerunt, donec miser ærumna sua sapere coactus, primam matrimonij sponsonem, coram Sacerdote confirmaret. Fecit; & dæmones eliminati, liberum dimiserunt. Itote nunc & similiter ludite

Historia quæ
contigit in
hac Ciuitate.

Idem Marti-
nus Del Rio,
6. Hospes pec-
cuniaz Cru-
menam mili-
ti negans,

cum dæmone, & cum Matrimonij Sacramento. Rursum aliud
haud minus terribile: In oppido Spandacensi, in Marchia, sub
Ioachimo I. Marchione, & Electore Brandenburgico, miles
quidam ægrotans, hospitiæ crumenam pecuniaz tradidit asser-
uandam. Post dies aliquot, conualescens, crumenam reperit,
at auara mulier, cum viro pacta, negat se accepisse. Miles im-
portunius vrget, perfidiam obiecitans; Maritus coniugem
defensurus, extrudit militem domo, is ira & indignatione rei
commotus, stringit ensem, & ferit ianuam. Hospes vicinorū
fidem implorat, queritur, ædes suas violenter oppugnari; ac-
currunt lictores, militem ob vim illatam, abducūt in carcerē,
sententia fertur; capitis reum esse, à scabinis pronunciatur,
quia ciuicam libertatem violasset. Instante die iudicij, diabo-
lus in carcerem venit, ad militem; periculum vitæ exaggerat,
pollicetur liberationem si ei se tradat. Negat miles, aitque, se
millies mortem passurum, quàm se illi dedere. Instat iterum
diabolus, sed cum nihil efficeret, liberationem pollicetur, sine
vlla apposita conditione: *Cum ad iudicium veneris, inquit, dic, te
Forensium negotiorum imperitum esse & Patrono indigere; ibi ego astabo,
caruleo tectus pileo, plumis ornato. Pete igitur, vt me iubeant, liberè caus-
sam dicere, sine omni tuo detrimento.* Postridie producitur miles,
adest & causidicus, petit eum miles, iudicum permisso, Pa-
tronum. Ibi diabolus eruditissimè de iure disputat, defendit
militem, eum non esse, rixæ authorem, iubet, loco monstra-
to, quæri crumenam, ibi inuentam iri. Negat hospes & per-
negat, addens diras: *si abstulimus ei, si ego vel vxor mea, domi detine-
mus crumenam, veniat diabolus, & me abripiat, & in æternum perdat.*
Quam attestationem, vbi sæpius repetijset, Causidicus, o-
missa disputatione, pignus suum aggreditur, irruit, & è medio
foro, in conspectu omnium cauponem abripiit, in infernum:
quo viso, miles, liberatur: Corpus autem hospitis, nusquam
amplius comparuit: Ecce fructum eiusmodi dirarum. O-
quam frequens, in hac ciuitate, est hæc execratio: Hinc non
est mirum, tam multos etiam in Matrimonio, constitutos, dia-
bolicis ligaturis posse maleficiari: nam quotidianis eiusmodi
diris,

diris, se se diabolo lædendos, obijciunt, ac si quis, ad canem, cathena ligatum, appropinquet. Noui exempla huius rei quam plurima, quæ non liceret, vel longissimo temporis tractu, recensere. Vnico contentus ero, abs me, in miraculis, Deiparæ Virginis VVeyerensis, in hæc verba descripto: *Bamberga Andreas Schermesser/ Ciuis & Coriarius Bambergensis, habitans, in arenaria platea, cuidam vicino supramodum infensus, & infestus diris, atque ipsis mali genis, se se deuouerat, corpore non solum, sed & cum anima, ipsorum possessioni cessurum se se, nisi quem oderat, hostem suum trucidasset. Nec desuit impiger atque ad hominum perniciem industrius Cacodæmon, partibus suis, in adeunda sui iam iuris facta, domus possessione. Ergo hominem impetu validissimo aggreditur, interdum nocturne, quietis præsertim tempore, sic torquet, sic excarnificat, vt gelido sudore, ex omnibus membris guttatim erumpente, nihil aliud cogitare, nihil in memoriam reuocare valeat, aut vel seipsum suspendio strangulare, aut gladio cultroue, confodere, aut in flumen precipitare, aut vxorem vel liberos, aut quemuis obuium, siue anicum, siue inimicum, quauis occasione, e medio tollere. Tanta porro cogitationum istarum concertatio, tantus cum impetu furor erat, & vehementia, & temperare sibi, & manus violentas, continere vix posset. Et hostis insuper ad tam atrox scelus perpetrandum, tela vbique, arma passim, occasiones, nullo non loco, suggererat. Incendebatur internus mentis furor, externis quoque compluribus, variarum, quas sibi perperam imaginabatur, iniuriarum representationibus, adeo vt vel musca parieti, obrepens, humana cadis incitamentum, præberet. Non deerat officio suo bonus ac tutellaris genius: nam sæpius, eo agente, iniiciebatur serupulus execrationum, quibus in corpore pariter, & anima, diabolice Tyrannidi, se proprium dicauerat, & exinde pœnitudo aliqua suboriebatur; Sed nec serua nec firma; omni momento reuertente, atrocissima illa homicidiorum committendorum infestatione. Quin etiam parricidio inter priuatos parietes committendo, sæpe sæpius iam accinctus, funesta tela, diuina quadam, & occulta, vbi sibi e manibus extorqueri persensit. Malum erat & graue & diuturnum; nec idoneum ei medicando remedium occurrebat. Deo tandem vicem eius miserante, inuisitur ab illis, quorum vocationi salutis animæ eius aduigilare, ex officio incumbere; ab his serid moxetur, si sua cupiat salutis consultum, atque ab illa maligni infestatoris exagitatione liberari, solida fide, integraque fiducia,*

7. A diabolo alius mirè venatur. Lib. 3. Miraculorum beneficiorum Deiparæ Virginis Weyerensis.

fiducia, ad Deum confugiat. & gloriosa Virginis Dei Matris, intercessionem, cum voto ad sacram eius domum VVeyerensem, ardenti prece exposulet, non ambigens de petitionis effectu; Annuit ille, tadio longissimi temporis molestiarum, disponiturque ad integram, totius vitæ, exomologesin, quam nunquam fecerat, ritè obeundam, sacramque synaxin suscipiendam. Fir votum, adhibentur cætera, quæ ex Ecclesiæ præscripto, vsurpari consueuere. Compescitur & fugatur demon, & hominem ita liberum relinquit, in hanc horam, vt nullam amplius vexationem, eiusmodi, ausus fuerit intentare. Media itaque hyeme, mense Februario, in profundissimis niuib; cum aliquot pijs hominibus; qui præsidij causa, timentes, ne forsitan diabolica exagitatio, rediret, aut via, aut certè deuotionis comites, se se adiunxerunt, itineri se accingit, sacram Deiparæ VVeyerensis memoriam inuisit, voti solutionem dependit. Atque vt eò maiori gratitudine liberationis beneficium reiteraret, quam plurimus postea auctor fuit, vt abominabilem, diris ac dæmoni se se deuouendi consuetudinem, omninò abdicarent. Sic piscator ictus sapiebat, sic alios exemplo suo, sapere docebat. Induite ergo vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.

¶ II. Vfsura
1. Moniales
VVertamen-
fes lib. 3. dæ-
monomaniz
cap. 1. Ex.
VVieri. lib. 4.
cap. 10.

2. Vfsura pate-
facit Ianuam
diabolo.

Permittit Deus, vt homines à diabolo, vel à maleficis vexentur, ob vitium vsura, vbi homines vacant iniustis lucris: sic refert Bodinus VVertamenfes Moniales, in comitatu Hornens, amplius tres annos, à malignis spiritibus dirissime vexatas fuisse, quod libram falis, cuidam vetulæ, quam sagam esse nesciebāt, ea lege & conditione commodauerant, vt post menses duos, tres libras falis redderet. Quod mulier quidem facit, at cum è sale illo gustassent, eodem momento, à malignis spiritibus, obsessæ, sunt omnes, & miris horrendisq; modis, diu multumq; vexatæ, exemplo suo docuerunt, fæneratores omnes diabolicę potestati subiectos. Quid miramini, tot iam homines à diabolo, per maleficos lædi varijsq; detrimentis affici, cum vsura & iniusta lucra, sic iam sint in vsu, vt ob frequetiam, non amplius, peccata esse credantur? Iniusta lucra, non lucra, sed verè animarum detrimenta, cum Mammonistas suos, si non semper in corpore, in anima tamen indubitato, dæmoniacę subijciant potestati. Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.

Permittit

Permittit Deus, vt homines, vel à diabolo vel sagis, detri-
 menta capiant : *Ob duritiam erga pauperes*, quibus, cum sine di-
 spendio possis dare, Eleemosyna, denegatur: Hinc scribit Mar-
 tinus DelRio ; *Notatum à nonnullis, sagas, quibus à sathana semper est*
imposita necessitas, hominibus nocendi, si desint, quibus noceant, vt suis ini-
mici nocere valeant, Eleemosynam emendicare, quam si quis, dandi facul-
tate præditus; sagas esse ignorans, denegarit, hunc illic à maleficijs suis, ledere
possunt: sin autem dent Eleemosynam, nullam planè nocendi habent
facultatem. Secus si quis sciret sagas esse, & tamen daret illis, vt
 earum fauorem quæreret, nam talis, vt fautor diaboli, ab eo
 lædi posset. O magnum Eleemosynæ priuilegium. Sic scri-
 bit Bodinus, Pictauij Anno 1567. duos magos captos, & in
 tortura fassos, se quadam die, squalidos & egentes, ante fores
 prædiuitis cuiusdam Patrisfamilias, Eleemosynam postulasse,
 qua recusata, sortem iniecisse, & domesticos omnes in rabiem
 actos, obiisse furiosos. Videtis ô immisericordes, Eucliones,
 qui pauperes adeo crudeliter à vobis repellitis, cuiam peri-
 culo subiaceatis. *Induite vos igitur armaturam Dei*, Eleemosy-
 narum erogationibus crebris, animas vestras communite, vt
 possit stare aduersus insidias diaboli.

Permittit Deus, homines à diabolo, aut à sagis molestari,
 ob irrisiōem rerum sacrarum & abusum Sacramentorum, ac cæremoni-
 arum Ecclesiæ, Catholicæ contemptum. Scribit Victor Vti-
 censis, Proculum quendam Arrianum, qui de pallis Altarium,
 Camisas & fæmoralia, sibi confecerat, à diabolo inlèssum,
 frustatim sibi vorasse linguam, & sic turpissima morte con-
 sumptum. Optatus Mileuitanus refert, Donatistas Euchari-
 stiam Canibus obiecisse, qui à dæmonibus in rabiem acti, i-
 pso met Dominos suos, deuorarunt: Scimus Nobilem quen-
 dam, cuius Nomini & familiæ parcendum, in aulis quorundā
 Principum, maximum derisorem, Cæremoniarum Ecclesiæ
 Catholicæ, & in primis sacrarum peregrinationum ad Diuæ
 Virginis VVeyerensis AEdem, à dæmonibus breui postea
 correptum, linguam sibi mordicus commanducasse, & cathe-
 nis alligatum, se ipsam dentibus laniantem, vitam horribili

R

exitu

IV. Duritia
 erga paupe-
 res.

Lib. 3. disqui-
 sit. Magic. p.
 1. q. 7.

1. Eleemosy-
 nas danti non
 possunt noce-
 re Sagæ.

Lib. 3. Dæmo-
 nomaniæ
 cap. 25.

2. Eleemosy-
 nas denegati
 nocent.

V. Irrisio rerū
 Sacrarum.

Lib. 1. Perse-
 cut: Vādalicæ
 1. Procul⁹ Al-
 tarium pallas
 prophanans.
 Lib. 2. contra
 Parmen. Do-
 natistam.

2. Eucharistia
 canibus obie-
 cta à Dona-
 tistis.

exitu terminasse res est omnium notitiæ inuulgata. Caueant sibi derisores eiusmodi, qui tam facile illudunt rebus diuinis, & aliquando tam ridiculè de illis loquuntur, ac si salibus ac iocis, haud essent digniores. Et sic dæmoni, & ministris eius, se se lædendos exponunt *Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare, aduersus insidias diaboli.*

VI. Indignè communicātes.

2. Cor. II. Serm. 5. de lapsis.

Lib. I. de gloria SS. Mart. cap. 78.

Permittit Deus homines à diabolo vel à sagis, siue in corpore, siue in bonis, damno aliquo aut detrimento affici, *qui indignè, & non integrè peccata confessi, sine vllò metu iudicij diuini, sacram Eucharistiam sumunt*, ait enim Apostolus: *Propterea multi inter vos infirmi*: Sic refert S. Cyprianus, tales complures tempore suo, cum indignè Eucharistiam sumissent, coram omnibus à diabolo obsessos, vehementissimeque exagitatos fuisse. Sic scribit Gregorius Turonensis, Epachium Presbyterum, eo quod in sacra natiuitatis nocte, semiebrius, sacra mysteria celebrasset, & Eucharistiam sumisset, à dæmone occupatum, instar equi hinnire cœpisse, nec sacram hostiam sumere potuisse; sed in terram proiectum, cū stridore dentium, horribili spumantem, vitam omnem in hac miseria finijisse. Sic vos omnes quotquot grauiora peccata in Confessione, confessarijs vestris occultatis, & nihilominus communicatis, estis in potestate diaboli, omni momento, vt si Deus permittat, vos lædere, & per veneficos, quacunque molestia afficere posset. *Induite ergo vos post hac armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

II. Superstitiosi.

I. Puerpera Superstitiosa vtēs amuleto, à dæmonibus molellatur.

Permittit Deus, vt tum à Diabolo, tum à Ministris eius lædantur, omnes *qui vtuntur superstitiosis chartis*, Characteribus, amuletis diabolicis, annulis è Cathena patibularia, confectis, peregrinis diabolorum nominibus, siue auro siue argento siue alteri metallo insculptis; Quicunque enim talia gestant, & eis fidem habent, omni momento, sunt in potestate diaboli, & veneficarum, vt si Deus vel vnico momento, custodiam suam subtrahat, siue à diabolo per se, siue etiam à veneficis, lædi possint. Exemplo sit vobis, Puerpera quædam, quæ dum in puerperio suo, à spectris horrendè vexaretur, & aliquando infan-

tulus

rulus, media die, ab vberibus eiusdem, & è manibus eriperetur, neminem tamen videns, & alias, quas recensere nolo, vexationes perpeffa, cum abs me consilium efflagitaret, ante omnia exploravi, annon tale quid superstitiosorum amuletorū, se penes haberet? inuenta igitur est argentea tabellula, quales olim Iudæi, in magna copia, contra Epilepsiam vendere, & Patrini infantibus, pro Xenio transmittere, solebant: Iussi ergò, vt superstitiosum illud amuletum, cui verba quædam nihil significantia, *Habi, Dabi, Haber, Heber,* &c. insculpta erant, protinus amoueret, & ab aurifabro liquari, atque in capsellâ, cui particula Agni Dei, includeretur, redigi curaret. Vix amota erat superstitiosa illa tabellula, & omnis infestatio diabolica, apud eam protinus cessauit. Quin etiam compertum fuit, ex vsu illius superstitiosi signi, infantulos, qui nunquam Epilepsia laborauerant, cum primum ad collum eis appenderetur, illicò Epilepsia laborare cœpisse; cum amoueretur, Epilepsia iterum caruisse. Qua de re, ante annos circiter sexdecim, cum adhuc Ecclesiæ Cathedralis concionator essem, integram Concionem insumpsi, & vidi postea apud vnum aurifabrum, tantum eiusmodi tabellarum numerum, qui duas, & dimidiam argenti libram æquaret. Alius quidam apud me conquirebatur, se pariter & vxorem, quotiescunq̃ Matrimonio vti vellent, vt decet Christianos coniuges, piè & modestè, sentire semper, quasi spectrum quoddam, tactu frigidum, inter ipsos, se se quodammodò iniicere, & illos impedire, ita vt maximo timore atque pauore correpti, ab aliquo tempore, vix sibi mentis compotes esse, viderentur. Disquisiui, & excussi varia, & tandem reperi, vtrumque coniugem, vti annulo superstitioso, in die Parasceues, ante solis ortum, è cathena patibuli fabrefieri solito, quem in digitis gestabant, à plurimis annis. Iussi ergò, vt cū detrahi non possent, ex longo vsu, lima detriti, ac soluti abijcerentur, & ipsi peccata confessi, sacram synaxin reciperent. Cessauit omne Phantasma illicò, & cum antea pluribus annis, steriles in matrimonio vixissent, tandem prolis optatam benedictionem, sunt assecuti. Quotquot igitur

2. Infantulis ex Superstitione Epilepsia causatur.

3. Ob Superstitione spectrum Impedit vsum Matrimonij.

tur eiusmodi superstitiosis amuletis, & vetularum carminibus, contra hunc vel illum morbum vtimini, scitote vos omnimomento, diaboli, aut eius complicum læsionibus ac nocu-
mentis, expositos esse. Fugite canem, ni velitis ab eo morde-
ri. *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

VIII. Viola-
tio Festorum
in primis Pa-
tronorum
Exempla plu-
rima.

1. Lib. 2. c. 26.

2. Iacob.

Mayer. lib. 2.

Annal. Flan-
driæ.

3. Baró. Tom.

10. Ex cano-
nizat. S. V-
dalrici.

4. In vita eius
apud Surium.

5.

Permittit Deus, vt tum à diabolo, tum à Ministris eius, lædantur, *Violatores festorum dierum*, qui Sanctorum honori, ab Ecclesia sunt dicati. Sic refert Bredenbachius mulierem quãdam hæreticam, in Festo assumptionis Beatissimæ Virginis, Terpati, in Liuonia, sibi balneum caleferi voluisse. Sed cum arida licet ligna, flammam non conciperent, agente tamen diabolo, domus eius tota, & omnis vicinia conflagrauit. In eisdem ferijs Beatissimæ Virginis assumptæ, cum ciuis quidã Taruanensis, interulam sibi fieri vellet; interula sanguineis conspersa maculis, apparuit. Sic fœnum siccans in Festo S. Vdalrici, iam in sanctos relati, fœni cumulos, intrinsecus inuenit omninò in fauillas redactos. Sic Sangellenses ciues, in festo S. Othmari laborantes, contra præceptum Ecclesiastici Magistratus, senserunt omnem laborem suum, à diabolo disturbari. Plurima eorum sunt Exempla, qui sanctorum festiuitates violantes, à diabolo sunt strangulati. Quid mirum, tot in hac ciuitate homines, diaboli insidijs, & præstigijs adeò pate-
re, cum in tota Christianitate Catholica, vix locus inueniatur, vbi Patronorum festa, magis impiè violentur, quam in hoc loco? Non est ergò cur quis quærat, cur tam multi à diabolo, & veneficis, apud nos infestentur. *Induite vos igitur armaturam Dei, sanctorum Patrocinia, in sanctificandis eorum festiuitatibus, vobis conciliate, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

IX. Cur dia-
bolus veatur
opera malefi-
corum, cum
damna ista
per se possit
inferre?

1. Credit se
maiorẽ Deo
iniuriam in-
ferre.

Sed quæstio tandem hic incidit: Cur Diabolus, cum damna ista per se possit inferre, sæpissimè tamen malit vti opera maleficorum, quod hic Bambergæ fit vt plurimum? Duas ego inuenio causas. *Prior est: Quia credit Diabolus, se hoc pacto, maiorem Deo iniuriam inferre, quando creaturis, ratione præditis, Baptismo ablutis, Chrismate vnctis, abuti potest, ad contumeliam Creatoris. Sic etiam vtendo homi-
nibus,*

nibus, pluribus, potest nocere: Nam à Conuersatione Diaboli, homines naturaliter abhorrent, non item à conuersatione ac familiaritate Magorum, præsertim occultorum. Et si Dæmones, se semper palàm hominibus, corporali specie, vt in se sunt, videndos ingererent, non ita multi fædus cum illis inirent, aut artes maleficas condiscerent. *Altera causa est:* Quia quædam, per homines potest, quæ per se ipsum vel non tam commodè perficere posset. Vt exempli causa, si resistendum concionanti, aut rectè suadenti, sicut per Iannem & Mambrem Moyse, per Elymam magum, sancto Apostolo.

2. Quædam per homines potest, quæ per se non potest.

2. Item si sint hæreses spargendæ, vt per Simonem, Ebionem, Lutherum, Caluinum & alios fecit: 3. Item si rebus sacris, abutendum, quod in maleficijs frequentissimum est, quibus cum per homines abutitur, copiosius lucrum resert animarum, & plures in fraudem inducit, tum quia impellit, vt ad Magiam addant etiam tam nefanda sacrilegia. Hinc tandem consequitur, vt Deus magis magisq; offensus, plura etiam indies, Principibus tenebrarum, in miseros mortales, permittat.

Eia agite dilecti mei, sit vobis cordi, omne periurium, diras & imprecationes omnes, Diabolicas, & similia grauiora crimina, crudelitatem inprimis erga Pauperes, sacrilegas, rerum Deo consecratarum, prophanationes, indignam Domini corporis participationem, Festorum violationem, & ante omnia, variarum superstitionum praxin, exterminare; Mihi credite, malignus hostis, non facillè artibus suis, vos aggredietur. Superstitiones vt fugiatis, iterum atq; iterum vobis inculco: vos eas parui æstimatis; sunt autem reipsa Diaboli Rudimenta, quibus homines instruit ad Magiam: Nam sicut pueri in scholis, vt fiant Doctores, incipiunt ab *A. B. C. D.* deinde colligunt literas; postmodum legunt & declinant, nomina, & coniungunt verba; deindeque propositas lectiones memoriæ mandant, & argumenta componunt; ac demum per omnes artes, liberales transeunt vsq; ad Doctoratum: Sic eundem in schola sua Diabolus processum obseruat: Primò persuadet superstitiones; deinde vanas obseruationes, post-

Superstitiones Diaboli Rudimenta.

Simile.

modum sacrilegia, & similes diabolicas artes introducit. Tametsi verò, sicut qui in scholis discere incipiunt, non omnes fiant Doctores; ita nec omnes superstitionibus dediti, Deo præseruante, Magi aut Sagæ euadent: Nihilominus immanissimus ille Magister, coram diuino tribunali, gloriari poterit: *Iste, superstitiosus, & vanitatum obseruator, meus fuit discipulus*, vnde iuris aliquid, in vos sibi volet vendicare. Ergo dum tempus est, nexus & vincula eius rumpite, ne vobis in extremo agone, quod Deus auertat, valeat præualere. Amen.

C O N C I O   X I V .

DVO REMEDIA SPECIALIA CONTRA
DIABOLI ET MAGORVM ATQVE SAGARVM
vexationes; I. Fidei Catholicæ firmitas; II. Vita in-
nocens, & Fiducia in Deum inconcussa.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare, aduersus insi-
dias Diaboli. Ephes. 6.*

Vx milites suos contra hostes, in prælium educturus, ante omnia eos lustrat, & quæ singulis arma tradere debeat, perpendit, vnius cuiusque vires, statueram & qualitates considerando: *Militia sanè est vita hominis super terram*, quam diu huius peregrinationis stadium decurrit: Vnde cum nos quotidie ad dimicandum, contra inuisibiles hostes, in campum prodire, & in arenam descendere iubeat, Dux noster, & Imperator CHRISTVS IESVS, res postulat, vt jex necessitate, consilium captantes, arma nobis necessaria, ex armamentario verbi diuini conquiramus. Ea porrò sunt ex parte, Fidei in primis Catholicæ firmitas, & vita innocens ac pura, cum Fiducia in Deum inconcussa, quibus obarmati, si hosti obuiam prodeamus, facile poterimus, *omnia tela nequissimi ignea*, elidere, excutere, ac dissipare; ad quod, gratia eius, à quo omne præsidium nostrum, cooperari dignetur. *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

I. Fides Ca-

DE I armatura est, *Fidei Catholicæ immobilis firmitas*. hanc enim,

Iob. 5.
Lustratio mi-
litiũ, & armo-
rum assigna-
tio.

enim, veluti scutum inexpugnabile præscripsit ante omnia S. Apostolus Paulus: *In omnibus, inquit, sumentes scutum Fidei, in quo positi, omnia tela, nequissimi ignea, extinguere: & rursum: Sobrii simus, induti lorica[m] Fidei, & Charitatu[m] & galeam spem salutis, Quin etiam, hanc Fidei firmitatem, suadet Apostolus iterum inter cætera: Fratres, sobrii estote & vigilate, quia aduersarius vester Diabolus, tanquam Leo rugiens circuit querens quem deuoret: cui fortes resistite in fide.* Hoc ipsum armorum genus, suasisit S. Antonius discipulis suis: *Magna, inquit, dilectissimi, aduersus Dæmonem, arma sunt, vita sincera, & intemerata in Deum, Fides.* Refert etiam Epiphanius: Magorum conatus, vt fæminam quandam Christianam, in amorem pellicerent, in irritum cecidisse, ob insignem eius Fidem, qua Christo Domino ac Deo suo adhærebat, eiusque signaculum, pectori imprimebat. Sic etiam Ioannes Niderus, Magum quendam, sic introducit loquentem: *Cum quidam maleficus alius, me inuitaret, vt quendam inimicum suum, quod ille non poterat, vita priuarem, aut in corpore fulminis ictu, vel præcipitio, grauius læderem, aut alio medio ei nocerem, vocauit magistrulum meum, id est Dæmonem, qui mihi respondit, quod neutrum posset prestare. Habet, inquit, Fidem bonam, qua Deo inhaeret, & cruce, in actione omni se communit, idcirco non in corpore, sed in vndecima tantum parte, fructuum suorum, in campo, si libet, ei possum nocere.* Ecce limitationem diabolicæ potestatis, ecce tibi ipsissimam diaboli confessionem, quod homini, veram integramque Fidem habenti, non valeat nocere. Sic etiam Cypriano Mago Dæmon, vt S. Gregorius Nazianzenus refert, respondit: *se Christi Fide munitis, nocere nullatenus posse.* frustra itaque immisissis quam plurimis malignis Spiritibus, Iustinam virginem, ad impudicum amorem sollicitauit: Vnde Cyprianus, videns Christianæ Fidei, admirabile robur, & Dæmonis contra credentes, imbecillitatem, Magi ac Dæmonum seruitio, valedixit, Christi que fidem ac baptisma suscepit, insignis tandem Martyr effectus.

Res mira est, quam refert Cornelius Kempensis, circa tempora Imperatoris Lotharij: Cum Frisia Sabellij & Arrij erroribus, dementaretur, in vniuersa, hinc inde prouincia,

tholica constantis & firma.

1. Fidei scutum ab Apostolo comendatur.

Ephes. 6.

1. Thesal. 5.

1. Petri 5.

2. Consilium S. Antonij, & aliarum historiarum.

S. Athanasij eius vita.

3. Hæresis: 30. Ebionit.

4. Fornicarij. cap. 4.

3. Diabolus fatetur infirmitatem suam contra habentes firmam fidem.

Orat. in S. Cyprianum.

4. S. Iustina Virgo Fide vincit libidinosas Dæmonis tentationes.

5. Fidei Professione S. Odaiphys fugat Dæmonum spectra.

Lib. 3. de origine & situ Frisiarum cap. 31.

per

per vrbes & oppida, plurima laruarum Infernalium spectra ingenti omnium formidine, curstasse, & nocturnos viatores, aut armentorum pastores, vel puerperas etiam, cum infantibus, in abdita quædam, & subterranea, montium latibula, abduxisse, cui Dæmonum illusioni, vt S. Odolphus occurreret, Fidei sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis professionem Catholicam, in chartis descripsit, & in Parochias omnes, hinc inde misitavit, & à Sacerdotibus, populo prælegi curauit: quo medio, cum populus, in fide Catholica, mirificè confirmatus esset, omnia illa Dæmonum phantasmata, eliminata, protinus, euanuere.

In vita S. Norberti Surius cap 38. 6. Fide Inconcuſſa S. Norbertus fugat Dæmonem in specie vrsi.

7. Dæmonum Oracula à Fide Christi exterminantur. Bozius. lib. 5. de signis Ecclesiæ cap. 15.

I. Vita Innocentia &

Fidei inconcuſſæ robor, contra malignos genios, & illud mirificè illustrat, quod legitur de S. Norberto: *Cum vir D E I Norbertus noctem quandam insomnem orando tranſegisset, stans ante altare, astitit coràm eo, Sathan, instar horribili vrsi, dentibus & vngulis, terribilem præ se speciem ferens; cumq; verteret se homo Dei, & vellet procedere, vt membra debilia modico somno recrearet, ex improviso videns astantem belluam, expauit. Sed illicò ad se reuersus, & ostium oratorij clausum considerans, persecutoris sui, cognouit esse insidias, & parumper orando, resumptis viribus, ait: Quid expectas cruenta bestia? vngula tua inanes sunt, & horribiles dentes tui, ventus, & hirsuta pellis tua, fumus & vapor, inaniter tranſiens. recede, præcipio tibi, in fide IESU CHRISTI; quibus auditis, hostis illicò disparuit. Nec mirum, quia S. Viri fidem, ferre non valebat. Quin etiam in historijs Indicis Maffei, Iarriçi, Iosephi Acoſtæ, Oforij, legimus, vbicunq; in partibus illis infidelium, Christi Fides radices egit, omnes illicò Dæmonum præſtigias, exterminatas, omniaq; Dæmonum oracula, protinus conticuiffe. En quanti momenti fit, veram & inconcuſſam, Ecclesiæ Catholicæ Fidem, integrè & sincerè amplecti, & non ex media parte Lutheranum agere, quales innumeri adhuc, in hac ciuitate reperiuntur, qui sanè Diaboli laqueum, nec dum solidè euaserunt, ita vt quotiescunq; velit, siue per se, siue per veneficas, eis nocere possit: *Induite vos igitur armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.**

Quod si Fidei firmitati, vitæ innocentiam, & custodiam, saltem

rem à peccatis mortalibus adiungas, quis malus genius, tam potens erit, vt tibi in corpore vel anima, valeat nocere? consilium hoc, est S. Tobia Senioris, filium erudentis: *Omnibus diebus vitæ tuæ, in mente habeto Deum, & caue ne aliquando, consentias peccato, & prætermittas mandata Domini DEI nostri.* hoc contra Diaboli machinamenta, Antidotum præscribit S. Augustinus: *Vera pietate homines, aeream potestatem inimicam, contrariamque pietati eiciunt, exorcizando, non placando. Omnes tentationes aduersitatesque eius, orando vincunt, non proprijs viribus, sed Dei virtute, cuius amore peccatum euitatur: Neminem enim vincit & subiugat sibi Diabolus, nisi Societate peccati.* hoc fuge; sic Diabolus tabernaculo tuo non appropinquabit. Idem etiam pharmacum præscribit S. Ioannes Chrysostomus: *Cum domo tua exieris, id vnum solum custodi, ne occurrat tibi peccatum: hoc enim est, quod supplantat; hoc est, quod te diaboli telis igneis exponit: præter hoc verò, nec ipse diabolus, te in minimo ledere potest. Quod si te vel per se, vel per ministros suos, Deo permittente, quandoque ledat, nolens volens, saluti tuæ consulere cogetur: nam diligentibus Deum & peccata fugientibus, tanquam à facie colubri, omnia cooperantur in bonum.*

custodia à peccatis, cum fiducia in Deum.
1. Medij huius commendatio Tob. 4.
Lib. 10. de Ciuit. cap. 22.

Hom: 21. ad pop: Antiochenum.

Ex hac ipsa mentem à peccatis custodiendi cautela, velut è radice truncus, ex arbore fructus, enascitur, Magna quædã; in Deum fiducia, qua se totum homo, sine omni trepidatione, diuinæ protectioni, committit, vt dicat: *In Domino confido. quomodo dicitis animæ meæ, transmigra in montem sicut Passer? Si ambulauero in medio umbra mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es; Fiduciam istam, Fabiolæ suggerit S. Hieronymus, hisce verbis: Multa sunt prestigia, multi laquei, & innumerabiles pedicæ, quibus animi capiuntur humani. Nos autem in Domino confidentes, dicimus: Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Tunc cadent à latere nostro mille, & decem millia à dextris nostris; nec timebimus ab incurso, & demonio meridiano, sed obturabimus aures nostras, ne audiamus voces incantantiũ, & Sirenarum carmina negligamus. Post imaginem Dei, que in cordis ratione monstratur, & confessionem fidei, qua ore profertur, consurgunt serpentes, & artes maleficæ, ad bella nos prouocant: Sed nos qui habemus preciosissimum thesaurum, in vasib; fictilibus, qua frangi possunt, ita vt quædam*

2. Fiducia nascitur ex inculpabili vita.

Psal. 10.

De. 42. Mansionibus mans. 37.

Psal. 90.

Psal. 59.

3. Dæmon si-
milis perui-
caci & litigio-
sæ mulieri.

4. Resistentia
fugatur Dia-
bolus.
Serm. 241. de
Temp. cōtra
auguria.

5. Exemplum
Fiduciæ in S.
Ambrosio. In
eius vita.

S. Angeli cu-
stodis tutela.

vix testa remanserint, in quibus hauriri possit aqua pusillum, omni custodia circumdemus cor nostrum. & firma in Deum fiducia circumuallemus, vt hosti nostro, inexpuabile reddatur. Videtur namque dæmon similis esse, malæ & pernicaci mulierculæ, cui, quanto magis vir cedit, tanto magis illa, viro insultat. At cum sentit virum se ei opponere, & eius contumaciam omninò frangere, decreuisse, nec vnquam destitutum, nisi quod præ tendit obtineat, sensim remittit, & authoritati virili, palmam cedit: Sic hostis iste, malignus, cum videt hominem erecta in Deum, confidentia, fallacijs suis, virili animo repugnare, nullo negotio absterretur, & in fugam conijcitur. *Resistite diabolo & fugiet à vobis.* Verè enim vt S. Augustinus audacter affirmat: *Si semel aut secundò nequitas diaboli, quas per complices suos, immittit cum animo, & tota sède contempserit, ita ipsum diabolum postea, à vestra infestatione dignabitur Deus repellere, vt nunquam vos possit, sua calliditate decipere. Homines enim negligentes & faciles, languida desideria, & fidem desidem habentes, & ideo etiam, si incipiant, non diu perseuerant, in operibus Dei, sed vbi se dictis sacrilegijs abstinerunt, vel vnã nequitiam diaboli pertulerint, statim penitent, se ad Dominum conuersos esse, & machinamenta diaboli reliquisse, iterumque ad vomitum, veluti canes reuertuntur, demonum insidijs varijs expositos se se agnoscant.*

Huius porrò, contra magicas artes, fiduciæ exemplum perillustre, habemus in B. Ambrosio, qui ob firmissimam in Deum confidentiam, à magicis artibus, nunquam potuit lædi: *Mortua Iustina, inquit Paulinus Presbyter, quidam aruspex Innocentius nomine, non vita, nec opere, cum pro causa maleficiorum, à Iudice torqueretur, aliud quam interrogabatur, fateri cœpit. Clamabat enim, ab Angelo maiora sibi tormenta adhiberi, eo qui custodiret Ambrosium, quoniam temporibus Iustina Imperatricis, Arriana, ad excitanda odia populorum, in Episcopum, cacumina tecti, Ecclesia conscendens, medio noctis, damoni sacrificauerit. Sed quando instantius & sollicitius, maligna exercebat, tanto magis populi amor circa fidem Catholicam, & Domini Sacerdotem, conualescebat. Misisse etiam se demones, qui illum necarent, fatebatur: Sed demones renunciaffe, se non solum, ad ipsum appropinquare minime posse, verum etiam nec ad fores domus, in qua manebat, Episcopus, quia*

quia igni in superabilis, omne illud edificium communiret, ut etiam longe positi vrentur, atque ita cessasse artes suas, quibus aduersus Domini Sacerdotem, aliquid se posse, arbitrabatur. Eximium sanè exemplum integerrimæ vitæ, & in superabilis in Deum fiduciæ, qua omnia Sathanæ tela retundebantur. Hac in Deum fiducia, S. Martinus, dæmoni sibi in via, versus Italiam apparenti, se viriliter opposuit: Dominus, inquit, mihi adiutor, à quo trepidabo? & illicò euanuit. Hac fiducia armatus Christianorum in Perside Episcopus, castrum quoddam in Indiæ finibus Thundadero dictum, à dæmonibus infestatum, exactis dæmonibus, liberauit & immune reddidit, quo miraculo rem Christianam mirificè propagauit.

6. In Sancto.
Item Marti-
no. Senerus
Sulpiti? Dial.
5. Vitæ S.
Martini. c. 4.

Vis ergo, istorum & aliorum exemplo, omnem Sathanæ malitiam, à te repellere, & vim eius reprimere, & omnino Magorum incantamenta, eludere ac dissipare? Sit tibi in primis cordi, peccata euitare, in via Dei mandatorum, immaculato tramite, ambulare, & omnem tuam, in Deo fiduciam collocare: qui si stet pro te, quis contra te? *Si consurgant aduersum te castra non timebit cor tuum: Dominus enim protector & adiutor erit, qui est benedictus in sæcula. Amen.*

Psal. 26.

C O N C I O X V.

D V O A L I A R E M E D I A , C O N T R A I N F E S T A T I O N E S D I A B O L I C A S . I I I . Q V O T I D I A N A D I A B O L I A B R E N V N T I A T I O .

I V . R e c u r s u s a d a n i m a r u m P a s t o r e s .

Induite vos armaturam DEI, ut possitis stare, aduersus insidias Diaboli. Ephes. 6.

Vi virginali puellarum pudicitie fallacite, insidiantur, duo molestissimè ferunt: Primum. Si Virgo omnem reciprocum amorem illis abnuat: Deinde, si illorum insidias parentibus aperiat, à quibus facile impediuntur, ne quod ambiunt, assequantur: Ita plane *animarum venator diabolus*, molestissimè tolerat, si homo ei quotidie abrenunciet, &

ciet, & iniectas ab ipso tentationes, spiritualibus Parentibus, animarum Pastoribus, aperiat ac manifestet: Nouit enim hinc duobus medijs, omnes eius insidias, facile disturbari, & machinamenta dissipari, ne homini quicquam mali, siue in corpore, siue in anima, valeat inferre: Vt igitur nos induamus armaturam Dei, & laqueos eius euadamus, duo isthæc media, præsentī sermone, breui & perspicuo discursu, contēplemur.

III. Remediū

speciale Abrenunciatio.

1. Eius virtus.

Matth. 4.

& 16.

2. Cor. 2.

2. Snadetur a

S. Patribus.

Hom. 21. ad

pop. Antioch.

Lib. I. de Sym-

bolo ad Cate-

chum: cap. 9.

& 10.

De Abrenun-

ciatione.

Efficacissimum cum primis, contra omnem demonis impugnationem, *Remedium* est, si quotidie, antequam domo egrediaris, te istorum verborum, quodam quasi Clypeo, communias: *Abrenuncio tibi sathana, & coniungor tibi Christe: Vade post me sathana: Vade retrò sathana: Non circumueniamur à sathana: Non solum experientia me hoc docuit, sed è sanctorum Patrum doctrina, hoc ipsum hausi antidotum: Sic enim S. Ioannes Chrysostomus declarat: Sicut sine calceamentis vel vestimentis, vestrum nemo in forum descendere eligeret: Ita sine verbo hoc, nunquam in forum prodeat, sed cum es Ianua vestibula transgressurus, hoc prius loquere verbis: Abrenuncio tibi sathana, & coniungor tibi Christe. Nec vnquam, sine hac voce exeat: hæc erit tibi baculus, hæc armatura, hæc turris inexpugnabilis. Cum hoc verbo, & crucem in frontem imprime: Sic enim non tantum homo occurrens, verum etiam, nec ipse diabolus, te ledere poterit, cum hi te armum munitum, cernent vbique apparentem. Eandem abrenunciationis vim, commendat S. Augustinus: Parata sunt, inquit, corda vestra, quia exclusus est inimicus, de cordibus vestris. Huic vos renunciate professi estis, in baptismo, in qua professione, non hominibus, sed Deo & Angelis eius, conscribentibus, dixistis: Abrenuncio. Renunciate non solum ore sed moribus, non tantum labijs sonantibus, sed operibus pronunciantibus. Hæc quippè abrenunciatio, non tantum, vt ita dicam, verbalis, sed potius realis, tam est fortis, tam est efficax, vt omnes diaboli vires exhauriat, & eneruet. Neque enim frustra scribit S. Ephræm: Abrenunciatio, quam in baptismo fecimus, & meritò quidem, quotidie innouamus, nominata, apparet parua, ceterum intellecta, adeo magna est, in seipsa, quam qui seruare voluerit, fortissimus, & contra demoni insidias tutissimus murus erit: Paucis namque verbis, cuncta, que nomi-*

nominantur, mala, quaeque odit Deus, valere iubemus, & ei abrenunciamus: Cuiusmodi sunt, non vnum duntaxat, nec decem, sed quodcumque appellatur malum, puta, abrenuncio, sathana, & omnibus operibus eius. Quibus inquam operibus? audi: Fornicationi, adulterio, immunditiae, furto, inuidia, veneficio, diuinationi, incantationibus, augurationibus, blasphemijs, execrationibus, periurijs, & omni diabolica negotiationi: quibus omnibus, & horum similibus, abrenunciat Christianus, quicumque in abrenunciatione sancti baptismatis, quaecumque nouimus opera, atque doctrinas diabolorum abiicit. Sit ergo haec nobis abrenunciatio, semper, non solum in ore & lingua, sed & in corde, & in opere, atque omni consilio, nostro & actione.

Mihi credite, non sic ignis lupum terret, non sic fumus ac fœtor, & absynthium apes, non sic Ruta fugat serpentes, sicut haec frequens abrenunciatio, quotidie vsurpata, omnes dæmonum machinationes. Scribit Thomas Bozius, in Iaponia & India, Christianos qui ante susceptam fidem, ab horrendissimis dæmonum spectris, miserandum in modum, creberri-
mè agitabantur, à Sacerdotibus nostris edoctos, contra omnes diaboli insidias, hoc verbum, *Abrenuncio, tibi sathana*, adhibere, quo prolato, omnia dæmonum Phantasmata, euanescere consueuisse. Mulier quædam, antea dæmoni præstito homagio, deuincta, cum resipuisset, seriaeque poenitentia, dæmonis iugum excussisset, sæpius postea nihilominus, maligni hostis apparitionibus terrebatur. Edocta igitur hoc: *Abrenuncio tibi Sathana*, frequenter in ore terere, linguaque proferre, sic hostem fatigauit, vt eam postea reliquerit immunem. Fatentur denique maleficæ, negligaturas, nec maleficia sua, facile effectum nancisci, apud eos, qui quotidie dæmoni abrenunciant, & se toto corde, integraque mentis intentione, Christo Seruatori suo, addicunt. Quicumque ergo diaboli astus & molimina, cupis abs te repellere, en tibi medium, en præsentissimum adiumentum: *Induite vos ergo armaturam Dei, vt possitustare aduersus insidias diaboli.*

Nec minus validum, contra dæmonum impetitiones, *Re-*
medium est, recurrere ad Ecclesiæ Pastores, Præfules Anima-

3. Supra modum terret Diabolum. Historia 1. Lib. 5. de signis Ecclesiæ cap. 2.

2.

4. Sagarum Confessio de abrenunciatione.

II. Medium IV. Recursus ad Pastores Ecclesiæ.

1. Eius Exempla. *Matth. 17.* *Matth. 15.* *Iacob. 4.* *2. S. Patres eam cōsulunt De Fide. Tō. 1.* *In eius vita.* *3. Similis proco Diabolus.* *4. complures historie. Pallad. hist. 19. & 20. Serm. Lib. 6. cap. 20. S. Gregorius. Nyssenus in eius orat. funebri.*
- rum, Curatores, Confessarios, ad quos præcipuè, & ex officio pertinet, animas iuare, & à diaboli Tyrannide, vindicare: Sic parentes, qui Filium Lunaticum habebant, ad Christum veniebant, & ab eo consilium efflagitabant, quod re ipsa impetrarunt: Sic mulier Cananæa, pro filia, à dæmone grauius afflicta, clamabat: *Miserere mei, Fili David, filia mea. malè à dæmonio vexatur, & tam diu institit, donec filia liberationem, extorqueret. Resistite, inquit S. Apostolus Iacobus, Diabolo, & fugiet à vobis: At fortior non est resistentia, quam fraudulenta inimici consilia, spiritualibus Patribus statim manifestare, & eorum consilium opemque adhibere. Quemadmodum Incus aliqua, inquit S. Ephræm, licet semper verberetur, non tamen dat tergum, neque concavitatis formam in se recipit, sed eadem semper manet: Sic qui tentationes diaboli, intrinsicè suggestas, & vexationes eius, extrinsicè illat, ei aperit, qui remedium afferre debet, ac potest, fidelium Christi ouicularum, Præsidi, contra malignitates aërarum potestatum, inuictus erit. Unde S. Antonius apud S. Athanasium aiebat: Si quod in pectoribus nostris, mala mentis & pauoris atque tergiuersationis semen, inuenerint, demones mox, quasi Latrones, qui desertis obrinent loca, secretum amantes, & taciturnitatem fraudum suarum, tantò firmiter mentem illaqueant, & crudeliter imminentes, in firmam vexant animam. Sin autem alacres fuerimus in Domino, & fraudes inimici prudentibus viris detegimus, nullus demonum, ad expugnandum valebit accedere. Et rectissimè quidem consulit sanctissimus iste dæmonum Triumphator: Sicut enim procius ille, qui cuiusdam honesti viri filia, amore captus, modis omnibus eam sollicitat, & tentat, ægerrimè fert, si ipsa, siue literas amatorias ab eo scriptas, siue munuscula aut apophoreta, ab illo missitata, Patri reuelat: Sic nihil adeo, vires dæmonis infringit, quam eius conatus, & tentamina, spiritualibus Patribus, manifestare.*
- Sic qui olim à dæmonibus molestabantur, ad S. Macarium Alexandrinum confugiebant, & secreta sua ei aperiebant, ab eoque auxilium, contra dæmonis illusiones, & phantasmata consequiebantur: Sic multi à dæmonibus agitati, ad S. Gregorium Thaumaturgum se se recipiebant, & ab eo consilium opemque,

opemque, non sine effectu, exoptatoque fructu, exquirebant. Sic multi dæmoniacy, ad S. Basilium, multi ad S. Bernardum, multi ad S. Cutbertum, varij ad alios Ecclesiarum Præsules, ac Pastores, in omni, qua vexabantur, dæmonis, aut præstigiariū eius, perturbatione, properabant, & à necessitatibus suis, nunquam non subleuabantur. Et vos adhuc in hac ciuitate, *habitu Moysen & Prophetas*, habetis Pastores & Confessarios vestros, quibus si quid tale vobis à diabolo & ministris eius, consciscatur, quod vel in corpore, vel in anima, pariat detrimentum, ad illos accurrite, & tanquam ægroti, apud spirituales medicos, opem efflagitate, non dubitantes, vos voti compotes, euasuros.

Tàm potens quippe est remedium istud, vt diuina quandoque vi cogatur, ipse diabolus, homines, quos obsidet, & vexat, ad Ecclesiæ Præsides & animarum Pastores dirigere. Historiam accipite verbo tenus ab authore: *In valle quadam Cisalpina Diocesis Nouariensis, destituebatur puella sensibus, sed & vmbra- rum spectris, quas sibi videre videbatur attonita, ac similis stupenti. Versabatur in vltimis sinibus vallū huius, mulier, veratrix & saga, qua carminibus profitebatur curare, qua apud alios insanabilia, erant magni ad eam hominum concursus, consilij gratia, & auxiliij: Et quamquam reclamarent Sacerdotes, ac secius ostenderent, tamen illū abeuntibus, adolescentula genitrix, affectu materno, filiam mittit, consulitq; mulierculam de vmbra, & remedium petit, laboranti. cui venefica illa: Prohibeor ego eam iuuare: adducite illam ad eos, qui apud vos fuerunt, & opem petite. Paret mater, reducit ad Sacerdotem nostrum, ac responsum venefice exponit. Cumq; mater vnà cum filia, integrè & sincerè essent confessi, sacraq; Eucharistia refecti, cessauit omnī vexatio Diaboli, & puella sanitati est restituta.*

Discite ex his, non frustra, dum Diabolus vos aggreditur, dum morbi vobis à maleficis, immittuntur, ad sagas, ad incantatrices, confugere, sed ad Patres vestros Spirituales, ad Pastores vestros, qui peruigilant pro vobis, rationem redditori, pro animabus vestris, tanquam ad Asylum tutissimum, properate, vt per eos opem & auxilium atque salutem impetretis,

Amphiloch.
in vita S. Bassi-
lij, Guilielm.
Abb. in vita
venerab.
Be. d.

5. Facultas &
potentia hu-
ius Medij.

Martin. Del-
Rio, disput.
lib. 6. cap. 2.
sect. 3.

tretis, à quo omnis vestra, tam temporalis, quam æterna salus dependet. Amen.

C O N C I O. XVI.

ALIA REMEDIA, IEIUNIUM, CVM E-
LEEMOSYNA, ET ORATIO FERVENS

ATQVE DEVOTA.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias
Diaboli. Ephes. 6.*

DVo sunt Medici corporalis, præcipuè officia: *Primus* morbi qualitatem & symptomata, cum omnibus circumstantijs accuratissimè explorare: *Alterum* idonea ei medendo remedia excogitare & adinuenire: neque enim sufficit vnum singulis & omnibus, sed varijs complexionibus varia conuenienter applicantur. Id quod etiam locum habet, in morbo Diabolicæ vexationis, cui cœlestis ille animarum nostrarum, Archiater, in officina Ecclesiæ suæ, non vnum sed plura, sed varia & innumera pharmaca, præparauit, quorum tria *Ieiunium* nempe cum *oratione* & *Eleemosyna*, hac concione, leui saltem brachio, perstringemus. Det is cui cordi est, omnes mentium nostrarum ægritudines percurare, vt id fiat, eorum, qui potissimum indigent, maximo cum fructu & emolumento. Amen:

Remedium.
V. Ieiunium.
Matth. 17.
Tob. 4.
Marc. 9.
I. Ieiunij
virtus.

Matth. 26.

Lib. de Vir-
ginitate.

Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli:
DE I potissimum armatura contra Diaboli & Sagarum tentamina & iacula, est *Oratio* feruens, cum *Ieiunio* & *Eleemosyna*, alijsque pietatis operibus, coniuncta, Christo attestate: Esse *genus Dæmoniorum*, quod non expellatur, nisi in *Ieiunio* & *Oratione*, nec frustra senior Tobias *Orationi* *Ieiunium* coniunxit; nec sine causa, Christus orationis remedium, contra Diaboli assultus, præscripsit: *Vigilate*, inquit, & *orate*, ne intretis in *temptationem*. Et de *Ieiunio*, quidem, res est tam clara vt vix vlla indigeat probatiõ. *Quisquis ab immundo spiritu vexatur, certum habere debet, inquit S. Athanasius, hoc pharmaco Ieiunij, statim spiritus malos afflictos, absc-*

abscedere, vim ieiunij metuentes. Et S. Gregorius Nazianzenus, explicans, quibus armis sancta Virgo Iustina, Diabolum & Magicas artes, à se repulerit; *Ieiunij*, inquit, & *humicationis phar-*
macum, Diabolo obiecit, eumq; procul à se fugavit.

Orat. de ieiunio
dibus S. Cy-
priani.

Sic viduæ cuidam, Comitissæ, illustri sæminæ, plurimum à Diabolo vexatæ, ieiunium præcepit, S. Auxentius Abbas, quo medio Diaboli vires, mirabiliter fregit, ac dissipavit. Sic Ieiunio vsus, S. Procopius Monachus, contra Diaboli potentiam, victoriam sæpè obtinuit, & alijs, à Diabolicis maleficijs exagitatis, Ieiunium, maximo cum illorum emolumento iniunxit; *Demon*, inquiens, *loca arida & inaquosa perambulans, mihi credite, requiem nusquam inueniet.* Sic B. Euphraxia duodecim annos nata, Virgo sanctissima, cum Dæmonis infestationibus expugnari cœpisset, biduo nonnunquam, triduoq; à cibo abstinebat; quo medio, hostis machinas, iam tum in tenera illa ætate, sic eludit, vt ad eam lædendam, nunquam ausus fuerit, in campum descendere. Quotiescunq; igitur cum Diabolo & eius Ministris, belligerandum, Ieiunij armatura, semper haud dubiè capessenda, quæ si præcesserit, victoria felicissimè consequetur. *Induite vos igitur hanc armaturam Dei vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

2. Historiæ &
exemple
Sim. Metaph.
in vita.
Surius 4.
Iulij.

Luc. 11.
Sur. Tom. 2.
13. Martij.

Ieiunio si addas Eleemosynam, & opera misericordiæ in proximos, inuictum planè Diabolo propugnaculum, & inexpugnabile scutum, obieceris: *Beatus enim qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus: Dominus conseruet eum & viuificet eum & beatum faciet eum in terra, & non tradat eum in manus inimicorum eius: non sinat eum à Diabolicis machinationibus lædi, & excrucitari: in quæ verba S. Augustinus: Erige oculos in hæc promissa, Christiana fide, non deserit Deus in terra, & aliquid promittit in cælo: Eleemosyna præsentis vitæ futuræ promissionem habet, ab hoste tam visibili quàm inuisibilibus defendit. Hoc etiam præter scripturam & S. Augustinum, in primis sacri Canones docent, & B. Petrus Chrysologus, disertè affirmat: *Fratres, esuris Ieiunium, Ieiunium sitit, quod non pietati cibo pascitur, potu misericordiæ non rigatur. Alget Ieiunium,**

II. Remediū
VI. Eleemo-
syna.
Psal. 40.
In Psalm. 40.

2. Eleemosyna
Ieiunio con-
iuncta quan-
tum possit.
Cap. si per
fortiarias.
Serm. de ieiunio & Ele-
mosyna.

1.

2.

3. *nium, deficit Ieiunium, quod non Eleemosyna vellus tegit, quod non misericordiarum operit vestimentum; Fratres, quod est terris Ver, hoc misericordiam scimus esse Ieiunio. Sicut Vermis status, tota faciunt germina florere camporum: ita misericordia, tota ieiunij semina, producit in florem, in caelestem messem. totam ieiunij facit fructificare virtutem: Quod armatura robustissima, militi contra hostem, pugnantem, hoc Eleemosyna in huius vitae stadio; contra Diabolum militanti. Quod oleum Lucerna est, hoc ieiunio pietas: sicut Lucerna lumen olei pinguedo succendit, & moderato pastu, facit illud ad totius noctis solatium perlucere: sic pietas facit splendere ieiunium, & contra effusas, à Diabolo tenebras, radiare. Quod diei Sol est, hoc Eleemosyna noscitur esse Ieiunio. Sicut iubar solis, clariorem efficit diem, & totam nubium dispergit obscuritatem: Sic Eleemosyna Ieiunij sanctificat virtutem, totamque Diabolica tentationis mortem, vita pietatis excludit. Ac ne multum immorer, quod est anima corpori, ieiunio largitas hoc habetur: Sicut enim mortificatur corpus, cum à corpore anima recedit, ita mors est Ieiunij, largitatis abscessus. Ieiunium Misericordiae operibus armatum, est formidabile demoni, velut castrorum acies ordinata. O maximam, o insuperabilem, vim, Eleemosynarum, contra omnem, maligni hostis, impetum ac furorem.*

3. Confessio Sagarum de Eleemosyna. Lib 3. de Magorum. Demonomania cap. 1. Vide Bredembach. lib. 6. Collat. rerum Sacr. cap. 1. Ibidem.
4. Eleemosynam denegans periclitatur, ut à sagis lædatur,

Non arguo, sed potius approbo, quod scribit Bodinus, ad stipulante Martino Delrio, cuius hæc verba: *Alium præterea modum, consistentur sage, omnibus artibus & ligaturis suis, prævalere, cum aiunt, hominem in pauperes munificum, non posse à magicis fortibus offendi, quamvis alioquin vitiosum. Refert insuper Sagarum exempla, quæ factæ sunt, se neque corporibus, neque bonis illorum nocere posse, qui se totos, misericordiae operibus impendunt: Atque hæc causa est, inquit inter cætera, cur Magi, quibus, à sathana aut malefaciendi, aut occidendi, & veneno homines pecoraque tollendi, imposita est necessitas, aut dira indefinenter patiendi, si inimici, quos vlciscantur, caruerint, Eleemosynam, & si quæ facultate præditus, denegauerit, periclitatur ab eî, si magum esse nesciverit. Non enim amplius Magus, in quenquam potest, quam in eum, qui stipem erogat homini, quem Magum esse nouerit. Quin etiam cauendum est, ne ijs detur, qua vulgi sermone, sage esse feruntur. Qui autem Magos esse ignorans, stipem non dederit, non offendi periclitabitur, ut sæpe compertum est. Sic cum*

in ma-

in magnis conuentibus essem Pictauij, anno M. D. LXVII. inter Vicarios, Procuratorum Generalis, meas partes agens, accepi, duos Magos squallidos egentesque, ad praediuitem domum stipem postulasse; Ea recusata, iniecerunt sortes, & domestici omnes in rabiem acti, obierunt furiosi: non quod ob hanc causam solum, Deus illos potestati sathanæ, Magorumque administratorum eius tradiderit, sed quia, vt erant omninò immisericordes, erga egentes, Deus non conceperat de illis misericordiam. Scriptura etenim Eleemosynam appellat Zædaka, id est, iustitiam, & pro eo quod est: Date Eleemosynam, ait, Date iustitiam, quia hæc præ cæteris ex improbo iustum facit. Hæc omnia Martinus Delrio.

Nota est percelebris illa, durissimi erga pauperes, Hattōnis historia, qui in maxima annonæ charitate pauperum greges in horreum conclusit, vocans eos mures, frumenta absumentes, & sic eos combussit; Vnde dæmones murium specie, eum infestarunt, & tandem in turri, in medio Rheno, prope Bingam, deuorarunt. De alio opulentissimo, Nobili, in partibus Sueniæ, memoratur, qui cum haberet in summa annuonæ charitate, ingens horreum frumento plenum, cum pauper, cum sex liberis, pecuniam ei offerens, vt frumenti aliquid acciperet, ille putans, precium necdum satis excreuisse, denegauit. Sed ecce dæmones in forma nigrorum bubalorum, horreum inuasert, & frumentum omne absumpserunt, & quotquot mittebantur, vt cohiberent, in furias acti, à dæmonibus retrocedebant. Ipse quoque nobilis, à dæmone correptus, infelicissimè periit. Vnde liquet, sicut duri & immites erga pauperes diaboli potestati à Deo permittuntur, ita & misericordes liberantur. Attendite, obsecro, dilecti mei, & memorix inculpite, quanta sit vis Eleemosynarum, & posthac, si vos ipsos, si totas domos, & familias vestras, à diaboli fraudibus & technis, sarta tecta que omnia seruata cupitis, tam sancto ac salutari operi, posthac, maiori diligentia, incumbite, diuinamque beneficentiam, vobis conciliate. *Induite ergo vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Quid porro de orationis armatura proferam? Angelico edoctum consilio, iuniorem Tobiam, A sinodæum dæmonem, qui

Exemplum

5. Hattōnis
Immiserico-
dis historia
Miinsterus in
Cosmogra-
phia lib. 3.
6. Alia Dei
vindicta, in
similem erga
pauperes Eu-
clionem.
Petrus Con-
zeius in com-
pendio me-
morabilium
Europæ.

III. Remediū.
VII. Oratio.
1. Orat. vincit
Diabolum.
Tob. 6.

Stimilia.
In sententijs.
Gradu. 19.

Hom. 46.
in Matth.

2: Orationes
quarum effi-
cacissimæ
contra Dæ-
mones.
1. Orationes
hominum
piorum. S. Io.
Chrysoft.
hom. 3. de in-
compar. Dei
natura. S.
Aug. lib. 22. de
Ciu. cap. 8.
Theodoret
lib. 4. cap. 21.
2. Oratio Do-
minica, salu-
tatio Ange-
lica, symbo-
lum.

3. Virtus Ro-
sarij historia
declarata.
Ex literis Lu-
douici Frois
è Iaponia
1596.
DelRio Tô 3.
lib. 6. c. 2.

iam septem Saræ viris, colla fregerat, trium oratione dierum, prorsus debilitatum, labefactasse, nemo est qui ignorat. *Oratio* inquit sanctus Prosper, *oranti est subsidium, Deo sacrificium, demonibus autem est flagellum.* Non sine ratione Climacus affirmat: *Sicut fures, cum arma Regia, in aliquo loco posita viderint, non illuc facile ascendant: Ita & qui cordi orationem coniunxerit non facile à spiritualibus latronibus, poterit violari.* Et sanctus Ioannes Chrysoctomus: *Canes te allatrantes & morsicare minantes, oratione fugabunt; sic tantè nec miles sine armis est aliquid, nec arma sine milite: Sic nec oratio sine ieiunio, nec ieiunium sine oratione.* Tanta est cognatio inter vtrunque.

Quod si quæras: Quæ nam præcipuè orationes, hanc dæmones, & eorum molitiones quascunque effugandi & eneruandi, efficaciam complectuntur: Communis primum Ecclesiæ sanctæ, piorum, Deoque familiarium hominum orationes, admirabili robore præpollent, vt fert sanctorum Patrum consentiens doctrina. Sanctus Augustinus: *Hippoxensem quandam Virginem, cum se oleo superbe vnxisset, à demone correptam, cui cum pro illa orans Presbyter lachrymas instillauerat, à demone fuisse sanctam. Sic etiam Episcopum semel pro adolescente, quem non vidit, orasse, illūque illico demone caruisse.* Hæc S. August. Præcipua vero virtus, inter priuatorū hominū, orationes, meritò attribuēda est, *Orationi Dominica, Salutationi Angelica, & recitationi Symboli Apostolorū* non modò ex Canonū sacrorum præscripto, sed & veteris æui, nostriq; moderni, experientia. Vnde cum ex his tribus B. Virg. Rosariū conficiatur, quin contra dæmonū ausus, admiranda virtute præpollent, minimè ambigendum. Pleni sunt omnes libri, eiusmodi historiarum copia. *Vnā placeat delibare, quā hisce verbis ponit Martinus delRio. Nobiliū quidam homo, olim magna auctoritate, in hoc regno Fingano pollens, habebat filiam, matrimonio cum gentili copulatam, cuius mater quoque cum tota familia erat gentili, nullus verò Christianus, nisi dictus nobiliū, vir bonus & Religiosus. Accidit filiam ex improviso infirmari, & quidem intra sex dies, vsque ad mortem. Quidam aiebant, à demone obsessam, propterea quod tam furiosos & insolitos gestus ederet, vt agrè à tribus viris, teneri possit. Maritus & socer, implorauerunt opem Bonziorum; sed sui illi ritibus, & nugis superstitionis, ne hilum.*

lum quidem, eam iuuare potuere. Verum quia femina impendebat mors
certiorem reddidere eius parentem, octodecim milliaribus inde disunctum.
Is celerrime aduolat, inuenit filiam quidem spirantem, sed mentis im-
potem, vt patrem suum non agnosceret. Pater illico monet, submoueri om-
nes Bonzios, aliosque Ethnicos, lectum stipantes, ipse vero accepto Rosario,
ter Dominicam orationem, & salutationem Angelicam, pronunciare ag-
greditur, femina interim nihil mutatur, sed horribiliores potius gestus,
quam prius edit, vt à multo vix teneri posset, Pater redit ad praesidium Ro-
sarij, eoque verberat tergum filia, dicens: Tu videris mihi demon aliquis,
Excede ex hoc corpore, & respondit demon: Non excedam. Pater vt erat
homo, virtute praestans, Rosarium inicit in eius collum, dicens: Velu nolis
excedes. Tum demon. Tollite, inquit, Rosarium, quia abscindit mihi collum,
& tunc recessero. Respondit Pater: Minime tollam, immo funes quosdam
arripiens, minatus est, se eum diuerberaturum. Et sic Demon excessit, &
faminam ex illa hora liberam sanamque reliquit: Ethnicis praesentibus,
Rosarij virritem mirabilem, suscipiendi, occasionem relinquens.

Rosario Dæ-
mon fugatur
ab obfessa.

Addit ibidem Martinus DelRio, efficaciam sacrarum Ec-
clesiæ Litaniarum, quam alio memorabili exemplo compro-
bat: Solebat Dæmon praestigijs suis aquam, qua hortos infide-
les illi Iaponij, in Insula Scichiana irrigare volebant, ita sistere,
ne è vasis efflueret. Malum illud cum incolæ adhuc Ethnici e-
rant, arte cuiusdam venefici, depulsum fuit. Verum illis ad fi-
dem conuersis, ad veneficum ire abnuebant, vt ab eo reme-
dium peterent, sed ad Ecclesiam, inquit scriptor, confugere, cer-
tioraque ea de res fecerunt senem quendam, optimum Christianum qui Tu-
raini, solus, diu omnium fidelium Christianorum personam sustinuerat,
eumque rogarunt, vt ipse preces aliquas super aquam recitaret, se iam ma-
gicis superstitionibus, nuncium remisisse. Senex purgavit se, quantum po-
tuit, & re considerata, secum, in hunc modum est ratiocinatus. Si aqua
Deo annuente, fluxerit, Christiani fortiores, robustioresque in fide red-
dentur, sin autem ob mea peccata non fluxerit, multi in fide refrigescunt, &
plurim facient fraudes, & veneficia Sathana, quam ritus & preces sanas.
Tandem tamen existimauit, eorum voto esse satisfaciendum, multisque eo
loco Christianis, comitantibus, ad locum contendit, & primum flexu geni-
bus, Litanias de sanctis, ac deinde symbolum Apostolorum recitauit, ac mox

4. Litanis Ec-
clesiæ, Marti-
nus Del Rio
eodem loco.

nulla difficultate, aqua per canalem effluxit. Ecce virtutem sacrarum Litaniarum. Quis ergo orationis virtutem, ad fuganda Dæmonum phantasmata, efficacissimum esse remedium in dubium vocet?

§. Ieiunio & oratione Dæmon succubus fugatur. Hist. Scoticae lib. 8.

Vetus vnum hiscè recentioribus, adiungo Exemplum ex Hectore Boëthio, fide dignissimo scriptore, deluene, quam contra suam voluntatem, succuba Dæmon, ad nefanda sapifimè sollicitabat. Compertum enim, mille historijs, solere Dæmones incubos, feminas, & succubas, mares etiam innocentissimos, qui nihilominò commercij, cum Dæmone, vnamquam habuerunt, neq; etiam habere volunt, immò & abhorrent, non rarò corporali specie, ad nefandas libidines prouocare: In Gareotha, inquit Boëthius, regione, vico quatuordecim passuum, millibus, ab Aberdonia, adolescens, multa formositate, coram Aberdonensi Episcopo, questus palàm, se se à Dæmone succuba, vt vocant, gratissima omnium, quos vidisset, forma, multis antea mensibus infestatum eandem oclusis foribus, noctu ad se ingredi, blanditijs in sui amplexus, compellere, dubia luce abire, sine strepitu pœnè: nullo se posse modo, cum plures tamen attentasset, à tanta, ac tam turpi vesania, liberari. Iubet itaq; continud optimus Episcopus, adolescentem aliam in domum, commigrare, & ieiunijs atq; orationibus diligentius animum accommodare, fore vt pjs precibus, feruenter intento, Cacodæmon, tandem esset. terra daturus. Euenit id adolescenti, salubre consiliū, religiosè executo, paucos post dies, vti venerandus Antistes erat præfatus. Super sedeo pluribus exemplis & historijs, orationis deuotæ virtutem, contra Dæmonū insidias, de prædicare. Induite ergo vos hanc armaturam Dei, vt possit contra diaboli insidias consistere, & eius fraudes declinare, Ieiunio & Eleemosyna feruentes, orationes copulate, quibus armis instructi, ita formidabiles Cacodæmoni occurretis, ne vobis nunquam violentas manus possit inferre, Amen.

CONCIO XVII.

R V R S V M A L I A V I I I . & I X . R E M E D I A ,
 C O N T R A I N F E S T A T I O N E S D I A B O L I , E T
 E I V S M A N C I P I O R V M , C O R P O R I S C A S T I -
 gatio, & Pœnitentiæ, post lapsum, acceleratio.

*Induite vos armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias
 Diaboli. Ephes. 6.*

Sicut non vno, sed diuerso, varioq; armorum genere, milites in bello, vti conspiciuntur, vt eminus & cominus, rem contra hostem fortiter agant: Sic milites Christi, contra spirituales nequitias, & tenebrarum Principes, strenuè decertantes, varijs diuinæ gratiæ præsidijs, communitos esse, oportet, vt hostem omni ex parte oppugnare, prosternere, & debellare valeant, & omnino expugnare. Duplex igitur spiritualis armaturæ, Remedium, hac etiam vice breuiter elucubrare constitui, faxit diuina gratia, vt id quam maximo vestro, fiat emolumento. *Induite vos igitur armaturam DEI, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli.*

Armatura DEI est corpus etiam plagis & verberibus castigare, vt dæmonis infestatio, eliminetur: Cum enim caro, vt ait Apostolus, *concupiscat aduersus spiritum, & carnalia desideria militent aduersus animam*, ijs velut armis, antagonista suo ereptis, dæmon utitur, vt hominem deiiciat, & in perditionis periculum, præcipitem agat. Vnde monet iterum Apostolus: *Si secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis*. quid ergo faciendum, ô sanctissime Apostole, ne nos fraudulentus hostis, per carnem nostram, sicut Adamum, per Euam seducat? *Mortificate*, inquit, *membra vestra, que sunt super terram*; quam corporis mortificationem, ipse non solum verbo docuit, sed & exemplo comprobata dedit: *Castigo*, inquit, *corpus meum, & in seruitutem redigo*. Et hoc est reuera, *carnem crucifigere, cum concupisceritis suis*: audi hac de re S. Cyprianum: *Qui carnem suam affligit, & corpus flagellu atterit, hostem humani*

I. Remedium
 VIII. Corporis & carnis castigatio.
 1. Caro cor mortificanda?
 Galat. 5.
 1. Petri 2.
 Rom. 8.

1. Cor. 5.
 Galat. 5.
 Lib. de dono pudicit.

2. Mortifica-
tionis utilitas
De Helia &
Ieiunio c. 22.

Simile.

humani generis, sub pedibus suis iacere ostendit. Sed durum est seipsum molestare, carnem cilicio, & flagellis atterere, ait aliquis. Esto fit durum fit amarum, est tamen animæ vtile, est spiritui iucundum, & suaue. Si mihi credere abnuitis, credite S. Ambrosio, id asseueranti: Nemo, inquit, *amarioribus corporis afflictionibus, propter dulciora carnis blandimenta; Dulcis voluptas videtur, amara carnis afflictio, amarum hoc diligitur, dulce illud abijciatur, solent amara, etiam, ipsis plus prodesse corporibus, quàm dulciora: sicut enim cum in intimis, puerorum visceribus, vermes, ex cibi indigestione nascuntur, exringui non queunt, nisi cum amarior potus infunditur, aut medicamentorum vis inolefcit asperior, quorum acrimonia moriantur: sic peccatorum illecebra, quos nostra in se progignit caro, quibus nos demon inescat, vt hamum eius deglutientes, pereamus, facilius nequeunt perimi, & potestas Diaboli, quæ nos impugnat, fortius infringi, quàm si caro instar iumentis, quanta fieri potest, asperitate tractetur.* Vnde miror homines quosdam rudes ac stolidos; quando nonnullos vident, se ipsos flagellis disciplinisq; castigantes, eos velut fatuos, & insipientes traducere, ac detestari. Reuera namq; carnales eiusmodi homines, non sapiunt, ea quæ sunt spiritus. Corporea enim verbera & carnis afflictiones, vim maximam, ad profligandos dæmones obtinere, quàm plurima demonstrat exempla: Nos vno alteroue, erimus contenti.

3. S. Benedi-
ctus Dæmo-
nem virga
fugat.
Lib. 2. Dia-
log. in vita S.
Benedicti.

Sic, vt scribit S. Gregorius Magnus, S. Pater Benedictus, virgæ percussione dæmonem, à Monacho, quem occupaue-
rat, abegit: Cum vir DEI, inquit, venisset ad Monasterium, & consti-
tuta hora, expleta psalmodia, se se fratres in orationem dedissent, aspexit
quod monachum, qui in oratione manere non potuit, quidam niger pue-
rulus, per vestimenti sumbriam, foras traheret, extra oratorium scilicet.
Tunc Patri Monasterij, Pompeiano nomine, & Mauro Dei famulo, secreta
dixit: Nunquid non aspicitis, quis est, qui istum Monachum, foras trahit?
qui respondentes dixerunt: non; quibus ait: Oremus vt vos etiam videatis;
quem Monachus ille sequitur: Cumq; per biduum esset oratum, Maurus
Monachus, vidit; Pompeianus verò eiusdem Monasterij Pater, videre non
potuit. Die igitur alia, expleta oratione, vir Dei oratorium egressus, stan-
tem foris Monachum vidit, quem pro cacitate cordis sui, virga percussit, sed
ad ora-

ad orationis studium immobilis permansit. Sicq; antiquus hostis, dominari non ausus est, in eius cogitatione, ac si ipso percussus esset ex verberere. hæc S. Gregorius.

Aliud huic haud multum dispar, describit beatus Petrus Damianus, de Monacho similiter, qui sæpe vagabundus extra cellam, ociosus expatiabatur, quem dæmon non antea deseruit, quam crebrius acriter vapulasset: Nam septima tandem vice, clare voce exclamavit: Ecce Diabolus abiit; Ecce nequissimus cordis mei habitator, aufugit, meq; nexibus, quibus adstringebar, effactis liberum reliquit. Addit B. Petrus Damianus: Hoc modo frater ille, ad humilitatis custodiam, redijt, & in cella iugiter perseverans, de cætero irreprehensibiliter vixit.

Multò memorabilius est, & ad rem nostram propius deseruit, quod Theodoricus Abbas de S. Hildegarde, sancto Bernardo cœua commemorat, cuius hæc est series: Nobilis femina, septem annos à dæmone obsessa, ab amicis adducta est ad cœnobium Brunvilerense, Diœcesis Colonienfis, vt ibi Dei, & S. Nicolai, Patrocinio liberaretur. In tertium itaq; mensem, frustra sudatum à Patribus, in dæmone expellendo. Quia verò dæmon indicarat, se vasculum suum, non dimissurum, nisi ope Schrompelgardis, ridens, hac appellatione, S. Hildegardem, id temporis, in Diœcesi Moguntina, Bingæ, à miraculū celebrem. Abbas per literas, rogauit eam, humiliter & instanter, vt in re tam luctuosa, succurrere dignaretur. Illa, viso diuino monita, rescripsit; Dæmonem illum non posse, nisi ieiunjs, flagellu, orationibus, & Eleemosynis eijci: inter alia hæc eius sunt verba: Audite ergo non responsum hominū, sed ipsius qui viuit. Eligite septem boni testimonij, & quos vita meritum probat, Sacerdotes, & ieiunjs, flagellu, & orationibus, Eleemosynis. & Missarum celebrationibus, premisis, humili intentione, & habitu sacerdotali, cum stolu, ad patientem accedant, & eam circumstantes, vnus quisque eorum, virgam in manu teneant, in figura virga, qua Moyses Aegyptum, Mare rubrum, Petramque præcepto Dei percussit, vt sicut ibi Deus per virgam, miracula ostendit, ita & hic pessimo hoste, virgū iecto, seipsum glorificet, & humani generis hostem, prosternat. Hū literis super Energumenam recitatu, inquit scriptor, eius vitæ, Cum lector ad locum venisset, vbi in sine scriptum est; Et ego indocta, & paupercola se-

4. Ab alio similiter dæmō profligatur. In vita S. Dominici Loricati.

5. Obsessa Iusu S. Hildegardis virga percutitur, & liberatur. In vita S. Hildegardis. Lib. 3. cap. 21.

mina, O blasphemus & derisor spiritus, tibi praeicio, vt de ista homine exeat; idem nequam spiritus totus infremuit, ac tantos ululatus, tamque horridos clamores emisit, vt omnes perterrefecerit; Et dum his fere per dimidiam horam bacchando insitisset, tandem vt Deo placuit, vas, quod diu posse derat, reliquit. Hic Sanctissima Virgo Hildegardis, Dei spiritu informata, quantum virgis flagellisque, ac disciplinis, in fugando dæmonum Phantasmate, virtutis ac virium sublit, luculenter edocuit: Eant nunc derisores huiusmodi, carnis mortificationum haeretici, vel frigidi sanè Catholici, & hæc omnia, tanquam vana, irrita & casta, explodant, & seipsos, ob blasphemiam, diabolicis eiusmodi vexationibus, culpa sua, temerè exponant.

.6. Franciscus
Xauerius vitur
flagellis.
Lib. 4. vitæ
cap. 6. & 9.

De Sanctissimo Patre, Francisco Xauerio, ista scribit, Author eius vitæ: *Flagellationis supplicium, B. Patri nostro Francisco Xauerio, frequens fuit, & flagellum quo vsus est, etiam alijs salutare: Certum enim auctoribus compertum est, flagella ex funiculi, quibus se Franciscus diuerberabat, à Neophyto quodam, piè admodum asseruat, atque eorum beneficio sanitatem redditam, multis, alios à Dæmonum vexationibus liberatos, aliæque multa sanè admirabilia patrata. Etiam adolescens, ad edomandam lasciuientem aetatem, funiculi saepe, ac diu constrictos, artu habuit, cum acrisensu doloris. Quod si vir tam sanctus, & tot Miraculis clarus, hoc exercitium mortificationis tanti fecit, quid de illis cogitandum, qui explodunt?*

.7. Seraphicus
Pater S. Francis
cens flagellando se
Dæmones arceat.
S. Bonauent.
in vita
S. Francis.
cap. 5.

Solebat sanctus Franciscus corpus suum flagellis assidue atterere, & contra omnes diaboli tentationes, præmunire: quadam igitur nocte, cum eidem exercitio vacaret, dæmon ei acclamauit: *Francisce, Francisce, nullus est in mundo peccator, cui, si conuersus fuerit, non ignoscat Dominus: sed qui seipsum poenitentia dura necauerit, gratiam non inueniet in æternum: Cognouit ergo Vir Dei diaboli fraudem, ex carnis tentatione, quæ est secuta, quam vt fugaret, deposita veste, chorda qua præcinctus erat, se acerrimè diuerberauit. Quod si contra diaboli oppugnationes, hac Dei armatura, vsus est vir iste sanctissimus; quis tã impius erit, vt derideat & explodat? Induite similiter vos auditores mei, hanc armaturam Dei, vt positis stare aduersus insidias diaboli, vos indefinenter oppugnantis.*

Alia

Alia porrò armatura Dei, est, si forsan ex humana fragilitate, in lathale quodpiam crimen te labi contingat, confestim ad Sacramentalis Confessionis præsidium refugere, & peccatum Sacerdoti aperire: sic namque omnem, maleficio diabolico, ansam illicò præcludes: *Si enim, vt beatus Ioannes Apostolus asseuerat, confiteamur peccata nostra, fidelis est & iustus, vt remittat nobis peccata nostra,* quibus in eius sanguine abolitis, non est, quo sathanæ versutias, extimescamus: Hoc suis antidotum auditoribus, contra omnes Magicas superstitiones, aliæque scelera, præscripsit sanctus Augustinus: *Qui hucusque in istis diabolicis rebus captiuandum diabolo se tradidit, toto corde penitentiam agat, & sacrilega illa, aliæque flagitia, quibus diuina Maiestas offenditur, cum omni horrore fugiat, & contemnat, vt illi Deus indulgentiam dignetur dare, & ad æternam beatitudinem, ob gloriam nominis sui, faciat peruenire.* Mortali sanè peccato, hominem diabolo mancipari, nemo est qui dubitet: Sicut igitur, quam diu mancipium est, in potestate Domini, potest illud pro libitu tractare: Sic quando sub peccati iugo, perseuerat, sathanicæ tyrannidi, semper patet, vt ei, ni Deus prohiberet, mortem, omni momento, consciscere possit. Quam diu quis gradum figit iuxta canem mordacissimum, cathenæ licet alligatum, tam diu, ab eo morderi potest: Sic quàm diu quis in peccato hæret, tam diu diabolium, semper ad nocendum paratissimum, socium habet collateralem.

Ioannes Diaconus, qui sancti Gregorij Magni vitam scripsit, tria eorum commemorat exempla qui à dæmone possessi, & vexati, mox vt peccatum suum beato Gregorio confessi sunt, pœna peccati liberati fuère. Et eorum quidem vnus, cum peccatum octies negasset, octies à dæmone, renouata vexatione, horribilem torturam, est perpessus. Nona demum vice, qua furtum factus est, percepta absolutione, omninò redditus est immunis. Petrus item Cluniacensis Abbas, Diui Bernardi coæuus, cum narraffet, horrendam Monachi cuiusdam vexationem neque oratione, neque ieiunijs, neque Eleemosynis, neque aquæ lustralis aspersione, cohiberi potuisse,

V. 2.

se, sub-

II. Remediū
IX. Acceleratio
Pœnitentiæ & confessionis post lapsū.

1. Consilium huius remedij.

1. Ioann. 1.

Serm. 24.

2. Peccator
Mancipium
Diaboli.

1.

2.

3. Confessi peccata, illicò à dæmone liberati.

Lib. 1. Vitæ S. Gregorij.

cap. 11. 12. 13.

1.

2.

3.

Lib. 1. Mirac. cap. 6.

4. Peccato in anima latente nullo re-

medio Dæ-
mon ex pel-
litur.

se, subiungit: *Sed ne miretur aliquis, neque oratione, neque alijs me-
dijs, quibus dæmon frænari potest, neque lustralis aquæ aspersione, dæmo-
nem hunc fugatum; agnoscant, tabe interius latente, exterius vnguenta
adhibita, nihil proficere posse. Talem autem voco, lethale peccatum, quod
quam diu in interioribus quibuslibet latuerit, nullius exterius Sacramenti
perceptio, ei prodesse poterit. Hortatus est eum igitur Abbas, vt in-
tegram omnium peccatorum confessionem, sine mora face-
ret: quam primum absolutus est, vexatio prorsus desijt*

5. Confessio-
nem peccati
accelerandâ
pluribus hi-
storijis suade-
tur.

I.
Sim. Metaph.
apud Surium
14. Augusti

Theodoricus
de Apoldia
Lib. 6. vitæ S.
Dominici.

3.
4.
6. Huius loci
exemplum.

Hoc ipsum medium sancta Athanasia Abbatisa, suavit cui-
dam sæminæ, quam dæmon sæpius molestabat, cumque con-
fessio paruisset, ab omni diaboli impetu, mansit illæsa. Sic Re-
ginaldus, vnus ex primis Beati Patris Dominici socijs; Fratré
Ordinis, quem dæmon pede apprehensum, per templum ra-
ptabat, iubendo vt peccata sua, sine mora confiteretur, inco-
lumem seruauit. Sic sanctus Arnulphus, Suefionensis Epi-
scopus, cuidam ob vindictæ cupiditatem, à dæmonum legio-
ne vexato, iniunxit, vt peccata sua, sine mora confessione se-
ria expiaret; quod cum fecisset, dæmones eum vexare desi-
uerunt. Fuit etiam in hac ciuitate nostra, puella, viginti cir-
citer annorum, quæ cum occulta quædam peccata, in con-
fessione reticuisset, non solùm dæmoniacis illusionibus, sed
& immundis exagitationibus, diu noctuque vexata fuit, sed
cum serio pœnituisset, & peccata confessione sincera expiaf-
set, ab ingrato illo hospite, protinus extitit liberata. *Induite
ergo & vos hanc armaturam Dei, si quando in graue peccatum
incideritis, vnde diaboli vexatio aliqua, sit pertimescenda, vt
possit aduersus eius insidias consistere, & illæsi pertransire.*

En vobis iterum duplicem armaturam, *Castigationis corporis,
& accelerationis penitentiae*, contra omnem inimicam potesta-
tem. Erunt qui hæc, & similia, parui faciant, qui dæmonum
sæuitiam, & ministrorum eius crudelitatem, qua sæuiunt in
eos, quos Deo permittente, ligaturis & facturis suis, diaboli-
cis, aggrediuntur, nequissimeque infestant, in minimis du-
cant: At nemo se liberum, nemo immunem, credat, qui Deum
quotidie offendit. Quod bono cuidam, & honesto viro, qui
hæc

hac ipsa hebdomade, maleficijs extinctus est, contigit, vnicuique contingere potest. Arma itaque ante pugnam, & prælium, paranda suadeo, vt cum hostis quempiam adoriatur, paratum inueniat, ad resistendum, cum eius gratia, qui est benedictus in sæcula, Amen.

C O N C I O. XVIII.

REMEDIVM DECIMVM, CONFESSIO
INTEGRA, OMNIVM PECCATORVM,
ET QVANDOQVE TOTIVS VITAE
ANTEACTAE

*Induite vos armaturam Dei, vt positis stare aduersus insidias
Diaboli. Ephes. 6.*

CVM mille artifex, Dæmon, mille fraudes ac dolos excogitet, quibus mortales, aut per se, aut per vasallos suos, oppugnet, benignissimus Deus, varia etiam remedia, & velut arma nobis, dignatur subministrare, quibus eius, quæ in nos quotidie, magno numero contorquet, ignea tela excutiamus. Quorum præcipuum, vnum, vt è primarijs Principem locum obtinens, mihi esse videtur *Confessio integra*, quam Generalem totius vitæ vulgò appellant, quam nos hac concione, opitulante diuina gratia, explicare ac persuadere aggrediemur, vt vos, ea mediante, induatis armatura Dei, & stare possitis, *aduersus insidias diaboli; Induite vos armaturam Dei, vt positis stare aduersus insidias Diaboli,*

Præcipua inprimis, contra diaboli & eius Ministrorum oppugnationes, armatura est, *integra & sincera*, peccatorum totius vitæ, *Exomologesis*. Sunt namque peccata, tanquam vincula & funes, quibus dæmon alligatum tenet peccatorem, lamētante Regio Vate: *Funes peccatorum circumplexi sunt me, qui nisi rumpantur, impossibile est, diabolis ceruicibus nostris, nullo non tempore, semper imminentis, violentiam excutere: Neque enim abs re monet Propheta: Dissolue colligationes impietati, solve fasciculos deprimentes, onus omne dirumpe.* quæ nam colligatio-

I. Confessio
integra, Re-
medium X.
I. Peccata vin-
cula, quibus
Dæmon liga-
tos tenet ho-
mines.
Psalm. 118.
Isaïæ 55.

gationes impietatis? *scelera & flagitia*, quibus homines à diabolo illaqueantur. *Quinam fasciculi* deprimentes, vt homo se contra hostem illum, tantæ potentia valeat defensare scriptura dicente: *Non est potestas super terram, qua comparetur ei, qui factus est, vt neminem timeret, nequeat sufficienter defendere? Mali vitiorum habitus, & consuetudo peccandi.* Quod onus deprimens, vt se ad capeffenda, contra diabolum, arma, nequeat erigere? *Reatus aterna damnationis.* Hæc porro ad vnum omnia mala, quo medio diluuntur? *Integra & vera, peccatorum omnium, Exomologesi:* Hæc enim, vt grauiter affirmat S. Augustinus, *est salus animarum, dissipatrix vitiorum, restauratrix virtutum, oppugnatrix demonum, Conciliatrix presidij Sanctorum Angelorum.* Et S. Iohannes Chrysostomus: *Vera Peccatorum confessio, sic vires diaboli exhaurit, vt omnes eius conatus, in ventos euanescent. Sublati quippe peccatorum noxi, non est vnde hominem apprehendat, & in terram collidat. Induite vos igitur dilecti mei, hanc armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli, in perniciem vestram vigilantis.*

Iob. 40.

2. Efficacia
integræ con-
fessionis.
Serm. 119. ad
Fratres in
Eremo.
Hom. 21. ad
Pop. Antioch

3. Mustela cō-
tra serpentē
vititur ruta:
Nos contra
diabolum in-
tegra confes-
sione.

4. Dæmonis
Testimoniū
de integra
confessione.
Lib. II. hist.
memorabil.
cap. 38.

Plinius & Aristoteles scribunt, *Mustelam*, quæ naturali antipathia, *serpentem* odit, quando cum ipso in certamen descendere & congregi nititur, prius *Rutam* manducare, cuius odore, cum hostem inuadit, & contra eum progreditur, sic serpens eneruatur, adeoq; debilitatur, vt omnino contabescat, & à Mustela, nullo negotio, trucidetur: Sic nos, cum à Dæmone inuadimur, commanducata *Ruta* odorifera, *integra* exactæque *confessionis*, illius potentiam, eum in modum frangemus, sic fraudes eius infirmabimus, vt nec in minima quidem re, nobis amplius valeat præualere, quin potius, omnia eius machinamenta, disturbentur.

Cæsarius auctor est, dæmonem morituri lecto astantem, à sancto quodam Cisterciensi Sacerdote, Thoma nomine, sub attestatione diuini nominis, coniuratum, vt ediceret & manifestaret, quid nam sit, quo illorum potestas, omnium maxime infringatur, & eorum consilia & fraudes, dissipentur? *Adiuuro*, inquebat, *te per Deum, qui iudicaturus est viuos & mortuos, vt dicas mihi, huius interrogationis veritatem.* Diuina ergo compul-
sus au-

ius autoritate, respondit hostis malignus: *Nihil est in toto mundo, quod vires nostras adeo frangat, quam integra confessio, omnium peccatorum: Quam diu enim, homo est in peccato mortali, omnes eius animæ vires ligantur, nec se mouere potest. Quamprimum autem sincere confessus, à Sacerdote absoluitur, eodem momento, omnia nostra Diabolica vincula, rumpuntur, & homo sic à iugo & seruitute nostra, liber euadit, vt nullam, in eum amplius, potestatem habeamus. O incomparabilis virtus veræ & integræ peccatorum confessionis.*

Hanc ipsam à dæmone assertam virtutem, cõfirmat, quod legitur in vita sanctorum Martyrum Astionis Monachi, & Epiætici Presbyteri, qui Astioni, tanquam superior præerat & moderatissimè dominabatur. Cum aliquando Astion, sine Epiætici superioris cõfessione, iuisset ad hauriendam aquam, libidinosa cogitatio, eius cordi, adeo tenaciter inhæsit, vt tridui spacio, eam excutere, quantumuis conaretur, non posset: quæ res eum vehementissimè turbauit. Videns itaque Presbyter Epiæticus, faciem clientis solito tristiolem, causam mæroris interrogauit: Confiteretur ille inobedientiam suam, & turpem simul, quam suggerente diabolo conceperat, imaginationem aperit, & suppliciter absolutionis beneficium exposcit; quo impetrato, sensit beatus Astion, è sinu suo, nigrum, in pueri forma, AÆthiopem, cum ignea facula, vi magna, importunissimè erumpentem, lamentabiliterque vociferantem: *Confessio tua, ô Astion, magnas meas hodie, contriuit vires, meque inermem reddidit, ac dissolutum.* Sic sanctus Astion peccata candidè confessus, immanissimum illum hostem, ab anima sua exegit, suo comprobans exemplo, ignea huius nequissimi hostis, tela, non alia felix armatura extingui, quam accurata & solida, omnium totius vitæ noxarum, Sacramentali expiatione.

Tam autem est necessaria *integra confessio peccatorum*, vt sine eius adminiculo, nemo, eorum, qui à diabolo, præsertim Amodæo, tentantur, ab eius vexationibus, valeat assecurari. Hinc mari Remensis Archiepiscopi, monitum est: *si per sorrias, aut maleficas, occulto, sed nunquam iniusto Dei iudicio, permittente, & diabolo incitante, concubitus excitetur, hortandi sunt, quibus ista eueniunt,*

5. Alia Dæmonis lamentatio de integra confessione.
Sim. Metaph. in vita,
Spec. Exépl. Tom. 2. dist. 8. u. 21.

II. Necessitas integræ Confessionis.

1. Amodæi tentationibus opponenda integra confessio.

Cap. li per

fortiarias
93. q. 1.

In c. 8. Lucæ.

2. Exemplum
feminæ pec-
cata in con-
fessione oc-
cultantis.

3. Concubina
ab incubo dæ-
mone libe-
ratur.
Lib. 3. Mirac.
sui temp. c. 13.

4. Alius à suc-
cubo pura cõ-
fessione li-
beratur.
In Epitome
Formicarij.
5. Consilium
B. Catharinæ
de integra
confessione.
Disquisit.
Magistarum

niunt, vt corde contrito, & spiritu humiliato, Deo & Sacerdoti, de omni-
bus peccatis suis, puram confessionem faciant, vt profusis lachrymis, veniani
consequantur: hoc namque medio, non precedente, ceteri in vanum ad-
hibentur. Venerabilis etiam Beda, explicans Christi, dæmo-
nem interrogantis, verba: *Quod est tibi nomen?* inter cætera sic
scribit: *Et nostri Sacerdotes, qui per exorcismi gratiam, dæmones eicere
norunt, solent dicere, patientes non aliter valere curari, nisi in quantum
sapere possunt, omne quod ab immundis spiritibus, visu, auditu, gustu, ta-
ctu, alioue quolibet corporis vel animi sensu, vigilantes, dormientesue, per-
tulerint, confitendo patienter exponant.* Et mox hoc idem exemplo
cõfirmat, ex relatione Presbyteri cuiusdam, sibi vicini: Ipsum
Religiosam quandam fæminam, à diabolo infessam, curare
cœpisse, sed quam diu occulta eius peccata, latebant, nihil a-
pud eam proficere, potuisse. Confesso autem, quo molesta-
batur Phantasinate, mox & ipsum orationibus, cæterisque,
quæ oportebat, purificationum generibus, effugasse. Et ita
rem se prorsus habere, alijs compluribus exemplis probatum
datur. Cæsarius narrat, Bonnæ Sacerdotem quendam, pes-
simæ conuersationis, laqueo vitæ sibi met abrupisse: Eo mor-
tuo concubinam, pœnitentiæ desiderio Monasterium pœni-
tentium ingressam, sed Dei permissione, ab incubo dæmone,
sæpius ad flagitium importunè sollicitatam, crucis signo, &
aquæ benedictæ aspersione, repulisse: sed cum redisset, An-
gelica salutatione deuotè recitata, longius, velut sagitta, i-
ctum, fugisse, neque adhuc dum finis, donec pure omnibus
vitæ maculis, integra & accurata confessione, expurgatis, abijt
importunus Procus, nunquam postea rediturus. Eodem pu-
ræ confessionis medio, prolixè memorat, Ioannes Niderius,
Leodiensem quendam, molestissimis succubi dæmonis, ludi-
ficationibus, longo tempore vexatum, eius molestias protin-
us euasisse.

Illustrius est, quod vt refert Martinus DelRio, his ipsis
verbis, auctor Anonymus, sed fidei certæ, de beata Catharinæ
sanctæ Brigittæ filia, tradidit, eam, cum Neapoli versaretur,
cuidam nobili viduæ, narranti, filiam à nocturno dæmone,
infe-

infestam, optimè consuluisse; Hic auditu, inquit, valde illarum vicem dolebat, Carbarina, & tacitè legens secum semel, salutationem Angelicam, vt semper solebat, cum de rebus spiritalibus consuleretur, saluberrimum ei consilium impertijt. Primò vt purè & integrè, totius vitæ peccata, confiterentur: Aiebat enim, ob peccata in confessione, celata, plerumque id genus, illusiones accidere: Deinde, vt nudu pedibus, & absque lineis indusis, cum omni humilitate, continuu octo diebus, irent ad templum sanctæ crucis, & ob reuerentiam Passionis Christi, coram imagine ipsius, à cruce pendentis, legerent septies orationem Dominicam, & Angelicam salutationem; addebat verd, se quoque, indignam licet, ex commiseratione, libenter pro ipsis Deum rogaturam: fecerunt illæ, quod iussæ, & octauo die, liberatæ fuerunt. Hæc ex Surio Martinus Delrio.

Prædictorum tamen admirationem obscurat, quod de verbo ad verbum Hætor Boëthius hac serie describit: Anno salutis Christianæ, sexto, supra octogesimum millesimum & quadringentesimum, nauigantibus è Phortea, astuario in Flandria, negotiationis causa, tanta suborta est, ventorum vis, vt velu malo, armamentisque ruptis, nauisque sadè inter tumentes vndas iactata, certissimam mortem, cuncti expectarent. Nauicularius tantam, tamque insolitam aëris Inclementiam, eo tempore demiratus, suberat enim solstitium æstiuum, cum id non syderum, sed malorum dæmonum, qui hominibus, præsertim pijs, semper sunt infesti, insidijs, magnis tribueret clamoribus, reddita est vox, ex ima nauis, mulieris, se miserè incusanti, quod Incubo, humana sub effigie, quo cum permultos ante actos annos habuisset, consuetudinem, iam tum fuisset commixta, & ab eo subacta: Mari ergo celerius se tradendam, vt ipsa pereunte, quæ tanti mali imminentis causam præbisset, ceteri, Dei benignitate, incolumes permanerent. Accedens porro ad lachrymantem feminam, iubente Nauiculario, Sacerdos, eius, ceterorumque salutis consulendi causa, crimen iam palam confitentem, horrentem scelus, vehementer, alto ex pectore suspirijs indicibus, penitentemque facti, piè est horatus, ne sibi deesset, cui certò cognosceret, Numini suuorem adesse. Crimina lachrymis & animi penitudine deleri, tantam miserenti Dei Clementiam esse, erga mortales, vt altius, vel in malorum profundum, delapsos, at resipiscentes, nonnunquam ad maiorem longè, quam vnquam antea habuissent, gratiam recipiat. Merita pijs Sacerdotibus adhorratione, cum malis suspirijs, mulier admissum fac-

Lib. 6. c. 2. sect. 3 q. 3. ex Tom. 2. Suriij 22. Martij.

6. Tempestas ab incubo dæmone excitata sedatur. Lib. 8. rerum Scoticarum.

Virtus integra Confessionis.

nus deploraret, & à Sacerdote absolutionem flagitaret, ea data, cuncti visa est atra nubes, è nauis sentina profluisse, ingentique sono, flamma, fumo, atque fetore se deiecit in mare. Sedatum est inde cœlum, & qui nauis, licet pessimè affecta, uehebantur, ad portum feliciter peruenerunt. Hæc ad verbum, Scoticarum historiarum fidelissimus compilator. Equibus stupenda planè & incredibilis veræ integræque Confessionis virtus, luculentissimè demonstratur.

III. Exempla recentiora de mirabili energia integre confessionis.

1. Puer nobilissimis Confessione ab importunissimis dæmonis temptationibus liberatur.

In literis Prouincie Francie.

Mart. DelRio lib. 6. c. 2. sect.

3. q. 3.

Et ne qui putet, olim tantummodò, hac virtute præditam exitisse, sacram Exomologesin, candidè coram Sacerdote peractam, noua quædam, & supradictis longè recentiora Exempla, superaddamus, quæ nostra etiamnum memoria, contigerunt, Francisco Bencio apud Martinum Del Rio, in hæc verba referente: Circa annum 1591. Pontinuus Puer erat, nobilissimè magis pollens genere, quam domo opulenta, compingitur in aulam, parentum iussu, à gymnasio abstractus: sed mobilitate ingenij, cum recursares desiderium, vitæ prioris, statuit inter lixas calonesque potius versari in castro. Iter ingressu, atra viri species occurrit in serica veste, qui interrogans, causam tristitia? pollicetur remedium. Verum vbi te adiuuero, inquit, ecquid præmij? at puer: Vt totum me excutias, inquit, ne teruncium inuenias: Cui alter: Da te mihi modo, nulla tibi cupiditas, frustra eris. Existimat puer, se in seruitium peti, postulat tempus deliberandi. Ille contra onerare promissis ingentibus, vt vel puero, tanta iam vaniloquentia, mira esset: suspectare itaque cœpit, num in figura hominis, lateret Cacodemon? Mox cum tacite totum eius corpus emetitur oculis, sinistrum pedem animaduertit, bifida vngula ac deformi, statim cohorrui, & qui mos rectè institutus, in metu repentino, IESVM ingeminans, crucis signo armat frontem, eodemque puncto, seua species euanuit. Tertio post die ad nos reuertenti, eadem imago se offert, & proditur eadem pedis nota. Querenti, vt rum caprum esset consilium? puer respondit: Sibi Domino opus non esse; rogatus quo iurer? Urbem nominauit. Tum dæmon ante eius pedes, Cruuenam iacit sonantem, in qua triginta, quadraginta uè Flandrici nummi, (ex his reperi postea inaurati duodecim, recentes dices & asperos, veluti ab adulterantibus monetam, nam areos fuisse, ignis ostendit) tum puluerem in linteo, perniciosam tradit, cuiunque subita morte tollendo. Addit consilia, ad turpes libidines, & admonetur, à piacularis aque vsu & à consecratæ hostie

hostia adoratione (quam contemptim placentulam vocabat) abstinendi. Eam blasphemiam, dum auersatur puer, animo pio, simulque veretur, ne oborto collo, stranguletur à monstro, salutarem crucem imprimit pectori. statim magno impetu alliditur ad terram, nec nisi post semi horam exurgit. Vehementius deinde, ex die in diem, variis spectrorum apparitionibus terretur. Sacra tandem Confessione expiatus, è laqueo venantium, omnique metu, ereptum se esse, diuina ope, gloriatur. Addit ibidem aliud Martinus Del Rio, de nobili viro in Austria, qui furioso quodam amore, erga feminam quandam, distinebatur, vt nullum eius, neque humani neque diuini, moniti, finem faceret, ita vesano complet a igne torrebantur tota praecordia: secuta demonum horrendissima spectra, aliaque sine numero terriculamenti, qua lustrali quidem aqua vsu, & crucis signo, & in cera consecrati agni imagine, ad tempus pellebantur, sed sepius ac sepius redibant, demone semper, minacissimo vultu, apparenste. Detectū demum, integra confessione peccati, turpi perinde amore, quam tristi, animum terrore, integerrime liberauit. Aliud ibidem subnectit hisce verbis: Mulier in Bauaria, satū arumosa, siue leuitate natura, siue grauitate arumna, implorato Dæmoni, se deuouit, vt opem ferret. Et tum quidem non sensit presentem, verum in potestatem vt redijt, ex marore dedit pœnas, iacti verbi, terroribus non tantum, pauida sed & verberibus tansa, vt etiam ab aditu templi, prohiberetur, virgarum quas sola ipsa conspiciatur, intentu. Adducta ergo ad Sacerdotem, ab eaque Confessione totius vite peracta, ab omni impostero Dæmoni vexatione, extitit immunis. Ac denique aliud de virgine, quæ concepto, & facto virginitatis & monasticæ vitæ voto, cognatarum instinctu, nuptias iniijt, in quibus, cum viro nequam, misere viuens, nunquam deferebatur à conscientia angoribus. Hinc ei truculentissima forma Dæmon sepius minatur, & sic infestat, vt furore amentiaque corripitur. Intermicabat in his tenebris aliquid lucis, confugienti ad preces, cogitabat templum, & Sacerdotes adire, sed diabolica & inuisibili quidem manu, retrahebatur. aliorum tandem auxilio, Sacerdotem consulit, suadetur confessio, qua integre peracta, cessat furor, & Dæmonis agitatio, prorsus consopitur. O admirandam, ô plane diuinam virtutem, integræ confessionis, adeo efficaciter, omnes Dæmonum laqueos, & cathenas dissipantis.

X 2 Quid

Del Rio ibidem.

2. Turpis amor vna cum Dæmonum spectris fugatur.

Ibidem.

3. Dæmoniacæ vexatio extitit.

4. Furor & dæmonis agitatio propulsatur.

IV. Pellit omnia demonis phantasmata integra confessio.

In floribus exempl. c. 5. Tit. 39. num. 6. & 7. Ex litteris annuis Societatis, anno 1584. de rebus colleg. Pascarientis Prouinciæ Mexicanæ. 1. Pauor & formido à demone immissa abiguntur.

Ex litteris annuis Prouinciæ Rhenanæ anno 1585. 2. Impugnatio Diabolica exterminatur.

V. Infestatio Demonis in hora mortis integra confessione in nihilum redigitur. A. poc. 12.

Quid quod hoc ipsum Confessionis integræ subsidium promptissimè seruiat, ad omnia demonum Phantasmata, & sæpius obiecta terriculamenta, viriliter propulsanda? Ea de re, duas historias refert Antonius Dauroultius; priorem hinc verbis: *Erat Indus, cum ceteris vitijs, atque omni dedecore infamis, tum ebrietate potissimum. Hunc benè morata vxor, egregiaque Christiana, monebat assidue, caueret diuinis iras: sed vbi sensit, nullum admonitionibus relinqui locum, precata à Deo est, vt curam coniugij ipse susciperet, cacamque mentem, pro ea, qua solet, benignitate, nulli etiam lacescita meritis, illustraret. Non spreuit diuina bonitas, æquas mulieris preces. Vir cum maxime iaceret in luto, noctuque ambularet in publico, Ecce tibi sathanas, cui ille se non semel addixerat, horribili molossi specie, vasto oris biatu, ad deuorandum expeditus, ac nisi candidi quidam, vt ipse testatur, adolescentes, eximia pulchritudinis accurrissent, immanemq; belluam, ab eius corpore continuissent, consecra res esset. Continuatur illius spectri infestatio, diebus non paucis, qua ille perterritus, & penè alienatus à sensibus, vti quoties gradum faceret, sibi in enormes fauces illas, incidere videretur. Ad Sacerdotem itaque accurrit, vitæ peiori delicta omnia & singula, enucleate confitetur. Animi expiatione facta, abiit spectrum, euanuit pauor omnis, formido abscessit. Alterum sic habet: Confessionis sincere beneficio, non modo liberantur mortales à spectris, sed etiam ab omni demonis infestatione. Vir siquidem honestus, ac clarus, cum assiduus demonis pateretur iniurias, petebatur enim sæpe lapidibus, nec vlla quies, domusque dabatur: Cum multa & varia frustra tentasset, leuationem aliam, quam à confessione integræ, non tulit. Monuit enim Sacerdos, prius delendas esse peccatorum maculas, si se tranquillum reddere, & à demonibus tutum vellet. Cum paruisset, tandem demon Christo, & luci tenebre concesserunt, & hostis oppugnatio, tota cessauit. Adeo formidolosa est confessio vis, omni tenebrarum potestati.*

Nouimus equidem, humanam salutem, à sathana nunquam acerbius, nunquam infestius oppugnari, quàm in extrema vitæ periodo: *Descendit ad vos diabolus, inquit Angelus, habens iram magnam sciens quia modicum tempus habet. At nihil æquè violentiam eius infringit, quàm Confessio: Exemplum depromo, è vita sancti Guidonis Confessoris: Cum Bertholdus quidam morti propin-*

propinquus, tandē animam efflaret, conscientiaque stimuli pungeretur, benignitate Dei & precibus sancti Guidonis, sibi redditus est. Rogantibus autem fratribus, quid sub ijs, tam diuturnis mortis angoribus vidisset? Vidi, ait, daemones, aduersum me horrendissime saeuientes, & peccatum quoddam mihi obijcientes: Cum enim in saeculo degerem, non nisi vnicam didici incantationem, qua non saepe tamen vsus fui, sed ea iam planè etiam ex animo exciderat. Hanc solum illi proceres spiritus mihi formidabilem in modum, obiecerunt. Sed cum propositum integrè confitendi, in corde meo concepissem, virtute Christi & orationibus sanctissimi Patris Guidonis, vestrisque prostrigati, abscesserunt. Peccatis ergo ritè coram sacerdote depositis, absolutione data, letus, & sine hostium illorum pauore, in pace perpetua quieuit. Quicumque igitur placidè, & sine sathanæ, & Angelorum eius molestia, hinc emigrare desiderant, hoc ipso, integræ confessionis medio, salutis suæ prospiciant, & ignita eius iacula, isthoc tam salutari medio, præcauendo, retundant.

Quid pluribus immoror? Diabolica in super stigmata, humanis corporibus, in seruitij signum, à diabolo impressa, non solum abolet vera confessio, verum etiam omnium peccatorum memoriam ei adimit, vt de ritè confessis criminibus, neminem valeat amplius accusare. Et quod pluris aestimandum, non nouit amplius eos, qui sibi antea homagio fuerant deuincti: Vidi ego hisce meis oculis, vnum de pueris illis, quatuor, qui se annis superioribus, sanguinis proprii chirographo, diabolo addixerant; hic in manu sinistra, diabolicum stigma, velut caumate iniustum, notabili deformitate ostendebat. Confessus est. Exorcismis adhibitis, retulit daemone Chirographum; Et ecce stigma illud omninò euauit: quod non ego solum, sed & multi, è Societate IESU Patres, notatu dignum, duximus in historiam referendum. Huic addo historiam, ex Chronico Ordinis sancti Dominici: Duo ex Ordine sancti Dominici Fratres, oberrabant in montibus Hybarnia, qui viam inuenire non valentes, dum aspicerent ante se, viderunt quendam hominem, parua statura, quem cum vocassent, fugere eos cepit. Qui cum secuti eum fuissent, requisita via, noluit respondere. Sed cum instarent, & inquire-

Surius Tom.
2. in vita S.
Guidonis
31. Maij.

1. Integre confitens in agone à Dæmonis infestatione eripitur, & placide obdormit.

Incantationibus vti periculosissimū.

VI Confessio integra abolet Diabolica stigmata, & characteres.

1. Dæmon non nouit amplius confesos.

Historia nostri temporis.

2. Stigma diabolicum facta exomologesi integra euanescit.

Ioan. Junior in scala Paradysi.

Ioan. Maior in speculo. Tom. 2. dist. 9. Num. 35.

3. Annis trè-

ginta Dæmoni obligatus
Confessione integra eius
characterem abolet, & ab
eo non amplius agno-
scitur.

Signum dia-
boli disparcet.

rent, quis esset? dixit: Triginta annis dæmonibus seruiui, homagium eis feci, & sigillum eorum in manibus meis porto. Visitant me in diuersis figuris, & quidquid præcipio, faciunt semper. Cumque vnus eorum serio ad penitentiam eum exhortaretur, allegando inferni pœnarum acerbitatem, infinitatem diuinæ misericordiæ, seruituti diabolice turpitudinem, ille compunctus, querit consilium, quomodo posset saluari? Tunc frater ille Sacerdos: Conficere omnia peccata tua, quia virtus Confessionis tanta est, vt frangat omnem diaboli potestatem, mitiget omnem iram Dei, & induat omni virtute. Cumque illo cum maxima contritione, perfectissime confessus fuisset, statim sigillum dæmonum apparuit abolitum, & veluti abrasum. Tunc fratres; Vt agnoscas magis, inquit, virtutem Confessionis, sta hic in nemore confidenter, vti antea solebas, cum diabolo sermocinaturus: & si diabolus, cui tu fecisti homagium, dum venerit, te non cognouerit, Deus tibi indulset peccata tua. Qui confusus de misericordiâ diuinâ, dæmonem expectauit. Ab- euntibus illi, cum dæmon cum magno equitatu venisset, interrogauit, si seruum suum non vidisset? respondit: Ego sum ille, qui triginta annis seruiui tibi: Tunc dæmon: Mentiris nequam, non vidi te, sed quero illum, qui sigillum meum habet, in manibus suis. Quod ille audiens, cum gaudio rediit, ad salutem suam, post Deum, auctores, & in posterum pie Deo samulandi, ab eis documenta accepit. Quod si hoc, quod maius est, effectum dare potest, vera confessio, quanto magis id quod longè minus, & propulsare omnia diaboli nocumenta, quæ per se, & ministros, humanis corporibus & bonis, intentat?

Audite venefici & sagæ omnes, etiam si millies homagium dæmoni præstitissetis, etiam si millies millies, horrendissima in Deum, in Angelos, in Sanctos scelera, sacrilegia, patraissetis, dummodò peccata vestra, seria cum contritione, Sacerdoti aperiat, ac Dæmonis seruitio vos veraciter posthac subtrahatis, mihi credite, æterna salus vestra, erit in tuto. Ne vos ergo finatis, adeo miserabiliter, à Diabolo persuaderi, vt grauisima illa, Dæmonolatricæ sacrilegia, reticeatis, quin potius, Induite vos hanc armaturam Dei, vt ignea hostis malignissimi tela, ceruicibus vestris iminentia, excutiatis, & æternæ damnationis miserias, effugiatis.

A M E N.

C O N-

CONCIO XIX.
 REMEDIUM VNDECIMVM: EVCHARI-
 STIAE SVMPATIO, FORMIDABILIS DAE-
 MONI, ET EIUS VIRTUTE EXPELLITVR
 ab obfessis.

*Induite vos armaturam Dei, vt possit stare aduersus insidias
 Diaboli. Ephes. 6.*

Vam versipellis, quam fraudulentus sit hostis, *demon*, qui nunquam est expertus, vix sibi potest persuadere: *Quemadmodum qui pecora abigunt*, inquit Clemens Alexandrinus, *frondes porrigunt: Ita demones omnia fortuna ludibria, & voluptates animabus protendant, qua possint tandem eas, inescare, & in seruitutem redigere, ac pro libitu vexare: quod tanto quidem solertius agunt, quanto ardentius humanam perniciem sitiunt atque procurant. Quamobrem sicut Dei Filius, Saluator noster, Augustissimum corporis & sanguinis sui sacrificium, non solum, sed & Sacramentum, contra omnia, quæ nos in hoc mundo premunt mala, prouidit & apparuit: Sic eius potissimum virtute mediante, demonis fraudes & insidias, eius efficacia compescere voluit, non solum, dum in Eucharistia, sumitur, sed & cum in tremendo Altaris mysterio à Sacerdotibus offertur, vbi in vno Mysterio, duplex iterum armatura Dei, Sacramenti, inquam, & Sacrificij, continetur, Deo dante, hac & sequenti cõ- cione, explicanda. Cceptis ergo nostris is faueat, qui in utroque Deus verus & homo sumitur, offertur, & adoratur. Induite vos armaturam Dei, vt possit stare aduersus insidias diaboli.*

Lib. 2. Scro-
mat.

Nouum mysterium, armatura noua: Quis vnquam audit, mensæ accumbentem, comedentem & bibentem, cibo potuque, contra hostes armari? Id gratiæ assequuntur, qui mensæ Domini accumbunt, & eius carne & sanguine pascuntur: *Parasti, inquit Dauid, in conspectu meo mensam, aduersus omnes qui tribulant me. Quæ mensa illa? Corporis & Sanguinis Saluatoris. Qui hostes te tribulantes? tenebrarum Potestates, de quibus ad-*

I. Sacramen-
tum Eucharis-
tiæ summæ
virtutis, con-
tra malignos
hostes.

I. Mensa Do-
mini nos ar-
mat & con-
fortat.

dit: Psalm. 22.

dit: *Nam etsi ambulauero in medio umbra mortu: non timebo mala. quoniam tu, quem cum corpore & sanguine, in hoc mysterio sumpsi, mecum es, mihi quodammodo, vt cibus & potus concorporatus. Huius itaque diuinissimi Sacramenti virtute, super aspidem & Basiliscum ambulabis, & conculcabis Leonem & Draconem. Omnes Christiane: Tibi namque & commilitonibus tuis, ad Domini mensam dignè accedentibus, ait qui in eo continetur, & realiter est præsens, tuus Imperator: Ecce dedi vobis potestatem, calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit. O sacratissimam contra formidabiles illos hostes armaturam, cuius virtute, vt affirmat S. Martyr Ignatius, labefactantur vires Sathanae & ignita eius iacula, irrita resiliunt. Et quod plus est, S. Cypriani testimonio, ad hoc sit Eucharistia, vt possit accipientibus esse tutela: Quos igitur tutos contra aduersarium volumus, munimento Dominica saturati armemus.*

Psal. 90.

Luc. 10.

Epist. 11. ad Ephesios.
Lib. 1. Epist. 2.
alias Epist. 54.

2. Diabolus formidat dignè communicantes.
Homil. ad Neophytos.

Hom. 45. in Ioann:

Orat. 4. Nazianz.

Psal. 22.

Nil sanè magis formidat diabolus, quam eos, qui hoc dignè percipiunt Sacramentum, quod expressè affirmat S. Ioannes Chrysostomus: *Cum te egredientem, post Dominicum conuiuium, viderit inimicus, post caelestes epulas, tanquam ignem, Leonis ore flammantem, fugit & deserit, omni vento velocior, nec appropinquare contendit: Et cum cruentam linguam, tuam, ille crudeli perspexerit, mihi crede, non stabit: Et cum os tuum senserit rutilare, gressum suum retrò cum timore torquet. Et alibi: Ab illa mensa, tanquam Leones ignem spirantes, surgamus, diabolo formidolosi. Mysticus nempe hic panis, demones quidem expellit, & procul esse facit, Angelos autem nobis associat. Hæc omnia S. Ioannes Chrysostomus: Nec dissimilia Elias Cretenfis: *Cum Dominica mysteria sanctè ac dignè percipimus, at que anima vitis mortem asserimus, aduersus demones & impuras perturbationes, in procinctu stare, hisque superiores esse possumus: Diabolus enim eos, qui diuina Mysteria pio ac reuerenti animo, sumunt, mirificè pertimescit. Sed quid de illo fiet, qui se longo tempore, à diuinissimo, huius Sacramenti, præsidio, subducit? Magis magisque, inquit Cassianus, inimicus insultabit ei, cum eum à caelesti medicina viderit segregatum, tantoque dirius ac frequentius attentabit, quanto eum à spiritali remedio longius senserit abdicatum. Usque adeo stat immobile, quod*
David*

Dauid est vaticinatus, de hac Domini mensa, *Nam etsi ambulauero in medio vmbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es. Parasasti in conspectu mensam aduersus omnes qui tribulant me.*

Lupus animal, vt naturales scribunt Philosophi, fortitudinem suam omnem habet in collo, & capite, debilis alioquin, in ceteris membris, ignem autem de nocte, accensum, aut luculentem, aut interdum inter se collisa saxa, mirifice timet: Sic Lupus ille *Infernalis, diabolus*, omnem fortitudinem suam, in primo impetu, & incurso collocat, nil magis timet, quam ignem illum, diuinæ charitatis, accensum in illorum pectoribus, qui hoc nobilissimum Sacramentum, digne percipiunt; ait enim Saluator: *Ignem veni mittere in terras, & quid volo, nisi vt ardeas?* Odorem Cedri non fert *serpens*: Sic nec huius Sacramenti virtutem, *Draco ille magnus & Rufus* serpens antiquus. Terrentur fures & Latrones, videntes Regem aut iudicem, cum satellitibus & licitoribus presentem, à quibus comprehensi, scelerum pœnis, facile subijciuntur: Est in hoc Sacramento, *Rex ille Regum, Rex virtutum, Rex gloria, Rex & Iudex hominum & Angelorum malorum*, quid ni terreantur isti, videntes Deum ac vindicem suum, iustissimum, in hoc Sacramento stipatum satellitio Sactorum Angelorum, vt eorum truculentam rabiem, à fidelibus compescant? In itinere Latronibus infesto, & infestato, non est quod timeas, si comitem viæ nanciscaris fortissimum, & imperterritum quendam heroem, te comitantem, non solum in propria persona, sed & cum seruatorum suorum numero, non exiguo, ad te defendendum parato: Percepto, ecce, hoc Sacramento, fortissimus ille *Gigas*, cuius egressio à summo celo, qui *serpentem armatum* crucis suæ funda prostrauit; quid times à timore nocturno, in via huius vitæ? Eia age, *confortare*, cordatus robustus esto, cum Dauid & dic, *Parasasti in conspectu meo mensam aduersus omnes qui tribulant me: Nam etsi ambulauero in medio vmbrae mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.*

Quid plura proferam, de ineffabili virtute, huius Sacramenti, contra ignita Diaboli tela? Sicut serpentis caro, in Theriaca est remedium, contra venenum, ita Christus eandem carnem,

3. Eadem Eucharistia virtus similitudinibus elucidatur.

1. Gemin. lib. 5. cap. 39. Ambrosius in Hexa.

Ioan. 12.

2.

3. Apocal. 12.

Apoc. 12. & 13. Psalm. 23.

4.

Psalm. 18.

1. Reg. 17.

Lucæ 11.

Psalm. 90.

Psalm. 22.

II. Pellit Demones ab obsessis.

1. Caro Christi antidotum, contra Diaboli venena.

2. Calix ad-
morsus guttu-
ri obfessa.
Part. 4. lib. de
promission. &
prædict. c. 8.
Aspectus li-
bidinosus
quam peri-
culosus.

3. S. Auxentij
discipulus cu-
ratus.
Sim. Meta-
phr. in vita.

4. Alia à S.
Bernardo per
sacram hostiã
curata.
Lib. 2. eius
vitæ.

Exorcismus,
à S. Bernardo
adhibitus.

carnem, quam Diabolus, morsu serpentino infecerat, in Para-
dyso, nobis in hoc Sacramento parauit Antidotum, contra
omnia Diabolica venena. Hoc Sacramentum pellit Dæmo-
nes à corporibus obsessis. Reuoco hic mihi in mentem, histo-
riam à S. Prospero Aquitanico descriptam: *Iuuenula quædam,
natione Arabica, ancilla Dei habitum gerens, dum in balneo lauans, Ve-
neri pariter imaginem, & se ipsam libidinosè aspexit, lasciuis motibus agi-
tata, se ipsam Diabolo hospitium præbuit. Mox ille ingressus, meatum
gutturis eius, sic præfocauit, vt septuaginta dierum spacio, cibum non cape-
ret, aens, auem, nescio quam, media de nocte aliquid semper ori eius instil-
lare, vnde sustineretur. Ad monasterium tandem seminarum deducta, duas
iridem hebdomadas exegit, sine cibo & potu: adducta demum cum virgini-
bus aliis ad aram, vt sacram sumeret Eucharistiam, eam omnino non po-
tuit deglutire Damone fauces eius strangulante. Consuluit ergo Diaco-
nus, sacrificanti monasterij præposito, vt calix Domini: sanguinis, eius gut-
turi admoueretur, dictum factum, & ecce illico Dæmon abscessit, & ve-
xata, sacram hostiam, facillè deglutiuit, & ab omni in posterum, Dæmoni
vexatione libera permansit. Ecce corporis pariter & sanguinis Do-
minici virtutem: Habebat S. Auxentius Abbas discipulum, Ba-
filium nomine, vti scribit Simeon Metaphrastes, hunc Dæ-
mones adeo malè mulctarant, verberando pariter, ac terræ
allidendo, vt pro exanimi corpore toto, saucius & contra-
ctus, ad Auxentium, curru fuerit delatus. Iussit igitur Abbas,
eum Christi corpus & sanguinem sumere, & illico sanus sur-
rexit, nec eum tentator, ille amplius inuasit, sed omnino libe-
rum dimisit.*

His non cedit quod in vita & rebus gestis S. Bernardi refer-
tur, à Guiljelmo Abbate, his verbis: *Mediolani, in Ecclesia S. Am-
broij, adducta ad eum fuit mulier, multis annis obfessa, sicque deformata,
vt monstrum, non femina videretur. Conuersus vir sanctus ad populum iussit
omnes attentius orare, Missamque, iussa prope altare constituta femina
teneri, auspiciatus, quoties de more sacro, salutare hostiam signabat, to-
ties ad mulierem quoque conuersus, eodem signo cruci edito, Spiritum ne-
quam, athleta fortis, impugnat. Expleta autem oratione Dominica, effi-
caciùs hostem aggreditur, Patena, sicut et calicis, sacrum Domini corpus
impo-*

imponens, talia loquebatur: Adest ille, qui pro nostra salute passurus, nunc inquit, Princeps huius mundi eijcietur foras.

Hoc illud corpus, quod de corpore Virginis sumptū est, quod in stipite crucis extensum est, quod in tumulo iacuit, quod a morte surrexit, quod videntibus discipulis, ascendit in cælum: in huius ergo Maiestatis, terribili potestate, tibi spiritus maligne præcipio, vt ab hac ancilla eius egrediens, contingere eam deinceps non præsumas. Cumque eam inuitus deserens, & manere ultra non valens, atrocius affligeret, tam magnam iram, quam modicum tempus habens, rediens Pater sanctus ad altare, fractionem hostiæ salutari, ritè compleuit, diffundendamque in populo pacem, ministro dedit, & confestum virtute Sacramenti, pax & salus integra, mulieri est restituta. Nec dissimile est, quod de B. Stephano Presbytero Constantino-politano, allegat Marulus: is ad Energumenam quandam vocatus, sacram Eucharistiam eius capiti imposuit, ac dæmonè protinus exegit. Mulier autem liberata, confidenter asserbat, sibi tunc visum fuisse, quod viuum elegantissimumque puerulum, in eius capite collocasset, cuius præsentiam, cum hostis auersaretur, illicò diffugisse. Ecce admirandam huius Sacramenti virtutem, contra dæmones, hominum corpora, Deo permittente, vexantes. Sed vetera sunt hæc, recentiora desideratis? nec illa desunt.

Quercetanus in Belgio, sacrarum Virginum Monasterium, vt Ioannes Molinetus refert, molestissimam, multorum annorum, vexationem, ob quandam laicam, ex earum numero, quæ diu dæmonis succuba fuerat, pertulit: Nam integra dæmonum legio eam inuasit, & miris, horrendisque modis diuexauit. Decanus igitur Cameracensis, Vir doctus & probus, cum alijs Exorcistis accessit, & peracta sacra communione, hostem aggressus est. At demon viuificam hostiam non ferens, exclamauit: Ah satū probe armati acceditis, panemne illum sumpstis? Quem panem aut, improbe? inferebat Decanus: Si nihil aliud est quam panis, maneo in hoc corpore obfesso: sin autem, vt nos credimus, verum est corpus Saluatoris nostri IESV Christi, iubeo confestim fuge ex corpore, nec vllam ei molestiam amplius aude exhibere. Quo dicto, rem miram, energumena, vt magno fæsse leuata, molestra, confestim respirare, & altissima voce, IESVM in lamare cepit, quod

5. Eucharistia capiti imposta pellit Dæmonem. Lib. 4. c. 12.

6. Moniales Quercetana in Belgio. In Chronico Belgij anno 1490.

Attestatio veritatis corporis Christi & sanguinis in Eucharistia propulsat Dæmones.

item omnes faciebant cetera, quando damone expulso, liberabantur.
Hæc Molinetus eius temporis scriptor.

7. Liberatio
Nicolæ Lao-
dunensis ob-
fessa.
In Energum-
enico &
Alex. de ob-
fessa.
Nicol. de Ob-
rij anno 1565.

A Euo nostro adhuc vicinius est, quod Bartholomæus Fajjus, Parisiensis Præsidens, ad longum describit: Nicolaam de Obrij fæminam Laodunensem, ingens dæmonum turba obsederat, eamque diu multumque, miserabiliter agitârat. Ex qua, cum Sacerdos quidam, Ordinis Prædicatorum, aliquot, per Exorcismos dæmones, eiecisset, Supremi omnium, Beelzebub, Cerbêrus & Astaroth, responderunt: *se ejci non posse, nisi per superiorem Sacerdote, qui esset in comitatu Regis*: Intellectum ergo, hostem loqui, de Ioanne Bursio Episcopo Laodunensi, qui tàm aderat Regi. Deducta est igitur Energumena, Laodunum, venit eò Episcopus, indicitur ieiunium, instituuntur supplicationes, Exorcismus in Cathedrali Ecclesia inchoatur. Adfunt magno numero Catholici, sed multò plures Hugonotti Calviniani. Obsessa, truculentissimo vultu, euerfis oculis, inflata facie, protensa lingua, horrendum fremens, ac vociferans, pauorem incutiebat. Profert Episcopus sacram Hostiam, in pellucida Hierotheca, ad cuius conspectum obsessa, multò magis, exhorrescere ac trepidare, sed nihilominus interea sacram Hostiam, vt Calvinistis in Gallia mos est, *Album Ioannem* contemptim appellitare. Quærit Episcopus, & Exorcismo instantius vrget, cur nihilominus, ad huius Sacramenti præsentiam expauescat? Ingeminat malignus: *Quia in illo, est illud Hoc, Hoc, Hoc, &c.* nolens tamen omnia verba integrè proferre. Adiuratus tandem, decima sexta vice, respondit explicitè: *Quia illi inest, qui dixit: Hoc est corpus meum.* Præcepit ergo Episcopus diabolo, vt in virtute corporis & sanguinis Christi, existentis in hac sacra hostia, illicò emigraret ab obsessa; *Etiã* inquebat, *cogor, sola ipsius virtute, actutum hinc abire.* Atque ita fæminam liberam sanamque dimisit. Exhilerati mirificè Catholici, Deo gratias egerunt; confusi Calviniani, quamplurimi, Ecclesiæ nomen dederunt.

8. Similiter
adolescens
Dæmonum

Memorabili huic historiæ, aliam æuo nostro adhuc longè
propiore subtexo: Laurentio Boy soneto Adolescenti à pue-
ritia,

ritia, dæmon in varijs formis, Corui, Passeris, Vlulæ, Capræ, viri Cornuti, speciosæ mulieris apparuerat, tandemque corporaliter infedit illi, ac Patri, qui de die quadam, sacram synaxin sumpserat, indignabundè in faciem oblatrauit: *Abi in malam rem, qui hodie Album illum deuorasti; hoc nomine Calviniani appellant per ludibrium, Sanctissimum Sacramentum. Alio tempore, Auunculo ad se accedente, dixit: Valupares insigniter, nisi Album illum, hodie comedisses.* Similia non pauca, dum edit indicia, palàm fit, obsessum esse. Ad Episcopum itaque Suesionensem, adducitur, à quo interrogatur dæmon, *quo nomine vocaretur?* respondit: vocari se *Bonnoir*; causam obsessionis rogatur; Bis exclamauit: *Ob Domini tui gloriam.* Interrogatus, *quando egressurus esset?* *Quando,* inquit, *hospes meus, Album comederit, abibo: sin recusauerit, manebo.* His auditis Episcopus, ad aram conuersus, Sacrosanctam petit hostiam, patenæ imponit, Energumenum accedit, & licet non sine difficultate, Sacramentum tamen ei, in os reponit: Nam cum dæmon vehementissimè reluctaretur, Sacerdos assistens, duos sacratos digitos, in os Energumeni ingessit, quos ipse, os quidem claudendo, dentibusque stridendo, nitebatur mordere, tamen minimè valebat. Cernere erat ingens luctamen, inter diabolum & Saluatorem: Nam Energumenus, capite & ore turpiter commoto, turgenti facie, inflatis buccis, se se agitans, modò instar suis grunniebat, modò instar canis latrabat: Flente Præsule, fletibus Catholicis, ad rei exitum attonitis Calvinistis, Theologus Episcopo assistens, velut numine afflatus, in hæc verba prorupit: *Da gloriam Deo viuo & vero; da honorem IESU CHRISTO, & eius corpori sacratissimo, quod est in Sacramento Altari, & exi ab hac creatura Dei.* Quod cum tertio repetiisset, clamabat Energumenus, *se suffocari.* Visus est etiam, è narium meatibus, tenuissimus fumus, erumpere, quocum immundus spiritus exiuit, & adolescentem liberum dimisit. O quam verè dixit S. Martyr Ignatius, *hoc Sacramento Sathana vires labefactari.* Ex his haud difficulter quispiam æstimabit, quantæ virtutis sit hoc Sacramentum, in hostibus malignis, ab hominum, quos obsident corporibus eliminandis.

Tyrannide eripitur. Ex libro Parisijs anno 1583. impresso. De diuina 4. Obsessorum liberatione apud Suesiones facta.

9 Sacerdotis digitos quibus sacram tangit hostiã Dæmon mordere non potest.

Quid restat igitur, dilecti mei auditores, quam vt creberimè sacram Eucharistiam, digna cum præparatione, frequētetis? Nam vt ij, qui indignè sacram Synaxin, recipiunt, se se diabolicis artibus lædendos exponunt; ita qui dignè accedūt, omnem inimici potestatem, infringunt & eneruant. *Induite ergò hanc armaturam Dei, quam sæpè occasio datur, & aduersus diaboli, & mancipiorum eius molimina & insidias, tuti manebitis & consistetis. Amen.*

C O N C I O . XX.

DVO ALII EVCHARISTIÆ EFFECTVS,
PRAESTIGIARVM DIABOLI DISSIPATIO,
ET MALEFICIORVM DISSOLVTIO; Mira
in super sacrificij Missæ virtus, contra
malignos hostes.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

T Sacramentum Eucharistiæ, sacrosanctum, omnium cœlestium donorum atque Charismatum est Cornucopiæ atque Gazophylacium; ita omnium diuinorum contra visibiles & inuisibiles hostes, praesidiorum atque auxiliorum, fons & scaturigo. Quomodo affligat dæmones, & quam potenter eos ab obsessis, eliminat atque exterminet, superiori sermone historica vt plurimum probatione, ostendimus; instat nunc, vt simili dicendi genere, quam efficaciter omnes dæmonis præstigias, & maleficia, tam in Sacramento, quam in tremendo sacrosanctæ missæ sacrificio, in nihilum redigat, atque disperdat, illo benigniter opitulante, qui vtroque à nobis adoratur & colitur, breuiter explicemus.

I. Præstigias
dissipat.

Induite vos armaturam Dei, Sacramentum istud, piè frequentando, vt possitis stare, aduersus insidias diaboli. Præstigias enim hoc Augustissimo Sacramento, efficacissimè dissipari, & à fidelibus propulsari, nemo vnquam in dubium, reuocabit. Neque enim

enim inania illa phantasmata, coram Deo, cuius potestas est infinita, solidè subsistunt. Tomas Cantipratensis scribit, quod his eius verbis enarro: *Albigensis hæreticus, homo peruersissimus, diaboli fascino mirè ludificatus, sacerdotem ordinis nostri, contra hæresin illum, feruentissimè concionantem, pervertere nitebatur: Sed frustra. Tum promisit, si ei crederet, Christum & Beatissimam Virginem, ipsi se ostensurum; Sacerdos, ut erat diaboli fraudum minimè ignarus, annuit quidem, sed prompto consilio, pixidem sanctissimi Sacramenti, secum accipiens, sub veste abscondit, & cum hæretico mago exiit, ad proximi montis speluncam, in qua ei, eximia pulchritudinis palatium, arte diabolica effictum, ostendit, mira claritate collescens. Nec mora, ingressi Palatium, auro gemisque rutilantes thronos, in quibus Rex & Regina, innumeris Angelorum, stipati agminibus, considebant. Sedilia in super circumcirca, in quibus Apostoli, Patriarchæ, Prophetæ, alijque sancti, ordine suo, singuli considebant. Hæreticus Regem & Reginam pronus adorabat, Sacerdotem obuiurgans, cur id omitteret? Tum ille propius accedens, extraxit a pixide sanctissimi Sacramenti, porrigens Reginæ in solio considenti, & aiebat: O Regina si es Mater Dei, adora hunc filium tuum, & ego te quoque recognoscā. Vix hæc fatus erat, & ecce totum illud diabolicum Phantasma, euauit in momento, & tam densæ secutæ sunt tenebræ, ut os speluncæ, non nisi summa cum difficultate, potuerint inuenire. Simile quid cuidam Sacerdoti, in Alpibus Rheticis, sacram hostiam ad ægotum delaturo contigisse memoratur cum ad simile spectaculum in via visendum, ab incognito quodam equite, inuitatus esset; Reginam namque se Dei Matrem fingentem, conspicatus, ei pixidem cum sacra hostia, dono porrexit, & phantasma illud, quod apparebat, euauit in momento. Sic spectra damnatorum quorundam, in conuentu Dominicanorum, Neapoli apparentia, Prior loci, ostensa sacra Encharistia, illico fugauit.*

Albigenses hæreticos, ut plurimum insignes Magos exercitisse, Thomas VValdensis, & Guido Carmelita, testantur, vnde mirabilia non rarè præter naturam efficientes, complures simplices, ac rudioris ingenij homines, errore suo illaqueabant. Videns ergo Sacerdos quidam, aliquot eius sectæ præstigiatores, siccis pedibus, super aquas ambulare, neque

1. Dæmonicæ visio, mediæ sacra hostia euanescit. Lib. 2. Apum. cap. 57.

Phantastica Dæmonum apparatus, in forma Regis, Reginae & totius cælestis exercitus.

2. Simile contigit alteri Sacerdoti. Vide Mart. Delrio. Lib. 5. c. 2. sect. 3. q. 3. Picus Mirandulanus libro de strigibus.

3. Siccis pedibus in aquis incidentes, submerguntur. Guido de Albigensibus. F. Antonius Senensis,

- Ord. Prædicatorum. Cæsarius lib. 9. ca p. 12.
4. Ignis acceditur quo hæretici exuruntur
Ioannes à Pormyard. V. Euchar. c. 2.
5. Ad Eucharistiæ præsentiam Dæmones obmutescunt.
1. Reg. 5.
- II. Maleficia dissoluit.
1. Mulier in equam conuersa.
Histor. Laus. 19.
2. Dæmonis ludificationes cassantur.
2 Collat. 22. cap. 6.
3. Tabæ diurna fere consumptus persanatur.
Lib. 1. c. 10.
- tamen submergi, accepto vasculo sanctissimi Sacramenti, inspectante & audiente populo dixit: *Adiuuro te diabole per eum quē in manibus meis porto, ne in hoc flumine, ad seductionem plebis Christianæ, possis amplius, eiusmodi phantasmata exercere*, simulq; pixide, aquam tetigit & signauit, & ecce seductores illi, adinstar plumbi, in aquis submergebantur. Ex his ipsis hæreticis, Prædicante S. Petro Martyre, in Italia, quidam igni adiudicabantur, sed dæmon, inducta semper pluuiosa nube, ignem extinguebat, ita vt multi de populo, in fide sua, non parum vacillarent. Abijt Sacerdos, & allata Hierotheca, ignem cruce signauit, quo medio, distentus atque cohibitus dæmon, non potuit eos iuuare quin miserrimè conflagrarent. Iosephus Acofta, Petrus Iarrius, Maffei & alij, qui de rebus Indicis scripserunt, inter alia testantur, vbi cunque hoc Sacramentum in partibus illis deferebatur, dæmones illicò obmutuisse, nec ex Idolis amplius, loqui potuisse, vt sicut Dagon, ante arcam fæderis, stare non poterat, sic nec hostis malignus, huius Sacramenti Maiestatem, valeat tolerare. Nemo ergo addubitet; id esse potentissimam *Dei armaturam*, ad præstigias diaboli eneruandas.
- Maleficia* denique & *ligaturas diabolicas* fugat, atque dissoluit, & ne præualeant, impedit, aut etiam abarceat. Palladius scribit, vxorem cuiusdam Aegyptij, veneficio in equam transmutatam, cum tamen humani sermonis vsus retineret, & hoc ei contigisse, affirmat sanctus Macarius, quod diu sacram Eucharistiæ sumere omisisset. Cumque eam sanasset, præcepit ante omnia, vt sacram synaxin, post hæc sæpius frequentaret. Quendam nocturnis dæmonum illusionibus, veneficio immisissis, grauius infestatum refert Cassianus, qui, cum Seniorum consilio, Medicinæ huius salutaris remedij vsus fuisset, fuisset, ita omnis diabolicæ Machinationis conatus, in irritum cecidit, vt hostis ab eius impugnatione penitus cessaret. In vita sancti Bernardi, Guilielmus Abbas scribit, Rusticanum hominem, non procul, à sancti viri Monasterio degentem, ab vxore saga & adultera, maleficijs sic excarnificatum, vt absumptis carnibus, nec viuere sineretur, nec mori, ac sæpius vocis,

vocis, omniumque sensuum spasnum atque deliquium sub-
 fret. Vicini misericordia moti, miserum deducunt ad sanctum
 Bernardum, iubet is, vt homo sistatur ante altare, & capiti e-
 ius à duobus fratribus, Eucharistiæ vasculum imponatur.
 Tum imperat, in virtute sanctissimi Sacramenti, dæmoni eum
 crucianti, vt discedat, & hominem liberum ac sanum dimit-
 tat, nec amplius ei nocere præsumat. Eodem momento, rece-
 dit dæmon, & miser ille, pristinae sanitati cernitur restitutus.
 Magis omninò admirandum, quod lego, à Gaufrido descri-
 ptum: *In castro sancti Symphoriani, diœcesis Lugdunensis, vir quidam*
erat, qui sanctum Petrum Tarentasium hospitio frequenter excipiebat. Er-
rat huic filia, iuuenula: cui socrus per maleficium, vehementer noxium
philtrum, inferri curauerat, vt desperato languore, tabesceret, nec viri a-
spectum, vllatenus toleraret. Adhibuit porro mater eius, alium Magum,
qui agritudinem quidem ex parte vna leniuit, sed grauius aliud malum, ex
altera parte cumulauit: Sentiebat enim, velut ex corde, acus progredi, qui-
bus horrendè admodum cruciabatur, donec per morsuram brachij, quam
nulla cicatrix obduxerat, acus extruderentur, & intra paucos dies, trigin-
ta exierunt, summo cum misera, cruciatu. Redit vir beatus, audit malum
filie, hospitij sui, & vnâ, videt coram acum egredi; tangit locum, vulne-
ris, & pollicetur, nec ferrum inde amplius, nec chalybem processura. Et ita
factum est, sed Philtri malitia, nec dum penitus erat exincta: Nam loco
acuum, lignei sudes, longitudine vnus digitus, egrediebantur. Sedecim
iam, & eò amplius, per annum egressi fuerant, non sine ineffabili cruciatu.
Redit tandem vir sanctus, & eius vicem miseratus, iubet vt crastino die ce-
lebranti, ad aram sistatur. Eadem hora, aliud lignum, intolerabili, cum
doloris sensu, egreditur. Constatetur mulier, absoluitur, à viro sancto, com-
municatur, & iubetur ab omni deinceps malo, esse secura. Sanatur agro-
ta ex illa hora, adhæret siaciliter viro suo, & cum eo ex legitimo thoro, filios
filiasque progignit. En vobis cœleste alexipharmacum, contra
omnem potestatem inimici. Mihi credite, vera adstruente,
maleficiati innumerabiles, non solùm à maleficijs, liberari,
sed & vnâ suâ, à Magorum præstigijs fartam tectamque, in
plurimos annos, seruari possent, si præuia dispositione con-
grua, hoc Sacramentum deuotius frequentarent. At quia, di-

4. Iuuenula
 acus & li-
 gneos sudes
 emittens cu-
 ratur.

In vita S. Pe-
 tri Tarentasij
 Abbatis apud
 Sur. Tom. 3.
 cap. 23.

5. Multi à ma-
 leficijs sacro-
 sanctæ Eu-
 charistiæ fre-
 quenti vsu
 præseruantur.

uinissimum hoc Pharmacum, in postremis habent ac negligunt, Deo ob ipsorum peccata, permittente, à maleficiorum imposturis, non rarò clanculum, immaturis casibus, è medio tolluntur. *Induite vos igitur, hac armatura Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

III. Missæ sacrificium.

1. Domus infesta à Dæmonibus purgatur. Lib. 22 de Ciuit. c. 8.

2. Castrum à Dæmonibus liberatur. Niceph. lib. 16. c. 36. Theod. lector. lib. 2. collectan.

3. Locustarum multitudo fugata Simeō Metaph. in eius vita.

4. Variæ domus liberatæ.

5. Maleficarū confessio. Nicol. Remig. lib. 2. Dæmonolatricæ.

6. Maleficæ sacrificio Missæ præsentis à Dæmone verberari nō possūt.

Tremendum denique corpori & sanguini Dominici sacrificium, eadem virtute, contra omnia diaboli tela, & iacula, præpolere, ex his, quæ iam recensita, cuius obuium erit, veritatem elicere satagenti. Ante alia, sanctus Augustinus scribit: *Vir tribunitius Hesperius, qui apud nos est, habet in territorio Fasselensi, fundum Zubedi appellatum, vbi cum afflictione animalium, & seruorum suorum, domum suam, spirituum malignorum vim noxiam perpeti, comperisset, rogauit nostros, me absente, Presbyteros, vt aliqui illorum eò pergeret, cuius orationibus cederent. Perrexit vnus, obtulit ibi sacrificium corporis Christi, orans, quantum potuit, vt cessaret illa vexatio. Et Deo prorinus miserante cessauit.* Sic etiam, Christianorum, in Perfide Episcopus, castrum, Tzundalero appellatum, à dæmonibus obseffum & custoditum, vt Nicephorus & Theodorus Lector, memoriæ prodiderunt, celebrato Missæ sacrificio, dæmones abegit, & illud ab omni diabolica potestate liberum, Cabadi, Persarum Regi, consignauit. Sic sacrificij Missæ oblatione, sanctus Theodorus Archimandrita, immensam locustarum multitudinem, nebulae instar, à diabolo immissam, & omnia longè lateque vastantem, extinxit. Memini & ego, quin etiam, re ipsa expertus sum, dæmonum spectra & Phantasmata, è domibus aliquot, mirificè infestatis, vel vnica, sacrificij huius oblatione, exterminata. Fatentur maleficæ, hominem, qui sacrificio Missæ, interfuit, & Christum Saluatorem, in Augustissimo Sacramento, deuotè adorauit, eo die, à nullo maleficali instrumento, aut diabolica ligatura, posse lædi. Quin etiam maleficæ ipsæ, quas dæmon aliquando verberibus horrendè excipit, aiunt, se in templo, dum Missæ sacrificio interfunt, ab eo verberari non posse.

Historiam prorsus admirandam, describit Lucas Pinellus ex Vincentio Belluacensi. Rhodius quidam, Ordinis sancti Iohannis

annis Eques, in Sicilia, à nefaria quadam saga, immisso caco-
dæmone, sic dementatus & philtratus erat, vt non solum se a-
sinum esse crederet, sed & extrinsecus hominum oculis asinus
appareret, ideoque ad Clitellas aliasque Sarcinas hinc inde ge-
standas, adhiberetur. Contigit quadam die, vt lignorum
congerie onustus, templum transiret, vbi Sacerdos sacris asis-
tens aris, ad hostiæ sacræ ostensionem, iam peruenerat, &
campanulæ signo populus ad adorationem excitabatur. Tum
miser ille, asinum se credens, diuinæ lucis radio, desuper illu-
stratus, ad cor aliquantis per redijt, in terram procidit, & sa-
cræ Eucharistiæ adorauit. Eleuatione finita, integerrimum
rationis vsum, vna cum pristina hominis forma recuperauit.
Capta saga & maleficio confessa, Vulcano scelus expiauit.
O stupendam virtutem sacrificij Missæ.

Quæ cum ita sint, vt habent in rei veritate, non possum sa-
tis mirari, illorum seueritatem, qui tam rari sunt, in hoc diui-
nissimo sacrificio, inuisendo. Magis autem obstupesco, eo-
rum teporem, qui cum optimè, commodissimeque possunt,
tamen rari sunt in hoc Augustissimo Sacramento, diebus Iouis,
dum in processione circumgestatur, vti par est honoran-
do. Ego mihi firmissimè persuadeo, sicut deuoti huius myste-
rij cultores, quoties Christum in Theophorij publicis comi-
tantur, velut è Panoplia quædam cœlesti, induunt armatu-
ram Dei, vt possint stare aduersus insidias diaboli, & omnia nequissimi i-
gnea tela extinguere. Sic è contrario vicissim, frigidi & indeuo-
ti neglectores, cultus, Domini ac Dei sui, in hoc Sacramento
præsentis, inermes ac nudi, mille telis ac iaculis, tam potentis
inimici obijciuntur. Eia agite desides cunctatores, posthac
deuotius, in hoc pietatis officio, vos exercentes; *Induite arma-
turam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli, & parta vi-
ctoria, cum ipso, quem colitis, & adoratis, in cœ-
lo, æternum triumphare, Amen.*

7. In Asinum
conuersus vti
apparere
humanâ reci-
pit formam.
Lib. de sacri-
ficio Missæ.
Ex Vincetio.

CONCIO. XXI.
 REMEDIUM VNDECIMVM CONTRA
 DIABOLVM ET OMNES EIVS PRAE-
 STIGIAS, SACRAMENTVM BAPTISMI.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insi-
 dias diaboli. Ephes. 6.*

De disciplina
 & perfectio-
 ne mona-
 stica.

1.

2.

3.

*Onfueuerunt laborantes in agris & vineis, inquit B. Lau-
 rentius Iustinianus, post sudores operis meridiani aestus, ar-
 dorem declinare, umbras petere, atque virentia prata eligere,
 quatenus in ipsorum planitie, & amenitate residentes, fesso corpori, ciba-
 ria iucundius ministrarent. Habent etiam nauta hoc proprium, vt post se-
 datas tempestates, post sulcata, per tempus, prolixum, aquora, querant
 portum sollicitè, perlustrent littora, in quibus descendant, nauim religant
 vela resarciant, & quidquid vetustate corruptum est, aut procellis disipa-
 tum, restaurent, quatenus item flante prospero vento, marinis fluctibus
 tradant. Duces quoque, & exercituum Principes, qui aduersus hostes
 visibiles dimicare disponunt, tentoria & quadam specialia deputant loca,
 in quibus, pro resumendis viribus, pro supplendu necessitatibus, seu medendi
 causa accedere, valeant bellatores. Sic quippe Dux noster, sic spiritualium
 militum inuictissimus Rex Christus, certantibus in hoc spirituali & inuisi-
 bili stadio Ecclesia, militantibus, spiritualia quedam & munita praesidia or-
 dinauit, ad quae pugnantes confugiant, in illi resumpti viribus, vel foris
 vulneribus iterum in campum redeant, acrius bellaturi. Hac nempe tutissi-
 ma, & inexpugnabilia loca, à Domino IESV, eis parata, militibus, ad reso-
 cillanda corda, & ad detergenda animae vulnera, ad arma contra hostem,
 preparanda, sunt spiritualia Sacramenta; Per haec namque datur lapsis
 requies, debilibus robur, formidolosae audacia, contra tenebrarum Potes-
 tates, & semel prostrati à diabolo, fiducia, tanto acrius, contra eum post hac
 dimicandi. Sunt demum haec Sacramenta, inexpugnabilia scuta, quibus
 aduersus omnes sathana insidias protegamur. Haec B. Laurentius Iu-
 stinianus, ab instituto nostro inuicè alienus Cum ergo pra-
 cedentibus tribus concionibus, copiosè satis demonstraue-
 rimus, Sacramenta Confessionis, & Eucharistiae, praesentissi-
 mam*

mam Dei armaturam, complecti, qua obarmati, securè contra diaboli insidias, stare valeamus, ordo requirit, vt id quod de reliquis quinque Sacramentis, & quidem hac vice de *Baptismo*, cum Dei gratia demonstramus.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Est autem *armatura Dei* præcipua, *Sacramentum Baptismi*, apud eos, qui necdum saluari lauacro sunt initiati: Nam experientia docet, nondum baptizatos, à maleficijs liberari, quam primum in aqua, & spiritu sancto regenerantur. *Sicut scorpj & serpentes*, inquit S. Cyprianus, *qui in siccò praualent, in aquam præcipitati, praualere non possunt; aut sua venena retinere: Sic & spiritus nequam, qui scorpj & serpentes appellantur, & tamen per nos, data à Deo potestate, calcati, permanere vltra non possunt, in hominum corpore, in quo baptizato & sanctificato, incipit spiritus sanctus habitare.* Hoc deuique rebus ipsis experimur, vt necessitate urgente, in aegritudine baptizati, & gratiam consecuti, careant spiritu immundo, quo antea mouebantur, & laudabiles in Ecclesia viuunt. Et hoc ita se habere, historia testatur, quam legimus de B. Maria Oegniacensi: *Cum esset aliquando in pago Nitrensi, propè Niuellam, & ipsa presente, puer quidam, ad ostium Ecclesia catechizaretur, vidit impurum dæmonem, à paruulo illo, cum magna ignominia recedentem, eundemque à sacro fonte leuans, aperti oculi, vidit spiritum sanctum in animam eius descendentem, Angelorumque circa illum, iam renatum frequentiam. Baptismo igitur non solum, spiritualis, sed & corporea diaboli vexatio, repellitur & dissipatur.*

lis, lib. 2. vitæ eius. Surius 23. Iulij. Bredenbach. lib 1. c. 32.

Tyridatem Armenia Regem cum Christianos, Diocletiani tempore, varijs cladibus ac damnis, affecisset, & Gregorium Presbyterum, in lacum, luti altitudine, molestissimum, fame enecandum misisset, Ripsimen vero Virginem, illi obsequi recusantem, & socias eius, sanctimoniales plurimas, crudelissimè necari misisset, mox Dei vindicta est consecuta; vt scribit Simeon Metaphrastes: Inuasit enim eum insania, qua planè dæmoniacè surebat, & mutata corporis figura, in porcum, mentis emotæ, dentibus suis absumebat, carnes. Ceteri quoque qui eius facta approbarent, milites, Magistratus, & alij, similia designabant, & in sues, diabolo agente, conuerse, tandem Baptismi lauacro, abluti, corporis formam & animæ mentisque

1. Baptismi virtus.

1. Dæmones sicut scorpj in aquis Baptismi submerguntur. Lib. 4. Ep. 7.

2. B. Maria Oegniacensis videt spiritum S. pullo dæmone descende in Infantem baptizatum. Iacob. Vitriacus Cardina-

3. Tyridates & alij in porcos versi Baptismo sanitate & intellectum receperunt. Sim. Metaph. in vitæ S. Gregorij Presbyteri & Mart.

sanitatem receperunt, ipso illos baptizante, & exhortante ad poenitentiam, qui talia illis antea dissuaserat, cui postea feliciori euentu, crediderunt. Quod si ea Baptismi vis fuit, in dæmones, omnium Maleficiorum auctores, quantò amplior in maleficos, & eorum opera nefanda?

II. Fætus monstruosus restitutus Baptismo.

Ioan. Villanus lib. 8. cap. 35. Bozius lib. 1. de signis Ecclesiæ c. 16.

1. Magnus Cham non agnoscit factum deformem pro filio suo.

2. Monstruosus fætus Baptizatus, fit ex deformi pulcherrimus.

3. Fraude Diaboli fætus deformitatem contraxerat. Part. 2. hist. Tit. 20. cap. 8. ¶ 9.

III. Insignis victoria à diabolo per Baptismum reportata. Petrus Chieza de Leon. p. 1. hist. Perua-

Non est dissimilis narratio, Ioannis Villanxi, apud Thomam Bozium: Anno, inquit, 1298. Rex Tartarorum, Cassanus, quem alio nomine, Magnum Cham appellant, cum ducentis equitum millibus Syriam cepit, & finitimas Regiones: omnibus itaque formidandus, petijt sibi vxorem, filiam Regis Armenia, quod audisset esse pulcherrimam. Rex Christianus, tanti Regis viribus exterritus, dedit. Illa post aliquod tempus, è viro suo Cassano, edidit in lucem, partum, tanta deformitatis, vt Rex maritus, nullo modo illum, veluti suum, voluerit agnoscere, quod monstrum videretur. Vocato itaque ad consilium Primarios, deque ipsorum sententia, vxorem veluti adulteram, partum velut ex adulterio susceptum, vltimo supplicio adiudicat. Innocens mulier, infelicitatem suam deplorans, ad preces confugit. Ignara ergo consilij, petijt, vt liceret sibi baptizare, quem pepererat; data illi facultas, ita tamen vt adesset Baptismo, aliquot spectate fidei viri, vna cum Rege, ne qua fraus fieret. Mira res, vbi baptizatus est puer, adeò venustus ac formosus apparuit, vt Rex tanta re permotus, cum plurimè, nomen Christiana fidei dederit, vnde magnum Christianis accreuit bonum & emolumentum. Hanc ipsam historiam fusius enarrans S. Antoninus, ait inter cætera: Creditum fuisse, prolem Regiam, demonum præstigij, adeò deformatam, vt Regina Matri, qua Christiana erat piissima, perniciem crearet, & Christiana rei promotionem, inter barbaras illas gentes impediret, cuius tamen malitiam Deus ad optimum finem, ac Regis, & multorum aliorum salutem ordinauit. hinc ergo, meridiana luce clarius apparet, quam efficax sit Baptismus, ad Catechumenos, ab hostis maligni oppugnatione, liberandos.

Quam porro insignem victoriam Nobilis quidam Indus, ex Regno Peruano, per Baptismum, contra Diabolum acquisuerit, prolixè describit Petrus Chieza de Leon, & ex eo Martinus Delrio: nos tantum summa rerum capita decerpemus: Prope Anzermam, loco, cui nomen Pirsa, imperabat Regulus, cui

cui frater, florenti erat, et a te, quem nominabant Tamaracungam, Iuuenis hic, mire baptismum sitiebat, eaque caussa, Christianos adire cupiebat: sed mirū eum visis, Dæmones perterrefaciebant. Offerebant se soli videndos, olidarum auium specie, quas Auros nuncupant. Cernens Iuuenis Dæmones, in se tantopere seuire, Christianos accersiri, in vicinia degentes, iubet: qui intellecta Reguli voluntate, crucis signum fronti eius, imprimunt. Hoc magis irritari hostes, illi, ac seuiori specie, se videndos obtrudere, saxa iacere, horrendum fremere, ac sibilare, quin & Tamaracungam arreptum, sublimem tollere, & ex alto precipitare. Semel cum poculum vino plenum, manu teneret, en tibi vas in aëra offerri, & vino vacuum reddi, mox vinum in illud ex alto refundi, & formidine plenum Indum, veste vultum faciemque cooperire, ne horrenda illa spectra, in oculos incurrant. Sic recto faciem, non remotū vestibis, nihilominus crotam in os ingerebant, vt obstructo spiritu, fauces profocarent. Tandem Christiani hæc omnia cum stupore fieri cernentes, statuere, in urbem Anzermam eum deducere, vt baptizaretur. In itinere, multo grauiora passus est Iuuenis, ita vt Christiani prope sexcenti, vix eum tenere possent, quin sublimem arriperent, & ex alto precipitarent. Lapidum grandines, bestiarum fremitus, rugitus, vultus, atque boatus, longè lateque audiebantur, torquetur Indus, miris ac dirū modis, interdū noctuque. Sacerdos ergo, dum ille adhuc à Dæmonibus miserrime affligeretur, ad sacrificium se parat, quo peracto, Indum baptizat, ab eo momento fugati Dæmones, nunquam amplius in omni vita, eum, vel in minimo, afflixerunt. Tantum in eo operabatur Baptismi Sacramentum. hæc omnia historix scriptor.

Alia tria huius materiæ Exempla, annuæ, Patrum Societatis, ex laponia, datæ literæ, subministrant. In Bungo, inquit, scriptor earū samina erat gentilis, à demone-obsessa, cui demò edixerat, à Deo haud dubiè coactus, liberari non posse, nisi fiat Christiana. Cum illa annueret, & iam ad baptismum se compararet, nocte insequenti, demon ei diffuasit, ne fieret Christiana, dicens: Hactenus tanta familiaritate, tanto tempore, mihi es coniuncta, & nunc me deseris? non profectò abibū inultæ. Dormienti itaque, nec sentienti, abscondit capillos, vno tantum capillorum stocco relicto. Illa verò, cum summo mane deprehenderet sibi ademptum capillum, & arundini lecto appositæ, implexum, calcare à demonis fraude sibi additum putauit, vt citius aduolaret, ad Baptisini antidotum,

quod

næ c. 118. Martinus Del Rio lib. 6. de Magia c. 2. Sect. 9 2.

2. Stupendæ dæmonum molestiæ quibus, non baptizatum exagitant.

3. Baptismo suscepto omnium dæmonum exagitatio desinit.

IV. Vexati à dæmonibus, Baptismi beneficio securi. 1. Molestias dæmonis tollit Baptismus. Martinus Del Rio, loc. cit. Ex Ludouico Frois an. 1596.

2. Dæmon in
forma canis
abigitur &
fugatur.
Ibidem Frois,
in eadem E-
pistola.

3. Dæmon in
forma vulpis
abire com-
pellitur.
Loc. cit.

quod & factum est, atque ab eo tempore, mansit ab omnibus dæmonis ma-
lestijs immunis. Alterum ex eadem Epistola, sic habet. In Ciaz-
zurana Insula, gentili adolescentulo, octodecim annorum, se crebrò visen-
dum offerebat canis ingens, horribilis & rufus, qui cum alloquebatur, &
per montes, in loca abditissima deducebat, detinens eum ibi, triduo, atque
impellens, vt se manibus sublatis, adoraret, aliaque scriptione indigna fa-
ceret. Adolescens miser, videns se tantas molestias à Capitali, humani ge-
neris hoste, perpeti, tandem perfugium habuit ad Ecclesiam, Doctrinam
Christianam audiuit, & didicit, Baptismi Sacramento, Christo deuinctus,
ac de cetero nunquam, à Tartareo illo cane vexatus. Tertium, eiusdem
argumenti, à Iaponicis, anni. 1549. Literis, mutuauit Marti-
nus Del Rio: Bungi quidam ancillam habebat, dæmoni familiarem, &
enim ad eam accedens, singulis noctibus, domo eam educebat, verum per
Baptismum, Christiana fide suscepta, ab hoc spectro, omninò fuit liberata.
E quibus & alijs nò paucis, quæ breuitatis studio cogor omit-
tere, liquidò apparet, hoc summæ necessitatis Sacramento, om-
nes dæmonum vires supra, quam credi possit, exhauriri &
eneruari, apud eos præsertim, qui adulti, per Baptismum Chri-
sto incorporantur.

Cernitis igitur quàm virtuosus sit Baptismus, ad propul-
sandas, quasunque infernalis hostis, iniurias, non solum,
dum actu & re ipsa suscipitur, verum etiam quotiescunque ab-
renunciatio, diabolici seruitij, in Baptismo facta, in mentem
reuocatur; tum enim denuò vires suas exerit, & Passionis ac
sanguinis Christi virtutem, in aduersarias potestates, summa
cum ipsarum conturbatione, effundit: Sæpius igitur Baptis-
matis fæderis, cum Deo iniri, memoriam refricite, & sic quo-
tidianam contra diaboli infidias, armaturam compa-
rate, gloriosaque victoria, contra diabo-
lum triumphate. Amen.

CONCIO XXII.

REMEDIUM DVODECIMVM ET DECIMVM. TERTIVM E DVOBVS SACRAMENTIS, CONFIRMATIONE ET EXTREMA VNCTIONE.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

H Pharetra depromuntur sagittæ ac tela, quibus hostes sauciantur: E diuinissimis Ecclesiæ Sacramentis, Christi sanguine stabilitis, desumuntur Alexipharmaca, quibus omnes diabolicæ machinationes ac nocumenta, prorsus eneruantur ac euacuantur. Unguntur cum diabolo luctaturi, tam sacro *Chrismate*, quam à pugna iam excessuri, *oleo sacro*, in extrema Vnctione. Quam igitur efficax sit hoc vtrunque Sacramentum; contra omnes diaboli molitiones, Spiritu sancto inspirante, hac concione disquiramus; vtinam vestro cum fructu.

Quid ergo de illis, qui post Baptismum, à dæmonibus, importunè agitantur? nunquid præsidij habent, in duobus illis, de quibus hic nobis sermo, Sacramentis? Vtique habent, & in primis quidem in Sacramento *Confirmationis*, & sacri *Chrismati* vnctione: In *Baptismi* equidem Sacramento, adscribimur in militiam, contra diabolum, in hoc necessarijs armis instruimur, ad dimicandum cum hoste, quod Melchiades Papa indicat; cum dicit: *Quid mihi prodest, ait hæreticus, post mysterium Baptismi, mysterium Confirmationis, quasi non totum de fonte accepimus, sed post fontem, adiectione noui generis indigemus.* Respondet Melchiades Papa: *Non ita dilectissimi; sicut exigit militarij ordo, vt cum Imperator, quemcunque receperit in militum numerum, non solum signet receptum, sed etiam armis competentibus, instruat, pugnaturum: Ita in Baptismo recipitur homo in militiam, & in confirmatione coarmamur ad pugnam. Ibi diabolo renunciamus, & omne eius commercium abijcimus, hic arma contra malitiam eius omnigenam, distringimus.* Nemini ergo in du-

I. Remedium.
XII. Confirmatio.
L. Ad quid profit confirmatio post Baptismum.

Cap. de his dist. 5. de consecrat.
Epistola ad Episcopos Orientis.
2. In Baptismo eligimur; in militiam Christi in confirmatione armamur ad pugnam.

3. Dæmonum sacrificia non ferebant
 Chrismate vnctum.
 Lib 4. Diuinar. instit. cap. 27.
 4. Idem contigit Iuliano Apostata.
 In Apoth. aduersus Iudæos Orat. 1. in Iulianum.
 B. Gregor. Turon lib. 1. de glor. mart. cap. 41.
- bium veniat, hoc Sacramentum contra dæmonum imposturas, vim longè maximam obtinere: Testatur enim Lactantius, Gentilium sacra, de more olim peragi, & dæmones coli non potuisse, si assisteret Christianus aliquis, sacro Chrismate delibutus: Et sic huius Sacramenti virtute, dæmones fugari solitos, ne possent in visceribus, futura depingere, vel consulti responsa reddere. Memorat etiam Prudentius, ipsi Apostata Iuliano, idem accidisse, & omnes Magicas eius artes, sic irritas factas, vnus militis Chrismate signati præsentia, vt nihil eorum, quæ cuperet, effectum dare posset. Id quod etiam S. Gregorius Nazianzenus testatur, affirmans sacri Chrismatis virtutem, omnem dæmonum fascinationem atq; præstigias iam olim etiam disturbasse. De Iuliano Apostata hæc sanctus Gregorius Turonensis: *Procedens Imperator Iulianus, ad immolationem fatidam demoniorum, adoratus Dijs, atque coram sigillis prostratus, expectabat Sacerdotes simulachrorum, macchantes turbas pecudum, quarum fons reuincta lauro, securibus cadebatur. Cumque senex, cruentis manibus, interiorum tractaret, viscerum partes, tectorum fibras, atque inter præcordia & exta animalium, inuestigare aliquid tentaret, diuinum, turbata omnia cernit, nec ea, quæ cupiebat scire, poterat certus agnoscere, exclamauit turbatus, & ait: Heu, heu, quid hic agitur quod dijs nostris contrarium esse putatur: Video enim Deos nostros à longè discedere, nec de præparatis sacrificijs aliquid prælibare. Est hic, vt ipsa res docet, de officijs quorumpiam Deorum, qui nobis aduersari sunt soliti. Et mirum si ad hanc fugam, non aliqui de cultoribus, DEI Christi, quem crucifixum adserunt, Deos nostros impellant. Thuribula thymiamatis refrigerant, Ara tepescit ignis, & ipsum quoque ferrum iniectum, victimis hebetari conspicitur. Require nunc, sacratissime Auguste, qui adstet ablutus, & Balsamo vnctus, & abscedat protinus, vt accedant Dijs, quos inuocamus: Et hæc dicens, ac se ipsum cerneret, de hu Christum ultorem, procidens ad terram exanimis, offensa proclamat numina, tunc & ipse Imperator, deposito diademate, ait: Quis est hic, Numinibus nostris contrarius, ac Religionis Christianæ socius, qui frontem, Chrismatis inscriptione, signatam ferat, lignumque crucis adoret? ne moretur edicere: Tunc vnus de armigeris Augusti, in medio positus, proiecit arma solo, & ait: Ego sum, cuius Deus Christus est, & qui eius Baptis-*
5. Admiranda virtus sacrosancti Chrismatis.
6. Fidei Professionem edidit Chrismate vnctus.

Baptismo ablutus, & signaculo in fronte notatus, Cruceque redemptus sum, qui semper eius Nomen inuocabam, dum Sacerdotes vestri, demonijs, haec, quae sunt apposita, consecrarent. Eius nomen fugiunt Dii vestri, nec possunt in loco isto stare, vbi tantæ Maiestatis nomen fuerit inuocatum. Hæc dicente puero, obstupescit Imperator, & tremens, reliquit templum dæmoniorum, tantusque omnes adstantes Dei timor accendit, vt nullus Augustum ad Palatium sequeretur, sed cuncti erectis, ad cælum, palmis, & oculis, Dominum Christum, vno ore, vno consensu laudabant, atque vt eisdem adiutor existeret, voce supplici inuocabant. Hæc ille: quibus vt maior fides adhibeatur, addit Lactantius Firmianus: *A multis Imperatoribus, ideo Christianos, varijs supplicijs cruciatos, quod cum forent vncti, ac frontem signatam gererent, in causa essent, ne demones responsa darent, & in extri, vltierius rerum futurarum signa non apparerent. Eius autem verba sunt hæc: Cum Dii, inquit, suis immolant, si assistat aliquis frontem signatam gerens, sacra nullo modo litant, nec responsa potest consultus reddere vates. Et hæc sepe causa præcipua, iniustitiam persequendi, malis Regibus fuit. Cum enim quidam nostrorum, sacrificantibus Domini assisterent, imposito frontibus signo, Deos illorum fugauerunt, ne possent in visceribus bastiarum, futura depingere. Ex his facile quis æstimabit, quanta vis insit huic Sacramento, contra dæmonis potestatem, cum Chrismate iunctorum præsentiam, iam inde ab exordio nascenti Ecclesiæ, maligei genij, tam difficulter tolerarint.*

Maioris, nihilominus, fidei causa, historiam subiugio, quam verbis hisce describit, Thomas Cantipratenfis: *De Bulbo cæco, venerabilis Bonifacius, quondam Lausanensis Episcopus, me audiente, tale quid recitauit. Erat in villa quadam cæcus, qui vaccas totius villa in pascuis custodiebat, repellebat à frugibus, & ad certa loca, pascuis vberiora ducebat; & quod maioris erat prodigijs, colores omnes, & statum singularum vaccarum, specialiter discernerebat: Verbi gratia, vt si vaccam talis coloris, ab eo petiuisset, sine difficultate vaccam talem, tibi, apprehensam cornibus, obtulisset. Ad locum autem, cum quidam Episcopus aduenisset, & de cæco audisset talia, & probasset, quæsiuit ab illo, si Confirmationis Sacramentum, ab Episcopo suscepisset? Et ille Non, inquit, Ne mora, Episcopus confessum confirmauit cæcum, & mox ab eo, vaccarum discretio*

7. Sacra
Chriftmatis
vnctio caussa
persecutionis
Christianorū.
Lib. 4. de vera
sapientia.
cap. 27.

8. A cæco fu-
gatur diabo-
lus sacro oleo.
Lib 2. Apum.
c. 17. p. 32.

59. Sacro
Christate
puer Lunaticus
curatur. In vita S.
Malachic. 5. apud Surium
Tom. 6.
10. Maleficiati
coniuges
eodem me-
dio sanantur.

est ablata, quoniam demonum operatione, ac ministerio talia fiebant. Ad-
do ex S. Bernardo, Malachiam in Anglia Episcopum, pue-
rum Lunaticum à diabolo vexatum, sacra Vnctione, inter
confirmandum, integerrimè persanasse. Memini denique
Coniuges duos; iam ferè ante duodennium, maleficialibus
ligaturis, ac diabolicis Philtris, miserandum in modum ex-
cruciatos, consilio, à prudenti Confessario, accepto, de susci-
piendo *Confirmationis Sacramento*, cum id accepissent, eadem
die, & propemodum hora, demonum oppugnatione, libera-
tos extitisse. *Induite & vos hanc armaturam Dei, qui hoc Sacra-
mento nondum estis initiati, vt possitis stare aduersus insidias dia-
boli.*

II. Remediū.

XIII. Sacra-
mentum extre-
mæ vnctio-
nis.

1. Christus in-
stituit extre-
mam vnctio-
nem.

Marci 16.

Iacobi 5.

Cap. ad abo-
lendum extra
de hæreticis
Concil. Flo-
rentinum in
decreto vni-
onis Tridenti-
num sess. 7.

Can. 1.

2. Oleo sacro
Dæmoniaca
vulnera cu-
rantur.

In c. 8. Lucæ.

3. Eodem S.
Launomarus
morbos &
maleficia
curat.

Dei quoque armatura est, contra sathanæ versutias & mo-
lestationes, Sacramentum *Extremæ vnctionis*, in quo contra cor-
poreas infirmitates, oleo vtimur, ex diuina institutione, quod
ab Episcopo est benedictum: De cuius mira, in hoc negotio
efficacia, dubitari non potest, cum Sacramentum illud, ad sa-
nitatem corporis, à Christo etiam sit institutum, & quouis o-
leo, à viris sanctis, etiam non Episcopis, & non solenniter, sed
obiter, vt se res offerebat, benedicto, id non semel effectum,
ex historijs eliciamus: Sic venerabilis Beda, testatur, cum age-
ret de Monialis cuiusdam obseis, à varijs, quæ demon infli-
xerat, vulneribus, sanatione, & narraffet, vno excepto, cæte-
ris sanatis, hæsitanti Sacerdoti, ipsammet consiliū dedisse:
*Si inquit, oleum pro infirmis ab Episcopo, consecratum; eadem medica-
mento asperferis; sicque me perunxeris, statim sanitati restituaris.* Nam vi-
di quondam per spiritum, in quadam ciuitate longius posita, quam nun-
quam corporalibus oculis vidi, puellam quandam, pari calamitate laborā-
tem, taliter à Sacerdote curatam. *Fecit Sacerdos vt illa sugesserat, sta-
timque Vlcus remedium, quod antea respuerat, accipere consensit.* Ita
venerabilis Beda.

Hoc oleo, ab Episcopo solenniter in die *Cenæ Domini*, be-
nedicto, S. *Launomarus*, morbos grauissimos, per maleficia etiā
immissos, abigebat. Hoc oleo propinato ad bibendum, Eu-
chariam, Agapij vxorem, veneficio attentatam, vt intestina ei
arro-

arroderentur, *s. Parthenius* curatam à se dimisit. Hoc oleo *B. Auxentius* Archimandrita, ordinariè contra dæmonum obfessiones, morbosque ab ipsis per veneficia illatos, utebatur, nunquam sine fructu. Hoc oleo contra virulentos morsus, vultus est *s. Paternus Abrincensis*. Hoc oleo contra serpentum ictus, adhibuit *s. VV in VV alocus* Abbas. Hoc oleo, *s. Euty chius* Patriarcha, manum pictoris, à dæmone inflammatam, sanauit, & innumeros obsessos, Energumenos ac maleficiatos, pristinae sanitati restituit; Quid attinet plures historias recensere? *Induite vos, hanc armaturam Dei, vt positi stare aduersus insidias diaboli.*

Historia de effectu olei extremæ vntionis.

4. *S. Parthenius* Euchariam curat, *Surius* 19. Ianuarij.

5. *S. Auxentius*. *Sim. Metaph* in vita.

6. *Sim. Metaphr.* in eius vita. 7. *S. Paternus*. *Eustach* in eius vita 8. *S. VV in VV alocus* Abbas *Surius* 5. Martij. 9. *S. Euty chius* Patriarcha. *Sim. Metaphr.*

O in exhaustam, ô ineffabilem Dei benignitatem, quæ nobis tot & tam salutifera Sacramenta, non solum ad animarum sanctificationem, sed ad corporum securitatē, contra dæmonum læsiones, testamento veluti legauit: Absit ergo, dilecti mei, vt hæc contra vim dæmonum, antidota, parui faciamus, & in postremis habeamus, & quando ea consequi possumus, negligamus. Vires suppeditat *Confirmatio*, vt cum Tenebrarū Principibus viriliter colluctemur: Perseuerantiam largitur *Extrema vntio*, ne in certamine succumbentes, vincamur. Docet manus nostras ad prælium, *Chrysmati obsignatio*: Colophonem certamini imponit, *Extrema vntio*: Isthic hostis in palæstram prouocatur, hic prosternitur ac debellatur: Vtrobique est armatura Dei, quam qui rectè induerint, de victoria dubio procul assecurantur. Amen.

1.

2.

3.

C O N C I O XXIII.

REMEDIVM DECIMVM QVARTVM,
CONTRA MALIGNOS GENIOS, ET OM-
NES COMPLICVM EIVS MALIGNITATES,Ordinis Sacramentum, Exorciltatus
præfertim, vnà cum Ecclesiæ
Exorcismis.*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus
insidias diaboli. Ephes. 6.*

Vemadmodum in omni benè constituta Republica, Magistratus non solum subditos decenter gubernare, politiam ciuilem, conseruare, vnicuique iustitiã administrare, sed & contra hostium, Latronum atque Prædonum, infestationes, per publicos apparitores, & Iustitiæ Ministros, protegere tenetur: Sic in Ecclesiã suã, cum omniã recte ac decenter disposuerit, CHRISTVS IESVS, Dei Filius, potestatem quoque, hostes animarum, dæmones, per exorcismos, profigandi, & exterminandi, Sacerdotibus reliquit, quam vt sublimiori quodam, & excellentiori perfectionis gradu, exercent Episcopi, & Sacerdotes, atque Diaconi, Ordinis tamen ratione, omnes, qui exorcistæ ab Episcopo, consecrantur, à Domino consequuntur, vt dæmonum furores, in obsessis & Energumenis, pro imperio, sibi diuinitus concesso, compescere valeant, atque coërcere. Quamobrem cum hæc Sacramento ordinis annexa potestas, sit præsentissimum contra dæmones, & omnia eorum maleficia, & ligaturas, à sagis & veneficis, ad nocendum hominibus, alijsque creaturis, fabricatas, remedium, antequam ad alia veniamus, hac concione, paucis etiam dabimus, Deo fauente, explicatum.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.

I. Remedium
XIV. Ordinis
Sacramentũ.
1. Christus
Ecclesiæ suæ

Vt alia omnia Sacramenta, nos contra diabolum, necessarijs instruunt armis: sic etiam *Ordinis Sacramentum*, cum exorcistarum apud Energumenos, aut catechumenos officium, exercetur,

ercetur, huic operi, quàm maximè deseruit: Illa licet rum-
pantur, Caluino & Beza, Christus tamen hanc potestatem, A-
postolis suis, & Sacerdotibus, alijsque Ecclesiæ Ministris, ad
compescendam dæmonum malitiam tradidit, & in cœlos a-
scendens, post se reliquit. Quid aliud voluit Dominus, cum
Apostolis, & septuaginta duobus discipulis dixit: *Ecce dedi vo-
bis potestatem, calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem vir-
tatem inimici, & nihil nocebit vobis?* Quid aliud exhilarabat Apo-
stolos, dum hac Exorcizandi potestate, cum fructu liberatio-
nis plurimorum, à dæmonibus obsessorum, redeuntes, glo-
riabantur: *Domine, etiam demonia subijciuntur nobis, in nomine tuo?*
Quid Christus ipse aliud voluit, cum in cœlum ascensus, verbi sui prædicatoribus promisit: *In nomine meo Dæmonia eij-
cient, serpentes tollent, & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit?*
quid aliud factum testatur Euangelista Marcus, cum dicit: *illi
autem profecti, prædicauerunt vbique, Domino cooperante, & sermonem
confirmante, sequentibus signis.* Annon plenæ sunt omnes Apосто-
lorum, aliorumque sanctorum historiarum, expulsionibus spiri-
tuum malignorum?

Audi Caluine, audi Beza, audite Hæretici omnes, quot-
quot Ecclesiæ Catholicæ exorcistis, potestatem dæmones
coercendi, abnuitis; audite, inquam, S. Martyrem Iustinum:
*Dei nominis, inquit, Potentiam, tremuit dæmones & reformidant, &
hodie quoque illi, per Nomen Domini nostri IESU CHRISTI, crucifixi
adiurati, nobis parent.* Audi Tertullianum: *Omnis nostra in demo-
nes immundos, potestas in virtute nominis IESU, valet & viget, vt de
contactu, afflatuque nostro, contemplatione, & representatione, ignis illius
correpti, etiam de corporibus, nostro imperio, excedant inuiti & dolentes,
& vobis presentibus erubescentes.* Audite antiquissimum Docto-
rem, Minutium Felicem: *dæmones adiurati per Deum, verum, & so-
lum, inuiti, miseris corporibus inhorrescunt, & vel exiliunt statim, vel eua-
nescunt gradatim, prout fides patientis, adiuuat, aut gratia curantis aspi-
rat.* Audite S. Cyprianum: *Exorcistis, inde facultas datur, immun-
dos & erraticos spiritus, qui se expugnandis hominibus, immerferint, ad
confessionem, minis increpantibus, cogere, vt recedant, duris verberibus vr-*
gere,

potestatem
Dæmones
coniuRANDI &
in ordinem
redigendi re-
liquit. Cal-
uin. ad c. 22.
in Acta. A-
post. & lib. 4.
inst. c. 15. 19.
Beza Ep. 8.
2. Probatio
ex scripturis.
Luc. 10.
Ibidem.
Marci 16.

Ibidem.

II. Calulni-
starum redar-
gurio ex Pa-
tribus.
1. Potestas
exorcistarum
stabilita.
In Dialogo
cū Tryphone.
In Apologe-
tico contra
gentes c. 23.
In octauio.

Lib. 2. Ep. 2.

gere, conflictantes, eiulantes, gementes, incremento pœnæ propagantis, extendere, flagris cedere, igne torrere. Res illi geritur, nec videtur, occultæ plaga, & pœna manifesta.

2. Tortura
dæmonum
Ecclesiæ ex-
orcismi, & ve-
lut Equuleus
malefactori-
bus. Omnia
ex Patribus.
Ad Deme-
trianum.
Homil. 29. in
Euangelia
Serm. de Re-
surrect.

Quam autem horrendè dæmones exorcismis torquean-
tur, audi rursus edifferentem S. Cyprianum: *Osi audire eos vel-
les, & videre, quando à nobis adiurantur, & torquentur dæmones, spiri-
tualibus flagris, & verborum tormentis, de obsessis corporibus eijciuntur,
quando eiulantes & gementes, voce humana, in potestate diuina, flagella-
& verbera sentientes, venturum Iudicium confitentur.* Audi S. Grego-
rium Magnum: *Sacerdotes Christi, cum per exorcismi gratiam, manum
credentibus imponunt, & habitare malignos Spiritus, in eorum mente con-
tradidunt, quid aliud faciunt, nisi demonia eijciunt?* Et tanta quidem
vis est exorcismi, & potestatis exorcismarum, ad hoc ab Epif-
copo ordinatorum, yt Zeno Veronensis affirmet. *Hoc est exor-
cismus dæmonibus, quod latroni & malefactori, equuleus: Cum enim di-
uina eiuratione, torquentur, veritatem, vel nolentes & inuiti edicere,
compelluntur.* Et S. Cyrillus Hierosolymitanus ait: *Exorcismos,
esse, quodammodo torturam ignis, qua Diaboli in ordinem
redigantur.*

Præfat. Ca-
teches.

III. Exempla.
1. Nouatus à
diabolo ob-
sessus exorcif-
mis libera-
tur. Lib. 6. c.
31. hist.
2. Monachi
Antiocheni.
hist. Religio-
sæ cap. 9.
3. S. Vitus.
Surius in vita.
4. S. Cyriacus.
Surius in vita.
5. S. Vrsinarius
Episcopus.
Surius in vita
6. S. Adolinus
In vita S. O-
portuaz.

Hinc meminit *Eusebius Cæsariensis*, Nouatum à diabolo
obsessum, *Exorcistarum*, vt ipse loquitur, *presidio liberatum.* Sic
Theodoretus refert, Monachos Antiochenos, maximam potesta-
tem, in pellendis dæmonibus habuisse. Sic *sanctus Vitus Martyr*,
Diocletiani Imperatoris filiam, à malignis spiritibus vexatam,
percurauit. Sic *sanctus Cyriacus Martyr*, Iobiam Saporis Persa-
rum Regis filiam, Exorcismis, dæmonum potestati eripuit.
De *sancto Vrsinaro* Episcopo, sic scribit *Ratherius*: *Ad eum cum
Malbodiensis Monasterij Monialis à dæmone obsessi, adducta esset, ille non
de sua, sed de Domini presumens virtute, accepto libro, cepit legere Exor-
cismum, super caput illius. De hinc benedicto oleo, nares, oculosque, & os
eius liniuit, & protinus immundum spiritum, ab ea sugauit; Liberata ta-
men puella, pauor quidam, qui presentia diaboli, seminatus fuerat, adhuc
pectoribus vicinorum, inerat. At Vir Domini, precepit sibi aquam cum sa-
le deferri, quibus benedictis, iussit spargi per cuncta Monasterij loca, & sic
omnis pauor, cum auctore suo sathana, discessit.* Sic *Adolinus* scribit,
Osbur-

Osburgam Virginem Energumenam, mediantibus Exorcismis, liberatam. Sic *sanctus Maurilius* Andegauensis Episcopus, Latronem, quem ob furti crimen diabolus occuparat, per exorcismum, vt refert Fortunatus, à dæmone liberauit. Nota etiam num memoria, infinita prope passim habemus exempla, solos Catholicæ Ecclesiæ Sacerdotes, & exorcistas, imperio & auctoritate, qua Christo desuper largiente, præpollent, dæmones modis omnibus coërcere. Sum & ego aurtus & oculatus testis, audiui, inquam, & præsens vidi, quando in ciuitate Bambergensi, anno præterito, 1621. à Societatis Patribus, quatuor pueri, qui non solum homagio, sed & quilibet proprio, sui sanguinis, chirographo, se totos dæmoni addixerant, mediantibus exorcismis, fuere à diaboli laqueis extricati, malignique Spiritus coacti, vt chirographa redderent. Et reddiderunt, vidi, legi, in manibus habui, adhuc referuantur, in tantæ rei memoriam æuiternam.

Sed quid est, quod non, sicut omnes Ecclesiæ orationes, ita & exorcismi, per *Dominum nostrum IESUM Christum*, &c. Sed hac addita clausula, terminentur: *Per eum qui venturus est iudicare viuos, & mortuos, & seculum per ignem?* quæ causâ diuersitatis? Ioannes Micrologus, vetustus scriptor, causam indicat, hisce verbis: *Secundum Romanam auctoritatem, nullam orationem, per eum qui venturus est, &c. concludimus, nisi sit exorcismus, in quo Diabolus, per diuinum Iudicium, vt à creatura Dei discedat, exorcizatur, siue adiuratur: Nam in aliis orationibus, quas per Dominum nostrum &c. concludimus, Patrem, vt per amorem filij, nobis subueniat, imploramus: In exorcismis autem, Diabolum per Dei iudicium, vt fugiat, increpamus. hæc ille, & rectè.*

Qui fit porro, vt non semper dæmones exorcismis pellantur? Res clara est, id vel peccatis obsessi, vel peccatis exorcistæ adiurantis, quandoque adscribendum, vel etiam ob maiorem ipsius ægri vtilitatem, Dei que gloriam, sic à diuino numine disponitur, ac definitur. Et illud hic obseruandum, quod prudenter annotauit ac monuit Alfonso Tostatus. Non omnes molestias & vexationes, quas dæmones inferunt ho-

7. S Maurilius. In eius vita.

8. Historia quatuor puerorum sanguine proprio dæmoni deuotorum.

IV. Q. Cur exorcismi terminentur per comminationem Iudicij extremi. Lib. de Ecclesiasticis obseruationibus cap. 7.

2. Cur non semper dæmones exorcismis fugentur? Causæ.

1.

2.

3.

In c. 19. Matt. q. 90.

3. Ad quæ dæ-
monis mala
curanda ex-
orcismi ordi-
nantur.

4. Maleficia
etiam exor-
cismis quan-
doque curan-
tur.

V. Digni Sa-
cerdotes
vincti coercent
dæmones.
1. Energume-
næ moniales.
In Chronico
Belgij anno
1490.

2. Vera huius
loci historia

3. Eccl. Ca-
tholicæ cer-
tissimū signū.

minibus, exorcismis repelli, sed eas tantum, ad quas elimi-
nandas, exorcismi ab Ecclesia ordinantur, vt sunt molestiæ
quas inferunt corporibus, in illis manendo, eaque corpora-
liter vexando, siue dum intrinsecus hærent, siue dum extrin-
secus oppugnant. *Et illa, inquit Abulensis, regulariter sanantur
per exorcismos, maleficia autem dæmonum, & alia mala, quæ nobis infe-
runt, contra quæ non directe, ordinantur exorcismi, per exorcismos, non
nisi raro curantur.* Vidi tamen ego, & re ipsa sum expertus, exor-
cismos in Romano Rituali præscriptos, quos tutissimè, qui-
libet exorcista, potest adhibere, magno etiam emolumento,
sanitatis, ad ligaturas, quibus coniuges, à matrimonij vsu, im-
pediebantur, adhibitos & vsurpatos.

In hac demum exorcistarum potestate, & illud non parū
admirationis continet, quod contra dæmonis obsidentis fe-
rociam, non rarò præualuere, priores digiti Sacerdotes, cō-
secratione olei sacri, in ordinis Sacerdotalis, susceptione, in-
uncti, & sanctificati. Scribit Ioannes Molinetus, in Chronico
suo, Aegidium Netteletum, Decanum Cameracensem, cum
exorcizaret, Quercetenses Energumenas, quæ loqui, labra
claudente dæmone, nolebant, solitum digitis, labra illarum
diducere, & hostem increpitare: *si vales, potesque digitos hos, sacro
oleo imbutos, mordere vel ladere, & illos tibi permitto: si nequis, os, aperi,
impero:* Mox autem Energumenas, visas liberari, magna mo-
lestia, cœpisseque Decano respondere, ad quæ sita & in omni-
bus parere. Vidi ego, & præsens fui spectator & Actor. Ener-
gumenum, ab aliquot pertinacissimis cacodæmonibus infes-
sum, horrendis ac diris modis furentem, ferream equi soleam,
morsu vel leuissimo, vti videbatur, fregisse. At verò, quan-
tumuis frendendo, mordendoque insaniret, Sacerdotis digi-
tos, etiam dentibus immisos, & subiectos, penitusque inser-
tos, nulla ratione, quantumuis conaretur, ladere potuisse: Vt
vel hoc ipso euidenti testimonio, quanta sit ordinis Exorcista-
rum, & præcipuè Sacerdotum potestas, in dæmonibus elimi-
nandis, apertissimè demonstratur.

Hic iterum vobis clarissimum argumentum subministra-
tur,

tur, quo Ecclesiæ Catholicæ firmitas, ad oculum demonstratur. Illa enim est *vera Christi Ecclesia*, & veram habet Christi *doctrinam*, ac verum *Euangelium*, in qua est potestas, dæmones coercendi, expellendi, & eorum præstigias infringendi. Hæc potestas nec inuenitur apud Lutheranos, neque Calvinianos, vt iam alibi sæpè, ad nauseam probatum, sed apud solos Catholicos Sacerdotes, in Ecclesiæ Catholicæ vnitatem permanentes. Ergo sola Catholica, quam nos tenemus, est vera Christi Ecclesia, militans in terris, in qua vera, *extra quam nulla est salus*. Si vos igitur auditores mei dilectissimi, Dæmones in corpore potissimum infestent, aut lædant, ad hanc certissimam Dei armaturam, confugite, Magos & veneficos declinate, Ecclesiæ Dei Ministros inquirete, operam eorum in dispescendis aduersarij spiritibus, adhibete. Hæc est legitima *Dei armatura*, quam Apostolus induere suadet, quam dæmones mirum in modum formidant, qua, si & vos, in casu necessitatis, vsi fueritis, præsentem Dei opem, sine omni dubitatione fructuosissimè percipietis. Amen.

C O N C I O. XXIV.

REMEDIVM DECIMVM QVINTVM, CONTRA DAEMONVM, ET EIVS OPERARIORVM MOLITIONES, MATRIMONII SACRAMENTVM.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias Diaboli. Ephes. 6.

Sicut in officina Pharmacopæi, variâ in varijs Pixidibus, pro morborum diuersitate, antidota, & medicamenta reperiuntur: Sic cœlestis ille Archiater, Dei Filius in officina Ecclesiæ, in *pixidibus septem Sacramentorum*, quæ sunt *vasa gratiæ*, variâ pro suorum fidelium necessitatibus, pharmaca, procurauit, quibus, ab infernalis serpentis, infligto vulnere, pestiferisque morsibus persanentur. Inter cætera porro cum non infimum locum obtineat *Matrimonij Sacramentum*,

tum, rerum ordo hic Iure suo efflagitat, vt de Matrimonij hac in parte Energia, singulari vtpote remedio, & Armatura Dei, contra diaboli fraudes, Deo dirigente, aliquid proferamus.

- I. Matrimo-
nio pie vten-
tes non pos-
sunt lædi à
diabolo.
1. Scriptura.
Tob. 8.
2. Experien-
tia. Nicol. Re-
mig lib. 1. dæ-
mono: Sprég.
in Malleo.
Ioan. Nider.
in formica-
rio.
3. Res hic et-
iam cõperta.

Certum in primis ac ratum, coniuges illos, qui Matrimo-
nium, piè casteque, consulto in primis, per deuotas preces,
Deo, ineunt, & in eius vsu, omnem inconcessam fæditatem,
quæ prolis generationi non deseruit, studiosè declinant, ac
Matrimonio piè, sobrieque vtuntur, ab Asmodæo, quem san-
cti Angeli ab ipsiis dispescunt, nullatenus posse violari. Nico-
laus Remigius, Sprengerus, & alij permulti, exempla recen-
sent, in quibus fatentur Magi, & veneficæ ac Sagæ, nunquam
sibi licuisse, coniuges in Matrimonio, piè sancteque, & in gra-
tia illius Sacramenti viuentes, vel fæuisimis alioquin & atro-
cissimis philtis, ac ligaturis diabolicis, offendere, aut detri-
mento aliquo afficere, cum, qui Matrimonio caste, sobrieque
vtantur, in peculiari Angelorum sint tutela. Et mihi constat,
de coniugibus, quibus Sagæ integro, & amplius octennio, in-
fidiabantur, vti postea in tormentis sunt confesæ, quia verò
toto eo tempore, Sacramenti Matrimonij gratiam, quam,
dum coniugale fædus inirent, consecuti erant, singulis, vt plu-
rimum, mensibus confitendo, & communicando, studiosè
conseruauerant, nulla dæmonum fraude, aut incurfu, lædi po-
tuerunt. Quæ res Christianis coniugibus, merito calcar ad-
dere deberet, vt iuxta Apostoli monita, *Honorabile coniugium in
omnibus, & thorum immaculatum, custodire atque conseruare*, in
omnibus, allaborarent.

Hebr. 13.

- II. Summi
apud Deum
meriti coniu-
ges casti.
1. Historia è
Cassiano.
In collat. Pa-
trum lib. 14.
cap. 7.

Quanti porro apud DEVM meriti, sint casti coniuges,
quam dæmonibus ipsiis sint formidolosi, Ioannes Cassianus
in signi historia testatur: *Quidam secularis, veniens ad Abbatem, Io-
annem, & portans ei, quasdam, frugum suorum, primitias, reperit ibi ho-
minem, ferocissime, obsessum, demonio, qui adiurationes & iustiones Io-
annis despiciebat, protestans, se nequaquam exiturum, à corpore quod pos-
sedit ad Ioannis imperium. Sed aduentu illius viri secularis, ita demor ille,
cum omni truculentia sua, prostratus est, vt cum reuerendissima, nomini il-
lius prolatione, mox fugerit. Cuius viri, tam euidentem virtutem & gra-
tiam,*

tiam, Abbas vehementer admirans, praesertim cum videret, eum habitu seculari vestitum, cepit ab eo diligenter inquirere, qualitatem & ordinem vitae suae. Qui cum responderet, se esse saecularem & vxoratum, Ioannes mente pertractans, excellentiam virtutis, & gratiae eius, attentius inuestigauit, virtutem ipsius, & conuersationem: Qui testabatur se rusticum, quotidianumque victum, opere manuum quaerere, nec alicuius boni se conscius, nisi quod de mane nunquam procederet, ad exercenda opera rusticana, neque de vespere domum rediret, nisi prius in Ecclesia, Deo referret gratias, pro victu quotidiano: nec vnquam vsurpare se aliquid de fructibus suis, nisi prius offerret Deo. primitias eorum ac decimas, nec vnquam duxisse boues suos per agros & messes, aliorum, nisi ora eorum prius ligaret, ne proximis suis, vel modicum damnum incuteret, ex negligentia sua. Denique cum nec ista viderentur Abbati idonea, respectu tanta gratiae, qua vidit, illum se esse perfectiorem, & sciscitans scrutaretur, quid nam esset, per quod esset tanti meriti? ille adstrictus reuerentia, tam sollicita inquisitioni, confessus est, se vxorem accepisse, ante duodecim annos, ex compulsionem Parentum, cum qua pie, concorditer, sancte castaeque viueret, eamque loco sororis haberet. Quo audito, senex, tanta admiratione repletus, vt coram viro illo, publice fateretur, quod demon, à quo ipse erat despectus, merito tolerare non potuit, illius praesentiam, cuius virtutem appetere, ipse non auderet. Quod si vis tanta erat, casti matrimonij, inter duos coniuges istos, vt alterius praesentiam, daemon in obsequio, minimè tolerare valeret, quanto magis, pij castique coniuges, matrimonio, non, nisi iuxta Dei sanctionem, temperanter moderateque vtentes, omnes daemonum praestigias, à seipsis & à sacramento thoro suo propulsabunt?

Hic porrò monendi estis, o Christiani coniuges, ne datam matrimonij mutuam fidem, vlllo pacto, nec opere, neque cogitatione violetis, & in aliorum, aliarumque concupiscentia, exardescatis: Qui enim viderit mulierem, ad concupiscendam eam, iam moechatus est eam in corde suo. Et vicissim: Mulier intuitu viri libidinoso, eidem sceleri se immergit: Sic enim magni huius & sacrosancti Sacramenti maiestas, directe violatur, & daemon in sacrilegos hosce, tam diuini mysterij Prophanatores, potestatem accipit, vt eis pro libitu, quandoque valeat nocere:

2. Pij & iusti hominis exemplum.

1.

2.

3.

3. Daemon eius praesentiam non tolerat.

III. Fides Matrimonialis, quam strictè ab vtroque coniuge seruanda.

1. Christi praecceptum. Matth. 5.

2. Historia superius etiam recensita, sed alio sine Vincent. Beluacensis lib. 16. hist. S. Antoninus p. 1. historiar. tit. 16 c. 7. §. 7.

3. Mirabile Matrimonij Impedimentum.

4. Dæmoniorum spectro-

Historiam multis nominibus admirabilem, ex Vincentio Beluacensi, memorat sanctus Antoninus: Romæ, temporibus Henrici Tertij, fuisse iuuenem quendam, locupletem & nobilem, qui recens vxorem duxerat, & Sodales suos, opiparo conuiuio nuptiali, exceperat. Sublatis epulis, exiure in campum, lusuri pila, animi relaxandi causa. *Sponsus Ludi dux, pilam poscit, & ne excideret annulus sponsalitijs, inserit eum digito, erea statua Veneris, qua in horto erat, vbi conuenerant. Omnes eum vnum petebant; sic citò defatigatus, ipse, à ludo secessit, & ad statuam rediens, annulum recepturus, ecce videt digitum, statua, vsque ad volam manus recuruatam, & quantumuis conatus annulum recuperare, nec digitum inlectere, nec annulum valuit extrahere. Redit ad Sodales, nec illis ea dere, quicquam indicat. Crediderim dæmonis præstigias intercessisse, Deo permittente, cum iuuenis alioquin libidinosus, praua forsan intentione, vt Saræ viri, matrimonio se subiugârit. Vespero porro cum famulo ad statuam reuertitur, & extensum, vt initio, digitum reperit, sed sine annulo. Iactura dissimulata, domum se confert, ad nouam nuptam. Cumque thorum ingressus, sponsa se iungere vellet, sensit impediri se, & nebulosum quoddam ac densum, inter suum, coniugisque corpus, volutari. Sentiebat id tactu, videre tamen nequibat. Hoc obstaculo, à licito quidem matrimonij vsu, prohibebatur: audiebat etiam vocem: Mibi coniungere, quia hodie me tibi desponsasti: Ego sum Venus, cuius digito annulum inseruisti; nec reddam: Territus ille tanto prodigio, inquit sanctus Antoninus, nihil referre ausus est, nec potuit: Insomnem duxit noctem illam, multum secum deliberans, vnde perturbatio tanta. Sic factum est per multum tempus, vt quacunque hora, matrimonium complere vellet, illud idem sentiret, & audiret. Tandem vxoris querelis communitus, rem parentibus detulit. Illi habito consilio, Palumbo cuidam Presbytero, suburbano, rem pandunt; Is autem erat Necromanticus, & in maleficijs potens. Illectus ergo promissu multu, Epistolam dedit iuueni dicens: Vade illa hora noctu ad compitum, vbi quatuor via conueniunt, & stans tacite considera, transient ibi figuræ hominum, vtriusque sexus, omnisque ætatis, & conditionu, Equites & pedites; quidam lati & quidam tristes; quidquid audieris, non loquaris; Sequetur illam turbam, quidam statura procerior, forma corpulentior, curru sedens. Huic Epistolam trades legendam, & fiet quod*

quod postulas. Ille autem inuenis, totum impleuit, quod edoctus erat, viditque inter ceteros ibi, mulierem, in habitu meretricio, mulum inequitantem, crine soluto, per humeros iactato, vitta aurea, superius constricto, auream virgam gerentem, in manibus, qua mulum regebat; præ tenuitate vestrum, pane nuda apparebat, gestus exequens impudicos. Vltimus, Dominus turba, terribiles in iuuenem oculos exacuens, ab axe superbo, Smaragdus & Vnionibus, composito, causas viæ, ab eo exquirebat. Nihil ille contra, sed protenta manu, Epistolam ei porrigit. Dæmon, notum sigillum, non audens contemnere, legit scriptum; moxque brachijs in cælum eleuatis, Deus, inquit omnipotens, quamdiu patieris nequitias, Palumbi Presbyteri? Nec mora, satellites suos, à latere mittit, qui annulum extorquerent, à Venere. Illa multum tergiuersata, vix tandem reddidit. Ita iuuenis, voti sui, factus est compos, & sine obstaculo matrimonium consummauit. Palumbus autem, vbi dæmonis de se, ad Deum clamorem audiuit, intellexit, sibi præsignari finem dierum. Quocirca, omnibus membris vltro truncatus, miserabili pena defunctus est, in audita coram populo Romano, flagitia confessus. Nec diu inultum tulit iuuenis, quod maleficium dæmonis, alio eius ministri malefico, curârit; Nam longa tabe emaceratus, vitam miserè finiuit.

Quem porrò in scopum, collimat, stupenda hæc historia, cuius fides esto penes auctores? Duo breuiter intendo Christianos coniuges admonere: Si iuuenis iste, qui Veneris tantum statutz, digito, ad tempus, annulum sponsalitiu in se ruit, dæmonum præstigijs, & imposturz, tam facillè patuit, vt à matrimonij licito vsu cohiberetur: Quantò magis illi dæmonum potestati, subiecti erunt, qui violata Sacramenti fide, alienos amores appetunt, & coniugalem thorum vagis libidinibus conspurcant? Hoc primū. Si iuuenis iste, carnalibus estuans concupiscentijs, excludens Deum à mente sua, vt loquitur Archangelus Raphaël, tam citò passus est insidias, furentis Asmodæi, quanto magis illi, qui sacratissimum matrimonij Sacramentum, nefandis, contra naturam & rationem, libidinis excessibus, polluunt, infernalis Veneris infestationibus, succumbent? Hoc alterum Monitum meum; Cui addo, Coromdis & Mantissæ loco: Si iuueni, quem diximus, pessimè celsit, per Magum

rum mirabilis visio.

5. Quam periculolum vri opera maleficorum, ad depellendum Matrimonij maleficium.

6. Historiæ præcedentis Documenta.

1.

1. Ad adulteros.

2. Ad Matrimonij casti violatores.

2.

Tob. 8.

3.

3. Ad eos qui maleficium maleficio pellunt.

Magum à diabolò, remedium illati maleficij, expetiſſe, vt libidinem ſuam exaturaret, cum diuina tactus manu, breui ex-
tabeſcens, ætatem floridam, immatura cum morte commu-
tãrit : nouerint, quicumque maleficiati, & à matrimonij vſu
prohibiti coniuges, ſi ad diabolum & miniſtros eius, Magos
& Veneficos, ac Sagas confugiant, eandem ſe ſe aleam ſubitu-
ros. Quem monita non terrent, is pœnam experiatur.

IV. Mulierũ
Amor malis
artibus non
captandus.

2. Terribilis
punitio vxorati
alienos
amores pro-
cantis & am-
bientis.
In Chronico.
1260.

Et illud, ô Chriſtiani coniuges, vobis inculcare non de-
dignabor, ne malis artibus ac Philtris alienos amores confe-
ctemini, quod ipſam ſacrilegos quosdam matrimonij Vio-
latores, in hac ciuitate, ſcelus minimè exhoruiſſe, exploratũ
habemus. Meminerint illi, formidolofæ hiftoriæ, quam nar-
rat Siffridus Presbyter, in Miſnia contigiſſe: *Vxoratus quidam,
vt puellæ, amoribus potiretur, à Mago ſubſidium petijt, à quo in locum æ-
dium deſertum, deductus eſt : Cui cum ſpectrum puellæ illius, quam ada-
mabat, imagine, per malefici incantationes, ſe obtuliſſet, amator ille per-
ditus, manum ei porrigens, à malo damone, parietibus illiditur, & miſe-
rabilem in modum necatur. Tum demon interfecti amatoris cadauer, quo-
que, tanto in magum impetu proiecit, vt ſemianimis, longo tempore iacue-
rit, preguſtans mercedem, quam ab hero ſuo, tam crudeli, in altera vita
habeat expectare.* Hæc Siffridus magni nominis, & indubitæ
fidei ſcriptor. *Induite vos ergo, ô pij coniuges, armaturam Dei,
vt poſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli, huius Sacramenti gratiam,
eius præſtigijs, veluti ſcutum obijcite, vt poſitis ſtare in die
malo. Eſto; non reſta intentione matrimonij contractum ini-
eritis, vt ſobole procreata, Deus in ſemine veſtro benedica-
tur, & numerus Electorum adimpleatur; Tranſeat, libidinis
ardorem, quandoque prædominatum, pijs ac ſanctis, piorum
coniugum deſiderijs; verùm iſta deinceps faceſſant, & abeant
in rem malam: Vos verò de commiſſis exceſſibus, ſeriò do-
lentes, & errata, confeſſione integra expiantes, reſuſcitare
gratiam, tanti Sacramenti, qua diabolò formidabiles effecti,
omnia eius conamina eludentes, parata pijs coniugi-
bus præmia in cœlo, felici lucro indepta,
pereniter poſſideatis. Amen.*

C O N-

CONCIO. XXV.

REMEDIUM DECIMUM SEXTUM,
INVOCATIO DEVOTA NOMI-
NIS IESV.

Sanctum & terribile Nomen eius. Psalm. 110.

In Nomine meo demonia eijcient. Marci Ultimo.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias
diaboli. Ephes. 6.*

Rexidens in Prophetico Spiritu, Malachias, tum di- Malach. 1.
nitatem, tum admirabilem virtutem Nominis IESV,
venturi Messiae, cuius aduentum in carne, & nouum
Corporis & sanguinis, ab ipso, instituendum sacrificium, vati-
cinabatur, inter alia diserte protulit, loco ac vice ipsius, Mundi
Saluatoris: *Ab ortu solis, vsque ad occasum, magnum est nomen meum,
in gentibus, & in omni loco, sacrificatur & offertur nomini meo, oblatio
munda, quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exer-
cituum.* addit insuper, sub calcem capitis illius, ex quo haec
verba decerpuntur, nouam iterato attestationem. *Quia Rex* Ibidem.
*Magnus ego, dicit Dominus exercituum, & nomen meum horribile, in gen-
tibus.* quae omnia Regius Psalter huic diuinissimo nomini,
iam antea quoque adscripserat, & arrogarat: *Ab ortu solis, in-* Psalm. 110.
*quiens, vsque ad occasum. laudabile nomen Domini. Sanctum & terri-
bile nomen eius.* Magnum nomen, quia illum indicat, cuius magni-
tudinis non est finis. Sanctum ac venerabile Angelis, horribile,
tremendum ac terribile, malignis genijs, omnia eorum con-
tra homines molimina, tentationes & machinamenta, excu-
tiens, in nihilum redigens, atque disperdens: *In nomine. etc.* Marci 14.
*meo, demonia eijcient serpentes insuper infernales tollent, &
eorum vires eneruabunt.* Hoc itaque praesentissimum con-
tra daemonum infestationes, omnesque Magicas veneficorum
& Sagarum impetitiones, Remedium, hac concione explica-
turus, primum huius diuinissimi nominis maiestatem, pau-
cis attingam. Deinde admirabiles eius virtutes, ac praesertim
iuuin-

inuincibile robur, aduersus tentationes, contra demonum infestationes, quocunque modo illatas, explicabo, eiusdem nominis ineffabili gratia nobis cooperante. Amen.

I. Excellentia
nominis Iesu
Remedium.

XVI.

I. Maieſtas
nominis Iesu.

Luc. 3.

In 3. p. 9. 37.

art. 2.

1. Est Præde-
ſtinatum.

Pſalm. 71.

Iſaiæ 63.

Iſaiæ 62.

Exodi 32.

Dan. 12.

Luc. 10.

Pſalm. 38.

2. Est Præfi-
guratum.

Iofue 13.

Zach. 1.

Eccl. 50.

3. Est Prophe-
tatum.

3. Eſdræ 7.

Sanctum & terribile nomen eius, quod vocatum erat ab Angelo, priusquam in utero conciperetur: Ecce inquit, concipies & paries filium, & vocabis nomen eius IESVM, rectissime quidem, inquit S. Thomas, & conuenientissime fructus uteri virginalis, filius Dei, IESVS appellatur. nam ideo in carne venit, ut mundum saluaret: quidquid enim saluatur, in hoc salutifero Saluatoris nomine, saluatur. O quam multa, quam præclara, de hoc ineffabili nomine, & eius admiranda dignitate, menti meæ ac memoriæ occurrunt? Inuenio hoc sanctum nomen Prædestinatum, inuenio præfiguratum, inuenio Prophetatum, inuenio annunciatum, ac denique reuelatum. Quomodo prædestinatum? Quia à sæculo, iam antea prænominatum: Testis est Regius vates: Sit nomen Domini benedictum in sacula, ante solem permanet nomen eius. Testis est Iſaias: Domine à saculo nomen tuum: Et rursum: Vocabitur tibi nomen, quod os Domini nominauit: Et eris corona gloria, & diadema Regni, in manu Dei. In libro enim vitæ, in quo electi omnes scribuntur, de quo ipse, ad discipulos Saluator ait: Gaudete, quia nomina vestra scripta sunt in cæli. in principio & ab æterno, descriptum fuit, mellifluum nomen IESVS, Christo per os Dauidis attestante: In capite libri scriptum est de me. Et vocabitur nomen eius IESVS. Quomodo præfiguratum? In Iesu filio Naue, alias Iosue cognominato, qui introduxit populum Iſrahel, in terram promissionis: Nam simili modo IESVS Saluator mundi, electos introducet, in patriam cœlestis Paradisi; In Iesu filio Iosedech sanctissimo Sacerdote, ut sicut ille Domino obtulit sacrificium, pro populi peccatis, sic IESVS mundi Saluator, sacrificium reconciliationis, totius generis humani, Deo Patri suo litaret, In Iesu filio Syrach, sapientissimo Doctore, qui innouauit sapientiam de corde suo: Sic verus Mundi Saluator, qui fuit Prophetæ magnus, potens opere & sermone, sapientiam noui Testamenti, & cognitionis veri Dei, in Euangelica lege, introduxit. Quomodo Prophetatum? Per Eſdram Deus Pater affirmat: Et erit post annos hos, morietur filius meus IESVS, & conuertetur sa-

rum seculum. Abacuc Propheta seipsum consolatur: *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESU meo. Quomodo & cui nam prænunciatum? Virgini Dei Matri mox futuræ: Ecce concipies & paries filium, & vocabi nomen eius IESVM.* Quando & cui reuelatum? Iosepho, Virginis Sponso, cui Angelus in somno apparens, dixit: *Noli timere accipere MARIAM Coniugem tuam, quod enim in ea natum est, de spiritu sancto est, pariet autem filium, & vocabi nomen eius IESVM: Ipse enim saluum faciet populum suum, à peccatis eorum. Quidni sanctum & terribile nomen eius?*

Et hoc Nomen, multis nominibus, valde gratiosum. Est inquam Nomen gloriosum, dicente Regio Vate: *Gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, non solum homines, sed & Angeli Dei, Est nomen vtrisque pariter venerabile: In nomine IESU, omne genua flectatur, caelestium, terrestrium & infernarum; Caelestium per gloriam, Terrestrium per gratiam, Infernarum per iustitiam sempiternam: Est nomen desiderabile: & ni esset minimè dicturus erat Propheta: Domine Nomen tuum memoriale, in desiderio anime: Est Nomen delectabile: Psallite Nomini eius, quoniam suave est, non solum degentibus in terra, sed & beatis, commorantibus in Patria: Memores erunt Nomini tui Domine, in omni generatione & generationem. Est nomen admirabile: Quod est Nomen eius, aut nomen Filij eius, si nostri? Et Iacobo, affirmabat Magni consilij Angelus: Quid queris Nomen meum quod est admirabile: Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum, in vniuersa terra. Est Nomen Amicabile: Vbiunque, inquit, fuerint duo vel tres congregati in Nomine meo, ibi sum in medio eorum. Est Nomen Consolatorium: Ibant namque Apostoli, gaudentes à conspectu concilij, quoniam digni habitus sunt, pro Nomine IESU, contumeliam pati. O sanctum, o ineffabile Nomen, Tu sis nobis Armatura Dei, aduersus omnes insidias diaboli, clientes tuos iugiter oppugnantis. Quidni in omni afflictione diabolica Inuocatores tuos releues & consoleris?*

Tanta est letitia anime, inquit sanctus Bernardinus, quae letatur in Christo IESU, Nomine benedicto, ut paupertas pro diuitijs, asperitas pro delictijs, vilitas & contemptus, pro honoribus reputentur, & supplicia ipsa dulcescant. Ergo si mentem tuam tristitia caligo, demergit, si graui

Abacuc. 3.
4. Est prænunciatum.
Luc. 1.
5. Est reuelatum.

Matth. 1.

6. Multimodè gratiosissimū.
1. Est gloriosum.

Pfalm. 5.

2. Venerabile Philip. 2.

3. Desiderabile.

Isaia 26.

4. Delectabile.

Pfalm. 44.

5. Admirabile Prou. 3.

Gen. 32.

Pfalm. 8.

6. Amicabile. Matth. 18.

7. Consolatorium.

Actor. 5.

8. Gaudium plenum.

Serm. 29. de

Religione

Christiana.

Matth. 8.

Pfalm. 4.

Pfalm. 135.

9. Nomen excelsum.

10. Oleum effusum & cur?
Cantic. 1.
In c. 1. Cantic.
Serm. 10.

1. Oleum cōdit cibos,
Serm. 15. in
Cant.

2. Illuminat
vrinatores
in mari

imminet, & procellosa tempestas, si se perniciosus ingesserit turbo, si maria terrificum edant mugitum, si littora contrariantur, & nauicula ipsa fluctibus obruitur, IESVM inuoca, qui in ea dormire putatur, qui tamen nec dormit, nec dormitat, & plena fide dicei: Exurge Domine IESV, exurge; quare similis es dormienti? Tunc surgens, imperabit ventis & mari, & sequetur tranquillitas magna. Et dices: Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESV meo; Labor & exultabo in te, psallam Nomini tuo Altissime. Quid ni itaque nos mutuo omnes excitemus: Laudate Dominum quoniam bonus: Psallite Nomini eius quoniam suaue est. Est denique Nomen Excelsum: Nomen super omne Nomen, omni dulcedine affluentissimum. En ni tale esset, cur sponsa dixisset Ecclesia, sponsum alloquens IESVM: Oleum effusum Nomen tuum; ideo adolescentula, animæ Christianæ, dilerunt te nimis; quæ verba explicans Origenes, inter cætera ait: Planum est, quod ad effusionem olei, sequitur loci impingatio, in quo facta est olei effusio: sic est necessarium, vt in cordibus fidelium, in quibus fuerit Nomen IESV frequentatum, pinguis deuotio, subsequatur, quæ adolescentulas, id est, nonas animas, in penitentiæ labore ad currendum post dilectum, ardentissime excitet in amorem. Et sanctus Bernardus: Annon toties confortaris, quoties Nominis IESV recordaris? Oleum est Nomen IESV, aridusque est, omnis animæ cibus, nisi hoc oleo condiatur. O quanta dulcedo stillare videtur, ex labijs innocentis, cum inuocat nomen IESV? Nam IESV Nomen est mel in ore, melos in aure. IESV dulcis memoria, Dans vera cordis gaudia, Sed super mel & omnia, Eius dulcis presentia. Nil canitur suauius, Auditur nil incundius, Nil cogitatur dulcius, Quam IESVS Dei filius: Sic itaque sanctum & terribile est Nomen IESV. Oleum denique illuminat Vrinatores, in maris profunda descendentes; Nam oleum ore haustum continent, cumque ad fundum peruenerint, illud exufflant, vnde superficies aquæ, clarior redditur, & abscondita in lucem producuntur. Oleum istud effusum, Nomen IESV, dum in tenebris huius mundi, versamur, abscondita nostra, quæ intra nos latent, quam diu nostri ignorantia, laboramus, in medium producit. Sicut enim Sol iste materialis ostendit omnia, quæ nocturnis tenebris occultantur, sic luminosum Nomen IESV, abscondita cordium nostrorum

rum manifestat. *Oleum igitur effusum sanctum & terribile Nomen IESV, vt simul etiam, contra omnia diaboli tela terribilis armatura.*

De virtutibus Nominis IESV, quid dicam? In Nomine IESV orantes exaudimur. Ait namque benignissimus IESVS; *si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis; in quæ verba S. Augustinus: Non petitur in nomine Saluatoris, quod petitur contra rationem salutis, proinde sancta Ecclesia, quæ semper salutaria petit, in omnibus orationibus suis & petitionibus exauditur, quia in eis semper adiungitur, in officijs sacris, per Dominum nostrum IESVM CHRISTVM. Et S. Ambrosius: Nemo dicat, se esse pauperem, cum petat Patrem in nomine filij, quia accipiet dona DEI: sicque fiet Diues in Domino, qui deus extiterit, in eius nomine glorioso.*

II. Virtutes nominis Iesu
1. In nomine Iesu exaudimur.
In Ioan. c. 16.
Et In Ioan. c. 16.

In nomine IESV dirigimur in viam salutis æternæ; Non enim frustra canit Regius Pfaltes: *Deduxit me super semitas iustitiae, propter nomen suum: Verum quia omnes in via DEI sumus, vt paruuli hinc inde titubantes, admonet rursus: Laudate pueri Dominum, laudate nomen Domini: Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc vsque in seculum; A solis ortu vsque ad occasum, Laudabile Nomen Domini. Sic enim cum confidentia, cum eodem vate dicemus: Propter nomen tuum deduces me, & enutries me.*

2. In nomine Iesu dirigimur in viam salutis æternæ
Psal. 22.
Psal. 112.
Psal. 30.

Hoc sacrum nomen IESV iustificat: Nam primò omnium, per illud peccata dimittuntur: *Propter nomen tuum Domine, propitiaberis peccato meo; multum est enim, Et Apostolus ait; Huic omnes Propheta testimonium perhibent, remissionem accipere per nomen eius, omnes qui credunt in eum. Congruè S. Bernardinus: Sicut grauius astuanti, & longo sitis ardore succenso, fons frigidus, salubris & gratus, efficitur: Sic mentibus, iniquitate depressis, nomen IESV, culpæ grauedinem & marorem expellit. Firmiter inde credimus & nobis persuademus, si quis, quantumuis maximus peccator, in extremo vitæ articulo, constitutus, non possit aliam de peccatis confessionem facere & pœnitentiæ actus exercere, cum vera duntaxat cordis contritione, inuocet Nomen IESV, remissionem omnium peccatorum, indubitato consecuturum. Neque enim frustra protulit Propheta, quod repetijt Paulus: Omnium quicumque inuo-*

3. Nomen Iesu iustificat.
Psal. 24.
Act. 10.
In quadragesimali suo Serm. 49. de Relig. Christiana.

Ioc. 2.
Rom. 10.

cauerit nomen Domini, hic saluus erit. Nec dubium est, eos à Deo copiosam misericordiam impetrare, qui diligunt ac amant, ac venerantur sacrum nomen eius: Nec frustra rogauit Psalmista: Propter gloriam nominis tui libera nos, & propitius esto peccatis nostris. Et pro se solo, veniam efflagitans: Aspice in me, & miserere mei, secundum iudicium diligentium nomen tuum.

Psalm. 78.

Psalm. 118.

4. Auget gratiam & gloriam.

Eccles. 51.

Homil. 9. in

Matth.

Hoc sacrum nomen **IESV**, auget gratiam, & merita æternæ vitæ, cumulat, atque coaceruat; quod intelligens sapiens Ecclesiasticus, sibi proponebat: *Laudabo nomen tuum assidue & collaudabo illud in confessione.* Et S. Ioannes Chrysostomus: *Quo nomen Domini diligitur, profundius, & inuocatur frequentius, eo exaltat Deum sublimius, & merita Patria cumulat perfectius.*

5. Procurat salutem.

Act. 4.

Matth. 1.

Hoc benedictum nomen **IESV**, salutem procurat æternā: *Non enim est aliud nomen datum, sub cælo, hominibus, in quo oporteat saluos fieri credentes. Ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.* Et quid ni? alioquin frustra cantassetis, ô Angeli sancti: *Quia natus est vobis Saluator mundi.* Frustra dixissetis, ô S. Apostole Paule: *Saluatorem expectamus Dominum nostrum IESVM CHRISTVM.* Frustra docuissetis: *Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quia CHRISTVS IESVS, venit in hunc mundum, peccatores saluos facere.* Frustra Christus proprio affirmasset ore: *Venit enim Filius hominū quærere & saluum facere, quod perierat.* O sanctum & venerabile, Angelis pariter & hominibus, terribile autem dæmonibus, nomen **IESV**.

Luc. 2.

Philip. 3.

1. Tim. 1.

Osæ 13.

Matth. 9.

6. Illuminat mentes.

Zach. 6.

Nomen **IESV** illuminat mentes hominum, vt seipso pariter, & Deum cognoscant: Vnde Propheta, *Oriens nomen eius.* Id est velut Sol irradiat homines, Sol non tantum illuminat, externam terræ superficiem, sed & in terræ viscera penetrat; Sic Sol iste pariter illuminat & fecundat. Vnde S. Bernardus: *Nonne huius nominis luce, nos Deus vocat, in admirabile lumen suum?*

Serm. 15. in Cantica.

7. Inflammatur ad amandum.

Ibidem.

Nomen **IESV**, inflammatur ad amandum eum, qui nomine **IESV** repræsentatur. Vnde rursum S. Bernardus: *Per nomen Domini venit ad rem nominis, quia per cognitionem nominis, venit ad dilectionem & fruitionem, numinis.*

8. Roborat mentem in aduersa.

Nomen **IESV**, roborat mentem, vt patienter ferat aduersa: *In*

sa: In nomine tuo spernemus insurgentes in nobis. Vnde S. Apostolus Paulus, hoc nomine, veluti Panoplia instructus, asserbat: Non solum alligari, sed & mori in Hierusalem paratus sum; Et pro nomine Domini IESV, contumeliam pati non erubescam. Quinetiam omnes, quicumque se huius nominis armatura communiunt, cum Paulo facile dicent: Certus sum, quod neque mors, neque vita, neque Creatura aliqua, poterit nos separare, à charitate Dei, quæ est in Christo IESV.

Psal. 43.

Act. 21.

Rom. 8.

In nomine IESV, refrænantur & compescuntur omnes malæ cogitationes, quæ vagas hominum mentes, collectioni parum addictas, in diuersa trahunt, pessimisque desiderijs inflammant: Nec enim frustra IESVS ipse monet: *Pone me vt signaculum, supra cor tuum*: Sacrosanctum nomen meum IESVS, in memoria tua semper conferua. Vnde S. Bernardus: *Qui sequuntur Agnum, debent habere nomen eius, & nomen Patris eius scriptum in frontibus suis. Sicut enim radix arboris, quando magis figitur in profundo, tanto eius fructus amplius expanditur, in excelsis: Sic nomen IESVS, in intimo cordis fixum, atque solidius radicatum, euenire facit abundantius & vberius, inundantiam gratiarum. Et rursus: Nomen IESV, tibi semper sit in sinu, semper in manu, quo tui omnes in IESVM, & sensus dirigantur, & actus. Nihil enim ita exercitatos reparat facilius, virtutes roborat efficacius, carnalia desideria, exterminat fortius, quam IESV nomen, ubique in cordis penetralibus circumgestare. O sanctum & terribile nomen IESV.*

9. Compescio
malas cogita-
tiones.

Cant. 8.

Serm. 39. in
Cant.

Ibidem.

In hoc eodem nomine, superantur omnes diaboli tentationes, initio præsertim conuersionis, eius iugo abdicato: Nec enim frustra sapiens monet: *Fili accedens ad seruitutem Dei, sta in timore & prepara animam tuam ad tentationem. Nullum autem validius præsidium, illis resistendi, quam erigere illico, vexillum nominis IESV; Omnipotens nomen eius, currus Pharaonis, & omnes exercitus eius, deiciet in mare, & te protinus ab immani illo, Pharaone, liberabit. S. Bernardi consilium ausculta: *Tristatur aliqui vestrum? Veniat in Cor IESVS, & psallat in ore; & ecce nominis huius lumen exortum, fugati tristitia tenebris, serenam adducet tranquillitatem. Labitur quis in crimen, currit in super ad laqueum mor-**

10. Vincit om-
nes diaboli
tentationes.
Eccl. 2.

Exodi 15.

Serm. 15. in
Cantica.

tis, quod

vis, quod absit, desperando? inuocet nomen vite, & statim aspirabit ad vitam. Cui aliquando ante faciem stetit, vt affolet duritia cordis? Ignauia torpor? animi rancor? languor Acediæ? Cui fons forte siccatus lachrymarum, inuocato I E S V, non continud erupit vberior, fluxitque suauior? Profecto nihil ita ira suorem cohibet, (superbiæ tumorem sedat, sanat liuoris vulnus, restringit luxuriæ fluxum, extinguit libidinis flammam, sitim temperat auaritiæ, ac totius corporis fugat pruriginem, siquidem cum nomine I E S V M, hominem mihi propono mitem ac humilem corde, benignum, sobrium, castum, misericordem, omnique honestate, & sanctitate conspicuum. Addit S. Bernardinus. Igitur si contra te, consipientur acies, si consistant castra, si surgat aduersum te praelium, ne formida periculum: Inuoca nomen I E S V virtuosum: Si I E S V S tuus pro te, quis aduersum te? Apostoli monitum attende: Fili mi confortare in gratia, quæ est in Christo I E S V: Et fugient partes aduersæ: nequeunt enim, adunata licet tartarea noctis phantasmata, tanti nominis lucem, tantamque odoris fragrantiam, spurcissimi illi spiritus, perferre, nam ad nominis huius sonitum, subito exurgit Deus & eius inimici dissipantur.

Serm. 49. de
Religione
Christiana.

II. Subitaneæ
pericula fu-
gantur.
Lib. 21. de
Ciuit.
Psalm. 53.
Prou. 18.

In nomine I E S V, subitaneæ omnia pericula, quibus, vt S. Augustinus ait, in omni momento, in hac vita sumus expositi, dissipantur, dum cum Propheta clamamus: Deus in nomine tuo saluum me fac. Verè enim, vt Salomon asserit: Turris fortissima nomen Domini, in qua præsidium, contra omnia fortuita, quæ non facile præuideri queunt pericula, inuenitur. Vnde vt in omni actione nostra, diuinis fulciamur auxilijs, nomen I E S V, semper in ore ruminandum: Quoniam in me sperauit, liberabo eum. Protegam eum, quoniam cognouit nomen meum; ait Saluator, quin etiam frequenter illud inuocantibus, promittit: In omni loco, vbi fuerit memoria nominis mei, veniam ad te. Nouerat id Regius Vates, cum canebat: Tribulationem & dolorem inueni, & nomen Domini inuocaui: Dirupisti Domine vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini inuocabo. Quotiescunque igitur, subitaneum quoppiam malum præoccupat, illicò cogita cum Dauide: Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum & terram. Et dic protinus: Exurge Domine adiuua me, & libera me, propter nomen tuum. Quid plura? sperens in te, ô Domine I E S V, qui nouerunt

Psal. 122.
Psal. 43.
12. Nomen
Iesû foribus

unt nomen tuum, quoniam non dereliquisti, quarentes te, & nomen IESV, deuotè implorantes. Scribit Euagrius cum tota ciuitas Antiochena, ingenti terræ motu, concuteretur, quicumque nomen IESV foribus inscripserunt, immunes à ruina euaserunt. Puerum quendam in India, in profundissimam piscinam lapsum, inuocato nomine IESV, à submersione, miraculose seruatum Antonius Dauroultius testatur. Sanctum ergo & terribile, ô Domine IESV, est nomen tuum.

In nomine IESV, Miracula fiunt & morbi sanantur. Non audis Saluatorem protestantem cum iam ad cælum ascendere pararet? *Signa autem, eos qui crediderint, hæc sequentur In Nomine meo demonia eijcient, linguæ loquentur noui, &c. Et super agros manus imponent, & bene habebunt.* Quid Petrus, vt mille alia exempla præteream, quid claudio ad Templi portam sedenti? *In nomine IESV CHRISTI, surge & ambula, & confestim surrexit, & ambulauit.* In hoc nomine leprosi mundati, cæci illuminati, mortui omnes, fuere resuscitati, non solum per Apostolos, sed & eorum successores: Nec raro etiam, ex ore gentilium prolatum, hoc nomen, miracula patrauit, & sanitates contulit: Sic cum Dionysius Areopagita, cum Paulo Athenis disputaret, quidam à natiuitate cæcus transibat, de quo ipse ad Apostolum: *Si vii vt credam, qua prædicas de IESV Nazareno, quem asseris esse filium Dei, dic huic cæco, vt in eius nomine videat; sed ne vt aris Magicis verbis, & tantam ista qua tibi præscribo profer: O cæce in nomine IESV, nati de Virgine, crucifixi & mortui, qui & resurrexit, & in cælos ascendit, vide: cui Paulus, hoc minimum est & facillimum, virtuti nominis IESV, verum vt mali omnis suspicio tollatur, volo, vt tu verba illa proferas, & veritatem probes: paruit Dionysius, & cum vix verba finisset, cæcus clarissime videbat, & vna cum Dionysio, in IESVM credebat.* Non hic referam, quam multa millia miraculorum, hodierno etiamnum die, in Indijs, tam orientalibus, quam occidentalibus, sola inuocatione nominis IESV, designentur.

In nomine IESV, martyres ad agonem animantur: his enim ait: *Beati eritis, cum male dixerint vobis homines, & cum separauerint vos, & eiecerint nomen vestrum, tanquam malum, merentibus propter non en-*

inscriptum
cohibet terræ
motum.
Lib 4. c. 6:
Niceph. lib.
14. c. 3 Baron.
Tom. 7. anno
528.
Anton. Dau-
ro. in flor.
Exempl. c. 3.
Tit. 13.
13. In hoc no-
mine miran-
da fiunt.
Act. 3.
Act. 3.

Conuersio S.
Dionysij per
nomen Iesu.
Hild. in vita
S. Dionysij. Ba-
ron. Tom. 1.
Surin. 9.
Octobris.

14. Martyres
eodem ad a-
gonem robo-
rati.

meum: Gaudete & exultate, quoniam merces vestra, copiosa est in calu. Patientiam, inquit, habuisti, & sustinuisti propter nomen meum, & non defecisti. vis mercedem? Dabo tibi edere de ligno vitæ, quod est in Paradiso Dei mei. Dat magnam audaciam, inquit S. Augustinus, Nomen Domini, scriptum in cordibus iustorum, contra impetum malorum, vt quicquid est contrarium, patienter toleretur, & pusillanimitas prudenter euitetur. Vnde B. Agatha, sibi asperrima tormenta minanti Tyranno, cordate respondit: si feras mihi promittas, audito CHRISTI nomine mansuescunt, si ignem adhibueris, rorem saluificum, mihi Angeli de caelo ministrabunt. Ecce vim nominis IESV, in corde Virginis defixi: De sanctissimo Martyre Ignatio, scribitur, cum Romæ sub Traiano Imperatore, perductus, admoneretur, ab ipso, vt Christi fidem negaret, respondisse: hoc facere, nec volo nec possum, habeo namque nomen IESV, scriptum in corde meo. Vnde ferunt cum bestijs laniandus obiectus fuisset cor eius extractum, in quasunque partes diuideretur, nomen IESV, aureis in eo literis scriptum, vbique comparuisse: Vis ergo aduersa omnia æquanimiter tolerare? Sacrum nomen IESV, cordi tuo similiter insculpe securus eris.

III. Vincit
dæmones &
eorum præ-
stigias ener-
uat.

1. Scripturæ.

Psal. 110.

Psal. 98.

Hierem. 10.

Luc. 12.

Matth. 8.

2. Nomen
Iesu terret
dæmones vt
tonitru.

Gregor. Tu-
ron. lib. 2. c. 30

Reuertamur iam igitur, auditores, ad scopum, à quo paulisper digressi sumus. In nomine IESV, quod nos isthuc potissimum spectamus, & cuius causa, supradicta omnia, in medium attulimus, nō solum dæmones fugantur, verum etiam omnes eorum præstigiæ, & machinationes in nihilum rediguntur: Sanctum enim & terribile Nomen tuum Domine est, illisque supra modum formidolosum; Neesse est igitur, vt Confiteantur Nomini tuo magno, quoniam terribile, & sanctum est. Verè magnus es Domine, & magnum nomen tuum, in fortitudine. Vnde discipuli, eius virtutem admirantes, aiebant: Domine in Nomine tuo, etiam dæmonia subiiciuntur nobis: Hinc ipsi dæmones illud metuentes, clamant: Quid nobis & tibi IESV Fili Dei? venisti ante tempus torquere nos. Est inquam illis Vox tonitru in rota: Nam quemadmodum nos tonitrua, ita illos terret prolatio Nominis IESV. Quod si Clodoueus Francorum Rex, inuocato Nomine IESV, ingentem Alamannorum exercitum, illicò in fugam conuertit,

& eo-

& eorum occiso Rege, insigné victoriam est affecutus : quanto maior sacratissimi huius Nominis virtus, in profigandis dæmonibus elucescet. Tentauit quadam vice, dæmon, sanctum Antonium de Padua dormientem strangulare ; at ille prolato Nomine I E S V, cum primum euigilasset, hostem illico in fugam conuertit. De sancto Patre Ignatio, ista Petrus Ribadeneira: *Dormientem beatum Ignatium, diabolum strangulare voluisse, Romæ Anno Domini 1541. audiui; Guttur enim quasi manu iniecta, stringere præfocareque conatus est, tam fortiter, vt nullo conatu posset Ignatius, I E S V Nomen inuocare. Sed cum neruos omnes animi corporisque, quantum maxime posset, intenderet, vim vi repellens, in suauissimam tandem vocem erupit, Iesumque inclamauit; qua voce diaboli conatus omninè sine mora repulsus est; Porro ex contentione, Ignatius, quod postea vidimus, atque animaduertimus, per dies aliquot raucus & sine voce permansit. Memorabile est quod in vita sancti Bernardi refertur, cum Papiæ Mediolanum transfret: Quidam enim vxorem suam dæmoniacam ad eam adduxit; Tunc diabolus per os eius dicere cœpit: Nunquid me de hac femina expelles? Cui seruus Dei Bernardus: Non ego, sed Dominus I E S V te eijciet. Mox autem, vt sanctus Vir Nomen I E S V implorare cœpit, nequam spiritus exclamauit, ô magnus Deus, cui sanctus: Quis est magnus Deus? Nazareus, inquit, crucifixus. Cui rursus Bernardus: Vidisti ne vnquam illum: Imò verò, inquit, vidi illum. Vbi? in gloria: & quomodo, subdebat Bernardus, à gloria excidisti? Respondit: quando multi cecidimus, Nunquid ad eam redire cuperes, addebat Bernardus? Cuperem, exclamabat ille, magno eiulatu, sed actum est. Præcepit itaque ei in nomine I E S V, vt exiret, paruit hostis, & mulierem dimisit. Verùm cum vir sanctus inde abijisset, eam hostis iterum inuasit, quod maritus eius insequens, sancto Bernardo, indicauit, qui iussit chartulam scribi, In virtute Domini I E S V, precipio tibi, vt hanc feminam dimittas, & eam amplius contingere non presumas, Abscessit dæmon, & femina ab eo iugiter mansit immunis.*

Mirabile est in hoc genere, quod recenset Bernardinus de Bustis: Femina quædam à diabolo desperationis tentatione

de gestis Fræcorum.

3. Exemplum S Antonij Paduani.

In eius vita.

4. S. Ignatius Loiola.

Lib. 5. vitæ cap. 9.

5. S. Bernardus. In eius vita.

6. Mulier suspensa nomine Iesu liberatur.

In Mariæ
parte 5.
:Serm. 11.

7. Nomen
Iesu incla-
mans, à dia-
bolo portan-
te dimittitur.

8. Impius
Caluinista à
dæmonibus
raptatus &
dimissus.
Contigit
anno 1600.

importunissimè agitata, tãdem ab eo persuasa fuit, vt seipsum suspenderet. Illa respondente, laqueum sibi, ad id idoneum deesse, diabolus ei statim porrexit, ferream cathenam, quæ collo applicata, se suspendit, è trabe, ad id, à diabolo ostensa. Desperata igitur, sic vt erat, pendente, alia è domo mulier superuenit, quæ timore perculsa, *Nomen IESV* fortiter inclama- uit, audito nomine *IESV*, cathena illa diabolica euauit, & suspensa, quæ nec dum mortua erat, decidit, & paulò post ad se rediens, peccatum agnouit, ac scelus confessa, maligni ho- stis fraudem effugit. Mulier quædam, & pia, & alioquin satis honesta, à nefaria quadam saga, vetula, persuasa, nescio qua curiositate inducã, consensit, vt cum ipsa, ad nocturnas saga- rum comestationes, & tripudia, à baiulo eius, quem vocabat, socio, deucheretur. Insidens autem diabolico illo vehiculo, duo cauere iubebatur, primum, ne vel cruce se signaret, vel *IESV* *Nomen* exprimeret. At verò illa in sublime rapta, ingenti quodam horrore concutiebatur: Vnde pro pia, quam ab in- fantia imbiberat, consuetudine, *IESVS* inclamauit, salutife- rum *Nomen*: Erecce baiulus, eam amplius sustinere non va- lens, illic è sublimi cadere permisit, in prato, non parum ab eius habitatione distante. Domum itaque, corpore non sa- tis benè composito deportata, quod gestum erat, vix celare, Domesticos valens, seriò penitens graui deinde ac diuturna dæmonis vexatione, temeritatem suam, expiauit, donec tan- dem virtute nominis *IESV*, perfectè liberaretur.

Memineritis adhuc, credo, spectri illius *Cronatensis, Arcis*, à quo sex homines, breui temporis interuallo, enecati, quorum vltimus insignis Caluinista erat, qui non solum crucifixi ima- ginem, sed & signum S. Crucis fronti impressum, horrendissi- mè blasphemarat: Is noctu, cum à dæmonibus in igneo glo- bo, per angustissimum fenestræ foramen, extractus esset, pel- le cum carne adhuc marginibus inhærescente, haud dubie vi- uus in tartara abripiendus, cum is qui in excubijs stabat, attonitus, *IESV, IESV, IESV*, ter inclamasset, in subiectam fos- sam, terribili impetu deiectus, ac postea obtorto collo, sine omni

omni alia, membrorum luxatione, mortuus, sed velut igne ambustus, inuentus. Dæmones verò in flamma illa, cum terribili fragore, ac si montes circumuicini, è fundamentis omnes conuellerentur, protinus abscefferunt.

Scribit Martinus Del Rio, in Silesia, nobilis cuiusdam domum, eo quod ipse dæmones execrando, inuocasset, vt uerent, & epulas, quas pro conuiuio inuitatis, quidem, sed emanentibus, apparauerat, absumerent, ingenti, spectrorum diabolicorum numero, inessam, in qua cum omnes adulti terri diffugissent, solus in cunis infantulus, relictus est. Cumque dæmones, mirandum in modum, de bacchantes, & vt ita dicam, pergræcantes, infantulum etiam, per fenestram, minitabundi ostenderent, seruus *Nomen I E S V* inuocans, & inclamans, in mediam dæmonum turbam irruit, & puerum, illis nequaquam repugnantibus, virtute *Nominis I E S V*, extorsit, & saluum, incolumemque exportauit.

Quid plaribus opus exemplis? Vbi frequens *Nominis I E S V*, imploratio exercetur, ibi impossibile est, vt dæmon, aut per se, aut per suos complices Maleficos & sagas, aliquid efficiat. *Induite ergo vos armaturam* salutaris nominis *I E S V*, vt possit stare, aduersus insidias diaboli, & resistere in die malo. Sit *Nomen I E S V* refugium, vestrum, sit *asylum*, sit *tutela*, sit *munimen*, sit *clypeus*, & *scutum* vestrum, quo ignea nequissimi hostis, tela, non solum excutiatis, sed & ipsum hostem pedibus proculcantes, ei victoriam eripiat, & per salutiferum ac victoriosum *Nomen I E S V*, iugiter in cælo triumphetis. Amen.

9. Infans liberatus à dæmonibus in nomine Iesu.
Tom. 2. discursus. Magi-
carum lib. 3.
P. 1. q. 7.

C O N C I O XXVI.

R E M E D I V M D E C I M V M S E P T I M V M , I N -
V O C A T I O N O M I N I S , G L O R I O S I S -
S I M A E V I R G I N I S , M A R I A E ,

*Induite vos armaturam Dei, vt positus stare aduersus insi-
dias diaboli. Ephes. 6.*

Et Nomen Virginis M A R I A . L U C . I .

Vmanæ corruptioni agnata est, & innata, propemodum consuetudo ista, vt si quis hostem habeat, à quo graui detrimento, sit affectus, nec aspectum eius, nec nomen facile ferat, quin totus cohorrescat. Eadem Passio & qualitas viget in genijs malignis, spontanea malitia deprauatis, & ex altissimo cœlo, in profundum abyssi deturbatis. Nam cum à nulla pura creatura, maius præiudicium, neque grauius detrimentum acceperint, quam à D E I Matre, quæ illorum capita contriuit, dicente Deo, ad serpentem, in Paradyso terrestri: *Ipsa conteret caput tuum*: Ita post benedictum nomen I E S V , nullum est aliud nomen, sub cœlo, quod magis extimescant, cuius prolatione vehementius percillantur, & inhorrescant, quam benedictum nomen M A R I A E . Experientia namque sumus edocti, vbi nomen istud assiduè geritur in corde, profertur ex ore, sermoni miscetur, oratione teritur, vbi colitur & inuocatur, ibi omnem Diaboli malitiam, prorsus labefactari, ac penitus dissipari: Est itaque *Nominis M A R I A E* inuocatio, non minima contra Diaboli insidias, armatura, id quod hac concione, ad Augustissimæ Dei Genitricis gratam memoriam & filij eius gloriam, & nostram contra omnem spiritualem nequitiam, ad omnem necessitatem, paratissimam tutelam, historijs potissimum, ipsa per filium annuente, statui explicare.

I. Virtus nominis Mariæ.
1. E scripturis sacris.

Induite vos armaturam Dei, vt positus stare aduersus insidias diaboli:
Hæc armatura Dei, est in præsentem, *Nomen Virginis M A R I A ,* de quo

quo audio prophetatum : *Consurget Virga de Iſrahel, & percutiet* Num. 24:
Duces Moab, vaſtabitque Filios Seth: Virga quippe & baculus, eſt
 hoc nomen, quo Principes tenebrarum, *Duces Moab* percutiun-
 tur, & *Filiorum Seth*, id eſt eorum qui diabolo ſunt addiſti, mo-
 limina euasſtantur, & in nihilum rediguntur : *Nam eſti ambul-* Pfalm. 22:
uero, in medio ymbra mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es, in-
 quit Dauid, loquens cum filio D E I ; *Virga, quippe tua & bacu-*
lus tuus, Beatiffima Mater tua, ſacrumque nomen eius, ipſa me
conſolata ſunt. Huius nominis eximiam contra dæmones vir-
 tutem, explicans ſponſus ait, eſſe *terribile, vt caſtrorum aciem or-* Can. 6.
dinatam. Eſt hoc nomen, *Turris Dauid cum propugnaculū, mille cly-*
pei pendent ex ea. Omnis armatura fortium, qui contra humani Caut. 4.
generis hoſtem viriliter pugnant.

Magnum & admirabile nomen Virginis; nomen amabile Angelis, in- II. Eiuſdem
 quit S. Epiphanius, *terribile ſpiritibus malignis, expauſcendum, vniuer-* dignitas à S.
ſe poteſtati tenebrarum. Et S. Petrus Chryſologus: *M A R I A E Vir-* Patribus de-
ginis nomen, eſt renaſcentibus ſalutare, creſcentibus in bono proficuum, cer- clarata.
tantibus arma & ſcutum, victoriam à diabolo & complicibus eius repor- 1. Honor no-
tantibus, trophæum. De hoc nomine multa & magna prædicat, minis virgi-
 eruditiffimus Idiota: *Dedit tibi, O Virgo M A R I A, Sancta Trinitas* nalis. Serm.
nomen, vt in nomine tuo, omne genu ſelectatur, vti manifeſto patet, cele- de laudibus
ſtium, terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua conſiteatur. huius ſan- virginis.
ctiſſimi nominis, gratiam, gloriam, virtutem, & contra ſpirituales nequi- Serm. 142.
tias, poteſtatem. Non eſt in v. llo alio nomine, poſt nomen ſuperbenedictum Lib. contem-
Filij tui, tam potens adiutorium, tam fidele præſidium, tam tuta ſtatio, plat. de vir-
tam certa victoria, nec eſt vllum aliud nomen ſub cælo, datum hominibus, gine cap. 5.
 poſt dulce nomen I E S V, ex quo tanta ſalus hominibus reſundatur, quia 2. Elogia va-
 ſuper omnia ſanctorum nomina, reſicit laſſos, ſanat languidos, illuminat ria nominis
 cæcos, penetrat duros, recreat ſeſſos, vngit agoniſtas, diaboli iugum extru- Maria.
 dit, ſpirituales nequitias extinguit. Nec inferiora, iam recentitis, Serm. 3 ſuper
 huic Virginis nomini attribuit, S. Bernardus: *O Nomen Virginis* Millus eſt.
magnum & admirabile, ô nomen potens, & laudabile nimis, cuius magni- 3 Vtilitates
tudinem, n ſolus nouit, qui eſt magnus ſine fine. O nomen, dignum ab om- nominis
nibus amari, ac reuereri: per te gratiam acquirimus, gloriam impetramus. Maria.
Per te, ô M A R I A, ſranguntur vincula, ſoluuntur debita, vincuntur vitia,
 ſolidan-

*solidantur contracta, recuperantur perdita, renouantur vetera, roborantur infirma, magnificantur minima, exaltantur insima, incepta promouentur, infecta perficiuntur, perfecta conseruantur, per te demones fugantur, purgatur cor, mens resulget, animus inflammatur, liquefit peccus, dulcescit gustus, accenditur & inflammatur affectus. O nomen Magnum, & Angelis gratiosum. O nomen omni potestati inimici formidolosum. O nomen, serpenti antiquo infestum, demonibus flagellum, quo audito, sicut fumus deficiunt, & sicut fluit cera, à facie ignis, sic pereunt peccatores à facie Mariestatis eius. Et alibi concludit S. Bernardus: MARIAM sequens non deuias, ipsam rogans, non desperas, ipsam cogitans, non erras, ipsa protegente, non metuis, ipsa Duce non fatigaris, ipsa propitia, ad portum peruenis, & sic in teipso experiris, quam merito dictum sit, & nomen Virginis MARIÆ. Et iterum: In periculis, in angustijs, in necessitatibus, in rebus dubijs MARIAM semper cogita, ipsamque inuoca, non recedat ab ore, non discedat à corde, vt impetres eius orationis suffragium, ne deseras conuersationis exemplum. Interrogant Angeli de nomine Virginis: *Quæ est ista, quæ progreditur, quasi aurora consurgens? Aurora est nomen Virginis MARIÆ. Aurora, inquit S. Epiphanius, fugat lupos, terret fures, vt latebras querant: Hoc nomen horrore concurrit demones, tremefacit lupos, animarum, & fures infernales. Si subito apparuerit Aurora, inquit S. Iob, arbitrantur vmbra mortis, nec ferre possunt hoc nomen, quo audito, velut fulmine icti, obstupescunt. Nomen itaque Virginis MARIÆ, singularis, contra dæmonum violentiam, armatura.**

4. Eius virtus
contra dæ-
mones.

Psal. 67.

Ibidem.

Ibidem.

Cant. 6.
Scim de lau-
dibus Virg.

Iob. 24.

III. Historiæ
de efficacia
nominis Ma-
riæ.

1. Historia
Theophili
Oeconomi.
In Sigillo
Mariæ ex Io-
anne Patriar-
cha, in vita
Theophili.
2. Simile ex
Horatio Tur-
cellano,

Historijs rem nostram isthïc potius, quàm rationibus agamus: Illæ namque vim quandam habent occultam, qua hominum mentibus illapsæ, firmiter hærent, quàm alia quæcunque, in medium allata. Nolo hic vulgatum illud, quod de Theophilo, à quamplurimis historicis, & præsertim ab Honorio Augustodunensi, amplissimè descriptum, denuò repetere; Quam citò namque, Virginis nomine, piè inuocato, exauditus, dæmonem expugnârît, & proprii sanguinis Chirographum, recuperârît, omnibus liquet. Huic porrò haud multum dissimile, quod suppeditat Horatius Turfellinus, de adolescente quodam perditissimo, qui plurimarum faminarum pudicitiam expugnarat, & eò tandem dementiæ progressus erat,

erat, vt Chirographo suo, sathanæ fidem obstrinxerit, si eius ope potiri posset, cōgressu mulieris, quam deperibat. Pœnitundine tamen sceleris, postmodum ductus, Lauretum appulit, ad omnem pœnam subeundum paratus, si spes salutis affulgeret. Subijcit author : *Itaque Sacerdos hominem monet, vt per triduum, inedia, cilicio, flagris, corpus afflicter, MARIÆ Nomen & opem implorans, se eodem triduo, rem diuinam, pro ipsius incolumitate facturum. Triduo exacto, Sacerdos optimum ratus est, ante absolutionem, Chirographum à demone extorqueri, ne quid omninò iuris, in ipsum haberet. Monet, vt Augustissimum Virginis MARIÆ Sacellum ingressus, precibus lachrymisque Deipara Virginis MARIÆ Nomen ac Numen, eo vsque fatigaret, dum Chirographum à diabolo extortum, reciperet. Morem gerit ille, sua salutis & securitatis auidus, haud dubia spe, id se impetrare posse. Ergo prostrato ante Virginem corpore, lachrymans obnixè precatur, vt recepto nefario illo Chirographo, salutis suæ consultum velit, ingenti miraculo, compos voti efficitur. Versiculos illos, ex animo iterabat : MONSTRATE ESSE MATREM, SVMAT PER TE PREGES QUI PRO NOBIS NATVS, TVLIT ESSE TVVS. Talia precatus, subitò Chirographum, in manus suas delapsum conspiciit. Itaque vix sibimet ex inopinato gaudio credens, integrato fletu grates Virgini MARIÆ, opitulatrici, enixius agit. Inde Sacello egressus, letitia exultans, ad Sacerdotem accurrit, receptum Deipara, beneficio scriptum ostendit. Id erat tot, tantisque in Christum, & Deiparam, atque in ipsum, qui scripserat, diris & execrationibus refertum, vt facile appareret, à sempiterno, humani generis hoste, dictatum. Veruntamen tantum vinculum, omni diabolica fraude potentior, vis diuina, dissoluit. Ita deuotum illud inferi caput, MARIÆ beniguitate, asseritur in libertatem filiorum Dei, ne quisquam omninò, de sua salute desperet, ne cuiquam in dubium veniat, Dei clementia, qua vltro Matrem suam, reis Patronam dederit, ad salutem. Hæc Turfelinus, grauissimos etiam peccatores, orci faucibus, iam propè absorptos, MARIÆ Nomen, feruenter implorantes, ad spem veniæ, & gratiæ inflammans.*

His porrò quæ iam recensita sunt, haud exiguum robur addit, quod ex Ferdinando de Castillo & Alfonso Villegas, verbis suis dat Martinus Delrio : *Bocela municipium Conimbri-*

Lib. 4. hist.
Lauretanz
cap. 33.

Redditur sanguinis
Chirographum,

1. De Ægidio
 quodam Lu-
 sitano.
 Ferdinand. de
 Castillo 1 p.
 hist. general.
 ord. Predicat.
 lib. 2 c. 72.
 Villegas in
 Flor. sanct. 3.
 p. vita 173.
 Martinus Del
 Rio lib. 6. c. 2.
 q. 3. sect. 3.
 2. Diabolus
 viæ comitem
 se ei adiungit.
 3. Ab eo Ne-
 cromantiam
 discit.
 3. Obligat se
 Diabolo,
 proprio san-
 guine.
 4. Angelus
 custos in for-
 ma equitis
 cataphracti
 eum ad pœ-
 nitentiam
 agendam
 impellit.
 5. Instar Sauli
 ad pœniten-
 tiam perur-
 getur.
 6. S. Domi-
 nici ordinem
 ingreditur.

cense est, ibi nobilibus parentibus, natus quidam Ægidius, hic vix dum ado-
 lesceus, industria pariter & saure, tres Canonicatus, & Prioratum vnum,
 adeptus; omni vitio distuebatur, nõ indoctus humaniorum literarum, & Phi-
 losophia & Medicina, cui, quam sibi oportuniorem, ad nequitiam reba-
 tur, totum se dare, & Lutetiam eius addiscenda causa, cum cogitaret, iter
 aggressus, humana specie, dæmonem obuium habuit. Malus iste via comes,
 a noto sibi, sed ignotus, paulatim varia querere, vt audiuit profectiois cõ-
 siliium, quin tu, inquit, me potius audis? scientiam indicabo, quæ & ade-
 ptu facilis, & vsu præcipua, ad dignitates voluptatesque ipsius etiam, qui im-
 sitis, Medicina summa perfectio est; Necromantiam dico. Dixit & persua-
 sit. Adducit Ægidium, & inducit in vastam specum, prope Toletanam Ci-
 uitatem. Ibi occurrere lati, & exceperere venientem viri, dæmonesque hu-
 mana effigie. Itur in specum. Exigitur non secreti tantum, sed & fidei si-
 ne homagij, perpetuum Sacramentum: Volens adigitur, & schedula, pro-
 prio consignata cruore, promissum confirmat. Septennio illic, tetræ artibus,
 & caliginosa scientia imbuitur. Post Lutetiam profectus, viros breui, in-
 ter Hypocrati sectatores, progressus fecit, & Doctoratus lauream est ade-
 ptus. Gliscebant enormia magis magisque peccata, ruebat de scelere in sce-
 lus, ambiguum erat, fama eruditionis, an nequitie insania maior? Sed o
 Dei bonitatem; Vi, quem lenitate non poterat, statuit trahere. Ecce tibi
 Equitem hoplomachum, lanceam vibrantem, & intentantem misero, ira-
 to vultu, minaci voce, clamantem: Vitam hanc, more,que desere, & ad
 frugem reuertere. Subitus Ægidium terror, occupauit: Sed veloci motu,
 cum terrore, institutum pristinum, displicere desijt. Ad volutabrum lutis
 reuerso, post triduum, idem ille Eques, iam terribilior, non solum minatur,
 eadem verba repetens, de mutando vite instituto, sed lanceam pectori infi-
 git, & vulnus, etsi non graue, imponit. Fractus igitur animo, ille; Dedit,
 inquit, me; faciam, Domine quidquid iusseris: Saulum diceres in terram
 deiectum. Statuit exinde serio, se totum Deo dicere, & quo intus impelli
 se sentiebat (Vrgente sic opinor, Angelo Custode, qui apparuerat) religioso
 alicuius instituto, familia, se addicere. Hoc animo Lusitaniam repetens,
 dum per Palleniam iter habet, vbi tum Monachi Dominicani, monaste-
 rium moliebantur, subit cupido cernendi operis. Videt viros, sanctitate &
 eruditione claros, quosdam etiam viribus & etate defectos, delicate olim
 nutritos, calcem subigere, ligna dolare, lapides parare, & onera humeris,
 portare

portare, summa alacritate & letitia, optat se illis adiungere, petit instanter admitti, impetrat. Tirocinio defungitur, magna spe sanctitatis futura data. Post aliquot annos, missus Satarenum in Lusitaniam, ibi crescebat oratione, & victoria sui. Vnus angebat scrupulus, quod penes demonem haberet, schedula illa obscena & detestabilis. Igitur ardentius Regina eorum, MARIAE Matri se commendabat, malique huius remedium aliquod postulabat, non sine lachrymarum imbre, & suspiriorum concentu. Quid neget Misericordiae Mater, sic postulanti? Die quadam, cum in sacello templi, prolixius oraret, apparuit illi demon, formidabili aspectu, deteriore vultu, conuitium facit, & praestitam fidem, acceptaque beneficia, petulantius exprobrat. Tandem post multa, minaciter & proterue, impotentique obiecta. Faxo, inquit, huius te Monachisini & violentia, quae me tibi syngrapham hanc, cogit restituere, nunquam satū peniteat: simul eam abijcit, ad pedes Aegidij, & videri desijt: Aegidius chartulam accipit, & laecerat minurim. Nec vana demonis mina suere: admirandū illum modis, plus septennio, vexauit. Mitto infestationes alias. Assumebat Monachus cuiusdam, qui in eodem degebat monasterio, similitudinem, & nihil non, quod excogitari inter domesticos posset, molestia, Aegidio inserebat. Patiebatur hic, sed tandem dolens multam illam serpere, & fratrem, vt putabat, illum, Deum sic semper offendere, rem desers Priori, & petit alio mitti, causamque aperit. Accersito fratre, deprehensus calumniator, & insolens ab alijs, solutus ab Aegidio vinci, desijt victori negotium successere. Viuus tandem clarus miracula, non virtutibus duntaxat, sed & raptibus in Deum famosus, anno. 1265. mundo denascitur, vt caelo nasceretur, sepultus Santareni, vt sanctus colitur. En vobis in Virgine Dei Matre MARIA, & in sacratissimo eius nomine, efficacissimum, contra demonis oppressiones subsidium & Asylum. Scribit etiam Ioannes Molinetus, Energumenarum Quercetensium possessores daemones, qui propter vnam, quae diu daemones succuba fuerat, omnes alias moniales obsederant, horrendissimeque vexabant, inter cetera quæstos. Sibi à MARIA Matre crucifixi, manubias animarum, quotidie plurimas, eripi, nec non ab illo Gygante, pueri baiulo, & ab alia Rota, alia Tarristestatrice, sic enim illos, sacratis, MARIAE, Christophori, Catharinae & Barbara nominibus abstinentes, ad Ecclesiasticam pietatem alluisse, ad oculum patet. In hac omnia Martiaus Delrio ad longum.

7. Per Virgine-
nem recupe-
rat sanguinis
Chirogra-
phum.

8. Plurimas
daemones re-
tationes ad-
mirabili pa-
tientia supe-
rat.

9. Querela
daemones
de B. Virgine,
In Chronico
Belgij anno
1490.

10. Eorundē
querela de S.
Christopho-
ro, S. Catha-
rina & S. Bar-
bara.

V. Obsessi li-
berati.

I. Puella An-
glicana.
Lib. I. Dia-
log c. 16.

Quid prohibet, *MARIAM* Deiparæ Nominis dignitatem, alia quoque certissima narratione recolere, vt quam efficax eius inuocatio, nunquam non comperta sit, contra Tartarei hostis Tyrannidem, vos, auditores mei intelligatis? Affirmat *Thomas Morus*, Vir magni nominis, & egregius Christi martyr, tempore schismatis Anglicani, ab *Heinrico Octauo* excitati, nobilis cuiusdam viri, *Rogeri VVuntunorti*, filiam non amplius annorum duodecim, à malo dæmone possessam, multisque modis crudelissimè diuexatam: *Erat illa iam mentis inops*, inquit, *deliransque procaciter, & petulanter in Deum*, ipsum incurrebat, execrabaturque res quasque, precibus sacratas, & quod mirum est, facile etiam, nullo iudicante, à non consecratis illas internoſcebat. Fiebant hac, proculdubio, illo efficiente, qui puellam occupabat. Interim verò, tum sua voluntate, tum diuina admonitione, permota est, ad *SS. MARIÆ Ippisuuntchij*, & hoc Angliæ Oppidum, accederet. In illo autem itinere, que id temporis alibi dicerentur, & fierent, citra mendacium, edicere potuit, multa que raptim in Extasi, vera & sublimia promebat, licet ipsa, eorum rudis esset, & imperita, vt etiam viri Doctissimi, non mediocriter admirarentur, talia ab illa dici posse. Vbi porro ad locum ventum est, erat ibi Imago, beatissima & gloriosissima Virginis *MARIÆ*; coram ea, dum puella sistitur, aderant per plures, splendidi & nobiles viri, ecce ab illo terroſpiritu, horrendum in modum dilaniatur, facies & oculi, terribilem in speciem, transmutantur, os deformiter admodum distorquetur, oculi in maxillas prominent, vt sine horrore nemo eam posset, intueri. Aderant & alie Personæ, in quas permittente Deo, improbus *sathan*, mirabiliter scueibat: Atqui mox omnes illæ, inuocata Deipara Virgine *MARIA*, vno cum puella, de qua sermo est, expulsis demonibus, perfectæ sunt redditæ sanitati. Huic tanto spectaculo, aderant parentes puella, homines, & ordinis amplissimi, nempe Equestris, & rebus locupletes, aderant & alij permulti, magna dignitatis, prudentiæ & experientia viri. Aberat verò, omnis fingendi, vel ratio, vel suspicio, tum quod puella esset tenera ætate, tum quod reipsius immanitas, & horrenda species, omnem excluderet simulationem. Cernens autem puella se liberatam, licet Pater obluetaretur, mundo huic, illico nuncium remisit, & in Cœnobio benè instituto, sanctarum Virginum Religionem professâ, Monasticam, & piè & sanctè vixit.

Huic

Huic non admodum dissimile, quod in historia Deiparæ Virginis Dettelbacensis fusè describitur: Obsessus à malo genio, liberari non potuit, nec ullis Exorcismis, ab eo quem diuexabat, profligari, nisi ad sacram Virginis Deiparæ domum perductus, inuocato Virginis MARIÆ Nomine, & ope, ab Exorcista, coniurationes consuetæ, adhiberentur. Res felicissimè successit. Fugatus est hospes ille permolestus, hospitio libertas, & oprata sanitas restituta. Et vt obiter hîc memorem, Exorcista ille, è Societate erat, P. Gerardus, Binius vir simplex, rectus & doctus pariter, & sanctus, Spiritum discretione, ac felicitate, dæmones ab obsessis eijciendi, percelebris, totus charitatis erga proximos operibus addictus; quod vel inde satis apertè liquet, cum in sæuisima pestis contagione, quæ ciuitatem Herbipolensem populabatur, à Superioribus expositus, interdium noctuque, licet pedibus podagra confectis, indefessis cursitationibus, ægros visitarit, & non solum sanctissima Sacramenta, pestiferis ministrârit, sed & corporales medicinas, quorum peritus erat, adhibendo, innumerabiles propemodum, adhibitis etiam precibus, pristinæ sanitati restituerit, longè plures, à lue illa præseruârît. Eius proinde memoria meritò in benedictione; & erit quamdiu Sancti cum Christo Sanctorum Rege, regnabunt in cœlo.

Præclara, cœlestique solatio copiosa est historia, quam ad probandam inuocationis, Nominis Virginalis efficaciam, decerpo, ex miraculis Petri Cluniacensis: *Carthusianus quidam conuersus Laicus, inquit, humili genere iuuenis atate, sed moribus generosus, & vitæ sanctitate prouectus, toto studio obedientiæ, humilitatû mortificationi, omnem, quam poterat, operam, adhibens, mundum, sibi, seque mundo, non solum crucifixerat, sed etiam sepelierat. Amori diuino, & specialiter, memoria Matrû Domini, ita totum se deuouerat, vt à boni virû, ipsum, vitæque eius cognoscentibus, nihil scire iudicaretur, nisi Christum IESVM, & hunc crucifixum, sacramque crucifixi Matrem, humana salutis, singularem amatricem MARIAM. Hîc studijs, à conuersionis sue principio, ceptû, magis ac magis insistens, antiqui & communis hosti inuidiam contra se, concitauit. Iacebat quadam nocte in cellula sibi designata.*

2. Liberatus apud D. Virginem Dettelbacensem. Eucharis Sangius in miraculis Deiparæ Virginis Dettelbacensis.

3. Religiosus à dæmonibus præseruatus inuocatione nominis virginalis. Lib. 2. Mirac. cap. 9.

Dæmonum
importuni-
tas.

Et ecce, in multo iam processu noctis, ipsi adhuc vigilantibus, & cœlestia meditantibus, dæmonum turba, in specie porcorum, agrestium, apparuit. Furebant ubique, per totam cellam. & discursu infano, rictu horrendo, dentibus longissimis, & velut in necem eius exacuatis, pausatim ac trementem hominem, circumstabant. Sudabat ille præ timore, & quasi iam iamque à bestiis discerpendus, nihil nisi mortem ultimam, præsolabatur. Tanta copiente, adauctus est metus, & quendam enormissimæ magnitudinis, hominem, ut sibi videbatur, dæmonem Principem, cellam, in qua ista fiebant, conspiciebat intrantem, qui statim conuersus ad porcos; quid, ait, segnes facitis? Cur iam hunc nondum rapuistis? cur non discerpistis? Quod dicit, inquit porci, magno conatu facere nisi sumus, sed cuncta tentantes, nihil facere potuimus. Ego, inquit ille, iam faciam, quod facere non potuistis. Quo dicto vncum ferreum, longum ac recuruum ungulis, terribilem, minaci manu prætendens, atque ad seruum Dei rapiendum, imò & discerpendum, adaptans, eum nimio terrore mente penè excedere cœgit. Sed mox, ubi ille ad Deum conuersus, orauit: Et nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo, ac simul etiam, MARIAE Virginis succursum implorauit, statim omnipotentis filij Dei Mater, Mater vere, ut dicimus, misericordiam, in qua ille, sicut dictum est, totam spem suam, post Deum, posuerat, visibiliter adfuit, ac Virga, leui manu protensa. Quomodo, inquit, huc detestandi, venire ausi fuistis? Non est hic vester, nec iam contra eum in aliquo præualere potestis. dixit, ac dicto velocius, totum illud infandum Collegium, ut sumas euauit. Perstitit illa, post dæmonum fugam, cum homine adhuc tremente, eumque his verbis consolata est. Placet quod facis, tuique animi deuotionem, Deo, mihi que gratam esse, nouerim. Fac ergo quod facis, & de his ad meliora proficere stude. his animatum hominem, virgo relinquens, cœlos repetijt. O in signe præsidium, in Patrocinio virginali.

4. Dæmonem
symptomam
aduocans, ab
ipso Virginis
nomine in-
uocato libe-
ratur.
Lia. 4. Mir.
Deiparæ
Virg. Wey-
realis.

Nolo hic ad longum ponere, quod prolixè satis descripsi, in Miraculis beneficijs Deiparæ Virginis Veyerentis; eius memoriam saltem refricasse sufficiat: is qui à compotoribus suis desertus, dæmonem, ad secum bibendum inuitarat, ab eo correptus, ac diu multumque, supramodum horrendè exagitatus, nullo potuit remedio liberari, nisi facto voto, Virginis AEdem inuiseret; Eius igitur apud filium interuentu implorato, vexator desijt & abscessit. Magis admirandum, quod
Spre-

Sprengerus, de Muliere Zabernensi refert, cui obstetrix quædam, eò quod ipsam non accerserat, ad puerperium, grauiiter irata noctu cum duabus alijs maleficis, ad puerperam accessit, ventrem eius, vt sibi videbatur, manu tangens, & aliquid quasi immittens, *ad quem contactum*, inquit Sprengerus, *puerpera videbatur sibi extrahi intestina, & immitti quædam, quæ tum oculis dignoscere, nequibat.* Exinde internorum viscerum tortura, ipsam, tam dira inuasit, vt nec diebus, nec noctibus à clamoribus, omnes inquietando, abstinere posset. Et quia deuotissima Virgini Matri, misericordie extitit, in pane & aqua singulis diebus Sabbathinis ieiunando, ideo per ipsius suffragia, creditur seliberari: Inuocata itaque Virginis ope ac nomine tandem spinas, ossa, ligna, festucas & acuum fragmina, simileque quisquilias educit, ac pristinam sanitatem est adeptus.

Nec possum isthic præterire, siagulare propemodum eiusdem beneficium, duobus in hac ciuitate, pijs & honestis coniugibus, non adeò multo ab hinc tempore, cœlitus collatum. Possent equidem nominari, sed quia degunt adhuc in viuus, haud necessarium reor, cum nomina ad rem parum cōducant: historię series breuiter est ista: iuuenis ingenuus quidem & probus, verum à facultatibus atque diuitijs parum instructus, iuenculam, pro conditione sua satis locupletem, viduam, duxerat in vxorem. Hæc illi felicitas ab æmulis inuidetur, indeque diabolicis artibus, insidiæ parantur. Prima nuptiarum die, sentit, se diabolico philtro, esculento nè, an poculento, dubium, corripit: Nam circa lumbos & inguine tenus, intolerabiles puncturas, tribus circiter horis per sentiscebatur. Redijt malum altero die, ijsdem horis, integroque ferè biennio, cum prinatione, omnis vsus Matrimonij, accessio illa continuauit; & quod grauius, vrinæ loco, cruentatæ, ac purulentæ succedunt egestiones, cum incredibili cruciatu tacet vterque, & patienter ferunt, permissam à Deo, sed à maleuolo quopiam venefico, illatam vexationem. Medico tandem spiritali, rem bonus vir aperit, à quo consilium accipit, vt ieiunijs, orationibus, & Eleemosynis diuinam opem, per interuentum gloriosissimæ Virginis MARIÆ, vterque simul implo-

5. Puerpera Zabernensis. In Mallico maleficarum par. 2. q. 1. cap. 13.

6. Notabile aliud beneficium in vocatione nominis virginale duobus coniugibus collatum.

implorent, vota insuper concipiunt, ad geminam Virginis AEdem, *VVeierensem* in superiori, *Dettelbacensem* in inferiori Franconia, nudis pedibus inuisendi, & sex decim, inter vtramque milliarium, iter, summa cum deuotione perficiunt. A *VVeierensi* porrò, cum domum rediissent, res mira, postero die, Maritus Philtro affectus, iugenti nausea corripitur, ad vomitum impellitur, inter alia fæda, ranarum, & bufonum, atque rubetarum geniminibus, similia reiectamenta, capillorum, plumarum, pellicularum, & festucarum fasciculos, sine numero, cum cruore ac tabo eructat. Cessat ab ea hora omnis dolor, diabolica ligatura, dissoluitur, Matrimonij vsus restituitur, membrorum languor, quo prius affligebatur, euanescit. Et hodierno die, vigent ac florent, in felici Matrimonio, coniuges illi, acceptumque à Virgine, sanitatis beneficiũ, grata mentis promptitudine, recognoscunt.

7. Mala non solum à Perfonis sed & bonis ac iumentis dispellit.
Lib. 4. Mirac. Deiparæ Virg. Weyerensis.

Quis ergò frustra, Virginis nomen & Patrocinium implo-
rauit? Et tam quidem illud est, potens, vt maleficia diabolica non solum ab hominibus, sed & à pecoribus eorundem, alijque bonis dispellat. Cuius rei, cum historias aliquot, in Miraculis Deiparæ *VVeierensis*, liceat inuenire, breuitatis causa, hîc eas placuit præterire.

Hæc omnia & singula, dilecti auditores mei, cordibus vestris imprimite, *MARIAM Virginem*, Dei Matrem, benedictam, feruenter diligite, sacrum eius nomen & memoriam reuerenter recolite, & honorate, ad eius præsidia deuotè confugite; Nec dubitate, quin omnem dæmonum hostilitatem, non solum à corporibus & bonis vestris, sed & animabus præcipuè intentatam, in hora transitus ex hac vita, potissimum,

potentissima calcatrix serpentis infernalis, sit profligatura. Amen..

CONCIO. XXVII.

REMEDIUM DECIMUM OCTAVVM,
ANGELI CVSTODIS TVTELA.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Singularem Dei prouidentiam, sollicitudinem, atque curam, tametsi aliunde colligere non possemus, ex illo tamen incomparabili beneficio, cum contra tot Sathanæ insidias, quibus in omni vita impetimur, sanctorum Angelorum suorum tutela, nos communiuit, euidentissimè deprehenderetur. Qui vt omnes dæmonum tentationes, à nobis arcere ac dispescere conantur, ne in perniciem forsam, trahamur, & quod animæ salutem periclitemur: Sic etiam corporeas infestationes, quibus nobis insidiantur, & siue in vita, siue bonis, nocere moliuntur, sæpenumero irritas reddere, & cassare consueuerunt. Vnde nemini in dubium venire potest, *Angeli peculiariū tutelam, contra Sathanæ insidias, præsentissimam esse Armaturam*, quod paucis, illo annnente, sine quo nec quidquam boni cogitare valemus, hac concione demonstrare, ac probatum reddere intendo.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Considerans sponsus in cantico, incomparabile beneficium Angelicæ tutelæ, in hæc admirationis verba, erumpit: *En lectulum Salomonis, animam cuiuslibet hominis Christiani, sexaginta fortes ambiunt, ex fortissimis Israel. omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi, vniuscuiusque ensis, super famur suum, propter timores no-* & æternæ noctis Principes, multoties iteratas incursiones, neque enim frustra promisit, vnicuique homini, Optimus Maximus Deus: *Ecce ego mitto Angelum meum, qui precedat te, & custodiat in via, & introducat in locum, quem preparavi: Obserua & audis vocem eius, & inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te, precedetque te Angelus meus.* Nec frustra Regius vates, attestatur, cum

Ff

I. Beneficium
Angelicæ
tutelæ.
I. Scripturæ
sacræ.
Cantic. 3.

Exod. 23.

dicit:

Psalm. 90.

4. Reg. 6.

2. Dæmonum
potestas nihil
est ad Ange-
licam pote-
statem com-
parata.

Iob. 41.

Psalm. 33.

Psalm. 103.

Hebr. 1.

II. Beneficij
huius magni-
tudo.

Serm. in
Psalm. 90.

Serm. de di-
uite Epulone
& Lazaro.

III. Angelicæ
custodiæ vir-
tus, historijs
probata.

1. S. Golan-
duch.

Euagr. lib. 6.

c. 19. Niceph.

lib. 18. c. 25.

dicit: *Angelus suus mandavit de te, ut custodiant te, in omnibus viis tuis. In manibus portabunt te, ne forte offendas, ad lapidem pedem tuum. Cadent à latere tuo mille, & decem millia, à dextris tuis: non timebis à timore ne-
gurno: non est quod tenebrarum Principes, expauescas. Hanc Angelorum custodiam, contra hostium insidias, circa se præparatam, trepidanti famulo, ostendit Helisæus Propheta, & illa præmuniente, nullum plane ab hostibus detrimentum accepit. Tameñ verò hostis ille, qui humanæ salutis, vt *Leorapiens* & *rugiens*, insidiatur, tam sit potens, vt non sit potestas super terram, quæ comparatur ei. immittit tamen *angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos: in quo S. Hieronymus ex Hebræo* vertit: *Castra metatur Angelus Domini, in circuitu timentium eum, & eripiet eos: Hoc ipsum defensionis Angelicæ, contra Sathanæ molimina, præsidium respiciens Dauid, canebat: Qui facis Angelos tuos Spiritus, & ministros tuos ignem vrentem. Cur Spiritus? Quia ipsi sunt administratorij Spiritus, missi in ministerium eorum, qui hereditatem capiunt salutis, Apostolo teste: Cur ignem vrentem? Vt abigant & quodammodo exurant omnem inimici potestatem.**

Excelsum istud & incomparabile beneficium, expendens sanctus Bernardus, inter alia exclamat: *Mira dignatio, & verè magna dilectio charitatis, Angelus suus mandavit de te; quantam tibi debet hoc verbum inferre reuerentiam, asserre deuotionem, conferre fiduciam, reuerentiam pro præsentia, deuotionem pro beneuolentia, fiduciam pro custodia. Sunt enim, vt sanctus Ioannes Chryostomus affirmat, Duces & Capitanei nostri; Sunt Præsidarij & Propugnatores nostri, sunt Excubitores nostri; quorum, contra omnes sathanæ conatus tutela, veluti clypeo, ac scuto, protegimur & communi-
mur. Induite vos ergo, ô Christiani, hanc armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Sed age historijs rem nostram, paucis adstruamus, vt tantò plus fiduciæ, in Angelico præsidio collocemus: De sancta Golanduch memorant Euagrius, & Nicephorus, eam grauissimè varijs Persicorum Magorum plagis, affectam fuisse, cruciatibusque per diabolum afflictis, emaceratam; Semper tamen, *Angeli ductoris opera, sine omni medicina, sanatam fuisse.* De

sc. De

fe. De Angeli porrò custodis opera, & auxilio, contra dæmonem, etfi non petito, mira denarrat Guilielmus Sarisberienfis hisce verbis: *Dum puer, vt Psalmos addiscerem, Sacerdoti traditus essem, qui forte speculariam Magiam exercebat, contigit, vt me, & paulo grandiusculum puerum, præmissis quibusdam maleficijs, pro pedibus suis sedentem, ad specularia sacrilegium applicaret, vt in vnguibus, sacro nescio oleo, an Chrismate delibutus, vel in exterso, & lenigato corpore peluis, quod querebat nostro manifestaretur iudicio. Cum itaque prædicti nominibus, quæ ipso horrore, licet puerulus, essem, dæmonum videbantur, & præmissa adiurationibus, quas an Deo auctore, ignoro, socius meus, se, nescio quas imagines, tenues tamen & nebulosas, videre indicasset, ego quidem ad illud ita cæcus extiti, vt nihil mihi appareret, nisi vnguis & peluis, & cætera, quæ antea noueram. Exinde ergo, ad huiusmodi, inutitū iudicatus sum, & quasi, qui sacrilegia hæc impedirem, ne ad talia amplius accederem, condemnatus. Et quoties rem hanc exercere decreuerant, ego quasi totius diuinationis impedimentum, arcebar: Sic mihi in ea atate propitiatus est Dominus, vtique per Angelum Custodem meum, qui mihi summum, huius flagitij, horrorem sensibilibiter iniecit. Et eo fortius confirmatus est, horror meus, quod cum multos tunc nouerim, talibus deditos artibus, aut defectu naturæ, aut manu hostili beneficio luminis, orbatos vidi, vt cætera incommoda taceam, quibus in conspectu meo à Domino, aut prostrati, aut perturbati sunt, excepto Sacerdote; quem dixi, & Diacono, qui speculariorum videntes plagam, religiosæ vitæ institutum, pœnitentiam acturi, apprehenderunt. hæc scriptor ille: Ex cuius verbis, duo notatu dignissima occurrunt, Primum est, sancti Angeli feruentissimus Zelus, vt clientes suos, ab illicitis hisce artibus, abstrahat, atque diuellat, quod horror indicat, quando rerum eiusmodi magicarum, mentio fieri consuevit. Alterum: in hac vita eos, non raro cælitus castigari, qui magiæ studijs incumbunt.*

Quam autem sedulo nobis Angeli, contra malignos Spiritus assistant, historia nos condocet, quam verbis hisce Sophronius describit: *Priusquam ad vitam solitariam transissem, narrabat de se ipso Abbas Theodosius: Factus in extasi, aspexi virum quendam, cuius species claritatem solis vinceret. Hic tenens manum meam, venit,*

2. Guilielmus Sarisberienfis. Lib. 2. Policrat. c. 11.

Professio Angelicæ tutelæ.

3. Sortilegijs dediti à Deo varie puniti.

4. Visio mirabilis S. Theodosij quomodo cum dæmonibus adiuvante Angelo pugnandum.

In prato spiritali c. 66.
Dæmon in forma Æthiopis Gygantis.

Angelus custos adiuuat pugnantem cum diabolo.

Dæmonum fuga.

5. Documenta ex hac præclarissima historia.

1.

2. Corinth. 12. Lib. aduersus Praxeam.

2.

Hom. 8. in c. 8. Iosue.

6. Iacobus Ord. S. Dominici Anglicum prædium quomodo expertus?

ait, quia pugnare & luctari te conuenit, & induxit me in Theatrum, plenum viris, ex vna parte candido amictis, ex alia verò nigro, vestitis. Cume ergo iniecisset me in theatrum, aspicio virum, miræ magnitudinis, Æthiopem, cuius caput turpissimum, nubes penetrabat. Tunc ait ad me Iuuenis ille, qui me adduxerat: cum hoc luctari te oportet: Ego qui aspectu, proceri illius viri, territus eram, tremere ac pauere cœpi, orabamque Iuuenem illum splendidum, qui me induxerat in theatrum, dicens: Quis hominum mortali conditione circumdatus, & infirmitatis suæ conscius, cum hoc luctari posset? Non ipsum vniuersum genus hominum, si in vnum confluat, huic resistere preualebit. Ait autem ad me Iuuenis ille præclarus, Angelus vtique meus, prorsus cum illo luctari te opus est, ingredi igitur cum omnî fiducia & alacritate, mox enim vt tu illum adorsus fueris, ego adiutor ero, tecum dimicabo, tibi que victoria coronam reponam. Vt ergo ad certamen sum ingressus, luctari que inuicem cœpimus, continuo spectabilis ille arbiter, nostri certaminis adfuit, mecum pugnavit, hostem que fortiter prostravit, mihi que coronam dedit: Et ecce illico plebs illa obscura, Æthiopumque multitudo ingens, eiulantes, euanuerunt: Pars verò reliqua, candidatorum, gratias illi & laudes referebant, qui me iuuerat, ac tam præclara victoria bearat. Ista Sophronius.

Informat nos hæc perillustis visio, quam diu in huius vitæ militia degimus, cum diabolo semper esse pugnandum, quod suo quoque testimonio Apostolus confirmat: Datus est mihi, inquit, stimulus carnis meæ, Angelus sathanae, vt me colaphizet: Et Tertullianus interrogat: Cui non hominum, adhaesit spiritus nequam, ab ipsa etiam ianua nauitatis aucupabundus? E contra verò, vt Origenes affirmat: Sancti Angeli videntes, nos infestationem demonum pati, insurgunt aduersus eos, qui nos infestant, & omnes eos, post terga cedentes, interimunt. Non decet te, proinde, ô Christiane, si subinde à diabolo affligeris, animo consternari: Nam Angelum Custodem habes, qui tibi assistit, tecum pugnat, qui te in quibuscunque tribulationibus, vberimè consolatur.

Clarissimum huius rei exemplum narratur de S. Iacobo Germano, Ordinis S. Dominici, quem secundum relationem Suriij, diabolus quidam, à maleficis, forsan ex inuidia immisus, vt perpetuo vexabat, ita verberibus etiam onerare solebat.

bat, quoties orationis exercitium frequentaret: Sed cum omnium maximè à dæmone diuexaretur, *Angelus Domini* de cœlo semper præsto erat, qui eum suauissima consolatione perfundebat, atque ad perseuerantiam hortabatur, istius modi verbis: *Serue Dei, esto fidelis vsque ad mortem, expecta Dominum viriliter age, & confortetur cor tuum; ingentia sunt enim, quæ tibi pro paruo labore atque certamine, præmia proponuntur.* Sic *Angelus Custos*, pulso vexatore sathana, clientem sibi creditum recreabat: Sic ad pugnandum viriliter animabat.

Nemo, quantumuis sanctus, quantumuis iustus, & Deo gratus, ab hoc immanissimo hoste, est securus: Qui *Iob* Sanctissimo Dei seruo, non pepercit, nulli sanè alteri parceret. Nulli pietate, vitæque sanctimonia inferior erat, *S. Antonius* ille magnus, sed quantas dæmonum oppugnationes perpeffus est? quoties magorum incantationibus petitus est? Sed *Angelus Domini*, semper in omni certamine, non rarò etiam visibiliter, eum protexit, & dæmones coërcuit, ne nocumentum quodpiam ei possent consciscere. In hac ipsa, erga Angelorum assistentiam, fiducia, nos haud immeritò confirmare potuit, insignis historia, quam è sanctorum Patrum, rebus gestis, in hæc verba producit Hieronymus Platus: *Beatus Moyses Abbas, à malignis spiritibus, vehementissimè impugnabatur, vt non solum fornicationis tentationes, eius cordi inijcerent, sed & verberibus, alijsque mille incommodis, exterius molestant.* Contulit se itaque ad *S. Abbatem Isidorum*, ac violentiam insultus huius acerrimi, magna cum animi maestitudine enarravit; cumque è scripturis sanctis eum consolaretur, & vt ad Cellam suam, rediret, pluribus hortaretur, id vt faceret, non poruit adduci. Tunc illum *Abbas Isidorus*, ad suæ mansuuncule superiora perduxit, eique dixit: respice ad occidentem, & vide; vidit autem, versus illam mundi plagam, innumerabilem dæmonum multitudinem, vehementi furore ad arma concurrere, & homines infestare, atque in conflictum turmatim ruere: rursum dixit ei *Abbas Isidorus*: respice ad Orientem: cumque eam in partem; oculos attentius coniecisset, vidit innumerabilem prorsus sanctorum Angelorū frequentiam, splendentesque super lumen solis, cælestium virtutum instruat acies, hostium, qui ab Occidente pugnabant, iacula omnia & missilia

Sur. Tom. 5.
11. Octob.

Angeli custodis exhortatio.

IV. Diabolus etiam sanctos infestat.

1. S. Antonius.
S. Athanasius in vita.

2. S. Moyses Abbas.
E vitis Patrū.
Lib. 3. de bono, status Religiosi.

Viso mirabilis Abbatis Moysis.

retorquentes, eorumque cuneos dissipantes. Ait tunc ei Abbas Isidorus: Ecce quos in Occidente vidisti, illi ipsi sunt demones, qui etiam Dei sanctos impugnant. Quos vero versus Orientem conspexisti, sunt Angeli sancti, quos in adiutorium seruis suis, mittit Dominus exercituum Deus. Agnosce igitur, quod plures nobiscum sint Angeli, quam contra nos demones. Confortare in Domino, cuius Angeli te protegent, & contra hostes Infernales defendunt. Redijt ergo Moyses in cellam suam Angelicoque fultus presidio, omnem tenebrarum potestatem, animosè contempsit.

Ad Angeli-
ca præsidia
quando præ-
cipuè confu-
giendum.

Hist. tripart.
lib. 10. c. 6.
Socrates. lib.
6. cap. 5.

Quoties igitur; dilectissimi mei, diabolus, aut per semetipsum, aut per complices suos Maleficos aut sagas, vos adoritur, & nocumenta vobis inferre contendit, ad sanctorum Angelorum subsidia, illicò percurrite, illorum opem implorate. Sentietis re ipsa, eos vobis, omni momento præsentis, adesse, hostium impetus auertere, fraudes discutere, perniciem, quam moliantur, totis viribus impedire: Nam sicut cum Gaias Tyrannus, tertio, numerosum misit exercitum, qui S. Ioannis Chrysoctomi Domum, & Arcadij Imperatoris Palatium, noctu occupatum, concremarent, & vt historia tripartita, cum Socrate loquitur, tertio Angelorum ingens turba apparuit, armorum eximia corpora habentium, qui hostes ita percellerant, vt fugerent, quod tertia nocte, idem Gaias, ita se habere, coram vidit, & expertus est: Sic Angeli sancti, & præsertim tutelares nostri, sine intermissione aduigilant, nobisque assunt, vt sathanam, cum omni exercitu suo, ne nobis officiat, ne in corpore vel anima lædat, cohibeant atque diuertant.

Induite vos igitur hanc armaturam DEI, vt positis stare, aduersus insidias diaboli: conciliate vobis sanctorum Angelorum amicitiam, eorum benevolentiam comparate, & voseorundem Patrocinio in omni opere vestro feruentissimè commendate, vt si quando vos apprehendat, callidus tentator, illicò ad arma profiliant, vestram, in se, tutelam recipiant, vobiscum, contra terribilem illum aduersarium, alacriter pugnent, vobisque victoriam reportent, & ad æterna illa, victoribus parata Triumphatoribus, domicilia, cum gaudio perducant. Amen,

CON-

CONCIO. XXVIII.

REMEDIVM DECIMVM NONVM: SAN-
CTORVM LIPSANA, ET RELIQVIAE.

*Induite vos armaturam Dei. vt possitis stare aduersus insidias
diaboli. Ephes. 6.*

Ineffabili prorsus amore, Dominus Deus, fideles ser-
uos suos, haud dubie prosequitur, dū emenso mor-
talis huius vitæ curriculo, non solum animas ipso-
rum, in cœlesti Regno exaltat, verum etiam, corpora & cine-
res, in quos corpora terræ mandata, resoluuntur, ipsorumque
ossa, multis admirandisque prodigijs cohonestat. De anima-
bus quidem ait sapiens: *Iustorum anima in manu Dei sunt. & non
tanget illos tormentum mortis: visi sunt oculis insipientium mori, illi au-
tem sunt in pace. Fulgent, & tanquam scintilla in arundineto discurrunt,
iudicant nationes, & dominantur populis. Reddit Deus mercedem laborum
sanctorum suorum.* De corporum reliquijs: *Custodit Dominus om-
nia ossa illorum, vnum ex his non conteretur.* quod in die Iudicij, non
fit denuo viuificandum. Et quod longè enucleatius, eorum
dignitatem adauget, eadem ossa, non solum virtute contactu
suo, morbos pellendi, sed & dæmonum furias, & exagitatio-
nes dispescendi, donat, magnificeque commendat. Cum igitur
nos, hic occasio inuiter, de hac ipsa Reliquiarum energia,
aliquid disserendi, historico iterum stylo, pro instituto no-
stro, procedemus. *Induite vos Armaturam Dei, vt possitis stare ad-
uersus insidias diaboli.*

Dauidicum inprimis, se hic offert Elogium: *Nimis honorati
sunt, amici tui Deus, nimis confortatus est Principatus eorum;* quod vt in
Ecclesia triumphante, in cœlis, re ipsa, perenniter adimple-
tur: Ita & in eorum Reliquijs, in Ecclesia militante, hodierno
etiannum die, spectatissimè comprobatur: *Verè confortatus
est Principatus eorum,* contra malignos dæmones: Nam sicut
Principes terreni, fures & latrones, non solum terrent, sed &
castigant, & à suis ditionibus exterminant: Sic Sancti cum

Chri-

Sap. 3.

Psal. 33.

I Reliquiæ
sanctorum
fugant dæ-
mones, & eo-
rum phantas-
mata dissol-
uunt.
Psal. 138.
1. Sancto-um
Principatus
in quo consi-
stat. Simile.

2. Reliquiæ
fontes bene-
ficiorum cœ-
lestium.
Lib. 4. Fidei
Orthod. c. 1.
Contra Vigi-
lantium.

Orat. in S
Cyprianum.
Chrysof.
orat. contra
gentiles.
Ambr. Serm.
77.

3. Clauus Do-
minicæ crucis
dissipat dæ-
monum phā-
tasmata.
Lib. de gloria
SS. Martyrū
cap. 6.

Christo, in Ecclesia triumphanti regnantes, dæmonum ra-
biem, ac furorem sistunt, eosque à corporibus, quæ diu pos-
sedere, mirabili virtute expellunt. Approbo Encomium san-
cti Ioannis Damasceni, quo sanctorum Reliquias olim con-
decorauit: *Sunt equidem sanctorum Reliquiæ, salutiferi fontes, ex qui-
bus plurima ad nos beneficia, promanant, & suauissimum profluit vnguen-
tum; sunt arma & munimenta, contra aereas potestates, & malitiam
Principū tenebrarum.* Fremant, vt lubet, Vigilantiani nostri: *Lut-
therani & Caluinistæ*, quos in eorum Principe Vigilantio, iam-
pridem sanctus Hieronymus iugulauit: Nos credimus, & quo-
tidie experimur, *Sanctorum ossa sacra*, non sine summa sua vtili-
tate, à Christianis honorari. Quid testimonijs opus? Dam-
nauit, contrarium sentientes, *S. Gregorius Nazianzenus*; damna-
uit *S. Ioannes Chrysostomus*; Damnauit *S. Ambrosius*; Damnant
Ecclesiastici Annales; Damnant omnia *gesta sanctorum*; Damnant
quæ errare non potest, in fidei rebus, *Ecclesia Catholica*, & sancto-
rum Reliquias venerandas esse confirmat.

Atque vt more nostro, ad historias recurramus, *Clauus Do-
minicæ crucis*, contra diaboli præstigijs, mirabilem vim exhi-
bit, ac declarauit, experto, & attestante Iustino Imperatore,
vt scribit Gregorius Turonensis, in hæc verba: *Speciosi, omnique
metallo nobiliores, Dominicæ crucis clauis qui beata membra tenuerunt
Saluatoris, ab Helena Regina, post ipsius sanctæ Crucis inuentionem reperti
sunt, & de duobus quidem, Frænum Imperatoris muniuit, quo facilius, si
aduersæ gentes restitissent, Principi, hac virtute sugarentur. Magnam au-
tem asserunt virtutem esse, huius Fræni, quod ambigi nequaquam potest;
Id quidem Iustinus Imperator publicè expertus est, ac suis omnibus patefecit.
Illusus enim à quodam Mago, propter pecuniam, immissas sibi à dæ-
monum vmbri, intolerabiles, per duarum noctium curricula, sustinuit in-
sidias. Sed cum tertia nocte, Frænum illud capiti supposuisset, locum in-
sidiandi inimicus ultra non habuit, repertumque authorem, insidiarum, gla-
dio percuti iussit. Ecce virtutem Dominici clauis in præstigijs ac
laruis dæmonum abolendis; quam eandem vim, fragmen il-
lud Dominici clauis qui in conogaleæ Imperatoris Constanti-
ni stetit dicitur, & ex dono sancti Henrici, in Ecclesia Ca-
thedra-*

thedrali Bambergensi religiosè asseruatur, obtinere nemini in mentem veniat dubitare.

Quantum porro virtutis, iam olim cathenæ & vincula S. Petri Apostoli, ab Eudoxia Imperatrice Theodosij Coniuge, Romam transmissa, iam olim habuerint, Ecclesia Romana testatur his verbis: *Hæc vincula tacta, ægros sanabant, & dæmones eiciebant; quo in genere, Anno salutis humanæ, nongentesimo, sexagesimo nono, contigit, vt quidam Comes, Ottonis Imperatoris familiaris, occupatus, ab immundo spiritu, seipsum dentibus laniaret. Quare is, iussu Imperatoris, ad Ioannem Pontificem ducitur, qui vt sacra cathena comitis collum attigit, erumpens nefarius spiritus, hominem liberum reliquit. Author est sanctus Gregorius Turonensis, puerum quendam ægrum, cum Mago sanandus, traditus esset, per incantationes & ligaturas, potius morti, quàm vitæ mancipatum: Alium verò eadem lue laborantem, pulueribus è sancti Martini sepulchro sumptis, sanitati restitutum. Thomas Fazellus narrat, quotannis ad Diui Philippi Apostoli, sepulchrum, in Sicilia, plurimos Energumenos liberari. Idem fit quotidie apud, Gelam in Brabantia ad S. Dymphnæ ossa, & Rothnaci in Flandria, ad Reliquias S. Hermetis. Eandem virtutem attribuit Rupertus Tuitiensis Abbas, Sancti Heriberti Archiepiscopi Colonienfis, sepulchro. Idem attribuit Reliquijs sancti Richarij, Albinus Flaccus, ac demum S. Ludgero Monasteriensi Episcopo Monachi V Verdenfes, qui eius vitam, scriptis consignatam, posteritati reliquerunt.*

Sacrarum porrò Reliquiarum præsentiam, dæmones non tolerare, id argumento potest esse, quod Simeon Metaphrastes recitat hisce verbis: *Vicus quidam à Canopo ciuitate, duorum stadiorum spacio distans, quem Manuthe nominabant, erat malignorum spirituum insidijs infestus omnibus, quem Theophilus Præsul alexandrinus, septennero ab ea peste liberare voluerat, sed morte tandem præuentus, quod tota mente meditabatur, ad exitum perducere non potuit. Huic Cyrillus successit, qui cum pari diligentia in eam rem incumberet, & vota & preces, ardenti studio nuncuparet, vt viam modumque ostenderet, quo malignorum hostium cateruam, ex eo loco prostigare posset, Angelus Domini ei*

II Aliarum Reliquiarum in virtus.

1. Cathenæ S. Petri.

In offic. S. Petri ad vincula. Cal.

Aug.

2. Pulueres è sepulchro S. Martini.

Lib. 2. de gloria mart. c. 45.

3. Sepulchrū Apost. Philippi & Iacobi.

Lib. 10. de rebus Siculis cap. 2.

4. In Flandria apud S. Dymphnam.

5. Apud S. Heribertum. Rupert. in eius vita.

Cap. VII.

6. S. Richarius In vita S. Richarij.

7. S. Ludgerus Lib. 3. vitæ S. Ludgeri.

8. Reliquiarū præsentiam non ferunt dæmones. In vita SS. Cyri & Ioannis.

in visione apparens, mandauit, vt sacra, Martyrum, Cyri & Ioanni corpora, vnà cum sanctissimi Marci Euangelista Reliquijs, in eum locum transferrent, quorum presentia, demones continuo in fugam verterentur. Hac itaque occasione, sacre Martyrum Reliquiæ, translatae sunt, quarum aduentu maligni spiritus, in fugam versi sunt, & locus omnipotenti Deo, cum maximo, totius populi, gaudio, est consecratus.

9. Moderna experientia.

Vt veteres historias magno numero, si opus foret, longissimaque serie recensendas, maiori ex parte præteream, quotidiana etiam experientia nos edocet, vbicunq; loca & habitationes, dæmonum præstigijs infestantur, quamprimum Sanctorum Reliquiæ importantur, dæmonum terriculamenta cessare, res mihi non semel sed sæpius est explorata.

III. Obfessi liberantur.
7. Reliquiæ S. Geruasij & Prothasij.
Lib. 12. de ciuitate Dei c. 8.

Audiamus porrò è sancto Augustino, quid possint aut valeant Sanctorum Reliquiæ, in malignis spiritibus, homines obfidentibus, exigendis ac propulsandis. *Victoriana villa dicitur, inquit, qua ab Hippone Regio, minus triginta miliaribus abest. Memoria Martyrum ibi est Mediolanensium, Geruasij & Prothasij. Portatus est die quadam ed, adolescens, qui cum de medio æstati, equum ablueret, in fluminis gurgite, dæmonem incurrit. Ibi cum iaceret, vel morti proximus, vel similis mortuo, ad vespertinos illuc hymnos & orationes, cum ancillis suis, & quibusdam sanctimonialibus, ex more Domina possessionis intrauit, atque hymnos cantare cœperunt, qua voce ille quasi percussus & excussus est, & cum terribili fremitu, Altare apprehensum, mouere non audens, siue non valens, tanquam in eo fuerit alligatus, aut fixus tenebat, & cum grandi eiulatu, parci sibi rogans, confitebatur, vbi adolescentem, & quando, & quomodo inuasisset. Postremo se exiturum denuncians, membra eius singula denominabat, qua se amputaturum exiens minabatur, atque inter hæc verba discessit ab homine. Sed oculus eius in maxillam fusus, tenui venula, ab interiori quasi radice, pendeat, totumque eius medium, quod nigellum fuerat, albicabat. Quo viso, qui aderant, accurrerant autem etiam alij, vocibus eius acciti, & se omnes in orationem pro illo statuerunt, quamuis eum sana mente vigere, gauderent, rursus tamen propter oculum contristati, medicum esse querendum, dicebant. Ibi maritus sororis eius, qui eum illo detulerat. Potens est, inquit, Deus, Sanctorum orationibus, ad quorum hic reliquias supplicamus, vt fugauit dæmonem, ita lumen*

Oculi à dæmone excussi mira sanatio.

men ei reddere. Tunc sicut potuit, oculum lapsum, atque pendentem, loco suo reuocatum, ligauit Orario, nec nisi post septem dies, putauit esse soluendum, quod cum fecisset, sanissimum inuenit. hæc S. Augustinus, pluribus indicans, quam efficaces, quam potentes sint, sanctorum Reliquiæ, in eliminandis malis genijs, ex hominum corporibus, quos occupant. Consimili medio, Terentiani filius, & ipse à dæmone oppressus, quamprimum ad sanctorum Martyrum Ioannis & Pauli, reliquias fuit adductus, ab importuno illo hospite, sine mora est liberatus, quo miraculo permoti, ipse & Patrinus, in Christum crediderunt. Scientes ergo exorcistæ, quanta vi polleant sanctorum Reliquiæ, & rectè, & vtiliter, adhibent reliquiarias thecas, eorum ofsibus repletas: Nam res ipsa loquitur, earum vsu & applicatione, dæmonum vires, mirifice infringi, maioremque in modum exhauriri.

Nec ossa solum, sed & alia eorum lipšana, illam obtinent virtutem. Id probo celebri historia, quam Petrus Rauzanus, Panormitanus commemorat hisce verbis, dum S. Vincentij Ferrarij vitam describit: *Frater quidam Dominicani instituti, Guilielmus Portas, cum in Maiorica Insula, B. Vincentius esset, pilos quosdam rase barba illius, ex deuotione, multo tempore asseruauit. Is vt audivit, feminam quandam, à dæmone occupatam, quæ multa etiam secreta indicaret, pilos illos panno inuolutos, eius collo alligauit. Tum verò malus dæmon, acrius cepit vexare feminam, interrogatus, cur esset solito atrocior? respondit: se vim magnam sentire, capillorum Fratris Vincentij Ferrarij, & tandem à femina abscissit, ea planè exanimi relicta. Multi alij, solo vestium sancti viri contactu, à diuersis, & quidem exitiabilibus dæmonum exagitationibus erepti fuere. huc vsque scriptor, vitæ S. Vincentij. Et ego memini, cum paucos ante annos, quando Societatis Iesv Patres, in Collegio Bambergensi, quatuor illos pueros, homagio proprij sanguinis, diabolo addictos, qui iam de inhumanissimo illo scelere, pœnitebant, exorcismis à diaboli potestate, penitus eripere statuerant, omnes & singulos, horrendissimis dæmonum spectris, interdium noctuque agitados. Quamprimum autem S. Patris Ignatij Loyola Reliquiæ, quæ in Collegio*

2. Filius Terentiani.
Terentianus in vita sanctorum Ioannis & Pauli.

IV. Non solū ossa, sed & alia Lipšana. virtute ista præpollent.
1. Capilli S. Vincentij, Pet Rauzanus in vita S. Vincentij Ferrarij lib. 4. in fine, apud Surium. T. 6. 2. 5. Aprilis.
2. Eius vestes,

3. Reliquiæ S. Patris Ignatij.

bundi euauere, nec quicquam amplius terroris, vt antea, incussere: Atque adeo cineres, & ossa sanctorum, in cœlis cum Christo regnantium, nos contra dæmonum insidias, potentissime defensant. *Induite ergo vos hanc armaturam Dei, sanctorum reliquias honorate, in summa existimatione reponite, vt possitis stare aduersus insidias diaboli, hostis adeo infesti, & exacerbati.*

V. Reliquiarum applicatiōni non admiscendæ superstitiones.
1. S. Glyceria Martyr.
Niceph. lib. 18. cap. 12.

2. Vnguentū fluens ex ossibus S. Glyceriæ.

3. Sanctorum corpora Bambergæ asseruata.

Velim tamen, & moneo feuerè, ne, dum *Reliquiæ sacræ*, à dæmonio vexatis, applicantur, superstitiosa simul etiam amuleta, cæremoniæ que admisceantur; sic enim Reliquiarum virtus, facillè impediatur. Testata id fuit, S. Glyceria Martyr, ex cuius exuuijs corporeis, suauissimum, & morbis omnibus saluberrimum, fluere solebat vnguentum. Quodam verò die, cum Episcopus Perinthi, nescienter emisset vasculum, quod magicis ministerijs, impensum fuerat, sacri desijt fluor vnguenti: *Quare noua, vt scribit Nicephorus, perculsus Antistes, ad preces confugit, diuinoque impulsus spiritu, vas nouum amouit, & antiquum reposuit, ac protinus vnguentum, sicut prius scaturire cœpit. Quo circa rem diligentius inquirens, comperit, vas illud, nefandis sacrificijs seruissse, quod simulatque ad aures Imperatoris peruenit, habita quæstione, tanti criminis, reum, vt i par erat, supplicio affici iussit. Nil igitur Christo cum Belial, nil sanctorum Lipsanis, nec spiritus sancti Organis, cum dæmonum inuentis.*

O quanti momenti, quam incomparabilis precij, sunt sacra sanctorum, cum Christo regnantium, ossa quæ apud nos, in hac ciuitate requiescunt: Corpora sanctorum coniugum, *Henrici & Cunegundæ*, corpus *S. Ottonis*, corpus *S. Nonnosii*, à S. Gregorio Magno, celebrati, & tandem multa sanctorum Martyrum, *Sotheri & Cai*, *S. Hermeti*, *SS. Dulcissimi & Charissimi*, *S. Theodori*, & *S. Bricij* Episcopi & Confessoris, &c. quæ, si tanto apud nos essent, in cultu, & veneratione, quantum ipsorum sanctitas meretur, ipsorum intercessionibus, vtique ineffabilia tam huius, quam alterius vitæ beneficia, consecuturi essemus. Amen.

CONCIO XXIX.

REMEDIUM VIGESIMUM, CONTRA
DAEMONEM, ET OMNES EIVS PRAE-
STIGIAS, VSVS SIGNISANCTAE CRVCIS.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias
diaboli. Ephes. 6.*

Vemadmodum clypeis & scutis, olim sagittæ & hostium tela, eminus excepta, irrito ictu excutiebantur; sic etiam, primæuæ Ecclesiæ Christiani, saluificæ crucis signaculum, veluti, singulare munimentum, omnibus diaboli machinamentis, audacter obijciebant, & igneæ eius tela, & iacula, efficaciter extinguebant. Continuauit hic vsus, in Ecclesia DEI, ad hæc nostra etiamnum tempora, perdurans, ac dæmones, crucis impressione effugari mirificeque percelli, ac prosterni, euidentissimo comprobans experimento. Nos de hoc vigesimo remedio quinque potissimum isthic pro instituto nostro explicanda desumpsimus: *Primum*, spectris dæmonum, & eorundem infestationibus, *crucis signum*, semper & in omni loco obijciendum; *Deinde* dæmones, crucis efformatione, non solum terreri, verum etiam profligari: *Tertio*, crucis signo, dæmones ab obsessis corporibus exterminari: *Quarto*, crucis signum, contra dæmones etiam illis prodesse, qui in Christum non credunt; ac denique coronidis loco superaddemus contra fascinationes veneficarum crucis expressionē, iugiter adhibendam. Prima duo capita præsentis, reliqua tria sequenti sermone, fauente Numine, absoluemus. Is nostro labori cooperari dignetur, qui crucis claue, omnis gratiæ fontem nobis referauit. *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Magnum præsidium, in omni diabolica, infestatione, nobis repositum est, in cruce Saluatoris; *Nec ipse diabolus te ledere poterit*, inquit S. Ioannes Chryostomus, *cum crucis armis, te cernens apparentem*: Et Cosmas Hierosolymitanus, *subterraneorum*

I. Spectris
dæmonum &
eorundem
molettationi-
bus signum
crucis omni

tempore ob-
ficiendum.
1. Id suadent
S. Patres.
Hom 21 ad
Pop Antioch
Hymno in
exaltat S.
Crucis.
Lib 2. de
symb. ad Ca-
techum. c. 1.
Nat 9. S.
Felicis.

2. Consilium
S. Antonij.
In vita S. An-
tonij.

3. Id ipsum
prædicarunt
S. Antonius
& S. Hilarion.
In vita S.
Pauli Ere-
mitæ.
Parænes. ad
Relig.
In vita S. Hi-
larionis.

4. S. Item A-
bramius.
In vita S. A-
bramij.

potestates, inimica crucis, horrent signatum signum, in aère, in quo versan-
tur. Sanctus itidem Augustinus, Catechumenos suos, ijs-
dem armis contra dæmonum insultus, instruit & armat: *si*
quando, inquit, voluerit aduersarius diabolus, denuò insidiari, nouerit re-
demptus, cum Symboli Sacramento, & crucis vexillo, ei debere occurri, vt
talibus armis indutus, facile vincat Christianus, de cuius oppressione, malè
ante triumphauerat, nequissimus, diabolus. Huc pertinent, versus.
illi S. Paulini:

Nos Crucis inuicta signum, & confessio munit;
Armatique Deo, mentem, non quarimus arma,
Corporis. Et quanquam membris videamur inermes,
Arma tamen gerimus, quibus & sub pace serena,
Contra incorporeos, animis decernimus hostes.

Quamobrem sanctus Augustinus, teste sancto Athanasio,
Monachos suos monere solebat, vt crucis armatura, diabolo
obuiam irent. *Solent, inquit, noctu venientes demones, Angelos Dei*
se fingere, laudare studium, mirari per seuerantiam, futura premia pollice-
ri. Quos cum videritis, tam vos, quam domos vestras, crucis armate signa-
culo, & confestim soluentur in nihilum, quia metuunt illud trophæum, in
quo Saluator, aëreas expolians potestates, eas fecit ostentui. Hinc etiam
sanctissimi quique viri, visis quibuscunque dæmonum spe-
ctris, ad crucis signum confugiebant, quibus crucifixus in-
primis cordi erat: *Viso Hippocent auro, inquit sanctus Hierony-*
mus de sancto Antonio, salutaris impressio signi, frontem armat.
Et cum eidem occurrit Faunus seu Satyrus, scutum fidei, & lorica spei, vt
bonus praliator arripuit. Rectè ergo sanctus Ephræm, crucem fronti
impressam, tenentes, spectaculum diabolo, tremendum habebitis. Hinc
quotiescunque à dæmone vel palàm, vel clam infestabantur,
clypeum crucis obijciebant, vt sanctus Hilarion, de quo bea-
tus Hieronymus: *Cum dæmonum intelligeret ludibria, prouoluit ge-*
nibus; Christi crucem signauit, in fronte, taliaq; armatus caside, & lorica
fidei circumdatus, factus sortior praliabatur. Hæc S. Hieronymus.

Insigni porrò contemptu, fugauit sanctus Ambrosius dæ-
monem, signo crucis, fretus, teste sancto Ephræm qui eius
de victoria sic scribit: *Exiliens cacodæmon, ad aliam mox illusionem,*
se con-

se conuertit. Et ecce quasi candelabrum coram eo statuens, ardentemque semper candelam, imponens, magna voce psallere incipit. &c. Nihil vir beatus ipsi respondit, donec cibum solitum sumpisset. Qui ubi iam comedit, atque à mensa surrexit, signo se crucis muniens, ait ad ipsum: Canis immunde & ter miserande insulsissime & timidissime, &c. Qua exprobratione, demon confusus, disparuit & abscessit, non facile postea rediturus. Sic Landulphus Viennensis & Secundellus Diaconus, eodem crucis signo, varias dæmonum illusiones, abegit.

Sic denique sanctus Michael Archangelus quemadmodum ex Reuelatione, Eliæ Monachi, referunt Syluester Prieras, Ludouicus Granatensis, & Bredenbachius, vt dæmonum phantasticas illusiones ac terriculamenta, à sancta Maria Magdalena, propulsaret, crucem in ore speluncae, in qua degebat, erexit. Rei series hęc verbis à prædictis scriptoribus recensetur: Cum beata Maria Magdalena, ante limpidiſimum fontem genu flexo, Christo Domino gratias ageret, ecce plusquam mille spiritus, vidit in spelunca dextera, stetisse, verba suauissimi amoris, Hebraica lingua, decantantes. Cum igitur postremo subintulissent, non expedire animæ, tam assiduam orationum frequentiam, dæmones esse intelligens, IESVM territa acclamauit: Repente cum suis militibus, Angelus Michaël adfuit, dicens: Adsum: Magdalena, ne timeas; Denique malignis spiritibus congressus, eos omnes in fugam compulit, ita clamantes: Non eris tamen ideo beata, tu, quæ orationibus vacas in antro. Crucem igitur in ore speluncae, Angelus crexit, dicens: Caue, ne extimescas in posterum; custos tui, est altissimus. Igitur ante crucem, eo disparente, cum iacuiſset, timore nimio exsiccatis visceribus, orationi instare, attenda non praualens, collectas duas radices, in ipso ore speluncae, & lotas comedens, aquam de fonte bibit, postquam humanum aliquid non gustauit. Crucem deinde complexa, ea die, ac nocte consequenti orans, orto sole, oculos ad crucem ipsam leuauit, coloris, vt videbatur, crystallini, & radijs fulgentibus, coruscant. Cumque in se vehementissimi amoris flammam persensisset, ecce tam læta & iubilans, Angelorum turba adfuit, vt æternam vitam, in illo antro, credidisses. Atque ante crucem stanti, ait Angelus: Quanto tempore tuus ac noster amor IESVS, in terris propter te vixit, tanto tu quoque in hac spelunca, moraberis. Stetit igitur eo disparente, ad crucem orans, & Christum salutem suam,

6. S. Landulphus Episcopus S. Gregorius Turo-

nenſis. Lib. 2. de Miraculis S. Martini.

6. Cruce S. Mariae Magdalena à dæmonum spectris defenditur.

Lud. Gran. conc. 1. de S. Mariae Magdalena Bredenb. collat. Sac. lib. 4. c. 2.

suam, contemplabatur. *Omni autem euoluto die, Angelorum adfuerunt militia, & eam tam sublimem in aëra sustulerunt, ut coelestes audierit resonare melodias. Quod abinde, citra septies, semper intra diem ac noctem, fecerunt.*

II. Crucis signum
dæmones maiorem
in modum
exhorrescunt
& fugantur.
1. Assertio SS.
Patrum. Lib.
de incarnat.
verbi.

Hom. 55. in
Matth.

Lib. de pœnit.

In Ascetico
de vita Relig.
Deum allo-
quens.
Catech. 13.
Hom. 8 in
diuersos E-
uangelij lo-
cos.

2. Doctrina S.
Augustini &
Lactantij.
Lib. de symb.
cap. 1.
Lib. 4. c. 27.

Dæmones autem supra modum exhorrescere, & cum omnibus artibus ac moliminibus, suis exterminari, à S. Patribus luculentissimè asseritur & comprobatur: *signo crucis, inquit S. Athanasius, omnia magica compestuntur, veneficia inefficacia fiunt, idola vniuersa, deserta relinquuntur. Et infra: Veniat qui istorum dictorum experimentum capere velit, & in ipsis prestigijs demonum, & imposturis, vaticiniorum, & in miraculis Magiæ, ut atur signo crucis, ab ipsis derisus nomen Christi inuocet, & videbit, quomodo eius rei, metu, dæmones fugiant, vaticinia conquiescant, magiæ & veneficia irrita iaceant. Dæmones cruce terreri, & profligari, testatùr in primis S. Chrysostomus: si inquit, ingenti horrore concutimur, cum solummodo videmus, loca, in quibus capite damnati, pœnas persoluunt, quid passurum putas diabolum, cum hastam viderit, qua lethale vulnus accepit? Et S. Ephræm: Hoc signo, inquit, conspecto, aduersariae potestates conterritæ, trementesque recedunt. Et rursum: Cernens, diabolus signum gratiæ tuæ, deterritus fugit, confususque recedit ab ipsis. Et S. Cyrillus monet; ut hoc signum ostentemus audacter; Quando enim dæmones, inquit, crucem viderint, recordantur crucifixi. Et Origenes: Immortale vexillum portemus, in frontibus nostris, quod cum dæmones viderint, contremiscent; qui aurata Capitolia non timent, crucem timent.*

Docet S. Augustinus: *Omnia demonum machinamenta, virtute crucis ad nihilum redigi. Et alibi monet catechumenos, ut si aduersarius diabolus, denuò velit insidiari, nouerint, cum symboli Sacramento, & crucis vexillo, ei debere occurri, ut talibus armis indutus, facile vincat Christianus, de cuius oppressione, malè antea triumphauerat nequissimus. Copiosius, de virtute crucis contra dæmones, differit Lactantius: Nunc satis est, de huius signi, potentia, quantum valeat, exponere. Quanto terrori sit dæmonibus, hoc signum, sciet, qui viderit, quatenus adiurati per Christum, de corporibus, quæ obsederunt, fugiant: nam sicut ipse, cum inter homines ageret, vniuersos dæmones verbo fugabat, hominumque mentes emotas, & malis incurfibus furiatas, in sensus pristinos*

nos reponbat: Ita nunc sectatores, eius, eosdem spiritus inquinatos, de hominibus, & nomine magistri sui & signo passionis eius excludunt.

Audiamus ex Lactantio quantoperè dæmones crucis signaculum metuant: Cum *Dys suis*, inquit, immolant, si assistat aliquis, signatam frontem gerens, sacra nullo modo litant, nec responsa potest consultus reddere vates; Et hac sæpè caussa præcipuà, iustitiam persequendi, malis regibus fuit: cum enim quidam nostrorum, sacrificantibus Dominis assisterent, imposito frontibus signo, Deos eorum fugauerunt, ne possent in visceribus hostiarum, futura depingere. Quod cum intelligerent Aruspices, instigantibus ipsidem, dæmonibus, quibus sacrificauerant, conquerentes, profanos homines sacri interesse, adegerunt Principes suos in furorem vt expugnarent DEI Templum, seque vero sacrilegio contaminarent, quod grauissimè persequentium pœnâ, expiaretur. Ista verbis Lactantij. Nec tamen ex hoc ipso, cæci homines, hæretici hoc tempore, intelligere possunt, aut hanc esse veram Religionem, quæ crucis signaculo vtitur, etiam dæmones, profigando, aut illam falsam, quæ crucis signaculum, vt superstitiosum, & magicum contemnit, abijcit, & pessundat.

Quo pacto autem, dæmones, cum omnibus deceptionibus suis, signo crucis, exterreantur & elidantur, pereleganti carmine, describit Christianissimus Poëta Prudentius, cum quid Iuliano Apostata, dæmonibus sacrificanti, contigerit, ordine recenset:

3. Dæmonum sacrificia sanctæ crucis signaculo disturbantur. Loc. citat.

4. Quid in tali sacrificio contigerit Iuliano Apostatae ex Prudentio. In Apotheosi.

*Forte litans Hecaten, placabat sanguine multo,
Pontificum festis, feriendâ securibus illic,
Agmina vaccarum, steterant, vitulasque reuinctas,
Fronte coronatas, vmbra bat torta Cupressus.
Iamque insertato, referabat viscera ferro,
Vittatus de more Senex, manibusque cruentis,
Tractabat trepidas, lethali frigore fibras.
Postremosque animæ pulsus, in corde tepenti,
Callidus interpres, numeris & sine notabat:
Cum subito exclamat, media inter sacra Sacerdos,
Pallidus; En quid ago? maius, Rex optime maius,
Numen nescio, quod, nostris interuenit Aris,*

H b

Quam

Quam sufferre queant, spumantia cymbia lacte,
 Caesarum sanguis pecudum, verbera, corona;
 Accitas video, longè dispergier umbras:
 Territa Persephone, vertit vestigia retrò,
 Exinctis facibus, tracto fugitiua flagello,
 Nil agit arcanum murmur, nil Thessala profunt,
 Carmina, turbatos reuocat, nulla hostia manes.
 Nonne vides, vt thuribulis frigentibus, ignis
 Marceat? vt canis pigrescat pruna fauillis?
 Ecce Palatinus, pateram retinere, minister.
 Non valet, elisa distillant balsama dextra,
 Flamen & ipse suas miratur vertice laurus,
 Cedere, & incertum frustratur victima ferrum.
 Nescio quis certè surrepsit Christicolarum,
 Huc iuuenum; genus hoc hominum, tremir insula, & omne
 Puluinar Diuum; lotus procul absit & vnctus;
 Pulchra, reformatis redeat Proserpina, sacris.
 Dixit; & ex sanguis collabitur, ac velut ipsum
 Cerneret exerto minitantem fulmine Christum:
 Ipse quoque exanimis, posito Diademate Princeps,
 Pallet, & astantes, circumspuit: Etquis Alumnus,
 Chriftimatis inscripto, signaret tempora signo,
 Qui Zoroastreos, turbaret fronte, susurros?
 Armiger è cuneo, puerorum flauicomantum,
 Purpurei custos, lateris, deprenditur vnus;
 Nec negat, & gemino gemmata hastilia ferro,
 Projicit, ac signum Christi, se ferre fatetur.
 Profiluit pauidus, deiecto Antistite, Princeps,
 Marmoreum fugiens, nullo comitante sacellum:
 Tunc tremefacta cohors, Dominique oblit a, supinas,
 Erigit ad celum, facies, atque inuocat I E S V M.

§. Ipsemet A-
 postata Iulia-
 nus cruce se
 obsignans fug-
 gat demonũ
 spectra.

Longè magis admirandum, ipsummet Iulianum Apostata-
 ram, cum iam à Christiana fide apostatare instituisset, nihilo-
 minus tamen, signo crucis, Christiano more, in fronte effor-
 mato, dæmones effugasse. Rem totam sic narrat Theodore-
 tus:

tus: Cum Iulianus, priuatam adhuc agens vitam, spem imperij potiundi concepiſſet, perluſtrare cepit Græciam, conquirere vates, & ariolos, ſuſciturus ab illis, an voti compos futurus eſſet, incidit in hominem, qui ei hoc prædicere pollicitus eſt. Qui quidem deducto eo, in ſanum, ſimulachrorum, & intra eius adyta collocato, fraudulentos dæmones inuocat, quibus ſpecie, qua ſolent, apparentibus, merus cœgit Iulianum ſigno crucis frontem ſuam ſignare. Dæmones igitur, Dominici trophæi conſpicati figuram, & ſuæ iſtorum cladiſ recordati, conſeſſum euauerunt. Tum præſtigiator, cauſa cur fugerent, intellecta, Iulianum obiurgat, qui tum timorem, in quo erat, declarauit, & ſe virtutem crucis vehementer admirari dixit: nam dæmones, quoniam eius figuram ferre non poterant, auſſugiſſe. Hæc Theodoretus. Addit S Gregorius, Nazianzenus: Ad crucem conſugit, eaque ſe aduerſus terrores conſignat, eumque quem perſequebatur, in auxilium adſciſcit. Valuit ſignaculum, cedunt dæmones, pelluntur timores, quid deinde? reuiuiſcit malum; ruruſ ad audaciam redit, ruruſ aggreſſitur, ruruſ iſdem terrores vrget, ruruſ obiecto ſignaculo, dæmones conqueſcunt, perplexuſque hæret diſcipuluſ. Iſta de eodem Apoſtata Gregorius Nazianzenus.

Lib. 3. hiſt. c. 3.
Et Gregor.
Nazian. orat.
in Iulian.
Apoſtat.

Orat. i. con-
tra Iulian.

Quomodo S. Antoniuſ Eremita, virtute crucis, varias dæmonum cateruas, ſæpenuero fugauit, S. Athanaſiuſ, celeberrimuſ ille Alexandrinorum, Præful, in hunc modum deſcribit: Aliquando igitur ſonituſ repentinuſ increpuit, in eo loco, vbi erat Antoniuſ, ita vt eoſ fundituſ agitato, parietibuſ patefactuſ, varia exinde dæmonum turba, ſe ſe effunderet. Nam & beſtiarum & ſerpentum, ſormas induentes, omnem pratinuſ locum repleuere phantaſiſ Leonum, taurorum, luporum, aſpidum, ſerpentum, ſcorpionum, nec non & Pardorum, atque vrſorum, & hæc ſingula, ſecundum ſuam, ſi emebant naturam: rugiebat leo, occidere volens; taurus mugituſ & cornibuſ minabatur; ſerpens ſibilo perſonabat; luporum imperuſ inhiabat; parduſ diſcolor à tergo, auctoriſ ſui calliditateſ variaſ, indicabat: Truceſ omnium vultuſ, & voçuſ horridaſ, diruſ audituſ. Antoniuſ flagellatuſ, atque conſoſſuſ, ſentiebat quidam aſperiores corporiſ doloreſ, ſed imperterrituſ durabat, mente peruiſgili. Et licet genuitum vulnera carniſ exprimerent, ſenſu tamen idem permanens, quaſi de inimicuſ luderet, loquebatur: Si virium, aiebat, aliquid haberetis, ſufficeret vnus ad prælium, ſed quoniam, Domino voſ eneruante, frangimini,

6. Gemina S.
Antonij vi-
ctoria per
crucem à ma-
lignis geniſ
reportata.
In vita S. An-
tonij.

ni, multitudine tentatis inferre terrores. Rursusque confidens, dicebat: *Scilicet quid valeatis, si vobis in me potestatem Dominus dedit, ecce praesto sum, deuo-
rate concessum; si vero non potestis, cur frustra nitimini? signum enim
crucis, & fides ad Dominum, inexpugnabili nobis murus est; Multa con-
tra sanctum Antonium minantes, fremebant dentibus suis, quod nullus eo-
rum tentamenta, sequeretur effectus, sed maxime, e contrario, gigneretur
illufo. Aliud eiusdem generis de S. Antonio, refert Calsianus: hifce verbis: Duo Philosophi, magicis artibus dediti, beatum Antonium
despicientes, tanquam imperitum, illiteratumque virum, & cupientes
eum saltem de cella sua expellere, praestigijs, magicis, ac demonum dolis, se
eum plus ledere non valerent, miserunt ad eum nequissimos Spiritus, cum-
que Antonius, nunc crucis signaculum imprimeret fronti suae, ac pectori,
nunc Deum suppliciter exoraret, durissimi demones nequaquam audebat
appropinquare eidem, sed sine effectu, redierunt ad magos. Qui protinus
direxerunt ad S. Antonium, Spiritus malitiosiores. Quibus, cum Abbas
Antonius modo praetacto resisteret, & illi inaniter laborarent, atque ad
magos victi redirent, miserunt magi tertio, Spiritus potentiores ac nequio-
res. Quibus nihil proficientibus, contra S. Antonium, didicerunt magi illi,
& evidentissime cognouerunt, magnam inesse virtutem Christiana pro-
fessione, quia ita refrenatae sunt virtutes illae, contrariae, tam seroces atque
potentes, ut non solum ledere non valerent, Antonium, sed nec ad pun-
ctum, potuerunt eum de cella sua eicere. cum tamen magi putarent, quod
demonnes illi, ultimo missi, potuissent obducere quadam caligine, Solem &
Lunam, si ad eos fuissent directi.*

Alia S. Anto-
nij victoria
contra dex-
monum pra-
estigias.
Lib. 8. collat.
cap. 18.

7. Victoria S.
Hilarionis
contra dia-
bolum.
In vita S. Hi-
larionis.

Simile quid prodidit S. Hieronymus, de S. Hilarione: *Qua-
dam, inquit, nocte, coepit infantum audire vagitus, balatus pecorum, mu-
gitus bouum, planctusque mulierum, leonum rugitus, murmur exercitus, &
rursus variarum portenta vocum, ut ante sonitu, quam aspectu territus ce-
deret. Intellexit demonum ludibria, & prouolutus genibus, Christi cru-
cem, signauit in fronte, talique armatus casside, & lorica fidei circumdatus,
iacens, fortius preliabatur, cum interim, ex improviso, splendente Luna,
cernit rhedam, feruentibus equis, super se irruere. cumque in clamasset IE-
SVM, repentino terra biatu, pompa omnis absorpta est.*

8. Diabolica
spectra e ca-
stro cruce
fugata,

Similem historiam, memoriae prodidit Theodorus le-
ctor, hifce verbis: *Castrum quoddam est, inter Persas & Indos, no-
mine*

mine Zundadeero, cum Rex Coades, multas in illo pecunias, ac lapides preciosos, afferuari audisset, volebat eius rei veritatem, cognoscere: verum demones, locum illum inhabitantes, Coadem ab eo, quod querebat, impediebant. Cunctam itaque magiam suam, magi illius impenderunt, sed frustra. Adhibita est, & Iudaeorum magia, neque sic tamen, voti compos, euasit. Cogitauit per Christianos amoliri demones, illos, Episcopus igitur Christianorum in Persia, super ea re synaxi habita & acceptu diuinu mysterioris, & in Christianos, qui aderant, dispensatis, signo crucis, demones profligauit, & castrum Coadi sine vlla molestia credidit: quamobrem Rex stupefactus, Episcopum illum primae sedis praerogatiua cohonestauit, cum ad id vsque temporis Iudaei, & Manichei, priores haberent. Deinde, & cunctis Christianisnum amplecti volentibus, liberum & securum fecit, cum antea Christianos, varijs tormentis excruciaffet adeo, vt etiam multu membra & partes eas, per quas vox editur, ademerit: qui tamen, inquit Nicephorus, illis quoque sic amissis, non minus quam antea, clare sunt locuti.

Signo crucis Incantationes, & praestigias Anatolij, ficti Monachi, detexit sanctus Martinus: Candidam enim tunicam, quam se diuinitus accepisse iactabat, daemone praestigias esse, omnibus ad oculum patefecit, quod praeter Sulpitium & Fortunatum, Paulinus versibus hisce tradidit posteritati:

Hoc quoque sancte cruci, Martine affige trophaum:

Quo spoliis seuum simulata veste Tyrannum;

Scindens aëriae, mendacia tegmina tela,

Disiciensque caua, fluitantia vellera nubia.

De eodem sanctissimo Domini Confessore, Martino, Seuerus Sulpitius, memoriae prodidit quod sequitur, verbis ipsiusmet scriptoris: Frequenter diabolus, dum mille nocendi artibus, virum sanctum conabatur illudere, visibilem se ei formis, diuersissimis ingerebat. Nam interdum, in Iouis personam, plerumque etiam Mercurij, persape etiam se Veneris, & Minerua transfiguratum vultibus, offerebat. Aduersus quom semper interritus, signo se crucis, & orationu auxilio, protegabat. Addamus & illud, quod Gennadio Patriarchae Constantinopolitano accidit: Hic cum noctu ad Altare, sacrificij, orans astaret, spectrum quoddam daemonicum, ei apparuit, quod ille protinus signo sanctae crucis, velut immisso telo, fugauit, cumque recederet, haec est

Hh 3

humana-

Lib. 2. Collectan. Cedren. in Anastasio.

9. S. Martinū duplex etiam contra demones victoria.

r. Paul. lib. 3. de vita S. Martini.

2. Seuerus Sulpitius in vita S. Martini.

10. Gennadius Patriarcha cruce fugat spectrum. Theodorus lector. lib.

colleſtaneo-
rum. Niceph.
lib. 15. c. 24.
17. S. Benedi-
cti ignem
diabolicum
cruce extin-
guit Lib. 2.
Dial. c. 10.
Paul. Diac.
lib. 1. hiſt.
longobard,
cap. 26.

Diabolus in
forma meru-
le auis cruce
fugatur à S.
Benedicto.
Lib. 2. c. 2.

13. Diabolus
in forma dra-
conis cruce
pellitur.
S. Gregor.
Dial. c. 37.

*humana voce locutum: Abeo, & te viuente, quieſcam, reuerſurus poſt obi-
tum tuum, & modò omnibus euerſurus Eccleſiam.*

Libet hic adiungere aliud miraculum, ex Diuo Gregorio Romano, aduerſus dæmonis præſtigias virtute crucis patra-
tum. Cum enim Diui Benedicti fratres, fundamentis cuiuſ-
dam Monafterij iaciendis, terram altius egerent, æreum il-
lic idolum, reppererunt, quo ad horam, caſu in culinam proiecto, in-
quit ſanctus Gregorius, exire ignis repente viſus eſt, atque in cuncto-
rum Monachorum oculis, quia omne culina ædificium, conſumeretur oſten-
dit, cumque iaciendo fratres aquam ad ignem, quaſi extinguenſo perſtre-
perent, pulſatus eodem tumultu, Vir Dei, aduenit, qui eundem ignem, in
oculis fratrum eſſe, in ſuis verò non eſſe conſiderans, caput protinus in ora-
tionem flexit, & eos, quos phantaſtico reperit igne, deludi, vocauit fratres,
monuit, vt oculos cruce ſignarent, vt & ſanum illud culina, ædificium, aſ-
ſiſtere cernerent, & flammæ, quaſi antiquus hoſtis ſinſerat, non viderent.
Ita ſanctus Gregorius: qui de eodem Benedicto, aliud præ-
terea miraculum commemorat his verbis: *Quadam die, cum ſo-
lus eſſet, tentator adſuit: Nam nigra, paruaque auis, qua vulgo merula
nominatur, circa eius faciem volitare cœpit, cuiusque vultui importune in-
ſiſtere, ita vt manu capi poſſet, ſi hanc Vir ſanctus tenere voluiſſet, ſed ſigno
crucis edito, receſſit auis.*

De Theodoro puero, in Monafterio non ſatis religioſè &
monaſticè viuente, ita ſanctus Gregorius: *Cum extremum ſpiri-
tum ageret, conuenerunt fratres, vt egreſſum illius, orando protegerent.
Iam corpus eius ab extrema parte, fuerat præmortuum, in ſolo tantum pe-
ctore, vitalis adhuc calor, anhelabat. Cuncti autem fratres, tanto pro eo,
cœperunt enixius orare, quando eum iam videbant ſub celeritate diſcedere.
Tunc repente cœpit, eiſdem fratribus aſſiſtentibus clamare, atque cum ma-
gnis vocibus, orationes eorum interrumpere, dicens: Recedite, recedite, ecce
draconi ad deuorandum datus ſum, qui propter veſtram præſentiam, deuo-
rare me non poteſt. Caput meum iam ſuo ore abſorbuit: date locum, vt me
non amplius cruciet, ſed faciat quod facturus eſt: Si ei ad deuorandum da-
tus ſum, quare propter vos, moras patior? Tunc fratres cœperunt ei dicere:
Quid eſt quod loqueris frater? Signum tibi ſanctæ crucis imprime; Reſpon-
dit ille: dicens; Volo me ſignare ſed non poſſum, quia ſquamini huius draco-
ni præ-*

nū premor. Cumque hoc fratres audirent, prostrati in terram cum lachry-
mū, cœperunt pro ereptione illius, vehementius orare. Et ecce subito cœpit
eger clamare, dicens: Gratiis Deo; Ecce draco, qui me ad deuorandum
acceperat, fugit, orationibus vestris, expulsus stare non potuit. Pro pecca-
tū meū modò intercedite, quia conuerti paratus sum, & secularem vitam
funditus relinquere.

Cum S. Osvaldo Episcopo VVigorniensī, Cacodæmon in
forma speciosa Angeli se ostentasset, crucis signo se muni-
uit, quod sciret, Angelum lucis, id non molestè ferre, Ange-
lum verò tenebrarum, illo in fugam compelli. Quod & factū.
Nam vt inquit Senatus Brauonius, simul atque signum illud mali-
gnus tentator vidit, instar fumi, ab oculis eius euauit. Eodem lapide
Lydio vsus est, Secundellus Diaconus, qui apud Gregorium
Turonensem, hæc dæmoni, in forma Christi se ostentanti ex-
probrabat: In veritate comperi, quod seductor sis, neque te Deum cre-
do, cuius te speciem mentiris habere. Tametsi Christus es, crucem tuam
quam reliquisti, ipsam ostende, & credam tibi: Cumque non ostenderet,
Diacono crucem in os eius faciente, confusus euauit.

Miram dæmonis illusionem signo crucis detectam atque
depulsam, a B. Simeone Monacho, Treuirensi, narrat Euervvi-
nus Abbas: In verticem montis Sinai, iussu superiorum, cum missus fuis-
set, ibi habitaturus, nocturnis horis, illi specie Angelica, dæmon apparuit, &
vt missam celebret, hortatur. Ipse nec plenè dormiens, nec perfectè vigi-
lans, contradicit, non debere sine Presbyterij ordine, aliquem hoc ministe-
rium implere. Contra inimicus instat, se Dei legatum esse, Christum hoc
velle, nec decere, sanctum locum, ministerio tali, diutius priuari. Reni-
tentem ergo, & contradicentem, adiuncto sibi consortio, alterius dæmonis,
de lectulo educunt, ante altare iam vigilantem statuunt, alba induunt, de
stola vtrinque altercantur; hostis, more presbyteri, Simeon more Diaconi,
contendebat, sibi imponi debere. Tandem Dei famulus ad se reuersus, vir-
tute orationis, & Signo crucis, inimicum repellit, seque delusum ingemiscit.

Superaddo & illud, quod ab Albino Flacco, de S. Vedasto
Attrebatensium Episcopo commemoratur: Quidam Nobilis
Franco inquit ille, porentia clarus, Ocunur nomine, Regem Clotarium,
Regū Clodouici filium, qui tunc temporū Regni nobilitate rexerat sceptrā,

13. S. Osval-
dus fugat dæ-
monem in
forma Angeli
expresso cru-
cis signo.

Sen. Brano. in
vita S. Of-
valdi Wig.

14. Secundel-
lus fugat eum
similiter in
specie Christi
apparentem.
Tur. lib. de
vita Patrum
cap. 10.

15. S. Simeon
Monachus
Treuerensis,
dæmones
Angelos e-
mentientes
cruce repellit
Euere. in vita
Simeonis
apud Sur.
1. Iun.

16. Vasa su-
perstitiosis ac
dæmoniacis
ritibus incan-
tata S. Veda-
stus crucis si-

igno confrin-
git.
In eius vita.

vocavit ad prandium, quod magno apparatu, in domo sua, Regi & suis parauerat optimatibus. Rogatus quoque est sanctus ad conuiuium Vedastus, qui domum intrans, more sibi solito, dextra extenta, omnia sanctæ Crucis vexillo signauit. Quædam verò vascula, ibi, cereuisia astabant plena, sed malè gentili errore demoniacis incantationibus, infecta, quæ mox ob potentiam S. Crucis, destructa crepuerunt, & quidquid liquoris habuerunt, in terram effuderunt. Hæc Albinus Flaccus de S. Vedasto.

17. Triplex
miraculum
signo crucis
patratum.
Hæresi 30.

1. Ignoscite mihi, auditores dilectissimi, patientia vestra, plus satis æquo, nimia prolixitate abutenti, vt ad finem tandè aliquando propius accedamus, volo commemorare, triplex miraculum, sanctæ Crucis virtute, patratum, vti refert Epiphanius, gesta Iosephi, Comitæ Iudæi, & postea sub Constantino ad fidem conuersi, prolixè commemorans. Vbi fæmina, Crucis Signo, non solum amatoria Philtra, sed & vna cum Philtro, immisos longè pessimos Cacodæmones, fugauit; & Iosephus ipse adhuc Iudæus, aqua Crucis signo signata, dæmonem ab obfesso fugauit; denique, ignem, magicis incantationibus ligatum, ne combustibilem materiam, inflammare posset, simili aqua, à se ipso, Cruce signata, naturali suo vigori reddiderit; Nec pluribus referam verbis, quomodo Iustina Virgo, dæmones à Cypriano mago, postea insigni Martyre, ad sollicitandum libidinosum amorem, teste S. Gregorio Nazianzeno, signo Crucis dithecerit; quomodo S. Gregorius, Taumaturgus, mediante cruce, dæmones ex Idolorum Fano, in quo pernoctauerat, expulerit, & eius quosque Diaconus, in Balneo, in quod, qui ante ipsum intrauerant, omnes à dæmonum spectris strangulati fuerant, sola cruce, frontem communiens, balneauerit illæsus. Immodè & alia, huius generis infinita, quæ passim in historijs occurrunt, lubens volensque prætermittam.

2.
3.

18. Alia similia S. Crucis miracula.
Orat. in Cyprianum Martyrem.
Gregor. Nyss.
In vita S. Gregor. Taumat.

Illud vos, apprimè commonitos velim, vt tot verissimis historijs, de S. Crucis virtute, instructi & eruditi, in omni subitaneo casu, aut periculo, firma cum fiducia, erga Saluatorem Crucifixum, sanctæ Crucis memoriã, in corde circumferatis, Crucis signum, ad omnem actionem vestram, sine intermissione adhibeatis; sic sathanæ laqueos, nullo negotio effugietis, sic
eius

eius tentationes facile superabitis, sic omnes eius insidias euadetis, quod ipse vobis elargiri dignetur, qui per crucem suam, à diabolica Tyrannide, triumphum reportauit. Amen.

CONCIO. XXX.

DE EODEM SANCTÆ CRVCIS REMEDIO, CONTRA DAEMONEM, ET OMNES EIVS PRÆSTIGIAS.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Vemadmodum fures & Latrones, patibulum metuunt, & alia suppliciorum genera perhorrescunt; sic daemones ad Crucis Christi memoriam expauescunt. Sicut igitur, crucis efformatione, omnia dæmonum conamina, omnes eorundem Præstigiæ & Spectra, dissipantur; sic etiam, eodem salutari signo, ab obsessis corporibus eliminantur; & quod longè maiorem incutiat admirationem, illis etiam, contra dæmonum violentiam, prodest crucis signum, qui necdum in Christum crediderunt, vel Ethnicismo, vel Iudaismo adhuc imbuti: Quæ duo rerum capita, vbi breuiter commonstrauerimus, crucis vsum, ad omnes veneficiorum fascinationes discutendas vtiliter adhibendum, aspirante diuino numine, quotquos adestis, adhortabimur, & pro posse nostro inducemus: *Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.*

Admiranda sunt quæ de S. Crucis virtute, scribunt sancti Patres, & inprimis S. Ignatius: *Novit mundi Princeps diabolus, crucis confessionem, sibi afferre interitum, & omnibus operibus eius exterminium: Est enim trophaum, contra Potentiam ipsius erectum, quod dum videt exhorrescit, dum audit expauescit, dum in fronte, dum in aere signaturum, & impressum, animaduertis, trepidat atque contremiscit, fugamque turpissimam capessit.* Hæc ille; non equidem fictè & simulatè, vt crucis hostes & exterminatores, Calviniani, hæretici temerè friuoleque iacitant, vt homines, ad Staurolatriam, superstitionosam incitent; verum, quia, vbi crux Christi, cernitur, om-

I. Crucis signo dæmones ab obsessis expelluntur. In Ep. ad Philippi.
1. Virtus crucis contra dæmones.

S. Ioan. Chry-
fost. Hom. 4.
de laudibus
S. Pauli.

nis eorum potentia, & fortitudo elanguescit; cuius rei gratia, inquit S. Ioannes Chrysofomus, *dæmones tantummodò nomen crucis audientes, in fugam resiliunt, cum certè, si res haberet aliter, magis eos oporteret irridere, quam fugere. An sortè crux quid clarum videretur ac nobile? immò è contrario, turpis & exprobrabilis mors est. Vnde igitur illam dæmones reformidant, nisi de virtute crucifixi? Si enim illam per se ipsam rimerent, quanquam & hoc ipsum, de his esset indignum, tamen & ante illum, & post illum, plerique crucifixi sunt, & cum ipso etiam duo. Quid igitur si inuocet aliquis nomen latronis, vel alterius cuiusque crucifixi; dæmon nè forte timebit, aut fugiet? Nequaquam. Quinimò: debet. Si verò I E S V M addideris Nazarenum velut ab igne, repente diffugiet. Hæc S. Chrysofomus.*

2. Exorcismis
dæmonum
crux adhibe-
tur. Exempla
S. Patrocli Ni-
cerij & alio-
rum.
Gregor. lib.
Sacrametor.

Vberioris porro doctrinæ gratia, vt non modo amici, sed & inimici, sanctæ Crucis gloriam, & potentiam agnoscant, iam inde, ab Apostolorum æuo, solennes Ecclesiæ orationes, quibus dæmones ex obsessis corporibus eiiciuntur, vi & efficacia, signaculi crucis, & inchoabantur, & perficiebantur, teste S. Gregorio Magno, apud quem in orationibus super dæmoniacum, vna cum Crucis expressione, hæc verba pronuntiabantur: *Triumphatus recede, in nomine Patris & filij, & Spiritus sancti, & da locum Spiritui sancto, per hoc signum Crucis I E S V Christi. S. Patroclus etiam, plurimos energumenos, virtute signi crucis liberauit, teste Gregorio Turonensi, qui de S. Nicetio Treuironum Episcopo: Iussit dæmoniacum extrahi, sed cum apprehensa columna, euelli à decem viris non posset, sanctus D E I, sub vestimento suo, propter iactantiam fugiendam, faciens crucem Christi, è contra, dæmoniacum relaxari precepit. Venerabilis Beda de sancto Arnolfo scribit: Eo tempore, quo quatruiduanum ieiunium vniuersalis celebrare consuevit Ecclesia, vir sanctus extra ciuitatem cum crucibus, atque promiscua populù multitudine, orandi gratia, secundum morem vrbis, processit: & ecce mulier ex medijs cæteris, voces emisit in cælum. Quod audiens vir Domini, cum cognouisset eam, arreptam à dæmonio, opposito crucis vexilla, liberauit eam.*

Lib. de S. Pa-
troclo & lib.
de S. Nicetio.

Tom. 3. in vita
S. Arnolfi.

3. S. Cassius
Episcopus
Narniensis.
Lib. 3. dial. c. 6.

De Cassio Narniensis ciuitatis Episcopo scribit S. Gregorius: *Gothorum tempore, cum Rex Totila Narniam venisset, ei vir vitæ venerabilis,*

nerabilis, Cassius occurrit, cui, quia ex conspersione, facies semper rubere consueuerat, hoc Rex Totila, non conspersioni esse credidit, sed assidue potationis, eumque omni modo despexit. Sed omnipotens Deus, vt quantus vir esset, qui despiciebatur, ostenderet, in Narniensi campo, quo Rex aduenerat, malignus Spiritus coram omni exercitu, eius Spatharium inuasit, eumque vexare crudeliter cepit, cum ante Regis oculos, ad venerandum virum Cassium, fuisset adductus, hunc ab eo vir Domini, oratione facta, signo crucis expulit, qui in eum ingredi vltterius non praesumpsit, sicque factum est, vt Rex barbarus, seruum Dei, ab illo iam die, veneraretur, ex corde, quem despectum valde iudicauit ex facie.

De Gregorio Lingonico, Episcopo, sic scribit Gregorius Turonensis: Cum Energumeni eum primo die, Episcopatus sui confiterentur, rogabant eum Presbyteri, vt eos benedicere dignaretur. Quod ille viriliter, ne vanam incurreret gloriam, refugiebat, clamans, indignum se ad manifestandas virtutes Dominicas, esse ministrum, sed tamen, quia diutius hoc dissimulare non potuit, adduci eos ad se iubens, sine vllto actu, facto tamen signo crucis, daemona discedere imperabat. Quod illa protinus audientia corpora, quae nequitia sua diuexarant, absoluebant.

Refertur in vita sancti Theodori Archimandritae, cum adhuc iuuenis esset, daemones signo crucis expellere consueuisse: Cum enim ei oblatum esset Energumenus, sumens Theodorus ex lucerna oleo vexati caput vnxit, & signo crucis adhibito, increpuit eum dicens: Exi iam spiritus immundissime, & vociferans daemon, protexit puerum ante pedes eius, & exiuit. Idem Theodorus iam grandior natu, plures energumenos, ad se adductos, maligni spiritus agitatione, simul liberauit: Daemones enim diuina Christi gratia, venerandeque crucis signo, torquens, tusionibusque pectoris adhibitis, diu precationi incubuit, iussitque vt ex hominibus egredierentur, & in locum suum redirent; qui magno clamore, scissis vestimentis, obsessos ante pedes eius prostrauerunt & abierunt.

Liberauit Stephanus Iunior, qui sub Constantino Copronymo, vitam insigni martyrio conclusit, quendam signo crucis, à diaboli Tyrannide: Matrís enim querelâ, quae filium obsessum ad se adduxerat, commoratus, vni discipulorum imperat, vt crucis signum vniuerso pueri corpori adhiberet, ipse autem intra se collectus, atque animi

4. Gregorius
Lingoniensis.
Lib. de vita
SS. Patrum
cap. 7:

5. Theodorus
Archimandrita.
Eleus. Presb.
discip. S.
Theodori in
vita eiusdem
Tom. 2.
Surius.

6. S. Stephanus
Iunior.
Surius Tô. 7.
historiae san-
ctorum.

Leo Imp in
Encom.
Chrysoft.
Tom. 1. Suri.

oculum attollens, eum qui celerrimè salutem adferre poterat, inuocabat. Atque ipse quidem lachrymis profusus precabatur. Ille autem humi, magno cum impetu deiectus, amissa voce iacebat; ipse surgere eum, atque ad se venire iubebat, ille insis obsequebatur: Demum eum, adorata Christi imagine, Marri sue sanum atque incolumem tradit. Sic sanctus Ioannes Chrysofostomus dæmonia cum signo crucis curauit: Dæmoniacus quidam, inquit Leo Imperator, clamabat in medio omnium, concionante Ioanne ad populum; rogatur medicus, vt curet laborantem, quem quidem curat signo pretiosæ crucis, & inuocatione sanctæ & viuificæ Trinitatis dicens: Ecce sanus factus es; ne Deum ampliùs offendas.

6. S. Svberto
tus.
In vita c. 20.

Narrat Marcellinus, de sancto Svberto, commemorabile miraculum, virtute crucis editum, cum apud Boructuarios seu Pruffos moraretur: Erat, inquit Marcellinus, in quadam Boructuariorum villa, Bessenberg nomine, vir quidam diues & potens, Ethelhere dictus, obsessus à dæmonio, ferro & cathenis adstrictus; Qui cum quotidie dire vexaretur, & à multo visitaretur, tandem quadam die, presentibus nonnullis idolorum Sacerdotibus, & alijs pagani, clamare cepit demon: Nisi huc veniat seruus Dei viui, Svbertus, Christianorum Episcopus, hinc non egrediar. Cumque magis ac magis hæc iterando clamaret, confusi abscesserunt Idololatra, dubij quid nam facerent: Tandem ab ipsis sanctus Svbertus queritur, & iuuenitur, obnixè rogatur, & innitatur, ad visitandum dæmoniacum. Igitur sanctus Svbertus cum iret ad visitandum eum, mox cepit dæmoniacus spumare, dentibusque dire stridere: & horribiliter vociferando, clamare plus solido. Sed sancto Svberto appropinquante domui, cessauit dæmoniacus, iacens in lecto, ac si somno dulciter pressus esset. Quem sanctus cernens, præcepit suum, vt omnes orationibus deuotè vacarent, & ipse orationi incumbens, Deum deuotissimè precabatur, vt ad laudem & gloriam sanctissimi nominis sui, & ad conuersionem incredulorum, dæmoniacum, expulso dæmone, liberaret, surgensque cum suum ab oratione, signauit dæmoniacum signo salutiferæ crucis dicens: In Nomine Domini nostri IESU CHRISTI, præcipio tibi immunde Spiritus, vt exeat ab hac Dei creatura, vt agnoscat suum verum creatorem, statimque cum satore, Spiritus malignus exiit.

7. S. Zenobius
Archiepiscopus
Florentinus.

Non est prætereunda memorabilis illa historia, quam Ioannes Archipresbyter, Aretinus refert, de S. Zenobio, qui
contra

contra Iulianum Apostatam mira virtute decertauit: Cum mulier quaedam Pagana, Illustris & diues valde, in Florentina ciuitate, mortuo viro, duos superstites haberet filios, quos delicatissime enutrierat, & ad perfectam illi, iam peruenissent etatem, quidam die, in iram versi, matrem propriam pluribus verberibus, enormiter flagellarunt; Quod scelus ipsa impatienter abhorrens, corpora illorum horrendis imprecationibus, detestata fuit, genibus procumbens, & terram manibus pulsans, Erynnas, ceterasque infernas pestes, in rabiem filiorum, magno cum gemitu inuocat: Exaudiunt demones, ab imi tenebris, iuuenes ingrediuntur, illos in furias exagitant: Qui statim vt rabidi canes, mordaciter ad inuicem, sua membra corrodunt. Concurrunt famuli, fit clamor ingens; alij funes, alij catenas ferant. Ligantur iuuenes, nec rabie contineri valent. Iam mater pietate commouetur in filios, iam facti pœnitet, & tanta calamitatis euentum, deslet: plangit, nec quid inde agat, cogitare valebat. Interim occurrunt memoria, qua de Zenobio audierat, & accepto consilio, speque pro filijs recuperanda salutis, licet pagana sit, tamen credula, ad Zenobium filios adduci procurat. Cuius ipsa pedibus prouoluta, fatetur rem gestam, Deum suum exorare dignetur, precibus & lachrymis fideliter orat. Ille infelicem iuuenem calamitatem miseratus, pieque commotus, ait ad mulierem: *Constanter age mulier, & crede quod Dominus noster IESVS, qui illos modo post orationem meam sanitati restituet, verus est DEI Filius, & omnium creator & Dominus.* Et statim in Basilica Saluatoris, vbi aderant, coram vexillo crucis, se prosternens componit, vbi, cum duabus horis in oratione iacuisset, hoc est, à prima diei hora, qua illi aduenerant, vsque in horam tertiam, surrexit ab oratione, & iuuenes signo crucis benedicens, demones ab illis prorsus effugauit.

Simile est, præcedenti, quod in gestis Theodori studita producitur: *Vicus est, Achirao nomine, in quo habitabat Leo ille, (nomen est hospitis,) infelici coniugio femina copulatus, quam immundus spiritus obsederat. Hanc demon tam atrociter agitabat, vt suas ipsa, carnes laniaret, ac deuoraret, nullum interim sensum doloris, capiens, nec misera conditionis. Cum ergo per eas transiret sanctus, asello insidens, obuiam cum vxore, Leo occurrit lachrymis perfusus, vultu detecto, ac marore prostrato, precibus imo obtestans, vt afflictæ succurreret, atque violentum adeo, infestum demonem profigaret: cuius misericordia tactus, grauique a-*

Gregor. Tur.
lib. de gloria
confess. c. 77.
Ioan. Archi-
presb. Areti-
nus in vita S.
Zenobij.

8. Femina obsessa, à S. Theodoro liberatur. Michael in vita Theodori studita.

rumina compatiens, sanctus, manum illico vertici mulieris imponit, crucis signum imprimens, & notas aduersus prauos spiritus, preces addens, quibus peractis, finem simul cepit semina calamitas, infesto demone fuga penitus elapso, illamque sanam ac sui compotem relinquente.

Quid plures memoro, huius argumenti, historias? Integra essent conscribenda volumina, si omnia, quæ in sanctorum historijs, de *S. Crucis*, contra diabolum, & eius machinationes, virtute reperiuntur, percensere, instituissemus. Quæ allata sunt, sufficiant, vt incredulos Calvinistas, veritatis hostes, cõuincant, & sanctæ crucis cultum atque honorem, pijs atque Catholicis Christianis, persuadeant, & à veræ fidei scopo, aberrantes, ad veritatis inconcussæ metam perducant.

II. Signum crucis etiam illis prodest, contra dæmones, qui in Christum nõ credunt.
1. Iudæus crucis signo illæsus à dæmonibus.
Lib. 3. c. 7.

Pergamus, ad alterum instituti nostri, assertum quod *sanctæ crucis gloriam*, maiorem in modum magnificeque illustrat, nam contra dæmonum præstigias, non solum baptizatis, verum etiam infidelibus qui Christi fidem nunquam susceperunt, prodest *sanctæ crucis* Amuletum. Prodeat inprimis præclara illa historia, quam S. Gregorius Magnus de Iudæo quodam in libris dialogorum descripsit: *Quadam die, Iudæus quidam ex Campania partibus, Romam veniens, Appiæ viæ carpebat iter, qui ad Fundanam glebam perueniens, cum iam diem vesperascere cerneret, & quo declinare posset, minime reperiret, iuxta Apollinis templum fuit, eoque se manendum contulit, qui ipsum loci illius sacrilegium pertimescens, quantum uis fidem crucis, minime haberet, signo tamen crucis se munire curauit.* Recenset deinde S. Gregorius, quomodo media nocte, dæmonum multitudo, ad illud templum conuenerit, & quomodo coram Principe suo, quisque exposuerit, quid rerum, obeundo terras, gessisset, & quam multos per tentationem, ad illicita pertraxisset: *Cumque Iudæus, qui aduenerat, inquit S. Gregorius, hoc vigilans cerneret, & magna formidinis anxietate palpitaret, ab eodem Spiritu, qui cunctis illic obsequentibus, præerat, iussum est, vt requirerent, quoniam nam esset ille, qui iacere in templo eodem præsumpsisset, ad quem maligni Spiritus pergentes, & subtilius intuentes, crucis mysterio signatum viderunt, mirantesque dixerunt. Va, va, va, vas vacuum, & signatum. Quibus hoc renunciantibus, cuncta illa malignorum spirituum turba, disparuit.*
Iudæus

Iudæus autem, mysterijs Christianæ fidei paulo post instructus, & sacro baptismo est renatus. *Iam vider Hebræus*, inquit S. Cyprianus, & quicumque de seruitute Ægyptia, ad repromissæ patriæ libertatem anhelat, quod sanguis Christi efficacius, quam sanguis agni illius, quem in Ægypto Israhel immolauit, contrarias abigat potestates, cuius hodie, tanta est auctoritas, & potestas, vt non solum Israhelitica limina muniat, sed etiam ab his, qui Israheliticè non viuunt, solum Sacramenti signum repellat demonia, & vbiunque conspecta fuerit, terribilis sit exsacri nominis virtus, & sanguinis nota. hæc ex ore S. Gregorij Magni.

Illustre sanctæ crucis signo, Elogium præbet, historia illa, de puero Iudæo, qui postea baptizatus Constantini nomen tulit, Græcorum Menæum exhibet, sub hisce verbis: *Cum matrem suam puer Iudæus, nescio quo euntem sequeretur, vidit hominem Christianum, qui dum in terra scrobem quandam prolaberetur, signum crucis ori imprimebat, cuius puer secutus exemplum, & ipse deinceps crucem, subinde efformabat, sacraque tandem Christiana amplexus, ardenti fide profecutus est &c.* Cum puella illum Hebræa (pudoris extorquendi causâ) inuaderet, illam signo crucis repente exanimauit, rursumque postea in vitam reuocauit. Hæc cum profecto monasterij statum vitæ suæ, exponeret, iubet ille proferri crucem, & ab eo salutari, cuius, cum beatus iste pedem osculo libaret; tota fronte, & brachijs veneranda crux, se se in sancti Pueri verticem submittebat, characterem crucis capiti indelebilem impresit, quem per omnem postea vitam, seruauit. Dignus ergo baptismati gratia iudicatus, sacri Christianus est initiatus, & Constantinus dictus.

Quam denique præfens auxilium, Infideles barbari, in vtraque, tam Orientali, quam Occidentali India, à crucibus, quas eò penetrantes Christiani, erexerant, sæpenuerò mutuarint, cum à dæmonibus, horrendè discutiarentur, alio in loco, iam satis luculenter ex historia Noui orbis, probatum dedimus; nec est opus, vt isthic, omnia & singula repetamus. Concludo itaq; verbis sancti Augustini: *Nec mirum est, inquit, quod hæc signa (crucis) valent, cum à bonis Christianis adhibentur, quando etiam, cum vsurpantur ab extraneis, qui omnino suum Nomen ad istam vilitiam non dederunt; propter honorem tamen, excellentissimi Imperatoris valent.* Vos igitur, pij sanctæ crucis, cultores & amatores.

2. Constantinus puer, matre Iudæa natus.
16. Decemb.

3 Ethnici in India. Multa per S. Crucē, beneficia consequuntur.

Lib. 83. 99. cap. 79.

tantò

tantò maiori fiducia tantoque cordatius contra omnes dæmonum impugnationes, ad crucis tutelam confugite, quanto propinquius, vobis Christus, crucifixus, est incorporatus, & vos eidem Christo, estis coniunctiores.

III. Veneficia & morbos nō amuletis, superstitiosis, vel incantationibus sed signo crucis auerti debere.

1. Incantationes Reliquiæ Ethnicismi. Aug. Tract. in Psalm. 70. Hom. 31 in 1. ad Theff.

Pergamus iam, & quod est vltimum, caput, huius nostri sermonis, & eos, qui contra diaboli fascino & ligaturas superstitiosis vtuntur, neglecta Christi cruce, amuletis, sanctorum Patrum testimonijs redarguamus. Nihil sanè meo, quidem iudicio, de Ethnicæ impietatis Reliquijs, diutius & pertinacius hæsit, quàm *amuleta, superstitiosa, excantationes, aliaque huius generis, anilia deliramenta, pernicioso dæmonis astu, ad posteritatem transmissa, veluti signa, occulti cum illo pacti*; quo quam plurimos perdidit & inuoluit; *Quando filijs caput dolet, queritur sanctus Augustinus, mala & infideles matres, ligaturas sacrilegas, & incantationes, querunt. Graui morbo decumbit aliquis, lamentatur sanctus Ioannes Chrysoftomus, & accedunt multi ad vanitatem vrgentes; & ij quidem incantationibus, isti amuletis, illi verò alijs quibusdam superstitionibus, solamen mali, adferre conantur. Si propter amorem Dei, fortiter & immotè tuleris, & omnia malueris perpeti, quàm sustinere, vt aliquid, quod Idololatriam sapit, facias, hoc tibi martyrj coronam adferet.*

2. Incantationes fugiendæ, & quare?

Orat. de laude Dei.

De temp. Serm. 215.

Aug. 4. de Trin. c. 12.

Sed procul sunt abominanda excantatorum inuenta; alia sunt Christianorum carmina, quæ potentissima vi, omne veneficiorum genus, procul abarcent; Quæ nam illa? *Christi IESV Domini nostri, & crucis virtus, sunt nostra carmina, inquit sanctus Chrysoftomus, quæ non solum draconem hunc, suis e latebris educent, in ignemque impingent, verum, si quæ nobis inhaerint vlcera sanabunt. Et sanctus Augustinus: Attentius cogitemus, quare Christiani sumus, & crucem Christi in fronte portamus. Paulò post subiungit: Quare per præcantatores, per fontes & arbores, & diabolica Phylacteria, per characteres, & aruspices, & diuinos, vel sortilegos, multiplicia sibi mala, miseri homines conantur inferre? Nequaquam igitur, per sacrilegas (verbis Augustini loquor) similitudines & impias curiositates, & magicas consecrationes anima purgantur & reconciliantur Deo: quia falsus mediator, non traicit ad superiora, sed potius obsidens, intercludit viam, per affectus. Ita ex ore S. Patrum.*

Super-

Superstitiosa illa, inquit sanctus Chrysoſtomus, qua aegrotis applicantur, etiamſi mille modis philoſophentur, qui quaestum ex ipsis faciunt, dicentes: Deum inuocamus, & praeterea nihil facimus, & quicquid eiusmodi praetendunt. Et: Christiana haec est anus, & fidelis: Idololatriam tamen sapiunt; fidelis es? CRUCIS signaculo utere. Dic; hoc duntaxat habeo scutum, hoc solum pharmacum; aliud ignoro. Dic mihi, si medicus ad aegrotum accedens, relictis medicinae pharmaci, incantatione uteretur, an hunc medicum diceremus? Nequaquam, non enim videremus quae sunt medicinae: Ita neque hic, quae sunt Christianismi. Aliae vero fluuiorum nomina collo appendunt, & mille talia audent. Ecce dico & praedico, vobis omnibus, si quis deprehendetur, postea non parcam, siue superstitiosa collo alliget, siue incantet, siue aliud quicquam, huiusmodi arti, faciat. Quid igitur? Morietur ne puer, inquit? Si hoc pacto viuet, tum mortuus est; si vero sine istis mortuus fuerit, tum viuit.

3. Reiectio excusationis incantatorum. In 3. Col. Hom. 8.

Superstitiosa porro eiusmodi remedia, temerè adhibita, nihil non solum prodesse, verum etiam plurimum obesse, vel illud copiosè abundanterque testabitur, quod Theodorus Balsamon de coniuge Alexij Comneni, filij Imperatoris refert: Haec enim superstitiosas eiusmodi muliercularum, incantationes, ad depellendum, quo laborabat, morbum, in domum suam introduxerat, à quibus non remedium, inquit ille, sed intempestiuam mortem, suscepit. Et Nicetas Choniates, de quodam Aaron, mago scribit, qui plurimos, incantamentis suis, perficere, cupiens, in medio aetatis flore, extinxerit. Atque utinam, ne inter Christianos modernos, innumeræ prorsus, eorum chiliades inueniantur, qui simili sacrilegio, quoties morbo aliquo, diuina permissione tentantur, semet obstringunt: Quibus merito obijciat S. Augustinus: Tunc videntur Christiani, quando nihil mali patiuntur domus eorum: quando autem aliqua sibi tribulatio est, currunt ad Pythonem, aut Sortilegum, aut Mathematicum. Dicitur illi nomen Christi, subsannat, torquet os suum, dicitur illi, fidelis es, cur consulis Mathematicum? Et ille; recede à me, ipse mihi perdidit res meas, utinam: non perdidissem, & in planctu remansissem. Homo bone, nonne signas te signo CRUCIS CHRISTI? Et meritò te signas cruce

4. Incantationes plus obesse, quam profunt: Vxor Alexij Comneni.

In Canone 87. ex Ep. Basilij ad Amphilocho.

5. Aaron magus incantationibus facere cupiens multos extinxit.

Tract. in Psalm. 91.

Christi, qui per crucem suam, omne malum à te depulit, & omne bonum tibi comparauit. Istud S. Augustini consilium.

Eia ergo fideles ac deuoti Christiani, fugite diabolicas eiusmodi inuentiones & ad depellenda, quæ vobis diuinitus immittuntur mala, à Deo & eius Ecclesia, præscripta remedia, vna cum *S. Crucis signaculo ac merito* adhibete: hæc est enim *Armatura Dei*, qua induti, contra omnes diaboli incurfus, eritis immunes, eo vos protegente, qui per *Crucem suam*, vniuersum hominum genus, ab æterna morte vindicauit, benedictus in sæcula. Amen.

C O N C I O. XXXI.

REMEDIVM VIGESIMVM, AQUA LV-
STRALIS, CVM SALE, VINO, OLEO,
FRVCTIBVS, ET ALIIS REBVS
BENEDICTIS.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Vemadmodum diuina Maieſtas, in Eccleſiæ Sacramentis, à Christo, ad noſtram ſanctificationem inſtitutis, vtitur creaturis, tanquam inſtrumentis, hyperphſica Dei potentia, ad ſpirituales effectus producendos, eleuatis: Sic etiam ad infringendas dæmonum vires, & ſathana phantaſmata, in nihilum redigenda, creaturas cœleſti benedictione, per Dei verbum, Eccleſiæ orationes & crucis ſalutiferæ ſignum ſanctificatas, vt aquam, ſalem, oleum, vinum, herbas, fructus, & ſimilia, tam eſculenta, quàm poculenta, voluit adhibere: vt hinc non ſolum diuinæ poteſtatis magnitudo quæ ſuperbos, rebelles, & potentes tenebrarum Principes, tam exiguis armis proſternere ſolet, eluceſcat: Verum etiam, ipſuſmet ſathana ambitio, qua *Altifſimo ſimilis* eſſe concupiuit, luculentiffimè confundatur, dum ad eò exili armatura proſternitur, & expugnatur. Qua ratione igitur Aquæ, ſimileſque creaturæ, ſanctificatæ, dæmonibus aduerſentur,

hac

hac concione paucis historijs in medium productis, breuiter adstruemus: Qui de Aquæ, tam Baptismalis, quàm Iustralis institutione, benedictione, & admirandis effectibus alijs, plura voluerit cognoscere, ad Conciones meas, in Psalmum Miserere, isthinc remissus esto: Nos enim hoc loco, aliud nihil, quàm armaturam aduersus insidias diaboli, diuino nixi præsidio, inuestigamus: *Induite vos armaturam Dei, vt possitis, stare aduersus insidias diaboli.*

Aquæ Iustralis vsus, nemo est qui ignoret, tam *Lutheranis*, quàm *Caluinianis*, est trabs in oculis; insaniunt enim, & mille superstitiones, & Idolomanias, ingeminant, cum audiunt nos ad spirituales effectus, ad fugandos dæmones, antiquissimo Ecclesiæ ritu, Dei verbo, prece sacra, crucis signaculo, creaturas quaslibet sanctificare. Ehem boni viri, quid vos in hac sacra cæremonia, pungit? An quod aquæ & alijs creaturis, vis aliqua supernaturalis, attribuatur? maiorem Aquæ virtutē adscribimus in Baptismo, dum virtute sanguinis Iesv Christi, vt instrumentum diuinæ potestatis, dæmonem, cum omni peccatorum exercitu expellit, & hominem regenerat, ad vitam. An Sacerdotalis benedictio, & quædam quasi sanctificatio, vos torquet? Non malè agimus, dum Saluatoris nostri vestigijs insistimus, & eius exempla imitamur. Annon & ille panes piscesque benedicendo, multiplicauit? Si panis benedictio, quam Saluator adhibuit, omni prorsus superstitione carebat; nec aquæ aut salis, quibus cum panis pinxitur, benedictio, superstitionis notam incurret. Quin etiam, assuecramus, quamcunque creaturam, siue esculentam, siue poculentam, & alio modo, humanis vsibus deseruientem, consueto Ecclesiæ ritu, siue omni crimine, benedici & sanctificari posse, En fundamentum nostrum ex Apostolicis scripturis: *Omnis, inquit S. Apostolus Paulus, creatura Dei, bona est, & nihil reijciendum, quod cum gratiarum actione percipitur: Sanctificatur enim per verbum Dei, & orationem.* Si ergo aqua est creatura Dei bona, quidni sanctificetur per verbum Dei, & orationem vt ad spirituales effectus, commode vsurpetur?

Conc. 38. & 39. in psalm. Miserere in Vers. Asperges me Domine Hysopo.

I. Aquæ benedictæ hæreticis exosæ defensio.

1. Virtus aquæ attributa in Baptismo.

2. Aquæ benedictio caret omni superstitione. Matth. 14. Ioan. 6. Luc. 9.

3. Fundamentum aquæ benedictæ ex scripturis. 1. Tim. 4.

4. Vſus aquæ
benedictæ ab
Apoſtoliſ.
Lib. 8. Con-
ſtitut. Apoſt.
cap. 35.
Baron. Tô. 1.
Annal.

Lib de Eccle
ſiaſt. Hierar-
chia c. de Ba-
ptiſmo.
Cyp. lib. 1.
Epiſt. 12.
Ambroſ. lib.
1. de Sacram.
cap. 5.
Auguſt.
Serm. 19. de
ſanctis &
alibi.
5. Teſtimoniũ
Alexandri
Papæ.
Epiſt. 1.

Nihil noui ex nobiſmet ipſis, noſtroque cerebro effingi-
mus, Apoſtoli à Chriſto, informati, hunc benedictionis aquæ
ritum, fundarunt, & Eccleſiæ Præſulibus commendarunt: Sic
enim S. Clemens Romanus, Petri Apoſtoli Diſcipulus, in A-
poſtolicis conſtitutionibus, introducit S. Matthæum Apoſto-
lum, ſacram hanc cæremoniam, auctoritate Apoſtolica, de-
cernentem: *De aqua & Oleo, ego Matthæus conſtituo, vt benedicat Epiſ-
copus, aquam aut oleum, ſi verò non aderit, benedicat presbyter, præſente
Diacono, cum autem Epiſcopus aderit, aſiſtent presbyter & Diaconus. Di-
cat autem in hunc modum: Domine Deus Sabaoth, Deus virtutum, creator
aquarum, & largitor olei, miſerator & amator hominum, qui dediſti aquã
ad bibendum, & abluendum, & oleum ad exhilarandam faciem, in exul-
tationem lætitiæ, ipſe etiam nunc ſanctifica, per Chriſtum, hanc aquam &
oleum, ex nomine eius, qui obtulit, & tribue, ei vim ſanandi, & depellendi
morbum, fugandi dæmones, expellendi inſidias, per Chriſtum ſpem noſtram,
cum quo tibi gloria & honor & cultus, ac ſancto Spiritui per ſecula. Amen.*
Benedictionis aquæ meminit etiam Dionyſius Areopagita, S. Pauli
Apoſtoli Diſcipulus, meminit non ſemel Cyprianus, memine-
runt ſæpiſſime ſancti Eccleſiæ Doctores, Ambroſius & Auguſtinus.
Ab Apoſtoliſ igitur, luſtralis aquæ vſus, originem ſuam tran-
ſcribit: Nam etſi Antagoniſtæ noſtri, per fas & nefas, impor-
tuniſſimè contendunt, Alexandrum Papam, qui ſextus à S. Pe-
tro Apoſtolo, circa annum à natiuitate Saluatoris. 121. Roma-
nam Eccleſiam gubernauit, id tamen expreſſis, S. Clementis
& S. Dionyſij teſtimonijs, refutatur: Suiſmet inſuper verbis
ſeipſum propugnat ſanctiſſimus Martyr, Papa Alexander: *A-
quam Sale conſperſam, inquit, ex Apoſtolica traditione, populũ benedici-
mus, vt ea cuncti aſperſi ſanctificentur, & purificentur, quod & omnibus
ſacerdotibus, ſaciendum eſſe mandamus. &c.* Effectus porro aquæ lu-
ſtralis, exponens, inter alia ſic fatiur: *Aqua diuini precibus ſacra-
ta, ſterilitatem auferre, rerum humanarum, coinquinatos ſanctificat, atque
mundat & expurgat, & cætera bona, multiplicat, & diaboli inſidias, auer-
tit, & a Phantaſmatum verſutis, homines defendit, &c.* Et porro vir-
tutes eius fuſius declarans, ſubnectit: *Nam ſi tactu ſi-ubria veſti-
menti Saluatoris, ſaluatos eſſe inſirmos, non dubitamus, quanto magis vir-
tute ſa-*

tute sacrorum eius verborum, sacrantur Elementa, quibus sanitatem corpori & anima, humana percipit fragilitas? Huius ergo & alius, instructi documentis, vota singulorum, Domini Sacerdotes, respicite, & in virtute Spiritus sancti, per ministerium vobis collatum, diuinitus perficere, certate. Elementa quoque, tam ea, quae prae diximus, quam caetera, diuini apta visibus, & humanis necessaria, infirmitatibus, sacrate. Ecce non solum Salis & aquae, sed & omnium aliarum creaturarum benedictiones, ab ipsismet Apostolis deriuatas.

Sicut porro *Aqua naturalis*, praeter alias innumeras virtutes, ignem extinguit; sic *aqua lustralis* omnia tela nequissimi, ignea, elidit, & omnia eius machinamenta, dissoluit: Quod si Leo Imperator, quoties cum hoste manus conserendae essent, milites omnes, aqua benedicta, conspergi iubebat, quanto magis, haec Dei armatura, nobis non solum utilis, sed & pernecessaria erit, quibus in omni vitae militia, non est solum *colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus potestates, & Principes tenebrarum*, praecipuo quodam emolumento deseruiet? Verum, de his plurima pertractauimus, alibi. Nunc more nostro, ad historias progrediemur, & duo praecipue rerum capita, ex illis dabimus probata, *Lustralis* nimirum, aquae, vsu, daemones ex obsessis fugari, infestata a daemonum spectris & Phantasmatis loca, emundari, & pristinae securitati restitui, praesenti sermone expediemus, alia tria sequenti concioni reseruaturi.

Aquae inprimis benedictae, vsu, obsessi iuuantur, & ab importunissimis, hospitibus liberantur. Constat id inprimis, exemplo S. Eligij, Nouiomensis Episcopi, de quo ista *Audoenus*: *Nitebatur vir sanctus impias quasdam superstitiones, in quodam vico, haud procul a Nouiomeni oppido tollere: verum vbi pluribus concionibus, nihil proficeret, iniuria etiam atque contumelia, ab auditoribus afficeretur, Exemplum Apostoli secutus, tradit ipsos sathana, in interitum carnis, ut spiritus in die iudicij, saluus fieret. Quamobrem omnes a demonibus obsidentur. Currunt hinc ad S. Virum, obsessorum amici, auxilium magnum, desiderijs expectantes, ac postulantes, sed hoc non nisi post vnus anni poenitentiam, promittit Eligius: Tum ad se adductos, erant autem plures quinquaginta, aqua benedicta aspersione, omnes & singulos liberat, a spiri-*

6 Ignea diabolitela extinguit.
In Tacitidis cap. 24.

Ephes. 6.

II Liberat obsessos.
Effectus.
I. Quoad Personas.
1. S. Eligius aqua lustrali sanat obsessos S. Audoenus Episcopus Rothomagensis.
Lib. 2. vice eius c. 20.

2. Maleficiati
curantur.
In eius vita
apud Simeon
Metaphr.

Maleficium
maleficio
pellere volēs
perit.

3. Aquæ etiam
à Laico bene-
dicta, dæmo-
niacus cura-
tur.

In Ep. Ex Ia-
ponia, anno
1555. in Euro-
pam trans-
missa.

tibus infestis, Prodigij speciem habet, quod scribit Georgius Presbyter de sancto Theodoro Archimandrita: Apocomensis, inquit, vici incole, bouem occiderunt, vt carnibus eius vescerentur. Contigit autem, vt omnes, qui ex illis carnibus comederant, dæmone eos occupante, in morbum inciderent, & iacerent vt mortui, & quidquid carnis reliquum fuit, nigrum euasit ac fatidum. Qui igitur ex carne illa, non gustarant, id quod acciderat, viro sancto nuntiarunt. Qui respondit: Exitium istud à Phalange dæmonum, qui per lebetes, peritanserant, prouenisse. Et cum eo tempore non posset cum illis discedere, benedixit aquam, quam per vnum è fratribus misit, vt periclitantes conspergeret, eis que bibendam propinaret. Quo facto, cuncti tanquam è somno surrexerunt, præter vnum qui mortuus est. Ioannes enim Procurator, cuius fratri ea calamitas acciderat, non expectans, viri sancti benedictionem, accurrit ad mulierem veneticam, & dum eius incantationes adhiberet, fratri, ille animam egit. Ecce mercedem illius, qui dæmonem vnum per alium, pellere moliebatur. Caueant simile exitium, qui, dum à dæmonum præstigijs molestantur, leuaminis causa, dæmonis complices, in auxilium vocant.

Lustralis aquæ virtutem, in pellendis malignis genijs, noui in India & Iaponia, Christiani, non solum, in quibuscunque morbis persanandis, sed & in dæmonibus, homines vexantibus, vbique profligandis, innumerabiliter sæpe experiuntur: nos vna alteraue historia contenti erimus, hac vice: Eduardus Syluius, primam refert in hæc verba: Anno eodem, Antonius quidam Neo-Christianus, Cutanum se contulit, triginta miliaribus Bungo disitum, vbi in virum quendam incidit, cuius gulam ita dæmon, ad septuaginta dies strinxerat, vt tantum non suffocaret, nihil enim cibi nec potus, in stomachum trajcere poterat. Ille hominis casum miseratus, memorque diuinae misericordie, qua latronem pœnitentem, rogantemque veniam, è peccatis & morte, æterna liberasset, aquam signo crucis, in Christi nomine signauit, addita oratione Dominica; deinde arreptitium, ad detestanda ante acta vitæ scelera, hortatus est, & Christi fidem, eidem inculcauit, quam cum se amplexurum promitteret, aquam, sic à se benedictam, epotandam dedit, qua sine difficultate hausta, orizam addidit, & protinus omni dæmoni vexatione, caruit. Baptizatus ergo, non multo post, vitam

curu

cum morte, feliciter commutauit. Quod si aqua ab homine laico, obiter tantum, simpliciterque benedicta, tantam vim, contra daemone, hominem strangulantis, agitationem obtinuit, quanto ampliori, aqua per Sacerdotem, ex Apostolico instituto, sacrata, in eodem effectu, facultate praepollebit?

Alteram suse describit Maffei, cuius haec breuiter summa: Filia cuiusdam primarij viri, triginta iam annis, male a daemone habebatur, cruciatibus maiorem in modum formidandis, dirisime afflicta; adhibitis exorcismis, daemone mirifice sauebat; praebita pariter & inspersa Energumena aqua benedicta, spiritus ille nequam erupit, miserabili cum eiulatu. Historiam demum claudit Maffei hisce verbis: *Solent autem Energumeni & aegroti in hoc regno, non alio medicamento curari, nisi aqua benedicta, cuius virtus admiranda plane, probatur experimentis praesertim vero, in oculorum curatione, quibus Iaponij vulgo laborant, vt eius petenda causa, a Leucis decem, vel duodecim ad nos concurratur.* Hinc patet aquae sacrae siue bibitione, siue aspersione, daemones ab Energumenis, potentissime expelli.

Sic S. Bernardus Abbas, teste eius vitae scriptore, puellam ab immanissimo illo hospite, sacri laticis vsu, adhibito, liberauit. Sic puerum a malo genio, miserrime exagitatum, infusa ori eius, per vim aqua benedicta, sathanicae hostilitati, eripuit. Sic daemone expulsa est puella, praebita salutaris aqua, crucisque signaculo vsurpato, S. Albertus Carmelita. Sic infestum hunc indigenam, prosligauit & eiecit, S. Arnulphus Suefionensis Episcopus. Adhibendo aquam benedictam. Sic S. Laurentius Dunelmensis Hiberniae Episcopus, adiuncta aqua benedicta, manuum impositione, obsessum iam diu hominem, ab infestatione maligni hostis, pristinae libertati vindicauit. Idem praesistere S. Norbertus, S. Hugo, S. Maclouus, S. Anno, Coloniensis Archiepiscopus, S. Oportuna, & innumerabiles alij sancti, quis enim omnes enumeraret? Et haec virtus atque contra daemones rebus, in aqua benedictione, potissimum a Deo postulatur, nec vnquam sine fructu, a pijs & fidelibus Christianis speratur; qua de re, ordo & ritus aquam istam piacularem consuecendi consulatur.

4. Triginta
annorum e-
nergumena
aq. x bene-
dicta insper-
sione curatur.
Ioan Petrus
Maffei, lib.
2. de rebus Ia-
ponicis Ep. 1.
anno 1554.

5. Alix com-
pares histo-
riae e sancto-
rum gestis.
Lib. 2. vitae
cap. 2.

Ibid.

2.

3.

Surius T6. 4.

4.
Sur. Tom. 4.

5.
Sur. Tom. 5.

6.
Sur. Tom. 5.

& 6.

Ad

III. Loca à
dæmonibus
infestata li-
berat. II. Ef-
fectus.

1. S. Aichar-
dus Giemen-
sis Abbas.
In eius vita
apud Sur.
Tom. 5.

2. S. Wilibror-
dus In vita S.
Wilibrordi.
Anton. Ma-
rulus, Hydra-
gio logiæ
sect. 3.

Domus à dæ-
monibus mi-
ferandum in
modum in-
festata.

3. S. Grego-
rius Magnus.
In vita S. Gre-
gorij Magni.
Lib. 2. Fp. 1. de
rebus Iapo-
nicis.

4. S. Hubertus
Sur, Tom. 6.

Ad alteram, Aquæ lustralis virtutem, quæ dæmones abi-
git, è locis, ab illorum phantasmatis, spectris & infesta-
tionibus varijs exagitationibus, ea tot experimentis, est manifesta,
vt historiæ, si conscribendæ forent, integrum volumen com-
plere possent. Præcipuas aliquot, nos delibabimus, reliquas
lectoribus curiosis, transmittemus. Solebat hoc medio vti
sanctus Aichardus, Gimensis Abbas, vt scribit Fortunatus:

*Cum fratres post labores diuinos, corpora placido somno recrearent, vt Pa-
stor sollicitus, supra gregem Dominicum, Vigiliis in somnes duceret, & clau-
stra Monasterij, & singula, familiae Dei, habitacula, pererrando, muniret,
gestans secum, crucem Dominicam, & aquam Exorcizatam, ad effugan-
das importuni hostis insidias, qui sui terroribus, fratrum loca non raro in-
quietabat. De sancto V Vilibrordo, hæc scribit Albinus Flaccus:
Contigit cuidam patrifamilias, & domui suæ, diræ demoniacæ illusionis
tentatio, ita vt aperte malignus, in eius domo, spiritus, ex horrore & male-
ficijs, habitare agnosceretur: Nam subito cibos vel vestimenta, vel alia do-
mui necessaria, rapere solebat, & in ignem mittere, quin etiam paruulum,
inter amplexus parentum pausantem, illis dormientibus, in ignem iniecit.
Sed vagitu infantis, parentes excitati, vix paruulum de incendio eruerunt:
& multa atrocità, eadem familia, à nefando spiritu, perpeffa est, nec à quo-
libet Presbyterorum, expelli potuit, donec Vir sanctus, V Vilibrordus, à Pa-
trifamilias, postulat, Aquam illi benedictam, direxit: præcipiens, o-
mnem domus illius supellectilem efferre foras, & aqua illa aspergi, præui-
dens in spiritu, domum, opera diaboli, flammis exurendam esse. Quibus ita
gestu, vacuam domum, à loco lectuli, ignis inuasit, totamque consumpsit.
Altera verò in eo loco, cum sanctificatione aquæ benedictæ, edificata, nihil
exinde, pristinae tentationis passum, in ea, sed cum omni tranquillitate,
& quiete degentes, & Domino gratias agentes, erant qui illos per seruum
suum, redimere dignatus est. Hæc Albinus Flaccus.*

Meminit item Ioannes Diaconus, sanctum Gregorium,
asperfione aquæ benedictæ, Monasterium, quod à dæmoni-
bus, maiorem in modum, molestabatur, ab omni maligno-
rum spirituum tumultu, vindicasse. Et hodie quoque, vt Mas-
fecijs attestatur, Miraculum istud in India, quotidie ferè reno-
natur. Sic sanctus Hubertus Leodiensis Episcopus, similem
domum,

domum, ab hostium illorum terriculamētis, erepturus, mandabat. Ceterum iam nunc vade, aquam qua Sacerdot ali consecratione sale admixto, benedicta, & ad effugandam inimici nequitiam, orationis virtute, impregnata est, liquorque olei, itidem Apostolica benedictus auctoritate, huc referatur, quorum aspergine, atque litura, mox ita effugabuntur hinc, inimici virulenta phantasmata, vt posthac, non amplius audeat, sua inferre machinamenta; Et sic factum est. De sancto Theodoro, Siczorum Archimandrita, hæc scribit Simeon Metaphrastes: Appropinquante sancto viro, ad sanctissimam Dei Genitricis Monasterium, obuiam venit illi, Theodorus Dux Regius, ad domum suam, ad partes superiores sitam, duxit eum, vt à magna demonum vexatione, eam liberaret: Homines enim & animalia, rationis expertia, ab immundis spiritibus vexabantur, & cum domestici pranderent, aut cœnarent, lapides super mensas iaciebantur, ex quo magnus omnes terror inuadebat, & mulierum tele rumpebantur, & tanta inurium & serpentum multitudo, domum occupabat, vt præformidine, nemo eam ingredi auderet. Domum igitur Dei seruus ingressus, totam noctem psallendo, & Deum obsecrando, traduxit, & aqua cui benedixerat, domum aspergens, eam à spiritibus immundis liberauit. Experientia quoque compertum habemus, hodierno etiam nū die, salutaris huius Lymphæ, asperzionem, eidem effectui, præsentissimo remedio subseruire, vbi præsertim Psalmi, orationes, & exorcismi, in Rituali Romano, præscripti, piè & cum fiducia, adhibentur, & quæ infestationi dæmoniæ causam præbuerant, amoueantur.

Induite vos igitur hanc armaturam Dei, dilecti mei, Aquam benedictam in domibus vestris, frequenter ac diligenter adhibete, in conclauibus, in cubiculis, in armentorum, ac pecorum, stabuletis, vt ab omnibus clancularij illius hollis, infestationibus, tuti permaneat, Amen.

5. S. Theodorus domum infestatam liberat. In eius vita anno 613.

C O N C I O   X X X I I .

Tres alij præstantissimi Effectus, aquæ benedictæ.

PRÆSTIGIARVM DÆMONIACARVM
DISCVSSIO; INFANTVLORVM CON-
TRA LAMIAS TVTELA: APVD AGONI-
ZANTES, TENTATORIS
DEPVLSIO.

*Induite vos armaturam Dei, vt positus stare aduersus insi-
dias diaboli. Ephes. 6.*

ICVT olim Dominus Deus, in aqua, carnalium ho-
minum, scelera & flagitia, Aegyptios item submer-
sit, & multa alia prorsus admiranda, atque stupenda
opera designauit: sic etiam in aqua illa, quæ solenni ritu, stã-
tisque precibus, Sacerdotum ministerio, ab Ecclesia sacratum,
mira per multa & stupenda, prorsus prodigia, contra inferna-
les spiritus, & eorum conamina, patrare consuevit: Nam &
dæmonum præstigias & maleficia, in nihilum redigit, infan-
tulos à lamiarum oppugnationibus, tuetur, Agonizantes, à
dæmonum incantationibus assecurat, protegit atque defen-
dit: Quæ tria, historico dicendi genere, breuiter etiam da-
bimus declarata. *Induite vos armaturam Dei, vt positus stare aduersus
insidias diaboli.*

IV. Effectus
dæmonum
præstigias &
maleficia in
nihilum re-
digit.

1. Iosephus
aqua cruce
signata igne
excantatum
accendit.
Epiphani. hæ-
resi 30. Barô.
Tô. 3. Annal.
anno 327.

Tertia Lustralis aquæ virtus, omnes diaboli præstigias, dissi-
pans, & maleficia dissoluens, tam est clara, tam indubitata,
tot experimentis probata, vt non indigeat, vlla verborum &
argumentorum elucidatione. Aqua benedicta mediante,
Iosephus Iudæus, ad Christi fidem conuersus, cum templum
ædificaturus, multas calcarias fornaces extruxisset, & Iudæi
quidam magi, ex inuidia ignem, arte diabolica, sic ligassent,
vt nec ligna, nec sarmenta, combureret, Iosephus, inquit E-
piphanius, Zelo erga honorem Domini IESV correptus, extra ciuitatem,
ad fornaces cucurrit, & vbi aquam in vase afferri curasset, accepto vase, co-
ram omnibus, (multitudo enim ingens Iudæorum, confluxerat ad spectan-
dum,

culum, euentum videre cupidi, & quid Iosephus facturus esset) magna voce, crucis signaculum, proprio suo digito, vasi imposuit, & inuocato nomine IESV, sic dixit: In nomine IESV Nazareni, quem crucifixerunt Patres mei, & omnium horum circumstantium, fiat virtus in hac aqua, ad reprobationem omni incantationis & magia, quam ibi fecerunt, & efficaciam potentia ignis, ad persiciendam Domum Domini. Et sic accepit aquam in manum, & de aqua singulas fornaces resperfit, & dissoluta sunt incantamenta, & flamma coram omnibus erupit. Turba vero praesentes, clamore edito: Vnus est Deus, qui auxiliatur Christianis, secesserunt. Quod si aqua à Laico duntaxat, obiter benedicta, tantum potuit; quanto, plus praestiterit aqua solenni, ritu, à Sacerdotibus benedicta? Id equidem ab insigni historia, quam scriptor Tripartitae historiae Socrates, Sozomenus & Baronius prolixè recensent, comprobatur: Iusserat S. Marcellus Apameensis Episcopus, omnia gentilium Deorum delubra, Apameae destrui. Cumque Iouis Apameni, fanum, adeò forte, vt vulgò crederetur, nulla humana ope operaque destrui posse, quidam igne exurendum, consulissent, & suffosis omnibus columnis, inquit, Theodoretus, tignis flammam iniecissent, daemon quidam aterrimus, apparens, tigna, vt eorum fert natura, igni absumi non patitur, sed impetum flammæ cohibet. Vbi verò illud saepius egerant, videbantque ignem frustra admotum, Episcopo fortè, sub meridiem dormienti, indicant. Ille confestim, ad sanctum Dei templum contendit, aquam in vase afferri iubet, quam in sacro sancto Altari ponit; ipse autem, humi in faciem prostratus, Dominum precatur, ne diaboli Tyrannidem, latius serpere permittat, sed tum eius patet faciat imbecillitatem, tum suam ipsius potentiam ostendat, in eum finem, vt infidelibus, nulla maiori cecitatis detur occasio. Hæc & his similia, locutus, cum aquam signo crucis benedixisset, Equitium vnum è Diaconis, fide & studio pietatis, egregiè munitum, aquam iubet accipere, ocyus ad delubrum currere, & cum fide eam spargere, tignisque flammam adhibere. Quare confecta, demon aqua aspersa vim non ferens, penitus aufugit: Ignis autem aqua, suæ naturæ maximè aduersaria, velut oleo, solus, tigna occupat, eaque momento temporis absomit. Hæc ad aquæ benedictæ vim comprobendam, præ alijs Theodoretus. Testatur etiam Palladius, S. Macarium Eremitam, faminam quandam, magi-

2. S. Marcellus Apameensis aqua igne accendit ad exurendum Iouis fanum. Hist. Tripart. lib. 9. c. 33. Theodoret. lib. 5. c. 21. Baron. Tom. 4. Annal. Bredenbach. lib. 9. cap. 38.

3. S. Macarius faminam in equum conuersam sanat. In hist. Lausiacæ c. 19.

*S. Vrsimarus
dæmonem
monasterium
turbantem
fugat.

cis præstigijs, in Equam transformatam, effusa in caput eius aqua benedicta, pristinae formæ reddidisse. Nolo verbo tenus ex Rhaterio Episcopo, commemorare, quomodo S. Vrsimarus, cū Malbodiensem Monialem, a dæmone liberasset, dæmon autem ab ipsa digressus, varijs terroribus de nocte, Monasterium totum turbaret, aqua quam S. Episcopus, de more, cum sale benedixerat, sic protinus eliminavit, vt omnis inquietudo cōflesceret.

§. Historiæ re-
centiores.

Disquisit.
magiarum
lib. 6. c. 2. q. 35.
Ex literis
Collegij Ri-
genfis anno
1583.

Domus mi-
randum in
modum infe-
stata, tran-
quillatur.

Recentiora quædam, prioribus, isthic subiiciamus. Rige, vt verbo tenus allegat, Martinus Del Rio, Ruthenus quidam, cum sapius moneretur, vt cum Ecclesia Romana, rediret in gratiam, semper autem absurdesceret, sine pœnitentia discessit. Ex eo die varia se, in eius domibus spectra, domesticis offerebant, assidentibus auferebantur mensæ, nemine comparente. Cubiculorum fores, non modo pessulis, verum etiam serapensili, obserata, totis cardinibus euergebantur, è summi adibus, lapides ingentes iaciebantur, pice sedati, quos se tractasse, perhibet Sacerdos e nostris. Quidam autem Polonus, quem Pater idem se vidisse affirmat, adeo grauiter est vulneratus, in vertice, vt dies al: quot iacuerit semiuivus. In eadem domo, cum multum straminis esset, id totum in minutissimas partes, comminutum est. Et multo plura, terrorum plena, conabantur, quæ non obscure, quantum Iuris, in adibus illis sumpsisset, sibi Sathanas, demonstra-
bant. Ingressus in eas, quem dixi, Sacerdos, cum comite altero, aqua sacra, rhureque adhibito, expiauit, quo exorcismo, omnis tumultus dæmonum, conqueuit, id quod multis deinde gratis, adium Domini, recognouerunt.

De Estionibus
Liunionis po-
pulis ad in-
clytam Man-
tuz Ducissam
anno 1585
Luporum ca-
ptura incan-
tationibus
impedita re-
statuitur.

Huic non est dissimile, quod verbis suis, adducit Anto-
nius Possennus: Non multo ante tempore Antesignanus quidam Cal-
uinista, doluit aliquando vehementer, apud vnum è Patribus nostris, quod
in suo districtu (erat enim custos arcu cuiusdam, in Liunionis Prouincia) lu-
pos amplius capere non posset, vt solebat, caussans, foueas que in eorum ca-
pturam fiunt, fuisse a rusticis, incantationibus præpeditas. Respondit pater
habere se lustralem, seu benedictam aquam, quatum loca illa se asperu-
rum dicebat, vt incantationes illæ dissoluerentur. Risit tum Caluinista,
(vt solent omnia nostra expioidentes, hæretici) subdens. Ego si præcanta-
tiones eiusmodi, aqua lustrali dissolutas viderem, luposque propterea capi,
crederem profecto, diuinam esse rem, huiusmodi Aquam. Erat item in
quodam

quodam eius fundo, qui nuncupabatur Parnomoiſſa, domus vicina cuidam lacui, qua ita erat demonum vexationibus expoſita, vt nullus omnino eam poſſet inhabitare. vt propterea ruinoſa eſſet effecta. Igitur Sacerdos noſter, benedixit de more aquam, ſoueaſque aſperſit, & conſeſtum lupi aliquot capti ſunt. Cum deinde in eodem fundo, ſanctum Miſſæ ſacrificiū, multis eò conuenientibus, celebraret, ad domum illam, ſacro de more proceſſit, domumque ſacris exorcismis, & aqua benedicta, luſtrauit, totamque deinde viciniam, aſſixitque in cacumine præcelſi montis, magnam crucem, quibus rebus factum eſt, vt vicina tota, cum domo, prorsus libera, à demonum inſeſtatione manerent, hinc manifeſto eluxit, quam maxime demones. vix aqua benedicta perhorreſcant. hæc Poſſeuinus, de admiranda, ſacrata lymphæ, efficacia.

Sed quid vetat, vnum alterumue adhuc, è recentioribus addere, quæ verbotenus, vt ſequitur, deſcribit Martinus Del Rio? Viro, inquit, cuidam Treuerenſi, anno octuageſimo octauo, mulier ruſtica, neſcio quid ouorum offerebat, excipit pileo pediſſe quis, mox pileum, ouis expoſitis, imponit capiti, & ſtatim vſque adeo vexari cœpit dolore, vt pene deſiperet. conſugit neſcius, quid ageret, in eadem ſacram, incenſumque caput immergit, in vas promptum aqua benedicta, & conualeſcit. Maga comprehenſa, in quaſtione ſaſſa eſt, oua ſic fuiſſe venenata, vt guſtantibus interitum, exuberationem ſagentibus eſſent allatura: malo nihilominus remedium extitit, aqua benedicta, ſic etiam Muſſiponti virgo maleficii miſerrime aſſicta, epota ſalutari aqua, indepta eſt, pulſis demonum ligaturis, optatam ſanitatē. O ſtupenda virtus aqua benedictæ, robuſtiſſima etiam dæmonum molimina diſſipantis.

Novimus porrò, nec paruulos, & infantes innocuos à dæmonum fraudibus, eſſe immunes. An fragili huic ætati, ſalus etiam, ex hac aqua, Dei nomine, Chriſtique ſignaculo, ſanctificata? Immo vero, ſine omni hæſitatione. In ciuitate Spirenſi, ſcribit Iacobus Sprengerus, Dominicanus Inquiſitor, dum quedam deuota mulier cum quadam malefica verba habuiſſet, iuxta morem mulierularum rixantium, ſupra modum irata unda, de nocte tamen, cum paruulum lactentem, cunil imponere voluiſſet, & mente reuoluens, quæ de die cum ſuſpecta malefica, peregiſſet, timens de periculo pueri, herbas benedictas eius corpusculo ſuppofuit, aqua benedicta eum aſperſit, & Sal bene-

Regio à dæmonibus inſeſta libera-
tur.

6. Aliæ duæ
hæſtoriz vnâ
Treuerenſis
altera Muſſi-
pontina.
Lib 6. diſquiſ.
Magic. c.7.
q. 3. 5.
Ex literis
Treuerenſi-
bus an. 1588.
Literæ Pro-
uincialis Frân-
ciæ an. 1593.

II. Puerulos
& infantes à
Lanijs & Sa-
gis defendit.
I. Puer ſuppo-
ſitis herbis
benedictis
aqua luſtrali
aſperſus lædi
nequit à ma-
lefica.
In Mallico
maleficarum
p. 2. q. 1. anno
1484.

dictum in os dedit, & cunabulum diligenter alligatum, cruce signavit. Et ecce circa medium noctis, vagientem puerum audiuit, & cum iuxta morem, puerum contrectare, & cunabulum iuxta lectum pensile, mouere vellet, cunabulum quidem mouit, sed puerum, quia aberat, contrectare non potuit. Tremens ergo paupercula, & de pueri amissione vehementer dolens, lumine accenso, paruulum vagientem, sub lecto, in angulo, sine laesione inuenit. Capta demum malefica, & tormentis examinata, edixit, se ob quam & herbas, benedictas, puero, nullum nocumentum, potuisse inferre.

2. Exemplum simile priorum ex India. Loco citato lib. 6. disquisit. Magic. Ex literis Prouinciae Mexicanae.

A praecedenti non abludit, quod verbis hisce dat Martinus DelRio: In Mexicana Prouincia, sedes etiam, Pascuara, Societas nostra posuit: Ibi circa annum 1587. erat Inda femina puer, quem cunctis noctibus, cum cubaret, eripi sibi à latere sentiebat deinde reponi; quod raperetur ignara: ipse puer interim vitali spiritu, in dies egesto, lenta tibi properabat ad finem. Sua sum porro matri, & salutare fuit, ut puer lustrali aqua singulis noctibus aspergeretur, & simul etiam potaretur. res mirra, & inaudita eo loci, cessat morbus, vexatio diabolica prorsus euanescit. Ex his agnoscant puerperae, Christianae, quibus armis maleficarum & lamiarum, insidias, à prolibus, valeant propulsare.

III. Apud morientes demonem fugat. 1. Demones in nostratis lauis ab agonizante pelluntur. Lib. 1. Mirac. cap. 7.

Nec frustra, & sine fructu, mihi credite, moribundi, iam in agone constituti, asperguntur aqua lustrali; Hoc ipsum probat, quod scribit Petrus Cluniacensis: In Monasterio Cluniacensi, quidam erat agrotus, in articulo mortis, qui videbat totam domum & cubiculum repleri deformibus rostratisque viris; quod cum aduerteret, vnus è custodibus (erant autem duo conuersi, Stephanus & Olinus, qui assistebant agrotis) cepit locum aqua benedicta aspergere; Infirmus autem statim cepit clamare: Eia, eia, fac quod facis, quia diaboli fugientes, contendunt vnus post alterum, summa celeritate discedere, & postea placidissime in Domino obdormiuit. De alio similiter, in Canensi coenobio, morituro, refertur in vita sancti Petri Abbatis: Ad quem inquit, vitae sancti Viri scriptor, Pater venerabilis iam transeuntem venit, eiusque animam omnipotenti Deo commendare, studuit; cui & moriens, frater dixit: In fenestra illa, Pater, duae aues sunt, vna valde pulchra, & supra modum visu iucunda; alia horribilis, valde, & nigra, rogo igitur vt horribilem illam eiciat. Tunc admirati fratres, ceperunt indagare, quod attentè monstraret, & quod monstrabat. Ipsi videre non pote-

2. Daemon in specie auis hirsutae asperio-nem nequit tolerare. Sur. in vita Tom. 7. Anno 1090.

rant. Pius autem Pater, intelligens, quod moriens frater, videre aliud, quam viuentes posset, aquam Exorcizatam sibi afferi iussit, qua profectum dum orando aspergens fenestram tangeret, nigram illam auem discedere, idem moriens vidit. Cumque Deo gratias ageret, sancta illa anima, carne soluta est. Tunc fratres intellexerunt, in horrida aue demonem discessisse, in pulchra, Angelum eius custodem remansisse, ut cum e vita recedentem, ad caelestia comitaretur. Laudabilis igitur & pia est consuetudo, ægrotos agonizantes, aqua lustrali sæpius aspergere, cuius diuina virtute, non solum venialium culparum pœnæ abolerentur, verum etiam ab ægrotis, omnia dæmonum phantasmata, & præstigiæ, dispelluntur.

Et hoc demum monendi estis, charissimi mei, virtutes istas, contra dæmonum violentias, non solum aquam & salem, dum benedicuntur, habere, verum etiam alias omnes creaturas, benedictione Sacerdotali sanctificatas, cuiusmodi est, vinum benedictum, sub inuocatione sancti Ioannis Euangelistæ, cuius virtutes alias explicauimus, Panis benedictus, cuius opera usus est, sanctus Elphegus, Cantuariensis Episcopus, in persanandis Danis, à diabolo obsessis; Et sanctus Volphelmus Abbas, in curatione morbidæ feminae, diaboli præstigijs vexatæ, & sancta Hildegardis, quæ nobilem puellam, ab impio carnali amore, præstigijs diabolicis immisso, curauit. *Omnia enim creatura sanctificatur per verbum Dei, & orationem, ut Apostolus asserit; sic & benedictio candelarum, palmarum, herbarum, & similium creaturarum, quas ut ad usum nostrum Deus creauit, sic ex illis, ritu sacro benedictis, armaturam contra diabolum, nobis voluit procurare, qui ob hoc & alia mille, sua in nos beneficia, sit benedictus in sæcula, Amen.*

3. Omnes alię creaturę vini habent dæmones expellendi.
S. Paulinus in varijs Epist. Stephan. Duranti, lib. 2. de ritibus Eccl. Cath. c. 58.
Osteruus in vita S. Elphęgi, Conradus in vita S. Wolphelmi.
1. Timoth. 4.

C O N C I O. XXXIII.

REMEDIVM VIGESIMVM PRIMVM;
VSVS AGNI DEI.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Antic. 4.

Aud inconcinnè, & meritissimo quidem Iure, Ecclesia Christi militans in terris, à sponso suo *Turris David*, quæ ædificata est, cum propugnaculis, mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium appellatur. Est enim communita propugnaculis septem Sacramentorum, inueniuntur in ea mille clypei, mille remedia, quibus omnia nequissimi tela ignea elidere valeamus; asseruantur in ea, innumera rerum benedictarum, antidota, contra omnem hostilitatem, & nequitiam, malignissimi hostis, vtiliter vsurpanda; In ea demum, omnis armatura fortium, qui victoriosè cum diabolo certant, & non nisi reportato trophæo, è campo recedunt, indubitato reperitur. Inter alias porrò armaturas, quæ Dei nomine sacratas, naturalibus creaturis mediantibus, nobis suppeditantur, non infimum locum obtinent, orbiculi albicantes, è solari apricatione, candefacta cera, formati, & Agni imagine signati, Agni Dei, vulgò nuncupantur, quorum efficaciam, contra varia huius vitæ mala, & aduersus omnem diabolicam machinationem, meritò etiam, annuente superna gratia, hac concione, breuiter explicamus, vbi eorundem confectio, & benedictio, paucis fuerit elucidata.

I. Benedictio

Agni Dei, à solo Summo Pontifice.

1. Eius antiquitas & vsus. Vincent Bonardus libro de Agno Dei. Petrus Matthæus in 6. Decretalium.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli.

Mos est summo Pontifici, Christi in terris Vicario, ab immemorabili tempore, ex antiqua & Apostolica traditione, primo sui Pontificatus anno, & quolibet deinde septennio, Cereus illos orbiculos, adhibito sacro Chrismate, solenni benedictione consecrare. Interea verò, dum sacer ille ritus peragitur, varia precatur à Deo, illis concedi, qui terra mariuè, illis vtuntur, aut veluti sacra, se penes gestant, Amulera. Conuenit autem

vt Vi-

vt Vicarij Christi oratio, tantò sit apud Deum maioris momenti, quantò excelsissima eius dignitas, ad Christum propius accedit: Quamobrem, non rarò admirabiles, effectus, non sine diuino prodigio, ex illorum vsu, consequuntur, maximè si quis eximia fide, probataque deuotione, Summi Sacerdotis benedictionem, ac Dei promissionem, quæ oranti Ecclesiæ, opem suam, & auxilium condixit, interioribus mentis oculis, paulò fixius contempletur.

Quod si quis nosse aueat, quænam Dei beneficia, pro tentibus hiscè amuletis, à Christi in terris Vicario, cœlitus conferri, petantur? Paucis rem omnem expedio, atque declaro: In genere quidem exoptulat, vt ab omni malo vindicati, omni corporis ac animæ bono perfruamur: Deinde verò, ea seriatim mala recensentur, quibus nos flagitat liberari, ab omni, inquam tempestate, maris & terræ, à fulmine, grandine, noxijs ventis, pluuiâ, terræ motu, tonitru, peste, morbo comitali, morte improuisa, igne, insidijs inimicorum, malorumque spirituum, ab omnibus denique periculis alijs, quæ aut humanitus accidere possunt, aut malorum geniorum inuidia, creari consueuerunt. Additur etiam, vt parturientibus fœminis, Deus adesse dignetur, & in quauis tentatione, dæmonum, militibus suis, Christi fidelibus, animum viresque suggerat, quibus intrepidè hostes superent atque prosternant. Quæ omnia summatis, obiterque, in suo, de Agno Dei, Poemate, Andreas Frusius, est complexus, cum orantem, in hac sacra caremonia, confectionis Agni Dei, Pontificem, ista & similia, postulantem inducit:

*Postulat inprimis sacrati aspectus vt Agni,
Agnum ad cœlestem, concita corda leuet.
Vtque salutaris memores, vitæque necisque,
Criminis & vitij, noxia vincla terant:
Hostis vt insidias, stygij, ac certamina vincant,
Decipulas mundi, carnû & illecebras:
Corporeos nobis morbos, casusque repelli,
Præsertim horriferos, marbificosque, petis.*

M m

Cum

1. Beneficia
diuina quæ
petuntur in
consecratio-
ne Agni Dei.

1.

2.

3.

4.
Vide Fran-
cisc. Coster-
Institut.
Christian.
lib. 4. c. 13.

7. Experien-
tia virtutis
Agnorū Dei.

Cum igitur omnium Magistra temporum, Experientia pro-
bet, postulata illa, frequentissimè illis concedi, qui sacris hi-
scè amuletis, condigna cum deuotione vtuntur, nemo rectè
ac sincerè Catholicus, affirmari potest, ac debet, qui eorun-
dem vsum petulanter incesit, aut efficaciam, limis oculis,
deprauatoque intuitu, violat atque prophanat.

4. Agni Dei
olim perma-
gni estimati.
Ex Registro
Pont. Rom.
Anton. Dau-
lout. in Flor.
Exempl. c. 3.
tit. 71. n. 1.

Summorum equidem Pontificum gesta, nos edocent,
Leonem III. Romanum Pontificem, iam ante mille prope-
modum annos, Ceream *Agni DEI* Imaginem, à se benedictam,
Carolo Magno, quem in Romanum Imperatorem creauerat,
imperijque corona, & sacra vnctione, inaugurârat, maximi
muneris loco, donasse, quem velut inestimabilem thesaurum,
pijsissimus Imperator, acceptauit. Urbanus etiam huius no-
minis. V. complures *Agnos DEI* cereos, à se, ritu consueto sa-
cratos, Imperatori Constantinopolitano transmisit, qui so-
lenni, cum Clero, populoque, instituta processione, obuiam
profectus, diuinam illam supellestem, triumphali pompa,
in urbem introduxit. Summi quoque Monarchæ, Reges &
Principes, prægrandi se beneficio affectos, censebant, cum si-
milibus donarijs, ab Apostolica sede, honorabantur: Utro-
tius orbis Christiani vnanimem consensum, ist hic præterea-
mus, adeo nullus vnquam, vel emunctissimarum narium,
præter *Luthero Caluinianos*, extitit *Heresiarcha*, qui sacri huius
signaculi, dignitatem oppugnârit.

II. Incendia
relinguit.

Non est hic instituti mei, omnium & singulorum effectuum
historias, adducendo, probatum dare, quomodo prægnan-
tes mulieres, in partu periclitantes, multoties releuarint;
quomodo terra marique, repentinis expositos casibus, à di-
scrimine liberarint; quomodo pestem, aliosque morbos,
contagiosos, eliminarint; quomodo mentis deliquia, virium-
que naturalium spasmos, depulerint, ac persanârint: Vnicum
hoc, quod hodierna etiamnum experientia confirmat, meri-
tò *mirabile est in oculi nostri*, perniciosissima quæque incendia,
Agni DEI iniectione, restincta. Cuius rei historias aliquot,
posterorum memoria dignissimas, ex historia Societatis *I E S V*,

1. In vrbe
Messana, dif-
quisit. Magic

memo-

memorat Martinus DelRio: Et primam quidem in hæc verba: *Pridie Calendas Iunij, tantum est incendium, nescio qua incuria, in proximis ædibus, collegij Messanenſis, ortum, vt niſi Clementiæ ſua Dominus meminisset, longe lateque peruagaturum fuiſſe, videretur. Editio, quo ſolet, ſigno, ad nata recens incendia reſtinguenda, tota penè ciuitas excitata eſt. Noſtri non cunctandum rati, vbi ſalus agitur proximorum, ſtatim aduolant, & in creberrimè flammarum minis, alij aquas aſſerunt, ad reſtinguendum, alij ſupelleſtilem ſaluam, ſeruare contendunt. Sed cum mali velocitas, remedia anteiret humana, vnus è Sacerdotibus noſtris, ad diuina confugiens, Agnos è cera factos rite conſecrata, iaculatur in ignem, ſtatimque, quaſi imbribus, primum debilitata flamma, mox omnino eſt compreſſa. De alio iterum incendio, longè atrociori, in eadem verba: Tenuit, inquit, incendium, ſeptem circiter horas, tanta ignium licentia, vt videretur vrbs tota conſlagrare, atque ea quidem haud dubie conſlagraſſet, niſi iactū Agni è Cera conſecrata; vñ venti, qua initio vehementior erat, ſubito conquieſſet. Ac nobiſcum quidem, niſi in tempore DEI bonitas, occuſiſſet, actum eſſet, multò deterius, quibus ignis, præter adem veterem, vbi Inſtrumentum omne Sodalitatis abſumpſit, totum cænaculum inſtammavit. Illuſtre diuinæ prouidentie documentum exiſtimatum eſt, multos, cum in medias flammæ, & aperta pericula, cecidiſſent, intactos tamen, ab igne, atque incolumes, euafiſſe. Tertium ſic habet: In Prouincia Mediolanenſi, in viciniis ædibus Collegij Taurinenſis, erat multum ſtraminis, cui cum intempèſta nocte, tenuis principio, ignis hæſiſſet, naſtus oportunitatem pabuli, quo ſe aleret, creſcere in momenta cœpit, & longè lateque diffundi. Preſentiſſimo remedio fuit ſacer Agnus è Cera, quem cum conyici Sacerdos noſter iuſiſſet, in ignem, continuo conſtitit ignis, vt videretur eius effigies: pertinuiffe, cuius nutui atq; imperio, mare quondam ventique paruerant. Auxit rei miraculum effigies ipſa cœleſtis Agni, in medijs conſpecta flammis, qua diu ſuſpenſa & immobilis permanebat, vt noſtra religionis reſtis eſſet, & eorum ora, qui hæc derident, tacito pudore perſunderet. Quartæ ſeries hæc eſt: Sicut ingens Dei miſericordia e-lucet, in vocandis ad Eccleſiam ſanctam, infidelibus, ſic non minor benignitas ſe prodit, in auertendis fidelium periculis, & ærumnis. Cum igitur ignis alicubi corripuiſſet domum, vicinus Chriſtianus, veritus, ne flamma in ædes quoque ſuas, & Eccleſiam inſiliret proſugium habuit ad Agnum DEI,*

lib. 6. c. 2. ſect.
3. 9. 3.
Ex literis annis
Prouinc.
Siciliæ Col-
leg. Meſſan.
Anni 1584.

2. In eadem
vrbe alio
tempore.
Ibidem ex
literis anni
ſequentis.

3. In ciuitate
Taurinenſi.
Ibidem ex li-
teris Prouinc.
Mediolanen-
ſis collegij
Taurinenſis.

4. In India.
Ex P. Petro
Gomez vice
Prouinc. In-
dix in rela-
tione rerum
in Iaponia
geſtarum.

è collo suo suspensum : illum enim, arundini bene longa impositum, magna fiducia, & ventro, & flamma serpenti opposuit, ac mox à Domo, & Ecclesia, incendium auerit.

5 Agnum Dei
gestans, sclo-
pettorū istis
bus nequit
extinguit.
Petrus Ty-
ræus par. 3.
disput. de dæ-
monib. c. 45.
num. 17.
Petrus Matt.
in 6. Decre-
tal. ex Ioan.
Molino.

Non exigui sanè ista sunt ponderis, quæ recensui, ab illo tamen quod sequitur, & referente cum alijs Petro Thyraeo, meo quidem iudicio, pleraque superantur: Anno Dominicæ Incarnationis supra millesimum, quingentesimo Sexagesimo octauo, cum Princeps Auriacus, numerofo exercitu, in Brabantiam irruere tentaret, in agro Iuliacensi, prope Traiectum, quendam captiuum Hispanum habuit, quem capitis damnatum, milites, arbori alligatum, sclopetis vel bombardis, occidere volebant: verum frustra in illum, sua emisserunt tormenta, enea: In tantum enim absuit, vt illum, sic arbori alligatum, bombardis transuerberare, vt nec creberrimis emissionibus, ledere potuerint. Quo viso obstupesci, cœperunt eum suis spoliare vestibus, arbitrantes, hominem occultis quibusdam armaturis munitum quas vis tormentorum, penetrare non potuerit: Verum nihil præsidij ab ipsis inuentum fuit, præter dependens ex collo, Amuletum Agni, quo eidem sublato, primo ictu bombardæ, extinctus occubuit. Quorsum hæc, de virtute Amuleti huius benedicti, contra vim ignis corporei? Vt exinde cordatus quilibet, sic secum ratiocinetur: Si hæc Sacra Cerei Agni Imago, tanta virtute, corporeum ignem extinguendi, tam apertè excellit, quantò magis ad omnia tela nequissimi ignea, vt præsentissimum remedium præualebit? Et id quidem sibi tantò certius, quis poterit persuadere, quantò exploratius constat, sacra eiusmodi Amuleta, adhuc præcipuè scopum, ab Ecclesiâ confici, & benedici.

Ephel. 6.

III. Dæmo-
nes pellit ab
obsessis aut
ab eo agita-
tis.

1. Obsessus Iap-
ponius libe-
ratur. Disqui-
sit. Magic lib.
6. c. 2. sect. 3.
q. 3. Ex Ludo-
nico Froes in

Quod ergo dæmones eorum pio legitimoq; vsu, fugentur, historiæ cõplures affirmât: nos vna alterauè, hoc loco erimus contenti, eisdem verbis, vt à Martino DelRio, recensentur: In quodâ, inquit, loco, dicto Lamadu, cū adolescens Christianus sedecim annos natus, frequentius à demone torqueretur; Bonzius eius Patruus, primus conatus est, dæmonem suū gentilitijs ritibus, & vanis deprecationibus, ad Chamis & Fotochi, depellere; sed cum irritum videret conatum, pia cuidam Christiana, ad se ex vicinia accersita, totius rei successum, percensuit. Illa bona sua fide freta, Agnum DEI, in obsessi collum iniicit, & manus pedes-
que,

que, sune, sacri verbi benedicto, illigauit. Tum demon mox exclamare: *Soluite me & mox recessero. Respondit femina: Prius te torquebo, & si non promiseris, te discessurum, non te soluam: Sic fecit, & iuuenis liber à damone, corporeque integer euasit. Hoc primum: Alterum eiusdem ferè est argumenti: In Patria, inquit, Lucernensi, dum quidam Pater Societatis, in reuocandam Catholica fidei sinceritatem, totus incumberet, prodigijs interdum Deus, eius videtur studia, conatusque iuuiffe. Narrauit enim ipsemet Pater, quodam in oppido, se è suis sedibus, euocatum, ad ferendam misero opem, qui raptabatur à damone, vt præceps ageretur, in præterfluentem. Cumque ad fluuium tam immitis Carnifex veniret, exaudito strepitu accurrisse, qui miserum illum, incredibili conatu retraberent, sed eos tamen agrè, sua tueri capita, ab eius laniatibus potuisse, eum enim subito irruisse, vt peteret, morsibus, quem cepisset. Addebatque Pater, cum salutare illum Crucis signo, munisset, iussissetque secum Dominicam, Angelicamque precationem effari, imposito cereo, Agno, ceruicibus, quieuisse. Mox cum lachrymâ se amplexatum, confirmasse, subito suo aduentu, fugatum esse, horribilem quendam, atrumque gygantem, qui se ex hominum aspectibus abripuisset, vt præcipiti ruina, ceruices frangeret. Tunc iussum à se hominem rite expiare peccata, pavidumque pectus, aduersus hostium Impotentiam, Eucharistia præsidio firmare; quod cum fecisset, integre ex lupi faucibus euasit.*

Quin etiam & alias quoque dæmonum præstigias eludit atque infringit. Exemplo sit historia, quam ideim describit Martinus DelRio: *Sub Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Nonagesimo, Auenioni mulier, maligno vexata Spiritui, cui suaserat, vnus ex nostris, vt conuenires Sacerdotem, dato interea Parentibus, Agno cœlesti, quem ignara insuerunt in vestem, cum consilium obliuiscitur aut differt. à quatuor quasi se libus, raptata est, supra domesticum tectum, mox audiuit humana voce, minantem præcipitium, nisi cercam imaginem abijceret, quam in veste habebat. Intellexit illa, quod esset, & agnouit consilium suaforis mali. Ergo magno animo negauit se facturam, statimque conuersa est ad preces, & relicta est (vt eam inuenit maritus eius, excitatus clamoribus) de tecto suspensa, & ne caderet sustentata.*

Aliud dæmoniacæ agitationis exemplum, & eius ab Agno Dei remedium, dat Martinus DelRio, in hunc sensum & verba

relat. histori-
ca. de rebus à
Societ. gestis
anno 1595. In
Collegio
Arimensi.
2. Dæmonum
furijs agita-
tus liberatur.
Ex literis an-
nuis Soc. anni
1592. in Pro-
uinc. Mediol.
Miss. ad Val-
lem Lucern-
nensem.

3. Mulier à
malo vexata
genio libe-
ratur.
Ex literis
Collegij
Auenionen-
sis anno 1590.

4. Domus mi-
rificæ à dæ-
mone infe-
stata,

Ex historia
Soc. Iesu an.
1485, Mart.
DelRio loc.
cit. lib. 6. dis-
quisit.

Lascivus Can-
tilenis dele-
statur dæmo.

Dæmon æ-
gerrime fert
præsentiam
Agni Dei.

3. Puella ve-
nifica, appêso
Agnò Dei,

ab eius calamo profecta: Drepani fuit anno redemptionis humane, supra millesimum quingentesimum, octagesimo quinto, Pater familias quidam, cuius in adibus, variæ dicebantur, aliquot iam menses, ex occulto voces existere. Familiaris erat dæmon, qui varijs modis conabatur hominibus illudere, iaciebat saxa pręgrandia, nullius tamen capitis detrimento; vasa quoque domestica, alitè iaculans, non frangebatur. Cum in hu rectis fidibus caneret adolescens, dæmon cunctis audientibus, lascivis cantibus, prosequabatur, testudinis sonum, aperteque se dæmonem esse, iactabat. Cumque adium Dominus, cum coniuge, quoddam in oppidum, ad sua negotia discederet, comitem se se dæmon adiunxit. Cum autem ille madefactus aqua rediret, nequam spiritus antevertit, sublatisque de via clamoribus, præmonere domesticos cępit, ignem ut exstruerent, herum iam esse in ianuis, totum madefactum. Verum cum ita se illud, Dominus adium intelligeret, minitatus est dæmoni, adducturum se Patrem de Societate, qui è suis eum sedibus exturbaret. Ille verò, ne id faceret, clamitare, minitarique inimicitias & odium, & quamdiu Pater in ijs versaretur, fore, ut se absconderet & occuleret. Venit tamen Herus ad Patrem, & rem illi narrat ex ordine; domum etiam inuisat ut se illis molestijs liberet, obtestatur. Pater, ne imperita multitudo, elata cupiditate videndi, id quod fore videbatur, accurreret, ad eum sibi proficiscendum non censuit, tantum monuit, ut ipse & tota eius familia, ablutis generali confessione peccatis, cęlesti pane, se confirmarent, cauerentque, ne qui, aut ex domesticis, aut externis, sermonem eum hoste miserent, neve ex eo, ut antefecerant, occulta perquirerent; viderent potius, quæ ab eo dicerentur, & ut orta ex mendacijs Patre, plane contemnerentur. Illi cum se facturos recepissent omnia, dedit eis Pater, ex consecrata cera, Agni cęlestis simulachrum, quod filia ceruicibus, ut quæ maxime omnium a dæmone infestabatur, domui inferrent. Hic terrere filiam, dæmon clamoribus cępit, minitarique, ni ceram illam abijceret, fore, ut ei obtorto collo, animam eriperet. Sed illi, Patris monita & consilia, secuti, cum loquenti responsa non redderent, se seque inuicem, contra hostem, sacramentorum telis armarent, fatigatus dæmon, ab omni nequitia sua cessans, inde abscessit. En quanti momenti, sacra eiusmodi amuleta, siue gestare, siue in domibus & habitationibus asseruare.

Præcedentia porrò Martinus Delrio, ex aliorum scriptis memorat, quod sequitur oretenus aliunde acceptum, ipsemet descri-

describit: Narravit, inquit, mihi Pater Bernardus Oliuierius, tum Societatis nostrae, per Belgium Prouincialis, prope Samarobrinam, anno Domini supra millefimum, quingentesimo nonagesimo nono, captam puellam strigatricem, quae nec pedum vstulationem, sauisimam, nec flagra validissima, sentiebat, donec Sacerdotis cuiusdam monitu, illi Agni Dei ceream imaginem, in collum iniicere: Tum enim vi sacri amuleti, daemone praestigiosa ludibria depulsa, & illa vim doloris cepit persentiscere. Plura describit ille; quis omnia huc transferret? Addit porro; Alius à demone canem magis ringendo, & latrando, quam ratiocinando & loquendo, hominem se esse ostendebat. Hic à Burgundia, vsque ad nos adductus, vique summa compulsus, in templum, non prius desijt canem agere, quam Agnus Dei, in collum insertus est, tum demum obmutuit, & humanitati redditus, saluari animum confessione purgavit. Addit denique & istud: Puella recens cuidam nuptui data, post ferme trium horarum irritam luctam, cum horrendissimo spectro, sono voci, motuque corpori, Energumenam referebat, mox breuis sacrae Agni imaginis, quam à nobis acceperat, gestatione, in pristinum est restituta. Ex his apparet, nullam omnino esse diaboli turbationem, aut molestiam, cui medendae, hoc sacrum amuletum, non quam maximè conducatur. Induite & vos hanc Armaturam Dei, vt positis stare aduersus insidias diaboli.

Quia etiam, daemorum praestigias omnes discutit, & infringit: In Treuerensi ditione, vt sunt plurima illic saga, inquit Martinus Delrio, quadam, puerulum, octo circiter annos natum, suis praestigijs atque carminibus circumuentum, in eas sedes, solita erat abducere, vbi per licentiam noctis, ac tenebrarum, nefarijs lusibus indulgerent. Hic sua quoque partes, puero dabantur, vt dum ille choreas, confertis manibus inter se ducerent, is earum saltationem, tympano prosequeretur, nec modò ludorum erat, Chorique spectator, sed sepe etiam praestigiatarum, quibus illum humani corporibus, vitisque nocent. Hunc Archiepiscopus deductum in aulam custodiri iussit, vt Catechismo, cuius erat planè rudis, imbueretur, eum cum Sacerdos nosler, effigiem caelesti Agni, de ceruicibus suspendisset, noctu adfuit daemon, grauiterge puerum increpans, quod tam facile se decipi passus esset, iussit eam illam, ni vapularet, abijcere. Territus puer, facit imperata, continuoque daemon, eo quod iam metuebat, amoto, ad viros

sentit tormenta.
Disquisit.
Magicarum
Tom. I lib. 2.
q. 21. an. 1599.

6. Canem latrando representans Agno Dei restituitur.
Ibidem.

Ex literis Collegij Turonensis.

IV Praestigias daemorum dissoluit.
1. Puer octo annorum à sagis seducitur.
Ex literis annis Prouinc. Rheni anni 1585.

urbū eum abripit, nigroque impositum hirco, ad impurissimas sagarum regiones, momento transfert. Qui cum aliquandiu inter veneficas latuisset, restituitur in palatium, fracta implicite aque nodi resticula, vnde Agnus Dei pendebat. Quod si non potest hoc amuletum tolerare, in ijs, qui hōmagio sibi, minimè adhuc sunt additi, quantò minus in illis ferre poterit, in quos potestatem accipit, vt corporaliter occupet, & pro arbitrio suo, veluti S. Iob castiget?

2. Adolefcens
alms à sagis
seductus.
Ibid. Ex lite-
ris annuis
auni 1586.

Aliud addit idem Martinus Delrio, quod plus adhuc habet admirationis. Anno subsequente, in eadem ditione, fuit adolefcens rusticus, sed procaci ingenio, intra quintum decimum annum. Hic non semel accesserat, ad feralem locum, vbi permixti famini mares, & atatis tenera maioribus, dæmone magistro epulabantur, nocti licentia, discrimine pudoris extincto. Ipse tamen nondum Deo, Deiparæque renunciârat, execrandas nondum preces fecerat, demone præeunte, Felix tantum cerebrum, cum sumpisset in cibum, decrecente Luna, sentiebat sibi mentem imminui. Vbi Treuirensē ingressus est urbem, quam nunquam antea viderat, eo nimirum ducente ad supplicium, qui duxerat ad maleficium vbi fanaticus deductus est ad ades Principiū, vt seorsim ab alijs, certa in domus parte, curatus à nostris, dæmonem excuteret. Sed cum ei nulla de nocte, à dæmone daretur quies, coniuratisque, à quibus diuerberabatur, Cereæ effigie, sacri Agni, quam ad collum habebat, auulsa, Archiepiscopo placuit, mitti in Collegium Societatis. Nec hic quidem misero pax fuit, nisi solenni ritu, cubiculo expiato. Precium erit quadam ex ijs memorare, quæ ab ipso narrabantur. Ita enim ipsemet Archiprasuli: Cum exereretur nostra commessatio, fuit vnus è tua cohorte, qui gloriatus est quadam nocte (indicabat enim eam quæ fuisset) dormienti tibi, potionem pestiferam ingessisse, reperto ad te aditu, ex occasione Agni Dei, quem iturus cubitum, reliqueras imprudenter in mensa. Quod si pauld capacior fuisset calix, mortem non effugisses. Et certe ipsemet Archiepiscopus fassus est, se post illam noctem, ita infirma fuisse valetudine, vt per aliquot dies, decumbere cogeretur. Cum hæc dicens, in magna corona nobilium, non faceret fidem, ad Præsectum urbū: Quin & te, inquit, nostræ lamie bñ inuaserunt, sed ab ea pixidula, quam fers continenter, vbi sunt imagines binæ. & nescio quod consecratum (Agnum Dei intelligebat) sunt à conatu repulsæ. Rem ita se habere, deque harum rerum gestatione, fassus est Præsectus. Sic virtus san-

tus sanctæ istius Ceræ, sagarum maleficia, impedit atque disturbat. *Induite ergo & vos hanc Armaturam Dei, ut positus stare aduersus insidias diaboli.*

Pergit Delrio, explicans eos, quoque qui per Homagia diabolo se se addixerant, ab eius raptu liberatos: *Idem porro amuletum alteri profuit, diaboli raptum exposcenti: Anno nonagesimo, corpus quidam, Animamque, diro animarum Prædoni, deuouerat, tempore præstito, hora vero instante, (vt sæpè praua consilia, & nimium calida, reputantur post factum) mestus atque anxius adit Sacerdotem. Eum dum consulit, trementibus labris, aberrantibus oculis repentino pauore: Opem clamat, opem infelici, quin tu expedis Pater, auxiliare aliquod scisrum. Querenti nostro, ecquid noui! astat, inquit, ante ostium, hostis, operiens abeuntem, & hostili vultu minitans, raptum ex condicto. Allato Agno Dei, eique è collo suspensio, fugatus est demon, & miser ille, à periculo tutus, exomologesi sacra rite peracta, diabolo nuncium remisit. Et quod longè maioris efficaciam, Argumentum: Anno, inquit, 1589, mulier quædam, quæ chirographo, quod proprio sanguine conscripserat, se demoni deuouerat; Cum autem respicienti, id demon sapius ostentaret, freta diuini Agni præsidio, cuius imagine pectus munierat, cum reddi Chirographum sibi iussisset, tandem vidit illud in cinerem & fauillam, conuersum, ad pedes sibi abijci. O robustissimam Dei armaturam, in hoc sacro Amuleto, à Deo nobis subministratam.*

Cordi ducite, dilecti mei, diuinissimum hoc Amuletum, illudque pia deuotione, semper, in omni loco, vobiscum circumferte, & in hac tanquam imagine, agnum illum in cruce, pro vobis immolatum, vobis repræsentate, Summi Ecclesiæ Pastoris, Ecclesiæ Authoritatem, tot miraculis stabilitam, cognoscite, hæreticorum ludibria, & sannas contemnite, à Cacodæmonis insidijs, vobis iugiter caute, & tam in corpore, quam anima, semper salui estote. Amen.

V. Homagio præstito diabolo, deuincti, eodem medio seruati.

1. A diabolo abripiendus Agno Dei seruatur.

2. Mulier sanguinis Chirographo demoni deuincta Agno Dei liberatur. Ex literis Collegij Colonicensis.

CONCIO XXXIV.

REMEDIUM VIGESIMVM SECVNDVM
 AMVLETA QVAELIBET SACRA, ET
 VERBA SACRAE SCRIPTVRAE.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Ephes. 6.

Sicut omnipotens Deus, ad conseruandam, aut si male affecta recuperandam, hominum corpoream sanitatē, innumerabiles propemodum flores, herbas, & radices è terra excrefcere iussit, quarum illæ hunc morbum, aliæ alium, pellunt, hæc isti humori purgando, alia alteri euacuando, conducunt: Sic in Ecclesiæ militantis officina, quam, plurima, contra varias dæmonum incursiones, Antidota, singulari prouidentia sua, ordinauit, quibus nunc istæ, nunc aliæ dæmonum fraudes, & spectra, elidantur. Inter quæ, cum sacra ex ore Dei prolata, aut ex scripturis sacris, dictante Spiritu sancto, descripta, aut aliunde sacris, & ab Ecclesia benedictis, ex rebus, confecta Amuleta, numerentur, ea hac Concione breuiter etiam, decreuimus, explicare vt quibuscunque necessarijs, ad luctam cum diabolo, imperterritè ineundam, armis instructi, Deo iuuante omni momento, in temporalis vitæ palæstra compareamus.

I. Amuleta
sacra in genere.

In commentarijs rerum
Indicarum.

1.

2.

3.

Lib. 15. c. 37.

Lib. 2. art. 15.

4.

Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Sunt autem hæc Armatura Dei, sacra amuleta, è scripturis sacris, descripta & excerpta, vt *Initium Euangelij S. Ioannis*, Psalmi alicuius particula, symbolum Apostolicum, & similia, quibus olim plurimi, probatissimæ vitæ, viri sunt vsi. Et scribit Emmanuel Costa, Ormutij Regia vrbe, in sinu Persico, Sacerdotes, suspenso ad collum, *S. Ioannis Euangelio*, dæmonem ab Energumena expulisse. Commemorat Nicephorus super peccatus S. Barnabæ Apostoli, in Cypro, repertum *Euangelium S. Matthæi*, sancta Cæcilia quoque, Christi *Euangelium semper in petto gerebat*, vt attestatur S. Thomas. Gregorius Nyssænus asserit,

ferit, S. Macrinam, S. Basilij sororem, semper à collo gestasse crucem, & annulum excauatum, in quo erat *particula crucis Dominicae*. Gregorius Turonensis affirmat, se simul & Parentes suos, in cruce aurea gestasse, *reliquias D. Virginis, & S. Martini*, cū herbis & alijs rebus ab Ecclesia benedictis. S. etiam Damascenus refert, veteres Anachoretas, *sanctorum Reliquias*, solitos secum circumgestare. S. Thomas Aquinas quoque, vt vitæ author tradit, *S. Agnetis Reliquias*, in collo gestabat. Alij quoque sanctissimi viri, alia eiusmodi amuleta, non tamen aliunde, quam ex rebus sacris, ab Ecclesiæ Sacerdotibus benedictis, vna cum S. Ioannis Euangelio, vtebantur.

Sed quid audio de sancto Euangelio, S. Ioannis? An illa verba tantam habeant virtutem, vt dæmonum insidias, & phantasmata, valeant effugare? Noli de effectu dubitare: Est consuetudo in quibusdam Germaniæ Episcopatibus, vt tota æstate, sacro Missæ officio finito, *Initium Euangelij S. Ioannis*, solenniter cantetur, cum collecta pro fertilitate, & contra tonitrua, & noxium aërem, pulsata simul, eius loci, maiori campana, & fastæ sunt, non semel, sagæ, se tum temporis, ab omni maleficio, siue hominibus, siue iumentis, siue frugibus inferendo, virtute verborum illorum, impediri, vt quidquid vrgeant dæmones, etsi velint, nocere, nocumentum tamen haud valeant inferre. Et his fidem conciliabit historia, quam Hector Boëthius hisce verbis describit: *Puella natalibus altis, forma conspicua, complurium nobilium, auersata connubium, in nefariam, cum dæmone, incidit consuetudinem, quæ cum vterum ferret, parentum rigore coacta est, edere stupratorem, adolescentem mira pulchritudine, frequentius secum noctu, interdum nonnunquam, secum conuenisse, vnde venisset, quoue abisset, nescire se respondit. Parentes, tametsi filie parum crederent, accuratius rem aduertentes, consilio, quis esset, qui gnata pudicitiam expugnasset, certo explorandi, cognito tertio post die, indice ancilla, stupratorem adesse, reclusis foribus, accenso tædarum lumine, cubiculum ingressi, horrendum monstrum, figura, supra humanam existimationem terribili, in filie amplexibus, sunt conspicati. Cucurrere ocius complures, ad sedum excitati spectaculum, inter eos Sacerdos probata vita, sacra disciplina non*

5.
In vita.
6.
Lib. 1. de glor.
Mart. c. 11.
& 84.
7.
8.
In eius vita
Surius.
9.

II. Euangelij
S. Ioannis &
eius virtus.
1. Ritus cantandi
Euangelium S. Ioannis
pro frugibus terræ.

Lib. 8. Historiæ
Scotiæ.
2. Dæmon incubus à puella
fugatur Euangelio S.
Ioannis.

ignarus, cateris aut trepide abeuntibus, aut pauore, terra allisis, cum Christi Apostoli Ioannis Euangelium, In Principio erat verbum, & c. vsque ad eum locum: Et verbum caro factum est, perduxisset, malus demon horrendo sublato clamore, cubiculi lectum secum abspertans, omni supellectili incensa, abiit. Femina periculo seruata, enixa est monstrum, vnde quaque sedum aspectu, quale nusquam antea, vt ferunt, inter nostrates visum, id obstetrices, ne obseruatum contumelia esset familia, accensa ingenti Pyra, citissime concremarunt. Ecce quanta sit vis, inijt Euangelij sancti Ioannis, si vel contra demonum spectra recitetur, vel scriptum e collo gestetur.

3. Confessio
S. Trinitatis
à S. Odulpho
chartæ inscri-
pta fugat
spectra.
Cornelius
Kempensis
lib. 3. de situ
& origine
Friseæ c. 31.
III. Dux cau-
tele in his
amuletis ser-
uanda.

2. S. Simeon
Sales in vita
S. Simeonis
Salis Sur. 1.
Iulij.

I.
3. S. Antoni-
nus Surius
Tom. 3. In
eius vita.

4. Obiectio &
eius solutio,
qualia Peri-
ammata dā-
nantur.

Huc pertinet *Charta illa S. Odulphi*, in quo Sanctæ Trinitatis fidem, aduersus Arrij & Sabellij errores, conscriptam, ex omnibus suggestis, populo recitari iussit, quo medio, horrendissima demonum spectra, quæ totius Frisicæ populis, innumeres creabant molestias, fugata, extitere; vt nemini dubium sit, sacra verba, aut prolata, aut scriptis exarata, & gestata, malignis hostibus esse formidanda.

Verum enim verò, vt scriptis hiscè Amuletis, licitè quis vtatur, duas S. Thomas Aquinas exigit conditiones: *Prima est, vt pjs verbis nihil superstitiosum admisceatur: verbi gratia, si fideret quis figura, colorue literarum, vel modo scripture, vel materiae membranae, vel atramenti. Secunda conditio; vt recta sit gerentis intentio, veluti, si pius verborum sensus, obseruetur, spes verò figatur in Deum, idque fiat, vel ad professionem fidei, vera, vel ob alium pium & sanum finem, effectusque à diuina potentia, sub eius beneplacito, expectetur.* Sic refert Leontius Episcopus, S. Simeonem Sales nuncupatum, mulieri magæ, verbis sacris, amuletum in tabella conscripsisse, quo gestato, illa non potuit amplius diuinare, nec magica Amuleta, vti antea solebat, conficere. Sic S. Antoninus infestationem quandam, demonum, cum preces quasdam membranulæ inscripsisset, & in cubiculo, ante Deiparæ Virginis imaginem affigi iussisset, legitur dispulisse.

Obiectant hîc nobis nonnulli, S. Basilium, S. Ioannem Chrysoftomum, S. Augustinum, omnia eiusmodi *περὶ ἀμύματα*, apertissimis verbis damnasse. Sed facile respondetur: S. Basilius

Hus damnat periapta, characteribus nempe Magicis, insignita; S. Ioannes Chryostomus, inuehitur in duo genera, hominum: *Primum* eorum, qui ex huiusmodi appensis, Sanctiores alijs videri volebant, vt Pharisei cum suis Philasterijs: *Secundum*, qui ex eadem superbia, quæ ad collum alij suspenderent, ipsi de capillis vel vestimentis suis largiebantur. Alio quoque in loco, S. Ioannes Chryostomus mulierculas illas reprehendit, quæ scriptis quibusdam amuletis, ratione Materia, aut formæ literarum, non verò diuino auxilio, diuinos quosdam effectus, attribuebant. Tales etiam S. Hieronymus carpit, qui in rebus naturalibus aut artificialibus, quatenus tales sunt, & non vt Instrumenta potentia diuinæ, auxilia cœlestia quarunt. In genere autem superstitiones omnes damnat & rejicit S. Augustinus: *Fingunt spiritus maligni umbras quasdam honoris, sibi-meritis vt sic decipiant eos, qui sequuntur Christum, vsque adeo fratres mei, vt illi ipsi, qui seducunt, per ligaturas, per precantationes, per machinamenta inimici, misceant precantationibus suis, nomen Christi, & qui tantum non possunt, vt dent venenum, addant mellis aliquantulum.* Hæc Sancti Patres & Ecclesiæ Doctores. Et vt vno fasce multa complectar, vbi cunq; Characteres & signa, vbi incognita Angelorum nomina, vbi certa spirituum, coniurationes, amuletis istiusmodi coniunguntur, sit certa Regula, & norma, Periammata illa, esse diabolica, & superstitiosa.

Vt ergo pium & laudabilem vsus, res sacras, ad pium & sanctum finem adhibendi, quam proximè approbamus: Ita planè, & omne id, quod vel minimam superstitionis suspicionem redolet, cane peius & angue auersamur: *Arma diaboli*, quibus ipse nos prosternere nititur, detestamur, media porro, ab Ecclesia præscripta, lubenter capessimus, & vbi cunq; opus est, ad nostras necessitates, applicamus. Nil nobis cum iurato hoste diabolo, vt tantò fortius adhaerescamus Deo, qui est benedictus in secula, Amen.

Hom. in
Psalms, 45.
Hom. 43. in
Matth.

Hom. 33. in
Matth.

In c. 23. Matth.
Tractat. 7.
in Ioan.

5. Regula generalis superstitiones cognoscendi.

CONCIO. XXXV.

REMEDIUM VIGESIMUM TERTIUM
CAMPANAE BENEDICTAE.

*Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias
diaboli. Ephes. 6.*

FECERAT dæmon, vt homine peccante, omnes quodammodo creaturæ, in peccati vindictam, sese homini opponerent, & ei quodammodo rebellarent; Quod si homo contra diabolum pro DEI honore dimicare studeat, creatis non incongruè rebus, & ex elementis diuersis confatis, iuxta Ecclesiæ præscriptum vti potest: Quorum vltimum, *Campanas*, inquam, *benedictas* iam præ manibus habemus, & auxiliante Domino, expediemus, vt contra diaboli molimina modo suo, vsui esse possit.

I. Campanarum inuétio & vsus antiquissimus. Lib. de rebus Ecclesiast.

Num. 10. & 29. Leuit 23. Sophon. 1. In vita S. Theodori Archimandritæ. Lib. de officijs Ecclesiasticis.

Sciendum est, ritum ac morem campanas benedicendi, in Ecclesia, vetustissimum esse. Nolæ in Campania inuentas esse Campanas, vnde Campanæ dicuntur, & Nolæ à ciuitate Nolana, Strabus est auctor, qui cenferetiam, plusquam ante mille annos, sanctum Paulinum, Nolanum Episcopum, Campanas benedicere consueuisse. Succedunt autem in Ecclesia Christi, tubis veteris Testamenti, argenteis & corneis, vt eorum sonitu, populus ad festorum cultum, Missarum solennia, & horas Ecclesiasticas conuocarent. Scribit Georgius Presbyter, beatum Theodorum Archimandritam, tintinnabulis & Campanis, iam ante sancti Gregorij Magni, tempora, vsu, easque ritu sacro benedixisse: Legatur Alcuinus Flaccus, qui vixit tempore Caroli Magni, & eius Præceptorem egit, cuius hæc sunt verba: *Neque nouum videri debet, Campanas benedicere & vngere.* Si iam ante mille annos, non erat nouum, sed à maioribus acceptum, Campanas vngere & benedicere, nec vera, huius ritus, origo scitur, veri simile est, ab Apostolis profuixisse. Qua in opinione confirmor, ex ritu ordinationis ostiarij, vbi inter alia ei dicitur, & mandatur: *Ostiarium oportet percussere*

cutere Cymbalum, quod non est aliud quam Campana. Ergo Campanarum vsus, immò & benedictio, iam olim in Ecclesia erat recepta.

Constat autem experientia, quotidiana, *benedictarum Campanarum* pulsationem, ita dæmonibus exosam esse, & inimicam vt ab illis excitatæ tempestates, vel ingruentes impediuntur, vel iam ortæ sedentur, & alio auertantur, vt rectè docuit Concilium Colonienſe; Et Petrus Cluniacensis rem confirmat exemplo, vnde pater, dæmonibus pulsum Campanarum, supra modum esse exosum: Nam cum aliquando diabolus, Abbatibus specie, assumpta, Monachum quendam Italicum, seueritatem disciplinæ fastidientem, hortari cœpisset, vt septa Monasterij transgredereſſetur, statim atque Campanæ signum datum est, ad mensam, *quo signo audito*, inquit Petrus Cluniacensis, *mox dæmon, qui Abbatem se fingebat, actus diuina virtute, à fratre, cui loquebatur, se abripuit, & præcipiti cursu, ac maximo impetu, ad latrinas, quæ proxima erant, vidente fratre iam dicto, in earum se inferiora demersit.* Vnde dubium non est, quidquid aëri huius Potestates, & Principes, dæmones, in mediæ Regionis aeris Meteoris, siue ad hominum, siue iumentorum, siue frugum perniciem, moliantur, id sacrarum Campanarum pulsu, aut disturbari, aut penitus eneruari.

Nec miracula defunt, quibus Campanarum vsus, & benedictio comprobetur. In S. Lupi Senonensis Episcopi gestis legitur: *Cum Ciuitas Senonensis, arctissima obsidione premeretur, S. Episcopus in Domino fidens, ad S. Prothomartyri Stephani Ædem, se contulit, cumque ad conuocandum populum, Ecclesia signum, tangi iuberet, viribus hostes destituti, tantoque sunt terrore correpti, vt nullam sibi salutis opem, superesse putarent, nisi fuga sibi consulereſſent; Clotharius autem Rex, vbi comperisset, Campanam illam, sonum edere gratissimum, iussit eam Parisios transferri, vt eius tinnitu, sapius delectaretur, eiusque virtute, ciuitas, à dæmonum infestatione, immunus redderetur. Displicuit ea res, Beato Episcopo; itaque mox, vt ablata est à Senonibus, omnem soni gratiam amisit. Id Rex intelligens, ocus iubet, suo illam loco restitui. Vbi autem ad portem Senonicum ventum est, redijt illi pristinus sonus, & ob S. Viri merita, septimo milliaro audita est.*

Neque

II Campanæ benedictæ dæmonibus exosæ.

Can. 24.
I. Historia è S. Petro Cluniacensi.
Lib. 1. Mirac.
cap. 13.

III. Miracula benedictarum campanarum.
1. Sono campanæ hostes fugantur à S. Lupo.
Sur. Tom. 1.
In vita.

Miracula campanæ.

2. Miraculosa
campana S.
Vrsmari.
In Chronico
anni 1081.

Insigne mi-
raculum.

3. Campana
miraculorum
in oppido
Vililla.
Lib. 2. de Fa-
cinoc. 14.

4. Alia in mo-
nasterio Bo-
diensi.
Gobelinus.
Persona in
vita S. Mei-
nulphe.

5. Campana
minime pul-
sata resonans.
Lib. 3. hist.
Flandriae ad
annu. 1062.

IV De Cam-
panarum vir-

Neque etiam miraculi expers est, quod Sigebertus anno-
tat. hisce verbis: Dagoberti Regi tempore, Sanctus Praesul Vrsmarius, in
Flandrensi Provincia, praedicans sub honore S. Petri Apostoli, ipso sibi reue-
lante, Ecclesiam Maldemburgensem aedificavit & consecravit, quam Deus
multum miracula, vnde quaque confirmavit. Inter quae illud tam mirabile,
quam inauditum antea extitit, quod hoc anno, Dominici nocte Natalis
contigit: Campanarium praefatae Ecclesiae, vehementi vento flante, e suis lo-
cis euulsam, ad terram sicut penitus eversam, ita in aere pendens, & rui-
nam sui minitans, ut semper casurum, & cuncta vicina, confracturum vi-
deretur: Sed cum per sex dies ac noctes, id tractaretur, a populo, qualiter
hinc, extructis machinis, erigeretur, & ut cunque, loco suo relocaretur. Pri-
die Calend. Ianuarij, circa noctis medium, adueniens vis diuina, totam Ec-
clesiam implevit intus & foris luce ignea, & Campanarium ad terram re-
clinatum, totum simul erexit ac firmissima in basi sua relocavit, & camp-
anas ibi dependentes, vox suauissima compulit ex se ipsis personare. Nec il-
lud diuino vacat ostenso, quod scribit Leonardus Vairus: In
Celtiberiae oppido, Vililla Campana est, quam incolae vocant Campanam
Miraculorum: Ea per aliquot menses, priusquam Respublica Christiana,
aduersi aliquid patiatur, ipsa, nemine pulsante, solet personare: cuius rei
testimonium, per publicos tabelliones, confectum, ego legi, praeter fidem,
quam eadem de re, illius Regni pro Reges, suis literis faciebant. Simile est,
quod refertur in vita S. Meinulphi: in Monasterio Bodienfi, quod S.
Meinulphus confessor exaedificavit, Miraculum quoddam, ordinarium con-
tingit: Tinnabulum enim quoddam, magnum & aereum, bene sonorum,
ibi reuerenter asseruatur: Nam quoties aliqua, ex eius Monasterij sorori-
bus, breui erat abitura e vita, absque vilo humano ministerio, per se sortem
reddebat sonum. Huic illud affine, quod literis consignauit Ia-
cobus Meijerus: Anno a Christo nato, 1062 cum fames intolerabilis,
Flandros premeret, grandisque hominum multitudo, panis querendi gra-
tia, consueret Seldenburgum, repertus ibi prima luce quidam, qui sub dio,
de nocte sume, ut creditum est, perierat, qui dum sepeliretur, prohibuit Sa-
cerdos Godobertus, ne pulsarentur campanae, eo quod homo esset ignotus.
Sed ecce tibi, stupentibus cunctis, qui aderant, prodigio, per se, ex illa, mi-
rum dictu, personabant.

Sed haec haec hactenus ad probandum, benedictarum Cam-
pana-

panarum vsum, illud quod instituto nostro propius deseruit, certissimum est, sonum sacrarum Campanarum, dæmonibus infestissimum esse: *Ipsæ maleficæ fatentur*, inquit Busæus, *quando à dæmonibus ad conuentum sagarum deferuntur, vel inde domum referuntur, si signum aliquod Campana benedicta audiatur, confestum dæmones, ipsarum baiulos, onus in solum deijcere, & fuga trepidos dilabi.* Cuius rei multas historias, ex actis Iudiciarijs, depromptas, fuse describit Petrus Binsfeldius. Et mihi vna retulit, quæ annis superioribus, supplicio hic Bambergæ affecta, pie decepsit, si quando contingat, vt dum instrumenta maleficalia struunt, vel Philtra coniciunt, aut alia diabolica organa, ad nocendum hominibus, bestijs, terræ frugibus, interea benedictæ alicuius Campanæ pulsus audiatur, omnia in nihilum redigi, & cassari, idque potissimum fieri, dum mane, meridie & vespere, pulsatur AVE MARIA. Sed audi quid addat Busæus: *Tribuenda autem est hæc vñ, & efficientia, Campanarum, non Formæ vel Materiæ, vel etiam sono earum, sed potius Episcopali benedictioni, qua sacrantur, sic diuino iussu, vel dispositione, operanti: Vbi enim benedictæ non sunt, vt sæpe apud hæreticos, ibi effectum talem, non operantur.*

Verum isthic sacrilegij nobis crimen, impingunt Lutherani & Calvinistæ; Vos Papiæ, inquiunt, *Baptismi Sacramentum prophanatis, dum campanas, superstitioso ritu, vngitur & baptizatur, ac nomine aliquo, velut hominem insignitur.* Sed absit sacrilegium, absit superstitio: Campanæ benedicuntur, vt fragore suo, spirituales hostes terreant & repellant; quid hîc sacrilegum? quid superstitiosum? Nomen illis, in sancti alicuius honorem imponitur, vt illius quasi tutelæ, diuinæ laudis instrumentum, Metallinum vas, commendetur. Quid hîc sacrilegum? quid superstitiosum? Aqua lustrali aspergitur & vngitur, vt olim vasa sacra, veteris Testamenti, & nunc alia sacri Altaris vasa, in Christi Ecclesia militanti: quid hic sacrilegum? quid superstitiosum? Vim quam habent, tribuimus earum consecrationi, & digito diuinæ potestatis; quid hîc sacrilegum quid superstitiosum? omnia diuina & sancta, vt patet è ritu consecrationis.

tute, confestio maleficarum.
In Panario
V. Vencficiũ
Remed. 14.

De Confest.
Malchic. dub.
6. conc. vlt.

V. Obiectio
vana de sacrilegio, Baptismi, quem hæretici somniant, Campanarum.
1. Retectio calumniæ & vindiciæ veritatis.

1.
2.
3.
4.
5.

6. Tom. 10. ad an. 968. *Benedictio campanarum iam olim in Ecclesia usitata.*
3. Error vulgi existimantis Campanas baptizari.
- 1.
  - 2.
4. Unde vis pellendi tempestates campanis. Lib. 6. Disquisit. magicarum, c. 12. q. 3. In sylva variarum lectionum.
- Lib. 2. Probl. 43. Macrob. lib. 5. c. 39.
- nis, quem dat Pontificale Romanum: Baronius, quod superest, verbis suis ipse declarat: *Tempore, inquit, Ioannis XIII. Pontificis, quo Otto Imperator, adhuc Roma moraretur, contigit primariam Ecclesia Lateranensis, Campanam, mira magnitudinis, recens are susam, super Campanile eleuari, quam prius idem Pontifex, sacris ritibus, Deo consecrauit, atque S. Baptista nomine, cuius Ecclesie esset vsui, nominauit. Qui sacer ritus, in Ecclesia perseuerauit, vt eo modo, quo ipse vsus, Campanæ in Ecclesia collocanda, primum Deo, imposito eis nomine, dicarentur, quod testantur veteres codices, Rituales: Licet errore vulgi, pro arbitrio, vtentis vocibus, dicantur baptizari campanæ, cum ita ab Episcopi benedicuntur, non aliunde Baptisimi in re longè dispari nomen mutuati, nisi quod, sicut in Baptismo, nomen imponitur baptizato, ita in ea consecratione, nomen Campanæ daretur; idque siue ea ratione, vt distinguatur à ceteris, vel quod magis conducatur ad pietatem, si voce sancti alicuius, dicatur populus ad Ecclesiam conuocari, cum alioqui nihil commune cum baptismo habeant Cereemonia, illa, sed magis cum alijs sacrorum vasorum benedictionibus in sancta Ecclesia Catholica, antiquo vsu receptis.*
- His quæ Baronius profert, addit Martinus Del Rio: *Benedictarum Campanarum effectus, contra tempestates à malignis spiritibus, aëris potestatibus excitatas, & alias mille demonum prestigias, non tribuimus formæ seu arti, vel naturæ metalli; non obtusa adeò, Catholici pectora, gestamus; nec sol veritatis, ab Ecclesia tam procul auersus, radios suos elongauit; non asserimus, quod Petrus Mexia, discuti eiusmodi, à Potestatibus aëris, motas procellas, vi sonitus, aërem dissipantis; fecerit enims hoc efficacius, sulphurea belli machina; Id potius foret, velle Iouis fulmen dispellere, foret in gentiliū deliras opiniones incidere, de aëris sonitu, demonum fugatore, de quibus Alexander Aphrodisius, & Macrobius audiuntur: Tribuimus ergo vim, efficaciamque omnem, consecrationi, siue benedictioni, sic diuino iussu, seu dispositione operanti. Dei virtus, Dei digitus hic agnoscendus, talia Deus diuina suæ protectionis & potentie suauiter omnia disponentis, & fortiter operantis, signa, notasque Ecclesia sponsa sua, tribuit. Serui nequam demones, hunc sonum quasi Dei viui, imperantis fugam, recognoscunt præconium; haud aliter, quam subditi omnes, etiam inuiti, Regij Saluiconductus, signum reuerentur. Est igitur, vno verbo, virtus omnis & efficacia, sacrarum campanarum, à Deo, qui earum sono, vt instrumentum-*

strumento utitur, ad diabolica Machinamenta, diuinitatis suæ, demonibus formidabili potestate dissoluenda.

Hæc sunt, auditores mei remedia, hæc armaturæ, contra insidias nequissimi sathanæ; his induimini, his armamini, vt possitis contra insidias eius consistere, & ab eius impugnationibus victoriam reportare. Cauete, obsecro, si quando aduersarius iste, vos impetat, vos lædat aut impugnet, caute, inquam, ne ad diaboli complices & ministros, Magos ac maleficos confugiatis, vt in Beelzebub dæmoniorum Principe, molestans dæmon coërceatur: Est enim hæc sacrilega illa, à Deo summo, vnico, ac vero auxiliatore nostro, ad dæmonem iuratisimum humanæ salutis hostem, defectio & Apostasia, qua nullû à Christiano homine, sacrilegium detestabilius, patrari posset. Ad sacra potius hæc remedia, quæ præscripsi hæctenus, velut ad sacram anchoram confugite; ibi quærite quod quæritis, & certò certius inuenietis.

Sed videor mihi tacitas vestras cogitationes, quodammodo penetrare, dum vt i existimo, intra vos, hæc dubitatio, mentem pulsat. Si remedia ista sunt infallibiles, vt tu prædicas, contra sathanam armaturæ, cur non semper infallibilem & exoptatum consequuntur effectum? Cur sathan non semper cedit, cum adhibentur? Respondeo: non meis equidem, sed doctissimi Theologi, Martini Delrio verbis: *Observandum, inquit, non semper Ecclesiastica illa remedia esse efficacia, neque semper homines, per ea, maleficijs liberari: Duas verò, huius rei causas, præcipuas videri: Alterum peccatum, maleficio læsi, vel medicinam hanc spirituales adhibentis, maxime si ea non vacet superstitione, vel si modicam spem, fidemque habeant, propter quæ indignos effectum se præstant. Causam cæuseo alteram, maius bonum agri, seu læsi: Nam afflictio & agritudo, solent à multis peccatis homines abstrahere, aut præterita peccata expiare, aut patienti meritum adaugere, & spectantibus patientiæ, aliarumque virtutum specimen præbere. Quid? quod & gentiles intellexerunt, vt sanctus Augustinus & Chrysostomus, attestantur, præstabilius esse, patienter aduersa tolerare, quàm illæsum nihil omnino, aduersæ fortune, degustare. Ista ad rem* Martinus Delrio.

VI. Dubitatio resoluta, cur remedia ista non semper consequuntur effectum.

Loco citato. lib. 6. c. 2. q. 3. 2. Causa, denegationis effectus.

1.

S. Aug. lib. 22. de ciuit. c. 22. S. Ioan. Chry. hom. 8. in c. 4. ad Rom.

Si

Si quando igitur vos à sathanæ molestijs opprimi contingat, sic remedia hæcenus præscripta vsurpate, vt vos cum anima & corpore, totos, diuinæ prouidentia, resignantes, illud Christi verbum, *Fiat, ô Domine, voluntas tua, sicut in celo & in terra*, semper in pectore gestetis, & ore semper expromatis: Sic quod corporeæ salutis, diuina prouidentia negat, animæ, ad æterna præmia capeffenda, promotioni, millecuplo cum fænore compensabit: Sic *in patientia vestra, possidebitis animas vestras, perenniter in cœlesti Paradiso, vbi videbitur*

Deus Deorum in Sion, laudabilis & gloriosus in sæcula.

Amen.

F I N I S.

Ad DEI atque DEIPARAE Virginis gloriam..

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
SANDOMIERSKI 1860

